Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

សទ្ទនីតិប្បករណំ (បទមាលា)

គន្ថារម្ភកថា

ធីរេហិ មគ្គនាយេន, យេន ពុទ្ធេន ទេសិតំ;

សិតំ ធម្មមិធញ្ញាយ, ញាយេន អមតំ បទំ

តំ នមិត្វា មហាវីរំ, សព្ពញ្ញុំ លោកនាយកំ;

មហាការុណិកំ សេដ្ឋំ, វិសុទ្ធំ សុទ្ធិទាយកំ

សទ្ធម្មម្ពុជស្ស បូជេត្វា, សុទ្ធំ សត្តមសន្តនំ;

អនគ្ឃាវធរំ សុដ្ឋុ, វិភត្តំ មធុរំ សិវំ

សង្ឃស្ស ច’ញ្ជលិំ កត្វា, បុញ្ញក្ខេត្តស្ស តាទិនោ;

សីលសមាធិបញ្ញាទិ-វិសុទ្ធគុណជោតិនោ

នមស្សនាទិបុញ្ញស្ស, កតស្ស រតនត្តយេ;

តេជសាហំ បហត្វាន, អន្តរាយេ អសេសតោ

លោកនីតិវិយត្តស្ស, សត្ថុ សទ្ធម្មនីតិនោ;

សាសនត្ថំ បវក្ខាមិ, សទ្ធឹតិមភាគស្ស,

អាសវក្ខយលាភេន, ហោតិ សាសនសម្បទា;

អាសវក្ខយលាភោ ច, សទ្ធាធិគមហេតុកោ,

សទ្ធាធិគមនំ តទ្ធា, បដិបត្តិយុតំ មតំ;

បដិបត្តិ ច សា កាមំ, បរិយត្តិបរាយណា,

បរិយត្តាភិយុត្តានំ, វិទិត្វា សទ្ទលក្ខណំ;

យស្មា ច ហោតិ សម្មោហោ, អក្ខរេសុ បទេសុ ច,

យស្មា វាយោហការេន, អក្ខរេសុ បទេសុ ច;

បាឡិយត្ថំ វិជានន្តិ, វិញ្ញូ សុគតសាសនេ,

បាឡិយត្ថាវពោធេន, យោជិតោ សត្ថុសាសនេ;

សប្បញ្ញា បដិបជ្ជន្តិ, បដិបត្តិយតន្តិកា,

យោជិតោ បដិបជ្ជិត្វា, ឆយុំ លោកុត្តរំ បទំ;

បាបុណន្តិ វិសុទ្ធាយ, សីលាទិបដិបត្តិយា,

តស្មា តទត្ថិកា សុទ្ធំ, នយំ និស្សាយ វិញ្ញាតំ;

កច្ចាយានំ យថា សទ្ទ-នីតិំ គន្ថស្ស សារតោ,

ឆាញ ឆាញ្ញហិ តិបញ្ញត្ត-ទ្ទបរិតិ ច សលក្ខណោ;

សត្ថិភាយាឌិកេភា ច, បភាតិ ញ ចិកត្តិ ច៍

បរិញ្ញាតឃាគឃោច្ឆច-យេត្ត ភាតព្យាការតោ;

សាសតស្សាបការាយ, កចិស្សតិ ចិការចតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៊ សចិកទណាញ្យាពចិកាក

ពត្ថ ឆាត្វតិ ពេកនដ្ឋេន ឆាត្វ? សកត្ថយ្បិ ឆារេទតីតិ ឆាត្វ, អត្តាតិសឃឃោគតោ បរត្ថយ្បិ ឆារេទតីតិ ឆាត្វ, ចឹសតិយា ក្ខបសេក្កុស្វ ឃេត េពគឆិ ក្ខបសេក្កត អត្តចិឥសសកាទេណត បជិពគ្គា អត្តចិឥសសយ្បិ ឆារេទតីតិ ឆាត្វ, “អឃំ ព្ទាយិស្សា អេត្តា, អឃយិតោ បច្ចេយា បេទា”តិអាឌិតា អេតកប្បកាទេត បណ្ឌិតេពហិ ឆារិឃតិ ឲសាតិបិ ឆាត្វ, ចិឥហត្ថិ ចិតុេតា ឲពាឃ សដ្ឋតិប្បត្តិ អឃលេវិហាឌិយឃំ អឃលេវិហាឌិឆាត្វហិ ចិឃាតិបិ ឆាត្វ៊ ឲចំ ពាច ឆាត្វសដ្ឋស្សេត្តា ចេឌិតេឌ្ឋា៊

ឆាត្វសេគ្គា ឌីតឃេព, ព្ទត្តិលិដ្ឋត្តេត ឃេតា;

សេត្ត ឋុល្លិក្កាចឋ្ដិ, កច្ចាឃតឃេព ក្កិស្វ៊

អឆ ចា ឌីតឃេព “ពេពា ពេកាពយិឆាត្វតិ”តិ ឲត្ត ឆាត្វសេគ្គា លិដ្ឋចិបល្លាេស ចត្តតិ “បឡ្ហតាតិ ចតាតិ ចា”តិ ឲត្ត បឡ្ហតសេគ្គា ចិឃ, ត បេតត្ត ចត្តត្ថិ “អដ្ឋិចាចកត្តា តប៉ុសកតិដ្ឋេសា”តិ អដ្ឋិចាចកេត្តបិ “ឆាត្វឃោ”តិ ព្ទត្តិលិដ្ឋឥស្សតេពា៊ ក្ខចាឥឃោ សេគ្គា ឆាពេចា៊ េសឃ្សចិឥំ? ក្ខ ព្ទ ក្ស កេ ពក្ក ពក ពកិ សុទិកច្ចាឥឃោ៊ ពហេពា េព អដ្ឋចិឆា ក្ខចាឌិកេណា រុឆាឌិកេណា ឌិចាឌិកេណា ស្ចាឌិកេណា កិឃាឌិកេណា កហាឌិកេណា ពតាឌិកេណា ក្ទរាឌិកេណា ចាតិ៊ ព្ទឥាតិ េពសំ ចិកទណសញ្ញេព បច្ចេឃ ឥេស្សស្សាឃ៊ អេតកចិឆា ហិ បច្ចឃា តាតប្បកាទេសុ តាឃតាឃ កិពតាឃ សឃាសតាឃ ពឌ្ឍិពតាឃាញ្យាេពសុ បចត្តតេពា៊ សេឡ្ហបេពា បត កុចិឆាច តាឃបច្ចេឃា អាញ្យាពបច្ចេឃា ចាតិ៊ ព(ពាបិ អាញ្យាពបច្ចឃា កុចិឆា ចិកទណបច្ចឃេតាចិកទណបច្ចឃចេសត៊ ពត្ត ចិកទណបច្ចេឃា អកាទាឌិសត្តទសចិេឆា អក្កហិពក្កហេណត បត្ថទសចិេឆា ច៊ េតាចិកទណបច្ចេឃា បត ៧ ៤ សាឌិេតកចិេឆា៊ េឃ ទុបតិប្បត្តិឃា ក្ខបកាទកា អត្តចិឥសស្ស េឌាពកា ចា អេឌាពកា ចា េលិបតិឃា ចា អេលិបតិឃា ចា, េព សេគ្គា បច្ចឃា៊

បដិច្ច កាទណំ ពំ ពំ, ឲត្តិតិ បច្ចឃាច ចា;

បដិច្ច សដ្ឋតិប្បត្តិ, ព្ទេពា ឲតីតិ បច្ចឃា៊

តាយិកប្បច្ចឃាតំ ឃោ, ចិកាេកា អាចិ េហស្សតិ;

តាឃកេប្ប ឃេពា ពស្ចា, ត ពំ ចិត្តាទឃាឃេស៊

យោ នោ វិករណានិ តុ, បច្ចយានិ វិភាគតោ;

សោ បនាខ្យាតកប្បម្ហិ, វិត្ថារេនា'គមិស្សតីតិ។

ឥច្ចានេកវិធេសុ បច្ចយេសុ "វិករណបច្ចយា នាម ឥមេ"តិ សល្លក្ខេតព្ពា។ កថំ? ភូវាទិគណតោ អបច្ចយោ ហោតិ កត្តរិ, រុធាទិគណតោ អការិទិវណ្ណេការោការបច្ចយា ហោន្តិ កត្តរិ, បុព្ពមជ្ឈដ្ឋានេ និគ្គហីតាគមោ ច, ទិវាទិគណតោ យបច្ចយោ ហោតិ កត្តរិ, ស្វាទិគណតោ ណុ ណា ឧណាបច្ចយា ហោន្តិ កត្តរិ, កិយាទិគណតោ នាបច្ចយោ ហោតិ កត្តរិ, គហាទិគណតោ ប្ប ណ្ហាបច្ចយា ហោន្តិ កត្តរិ, តនាទិគណតោ ឱ យិរបច្ចយា ហោន្តិ កត្តរិ, ចុរាទិគណតោ ណេ ណយបច្ចយា ហោន្តិ កត្តរិ។

អការោ ច ឥវណ្ណោ ច, ឯ ឱការោ ច យោ តថា;

ណុ ណា ឧណា ច នា ប្ប ណ្ហា-ឱយិរា ណេ ណយបច្ចយា។

អគ្គហិតគ្គហណេន, ឯវំ បត្ថរសេ'រិតា;

វិករណវ្ហយា ឯតេ, បច្ចយាតិ វិភាវយេ។

យេ ឯវំ និទ្ទិដ្ឋេហិ វិករណបច្ចយេហិ តទញ្ញេហិ ច សប្បច្ចយា អដ្ឋវិធា ធាតុគណា សុត្តន្តេសុ ពហុបការា, តេស្វាយំ ភូវាទិគណោ។ ភូ សត្តាយំ, ភូធាតុ វិជ្ជមានតាយំ វត្តតិ។ សកម្មិកាកម្មិកាសុ ធាតូសុ អយំ អកម្មិកា ធាតុ, ន បន "ធម្មភូតោ"តិអាទីសុ បត្តិអត្ថវាចិកា អបរា ភូធាតុ វិយ សកម្មិកា។ ឯសា ហិ បរិអភិអាទីហិ ឧបសគ្គេហិ យុត្តាយេវ សកម្មិកា ភវតិ, ន ឧប បរា បាតុអាទីហិ ឧបសគ្គនិបាតេហិ យុត្តាបិ។ អតោ ឥមិស្សា សិទ្ធានិ រូបានិ ទ្វិធា ញេយ្យានិ អកម្មកបទានិ សកម្មកបទានិ ចាតិ។

សុទ្ធកត្តុក្រិយាបទនិទ្ទេស

តត្រ ភវតិ ឧព្ភវតិ សមុព្ភវតិ បភវតិ បរាភវតិ សម្ភវតិ វិភវតិ, ភោតិ សម្ភោតិ វិភោតិ បាតុភវតិ បាតុព្ភវតិ បាតុភោតិ, ឥមានិ អកម្មកបទានិ។ ឯត្ថ បាតូតិ និបាតោ, សោ "អាវិភវតិ តិរោភវតី"តិអាទីសុ អាវិ តិរោតិនិបាតា វិយ ភូធាតុតោ និប្បន្នាខ្យាតសទ្ទស្ស នេវ វិសេសករោ, ន ច សកម្មកត្តសាធកោ។ ឧព្ភាទយោ ឧបសគ្គា, តេ បន វិសេសករា, ន សកម្មកត្តសាធកា។ យេសមេត្វា កម្មេន សម្ពន្ធីយោ ន ហោតិ, តានិ បទានិ អកម្មកានិ។ អកម្មកបទានិ យថារហំ សកម្មកាកម្មកវសេន អត្ថោ កថេតព្ពោ។ បរិភោតិ បរិភវតិ, អភិភោតិ អភិភវតិ, អធិភោតិ អធិភវតិ, អតិភោតិ អតិភវតិ, អនុភោតិ អនុភវតិ, សមនុភោតិ សមនុភវតិ,

អភិសង្កទាតិ អភិសង្កចតិ, ឋ្លយាតិ សកយ្ហកបឌាតិ៍ ឲត្ត បរិឋ្លច្ចាឌយោ ក្ខបសក្កា, ទេ ក្ខឆាត្យទេតា តិបក្បត្តាព្យាតសក្ខ្យ ចិសេសកទា ទេចច សកយ្ហកត្តសាឆកា ច៍ ទេយសយទេត្វ កទេយ្ហត សយ្ហត្ថតិទេយា, តាតិ បឌាតិ សកយ្ហកាតិ៍ សកយ្ហកបឌាត៌ សកយ្ហកចទេសត អទេត្វ កទេឆតទេឋ្ល, ក្លចិ អកយ្ហកចទេសតបិ៍ ឲចំ ស្យក្ខកត្ត្យក្រិយាបឌាតិ កចត្តិ៍ ក្ខទេក្ខសោឃំ៍

១៣ កចតីតិ ហោតិ ចិន្ថតិ បញ្ញាយតិ សទ្ទុំ លកតិ៍ ក្ខក្កចតីតិ ក្ខប្បជ្ជតិ សទ្ទុំ លកតិ៍ សយ្យក្កចតីតិ សយ្យប្បជ្ជតិ សទ្ទុំ លកតិ៍ បកចតីតិ ហោតិ សយ្ហចតិ៍ អឆ ចា បកចតីតិ ឃទេតា ក្យទេតាឌិ សត្ថតិ, ត ចិន្ត្ហតិ, អចិន្ត្ហត្ត ហោតិ, ត៌ ត៌ ផាត៌ ចិសទតិ៍ បទាកចតីតិ បទាកទេចា ហោតិ ញ្យសត៌ អាបជ្ជតិ អចុន្ថិ បិប្យណាតិ៍ សយ្ហចតីតិ ស្យក្ខ កចតិ ចុន្ថិ ចិទ្វញហិ ទេចប្យល្លិ អាបជ្ជតិ៍ ចិកចតីតិ ក្ខន្ត្ហតិ ចិតឃ្យតិ ចិបជ្ជតិ, ចិសេសទេតា ចា កចតិ សយ្យជ្ជតិ៍ ទេកាតិ សយ្ហទាតិ ចិទេកាតីតិ ឋ្លយាតិ “កចតិ សយ្ហចតិ ចិកចតី”តិ ឋ្លទេយហិ ឃឆាក្កមំ សយាតតិទេក្ខសាតិ៍ បិត្យកចតីតិ បកាសតិ ជិឃ្យតិ បញ្ញាយតិ បិកដំ ហោតិ៍ បិត្យក្កចតិ បិត្យទេកាតីតិ ឋ្លយាតិ “បិត្យកចតី”តិ ឋ្លយិតា សយាតតិទេក្ខសាតិ៍ ឲចំ អកយ្ហកបឌាត៌ ឃឆាទហំ សកយ្ហកាកយ្ហកចទេសត អត្វកឆត៌ ឌក្ខត្ថា៍ ឲចយ្យត្តទត្រាបិ អទេញ្ញាសយ្យិ អកយ្ហកបឌាត៌

បរិទេកាតិក្យកាឌីស្យ បត សត្តស្យ ក្យទេកស្យ ឃឆាក្កមំ ទេក្វ ទេក្វ បឌាតិ សយាតត្វាតិ, តស្ពា ទេក្វ ទេក្វ បឌាតិទេយច កទេហត្វា តិក្ខិសិឃ្យាយ៍ ១៣ បរិទេកាតិ បរិកចតីតិ បទំ ហិសតិ បិញឲតិ, អឆ ចា ហិញឲតិ អចឌាតាតិ៍ អភិទេកាតិ អភិកចតីតិ បទំ អទេឡ្យាត្វទតិ យក្ខតិ៍ អឆិទេកាតិ អឆិកចតីតិ បទំ អភិយក្ខិត្វា កចតិ អត្តទេភា ចសំ ចត្តាទេបតិ៍ អតិទេកាតិ អតិកចតីតិ បទំ អតិក្កមិត្វា កចតិ៍ អត្យទេកាតិ អត្យកចតីតិ ស្យលក្យក្លិ ទេចទេឌតិ បរិក្យញ្ជតិ ស្យលក្យក្លបដិសំទេចឌី ហោតិ៍ សយត្យទេកាតិ សយត្យកចតីតិ ស្យលក្យក្លិ ស្យក្ខ ទេចទេឌតិ ស្យក្ខ បរិក្យញ្ជតិ ស្យក្ខ ស្យលក្យក្លបដិសំទេចឌី ហោតិ៍ អភិសង្កទាតិ អភិសង្កចតីតិ បទំ អទេឡ្យាត្វទតិ យក្ខតិ៍ ឲចំ សកយ្ហកបឌាត៌ សកយ្ហកចទេសត អត្វកឆត៌ ឌក្ខត្ថា៍ កត្វឌិ បត កន្ត្ហតីតិ បចត្តតីតិ ឲចំ អកយ្ហកចទេសតបិ៍ ឲចយ្យត្តទត្រាបិ អទេញ្ញាសំ សកយ្ហកបឌាត៌

អបច្ចទេយា បទេទា ហោតិ, ក្យចាឌិកាណទេតា សតិ;

ស្យក្ខកត្ត្យក្រិយាព្យាទេត, សត្ថឆាត្យកតិឃ្យិទេតា៍

អយំ ស្យក្ខកត្ត្យក្រិយាបឌាត៌ តិទេក្ខសោ៍

ទេហត្យកត្ត្យក្រិយាបឌតិទេក្ខស

កាទេចតិ ចិកាទេចតិសយ្ហាទេចតិ បរិកាទេចតិ, ឲចំ ទេហត្យកត្ត្យក្រិយាបឌាតិ កចត្តិ៍ ឲកកយ្ហកចទេសទេតសយទេត្វ កទេហតទេឋ្ល៍ បន្ថិយឃ្យ បត ក្ខិកយ្ហកចទេសតបិ៍ បរិកាចាទេបតិ អភិកាចាទេបតិ អត្យកាចាទេបតិ, ឲចយ្យិ ទេហត្យកត្ត្យក្រិយាបឌាតិ កចត្តិ៍ ក្ខិកយ្ហកចទេសទេតសយទេត្វ កទេហតទេឋ្ល៍ ឋ្លទេច្ចចំ ក្ខិឆា ទេហត្យកត្ត្យក្រិយាបឌាតិ ទេពាឃ្យាតិ, អញ្ញាតិបិ កទេហតទេឋ្លាតិ៍

៣៧ ការេចតីតិ បុក្កលោ ការេចតន្តំ ឃំ កិញ្ចិ ការេចតិ អារេបចតិ ពាហុលិកេនាតិ, អឆ ចា ការេចតីតិ ចនេ្ឋតិ៍ ចិការេចតីតិ ការេចតន្តំ ឃំ កិញ្ចិ ចិការេចតិ ចិរេបរេបត ការេចតិ, ចិចិរេឆត ចា អាកាេរត ការេចតិ កាចឃតិ ចនេ្ឋតិ, អឆ ចា ចិការេចតីតិ អការេចតិ អត្តនឆារេបតិ៍ បយ្ការេចតីតិ ឃស្ស កស្សចិ ក្យលំ បយ្ការេចតិ បយ្កាចឃតិ ឞុ្ចូ បកាេបតិ ឌ្កុ្កេបតិ៍ បរិការេចតីតិ បរិការេចតន្តំ ឃំ កិញ្ចិ បរិការេចតិ បរិកាចឃតិ បយត្តេតា ចនេ្ឋតិ៍ ៤ចំ ៤កកយ្យុកចរេបតេត្វា កេហតន្តោ៍ អឆ ចា បរិការេចតីតិ ចារេបតន្តំ ចត្ថុំ បរិការេចតិ បរិកាចឃតិ ចារេបតិ កត្តិ កាហារេបតិ៍ ៤ចំ ក្តិកយ្យុកចរេបតាបិ អតេ្វា កេហតន្តោ៍ បរិកាចារេបតីតិ បុក្កលោ បុក្កលេត បបត្តំ បរិកាចារេបតិ ហិំបារេបតិ, អឆ ចា បរិកាចារេបតីតិ ហឹឡអារេបតិ អចឌាតារេបតិ៍ អកិកាចារេបតីតិ បុក្កលោ បុក្កលេត បបត្តំ អកិកាចារេបតិ អន្លោ្យាត្វនារេបតិ៍ អត្យកាចារេបតីតិ បុក្កលោ បុក្កលេត បយ្សត្តំ អត្យកាចារេបតិ បរិកេការេឌតិ៍

បឃ្យតេ្វា កត្វ្យតា ឃោកេ, ជិតោឃចាប្យឆាតិឃេ;

ក្រិយំ បារេឆតិ ៤តស្ស, ឌីបកំ បាបេត បង៍

កនលាចចតំឃេច, ឃេក្យឃ្យេត បឌិស្សតិ;

អាឡ្យារេត ការិតឌ្ចាតំ, បត្ថាឃ កធិតំ ឌ្គង៍

ត តារេយ ការិតឌ្ចាតំ, “តេចាឆេតា” ឌ្គតិអាឌិកំ;

“ឞុ្យតលេហិបិ លាគារេបត្តិ”, ឌ្គប្ចាឌីតិ បគាតិ ច;

អាហរិត្វាត ឌីបេឃ្យ, បឃោកក្យសលោ ឮេឆា៍

តក្រិង៍ កនលាចចតំ កយ្យត្វឌីបកំ, ឌ្លបឃោកបាយិចចតាតិបិ តឌ្លីបកាតិ ឃោឌេតន្តាតិ៍ កធំ? បរិកាចារេបតីតិ បុក្កលោ បុក្កលំ បបត្តំ បរិកាចារេបតីតិ, តឆា បរិកាចារេបតីតិ បុក្កលោ បុក្កលស្ស បបត្តំ បរិកាចារេបតីតិ៍ រេបបាតិ តឃាត្យបារេត តិឌ្លីបិតន្តាតិ៍ ៤ចំ បន្តារេតតាតិ កនលោបឃោកបាយិចចតាតិ កយ្យត្វឌីបកាតិឃេច ហោត្តិ, តស្មា ក្តិកយ្យុកចរេបតេត្វា កេហតន្តោ៍

អឃំ ហេត្យកត្វក្រិយាបគាតំ តិឌ្គេបា៍

កយុក្រិយាបទនិទ្ទេស

កចិយតេ ចិកចិយតេ បរិកចិយតេ អភិកចិយតេ អនុកចិយតេ បរិក្ងយតេ អភិក្ងយតេ អនុក្ងយតេ, ឲចំ កយុតោ ក្រិយាបទានិ កចត្ថិ៍ អញ្ញថា ច កចិយ្យតេ ចិកចិយ្យតេ បរិកចិយ្យតេ អភិកចិយ្យតេ អនុកចិយ្យតេ បរិកុយ្យតេ អភិកុយ្យតេ អនុកុយ្យតេតិ៍ ឲត្ត កយុតោ ក្រិយាបទានិយេច កយុកត្វុតោ ក្រិយាបទានិ កត្វា យោជេតព្ពានិ៍ ចិសុំវ្យាកយុកត្វុតោ ក្រិយាបទានិ ត លព្ភន្តិ៍

ពព្រ កចិយតេតិ កាយេចតព្ពំ ឃំ កិញ្ចិ បុគ្គលេត កាចិយតេ អាសេចិយតេ ពាហុលីកាទិយតេ, អថ ចា កចិយតេតិ ចឌ្ឍិយតេ៍ ចិកចិយតេតិ ចិកាយេចតព្ពំ ឃំ កិញ្ចិ បុគ្គលេត ចិកចិយតេ ចិសេសេត កចិយតេ, ចិចិធេត ចា អាកាសេត កចិយតេ ចឌ្ឍិយតេ, អថ ចា ចិកចិយតេតិ អកចិយតេ អត្តសធាបិយតេ៍ បរិកចិយតេតិ សបតេព្វា បុគ្គលេត បរិកចិយតេ ហិសិយតេ, អថ ចា បរិកចិយតេតិ ហិឡព្ពយតេ អចឌាតិយតេ៍ អភិកចិយតេតិ សបតេព្វា បុគ្គលេត អភិកចិយតេ អភ្ញោព្វទិយតេ អភិយទ្ធិយតេ៍ អនុកចិយតេតិ សយ្យត្តិ បុគ្គលេត អនុកចិយតេ បរិក្ញុយតេ៍ បរិក្ងយតេតិអាឌីតិ តីហិ "បរិកចិយតេ"តិអាឌីហិ តីហិ សយាតតិទ្ទេសាតិ៍ សេសាតិ បត ឃថារុតេព្វហិ ឃំ កយុយេច បធាតតោ ពតហព្វា តិទ្ទិសិយតិ បទំ, តំ កយុព្វឌីបកំ៍ តស្មា កត្ថទិ ឲពចចតេត តិទ្ទិដ្ឋេបិ ឃឌី កយុំ ពាហុចចតចសេត ចត្តព្ពំ, ពាហុចចតត្តព្ពោច កយុតោ ក្រិយាបទំ ឌិស្សតិ៍ ឃឌី បតេកចចតចសេត ចត្តព្ពំ, ឲពចចតត្តព្ពោច៍ តថា កត្ថទិ ពាហុចចតេត តិទ្ទិដ្ឋេបិ ឃឌី កយុំ ឲពចចតចសេត ចត្តព្ពំ, ឲពចចតត្តព្ពោច កយុតោ ក្រិយាបទំ ឌិស្សតិ៍ ឃឌី បត ពាហុចចតចសេត ចត្តព្ពំ, ពាហុចចតត្តព្ពោច៍ ពថំ? កិព្វុតា ធយុា កចិយតេ, កិព្វុតា ធយុា កចិយត្តេ, កិព្វុហិ ធយុា កចិយតេ, កិព្វុហិ ធយុា កចិយត្តេតិ៍ ព្ពយិតា តយេត សព្ពត្ត កយុតោ ក្រិយាបទេសុ ចេចាហារោ ពាតព្ពោ៍ ឃស្មិំ បត កយុតោ ក្រិយាបទេ កយុព្វឌីបកេ កយុក្ងតេស្សចត្តស្ស ពត្វុកាចបរិពេយ្យា ហោតិ, តំ កយុកត្វុឌីបកំ, តំ កយុតោ ក្រិយាបទតោ ចិសុំ ត លព្ភតិ៍ អយំ បតេត្ត អត្តចិញ្ញាបតេ បយោពេចតា៍ សឃយេច បរិកចិយតេ ទុព្ភានិតំ កសំ ពាំលេវិ តព្បច្ចុយា អញ្ញោហិ បរិក្ងតោបិ, សឃយេច អភិកចិយតេ បិបកាទិ តិទេឃ តិទេឃបិលេហិ អភិក្ងតោបិ តថាទ្ទបស្ស កយុស្ស សយំ ពតព្វាតិ៍ ឲត្ត ហិ សឃយេច បឹយតេ បតិតឹយំ, សឃយេច ពេជៅ ពទិយតេតិអាឌីសុ ចិឃ សុលាកិសព្ពសេហឹយតា លព្ភតេច, តតោ កយុកត្វុតា ច៍

អយំ កយុតោ ក្រិយាបទានំ តិទ្ទេសោ៍

កាចក្រិយាបទនិទ្ទេស

ក្ងយតេ កចិយតេ ក្ខព្ភចិយតេ, ឲចំ កាចស្ស ក្រិយាបទានិ កចត្ថិ៍ អញ្ញថា ច កុយ្យតេ កចិយ្យតេ ក្ខព្ភចិយ្យតេតិ៍ ពព្រ ឃថា ឌិយតេបទស្ស ធាតត្តិ កាចចសេត អត្ថពធតយិទ្ធត្តិ, ឲចំ ក្ងយតេតិអាឌីតយិ កចតត្តិអាឌីតា កាចចសេត អត្ថពធតយិទ្ធិតព្ពំ៍ ឃថា ច ធាតំ ឌិតិ កចតត្តិអាឌីហិ កាចចាចពកិតត្តតាយបទេហិ សទ្ធិំ សព្ពទេ្ធ ឈដ្ឋិយោជតយិទ្ធត្តិ, ត តថា ឌិយតេ ក្ងយតេតិអាឌីហិ កាចចាចពាព្យាតបទេហិ សទ្ធិំ សព្ពទេ្ធ ឈដ្ឋិយោជតា ព្ពទ្ធិតព្ពា សព្ពទេ្ធ បចត្តឈដ្ឋិយត្តសទ្ទេហិ អសព្ពទ្ធតឹយត្វា អាព្យាតិកបទានំ៍ ឃស្មិំ

បរេយាគេ ឃំ កល្ខេតា ក្រឹយាបេឆេត បយាតកាតិក់ កត្វា ចិតា កេរ្បខត តិក្ខ៏សិឃតិ ក្រឹយាបឆំ, កត្វចាឆកបឆំ បត បច្ចត្តចចេតេត ចា ករលាចចេតេត ចា តិក្ខ៏សិឃតិ, តំ តត្វ កាចត្វឌឹបក់៉ ត ហិ សត្ថាឆា កត្តារយតិស្សាឃ កាេចា បចត្តតិ៉ ៦ចំ សេត្តបិ កាេចា តាយ រោចលេ៍ កចតលចតបចតាឌ៏រោ ឆាត្យអទត្វារឃេច៉ អក្លួទចិត្តកា បត "ឌឹឃតេ ក្សឃតេ"តិអាឌឹស្ន កាចចិសឃេស្ន ករលាចចតេបច បឃ្យូញ្ញត្តិ "តត្យ តាយ បត្តាឌ៏តេត ស្យតិចតេត្វត កចិតត្តាំ ស្យបិទ្យតេត អាកប្យសយ្យតេត្កា"តិអាឌឹស្ន ចិឃ, តស្វា តេរសំ យតេ "តេត ភ្ពុក្កចិឃតេ"តិ ករលាចចេតេត ឃោេឌតត្ថា៉ ឌិតយតេត បត "សោ ក្សឃតេ"តិអាឌិតា បច្ចត្តចចេតេតេច៉ សច្ចសេថ្លបប្យកេរលា ហិ ឆល្ខបិលិចទិឃេត, តិក្ខេសបិត្យត្តឃំ បត ឆល្ខេសតាបតិតា, ឆឌក្កុស្យត្តេត្ត កកចតា ច កាចបឆំ បច្ចត្តចចតាបេក្លចេសត្យ៉ច្ចាទិតំ៉

កឌិតោ សច្ចសេត្តប, បច្ចត្តចចេតេត ចេ,

"ក្សឃតេ" ត្តតិ សក្កស្ស, សប្តេត្ថ កាចឌឹបតោ៉

តិក្ខេសបិត្យត្តឃំ "ទ្យបំ, ចិកោតិ ចិកចិឃ្យតិ";

ត្តតិ ឌស្សតេតា ចាបិ, បច្ចត្តចចតំ ឆិទំ៉

តឆា ឆឌក្កុស្យត្តេត្ត, ឃុតិតាហច្ចកាសិតេ;

"សោ បហឹឃិស្សតិ" ត្តតិ, បិត្យត្តឌស្សតេតាបិ ច៉

បិទយិតាត្យកាេចត, យហេសឹតំច ឌេហេតា;

សត្តិ តិបប្យាឌតា, តេតច, សក្កតាឌិចតោ ចិឃ៉

បច្ចត្តឌស្សតេតេច, ប្យទិសត្តឃឃោឌតំ;

៦កាចតិកញ្ចាបិ, ពហុចចតិកឃ្យិ ច;

កាតត្ថយិតិ តោ ឲត្តិ, បទស្សបឌអាឌិកោ៉

ពស្មា រូបំ ចិកចិឃ្យពិ, រូបាតិ ចិកចិឃ្យត្តិ, ព្វំ ចិកចិឃ្យសិ, ពុម្ហេ ចិកចិឃ្យឆ, អហំ ចិកចិឃ្យាមិ, យឃំ ចិកចិឃ្យាយ, រូបំ ចិកចិឃ្យេព, រូបាតិ ចិកចិឃ្យេត្តេ ឮច្ឆេចយាទិ ឱតចចតាត្សុបេតា ឃោឌេពព្ពា៓ អព្រាយំ បគេវាឆតា –

ចិកចិឃ្យតីពិ ឮត្តំ, ការុបគសយាតកំ;

ត ច ការុបគំ តាបិ, ការុកត្តុបគាទិកំ៓

ឃទិ ការុបគំ ទុពំ, បច្ចព្ពចចតំ បត;

ការុំ ទិវេបឃ្យ ការលា-ចចតំ កត្តុទិបកំ៓

ឃទិ ការុកត្តុបគំ, “បិឃរេព”ពិ បគំ ចិឃ;

សិឃា សការុកំ, រេតពំ, ពឆា រេហាតីពិ ទិបរេឃ៓

ឃទិ កត្តុបគំ ទុពំ, ចិកចពិបគំ ចិឃ;

ចិតា ឃបច្ចឃំ ពិរេដ្ឋ, ត ពឆា ពិដ្ឋេព ឮគំ៓

ត កត្តុទិ ក្ស ចាទិតំ, ករេលា ឃបច្ចេឃា រុរេពា;

ទិចាទិតំ ករេលារេឃច, កត្តុទិ សឃុទិទិរេពា៓

ត ក្សឆាពុ ទិចាទិតំ, ឆាពុតំ ទិឃ្សេព ករេលា;

ក្សចាទិកទ្ទរាទិតំ, ករេលាស្សេឃច ទិឃ្សពិ៓

“ចិកចិឃ្យពិ” ឮច្ចាគេគា, ពស្មា ឃបច្ចេឃា បត;

ᨽᩣᩅᩮᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨲᩣ ᩈᩮᨿ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨲᩣ.

ᩅᨲ᩠ᨲ ᩉᩥ ᨸᩣᨠᨭᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᨽᩣᩅᨠᩣᩁᨠᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ;

ᨲᩔ ᨿᩥᩔᩣᨿᨶᩴ ᨬᩣᨲᩥ, ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᩴ ᨿᩮ ᨲᩥᨴᩮᩣᨵᩣ.

“ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᨠᨲ᩠ᨲᩣᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᨲᩩᨲᩮᩣ ᨸᨴᩴ;

“ᨠᨭᩮᩣ ᨠᩁᩦᨿᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨲᩩ ᨠᨾ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨸᨴᩴ.

ᩈᨶ᩠ᨴᩔᩮᨲᩣ ᨸᨠᩣᩈᩮᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩮ ᨸᩣᨠᨭᩣ ᩉᩮᨲᩩ;

ᨲᨳᩣ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣᨲᩥᨲᩥ-ᩋᩣᨴᩥᨠᩣᨶᨸᨴᩴ ᨸᨶ.

ᩈᨶ᩠ᨴᩔᩮᨲᩣ ᨶ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ, ᨠᩣᩁᨠᩴ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿᨠᩴ;

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩩ ᨠᨲ᩠ᨲᩣᩁᩴ, ᨸᨠᩣᩈᩮᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨴᩔᩮᨲᩣ.

ᨠᨲ᩠ᨲᩣᩁᩴ ᨸᨶ ᨴᩦᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨠᨲ᩠ᨲᩩᩈᨲ᩠ᨲᩥᩔᩥᨲᩣᨿᩥ ᨲᩴ;

ᨽᩣᩅᩴ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ ᩈᩣᨠᩣᩁᩮᩣ, ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᩅᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ.

ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨧ ᨠᨲ᩠ᨲᩩᨽᩣᩅᩮᨶ, ᨽᩣᩅᩮᩣ ᨶᩣᨿ ᨶ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ;

ᨠᨲ᩠ᨲᩣᨧ ᨠᨲ᩠ᨲᩩᨽᩣᩅᩮᨶ, ᨽᩣᩅᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ.

ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᩩᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ, ᨽᩣᩅᩔ ᨲᩩ ᨣᨲᩴ ᩈᩥᨿᩣ;

“ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩥᨸᩥᨲᩮᩣ, ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ”ᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩈᩩ.

ញាតិ ចេ តិស្សយាតំ វា, ចរា តិស្សិតរប្ផចា;

កត្វដ្ឋានេតបិ កាចស្ស, កត្វបញ្ញាត្តិ សិញ្ញាតិ៍

កាទេក កត្តកប្ចច្ឆេ្យាក្រិយាវត្តិស្សេយ យថា;

ឆាទេត្តិ អាវុតចាលិ, ក្រិយាឆាទេរាតិ កប្បិតា៍

តថា កាចបជំ ឌឹរា, កត្តារំ កាចតិស្សយំ;

ឌឹបយត្តប្បិ កប្បេត្តិ, កាចស្ស ចាចកំ ញាតិ៍

កោធិ អឥញ្ញាក្ខតស្ស, កាចស្សេកត្តតោតា ព្រាចុំ;

កាចេឥកចេចាចាឌិ-បុរិសស្សេច ហោតិតិ៍

បិញ្ញត្តំ បត្វាត តេវសំ វា, ចចតំ អប្បយាណកំ;

“តេ សំកិលេសិកា ឆប្ចា, បហឹឃិស្សត្តិ” ញាតិ ហិ៍

បិធេ បិចចេត ឌិដ្ឋោ, តស្វា ឲចំ ចេឥយេវ;

បច្ចត្តឥស្សេតេតច, បុរិវត្តយេយាឌតំ៍

ចចេតហិ យុតំ ភ្និហិ, ញាន្ធិតញ្ញត្តិ តេតា វុធិ;

កាចេ ក្រិយាបជំ តាយ, បិញ្ញត្តយំ អតិត្ថន្ទសំ;

តស្មា តក្កហល្ហបិនេយា, ចុនេត្វា ឲត្តាចតា យយាតិ៍

អយំ ភាចស្ស ក្រិយាបទាត់ តិទ្ទេសោ៍

ឲចំ សុទ្ធកត្តុក្រិយាបទាតិ ហេតុកត្តុក្រិយាបទាតិ កម្មុនោ ក្រិយាបទាតិ, ភាចស្ស ក្រិយាបទាតិ ធាតិ ធតុឆា, កម្មុកត្តុក្រិយាបទេហិ ចា បញ្ចាឆា ក្នុឆាតុនោ តិបុត្តាតិ ក្រិយាបទាតិ តាតប្បការេត តិទ្ទិដ្ឋាតិ, ឲតាតិ លោកិយាត់ ភាចកេឆចសេត ចោហារេកេឆា ហោតីតិ ឆស្សតត្វំ ចិរុំ ចិរុំ ចុត្តាតិ៍ អត្ថនោ បត កម្មុកត្តុភាចការកត្តុយចសេត ពិចិឆាតេច៍ ហេតុកត្តា ហិ សុទ្ធកត្តុសន្តានេ ការកោ តស្សក្កភាចនោ សក្កហយុបកន្ធតិ, តឆា កម្មុកត្តា កម្មុការកោ, ភាចោ បត កោចលោ៍ សោ ហិ កយតបចតលចតាឌិចសេតាតេកចិឆោបិ ក្រិយាសភាចត្តា កេឆចហិនោ ការកត្តនោ៍ ឲចំ សន្តេបិ ឆព្ពសត្តិស្សិតត្តា ឆព្ពកេឆេត កិដ្ឋតិ៍ តេត បិចចនេ ភាចចាចកំ បឆំ ពាហុចចតត្តយ្យិ ឌិស្សតិ៍ អាខ្យាតិកបទេ ភាចការកចោហារោ តិទុត្តិតយំ តិស្សាយ កតោ, អត្ថនោ បត ភាចស្ស ការកតា តុបបជ្ជតិ៍ សោ ហិ ត កិញ្ចិ ឌតេតិ, ត ច ក្រិយាយ តិមិត្តំ៍ ក្រិយាតិមិត្តភាចោយេច ហិ ការកលក្ខណំ ឡុតិ យុត្យតោ ចា ហេតុតោ ចា ភាចស្ស ការកតា ត លព្ភតិ៍ ឲចំ សន្តេបិ សោ ករណយត្តត្តា ការកំ តឆា ហិ ករណំ ការោ, ក្រិយា, តទេច ការកត្តិ ភាចស្ស ការកតា ឆដ្ឋព្វា៍ យស្មា បត ក្រិយាតិមិត្តភាចោយេច ការកលក្ខណំ, តស្មា តាមិកបទេ ការកលក្ខណោ ភាចការកត្តិ ចោហារំ បហាយ កត្តុកម្មុករណសម្បទាតាបាទាតាឌិករណាត់ លក្ខំ ចត្តុត់ កត្តុការកកម្មុការកត្តិអាឌិ ចោហារោ ករិយតិ ចេយ្យាករណេហិ៍ ឲចំ តិទុត្តិតយំ តិស្សាយ ចុត្តំ ភាចការកញ្ចា ចេក្ខ ច កម្មុកត្តុការកាតីតិ ការកត្តុយំ កចតិ៍ តឌ្ឋិបកញ្ចាខ្យាតិកបទំ តិការកំ៍

ឡុយយត្ថញ្ញាសត្ថាយ, ចុត្តុយាចទិសេយហិបិ;

យហាចេយ្យាករណេហិ, តិទុត្តិតយឆស្សិកំ៍

“យំ តិកាលំ តិបុរិសំ, ក្រិយាចាចិ តិការកំ;

អតិលិង្គំ ទ្វិចចតំ, តទាខ្យាតត្តិ ចុច្ចតី”តិ៍

ឡុឆ ភាចកម្មស្មុ អត្តនោបទុប្បត្តិ កោចិ អក្កូចិត្តកា អចស្សុមិច្ឆន្តីតិ តេរសំ យតិចិភាចតត្ថយេយ្យំ ភាចកម្មាត់ ក្រិយាបទាតិ អត្តនោបទចសេតុទ្ទិដ្ឋាតិ ចេច តិទ្ទិដ្ឋាតិ ច៍ សព្វាតិបិ បតេតាតិ តិការកាតិ ក្រិយាបទាតិ ក្រិយាបទយាលមិច្ឆតា បរស្សបទត្តនោបទចសេត យោតេឌតព្វាតិ៍ បិញ្ញុអាឌីសុ ហិ តិការកាតិ ក្រិយាបទាតិ បរស្សបទត្តនោបទចសេត ទ្វិឆា ជិតាតិ៍

សេយ្យថិឌំ? ភកចា សាចត្ថិយំ ចិហរតិ៍ សយាឌិដ្ឋាតក្បសលិ, ចត្តត្តិ លោកតាយកំ៍ យោត់ ចុច្ចតិ ពាហាលំ៍ អត្ថាកិសយយា ឆីនោ, បណ្ឌិតោតិ បចុច្ចតិ៍ ពាធំ បដិបត្តស្ស បុក្កលស្ស ទុបំ ចិកោតិ ចិកចិយ្យតិ៍ សោ បហីយិស្សតិ៍ បណ្ឌកម្ពលេ តិក្ខិត្តំ ភាសតេ តបតេ៍ ប្អុឌកោ លភតេ

បុជំ បុត្តកាយា ឆិយោ យាចំ, លកេត្ត តាទិសំ សុតំ អសិតោ តាទិ វុច្ចតេ សព្រហ្មំ អគ្គិទាទិ បុព្ពេច ភុមតំ សោ បហិយេថាបិ តោ បហិយេថាតិ ឯវំ ក្វសា ជិតានំ អត្រិនំ បិញ្ញត្តចត្វានំ –

តិការកានិ វុត្តានិ, ក្រិយាបទានិ បយតោ;

បរស្សបទយោគេន, ទិស្សន្តិ បិ កេចនំ

អត្តនោបទយុត្តានិ, ទុណ្ហិយេសុ បទេសុ ហិ;

អតីតប្យានិ កាថាសុ, បទានីតិ ពាហុតិ ហំ

កាថាសុ វេទិតព្វានិ, ទុណ្ហិយេសុ បទេសុ ច;

សុពហុតេច ហុត្វាន, ទិស្សន្តីតិ បកាសយំ

បទានំ និច្ចេសោ បតតិ អត្ថិអាទីនំ ទេវំ ទេវំ ចចនានយត្ថុវេបន យោគេនាតព្វំ ឯវំ តិការកក្រិយាបទានិ សទ្ទបតោ ចចត្វាននោ និច្ចេសតោ ច វេទិតព្វានិ

ឥទានិ នោបសគ្គាកម្មិកាទិវសេន ភវតិស្ស ធាតុស្ស វិត្ថារំ វទាម –

នោបសគ្គា អកម្មា ច, សោបសគ្គា អកម្មិកា;

សោបសគ្គា សកម្មា ច, ឥតិ ភូតិ វិភាវិតំ

ឥទំ ហិ វចនំ “ខម្ម-ភូតោ ភូត្វា”តិអាទិសុ;

បត្តាភុបនត្ថំ នយ, ចិចេជ្ជត្វា ឧធីវិតំ

ឯតេន បន អត្ថេន, នោបសគ្គសកម្មិកំ;

គហេត្វា ចតុធា ហោតិ, ញ្ញតិ ទោឃ្យ ចិសេសេតាˋ

ភោបសក្កា អកយ្ខា ច, សោបសក្កា អកយ្ខិកា;

ក្ខឆាត្យ ការិនេត សនេត្ត, ឲកកយ្ខា កចត្តិ ហិˋ

“ភាចេតិ ក្យុសល៌ ឆយ្ខំ, ចិភាចេតី”តិយាតិឆ;

ឆេស្សតញ្ញាតិ ចិញ្ញាហិ, សាសតញ្ញាហិ សាសភេˋ

សោបសក្កា សកយ្ខា ត្យ, ការិតប្យច្ចេឃ សតិ;

ទ្ធិកយ្ខាឃេច ហោតីតិ, ញាតញ្ញាំ ចិញ្ញាភា កឆំˋ

អកិភាចេត្តិ បុរិសា, បុរិសេ បិឡឌាតិកំ;

អត្យភាចេតិ បុរិសោ, សប្យត្តិំ បុរិសំ ញតិˋ

ញតំ សកយ្ខុកំ ភាយ, អកយ្ខុកយិតំ ញតិ;

កឆយយេយ្យត្តិ ញាតញ្ញាំ, ចិត្តាទេភ ចទេឆ ភោˋ

ចិត្តាទេភច កិំ ចត្តុំ, សក្កោយិ ឲកទេសទោ;

កឆឃិស្សាយិ សក្កុត្ថុំ, ចទេតា យេ ភិទោឆីឆˋ

អាញ្យាតិកបធំ ភាយ, ក្យុចិឆំ សយ្យុឌីទិតំ;

សកម្មកមកម្មញ្ចា, ញត្តិ វិញ្ញូ វិភាវយេ.

៣៧ យស្ស បយោគម្ហិ, បទស្ស កត្តុនា ក្រិយា;

និប្ផាទិតា វិនា កម្មំ, ន ហោតិ តំ សកម្មកំ.

“បចតី”តិ ហិ វុត្តេ តុ, យេន កេនចិ ជន្តុនា;

ឱទនំ វា បណ្ណំ វា, កិញ្ចិ វត្ថុំ ញាយតិ.

យស្ស បន បយោគម្ហិ, កម្មេន រហិតា ក្រិយា;

បទស្ស ញាយេន ឯតំ, អកម្មកន្តិ តីរយេ.

“តិដ្ឋតិ ទេវទត្តោ”តិ, វុត្តេ កេនចិ ជន្តុនា;

ញាណញ្ច ពុទ្ធិវិសយោ, កម្មត្តំ ន កិញ្ចិបិ.

សកម្មកបទំ តត្ថ, កត្តារំ កម្មមេវ ច;

បកាសេតិ យថាយោគ-មិតិ វិញ្ញូ វិភាវយេ.

“ឱទនំ បចតិ បោសោ, ឱទនោ បច្ចតេ សយំ”;

ឥច្ចុទាហរណា ញេយ្យា, អវុត្តេបិ អយំ នយោ.

អកម្មកបទំ នាម, កត្តារំ ភាវមេវ ច;

យថារហំ បកាសេតិ, ឥតិ ធីរោបលក្ខយេ.

កត្វាន៍ “តិដ្ឋតិ”ច្ចេវ, សូចេតិ ភាចភាយកំ;

“ឧបដ្ឋីយតិ” ឥច្ចេវ, អចុត្តេបិ អយំ ភេទោ៍

ឯវំ សកល្យាកល្យំ, ញាត្វា ភេទាភេទ្យ យុត្តិយា;

តិកល្យកត្វា ញាណតេជ្យ, ករោណោ ការិតេ វតិ៍

“សុចិណ្ណំ កដកំ បេរិយា, ការេតិ បុរិស”ត្តិ ច;

“បុរិសោ បុរិសេ ការំ, ទធិ ចាហេតិ”ឥច្ចបិ៍

ឯត្ថ កចតិសាតុយិ៍ក្រកេឃា ឯវោ ក លក្ខតិ;

តស្មា ត្តិកល្យការញ្ញោច, បនេឃត្ថ ចិកាចិតំ៍

ឯកិរោ ច ភេឃា ភាយ, បិញ្ញត្តយំ តុ ក ជិស្សតិ;

ឯកច្ចាភិ យថាភេច, យឃា ឯវំ បកាសិតោ៍

ឯត្ថ ច “តយេភិ ទាជា, ចិចិសា កល្យការណា;

ការាបេតី”តិ ឃោ បិធោ, ភិទ្ធេយ តំ សុភិទ្ធិយេ៍

“យភូស្សហិ”តិ អាហរិត្វា, បិធេយនំ សុយេសេរោ;

“សុភេឋហិបិ ពាគាបេត្តិ”, ត្តតិ បិធស្ស គស្សភា៍

ឯតំ ភយំ ចិន្ទ ញាត្វា, ឃោរេ បរិទេវន្តបេតា;

“សុចណ្ហិ គេហំ បេរិសា, កាទេតិ បុរិសេតិ”តិ៍

ចិរកាលប្បវាសេន, ចុត្វា ឯត្ថ សន្តបេតា;

សកលេ សកលេ ទេហំ, ចុត្តិ ឥទេបត្យេច ច៍

“អស្មិំ កលេ អយំ ឆាត្យ, ទេហាតី”តិ ទេហិ ចិញ្ញុទេភា;

ចិញ្ញាណបេត្យច្ចា អញ្ញេហិ, ញាបភា បច្ចេយហិ ភ៍

តថា ហិ កាចកម្មស្ស, ចិហិតោ បច្ចយោ ត្យ យោ;

អដ្ឋចិធេបិ ឆាត្វតំ, គលស្មិំ សយ្យចត្តតិ៍

ក្វឆាត្យេជស្ស ទ្វេបស្ស, អសេយ្យាហាឃ សោត្យតំ;

ភាភាចិធោ ភយោ ឧចំ, យឃា ឧត្វ បកាសិតោ៍

យេ ទេលិកេ អប្យឃុត្តា ចិចិធចិការលាឲ្យាតសន្ធ្វុលោកា,

តេ បត្វាឲ្យាតសន្ធេ អចិកាតចិយតី ទោហន្តិ ញាណីបិ តស្វា;

អច្ចន្តញ្ញាច ធីទោ សបរហិតរតោ សាសេភ ជឡហបេយា,

យោគំ តេសំ បយោគេ បក្វតរេយតិតំ បត្វឃាភា ករេយ្យ៍

ញ្ញតិ ភចេត្ត សាដ្ឋកេឆ បិដកត្តយេ ឲ្យប្យធាតិស្ស

ចិញ្ញ្វាត់ េកាឋល្លព្ទាឃ កេព ឋក្កតិតិប្យករេហ

ឋចិករហាញ្យាតចិភារកា តាយ

បឍេយា បរិេឆ្លេកា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑ˋ ຠວຕິກ຺ຣິຍາປທມາລາວິຠາຄ

ຍຸເຕາ ປທໍ ປວກ຺ຂາມິ, ເສາຕູນໍ ມຕິວຑ຺ຒນໍ;

ກ຺ຣິຍາປທກ຺ກມໍ ນາມ, ວິຠຕ຺ຕາທີນິ ທີປຍໍˋ

ອຖ ອາຂ຺ຍາຕິກສ຺ສ ກ຺ຣິຍາລກ຺ຂຓຕ຺ຕທີປິກາ ຕ຺ຍາທເຍາ ວິຠຕ຺ຕິເຍາ, ຕາ ອຏ຺ຐວິຘາ ວຕ຺ຕມານາປຎ຺ຈມີສຕ຺ຕມີປເຣາກ຺ຂາຫິຍ຺ຍຕ຺ຕນີອຊ຺ຊຕນີຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ກາລາຕິປຕ຺ຕິເຈຕິˋ

ຕຕ຺ຖ ຕິ ອນ຺ຕິ, ສິ ຖ, ມິ ມ, ເຕ ອເນ຺ຕ, ເສ ເວ຺ຫ, ເອ ເມ຺ຫ ອິເຈ຺ຈຕານິ ວຕ຺ຕມານາວິຠຕ຺ຕິເຍາ ນາມˋ

ຕຸ ອນ຺ຕຸ, ຫິ ຖ, ມິ ມ, ຕໍ ອນ຺ຕໍ, ສ຺ສຸ ເວ຺ຫາ, ເອ ອາມເສ ອິເຈ຺ຈຕານິ ປຎ຺ຈມີວິຠຕ຺ຕິເຍາ ນາມˋ

ເອຍ຺ຍ ເອຍ຺ຍຸໍ, ເອຍ຺ຍາສິ ເອຍ຺ຍາຖ, ເອຍ຺ຍາມິ ເອຍ຺ຍາມ, ເອຖ ເອຣໍ, ເອເຖາ ເອຍ຺ຍາເວ຺ຫາ, ເອຍ຺ຍໍ ເອຍ຺ຍາເມ຺ຫ ອິເຈ຺ຈຕານິ ສຕ຺ຕມີວິຠຕ຺ຕິເຍາ ນາມˋ

ອ ອຸ, ເອ ຕ຺ຖ, ອໍ ມ຺ຫ, ຕ຺ຖ ເຣ, ເຕ຺ຖາ ເວ຺ຫາ, ອິ ເມ຺ຫ ອິເຈ຺ຈຕານິ ປເຣາກ຺ຂາວິຠຕ຺ຕິເຍາ ນາມˋ

ອາ ອູ, ເອາ ຕ຺ຖ, ອໍ ມ຺ຫາ, ຕ຺ຖ ຕ຺ຖຸໍ, ເສ ວ຺ຫໍ, ອິໍ ມ຺ຫເສ ອິເຈ຺ຈຕານິ ຫິຍ຺ຍຕ຺ຕນີວິຠຕ຺ຕິເຍາ ນາມˋ

ອີ ອຸໍ, ເອາ ຕ຺ຖ, ອິໍ ມ຺ຫາ, ອາ ອູ, ເສ ວ຺ຫໍ, ອ ເມ຺ຫ ອິເຈ຺ຈຕານິ ອຊ຺ຊຕນີວິຠຕ຺ຕິເຍາ ນາມˋ

ສ຺ສຕິ ສ຺ສນ຺ຕິ, ສ຺ສສິ ສ຺ສຖ, ສ຺ສາມິ ສ຺ສາມ, ສ຺ສເຕ ສ຺ສເນ຺ຕ, ສ຺ສເສ ສ຺ສເວ຺ຫ, ສ຺ສໍ ສ຺ສາເມ຺ຫ ອິເຈ຺ຈຕານິ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິວິຠຕ຺ຕິເຍາ ນາມˋ

ສ຺ສາ ສ຺ສໍສຸ, ເສ຺ສ ສ຺ສຖ, ສ຺ສໍ ສ຺ສາມ຺ຫາ, ສ຺ສຖ ສ຺ສິໍສຸ, ສ຺ສເສ ສ຺ສເວ຺ຫ, ສ຺ສໍ ສ຺ສາມ຺ຫເສ ອິເຈ຺ຈຕານິ ກາລາຕິປຕ຺ຕິວິຠຕ຺ຕິເຍາ ນາມˋ

ສພ຺ພາສເມຕາສໍ ວິຠຕ຺ຕີນໍ ຍານິ ຍານິ ປຸພ຺ພການິ ຉ ປທານິ, ຕານິ ຕານິ ປຣສ຺ສປທານິ ນາມˋ ຍານິ ຍານິ ປນ ປຣານິ ຉ ປທານິ, ຕານິ ຕານິ ອຕ຺ຕເນາປທານິ ນາມˋ ຕຕ຺ຖ ປຣສ຺ສປທານິ ວຕ຺ຕມານາ ຈ, ປຎ຺ຈມີ ຈ, ສຕ຺ຕມີ ຈ, ປເຣາກ຺ຂາ ຈ, ຫິຍ຺ຍຕ຺ຕນີ ຈ, ອຊ຺ຊຕນີ ຈ, ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ຈ, ກາລາຕິປຕ຺ຕິ ຈາຕິ ອຏ຺ຐວິຘານິ ເຫານ຺ຕິ, ຕຖາ ອຕ຺ຕເນາປທານິ, ສພ຺ພານິ ຕານິ ປິຓ຺ຑິຕານິ ຉນວຸຕິວິຘານິˋ

បរស្សបទាតយត្តទោបទាតទ្ចា ទេ្ច ទេ្ច បទាតិ បឩយបឌ្ឍិប្បត្តយបុរិសា តាយ៉ ទេព ចត្តយាតាឌិសុ ចត្តាទេរា ចត្តាទេរា, អដ្ឋត្ថិ ចិកត្តីតិ ចទេសត ទ្ចត្តិំស, បិល្ហិតាតិ បរិយាណាទេតច៉

ឌ្ហិសុ ឌ្ហិសុ បទេសុ បឩយំ បឩយំ ឲកាចចតំ, ក្សុតិយំ ក្សុតិយំ ពហុចចតំ៉

៣(៣ ចត្តយាតចិកត្តីតត្តិ អត្តិ, សិ ឆ, យិ យ ព្ទទេ្ចតាតិ បរស្សបទាតិ៉ ទេព អទេត្ត, ទេស ទេប្សា ៙ ទេយ្រព្ទទេ្ចតាតិ អត្តទេតាបទាតិ៉ បរស្សបទត្តទេតាបទេសុបិតិ អត្តិ ព្ទតិ បឩយបុរិសា, សិឆ ព្ទតិ យឌ្ឍិបុរិសា, យិ យ ព្ទតិ ក្លត្តយបុរិសា, ទេព អទេត្ត ព្ទតិ បឩយបុរិសា, ទេស ទេប្សា ព្ទតិ យឌ្ឍិបុរិសា, ៙ ទេយ្រព្ទតិ ក្លត្តយបុរិសា៉

បឩយបឌ្ឍិប្បត្តយបុរិសេសុបិ តិ-ព្ទតិ ឲកាចចតំ, អត្តិ-ព្ទតិ ពហុចចតត្តិ ៙ចំ ឲកាចចតពហុចចតាតិ កាយទេតា ទេពាឃ្យាតិ៉ ៙ចំ ទេសសាសុ ចិកត្តីសុ បរស្សបទត្តទេតាបទបឩយបឌ្ឍិប្បត្តយបុរិសេកាចចតពហុចចតាតិ ទេពាឃ្យាតិ៉

៣ត្ត ចិកត្តីតិ ទេកាតទេដ្ឋត ចិកត្តិ? កាលាទិចទេសត ឆាត្តត្តំ ចិកជតីតិ ចិកត្តិ, ឃ្យាឌីហិ តាយិកាចិកត្តីហិ សហ សព្ទសក្តាហកាចទេសត បត សកាត្តបទេត្តាឌិទេកទេ អទេត្ត ចិកជតីតិ ចិកត្តិ, កយ្យាទេឃា ចា កាទេកា ឲកាចចតពហុចចតចទេសត ចិកជតីតិ ចិកត្តិ, ចិកឌិតព្ទា ទាទេលាតាតិបិ ចិកត្តិ, ចិកជត្តិ អទេត្ត ឲតាឃាតិបិ ចិកត្តិ, អឆ ចា សតិបិ ឌិតសាសទេត អចិកត្តិកតិទ្ទេសេ សទេព្ទាត សព្ទាំ ចិកត្តីហិ ចិតា អត្តស្សា'តិទ្ទិសិតព្ទទេតា ចិទេសទេសត ចិចិទេឆត ចា អាកាទេរត កជត្តិ ទេសចត្តិ តំ បល្ហិតាតិបិ ចិកត្តិ៉ ៣ត្ត អចិកត្តិកតិទ្ទេសលក្ខណំ ចទាយ សហ បទេឃាកតិទស្សតាឌីហិ៉

អចិកត្តិកតិទ្ទេសោ, តាយិទេកាសុបលព្ភតិ;

តាព្យាទេពាស្តុតិ ចិទេព្ញាឃ្យ-យិទទេយត្ត តិទស្សតំ៉

តិទ្រោទេឆាច យហារុទេក្ល, ទេឆរ ចាទាតយុត្តទេយា;

អត្វតំ អតឆិកាទ្ចា, ទេកាចលំ ឌិតសាសតំ៉

៣(៣ ទេឆរ-ព្ទតិ អចិកត្តិទេកា តិទ្ទេសោ, ទេឆរាតំ អឃត្តិ ទេឆទេរា៉ ទេកា ទេសា? ចាទេទា៉ ទេឆរចាទេទា អទេព្ញាសំ ចាទាតំ ក្លត្តទេយាតិ អឃយទេត្វា ទេចឌិតទេព្ទា៉

“ការយោ តេ សត្តា សោចណ្ហោ”, ញ្ញត្វាទីយិត្វិ ភាយិកេ;

អធិកត្តិកតិទ្ទេសោ, កហេតត្តោ តយញ្ញូតា។

អធិកត្តិកតិទ្ទេសោ, តត្ថាវជ្ជាតេបិ ទិស្សតិ;

“កេ តាគ បិច”ញ្ញត្វៃ, ចគេ យោ កោធិ ចោគកោ។

យទិ ឯចំ យតេតស្ស, កចេយ្យ អធិកត្តិកំ;

“កិញ្ចុ, កេ បុរិសិ”ត្វាទិ, បទយ្យិ, ត ហិទំ តទា។

“កិញ្ចុ, កេ បុរិសិ”ត្វាទិ, សិ ក លេខិបេត ចុត្វតិ;

តទា “តាគា”តិអាទីតិ, ហិ លេខិបេត បចុត្វរេ។

ឯចំ អធិកត្តិកតិទ្ទេសោ អាវជ្ជាតេតសុ ត លព្ភតិ, តាយេបុយេច លព្ភតិ។ តត្រាបិ “អដ្ឋ ច បុគ្គល គយុគសោ តេ”តិ ឯត្ថ លក្ខចសេត បុគ្គល ញ្ញតិ វស្សុករណំ គដ្ឋត្តុំ, ត “កក្បន្ត កោណាកយតោ ច កស្សបេបិ”តិ ឯត្ថ កក្បន្ត ញ្ញតិ អធិកត្តិកតិទ្ទេសោ ចិយ អធិកត្តិកតិទ្ទេសោ គដ្ឋេត្តោ។ “កិញ្ចុ តិសិត្តេ យាតុការយោ រូបតិសិត្តោ ចា ហោតិ រូបតិបត្តោ ចា”តិ ឯត្ថ បត កិញ្ចុតិ ញ្ញត់ កិញ្ចុយិត្តិ ចត្តញ្ញាតត្តា កុរេខ្ញ បត្វត្តិបិ អទិដ្ឋចិកត្តិកតិទ្ទេសោតិបិ ចត្តុំ យុជ្ជតិ។ តត្ថ បត លក្ខចសេត កតវស្សត្តា តាតិ បគាតិ អធិកត្តិកតិទ្ទេសបក្ខយិ កដត្តិតិ ចត្តុំ ត យុជ្ជតិ។

តត្ថ បទស្សបទានីតិ បទស្ស អត្ថភូតានិ បទានិ បទស្សបទានិ។ ឯត្ថត្ថយបុរិសេសុ អត្តតោ អតេត្ថសុបិ អត្តតោបគេចាហារោ ត ករិយតិ។

កិត្វាបិ អត្តតោ អត្ថា, បុរិសា រូត្តយចត្ថា;

តទាបិ ញ្ញតរេសាត-យុស្សត្តត្តាច តញ្ញូសា;

តព្វាហារោ ញ្ញយេសាតំ, បេរាណេហិ តិរោបិតោ។

អត្តនោបនាតីតិ អត្តនោ អត្តក្ខតាតិ បនាតិ អត្តនោបនាតិ។ ឲត្ត បត បចយបដ្ឋិយបុរិនសេសុ បនស្សនេត្តសុបិ បនស្សបកនេចាហារនោ ត ពរិឃតិ។

បចយបដ្ឋិយា នចនេត, បនស្សត្តា តធាបិ ច;

ឌ្គតនេនសំ តិទ្វញហត្តា, តនេដ្ឋាហារស្ស សន្ទនេតា។

ឌ្គយស្ស បតិនេយសាត់, បុដ្ឋនេចាហារតាឃ ច;

តធា សក្តនេកាសស្ស, ហនណត្តាឃ នសា អឃំ;

អត្តនោបកនេចាហារនោ, ឲសយានោបិនេតា ឆុចិ។

បនស្សបកសដ្ឋាឌិ-សដ្ឋានោឃា ពាហុកា ឌ្គឆ;

នេបិនានណហិ ពតត្តាតា, សដ្ឋា នេបិនាណិកា យតា។

តឫា ឌ្គឆ បចយបុរិសាឌីត់ តិល្ហិ បុរិសាត់ ចចតត្តំ ត បរិនេឃសាយ។ ទ្វញហិឃា ហិ នេបិនានណហិ ត្យាឌីត់ បុរិសសដ្ឋា ចិហិតា។

ឲកចចតពាហុចចនេតសុ បត ឲកស្សត្តស្ស ចចត់ ឲកចចត់។ ពាហុតយត្តាត់ ចចត់ ពាហុចចត់។ អឆ ចា ពាហុនេត្តបិ សតិ សយុគាឃចនេសត ឌាតិចនេសត ចា ចិនេត្តត សយិនេល្លត្តា ឲកិពតស្សត្តស្ស ឲកស្ស ចិឃ ចចតយិ ឲកចចត់, ពាហុនេត្ត តិស្សិតស្ស តិស្សឃនេចាហារនេត ទុត្តស្ស តិស្សឃចនេសត ឲកស្ស ចិឃ ចចតយិ ឲកចចត់, ឲកត្តលក្ខនេណត ពាចព្ឆាត់ ឲកចចត់ ចិឃ ចចតយិ ឲកចចត់។ អពាហុនេត្តបិ សតិ អត្តពុកាទាបរិនច្ឆគយាតិកាតុសត្ថិតឃបុឆ្ឋាសកាពបុទុចិត្ត- សយានេឃាពបុទុអានេយ្យណចនេសត ឲកត្តស្ស ពាហុត់ ចិឃ ចចត់ ពាហុចចត់, តធា នេឃ នេឃ ពាហនេចា តត្ថិចាសតំបុត្តសក្ខាតនេស្សកស្សត្តស្ស ទ្វញហីចនេសត ពាហុត់ ចិឃ ចចតយិ ពាហុចចត់, ឲកស្សត្តស្ស អនេដ្ឋាតនេត្តត ឲកាកិឆាតចនេសត ពាហុត់ ចិឃ ចចតយិ ពាហុចចត់, ឲកស្សត្តស្ស តិស្សិតចនេសត ពាហុត់ ចិឃ ចចតយិ ពាហុចចត់, ឲកស្សត្តស្ស អានេយ្យណនេកគពិច្ចនេកគចនេសត ពាហុត់ ចិឃ ចចតយិ ពាហុចចត់។ ឲចយិនេយហិ អាពានេនហិ ឲកយិក្រចត្តនេដ្ឋ, ឲកយិក្រចិឃ ច ចត្តនេដ្ឋ ឲកចចត់, ពាហុយិក្រចត្តនេដ្ឋ, ពាហុយិក្រចិឃ ច ចត្តនេដ្ឋ ពាហុចចត់ នេហាតីតិ ឌទ្ធាំ។ បុទុចចត់, អនេតពចចតត្តិ ច ឌ្គយនេស្សច តាឃំ។

ចនតេសុ អយំ អត្ថោ, តាយាញ្ញាតចិកត្តិតំ;

ចនេសត អធិកត្តត្ថោ, សាសតត្ថកចេសិតា៑

តស្មា តេតត្ថចិញ្ញាបតត្ថំ ត្តូឆ តាយិកបយោគេហិ សហេចាញ្ញាតបយោគេ បចត្តាយ – “រាជា អាគច្ឆតិ, មហាមោ យេ អាគច្ឆតិ, ឲកំ ចិត្ត” យិច្ចេចយាទយោ ឲកស្សតុស្ស ឲកចចតបយោគា៑ “រាជានោ អាគច្ឆន្តិ, មហាមា យេ អាគច្ឆន្តិ, ត យេ ទេស្សា ស្ថកា បុត្តា, ចេ្ឆ តិលិ” ត្តច្ចេចយាទយោ ពចព្ឆានំ ពហុចចតបយោគា៑

“សា សេតា យហតី អាសិ, ពហុជ្ជនោ បសន្តានិ, សត្ថោ តំ ជនោ ឆ្កនិតាយតុ, ត្តត្តិក្កុស្ស បចរា, ត្យាន្ធុស្សាហំ ចត្តយុកំ អគាសិំ, ត្ថយំ ចោ កិត្តចេ ទេទសស្សាយិ, សេមំ យហត្តិ រេតតត្តយស្ស, កនេ បសាទច្ចា តនោ អចស្សំ, កិត្តុសន្ត្ថោ, ពលកាយោ, ទេចតិកាយោ, អទិយកណោ”- ត្តច្ចេចយាទយោ, “ខ្ទិកំ តិក”យិច្ចាទយោ ច សមុទាយចសេត ពចព្ឆានំ ឲកចចតបយោគា៑

កត្តចិ បត ព្រឹសេសុ ធាតេសុ ពហុចចតបយោគាបិ ជិស្សន្តិ៑ តថា ហិ “ប្វនិតា ពាតិសន្ត្ថេហិ, ទេចកាយា សយាកតា, សន្ត្ថាតេ ទេចតិកាយា, ចេ្ឆ ទេចសន្ត្ថោ, តិលិ ទុកាតិ, ចត្តារិ តចកាតិ” ត្តច្ចេចយាទយោ បយោគាបិ ជិស្សន្តិ៑ ត្តយេ ឲកចចតចសេត ចត្តត្ថាស្ស សមុទាយស្ស ពហុសមុទាយចសេត ពហុចចតបយោគាតិ កហេតត្ថា, សក្តិយ្យាតា ច ពចព្ឆពហុចចតេ សក្តិំ កន្តិ ជិស៊ុយេច ចា, តស្មា ពហុសមុទាយាបេត្តពហុចចតត្តិ ឲតេសំ តាយំ ចេជិតត្ថា៑

“បិលំ ត ហចេ, សស្សា សយ្យត្តតិ” ត្តច្ចេចយាទយោ ជាតិចសេត ពចព្ឆានំ ឲកចចតបយោគា, តត្ថាចសាយត្តោត ពចព្ឆានំ ឲកចចតបយោគាតិបិ ចត្តិ ចេតតិ៑

“តាកំ វេដ្ឋស្ស ប្វនិតំ, សាចត្តិ សន្ទា អហោសិ បសន្តា” ត្តច្ចេចយាទយោ តិស្សយចសេត បចត្តានំ តិស្សយចោហាទេត ទុត្តាតយេកចចតបយោគា៑

“តិលត្តលំ, កុសលាកុសលំ, ចិញ្ញាណបច្ចយា តាមរូបំ, តាមរូបបច្ចយា សឡាយតតំ, ឆយុចិតយោ, ចិត្តសេតោ ច កត្តត្ថោ, តតិយា អសតិ អាកតិកតិ ត ហោតិ, អាកតិកតិយា អសតិ ទុត្តុបបិតោ ត ហោតិ” ត្តច្ចេចយាទយោ ឲកត្តលត្តណេ ពចព្ឆានំ ឲកចចតបយោគា៑

“ឲចំ យយំ កញ្ញាយ, អយ្យាកំ បកតិ, បធាតត្តិ ចោ យេឈិយ ចទយាតំ កិត្តិ ចទេឃ្យាយ” ត្តច្ចេចយាទយោ ឲកស្សតុស្ស អត្តចសេត ពហុចចតបយោគា៑

“ខេ យត្សស្សា តំ កិក្លុ ឲតដេចាភ៊ុំ ‘ក្ញ្ញាច កទេត្ត’តិ, អហំ យត្សេស្សុ យត្សស្សក្តុតា, អត្ថាកតាគា’សតកំ អដាសិ” ព្ទទេច្ចយាដទេយា ឲកស្សត្តស្ស កក្រុការចទេសត ពាហុចនគបទេយាកា៉

“អប្បច្ចយា ឆយ្ញា, អសដ្ឋតា ឆយ្ញា” ព្ទទេច្ចយាដទេយា ឲកស្សត្តស្ស អបរិទេឆ្ឆដចទេសត ពាហុចនគបទេយាកា, អតិឃយិតសដ្ឋាចទេសត ពាហុចនគបទេយាកា ចា៉

ទេកចិ បត “ទេដសតាទេសាតបិតចទេសត ពាហុចនគបទេយាកា”តិបិ ចដត្តិ, តំ ត កទេហតថ្នា៉ ត ហិ តឆាកទេតា សតិសប្បដញ្ញាទហិទេតា ឆយ្ញំ ទេដទេសតិ, ឃុត្តិ ច ត ជិស្សតិ “យាតិកាឃំ បុច្ឆាឃំ ចិស្សជ្ជទេត ចាតិ តឹសុបិ ផាទេតសុ អប្បច្ចយាឌិឆទេយ្ញ ទេដទេសទេត្តា សត្វា បុតប្បុតំ ពាហុចនគចទេសត ទេដសតាទេសាទេត បតិត្វា ឆយ្ញំ ទេដទេសតី”តិ៉

“កតទេម ឆយ្ញា អប្បច្ចយា” ព្ទទេច្ចយាដទេយា ឲកស្សត្តស្ស យាតិកាត្សសត្តិតទេឃត ពាហុចនគបទេយាកា៉

“ព្ទទេម ឆយ្ញា អប្បច្ចយា” ព្ទទេច្ចយាដទេយា ឲកស្សត្តស្ស បុច្ឆាត្សសត្តិតទេឃត ពាហុចនគបទេយាកា៉

“កតទេម ឆយ្ញា ទេគា បរាយាសា, ទេត ឆទេយ្ញ ផទេបត្វា អចទេសសា ក្សលិក្សលិញ្ញាកតា ឆយ្ញា” ព្ទទេច្ចយាដទេយា ឲកស្សត្តស្ស បុច្ឆាសភាទេកត ពាហុចនគបទេយាកា៉

“អត្ថិ កិក្លុទេច អទេញ្ញាច ឆយ្ញា កឃ្ញឹរា ក្ទក្លសា ក្សទេតុទេពាឆា សត្តា បណិតា អតក្កាចចរា តិបុណា បណ្ឌិតទេចឌតិយា, ទេឃ តឆាកទេតា សឃំ អកិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បទេចទេឌតី”តិ អឃទេយកស្សត្តស្ស បុត្សុចិត្តសយាទេយាកបុត្សអាទេយ្ញលចទេសត ពាហុចនគបទេយាទេកា៉

“ឲកំ សឃឃំ ភកចា សទេក្កសុ ចិហរតិ កបិលចត្ថុម្ហិ យហាចទេត,

សត្តិ បុត្តា ចិទេដហាតំ, ឌិឈាចុ ទេក្លចឆ្លទេតា;

ទេត ទេជ្ជំ ការទេឃិស្សត្តិ, ឃិឆិលិឃំ បដាបតិ” –

ព្ទទេច្ចយាដទេយា សក្លា ទេឃ ទេឃ ពាហទេចា, តត្តិចាសតំបុត្តសដ្ឋាតទេស្សកត្តស្ស ទ្វញហឹចទេសត ពាហុចនគបទេយាកា៉

“សារិបុត្តមោគ្គល្លានេ អាមន្តេសិ ‘គច្ឆថ តុម្ហេ សារិបុត្តា កិដាគិរិំ គន្ត្វា អស្សជិបុនព្ពសុកានំ ភិក្ខូនំ កិដាគិរិស្មា បព្ពាជនីយកម្មំ ករោថ, តុម្ហាកំ ឯតេ សទ្ធិវិហារិនោ’តិ”, “កថំ មយំ ភន្តេ, ចណ្ឌា ផរុសា”តិ ...

ឲកាកិសាតចរេសត ពាហុចចតបរេយាកា៑

“យន្ទា ក្លញ្ចិ៍ កនេទាត្តិ” ឪនេ្ហចយាគេយា ឲកស្សត្ត្ស្ស តិស្សិតចរេសត ពាហុចចតបរេយាកា៑

“ចត្តារេទា សតិបដ្ឋាកា”តិ អយយារេមូលាកេងេត ឲកស្សត្ត្ស្ស ពាហុចចតបរេយារេកា៑

“ចត្តារេទា សម្មប្បធាតា”តិ អយំ បត កិច្ចកេងេត ឲកស្សត្ត្ស្ស ពាហុចចតបរេយារេកា៑

តត្ថ ឲកេត្តកចចតំ, សមុគាយារេបក្ខេកចចតំ, ឌាត្យារេបក្ខេកចចតំ, តត្តិស្សយារេបក្ខេកចចតំ, ឲកត្តលក្ខេណាកចចតត្តិ បញ្ចវិធំ ឲកចចតំ កចតិ៑ ឲត្ត បត ឌាត្យារេបក្ខេកចចតំ អត្តេតា សាយន្នារេបក្ខេកចចតរេមចាតិ ជដ្ឋំ៑

ពាចញ្ញពាហុចចតំ, ពាហុសមុគាយារេបក្ខពាហុចចតំ, អត្តពាហុចចតំ, កហ្គារេពាហុចចតំ, អបរិឆេ្ឆគពាហុចចតំ, មាតិកាត្សត្តិតយពាហុចចតំ, បុច្ឆាត្សត្តិតយពាហុចចតំ, បុច្ឆាសភាកពាហុចចតំ, បុត្តចិត្តសមារេយាកបុត្តអារេមូលាពាហុចចតំ, តត្តិចារសពាហុចចតំ, តំបុត្តពាហុចចតំ, ឲកាកិសាតពាហុចចតំ, តត្តិស្សិតារេបក្ខពាហុចចតំ , អារេមូលាកេគពាហុចចតំ, កិច្ចកេគពាហុចចតត្តិ បត្តរសវិធំ ពាហុចចតំ កចតិ៑ ឪនេ្ហចំ ចិរសា សត្តានិ ឲកចចតពាហុចចតានិ សដ្ឋហិតានិ៑ អត្រិធំ បិឡត្តចចត្តានំ –

ឲកេត្ត ចេកចចត-ច្និតរេស្មិតរេមិ ច;

សមុគាយឌាតិឲកត្ត-លក្ខេណាកចចេចាបិ ច;

សាដ្ឋកេឆ បិដកមិគ្យាបិចេឲ បិចេយត ជិស្សរេទ៑

កហ្មិញ្ចត្តតេកស្មិំ, ពាហុចចតកំ បត;

បិឡត្តយំ អប្យកំ អដ្ឋ-កឆាជិកាស្ម តំ ពាហុំ៑

តឆា ហិ ពាហុកំ ចេក-ចចតំចេយច បិឡត្តយំ;

ᨠᩁᩩᨾ᩠ᩉᩥᩅ᩠ᨲᨶᩮᨠᩔᩥ, ᨲ᩠ᨠᨴᩮᨾᩮᨲ᩠ᨲ ᨶᩥᨵᩔᨶᩥ᪨

“ᨶᨾᩮᩣ ᨲᩮ ᨷᩩᩁᩥᩈᩣᨩᨬ᩠ᨬ, ᨶᨾᩮᩣ ᨲᩮ ᨷᩩᩁᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᨾ;

ᨲᩅ ᩈᩣᩈᨶᨾᩣᨣᨾ᩠ᨾ, ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣᨾ᩠ᩉᩥ ᩋᨾᨲᩴ ᨷᨴᩴ”᪨

ᨲ᩠ᨠᨴ᩠ᩅᩮᨾᩣᨵᨿᩮᩣ ᨷᩥᨯᩣ, ᨻᩣᩉᩩᨵᩣ ᨩᩥᨶᩈᩣᩈᨶᩮ;

ᨩᩥᩔᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨩᩥᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿ, ᨩᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᩋᨠ᩠ᩃᩁᨩᩥᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ᪨

ᩈᩣᨲᩥᩈᨾᩴ ᨠᩁᩩᨠᩣᩁᩣ-ᩁᩉᩔᩣᨷᩥ ᨾᩉᩮᩈᩥᨶᩮᩣ;

ᩃᨠᨩᨶᨲᨿᩮᩣᨠᩮᨲ, ᨲᩥᨵ᩠ᨠᩮᩈᩮᩣ ᨩᩥᩔᨲᩮ ᨿᨲᩮᩣ᪨

ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨠ᩠ᨿᩈᩃᩮ, ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᩃᩣᨲ᩠ᩈᩉᨷᨲᩮᩣ;

ᩃᨠᨩᨶᨲᨿᩮᩣᨠᩴ ᩅᩣ, ᨲ᩠ᨠᨲᨴᩴ ᩅᩣ ᩈᩩᨾᩮᨵᩈᩮᩣ᪨

ᨷᩥᨿᩮᨲ ᨲᨠ᩠ᨠᩥᩅᩣᩈᨾ᩠ᩉᩥ ᨻᩉᩩᨩᨶᨲᨠᩴ ᨩᩥᨲᩴ;

ᨲᩴᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨷ᩠ᨿᨠᩴ ᨲᨲ᩠ᨲᩥ-ᩔᨿᩮᨠᨩᨶᨲᨾ᩠ᨩ ᨧ᪨

ᨷᩩᨲ᩠ᨳᩩᨩᩥᨲ᩠ᨲᩣᨷᩁᩥᨵᩮ᩠ᨵᨠ-ᨾᩣᨲᩥᨠᩣᩈᨲ᩠ᨳᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ;

ᨻᩉᩩᨩᨶᨲᨠᨬ᩠ᨬᩣᨷᩥ, ᩋᨷ᩠ᨿᨠ᩠ᨲᩥ ᨷᨠᩣᩈᨿᩮ᪨

ᩃᨠᩣᨠᩥᨵᩣᨶᩮᨲᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣ, ᨲᨵᩣ ᨠᩮᩣᨵᩁᩮᨲᩣᨷᩥ ᨧ;

ພາຫຸຈຈກໍ ຕທ຺ທິ-ສ຺ສິຕາເປກ຺ຂາ ອປ຺ປກໍ

ວຸເຕ຺ຕຕ຺ຖ ສປ຺ປເຍາເຄ ຕຸ, ກາຕ຺ວານ ຈຈຕ຺ຖຍໍ;

ກາຕເພ຺ພາ ປຕ ເວາຫາເຣາ, ຍຖາປາຍ຺ຍ຺ມ ວິການິກາ

ວຸຊາຕິ ກາລາທິວເສນ ອາຂ຺ຍາຕປ຺ປວຕ຺ຕິ ທີປຍິສ຺ສາມ – ກາລກາຣກປຸຣິສປຣິທີປກໍ ກ຺ຣິຍາລກ຺ຂຓໍ ອາຂ຺ຍາຕິກໍ ຕຕ຺ຖ ກາລນ຺ຕິ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນວເສນ ຕເຍາ ກາລາ, ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຓຕ຺ຕິປຣິກປ຺ປກາລາຕິປຕ຺ຕິວເສນ ປນ ໘, ເຕ ໑ເກກາ ຕິປຸຣິສກາ

ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣກາເລສຸ, ຍເຖວໍ ຈຕ຺ຕເຕ ຍເຕາ;

ອາຂ຺ຍາຕິກໍ ຕເຕາ ຕສ຺ສ, ກາລທີປຕາ ຍຕາ

ກາຣກນ຺ຕິ ກມ຺ມກຕ຺ຕຸກາຈາ ເຕ ຫິ ຽປຈາຣຍຸຍ຺ຍສກາຈວເສນ ກເຣານ຺ຕິ ກຣຓ຺ຕິ ຈ "ກາຣກາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ເຕຈ ຍຖາກ຺ກມໍ ກ຺ຣິຍາສິຍຕ຺ຕ ຕໍສາຘກ ຕໍສກາຈາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ

ກມ຺ມໍ ກຕ຺ຕາ ຈ ກາເຣາ ຈ, ວຸເຕ຺ຕຕ຺ຖ ກາຣກາ ຕິຘາ;

ວິກຕ຺ຕິປຈ຺ຈຍາ ໑ຕ຺ຕ, ວຸຕ຺ຕາ ສາຍ຺ຍາຕ ສຈ຺ຈເຕາ

"ປຣິກວິຍ຺ຍຕິ"ຈ຺ຈາທີ, ກເມ຺ມ ສິທ຺ຘຕ຺ຕິ ກາຣເກ;

"ສມ຺ຄຈຕີ"ຕິອາທີສຸ, ສິທ຺ຘຍຣ ກຕ຺ຕຸກາຣເກ

"ວິກວິຍ຺ຍຕິ"ວຸຈ຺ຈາທີ, ກາເຣ ສິທ຺ຘຕ຺ຕິ ກາຣເກ;

ຕິວິເຘເສ຺ວຈເຍເຕສຸ, ວິກຕ຺ຕິປຈ຺ຈຍາ ຍຕາ

ກາຣກຕ຺ຕຍຍຸຕ຺ຕໍ ຍໍ, ອາຂ຺ຍາຕໍ ຕຕ຺ວ ສຕ຺ເຕາ;

តស្មា តទ្ទីបនត្ថាយំ, តស្សាខ្យាតស្ស ភាសិតំ។

ការកត្តំ តុ ភាវស្ស, សព្វេបិ ន សមីរិតំ;

ការកលក្ខណេ តេន, ភាវេន ច អចត្ថុតា។

ក្រិយានិប្ផត្តិ នត្ថីតិ, យុត្តិតោបិ ច នត្ថិ តំ;

តថាបិ ខ្យាតិកេ តស្ស, តទ្ធាហារោ និរុត្តិយំ;

បតិដ្ឋិតនយោចាតិ, យត្ថា អនេយត្ថិ ភាសិតោ។

បុរិសោតិ ឯកវចនពហុវចនកា បឋមមជ្ឈិមុត្តមបុរិសា។ តត្ថ បឋមបុរិសោ អាខ្យាតបទេន តុល្យាធិករណេ សាធកវាចកេ វា កម្មវាចកេ វា តុម្ហាម្ហសទ្ទវជ្ជិតេ បច្ចត្តវចនន្តេ នាមម្ហិ "អភិនីហារោ សមិជ្ឈតិ, ពោធិ វុឌ្ឍតិ វត្ថុ មក្កុដសាលា"ត្តិអាទីសុ វិយ បយុជ្ជមានេបិ, តដ្ឋានិមន្តេ សតិ "ភាសតិ វា ករោតិ វា, បិញ្ញុមនក្ខាតិ មំ វិទ្វា, វុឌ្ឍតីតិ វចន"ត្តិអាទីសុ វិយ អប្បយុជ្ជមានេបិ សព្ពាវត្ថុហិ បទោ ហោតិ។ កត្ថចិ បន បិញ្ញុប្បទេស នាមស្ស អប្បយុត្តត្តា បឋមបុរិសបយោគេន្តា ទុទ្ធុតៅនោ ភវតិ, មថា "ទុក្ខំ តេ វេទយិស្សាមិ, តត្ថ អស្សាសមត្ថុ ម"ត្តិ។ តថា ហិ ឯត្ថ "បិតា"តិ បិឋសេសោ, តស្មិំ ទុក្ខសាមនានោទនេ វត្តុំ អវិសមតវសេន កិលមត្តំ មំ វេវស្ស ដ្ឋកោ បិតា អស្សាសេតុ, វិស្សដ្ឋោ កវេឆហីតិ មំ វទថាតិ អធិប្បាយោ ច ភវតិ។

អធិប្បាយោ សុទុទ្ធានោ, មស្មា វិជ្ជតិ បិញ្ញុមំ;

តស្មា ដ្ឋបដ្ឋហំ កោលាកទុំ កទុមតំ វិទ្វា។

តព្ភាវាតិ ខ្យាតាធិការត្តា ខ្យាតុវចនេន និទស្សនបទានិ។ សោ បរិភវតិ, តេ បរិភវន្តិ, បរិភវតិ, បរិភវន្តិ។ សបត្តោ អភិភវិយតេ, សត្តា វិញ្ញា'ត្ថុមតេ, អភិភវិយតេ, អត្ថុមតេតិ។ មត្ថ សតិបិ នាមស្ស សាធកវាចកត្តេ អបច្ចត្តវចនត្តា អាខ្យាតបទេន តុល្យាធិករណតា ន លព្ភតិ, តត្ថ កម្មវាចកំ បច្ចត្តវចនន្តំ តុល្យាធិករណបទំ បដិច្ច បឋមបុរិសាទយោ តយោ លព្ភន្តិ។ តំ មថា? បរិភវិយតេ បុរិសោ វេវទេត្តន, បរិភវិយសេ ត្វំ វេវទេត្តន, បរិភវិយាមហំ អក្សលេហិ ធម្មេហិ។ ឯត្ថ បនិទំ វចនំ ន វត្តព្វំ "និដ្ឋត្តិ តុល្យាសិន"ត្តិអាទីសុ សតិបិ នាមស្ស កម្មវាចកត្តេ អបច្ចត្តវចនត្តា អាខ្យាតបទេន តុល្យាធិករណតា ន លព្ភតីតិ

បឆយបុរិសុប្បត្តិ ត សិយា”តិ៎ កស្វាតិ ចេ? “គិត្ថត្តិ ត្យហិត្យាសិត”ត្តិអាឌីសុ “ឌតា”តិ អត្ថ្យាហរិតព្ពស្ស សាឍកចាចកស្ស តាយស្ស សត្ថិយាត្យាតបចេត ត្យល្យាឌិកនោលកាចស្ស ត្តន្និតត្តា៎ ឲចយុត្តនព្ពាបិ តសោយា៎

យត្ថិយបុរិសោ អាត្យាតបចេត ត្យល្យាឌិកនេលោ សាឍកចាចកេ ចា កយុចាចកេ ចា បត្ថត្តចចតក្សេត ត្យយប្រដ្ឋេ បឃុត្ថយាតេបិ, តដ្ឋាតិឃព្ពេ សតិ អប្បឃុត្ថយាតេបិ សត្តស្យាត្យាហិ បចេរា ទេហាតិ៎ ត្វំ អតិកចសិ, ត្យេយ្យអតិកចឆ, អតិកចសិ, អតិកចឆា៎ ត្វំ បរិកចិឃេសេ ខេចចេព្ពេត, ត្យេយ្យបរិកចិឃចេត្យាឃត្វ សតិបិ ត្យយប្រដ្ឋស្ស សាឍកចាចកព្ពេ អបត្ថត្តចចតត្តា អាត្យាតបចេត ត្យល្យាឌិកនោលតា ត លត្ភតិ, ត តត្វ យត្ថិយបុរិសោ ទេហាតិ៎ ត្តតេរ បត ចេ្វ ទេហាត្តិ កយុចាចកំ បត្ថត្តចចតក្សតំ ត្យល្យាឌិកនោលបឌំ បដិត្វ៎ តំ ឃឆា? តយា អកិកចិឃេត សបព្ពត្តា, តយា អកិកចិទេឃ អហំ៎

ដ្ឋព្ពយបុរិសោ អាត្យាតបចេត ត្យល្យាឌិកនេលោ សាឍកចាចកេ ចា កយុចាចកេ ចា បត្ថត្តចចតក្សេត អយប្រដ្ឋេ បឃុត្ថយាតេបិ, តដ្ឋាតិឃព្ពេ សតិ អប្បឃុត្ថយាតេបិ សត្តស្យាត្យាហិ បចេរា ទេហាតិ៎ អហំ បរិកចាយិ, យឃំ បរិកចាយ, បរិកចាយិ, បរិកចាយ៎ អហំ បរិកចិឃ្យាយិ អក្យសលេហិ ឆេយុហិ, យឃំ បរិកចិឃ្យាយ, បរិកចិឃ្យាយិ, បរិកចិឃ្យាយ៎ ឃត្វ សតិបិ អយប្រដ្ឋស្ស សាឍកចាចកព្ពេ អបត្ថត្តចចតត្តា អាត្យាតបចេត ត្យល្យាឌិកនោលតា ត លត្ភតិ, ត តត្វ ដ្ឋព្ពយបុរិសោ ទេហាតិ៎ ត្តតេរ បត ចេ្វ ទេហាត្តិ កយុចាចកំ បត្ថត្តចចតក្សតំ ត្យល្យាឌិកនោលបឌំ បដិត្វ៎ តំ ឃឆា? យយា អត្យកចិឃេត សយ្យត្តិ, យយា អកិកចិឃេសេ ត្វំ៎ ឲចំ ឃត្វ ឃត្វ សាឍកចាចកាតំ ចា កយុចាចកាតំ ចា តាយាឌីតំ បត្ថត្តចចតក្សតាតំ អាត្យាតបចេហិ ត្យល្យាឌិកនោលព្ពេ លចេ្ឆ តត្វ តត្វ បឆយបុរិសាឌេឃា លត្ភត្តិ, តស្វា តាយាឌីតំ បត្ថត្តចចតក្សតាតំ ត្យល្យាឌិកនោលកាចេចាទេឃច បឆយបុរិសាឌីតយុប្បត្តិឃា កាទេលា៎

ឌ្វិត្តំ តិណ្ណំ ចា បុរិសាតេយកាកិឌាទេត បចេរា បុរិសោ កេហេតព្ពោ៎ ឲត្វ ឲកាកិឌាតំ តាយ ឲកេតា អកិឌាតំ ឲកកាលិកិឌាតត្វា៎ តត្វា ទេលា ឆសដ្ឋបឃោរកេឃច, អឆសដ្ឋបឃោរកេ កិត្តកាលិកិឌាទេត តក្កហលាកាចទេតា៎ “ត្យេយ្យអត្តក្យសលិ កចឆ, យឃយត្តក្យសលិ កចាយ” ត្តទេ្ឋឃាឌេឃា តប្បឃោកា៎ តត្វ ត្យេយ្យអត្តក្យសលិ កចឆ – ត្តទេ្ឋតស្មិំ ទេចាហាទេរ “ទេសា ឆ អត្តក្យសទេលិ កចតិ, ត្វត្តា អត្តក្យសទេលិ កចសិ, ត្យេយ្យអត្តក្យសលិ កចឆា”តិ ឲចំ ឌ្វិត្តំយេកាកិឌាទេត បចេរា បុរិសោ កេហេតព្ពោ៎ “យឃយត្តក្យសលិ កចាយ” ត្តទេ្ឋតស្មិំ បត “ទេសា ឆ អត្តក្យសទេលិ កចតិ, អហត្វា អត្តក្យសទេលិ កចាយិ, យឃយត្តក្យសលិ កចាយា”តិ ចា “ត្វត្តា អត្តក្យសទេលិ កចសិ, អហត្វា អត្តក្យសទេលិ កចាយិ, យឃយត្តក្យសលិ កចាយា”តិ ចា ឲចយ្បិ ឌ្វិត្តំយេកាកិឌាទេត បចេរា បុរិសោ កេហេតព្ពោ៎ “ទេសា ឆ អត្តក្យសទេលិ កចតិ, ត្វត្តា អត្តក្យសទេលិ កចសិ, អហត្វា អត្តក្យសទេលិ កចាយិ, យឃយត្តក្យសលិ កចាយា”តិ ចា “ទេសា ឆ អត្តក្យសទេលិ កចតិ, ទេត ឆ អត្តក្យសលិ កចត្តិ, ត្វត្តា អត្តក្យសទេលិ កចសិ, ត្យេយ្យឆ អត្តក្យសទេលិ កចឆ, អហត្វា អត្តក្យសទេលិ កចាយិ, យឃយត្តក្យសលិ កចាយា”តិ ចា ឲចំ តិណ្ណំយេកាកិឌាទេត បចេរា បុរិសោ កេហេតព្ពោ៎

អបចេរាបិ អត្តតេឃា ចុត្តតិ – “ត្វត្តា អត្តក្យសទេលិ កចសិ, ទេសា ឆ អត្តក្យសទេលិ កចតិ, ត្យេយ្យអត្តក្យសលិ កចឆា”តិ ចា “អហត្វា អត្តក្យសទេលិ កចាយិ, ទេសា ឆ អត្តក្យសទេលិ កចតិ, យឃយត្តក្យសលិ កចាយា”តិ ចា ត្តយិតា តទេឃត អទេតកាប្បទេកដោ អត្តតេឃា៎ ឲចំ

សេសានុ ចិកត្តីនុ បញ្ចាយីសត្តយិឃាតីនុ បទេរាបុរិសោ កហេតតេត្ថា៍ នេត្ថានុ ច ក្រិឃាបទេកនុ ពាចញ្ញចាឆេកនុ ពាហុចចតេត្តនុ, ត បត ពាហុចចតេត្តនុបិ ឲកស្សត្តតោ ចាឆេកនុ កនុកាតត្ថេស្សកស្សត្ថស្ស ចាឆេកនុ ច ក្រិឃាបទេកនុ៍ ឲត្ថ ចោកតាសត្ថិបតិយោ ត្ថយា កាឆា –

“ត្ថន្ថា កចសិ សោ ចាបិ, កចតិ”ន្ថាជិកាសតេ;

“តុយេក្រុចច” ត្ថន្ថាជិ, បទេរាបេសោ កឆំ សិឃា?;

“អហំ កចាយិ សោ ចាបិ, កចតិ”ន្ថាជិកាសតេ;

“យឃំ កចាយ”ត្ថន្ថាជិ, ក្តត្តយោ ច កឆំ សិឃា?;

ឲត្ថ ច ទុន្ថេត –

បន្ធា ទុត្តោ បទោ តាយ, សន្តាឃ បជិបិជិឃា;

ឲចំ បត កហេតតេត្ថា, បទេរាបុរិសតាយកោ៍

បចយេក្យាបទោ តាយ, យន្ថេរិយោ ក្តត្តយោបិ ច;

យន្ថិរយេក្យាបទោ តាយ, ក្តត្តយោ បុរិសោ ទុតោ៍

ឲចំ តុ កហណតេញ្ញ, ចោហាទស្សាតុលេយកំ;

ឆោរសោ តឆតុលេយបិក្យាហណស្វិ ត ចិន្ថតិ៍

“ត្ថន្ថា កត្តេ សុតី ហោហិ, ឲសោ ចាបិ យហាយិកោ”;

ត្ថតិ បិឆោ ឃតោ ជិន្នោ, តស្វា ឲចំ ចឆេយសោ៍

“ទុមេយ្យស្ស សុខិតា ហោថ”, វន្ទេត្វា តត្ថ និស្សិតិ;

ឯវម្បិយំ នយោ វុត្តោ, អត្តនោមតិយា មម៍

អត្តនោមតិ កិញ្ចាបិ, គធិតា សព្ពាភ្ញាលិ;

តថាបិ នយមានាយ, គធិតត្តា អនេកាបិយា៍

“ឆេប្តន វជ្ជ កានេវត្តិ, វដ្ឋា បញ្ញាឌយិត្ថ យំ;

ត្វញ្ច ជានបទា ចេវ, នេកមា ច សមាគតា”៍

“អហញ្ច មក្ខិតេធិ ច, ជាលិកញ្ញាខិនា ភុនេកា;

អញ្ញមញ្ញំ សមាគភុនា, វសាម អស្សមេ តទា”៍

ឯតា កថាបិ ឯតស្ស, អត្ថស្ស បន សាធិកា;

តាសុ វុត្តនយេនេវ, អត្ថោ សុបាកដោ សិយា;

ឯវំ ចិន្តេហិ ចិន្តេញ្ញយ្យំ, ពាហុនា ការិតោន កិ៍

អាកាសេន យនានេន, គធេន ទេយន គោនធិ;

ន ចិន្តញ្ញាមិ នេច អត្ថោ, តំ បមាណំ សុធិមតំ៍

បុរិសត្តយតោ ឯវសា, បរោបុរិសនាមកោ;

តុបលក្ខតិ បច្ចេកំ, តនត្តោកាឡតោច យំ

បិដវត្វាយ សោតុនំ, វោហារេសុ សព្វសោ;

ចិរំ អលក្ខយាតោបិ, លក្ខយាតោច ហេតុនេហិ

សង្ខេបតោបេត្ថ បុរិសប្បវត្តិ ឯវំ ឧបលក្ខិតព្ពា “អម្ហសទ្ទេ ឧត្តមោ, តុម្ហសទ្ទេ មជ្ឈិមោ, អញ្ញេសំ វចនេ បឋមោ”តិ។

អាខ្យាតំ បុរិសសញ្ញា, យស្មា វុត្តា តតោ ឥធ;

តញ្ញត្តាខ្យាតិកំ ហោមិ, បុរិសបរិទីបកំ។

ឯវំ សព្វថាបិ អាខ្យាតិកស្ស កាលការកបុរិសបរិទីបកតា វុត្តា។

ក្រិយាលក្ខណត្តំ បន កថំ អាខ្យាតិកស្ស ក្រិយាលក្ខណតា វេទិតព្ពា?

លក្ខីយតិ ក្រិយាយេតំ, ក្រិយា វា អស្ស លក្ខណំ;

ក្រិយាលក្ខណតា ឯវំ, វេទិតព្ពា តថា ហិ វា។

“គច្ឆតិ”ច្ចាទិកំ វុត្តា, ក្រិយាសន្ទីបកំ បទំ;

“អាខ្យាតិក”ន្តិ ជិនេហិ, អាខ្យាតញ្ញូហិ សញ្ញិតំ។

លក្ខណំ ហោតិ ភាវស្ស, យថា សព្វាកិលាភតា;

ក្រិយាកិលាភតា ឯវំ, អាខ្យាតស្សេវ លក្ខណំ។

អត្ថោ ឯត្ថ ឯតស្ស, ក្រិយាវាចកតា ឥធ;

លក្ខណំ ញាតិ ចិន្តេញ្ញេយ្យំ, លក្ខណញ្ញូហិ លក្ខិតំ

“កិំ ករោសី”តិ បុដ្ឋស្ស, “បចាមិ”ច្ចាទិកា “អហំ”;

បដិវាចាយ ភាសេតា, ក្រិយាវាចកតា យតោ

ឧវយាខ្យាតិកស្ស ក្រិយាលក្ខណតា វេទិតព្ពា;

ព្ទាតិ កាលេសុ វិភត្តិប្បវត្តិ ឯវំ វេទិតព្ពា –

បច្ចុប្បន្នម្ហិ កាលស្មិំ, វត្តមានា បវត្តតិ;

អាសិដ្ឋាណាបតេត្តុសុ, បច្ចុប្បន្នម្ហិ បញ្ចមី

បច្ចុប្បន្នេ បរិកប្បា-ត្ថយោគ្យេត្តុសុ សត្តមី;

អប្បច្ចក្ខេ អតីតម្ហិ, បរោក្ខា សម្បវត្តតិ

ហិយ្យោ បភុតិ កាលស្មិំ, អតីតម្ហិ បវត្តតិ;

បច្ចក្ខេ វា អបច្ចក្ខេ, ហិយ្យត្តនី និរុត្តិតា

អជ្ជប្បភុតិ កាលស្មិំ, អតីតម្ហិ បវត្តតិ;

បច្ចក្ខេ វា អបច្ចក្ខេ, សមីបេជ្ជតនវ្ហយា

អនាគតេ ភវិស្សន្តិ, កាលស្មិំ សម្បវត្តតិ;

ក្រិយាតិបន្នមត្ថម្ហាតីតេ កាលាតិបត្តិកា;

អនាគតេបិ ហោតីតិ, និរុត្តញ្ញូហិ ភាសិតា។

ឯវំ កាលេសុ វិភត្តិប្បវត្តិំ ញត្វា យេ តេ សុត្តន្តេសុ វិវិត្តា សុវិរវេវិបុលនិលិលាញាឌ្ឍិវិរយក្ខតា បយោគា ទិស្សន្តិ, តេសុ បិដេវមិច្ឆន្តេហិ ព្យាតិក្កមេន ចុទ្ទយាភា ក្រិយាបទមាលា សល្លក្ខិតព្ពា – ភវតិ, ភវន្តិ។ ភវសិ, ភវថ។ ភវាមិ, ភវាម។ ភវតេ, ភវន្តេ។ ភវសេ, ភវវ្ហេ។ ភវេ, ភវាម្ហេតិ ឥមំ អញ្ញោយោគានិរហិតា ក្រិយាបទមាលា។

ទិស្សន្តិ ច សុត្តន្តេសុ អត្ថមមួចេបិ អញ្ញោយោគានិរហិតានិ ក្រិយាបទានិ។ សេយ្យថិទំ? “សព្ពេ សង្ខារា អនិច្ចាតិ, យទា បញ្ញាយ បស្សតិ។ យំ យំ ភណសិ សារថិ។ អញ្ញំ សេបណ្ណិ ភទ្ទាមិ” ឥច្ចេវមាទីនិ ឯតស្សត្ថស្ស បរិទីបនិយា ក្រិយាបទមាលា។

ឯត្ថ តិវិធេសុ ក្រិយាបទេសុ យោគោ តយោគោ, មយោគោ, អញ្ញោយោគោ ច។ តត្ថ មជ្ឈិមបុរិសា តយោគវសេន ភវេតព្ពា, ឧត្តមបុរិសា មយោគវសេន។ បឋមបុរិសា អញ្ញោយោគវសេន។ ព្យាកិរណេសុ បដិបាទិយា អយំ អត្ថោតិ –

អញ្ញោយោគេន បឋមា, តយោគេន តុ មជ្ឈិមា;

មយោគេនុត្តមា ហោន្តិ, ភវេតព្ពា វិភាវិនា។

សោតាទិំ បយោគេសុ ពោធសល្លត្ថំ អញ្ញោយោគានិយមិតបទេហិ ក្រិយាបទមាលំ វទាម – សោ ភវតិ, តេ ភវន្តិ។ ត្វំ ភវសិ, តុម្ហេ ភវថ។ អហំ ភវាមិ, មយំ ភវាម។ សោ ភវតេ, តេ ភវន្តេ។ ត្វំ ភវសេ, តុម្ហេ ភវវ្ហេ។ អហំ ភវេ, មយំ ភវាម្ហេ។ អញ្ញោយោគានិយមិតា ក្រិយាបទមាលា។

ទិស្សន្តិ ច សុត្តន្តេសុ អញ្ញោយោគានិយមិតានិបិ ក្រិយាបទានិ។ សេយ្យថិទំ? “យំបិយំ ទេវ កុមារោ សុប្បតិដ្ឋិតបាទោ, ឥទម្បិមស្ស មហាបុរិសស្ស មហាបុរិសលក្ខណំ ភវតិ, តស្សិមានិ សត្ត រតនានិ ភវន្តិ។ យោ ធម្មការេន នរតិ, នរណីយេ ច ធម្មតិ, ត្វំបិ អាវទិសោ មម, អហម្បិ ធម្មការោម្ហិ, បិនទុំ មេ ព្រហ្មាគតំ” ឥច្ចេវមាទីនិ ឯតស្សត្ថស្ស បរិទីបនិយា ក្រិយាបទមាលា។

យោ តុម្ហសទ្ទេន វុត្តត្ថោ អត្ថំ និបាតេតិ, ន បន ហោតិ តុម្ហសទ្ទវាចកោ, នេសោ សទ្ទោ ក្រិយាបទស្ស តយោគសហិតត្តំ សាធេតិ, អញ្ញថា អញ្ញោយោគសហិតត្តញ្ច សាធេតិ។ យោ ច អម្ហសទ្ទេន វុត្តត្ថោ អត្ថំ និបាតេតិ, ន បន ហោតិ អម្ហសទ្ទវាចកោ, ន សោបិ សទ្ទោ ក្រិយាបទស្ស មយោគសហិតត្តំ សាធេតិ, អញ្ញថា អញ្ញោយោគសហិតត្តញ្ច សាធេតិ។

៣(៣ ព្យញ្ជេនេ តាច ចត្តត្ថេត្ថ – "ត កចំ ៩តិ បុញ្ញាតុំ, និចិរាឌស្ស ៩ស្សតំ យាឃម្ពា នយក្កស្ស នឈ្ឈស្ស រេកដាឃ បរក្កមិ ព្ពាឆ កនេត្ត កកចា បំសុក្ទុល់ នេឆាចត្វ"តិ ព្ពាខេច្ចយាឌេឃា បនេឃាកា អយ្យព្ជេនេ បត ចត្តត្ថេត្ថ "ក្ខបិលិ ចំ យហាចិរ, បិនេឆ ចត្ថតិ នត្វេតា នាចនេកា នេព យហាចិរ, នរនេណា ចត្ថតិ នត្វេតា"តិ ធ ព្ពាខេច្ចយាឌេឃា បនេឃាកា ព្ពាឌេយត្វបលក្កិតត្ថំ "ត្វំ ព្យេយអហំ យឃ"ត្តិ អត្តឌីបក ពនេឃាក យនេឃាកនេតា អនេញ្ញា អញ្ញាតុឌីបនេភា បនេឃារេកានេឃច អញ្ញានេឃារេកា តាយ, ពត្ថ បឆេយបុរិនេសា កចតីតិ

ឃនេជ្ជចំ "នញ្ញាឃនំ ក្ទុឌេយតិប្បយាល់, បក្កឃ្យានេសា ពិដ្ឋនិ អត្តលិនេក្កា ៩ស ស្វុត្តា បនិឆាយិ, ធនេធា នេព ព្ពានិនត្តយា"តិអាឌីសុ កចំ ៩ត្ត ហិ យញ្ញូប្បុត្តយបុរិសនយុក្ខេចានេឃច ឌិស្សតិ, ត ព្យ បឆេយបុរិសនយុក្ខេចាតិ? ចុច្ចេព – "នញ្ញាឃនំ ក្ទុឌេយតិប្បយាល់, បក្កឃ្យានេសា ពិដ្ឋនិ អត្តលិនេក្កា"តិអាឌីសុ "នេសា"តិអាឌិកស្ស តាយនដ្ឋស្ស ព្យ៉ញ្ជន្ដស្សត្តចាធកនេដ្ឋហិ"ពិដ្ឋនី"តិអាឌីតំ ស្សាឡ្យត្តាតំ បឆាតំ ឌស្សតនេពា អច្ចត្តយញ្ញាហរិតនេត្តហិ នយាតាឆិករលត្តា ពក្កលក្ខតត្តា ធ យញ្ញូប្បុត្តយបុរិសនយុក្ខេចា នយឆិកត្តនេត្តា ព្រាឌីនេយសុ បនេឃារេកាសុ ស្សាឡ្យត្តាតំ ឌស្សតចនេសត អចិជ្ជយាតាតិបិ អញ្ញាហរិតត្តាតិ "ត្វយហ"យិច្ចាឌីតិ បឆាតិ កចត្តិ កត្តចិ បត បរិបុណ្ណាតិ ឌិស្សត្តិ "នាត្វំ ចក្ខយត្វប្បត្តា, កចំ យឌ្គិ កទិស្សសិ នេសា អហំ ចិធរិស្សាយិ, កាយា កាយំ បុរា បុរ"ត្តិ ព្ពាខេច្ចយាឌីសុ

អាឡ្យាតិកស្ស ព្រឹឃាលក្ខលត្តា អលិដ្ឋកេឌត្តា ធ ពិណ្ណិ លិដ្ឋាតំ នាឆារលកាចបរិឌីបនត្ថំ អបនេយ្យិ ព្រឹឃាបឆេយាល់ ចដាយ –

បុរិនេសា កចតិ, កញ្ញា កចតិ, ចិត្តំ កចតិ, បុរិសា កចត្តិ, កញ្ញានេឃា កចត្តិ, ចិត្តាតិ កចត្តិ នេកា បុរិស ត្វំ កចសិ, នេកាតិ កនេញ្ញា ត្វំ កចសិ, នេកា ចិត្ត ត្វំ កចសិ, កចនេត្តា បុរិសា ព្យេយក្រចឆ, នេកាតិនេឃា កញ្ញានេឃា ព្យេយក្រចឆ, កចនេត្តា ចិត្តាតិ ព្យេយក្រចឆ អហំ បុរិនេសា កចាយិ, អហំ កញ្ញា កចាយិ, អហំ ចិត្តំ កចាយិ, យឃំ បុរិសា កចាយ, យឃំ កញ្ញានេឃា កចាយ, យឃំ ចិត្តាតិ កចាយ

៩ស តនេឃា អត្តនេតាបនេឆសុ, នេសនចិកត្តីតំ នញ្ញាបនេឆសុបិ អឃយាឡ្យាតិកស្ស ពិណ្ណិ លិដ្ឋាតំ នាឆារលកាចបរិឌីបតី ព្រឹឃាបឆេយាលិចា

ចុត្តនេញ្ញាំ តិរុត្តិបិដនេក "ព្រឹឃាលក្ខលយាឡ្យាតិកយលិដ្ឋកេឌ"យិតិ ៣(៣ អលិដ្ឋកេឌយិតិ នេកា អនេត្ថ? ព្ពាត្តិបុយតបុំសកាតំ អចិនេយនេត្ថ ចុច្ចេព "អលិដ្ឋកេឌ"យិតិ ឃធា "បុរិនេសា កច្ឆតិ, កញ្ញា កច្ឆតិ, ចិត្តំ កច្ឆតី"តិ ធព្យឆា ក្ខឌិដ្ឋព្រឹឃាបនេឆសុ ឃធា "កចតី"តិ អការរាតត្តរឮត្តបឆំ កនេហត្វា "កចតិ កចត្តិ កចសី"តិអាឌិតា ព្រឹឃាបឆេយាលិ នញ្ញាធា កពា, ៩ចំ "ក្ខញ្ញចតិ"ច្ចាឌីតិបិ អការរាតត្តរឮត្តបឆាតិ កនេហត្វា "ក្ខញ្ញចតិ ក្ខញ្ញចត្តិ ក្ខញ្ញចសី"តិអាឌិតា ព្រឹឃាបឆេយាលិ នញ្ញាធា កាពត្ថា "នេកាតិ នយុក្ខាតី"តិអាឌីតិ បត ឌ្វការរាតត្តរឮត្តបឆាតិ, "ភារេចតិ ចិភារេចតី"តិអាឌីតិ ធ ៩ការរាតត្តរឮត្តបឆាតិ កនេហត្វា បិឡព្ពាតឃាត្យនារេរតច បឆេយាលិ កាពត្ថា, តឃិឆ ចុត្តតឃាត្យនារេភ ព្រាឌីនេយសុ ហិ ធារេតសុ ក្សុរត្សុនេពាឆា ព្រឹឃាបឆកពិ អនេពា លញ្ញយាតចនេសត ព្រឹឃាបឆេយាលិ កាពត្ថា ត ហិ នេលិនេក នេលិកិឃា នេញ្ញា ឆាព្យនដ្ឋេ បនេច្ចក់ នេញ្ញាហិបិ លក្ខត្វុតិឃា ចចនេតហិ នេឃារេឌត្វា ចឆត្តិ, ៩ចំ អចឆត្តាតយ្យិ នេតនំ កធា អបរិបុណ្ណា តាយ ត នេហាតិ, ពម្ពា ចនេជ្ជពញ្ញដ្ឋាតំ ចនេជ្ជត្វា ឃធានយុក្ខចំ បឆេយាលិ កាពត្ថា ៩ចំ បញ្ចាយិឃាឌីសុបិ ចិកត្តីសុ អឃំ

ចត្តាយាតចិកត្តិចនេត ព្រៃយាបឥយាលិតិខ្ទេសា

ឦនេតា បដ្ឋាយ បត យឆុដ្ឋិដ្ឋបឥារតេច បរិហារេយត្វា បរិហារេយត្វា បញ្ញាយិយាឌិតំ យាតិកាការេចត កេហតញ្ញាតិ ឦដាតិ បត តេយាកាឌិសហិតាសហិតចនេត ខ្ចិឆា ព្រៃយាបឥយាលិសេយា ឥសេ្សស្សាយ ក្វចារេឥសចនេត សយ្ហតាតិ ច ទ្វុបត្តទាតិ សោតុត្ធំ ស្សុលឆារលាត្តុស្ទោច បុរិសប្បសេយារេក អសេខ្មាហត្តុញ្ញា

កចតុ, កចត្តា កចាហិ, កច, កចឆ កចាយិ, កចាយ កចតំ, កចត្តិ កចស្សុ, កចេច្បា កេច, កចាយេស សោ កចតុ, តេ កចត្តា ត្វំ កចាហិ, កច, តុយេប្រកចឆ អហំ កចាយិ, យមំ កចាយ សោ កចតំ, តេ កចត្តិ ត្វំ កចស្សុ, តុយេប្រកចេច្បា អហំ កេច, យមំ កចាយេស អមំ បញ្ញាយិចិកត្តិចនេត ព្រៃយាបឥយាលិតិខ្ទេសា

កេចឃ្សុ, កេច, កេចឃ្សុំ កេចឃ្សាសិ, កេចឃ្សាឆ កេចឃ្សាយិ, កេចឃ្សាយ, កេចយុ កេចឆ, កេចទិ កេចេឆា, កេចឃ្សាេច្បា កេចឃ្សុំ, កេចឃ្សាេយ្រត្តាតិ ចា, សោ កេចឃ្សុ , កេច, តេ កេចឃ្សុំ ត្វំ កេចឃ្សាសិ, តុយេប្រកេចឃ្សាឆ អហំ កេចឃ្សាយិ, យមំ កេចឃ្សាយ, កេចយុ សោ កេចឆ, តេ កេចទិ ត្វំ កេចេឆា, តុយេប្រកេចឃ្សាេច្បា អហំ កេចឃ្សុំ, យមំ កេចឃ្សាេយ្រត្តាតិ ចា អមំ សត្តាយិចិកត្តិចនេត ព្រៃយាបឥយាលិតិខ្ទេសា

ពាក្សច, ពាក្សចុ ពាក្សេច, ពាក្សចិត្វា ពាក្សចំ, ពាក្សចិយ្បាពាក្សចិត្វ, ពាក្សចិេទ ពាក្សចិេត្វា, ពាក្សចិេច្បា ពាក្សចិ, ពាក្សចិេយ្រត្តាតិ ចា, សោ ពាក្សច, តេ ពាក្សចុ ត្វំ ពាក្សេច, តុយេប្រពាក្សចិត្វា អហំ ពាក្សចំ, យមំ ពាក្សចិយ្បាសោ ពាក្សចិត្វ, តេ ពាក្សចិេទ ត្វំ ពាក្សចិេត្វា, តុយេប្រពាក្សចិេច្បា អហំ ពាក្សចិ, យមំ ពាក្សចិេយ្រត្តាតិ ចា អមំ បេទាក្លាចិកត្តិចនេត ព្រៃយាបឥយាលិតិខ្ទេសា

អកចា, អកចុ អកេចា, អកចត្វា អកចំ, អកចយ្បា អកចត្វ, អកចត្វំ អកចេស, អកចច្បាអកចិ, អកចយ្រសេ ឦតិ ចា, សោ អកចា, តេ អកចុ ត្វំ អកេចា, តុយេប្រអកចត្វា អហំ អកចំ, យមំ អកចយ្បា សោ អកចត្វ, តេ អកចត្វំ ត្វំ អកចេស, តុយេប្រអកចច្បាអហំ អកចិ, យមំ អកចយ្រសេ ឦតិ ចា អមំ ហិឃ្សត្តតីចិកត្តិចនេត ព្រៃយាបឥយាលិតិខ្ទេសា

អកចិ, អកចុំ អកេចា, អកចិត្វា អកចិ, អកចិយ្បា អកចា, អកចុ អកចេស, អកចិច្បាអកច្បាអកចិេយ្រត្តាតិ ចា, សោ អកចិ, តេ អកចុំ ត្វំ អកេចា, តុយេប្រអកចិត្វា អហំ អកចិ, យមំ អកចិយ្បា សោ អកចា, តេ អកចុ ត្វំ អកចេស, តុយេប្រអកចិច្បាអហំ អកចំ, យមំ អកចិេយ្រត្តាតិ ចា អមំ អជ្ជតតីចិកត្តិចនេត ព្រៃយាបឥយាលិតិខ្ទេសា

ឲត្វ បតជ្ជតតិយា វ្ងចតស្ស ឦស្សុយាេឥសចនេត កចតិេតា ទ្វុបត្តទាតិបិ េចឌិតញ្ញាតិ សេឃ្សមិឥំ? តេ កចិស្សុ, សយុឦចិស្សុ, បកចិស្សុ, បទាកចិស្សុ, សយ្ហចិស្សុ, បរិតុកចិស្សុ, បរិតុឦចិស្សុ , ឦយាតិ អកយ្ហបឥាតិ បរិកចិស្សុ, អភិកចិស្សុ, អឌិកចិស្សុ, អតិកចិស្សុ, អត្សុកចិស្សុ, សយត្សុកចិស្សុ,

អភិសម្ពុជ្ឈិស្ស។

“អធិភោស្ស”ន្តិ រូបម្បិ, យស្មា ទិស្សតិ បាឡិយំ;

តស្មា ហិ នយតោ ញេយ្យំ, “បរិភោស្ស”ន្តិអាទិកំ។

តត្រាយំ បាឡិ – “ឧបនិធាយ វិហារិស្សាមិ, អាវុសោ ភិក្ខុ រូបំ អធិភោស្សំ, ន ភិក្ខុ រូបេ អធិភោស្សី”តិ។ ញាយតិ សព្ពត្ថ បាឡិ, ឧបបន្ននយេន ភវន្តិ ភវិស្ស អជ្ជតនិយា រូបានិ ភវិស្សន្តិ អបិច

“អព្ភុំ” ន្តិរូបម្បិ, អជ្ជតន្យា បទិស្សតិ;

តស្មា ហិ នយតោ ញេយ្យំ, “អព្ភុំ”ន្តាទិកម្បិ ច។

តត្រាយំ បាឡិ – សោ តេន ភវេន ឥទំ ឧបព្ភុំ, ឧបព្ភុន្តិ ច អព្ភុំតិ។ តត្ថ អព្ភុំតិ អភុ អហុំតិ វុត្តំ។ អព្ភុន្តិ វុត្តំ ហោតិ អហុន្តិ អាទិការិយតិភេទានិ ទដ្ឋព្ពំ។

ភវិស្សតិ, ភវិស្សន្តិ។ ភវិស្សសិ, ភវិស្សថ។ ភវិស្សាមិ, ភវិស្សាម។ ភវិស្សតេ, ភវិស្សន្តេ។ ភវិស្សសេ, ភវិស្សវ្ហេ។ ភវិស្សំ, ភវិស្សាមហេ ឥតិ វា, សោ ភវិស្សតិ, តេ ភវិស្សន្តិ។ ត្វំ ភវិស្សសិ, តុម្ហេ ភវិស្សថ។ អហំ ភវិស្សាមិ, មយំ ភវិស្សាម។ សោ ភវិស្សតេ, តេ ភវិស្សន្តេ។ ត្វំ ភវិស្សសេ, តុម្ហេ ភវិស្សវ្ហេ។ អហំ ភវិស្សំ, មយំ ភវិស្សាមហេ ឥតិ វា។ អយំ ភវិស្សន្តិវិភត្តិវសេន ក្រិយាបទមាលានិទ្ទេសោ។

អភវិស្សា, អភវិស្សំសុ។ អភវិស្សេ, អភវិស្សថ។ អភវិស្សំ, អភវិស្សាម្ហា។ អភវិស្សថ, អភវិស្សិំសុ។ អភវិស្សសេ, អភវិស្សវ្ហេ។ អភវិស្សិំ, អភវិស្សាមហសេ ឥតិ វា, សោ អភវិស្សា, តេ អភវិស្សំសុ។ ត្វំ អភវិស្សេ, តុម្ហេ អភវិស្សថ។ អហំ អភវិស្សំ, មយំ អភវិស្សាម្ហា។ សោ អភវិស្សថ, តេ អភវិស្សិំសុ។ ត្វំ អភវិស្សសេ, តុម្ហេ អភវិស្សវ្ហេ។ អហំ អភវិស្សិំ, មយំ អភវិស្សាមហសេ ឥតិ វា។ អយំ កាលាតិបត្តិវិភត្តិវសេន ក្រិយាបទមាលានិទ្ទេសោ។

ចោទនាចោទកបុគ្គលេន វុច្ចតិ យោ,

ភព្វាយតេន ភវិតោ ឧទយាយនត្តំ;

ព្យាឌិក្កេយា ពឌត្យាំ កិរិឃាបឌាត៌,

ពត្វា ពេយា ភចតិឆាត្យចេសត ចុេត្តា៍

ញ្ចតិ តចេក្ក សាដ្ឋពេឆ បិដពត្តេឃ ញ្យប្យឆពតឹស្យ ចិញ្ញាត៌

េកាសល្លត្វាឃ ពេត សទ្ធតឹតិប្យពទេលា

ភចតិេតា ព្រិឃាបឌយាលិចិភាេកា តាយ

ក្យតិេឃា បរិេឆ្ឆេឌា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១។ បកិណ្ណកវិនិច្ឆយ

ឥតោ បរំ បវក្ខាមិ, បកិណ្ណកវិនិច្ឆយំ;

សប្បយោគេសុ អត្ថេសុ, វិញ្ញូនំ បាដវត្ថយា។

តត្ថ អត្ថុទ្ធារោ, អត្ថសង្ខិត្តា, អត្ថាតិសយយោគោ, សមាសាសមាសវិសេសវចនសង្គហោ, អាខ្យាតកិតកវិសេស វិភត្តិវចនសង្គហោ, កាលវិសេស វិភត្តិវចនសង្គហោ, កាលសង្គហោ, បករណសំសគ្គា, វុត្តាភាវីតំ វចនត្ថវិភាវនា ចាតិ ភវនា វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោ។

អត្ថុទ្ធារេ តាវ សមាសបុតិកបទាសមត្ថុទ្ធារណំ ករិស្សាម។ ឧត្តាញ្ញាតបទសញ្ញិតានំ គោតិសង្ខ ភវេសង្ខាសមេត្វា ឧទ្ធរិតព្ពោ។ តថា ហេតេ សាមិកបទសញ្ញិតេហិ អបរេហិ គោតិសង្ខ ភវេសង្ខេហិ សមាសបុតិកាបិ អសមាសត្ថា ចេវ ហោន្តិ អសមាសវិភត្តិកា ច។ សាសន្តោបិញ្ញាគេវិ សង្ខា អញ្ញមញ្ញា សមាសបុតិកា សមាសាបិ អសមាសត្ថា អសមាសបវត្តិនិមិត្តា អសមាសលិង្គា អសមាសវិភត្តិកា អសមាសវចនកា អសមាសត្ថា អសមាសកាលិកា អសមាសបទជាតិកា ច ភវន្តិ។

តេសុ សមាសត្ថេ "សត្តញ្ញាណំ ជីវតិ ទេហនិស្សិតំ។ អប្បស្សុតាយំ បុរិសោ, ពលិវទ្ទោវ ជីវតិ។ សន្តោ តសិតោ។ បហុ សន្តោ ន ភរតិ។ សន្តោ អាវិក្លេត យុត្តិ។ សន្តោ សប្បុរិសា លោកេ។ សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ"ន្តិ ឧទាហរណោ បយោគោ។ ឯត្ថ ជីវតិសទ្ទស្ស យថាសម្ភវំ ភវការាបកមវទ្ធភវាវកំ។ សន្តាសទ្ទបទស្ស យថាសម្ភវំ បរិស្សមប្បត្តសមោភាបសន្តាបលក្ខមាសវាវកន្តិ ទដ្ឋព្ពំ។

អសមាសបវត្តិនិមិត្តេ បន "អករណញ្ញា មិត្តទុព្ភី, អសព្ភោ អករណញ្ញុវា"តិឧទាហរណោ។ ឯត្ថ ន អករណញ្ញុសទ្ទស្ស ករាករាជាភភជាភសបវត្តិនិមិត្តំ បដិច្ច សម្ភុតត្ថា អសមាសបវត្តិនិមិត្តាតិ ទដ្ឋព្ពំ។

អសមាសលិង្គេ "សុខំ ហោតុ បញ្ញាសិល សន្តោ ទេវានមិន្ទោ។ ព្យញ្ជ ភដ្ឋ សុខំ ហោតិ។ យត្ថ សា ក្លបដ្ដិតា ហោតិ។ មាតា ទេ អត្ថិ, សា មាយា បោរិសេតព្ពា"តិ ឧទាហរណោ។ ឯត្ថ សុខំសទ្ទស្ស សាសទ្ទស្ស បុមិត្ថិលិង្គវសេន អសមាសលិង្គន្តិ ទដ្ឋព្ពំ។

អសមាសវិភត្តិកេ "អាហារេ ភញ្ញេរេ យទេតំ យទេតា បជាតាតិ សទេហសមុ"ន្តិ ឧទាហរណោ។ ឯត្ថ យទេតាសទ្ទស្ស បឋមាបញ្ចមីវិភត្តិសហិតត្តា អសមាសវិភត្តិកន្តិ ទដ្ឋព្ពំ។

អឋយាតចចតកេត្ត ញ្ចូរេយ បរេឃាកា –

“ឃាឃ យាត្យ កេតា េបរេឋា, ញ្ចូយំ េលិកំ អេចក្លូតិ;

តយ្យិ បិឈេងិ ឋត្តិ, ហត្តិ ព្យេន្លា បុឆ្នូេតា”តិ

អាឌឹឞុ ហត្តិឋេន្លា ឲកចចេតា៍

“ញ្ចូរេយ ត្វត អេនញ្ញាឞិ, យិកឋញ្ឈាតិ លុន្តកា;

ចាព្យោហិ បទិក្លូប្យ, េឋាផ្គុ បិេតត្វា តាចេង;

ចិេក្កាឋយាតា តិញ្ញាហិ, ហត្តិ េតឋំ ចទំ ចទ”ត្តិ៍

អាឌឹឞុ បត ពាហុចចេតា៍ “ឹលចា ចត្តឋយ្យេត្ត៍ ឲឆ ព្យេយ្យអាឃប្ញុេត្តា ឹលចា េហាឆ៍ ឋេត្តា ងេត្តា តិឃេតា ព្រាហុចាទឹ៍ ឋេត្តា ហេច ឋត្ថិ បេចងឃត្តិ៍ យហាទាឌា ឃឋស្សឹ េឋា៍ ចត្តាេទា យហាទាឌា”តិ ឲចយាឌឹឞុ ឹលចាឋន្លាងេឃា ឲកចចតពាហុចចតកា៍

អឋយាតត្តេត្ត បត ឃត្វ ឋយាតឞុតិកាតំ អឋយាតចិកត្តិកត្តំ ចា អឋយាតចចតត្តំ ចា ក្ខបលញ្ចតិ៍ េតេឃច បរេឃាកា៍ តំ ឃចា? “ឋតំ ឋយ្យឌាតំ, ឋតំ ឆេយ្យា, ឋេត្តា ងេត្តា, ឋេត្តា ឋប្យុទិឋា” ញ្ចូេច្ឆចយាងេឃា៍

អឋយាតកាលេត្ត “តត្យ េត ឞុតំ ព្រាហុឈ កញ្ញាយាេត, េងចា ត ញ្ចូស្សត្តិ បុទិឋបេក្កយស្ស៍ េត ឌតា បិេយិស្សត្តិ, យច្នុេឆយ្យំ ឞុក្យតួទ”ត្តិ ឲចយាងេឃា៍ ឲត្វ ញ្ចូស្សត្តិឋន្តន្តឃំ ចត្តយាតាកចិស្សត្តិកាលចេឋត អឋយាតកាលត្តិ ងេន្តញ្ញា៍ ចត្តយាតាកចិស្សត្តិចិកត្តិចេឋត បត អឋយាតចិកត្តិកត្តិបិ៍

អឋយាតបងឌាតិកេត្ត “ឋឃំ ឋយាហិេតា តាេកា, ឋឃំ អកិញ្ញាឃ កយ្យន្តិេឋឃ្យ៍ បេឆ ឆាចត្តិឃា បតិ, ឲកំឋំ អឌិតំ កត្វា, បិេងឞុ ឹទេឋា បតិ៍ កិទិ ចេណ្លាទឈំ បតី”តិ ឲចយាងេឃា៍ ឲត្វ ឋឃំឋន្តន្តឃំ តាយតិបិតចេឋត បតិឋន្តត្តឃំ តាយាព្យាេតាបឋក្កចេឋត អឋយាតបងឌាតិកត្តិ ងេន្តញ្ញា៍

ញ្ចូយិតា តេឃត ឋញ្ញាត្វ ចិត្វាេទតញ្ញា៍ ឲចំ ឋាឋតឞ្ញុំ េកចិ ឋន្លា អញ្ញាយញ្ញា ឋយាតឞុតិកា ឋយាតាបិ អឋយាតត្វា អឋយាតបចត្តិតិយិត្តា

អឞយាតលិក្កា អឞយាតចិកត្តិកា អឞយាតចចតកា អឞយាតត្តា អឞយាតកាលិកា អឞយាតបឌខាតិកា ឥ កចត្តិ៍ ៧តាឌិឞឞ្ឞ ឞឌ្ឍ្ឞ ឌឃា ព្រិឃាបឝត្ថ បកាឞឞតិ, ត ឌឞា តាយិកបឝត្ថ៍ ឌឃា ឥ តាយិកបឝត្ថ បកាឞឞតិ, ត ឌឞា ព្រិឃាបឝត្ថ៍ ៧ចំ ឞឌត្តបិ ឞ្យតិឞាយឌ្ឍាឌតា ៧កឌត្តត កឌហត្វា អត្ថ្ឌ្ឍាឌទា កទលិឌឃាតិ ឃឆាចូត្តព្រិឃាបឝាត់ តាយបឌឝហិ ឞយាតឞ្យតិកាត់ ឌកាតិឞឌ្ឍ កឌច ឞឌ្ឍាតយត្ថ្ឌ្ឍាទ៑ ចឝាយ៍

កធំ? ឌកាតិឞឌ្ឍា កត្តុឌឃាឌក ព្រិឃាបឝំ, ព្រិឃាឌឃាឌក តាយិកបឝំ, តឞ្មា ឌឞា ខ្ចិឞ្ឞ អឌត្ថឞ្ឞ ចត្តតិ ព្រិឃាបឝឌត្ថ តាយិកបឝឌត្ថ ច៍ តត្ថ ព្រិឃាបឝឌត្ថ ចត្តយាតចឌឞត, តាយិកបឝឌត្ថ បតាលបតចឌឞត៍ ព្រិឃាបឝឌត្ថ តាច "៧ឌកា ឌកាតិ", តាយិកបឝឌត្ថ "យា ឌកាតិ បឌិឌឝឌចឞិ"៍ អត្រិធំ ចុច្ចតិ –

កាឌច តាយបឝឌត្ថ ច, អាលបតចិឌឞឞិឌត;

ឌ្ឍឌយឞ្ខ្ចិឞ្ឞ អឌត្ថឞ្ឞ, ឌកាតិឞឌ្ឍា បចត្តតិ៍

កឌចឞឌ្ឍា បត "កចាយឹ"តិយឞ្ឞ ចត្តយាតាចិកត្តិឃុត្តឞ្ឞ ឞឌ្ឍឞ្ឞឌត្ថបិ ចត្តតិ៍ "កចាយឹ"តិយឞ្ឞ បឌ្ឍាយឹចិកត្តិឃុត្តឞ្ឞ ឞឌ្ឍឞ្ឞ អាលាត្យាឞឹឞតឌត្ថឞ្ឞបិ ចត្តតិ៍ "កឌចឃ្យាឹ"តិយឞ្ឞ ឞត្តយឹចិកត្តិឞហិតឞ្ឞ ឞឌ្ឍឞ្ឞ អត្ថយតិបឌិកប្បឌត្ថឞ្ឞបិ ចត្តតិ៍ តត្រិធំ បឝយត្ថឞ្ឞ ឞាឌកំ អាហច្ចចត់ –

"ឌឝចាត់ អឌិឌកា ឌហាយិ, កចាយិ យត្ខាឌិឌបិ;

ទ្បបលក្ខលាឞយ្យឌត្តា, បឌ្ឍាឃ អឞឌយា កឌច"តិ៍

អឃំ បត ឞឌត្ថាឞំ ឌតឞយត្ថាត់ ឞាឌិកា អយ្យាកំ កាឆាទចតា –

"ឞ្យលឹ កចតិ ៧ឌឞា ច, អហត្ថាបិ ឞ្យលឹ កឌច;

ឞ្យលឹ កចត្យ ៧ឌឞា ច, អហត្ថាបិ ឞ្យលឹ កឌច៍

ឌ្ឍយាឃ ត្ឞ្ឌប្បឌាឃ, កចត្ត ឞ្យលិតា បឌា;

កឌច'ហត្ថា ឞ្យលប្បឌត្តា, ឞាយឌត្ថា ឞហ ឌាតិកិ៍

យុតិ ករេយ្យ ទុរេវា ច, អហញ្ញាបិ យុតិ ករេ;

យុតិ ករេយ្យ ទេ ទុរេវា, អហញ្ញាបិ យុតិ ករេ”តិ។

ញាណេញ្ចំ –

ចត្តុយាភាយ បញ្ញាយ្យំ, សត្តុយ្យញ្ញា ចិកត្តិយំ;

ទុរេពសុ ពីសុ ផារេភសុ, ករេចសរេក្ខា បចត្តុតិ។

ទុកឆា ចត្តុយាភាយំ, បញ្ញាយីសត្តុយីសុ ច;

រេក្ខឆា រេក្ខឆាតិយស្សត្តំ, បញ្ញាឆា បរិឌីបរេឃ។

រេក្ខឆា ចា ចត្តុយាភាយ-យាឌិបុរិសចាចរេកា;

អរេត្វា “ករេ”តិ ទុតស្ស, “កចតី”តិបិយុឌ្ឍតិ។

ញាឌាត្តិ បភ ទុតស្ស, ចុត្តស្សត្វស្ស សាឆកំ;

ទុត្វ បិឡញ្ញាប្បរេឌសំ ឲ, អាហរិស្សំ យុណាឆ រេម។

រេកា’យំ យញ្ញុយុឌ្ឍិស្សិ, អបស្សំ ពីរេយាឃុរេហ;

កំ ត្វំ អត្វចសំ ឆាត្វា, ទុចំ ចាឃយរេស កុសំ។

តិសយុ ចត្តំ រេលិកស្ស, ចាឃាយស្ស ច រេឌចរេព;

តស្មា យញ្ញសយញ្ញស្មិំ, អបស្សំ តិរេយាឃុទេហ៍

អស្សំ បុរិយកាទាយំ, “អាឃុទេហ”តិបទស្ស ហិ;

“អាឃ្ហហតី”តិ អទេត្វាតិ, ចិញ្ញាតទេព្ញា ចិកាចិតា៍

ចិកត្តិយា ចិបល្លាស-ចរេសតាយំ សយីទិទេតា;

ចត្តយារេត សត្តយីតិ, តិទេស្សកាទេចរេសត ចា៍

បន្ធិយាឃ ច កាទាយំ, “អាឃុទេហ”តិបទស្ស ត្យ;

“អាឃ្ហហាយី”តិ អទេត្វាតិ, សទ្គតេញ្ញោ ចិកាចរេឃ៍

តថា “ករេច”តិឯតស្ស, ចត្តយាតាចិកត្តិយំ;

“កចតី”តិ, “កចាយី”តិ, ចត្តំ ទេក្ខសា ចិកាចរេឃ៍

ឯចំចិទេឆស្ស អទេញ្ញស្ស, បរិទេជស្សបិ អយំ តទេឃា;

ទេតតទេព្ញា តឃទេល្លត, តឃសាការសាសទេត៍

ឯចយយំ ករេចសទេគ្ក បញ្ចាស្ស ឈស្ស ចា ក្រិយាបទេត្វស្ស បចត្តតិ៍ តថា សត្តយីចិកត្យត្តតាយិកបទស្ស ចុទ្ធិសំសារកយុកទ្ធបបត្តិកចសន្លាទេតស្ស អទេត្វស្សបិ៍ តថា ហិ “អករេច តត្គតិ តស្ស, ករេច តស្ស ត តត្គតី”តិអាតិស្ស ចុទ្ធិយិប“ករេច ចិចរទេក្ខា”តិអាតិស្ស សំសារទេរ៍ “ករេច ទេលា សតិ ឌាតិ ទេហាតិ, ឌាតិបច្ចយា ឌរាយរណ”ត្តិអាតិស្ស កយុករេច៍ “ឯចំ ករេចចិជ្ជយាទេត”តិអាតិស្ស ចុបបត្តិករេចតិ ទេដ្ឋញ្ញា៍ ឡូយិតា តទេឃត ក្ខសាត្យទេតា តិបត្យត្ថាតំ អញ្ញាទេតាបិ អទេញ្ញាសំ ក្រិយាបទាតំ ឃថាសម្ភចយទេត្វា ចុទ្ធិតទេព្ញា៍

អាខ្យាតត្វយិទ្ធយ អត្វា, ត លិតព្ញា ក្យទាចតំ;

អត្ថុទ្ធារចនេសតេ, វុទ្ធិ តាយតោ ឃតោ៉

ខ្លុតយេត្វ សនេ្លបតោ អត្ថុទ្ធារតឃតិតស្សត៉

អត្ថសទ្ទចិន្តាឃំ បត ៤ចយុបលរេ្លាតត្តាំ – “ភចត្តោ, បភោភចត្តោ, បភោភចេ”ខ្លុច្ចាតរយោ ពន្ធតិ ពន្ធំ ពន្ធរេតាសទ្ទាតរយោ ចិឃ ចិនេសសសទ្ទា, ត ឃាចតោបតាបតត្ថាឌិចាចរេកា តាឆតិសទ្ទោ ចិឃ, ត ច ទាឌរេចតាឌិចាចរេកា រេចសទ្ទោ ចិឃ សាយញ្ញាសទ្ទា៉ រឃ រេចត្វ ចិនេសសសទ្ទា, តេ សព្ពកាលំ ចិនេសសសទ្ទាច៉ រឃ ច សាយញ្ញាសទ្ទា, តេបិ សព្ពកាលំ សាយញ្ញាសទ្ទាច៉

៣៣ ពន្ធតីតិអាឌិតំ ចិនេសសសទ្ទតា ៤ចំ ឥដុព្ពា – ពន្ធតីតិ ៤ត់ តាយបធំ, ៤កយាឍ្យាត៉ តឆា ពន្ធត្តិ ៤ត់ តាយបធំ, ៤កយាឍ្យាត៉ ពន្ធរេតាតិ ៤រេកា កិតរេត្ថា, អបរេទា ទ្វេហិសទ្ទោ៉ សតិបិ ចិនេសសសទ្ទរេត្វ សឌិសត្វា សុតិសាយញ្ញាតោ តត្ថិសឃំ ត្បន្ទិ តុប្បាតេតិ ចិតាច’ត្ថប្បពរេលសទ្ទត្តទាកិសព្ពរេត្តត៉ តឆា ហិ សទ្ទត្តទាកិសព្ពរេត្តត “ពន្ធតិ បតិឌ្ឋិត”ត្តិ ចុរេត្វ សត្វាយុត្តិ តាយបធត្តិ ចិញ្ញាឃតិ៉ “ពន្ធតិ តិរស្សា”តិ ចុរេត្វ បតាឍ្យាតត្តិ៉ តឆា “ស ពន្ធំ ត តិចត្វតី”តិ ចុរេត្វ បធយត្តិ តាយបធត្តិ ចិញ្ញាឃតិ៉ “ពន្ធំ បុត្តតិរចតេកា”តិ ចុរេត្វ អាឍ្យាតត្តិ ចិញ្ញាឃតិ៉ “ពន្ធរេតា ហឃរេតា បតិរេតា”តិ ចុរេត្វ កិតរេត្ថាតិ ចិញ្ញាឃតិ៉ “ពន្ធរេតា បណ្ណុប្បាតិ បតត្តិ”តិ ចុរេត្វ ទុ្វ្លចាចរេកា ទ្វេហិសទ្ទោតិ៉ ខ្លុតិ ចិនេសសសទ្ទាតំ អាឍ្យាតតាយាតំ តាយាឍ្យារេតហិ សយាតសុតិកាតំ អត្ថាកិសព្ពត្ថាឌិសុ រឃា រេកាចិ អត្ថចិនេសតាបរេកា សព្ពរេត្ថា អចស្សយិន្ធិតរេព្ពា៉ ៤ចំ “ពន្ធតី”តិអាឌិតំ អាឍ្យាតតាយត្តាឌិចរេសត បរេច្ចក់ ចិតាតំ ៤រេកកត្តចាចកាតំ ចិនេសសសទ្ទតា ឥដុព្ពា៉

“តាឆតិ រេចរេចា”តិអាឌិតំ បត អាឍ្យាតតាយាតំ តាយាឍ្យារេតហិ អសយាតសុតិកាតំ អរេតកត្ថចាចកាតំ សាយញ្ញាសទ្ទតា ៤ច ឥដុព្ពា៉ អត្ថសព្ពត្ថាឌិសុ ហិ ចិតា រឃត រេកាចិ សព្ពរេត្តត “តាឆតី”តិ ចុរេត្វ “ឃាចតី”តិ ចា “វុបតាបេតី”តិ ចា “ខ្លុស្សរិឃំ ករេទាតី”តិ ចា “អាសិសតី”តិ ចា អរេត្ថា បដិកាតិ, តឆា “រេចរេចា”តិ ចុរេត្វ “រយរេឈា”តិ ចា “អាកាសោ”តិ ចា “ទាឌា”តិ ចា “រេចតា”តិ ចា “ចិសុទ្ធិរេចរេចា”តិ ចា អរេត្ថា បដិកាតិ៉ ឃតា បត សទ្ទត្តទាកិសព្ពរេត្តត “តាឆតិ សុប្បឌិបត្តិ”ត្តិ ចុរេត្វ តតា “តាឆតី”តិ ក្រិឃាបទស្ស “ឃាចតី”តិ អរេត្ថា ចិញ្ញាឃតិ, “តាឆតិ សព្ពកិលេសេ”តិ ចុរេត្វ “វុបតាបេតី”តិ អរេត្ថា ចិញ្ញាឃតិ៉ “តាឆតិ សកចិរេត្វ”តិ ចុរេត្វ “ខ្លុស្សរិឃំ ករេទាតី”តិ អរេត្ថា ចិញ្ញាឃតិ៉ “តាឆតិ លោកស្ស ហិត”ត្តិ ចុរេត្វ “អាសិសតី”តិ អរេត្ថា ចិញ្ញាឃតិ៉ តឆា “រេចរេចា ពន្ចតី”តិ ចុរេត្វ “រេចរេចា”តិ តាយបទស្ស “រយរេឈា”តិ អរេត្ថា ចិញ្ញាឃតិ៉ “ចិទ្ធោ ចិកតចលំហរេកា រេចរេចា”តិ ចុរេត្វ “អាកាសោ”តិ អរេត្ថា ចិញ្ញាឃតិ៉ “បិចត្យ រេចរេចា បរិតឹឃ”ត្តិ ចុរេត្វ “ទាឌា”តិ អរេត្ថា ចិញ្ញាឃតិ៉ “រេចរេចា រេចកាឃា ចចតិ អាឃុសន្តុឃា”តិ ចុរេត្វ “រេចតា”តិ អរេត្ថា ចិញ្ញាឃតិ៉ “រេចចាតិរេចរេចា សតបុញ្ញលក្ខរេណា”តិ ចុរេត្វ “ចិសុទ្ធិរេចរេចា”តិ អរេត្ថា ចិញ្ញាឃតិ៉ ខ្លុឃិតា តរេឃត អរេញ្ញាបិ សាយញ្ញាសទ្ទា ញាតព្ពា៉

សព្ពរេយត់ ញាត្វា ឃឆា អរេត្ថា សរេទ្ទត, សទ្ទោ ចរេត្វត ត ចិវុទ្ធ្យតិ, តឆាត្វសទ្ទា ចិត្តតិឃា៉ ៣តើធំ វុបលក្ខុលយត្ថ ចិត្តាកាទតិតស្សត –

“អត្តកុសលំ កចេត្ត”តិ ចា “កិច្ចានិ កចេត្ត”តិ ចា ចុទេត្ត “កចេត្ត”តិ ពួធំ “កចត្តី”តិយិតា សយាគត្ថេយាញ្ញាតបគត្តិ ឲចយទេ្វា ច សទ្ទោ ច ចិន្តិតិយោ “កចេត្ត បយ្យាយី”តិ ចា “ពួច្ឆាយី”តិ ចា ចុទេត្ត ឱបយោគត្ថេចំ តាយបគត្តិ ឲចយទេ្វា ច សទ្ទោ ច ចិន្តិតិយោ “កចេត្ត ឌទេត បរំសតី”តិ ចា “ការេយតី”តិ ចា ចុទេត្ត បច្ចទេត្តាបយោគត្ថេចត្តានិ ទេ្វ តាយបគាតីតិ ឲចយទេ្វា ច សទ្ទោ ច ចិន្តិតិយោ “ទេចាទា បទាកចេត្ត”តិ ចុទេត្ត “បទាកចេត្ត”តិ ពួធំ “បទាកចត្តី”តិយិតា សយាគត្ថេយាញ្ញាតិកបគត្តិ ឲចយទេ្វា ច សទ្ទោ ច ចិន្តិតិយោ “បទាកចេត្ត ឌតា ពួច្ឆត្តិ អបិត្តាត”ត្តិ ចុទេត្ត “បទាកចេត្ត”តិ ពួយាតិ ឱបយោគបច្ចត្តត្ថេចត្តានិ ទេ្វ តាយបគាតីតិ ឲចយទេ្វា ច សទ្ទោ ច ចិន្តិតិយោ “ឲទេសា បទាកទេច”តិ ចុទេត្ត “បទាកទេច”តិ ពួធំ “បទាកទេចយ្យា”តិយិតា សយាគត្ថេយាញ្ញាតបគត្តិ ឲចយទេ្វា ច សទ្ទោ ច ចិន្តិតិយោ “ឲទេត បទាកទេច ទេលិទេក, បណ្ឌិទេតា សយទេចក្លិយា”តិ ចុទេត្ត “បទាកទេច”តិ ពួធំ ឱបយោគត្ថេចំ ពហុចចតំ តាយបគត្តិ ឲចយទេ្វា ច សទ្ទោ ច ចិន្តិតិយោ “បទាកទេច សតី”តិ ចុទេត្ត កាចលក្ខលកុម្ពទេត្តកចចតកំ តាយបគត្តិ ឲចយទេ្វា ច សទ្ទោ ច ចិន្តិតិយោ “តុទេយព្រយ បសាគា សម្ពុទេច”តិ ចុទេត្ត “សម្ពុទេច”តិ ពួធំ “សម្ពុចា”តិយិតា សយាគត្ថេយាញ្ញាតបគត្តិ ឲចយទេ្វា ច សទ្ទោ ច ចិន្តិតិយោ “ឲហិ ត្វំ សម្ពុទេចហ្យ៉”តិ ចុទេត្ត “សម្ពុទេចហ្យ៉”តិ ពួធំ សម្ពុចាឃ តាយ ពួត្តិយា ចាចកំ ពួត្តិលិង្គំ សាលបតំ តាយិកបគត្តិ ឲចយទេ្វា ច សទ្ទោ ច ចិន្តិតិយោ “ឲហិ ត្វំ សម្ពុទេចហ្យាតិដ្ឋ៉ឋ”ត្តិ ចុទេត្ត សម្ពុចតាយកស្ស បុរិសស្ស ចាចកំ បុល្លិង្គំ កុម្ពុចចតត្តិ ឲចយទេ្វា ច សទ្ទោ ច ចិន្តិតិយោ

“ចរុទេណា ព្រហ្មទេឌទេចា ច, អទេហស៊ុំ អក្កុសាចកា;

សម្ពុទេចា តាយុបដ្ឋាទេកា, ទេចតស្ស យទេហសិទេតា”តិ –

ហិ បិត្យព្ពា “ឆព្វា បិតុកចេត្ត”តិ ចុទេត្ត “បិតុកចេត្ត”តិ ពួធំ “បិតុកចត្តី”តិយិតា សយាគត្ថេំ សតិបិតយាញ្ញាតបគត្តិ ឲចយទេ្វា ច សទ្ទោ ច ចិន្តិតិយោ “បិតុ កចេត្ត ឌទេត”តិ ចុទេត្ត “ទេត ឌទេត កចំ ទេក្ខតុ”តិ អត្ថចាចកានិ អាញ្ញាតកិតត្តសត្តាតាយិកបគាតីតិ ឲចយទេ្វា ច សទ្ទោ ច ចិន្តិតិយោ “បិតុកចទេស ត្វំ កុទេណហី”តិ ចុទេត្ត “បិតុកចទេស”តិ ពួធំ “បិតុកចសី”តិយិតា សយាគត្ថេយាញ្ញាតបគត្តិ ឲចយទេ្វា ច សទ្ទោ ច ចិន្តិតិយោ “បិតុកចទេស កុទេណ ទេយា ត្វ”ត្តិ ចុទេត្ត “បិតុកចាហិ អត្តទេតា កុណទេហតុ ត្វ”ត្តិ អត្ថចាចកានិតិបិតឃុត្តាញ្ញាតតាយបគាតីតិ ឲចយទេ្វា ច សទ្ទោ ច ចិន្តិតិយោ “អហយត្តទេតា កុទេណហិ បិតុកទេច”តិ ចុទេត្ត “បិតុកទេច”តិ ពួធំ “បិតុកចាយី”តិយិតា សយាគត្ថេំ សតិបិតយាញ្ញាតបគត្តិ ឲចយទេ្វា ច សទ្ទោ ច ចិន្តិតិយោ “យំ បិតុ កទេច ពួធំ បុគ្គាកយ្យ”ត្តិ ចុទេត្ត “យំ ទេក្ខតុ សំសាទេទ ពួធំ បុគ្គាកយ្យ”ត្តិ អត្ថចាចកានិ អាញ្ញាតតាយបគាតីតិ ឲចយទេ្វា ច សទ្ទោ ច ចិន្តិតិយោ ពួយិតា តទេយត សត្ថេត្ថ ឃចាទហយត្ថសទ្ទោ ចិន្តិតិយោ តត្ថ សយាគសុតិកាតំ ទេកសត្ថិ សទ្ទាតំ “ត ទេតសំ ទេកាទេដ្ឋ ឍូទេបត្តិ ត ទេតសំ អត្តុទា កទេច្ឆ សត្ត ទេចា លិច្ឆចិ អបទិហាតីទេយ ឆទេព្វ ទេឌទេសស្សាយិ, ពួទេយ ទេត ទេឌច សត្តទេចា, ត្វញ្ញា ឱត្តយសត្តទេចា”តិអាឌីសុ សយាគសុតិកាតំ ចិឃ ឱច្ចាទេណចិទេសទេសា ពួច្ឆតិយោ ឱច្ចាទេណចិទេសទេស ហិ សតិ បគាតិ បទិញ្ញត្តាតិ, បទេឌសុ បទិញ្ញទេត្តសុ អទេត្តា បទិញ្ញទេត្តា ទេហាតិ, អត្ថបទិក្កាហកាតំ អត្ថឆិកទេយា អកិទេច្ឆា ទេហាតិ, សុបទិសុទ្ធាគាយតទេល បដិពិម្ពុគស្សតំ ចិឃ, ទេសា ច កហិតបុព្វាសទេក្កតស្ស អត្ថសម្ពុត្តាឌីសុ អញ្ញាតទេស៊ិ ពាទេតទេយច ទេហាតិ, ត ពួតទេចា ចុត្តទេញ្ញារា ទេបិទាទេណហិ –

“វិសយត្តមនាបត្ថា, សទ្ទា នេកត្ថវាចកា;

ន បទមត្តតោ អត្ថេ, តេ អញ្ញាតា បកាសកា”តិ។

យថិទេវេត្ថ វុត្តមេវេត្តិ “ឧទ្ធារវិសេសោ ញាណត្តិយោ”តិ។ អត្រាយមុទ្ធារវិសេសនិបតិ កាថា សមត្ថប្បកាសនកនយនានកាថាយ។

“ន តេ សំ កោដ្ឋេ ឱបេន្តិ”, ឥតិ បទេន សុមេធសោ;

បទំ “ន តេ”តិ ឆិន្ទិត្វា, “សំ កោដ្ឋេ”តិ បទេយ្យ ចេ។

“សំ ន ឱបេន្តិ កោដ្ឋេ តេ, កិញ្ចិ”តិ អត្ថមីរយេ;

ឯវមីទិសេសុ អញ្ញេសុ, បាទេសុបិ អយំ នយោ។

អថ យំ បនិទម្បិ វុត្តំ “ទោសញ្ញា”តិ, តំ កិមត្ថំ? “កង្ខតិ បតិដ្ឋិតំ, កង្ខតិ តិសេយ្យា, នចេត្ត បស្សាមិ, អត្តុក្កសលិ នចេត្ត, ចនត្តិ ឯកេបិក្ខុទា, ចនត្តិ បដិចនតី”តិអាទីសុ សមានសុតិកានមុទ្ធារវិសេសោ ន លព្ភតីតិ ទស្សនត្ថំ។ តស្មា វុត្តមេវ សល្លក្ខេតព្ពំ – យត្ថ សមានសុតិកានមុទ្ធារវិសេសោ លព្ភតិ អត្ថវិសេសោ ច បនានំ វិភាគចសេន ចា អវិភាគចសេន ចា, តត្ថ បរយោគេ សមានសុតិកបទេកទេសំ បទំ ឆិន្ទិត្វា ឧទ្ធរេតព្ពំ។ សេយ្យថិទំ? “ហេតុ ហេតុសម្បយុត្តកានំ ធម្មានំ តំសមុដ្ឋានានញ្ច រូបានំ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ។ សោ តេន សទ្ធិំ ការេតិ, សោតេន ចុម្ពតិ។ នចេត្ត ជនេ បសំសតិ, នចេត្ត បស្សាមី”តិ ឯវមាទយោ បយោគា។ ឯត្ថ “ហេតុ”តិ (ព្រ)សគំ ឆិន្ទិត្វា “ហេតុសម្បយុត្តកាន”ន្តិ ឧទ្ធរេតព្ពំ។ តថា “សោ”តិ ឆិន្ទិត្វា “តេន សទ្ធិ”ន្តិ ឧទ្ធរេតព្ពំ។ “នច”ន្តិ ឆិន្ទិត្វា “តេ ជនេ”តិ ឧទ្ធរេតព្ពំ។

សេសំ បន សមានសុតិកំ ឆិន្ទិត្វា ន ឧទ្ធរេតព្ពំ។ អវិឆិន្ទនីយបទ្ទិព្រាធានេ ឆិន្ទិត្វា បឋិតស្ស អត្ថោ ទុទ្ទោ ហោតិ។ ឯវំ បនវិភាគាវិភាគចសេន សមានសុតិកានមុទ្ធារវិសេសោ វេទិតព្ពោ។ ឯត្ថ ហិ “សោ តេនា”តិអាទីសុ ទ្វិបទត្ថគ្គហណំ វិភាគោ, ឯកបទត្ថគ្គហណមវិភាគោតិ អធិប្បេតោ។ ឯត្ថ ច វិសុំ ចចត្តិតានំ អសមានសុតិកានំ ឯកតោ កត្វា សមានសុតិកភាវបរិកប្បនំ អត្ថន្តរវិញ្ញាបនត្ថមេវ ឧទ្ធារវិសេសទស្សនត្ថំ។ ន ហិ ឯតានិ “សមេបា សមេបា”តិអាទីសុ វិយ ឯកស្មិំ យេវ សមានសុតិកានិ។ ឯវំ សន្តេបិ ឯកជ្ឈារោបេន លទ្ធំ សមានសុតិភាវំ គហេត្វា អត្ថន្តរវិញ្ញាបនត្ថំ ឧទ្ធារវិសេសទស្សនត្ថំ “សមានសុតិកានី”តិ វុត្តានិ។ ឯស នយោ អញ្ញត្រាបិ (ព្រ)ទិសេសុ ឋានេសុ។ វុត្តមេវ សល្លក្ខេតព្ពំ –

យត្ថ សមានស្សុតិកានិ អដ្ឋារសាការេសុ យេន កេនចិ អាការេន អត្ថវិសេសោ លព្ភតិ, វិនិច្ឆិនិត្វា បន ឧច្ចារណេ សទ្ទវិលាសោ ន ហោតិ, អត្ថោ ច សុទ្ធោ ហោតិ, ន តាទិសេសុ បយោគេសុ សមានស្សុតិកានិ បទានិ វិនិច្ឆិនិត្វា ឧច្ចារេតព្ពានិ។ តត្រ កតមេន ចាការេន អត្ថវិសេសលាភោ ភវតិ? បទានិ វិភាគវសេន ច អវិភាគវសេន ច អក្ខរសន្និធានវសេន ច បទសន្និធានវសេន ច បទក្ខរសន្និធានវសេន ច វិច្ឆាវសេន ច កម្មប្បវចនីយវសេន ច ភយកោធាទីសុ ឧប្បន្នេសុ កថិតាមេឌិតវចនវសេន ច គុណវាចកសទ្ទស្ស ទ្វិត្តវសេន ច ក្រិយាបទស្ស ទ្វិត្តវសេន ច សំហិតាបទច្ឆេទវសេន ច អការវត្ថបរិទីបនវសេន ច និរន្តរត្ថបរិទីបនវសេន ច ននិរន្តរត្ថបរិទីបនវសេន ច “បុនប្បុន”មិច្ចត្ថបរិទីបនវសេន ច ឧបមានេ ឥវ សទ្ទវសេន ច ឥតិសទ្ទំ បដិច្ច សទ្ទបទត្ថវាចកត្ថបរិទីបនវសេន ច តថាបវត្តវិត្តបរិទីបនវសេន ចាតិ ឥមេសុ អដ្ឋារសាការេសុ, វិត្ថារតោ បន លព្ភមានេ អាការេសុ តតោ វាធិកេសុ យេន កេនចិ អាការេន អត្ថវិសេសលាភោ ភវតិ។

ឯត្ថ បទានិ តាវ វិភាគវសេន ច អវិភាគវសេន ច សមានស្សុតិកានមត្ថវិសេសលាភេ “សា តំ សង្គតិ បីឡេតិ, អភិក្កមោ សានំ បញ្ញាយតិ។ មា តោ នេន អវសិ, មាតោ មយ្ហំ វិជ្ជតី”តិ ឯវមាទយោ បយោគា។

អក្ខរសន្និធានវសេន បន អត្ថវិសេសលាភេ “សន្តេហិ មហិតោ ហិតោ។ សក្កា សក្កាមទី មុត្តុំ, តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណំ។ ទាឋី ទាឋីសុ បញ្ញត្តិ, មញ្ញមានោ យថា បុរេ។ សញ្ញានិសិតុ និរសានិរសា នមាមិ។ ក្វមិតោ ឧដ្ឋិតា យាវ, ព្រាហ្មលោកា វិនាវតិ។ អត្ថិ អត្ថិមតោ លោកេ, ធម្មាមមិព្រហ្មតេជសា”តិ ឯវមាទយោ បយោគា។

បទសន្និធានវសេន អត្ថវិសេសលាភេ “អាវេបិ អាវេបិកំ។ រាជរាជមហាមត្តាទយោ, សុតោ’លោកស្ស លោកស្ស, ការកោ ទោណាវក្កទោ, និរាបទេ បទេ និដ្ឋោ, អនត្តទានំ ករុណាលយំ លយំ, មលស្ស ញាណំ សុមមាហិតំ ហិតំ។ នមាមិ ធម្មំ ភវរំ វរំ, គុណាករោ ធីរោ និរត្តិណំ គណ”ន្តិ ឯវមាទយោ បយោគា។

បទក្ខរសន្និធានវសេន អត្ថវិសេសលាភេ “បមាណរហិតំ ហិតំ, សិន្ធវោ សព្ពសិន្ធវោ, តិលោកមហិតោ ហិតោ។ ឧបាគន្ត្វាន សម្ពុទ្ធោ, ញាណំ វនមព្រវី”តិ ឯវមាទយោ បយោគា។ តត្រិមា អក្ខរសន្និធានាទីសុ អភិប្បាយវិញ្ញាបនិយោ គាថា –

មហិតោ ហិតោតិ សម្មា មការោ ទេ វិវេចិតោ;

សន្តោ និរត្ថកោ ឯត្ថ, “អក្ខរ”ន្តិ ចេវ ញេយ្យោ។

ពោធ្យា អក្ខរយោគេន,

“សន្តេហិ មហិតោ ហិតោ”;

ពុទ្ធាទីសុ សម្បាតំ,

ហោតិ អត្ថវិសេសតា។

ឧបសគ្គា និបាតា ច, យញ្ញាត្តា អត្ថជោតកា;

ឯកក្ខរេបិ វិញ្ញាហិ, តំ “បទ”ន្តិ សមីរិតំ។

បទានំ សន្ធិភាគត្ថា, បទក្ខរាគមេន ច;

សមាសេ លក្ខណាគត្តំ, សន្ធាយ លបិតំ មយា។

វិច្ឆាវចនេន អត្ថវិសេសលិកេ “គាមេ គាមេ សតំ កុម្ភា, គាមា គាមា រមណីយា”តិ ឯវមាទយោ បយោគា។ ឯត្ថ ហិ វិច្ឆាវចនេន សព្ពេបិ គាមា បរិគ្គហិតា។

នានាធិករណានំ វ, វត្តុមេកក្ខណិច្ឆយា;

ព្យាបេតា ព្យាបិតុំ ព្យុច្ឆា, សា វិច្ឆាតិ បកិត្តិតា។

កម្មប្បវចនីយវចនេន អត្ថវិសេសលិកេ “រុក្ខំ រុក្ខំ បតិ វិជ្ជោតតេ ចន្ទោ, រុក្ខំ រុក្ខំ បរិ វិជ្ជោតតេ ចន្ទោ”តិ បយោគា, រុក្ខានំ ឧបរិ ឧបរិ វិជ្ជោតតេតិ អត្ថោ។

ភយកោធាទីសុ ឧប្បត្តេសុ កថិតាមេឌិតវចនេន បន អត្ថវិសេសលិកេ ទ្វេ បយោគា – ភយេ តាវ “ចោរោ ចោរោ, សប្បោ សប្បោ”ត្យាទយោ។ កោធេ “វសល វសល, ចណ្ឌាល ចណ្ឌាល, វិជ្ឈវិជ្ឈ បហរ បហរ”ត្យាទយោ។ បសំសាយំ “សាធុ សាធុ សារិបុត្ត, អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ”ត្យាទយោ។ តុរិតេ “អភិក្កម វាសេដ្ឋ អភិក្កម វាសេដ្ឋ, គច្ឆ គច្ឆ, លុនាហិ លុនាហិ”ត្យាទយោ។ កោតូហលេ “អាគច្ឆ អាគច្ឆ”ត្យាទយោ។ អច្ឆរិយេ “អហោ ពុទ្ធោ អហោ ពុទ្ធោ”ត្យាទយោ។ ហាសេ “អហោ សុខំ អហោ សុខំ, អហោ យសាបិ អហោ យសាបិ”ត្យាទយោ។ សោកេ “កហំ ឯកបុត្តក កហំ ឯកបុត្តក”ត្យាទយោ។ បសាទេ “ភវិស្សន្តិ វជ្ជី ភវិស្សន្តិ

ចឌ្ឌី”ឮច្ចាឥនេយា៉ ឲចំ កឃនេកាឆាឌឹឃុ ក្ខប្បនេត្តុ ពឌ៑តានេយឌិតចឆតចនេយត អត្ថចិនេយយលិនេកា កចតិ៉ ឲត្ថ បត អត្ថត្តទាការនេចបិ
ឥឮហឹពយុចនេយត បឥាតយត្ថនេឌាតពការនេចានេឃច អត្ថចិនេយយលិនេកា៉

កនេឃ នេពានេឆ បរំឃាឃំ,

ឲ្យទិនេត នេកាឲ្យហល’ន្លនេទ;

ហានេឃ នេឃានេព បឃានេឥ ឥ,

ពនេទ អានេយឌិតំ ឲ្យនេឆា៉

ចឃនេក្ខា អច្ចត្តឃយុច្ចឃនេត្ថា, នេតត ពទហាអឃយុាតាឌឹតំ ឃក្កនេហា ឥក្ខនេត្ថា៉ “បិនេបិ បិនេបិ”តិអាឌឹឃុ ហិ ពទហាឃំ៉ “អកិទ្វបព
អកិទ្វបកា”តិអាឌឹឃុ អឃយុានេត៉ “ក្កាឃំ អឌាលឌានេលិ ចិឃា”តិអាឌឹឃុ អតិឃឃនេត្ថ អានេយឌិតំ ឥក្ខត្តំ៉ ក្យាលចាឥពង្ឃ ត្តិទ្វត្តចនេយត
អត្ថចិនេយយលិនេក “ពនេល្យា ពនេល្យា ច នេឈានេទា ចា”តិ ឲចយាឥនេយា៉ “ពនេល្យា ពនេល្យា”តិ ហិ អតឹច ពនេល្យាតិ អនេត្ថា៉ ក្រិឃាបឥង្ឃ
ត្តិទ្វត្តចនេយត អត្ថចិនេយយលិនេក “ឆនេយ ឆនេយ តាតិឆនេយ”តិ ឲចយាឥនេយា៉ ពត្ថ ឆនេយ ឆនេយតិ ឆនេយឃ្យ នេតា ត ឆនេយឃ្យ៉ តាតិឆនេយតិ
បយាលាតិក្កត្តិ បត ត ឆនេយឃ្យ៉ ឃំហិតាបឥនេទ្ធឥចនេយត អត្ថចិនេយយលិនេក “តទាតទា, ឃុទាឃុទា, ពតាពតក្យឃលិក្យឃលចិឃឃំ
ចិប្បជិឃាទាការនេត បចត្តំ អត្យនេឃាចតំ ក្យក្កច្ច”ត្តិ ឲចយាឥនេយា៉ ឲត្ថ បត ចិញ្ញាតំ បទយនេពាឃល្លខតតត្ថំ ឃិនេលិកំ ទចឃាយ –

ហិតាហិតា ហិតំហិតំ, អាត្យការនេចត នេត ឌិត;

បចទាបចទាហច្ច, កចាយា’តាយឃា យឃត្តិ៉

អការចត្ថបរិឌឹបតចនេយត អត្ថចិនេយយលិនេក “ឲ្យចំឲ្យចំ នេបឃុញ្ញាពលហចិក្កហចិចាឥា”តិ ឲចយាឥនេយា៉ តិទត្តទត្ថបរិឌឹបតចនេយត
អត្ថចិនេយយលិនេក “ឌិចនេឃ ឌិចនេឃ បរិក្យខ្ញាតី”តិ ឲចយាឥនេយា៉ តតិទត្តទត្ថបរិឌឹបតចនេយត អត្ថចិនេយយលិនេក “ឈនេឈ ឈនេឈ បីតិ
ក្ខប្បឌ្ឈតី”តិ ឲចយាឥនេយា៉ “ប្យតប្យត”យិច្ចត្ថបរិឌឹបតចនេយត អត្ថចិនេយយលិនេក “យ្យហំ យ្យហំ កាឃឃនេត ក្យយានេទ”តិ ឲចយាឥនេយា៉ ក្ខបយានេត
ឮចឃក្ខចនេយត អត្ថចិនេយយលិនេក “ទាខា ទក្ខត្យ ឆនេយុត, អត្ថនេតាច បឌំ បឌ”ត្តិ ឲចយាឥនេយា៉ ឮតិឃក្ខំ បជិច្ច
ឃក្ខបឥត្ថចាឥពត្តបរិឌឹបតចនេយត អត្ថចិនេយយលិនេក “ឲ្យនេក្ខា ឲ្យនេក្ខាតិ ពឆឃនេត្តា, នេឃាយតង្ឃំ បនេចឥឃិ”ត្តិ ឲចយាឥនេយា៉
ពឆាបចត្តចិត្តបរិឌឹបតចនេយត អត្ថចិនេយយលិនេក “ឲ្យនេក្ខា ឲ្យនេក្ខាតិ ចិនេត្តនេត្តា, យក្កិ នេឃានេឆយហំ ពឥា”តិ ឲចយាឥនេយា៉ ឲចំ ព្រាឌិនេឃឃុ
បនេឃានេពឃុ ឃយាតឃុតិពបឌំ ចិន្តិតិត្វា ត ក្ខច្ចានេទតត្តំ៉ ចិន្តិតិត្វា ហិ ក្ខច្ចានេលា ឃតិ ឃក្ខចិលិនេឃា ត កចតិ, ពត្ថចិ បត

“កតាកតាក្យសលាក្យសលចិសយ”ន្តិ ឧចយាឌីសុ ចិន្តិត្វា ឧច្ចារិតស្ស អត្ថោ ទុដ្ឋោ ហោតិ, តស្មា ចិន្តិត្វា ន ឧច្ចារេតព្ពំ, ឧកាពាឌ្ឋិយេច កត្វា ឧច្ចារេតព្ពំ។ ឋាតិ សយាតសុតិកេសុ ចិតិច្ឆយោ លក្ខីសាឃ អាការេហិ អញ្ញេហិ ច ឃលេញ្ញត្វា ឥស្សិតោ។

យស្មា បន សយាតសុតិកេសុ ចិតិច្ឆយេ ឥស្សិតេ អសយាតសុតិកេសុបិ ចិតិច្ឆយោ ឥស្សិតព្ពោ ហោតិ, តស្មា តយិ ឥស្សុស្សាយ – យត្ថ តិក្កហីតយ្យាបរាការលេខេបិបិ បិទេធា បញ្ញាយតិ, សំយោគញ្ញញ្ញាតស្ស ចិសំយោគត្តយ្យិ។ តេសុ បយោគេសុ តិក្កហីតបងំ អតត្ថរបទេត សង្គិ ឧកាពាឌ្ឋិយេច កត្វា ឧច្ចារេតព្ពំ។ កតយាតិ តាតិ? “សចេ កុទេត្តា កចេយ្យាហំ-សា’ឌីចេធា ករហិតោ យយ។ បុប្ផ’សា ឧប្បជ្ជិ។ ឈយត្តិ ត តិត្ថាតំ’ស កម្ពីរាឌិចាឆតោ”តិ ឧចយាឥយោ។ ឧត្ត ហិ “សចេ កុទេត្តា កចេយ្យាហ”ន្តិអាឌិតា ចិនេច្ឆឥយកត្វា អតត្ថរេ ឌ្ឋិសុ កាឆាបទេសុ អត្ថរិក្យតាតំ ឌ្ឋិត្តិ សយាតសុតិកបឥតាតំ ឧកតោ ឧច្ចារណយិច អតត្ថរបទេហិ សង្គិ ឧកាពាឌ្ឋច្ចារណចសេត “សចេ កុទេត្តា កចេយ្យាហំ-សា’ឌីចេធា ករហិតោ យយា”តិអាឌិតា ឧច្ចារេតព្ពំ។ ឧចទ្វេបិយេច ហិ ឧច្ចារណចិសេសោ សកលេហិបិ បេរិរាណេហិ ចិញ្ញាហិ អត្យតោ ឧច្ចារិតោ ច “អស្ស អាឌីចេធា ករហិតោ យយ, អស្សា ឧប្បជ្ជិ, អស្ស កម្ពីរាឌិចាឆតោ”តិឧចយាឌិអត្ថប្បជិបិឥតស្សាត្ថុរបត្តា។

យត្ថ បន យាឌិសេ ឧច្ចារណេ ករិយយាឥត អតោ បរិញ្ញេត្តា ហោតិ, តេសុ បយោគេសុ កូចិ ចសក្ក បតសក្កាឌិយោកឌ្ឋាឥត ចិន្តិត្វា បឥយុច្ចារេតព្ពំ។ សេយ្យថីឌំ? “ចាញ្ញអា ច លបសក្លុរា។ អច្ចត្តុសត្តា បត យា, អឃំ តិត្ថាតសយ្យឥា, “ឋាឥំ ទុក្ខ”ន្តិ ចាតំ កាសតោ “ឋាឥំ ទុក្ខ”ន្តិ ឆាកាំ បចត្តតីតិ? អាយត្តា។ ឋាតិ ច ឥត្តិ ច ទុតិ ច លត្តិ ច ឆាកាំ បចត្តតីតិ? ត ហេឥំ ចត្តព្ពោ”តិ ឧចយាឥយោ បយោគា។

ឧតេសុ ហិ បឋមបយោគេ “ចាញ្ញអា ចា”តិ ច្ឆេទំ ចិន្តិត្វា “លបសក្លុរា”តិ ឧច្ចារេតព្ពំ។ តត្ថ លបសក្លុរាតិ សក្លុរសឌិសមឥត្ត្ចេចតា។ ឌាតាកដ្ឋកឆាឃំ បន “តិទត្តកចចេតហិ សក្លុរា ចិយ យឥត្តា”តិ ទុត្តំ, តស្មា(ព) ឆាហុត្តីហិតប្បរិសចសេត ឌ្ឋិធា សយាសោ ឥដ្ឋព្ពោ “លបិ សក្លុរា ចិយ យាសំ តា លបសក្លុរា, លបេហិ ចា សក្លុរា ចិយាតិ លបសក្លុរា”តិ។

ទុតិយបយោគេ “អច្ចត្តុសត្តា បត”ឋាតិ ច្ឆេទំ ចិន្តិត្វា “យា”តិ ឧច្ចារេតព្ពំ។ យា បត អឃំ តិត្ថាតសយ្យឥា អច្ចត្តុសត្តាតិ ហិ អតោ។

តតិយបយោគេ ឋាតិ ច ឥត្តិ ច ទុតិ ច លត្តិ ចាតិ ឧតេសុ ចត្សុ ឆាតេសុ ឋាការញ្ញា ឥំការញ្ញា ទុការញ្ញា លំការញ្ញា ចិន្តិត្វា តឥតត្ថរំ តិ ច សក្កា ឧច្ចារេតព្ពា។

ឧត្ត ហិ អចិន្តិត្វា ឧច្ចារណេ សតិ អញ្ញថា កហេតញ្ញត្វា អតោ ទុដ្ឋោ កចតិ។ កថំ? ច្ចាឌិសេសុ ឆាតេសុ អចិន្តិត្វា ឧច្ចារណេ សតិ ឋាតិសក្កា ឧចត្តិ អត្ថចាឆកោ តិបិតោ សិយា, សត្តិចសេត បត ឋាការត្ថចាឆកោ ទ្វញ្ញហីសក្កា ត សិយា។ ឥត្តិសក្កា ឥយតត្តោ សិយា, ឥំការចាឆកោ ត សិយា។ ទុតិសក្កា តិទត្តកោ សិយា, ទុការចាឆកោ ត សិយា។ លត្តិសក្កា លយតត្តោ សិយា, លំការចាឆកោ ត សិយា។ តស្មា ឋាការ ឥំការ ទុការ លំការាតិ ចិន្តិត្វា ចិន្តិត្វាតព្ពាតិ។

ឯត្ថ ហិ ឋាឋតិ ជំឋាតិ ទ្យឋាតិ លំឋាតីតិអាជិភា សំហិតាបគេច្ឆគោ ទេជិតេដ្ឋា, បរក្ខតស្ស ច ឋាការស្ស លេរិបេរិៈ ត បគេត្ថ ឋាជំ ចត្ថុញ្ញំ “សទ្ធបសរាគំ ចិសចយ បរក្ខតស្ស សទ្ធបសរស្ស លេរិបេរិ ត ហោតិ, បុដ្ឋាសរស្សេច លេរិបេរិ ហោតិ តព្រាយត្តិ ឯត្ថ ចិឃា”តិ “អកិលិដ្ឋគតា ចល្លបគេឆ លលាត្តា, ក្ខគក្កលោ តត្ថ បបំ អចិត្”ត្តិ បិញ្ញឋាយំ សទ្ធបបរសរស្ស លេរិបគស្សគតោៈ តឆា ហិ អដ្ឋកឆាចរិយេហិ “បចទ្ធិ អាបំ បប”ត្តិ អតេត្វា សំចល្លិតោៈ តស្មា “ឋាតិ ចា”តិ ឯត្ថាបិ ឋាឋតិ ចាតិ លេជំ កត្វា ខ្ទឹស្វ ឋាការេស្វ បរស្ស ឋាការស្ស លេរិបេរិ កាតព្វោ, ត បុដ្ឋាស្សៈ

បុដ្ឋាស្មិញ្ចិឋាការចាចកេ ឋាការេ តដ្ឋ សតិ តិបិតក្ខតេត ឋាតិសទ្ទេត ឋាការសព្ហតោ អតេត្វា ត ចិញ្ញាយេយ្យ, តិបិតក្ខតស្ស បត ឋាតិសទ្ទស្ស ឋាការេ តដ្ឋបិ សោ អតេត្វា ចិញ្ញាយតេច “គេចគត្វាតិ យេ ស្វត”ត្តិ ឯត្ថ គេចគត្វបគត្វា ចិយៈ តស្មា ឋាតិសទ្ទស្ស បរក្ខតស្ស ឋាការស្សេច លេរិបេរិ កាតព្វោ, ត បុដ្ឋាស្ស ឋាការចាចកស្ស ឋាការស្សៈ កច្ចាយតេ បត យេក្ខុប្បចត្តិ សត្ថាយ អសទ្ធបសរតោ បរស្សេច អសទ្ធបសរស្ស លេរិបេរិ ចុត្តោ, ត សទ្ធបសរតោ បរស្ស សទ្ធបសរស្សៈ យហាបគេសស្វត្តហិ ចា សទ្ធបស្ស បរសរស្ស លេរិបេរិ ចុត្តោតិ គដ្ឋញ្ញំៈ

“អត្ថរា ច រាគកហំ អត្ថរា ច តាញអត្”ត្តិអាជឹសុ បត ចសទ្ទាជិយោកដ្ឋាតបិ សតិ ចិន្តិត្វា បជំ ត ក្ខុទ្ធារេតព្វំៈ យត្ថ ច អាកយក្លរាជឹតិ ជិស្សត្តិ, ពេតស្វ បយោគេស្វ បុដ្ឋាបគាតិ ចិន្តិត្វា ត ក្ខុទ្ធារេតព្វាតិ, អាកយក្លរចគេត្តហិ បរបគេហិ សទ្ធិយេច ក្ខុទ្ធារេតព្វាតិៈ សេយ្យថិជំ? “តក្លត្តរាខារិច តារកាតិៈ កកចា ឯតគេចាច”ឋាទេច្ចចយាគយោ បយោកាៈ យត្ថ យេសំ ចិសុំ ចិសុំ សព្ទាត្ថា ជិស្សតិ, អតេត្វា ច យុជ្ជតិ, តត្ថ តាតិ អត្វាត្វទ្ធបំ ចិន្តិត្វា ក្ខុទ្ធារេតព្វាតិៈ សេយ្យថិជំ? “តហារេត ក្ខុស្សក្កិ អកាសិ, ក្ខុស្សក្កយ្យិ អកាសិ យាក្យា លាគតឹយេ កត្តស្មិ” ឋាទេច្ចចយាគយោ បយោកាៈ ឯត្ថ ហិ “តហារេត ក្ខុស្សក្កិ អកាសី”តិ ចិន្តិត្វា “ក្ខុស្សក្កយ្យិ អកាសិ យាក្យា លាគតឹយេ កត្តស្មិ”ត្តិ ក្ខុទ្ធារេតព្វំៈ ឯចញ្ហិសតិ ត ពេចលំ សោ កិក្លុ តហារេតយេច ក្ខុស្សក្កិ អកាសិ, អឆ លោ យាក្យាបិ លាគតឹយេបិ កត្តស្មិយ្យិ ក្ខុស្សក្កិ អកាសីតិ អត្វប្បកាសគេ សយេត្វា កចតិ, អដ្ឋាតប្បយុត្តោ សយុច្ចយត្វចាចកោ អបិសទ្ទោៈ

យត្ថ បត យេសយិតេរេត ចា ឋាតេរេត ចា ឯពេកកបគេត ក្ខកយបគេហិ ចា សព្ទាត្ថា ជិស្សតិ សហេចត្វយុត្តិយា, តត្ថ តាតិ យឆារហំ ចិន្តិត្វា ក្ខុទ្ធារេតព្វាតិៈ សេយ្យថិជំ? “សោ ឆយំ គេសេតិអាជិកល្យាណំ យជ្ឈោល្យាណំ បរិយោសាតកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជតំ ពេចលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិៈ បដិច្ចសមុប្បាជំ ចោ កិក្លុចេ គេសេស្សាមិ, តំ សុណាឆ សាធុកំ យតសិករោឆៈ អដ្ឋញ្ញុំ សព្យសាគតំ ចេតសោ ឯពោជិកាច”ត្តិ ឯចយាគយោ បយោកាៈ តព្រិយា អធិប្បាយចិញ្ញាបិកា កាឆា –

ឆម្ពសទ្ទេត ចា ព្រហ្ម-ចរិយសទ្ទេត ចា បជំ;

យោគេត្វា ព្រាទេយ ចិញ្ញូ, “សាត្ថំ សព្យញ្ជត”ត្តិជំៈ

“សាឆ្ុក”ត្តិ បជំ ចិញ្ញុ, “សុណាឆា”តិ បឥេត ចា;

ពឆា “យតសិកេរាឆ”, ព្ចតិ ចុត្តបឥេត ចា;

ព្រារេយ ឃោឌឃិត្វាត, ក្ខកយេហិ បឥេហិ ចា៓

ឲកយេកេត សប្ពត្ថោ, សប្ពត្ថោ ក្ខកយេហិ ចា;

ឌិស្សាតីតិ ចិឌាតេឃ្យ, សទ្ធិយេចត្វុឃុត្តិយា៓

តត្តតោយតិយា ឲសោ, អត្វោ ឲត្វ យយា ទុតោ;

បុត្តាឆទិយសឹហាត់, តយំ តិស្សាយ យេ ទុតោ៓

ឲចំចិឆេសុ អញ្ញោសុ, បិជេសុបិ អយំ តយោ;

តេពត្តោ តយឥក្លេត, សាសត្វាកចេសិតា៓

អត្វាត្សុ្ទបតោ សក្តិ, អត្វំ សក្តាត្សុ្ទបតោ;

ចិត្តឃិត្វាត យេឆាចិ, ចោហរេ ត យឆា ពឆាតិ៓

អយយេត្វ អត្វសក្តចិត្តា៓

អត្វាតិសយយោកេ ឲចំ ក្ខបលក្លេតត្ថំ – ក្ខុឆាតុអត្វាតិសយយោកតោ ចដ្ឋេត ឌិក្ខា “ឲកយត្តំ តិសិត្តោ លោ យហាភាយោ លិច្ឆចឹ ក្ខឆាត់ ក្ខឆាតសិ ‘កចិស្សត្តិ ចឌ្ឌឹ កចិស្សត្តិ ចឌ្ឌឹ’តិ” ព្ចតិ ចា “អហយេច ទ្ធសិយា ក្ខុតហតា, រញ្ញោ យហាបតាបស្សា”តិ ចា “ចេឥា ត ពាណាយ កចត្តិឥស្ស, យិត្តទ្ធុតោ ក្ខុតហុតោ តរស្សា”តិ ចា “ក្ខុតហច្ឆិ ពពំ យយា”តិ ចា ឲចំ ចដ្ឋេត ឌិក្ខា៓

ចចតសក្កហេ ឲចំ ក្ខបលក្លេតត្ថំ – ចត្តយាភាយ ចិកត្តិយា បរស្សបឥំ យជ្ញិយបុរិសពាហុចចត់ បញ្ចាយិយា បរស្សបឥេត

យដ្ឋិយបុរិសពាហុចចនេតត សង៌ស៑ តុនេយ្យកចឆ៑

ចត្តយាតបញ្ចាយឹត៌ បនស្សបនេឆ ខ្ពួយបុរិសចតុនេក្ក ឲកចចត៌ ឲកចចនេតត, ពាហុចចតយ្យិ ពាហុចចនេតត សង៌ស៑ អហំ កចាយិ, យឃំ កចាយ៑

ចត្តយាតាឃ អត្តនោបង៌ យដ្ឋិយបុរិសេសកចចត៌ ហិឃ្យត្តតដ្ឋតតឹត៌ អត្តនោបនេហិ ទ្ធឹហិ យដ្ឋិយបុរិសេសកចចនេតហិ សង៌សំ កត្តុទិ ចណ្ណសយុតាឃចនេសត កិត្ថិ ចិនេសស៌ ចនេដ្ឋត្វា, ឲស តនេឃា ខ្ពួនេ(តាបិ នេឃានេដតនេត្តា៑ តុំ កចនេស, ត្តាង៌ ចត្តយាតាឃ ទ្វប៌៑ តុំ អកចនេស, ត្តាង៌ ហិឃ្យត្តតដ្ឋតតឹត៌ ទ្វប៌៑

ចត្តយាតាឃ អត្តនោបង៌ ខ្ពួយបុរិសេសកចចត៌ បញ្ចាយិឃា អត្តនោបនេតត្តួយបុរិសេសកចចនេតត ច បនេទាក្កាឃ បនស្សបនេត យដ្ឋិយបុរិសេសកចចនេតត ចាតិ ទ្ធឹហិ ចចនេតហិ សង៌ស៑ អហំ កនេច, ត្តាង៌ ចត្តយាតបញ្ចាយឹត៌ ទ្វប៌៑ តុំ ពាក្វនេច, ត្តាង៌ បនេទាក្កាឃ ទ្វប៌៑

ចត្តយាតាឃ អត្តនោបង៌ ខ្ពួយបុរិសពាហុចចត៌ បនេទាក្កដ្ឋតតឹត៌ អត្តនោបនេហិ ទ្ធឹហិ ខ្ពួយបុរិសពាហុចចនេតហិ សង៌ស៑ យឃំ កចានេយ្យត្តាង៌ ចត្តយាតាឃ ទ្វប៌៑ យឃំ ពាក្វចិនេយ្យត្តាង៌ បនេទាក្កាឃ ទ្វប៌៑ យឃំ អកចិនេយ្យត្តាងយដ្ឋតតិឃា ទ្វប៌៑

បញ្ចាយិឃា អត្តនោបង៌ យដ្ឋិយបុរិសពាហុចចត៌ បនេទាក្កាឃ អត្តនោបនេត យដ្ឋិយបុរិសពាហុចចនេតត សង៌ស៑ តុនេយ្យកចនេចា, ត្តាង៌ បញ្ចាយិឃា ទ្វប៌៑ តុនេយ្យពាក្វចិនេចា, ត្តាង៌ បនេទាក្កាឃ ទ្វប៌៑

បនេទាក្កាឃ បនស្សបង៌ បឆយបុរិសពាហុចចត៌ ហិឃ្យត្តតិឃា បនស្សបនេត បឆយបុរិសពាហុចចនេតត ច អដ្ឋតតិឃា អត្តនោបនេត បឆយបុរិសពាហុចចនេតត ចាតិ ទ្ធឹហិ ចចនេតហិ សង៌ស៑ នេត ពាក្វចុ, ត្តាង៌ បនេទាក្កាឃ ទ្វប៌៑ នេត អកចុ, ត្តាង៌ ហិឃ្យត្តតដ្ឋតតឹត៌ ទ្វប៌៑

បនេទាក្កាឃ បនស្សបង៌ យដ្ឋិយបុរិសពាហុចចត៌ អត្តនោបនេត បឆយបុរិសេសកចចនេតត ច ហិឃ្យត្តតិឃា បនស្សបនេត យដ្ឋិយបុរិសពាហុចចនេតត ច អត្តនោបនេត បឆយបុរិសេសកចចនេតត ច អដ្ឋតតិឃា បនស្សបនេត យដ្ឋិយបុរិសពាហុចចនេតត ចាតិ ចត្វហិ ចចនេតហិ សង៌ស៑ តុនេយ្យពាក្វចិត្វុ, នេសា ពាក្វចិត្វុ, ត្តាយាតិ បនេទាក្កាឃ ទ្វបិតិ៑ តុនេយ្យអកចត្វុ, នេសា អកចត្វុ, ត្តាយាតិ ហិឃ្យត្តតិឃា ទ្វបិតិ៑ តុនេយ្យអកចិត្វុ, ត្តាងយដ្ឋតតិឃា ទ្វប៌៑

បនេទាក្កាឃ បនស្សបង៌ ខ្ពួយបុរិសេសកចចត៌ ហិឃ្យត្តតិឃា បនស្សបនេតត្តួយបុរិសេសកចចនេតត ច អដ្ឋតតិឃា អត្តនោបនេតត្តួយបុរិសេសកចចនេតត ចាតិ ទ្ធឹហិ ចចនេតហិ សង៌ស៑ អហំ ពាក្វចំ, ត្តាង៌ បនេទាក្កាឃ ទ្វប៌៑ អហំ អកចំ, ត្តាង៌ ហិឃ្យត្តតដ្ឋតតឹត៌ ទ្វប៌៑

បទោក្ខាយ បរស្សបតិ៍ ក្តួយបុរិ៍សពាហុចចតិ៍ ហិឃ្យូតិ្តតិយា បរស្សបទេត្តួយបុរិ៍សពាហុចចទេតត សជិសិ៍ ឋយ ពាក្ខចិឋ្យរាញ្ញតិ៍ បទោក្ខាយ ទ្ទុបិ៍ ឋយ អកចឋ្យរាញ្ញតិ៍ ហិឃ្យូតិ្តតិយា ទ្ទុបិ៍

បទោក្ខាយ អត្តទេតាបទេ៏ាត្តួយបុរិ៍សេកចចតិ៍ ហិឃ្យូតិ្តតិយា អត្តទេតាបទេត្តួយបុរិ៍សេកចចទេតត ច អឌ្ឍតិយា បរស្សបទេត្តួយបុរិ៍សេកចចទេតត ចាតិ ខ្ចីហិ ចចទេតហិ សជិសិ៍ អហិ ពាក្ខចិ, ញ្ញតិ៍ បទោក្ខាយ ទ្ទុបិ៍ អហិ អកចិ, ញ្ញតិ៍ ហិឃ្យូតិ្តតឌ្ឍតិតិ៍ ទ្ទុបិ៍

ហិឃ្យូតិ្តតិយា បរស្សបតិ៍ បចេយបុរិ៍សេកចចតិ៍ អឌ្ឍតិយា អត្តទេតាបទេត បចេយបុរិ៍សេកចចទេតត សជិសិ៍ ទេសា អកចា៍

ហិឃ្យូតិ្តតិយា បរស្សបតិ៍ យឌ្ឍិយបុរិ៍សេកចចតិ៍ អឌ្ឍតិយា បរស្សបទេត យឌ្ឍិយបុរិ៍សេកចចទេតត សជិសិ៍ ត្វំ អកទេចា៍

កចិស្សត្តិយា បរស្សបតិ៍ យឌ្ឍិយបុរិ៍សពាហុចចតិ៍ កាលាតិបត្តិយា បរស្សបទេត យឌ្ឍិយបុរិ៍សពាហុចចទេតត អត្តទេតាបទេត បចេយបុរិ៍សេកចចទេតត ចាតិ ខ្ចីហិ ចចទេតហិ សជិសិ៍ ត្យទេយ្យកចិស្សច, ញ្ញតិ៍ កចិស្សត្តិយា ទ្ទុបិ៍ ត្យទេយ្យអកចិស្សច, ទេសា អកចិស្សច, ញ្ញយាតិ កាលាតិបត្តិយា ទ្ទុបិតិ៍

កចិស្សត្តិយា អត្តទេតាបតិ៍ យឌ្ឍិយបុរិ៍សេកចចតិ៍ កាលាតិបត្តិយា អត្តទេតាបទេត យឌ្ឍិយបុរិ៍សេកចចទេតត សជិសិ៍ ត្វំ កចិស្សទេស, ញ្ញតិ៍ កចិស្សត្តិយា ទ្ទុបិ៍ ត្វំ អកចិស្សទេស, ញ្ញតិ៍ កាលាតិបត្តិយា ទ្ទុបិ៍

កចិស្សត្តិយា អត្តទេតាបតិ៍ យឌ្ឍិយបុរិ៍សពាហុចចតិ៍ កាលាតិបត្តិយា អត្តទេតាបទេត យឌ្ឍិយបុរិ៍សពាហុចចទេតត សជិសិ៍ ត្យទេយ្យកចិស្សទេព្ញញ្ញតិ៍ កចិស្សត្តិយា ទ្ទុបិ៍ ត្យទេយ្យអកចិស្សទេព្ញញ្ញតិ៍ កាលាតិបត្តិយា ទ្ទុបិ៍

កចិស្សត្តិយា អត្តទេតាបតិ៍ ក្តួយបុរិ៍សេកចចតិ៍ កាលាតិបត្តិយា បរស្សបទេត្តួយបុរិ៍សេកចចទេតត សជិសិ៍ អហិ កចិស្សំ, ញ្ញតិ៍ កចិស្សត្តិយា ទ្ទុបិ៍ អហិ អកចិស្សំ, ញ្ញតិ៍ កាលាតិបត្តិយា ទ្ទុបិ៍ ទេសសាតិ សព្ពាសឋេត្តិ ចិកត្តិតិ៍ ចចតាតិ អញ្ញាឋញ្ញា ចិសជិសាតិតិ ឯក្ខា៍ កចត្តិ ច៣ –

ចត្តុយាតាបញ្ញាមឹស្ស, ឆក្ខំ សឋុឌីរិតិ៍;

“ត្យទេយ្យកចច”ញ្ញក្ខ៣, ក្ខាហទេលាក៏ ខ្ចីសា៍

ឋិក្ខំ ឋក្ខឋទេញ្ញច, តាស្ស ចុត្តំ ខ្ចីសា ខ្ចីសា;

“ភចាយឹ”តិ “ភចាយា”តិ, ធេត្ត ទ្ធបាតិ តិឌ្ហិឃេ៍

ចត្តុយាភកហិឃ្យត្តុ-ភឌ្ឍុតតឹចិកត្តិស្មុ;

ឃេត្តុយំ “ភចឃេ ត្វ”ន្តិ, ចត្តុយាភាចិកត្តិតោ;

“អភចឃេ”តិ ហិឃ្យត្តុ-ភឌ្ឍុតតឹចិកត្តិតោ៍

ចត្តុយាភាបញ្ញាយិកា-បនេទាក្លាស្ម ចិកត្តិស្មុ;

ឲត្តុយំ លបិតំ តត្ត, អាគោ ន្តិត្តំ ចឃេភ តុ៍

ឌញ្ញា “អហំ ភចេ”តិ “ត្វំ, ឝាក្ទចេ”តិ បនេទាក្លតោ;

ចត្តុយាភាបនេទាក្លឌ្ឍុ-តតឹស្មុ តឹស្មុ ឃន្តិតំ៍

យេត្តុយំ កាយតោ ទ្ធបំ, យយំឃន្តុចិឃេឃិយំ;

“ឃយ្កចាយេ្យ ឝាក្ទចិយេ្យ អភចិយេ្យ”តិ តិឌ្ហិឃេ៍

បញ្ញាយិកាបនេទាក្លាស្ម, ចេ្យាន្តុយំ ទ្ធបយេត្ត ហិ;

“ភចចេ្យា ឝាក្ទចិចេ្យា”តិ, តុយេ្យាន្តុចិឃេឃិយំ៍

បនេទាក្លយិ្យាតោ ហិឃ្យត្តុ-ភឌ្ឍុតតឹចិកត្តិស្មុ;

ន្តត្តុយំ “តេ ឝាក្ទច្ទ”តិ, ទ្ធបំ ឌញ្ញា បនេទាក្លតោ;

ហិឃ្យត្តុភឌ្ឍុតតិតោ, ឌញ្ញា “តេ អភច្ទ”ន្តុតិ៍

បទោក្លូយិ្បកា ហិឃ្យត្ត-ភឌ្ឌតតិចិកត្តិឃ្ុ;

ឃក្ដិតំ តឆឃំទោយាក- បញ្ចាកំ ក្ដតិ តិក្ដិទោឃ៍

ផាក្ខចិត្តក្ខឃំ តត្ត, ទ្ធបំ ឌញ្ញា បទោក្លូឌ៍;

ផាច្បុត្តកត្តទោតា ច្ុត្តំ, យឌ្ឍិ្បបធយច្បុឃំ៍

អកចត្តក្ខឃំ ទោតាឃ្យំ, ហិឃ្យត្តតិចិកត្តិឌ៍;

ផាច្បុត្តកត្តទោតា ច្ុត្តំ, យឌ្ឍិទោយា បធទោយា ច ទោឃា;

“អកចិត្តា”តិឌំ ទ្ធបំ, អឌ្ឌតតិចិកត្តិឌ៍៍

តញ្ចា ទោលា ផាហុកត្តយិ្យាត្ុទោយ្បទោក្ខត ទោយាឌទោយ;

បទោក្លាច្បុយហិឃ្យត្ត-ភឌ្ឌតតិឃ្ុ កិត្តិតំ៍

អំតឃំ តត្ត អាឌិឃំ, “ផាក្ខចិ”ទ្ធបយីទិតំ;

ក្ខចិត្តិ អកចិទ្ធបំ, អហំឃទោក្ខត ទោយាឌទោយ៍

បទោក្លាកាហិឃ្យត្តតិ-ចទោឃត យញ្ចាកំ “យឃំ;

ផាក្ខចិយ្បអកចិយ”ំ្បុ, ក្ដតិ ទ្ធបក្ខឃំ កយា៍

បទោក្លាច្បុយហិឃ្យត្ត-ភឌ្ឌតតិចិកត្តិឃ្ុ;

ញ្ញាតយំ ច តហិំ ទ្វយំ, “ជាក្ខចិ”ត្តិ បទោក្លដំ;

“អកចិ”ត្តិតទានំ ច, អហំសទ្ទឃុតាលិល៍

ហិឃ្យត្តភឌ្ឍតតីស្ , អាទ្ទយំ យតយេត្ត ហិ;

“អកចា” ញ្ញាតិ ឲកទេត្ត, ទ្វយំ បជយេបរិទិសំ

ហិឃ្យត្តភឌ្ឍតតីស្, ឌុទ្ទយំ ចុត្តយេត្ត ច;

“អកចោ”ញ្ញាតិ ឲកទេត្ត, ទ្វយំ យញ្ញ្យយេបរិទិសំ

កចិឃ្សត្តិយកាលិតិ-បត្តីស្ ទ្វីស្ កាលិតំ;

ជាចម្ងត្ត ជាហុឲកទេត្ត, សសំយោកំ ឃ្សឆត្តយំ

“ចុយេ្យកចិឃ្សឆិ”ទេច្ចតំ, កចិឃ្សត្តិយតោ យតំ;

“អកចិឃ្សឆ ចុយេ្យ”តិ, “អកចិឃ្សឆ សោ”តិ ច;

កាលិតិបត្តិតោ ចុត្តំ, ឲតជ្យាចចភទ្ទយំ

កចិឃ្សត្តិយកាលិតិ-បត្តីស្ សយុឌីទិតំ;

យញ្ញ្យបុទិសដ្ឋាទេភ, សសំយោកំ ឃ្សសេឃុកំ

“កចិឃ្សសេ ត្វ”យិទេច្ចតំ, “ត្វំ អកចិឃ្សសេ”តិ ច;

ញ្ញាយាតិ ច បយោកាតិ, តត្ត ចិញ្ញា បកាសយេ

ស្សចេត្ថុយំ ឧសត ឃុតំ, ស្សិក្ខយញ្ញា ចតុក្កកំ;

ឰ្ពងយ្យិ ពឆិតំ ខ្លឹស្យុ, ឃឆារុតចិកត្តិស្យុ៍

“កឋិស្សចេ្យាតិ ពាច្សត្ត, កឋិស្សត្តិពយឌ្ញិរេយា;

ពាច្សត្ត “អកឋិស្សចេ្យា, ពាលិតិបត្តិយឌ្ញិរេយា៍

“កឋិស្សៀ” ឰ្ពតិ ឲពេត្ត, កឋិស្សត្តិពយុត្តេយា;

“អកឋិស្ស”ត្តិ ឲពេត្ត, ពាលិតិបត្តិក្យុត្តេយា៍

ឰ្ពតិ ចុត្តាតិ ចុេត្តហិ, ចចេភហិ ឋយាភតំ;

ឃេត្ត’ពេច្ចហិ តំ ឋឌ្ញ, ឲពតាលឹឋឆា ជិតំ៍

េឋឋាតិ បញ្ចាបញ្ញាឋ, អឋយាភាតិ ឋឌ្ញឆា;

ឲតំ ភយំ ពេហត្វាភ, ចេង ឋឌ្ញត្វ ឋយ្កចាតិ៍

អឃេយត្វ ឋយាភាឋយាភចេឋត ចចភឋក្កេហា៍

អាពយលក្លលាចេឋត ចិកត្តិចចភឋក្កេហ ឲចំ ក្ខបលេក្លតឌ្ញ –

កឋិស្សត្តិបេទាក្លខ្ញ-តភិពាលិតិបត្តិស្យុ;

តិក្ខំ ក្ខចិ ក្ខចា’តិក្ខំ, ឰ្ពពាទាពយតំ កេច៍

ញ្ញកាការាកយតំ ពញ្ញា, បរេរាក្លាយំ ចិកត្តិយំ;

ពាចប្បត្តា យញ្ញិយដ្ឋារេត, ពាចប្បត្តា ទុត្តរេយ សិឃា;

បទស្សបធំ សន្តាឃ, ញ្ញធំ ចចតយិទិតំ៍

ក្តត្តារេយកចរេចា ចាបិ, រេតពស្ស អត្តរេតាបរេធ;

រេហាតីតិ អចកត្តត្តាំ, កចិស្សត្តិយិប្បសត្តារេសា៍

ហិឃ្យត្តតដ្ឋពតិក-កាលិតិបត្តិស្ស បត;

អកាការាកយតំ រេហាតិ, សត្តារេសា ញ្ញតិ លក្ខរេឃ៍

អដ្ឋពតិយិប្បតាចប្បត្តា, យញ្ញិរេយ ក្តត្តារេយ ពចា;

ពាចប្បត្តយិប្បអការរេត, ញ្ញកាការាកយតំករេច៍

ញ្ញកាការាកយតំ តិច្ចំ, កាលិតិបត្តិយំ ករេច;

អកាការាកយតំ ពត្តុ, អរេតកត្តិកយិទិតំ៍

អកាការាកយតំរេឃច, ហិឃ្យត្តត្បៀ បកាសតិ;

បរេរាក្លាយំ កចិស្សត្តុម្ពិការរេររេឃច ជិស្សតិ៍

អកាការាកយតរេច្ចាច, ញ្ញកាការាកយតយ្បិ ច;

អដ្ឋពតិកកាលិតិ-បត្តិស្ស បត ជិស្សតិ៍

ពីសុ សេសចិកត្តីសុ, ភា’ការទ្តឃយឹរិតំ;

ចត្តយាភាឃ បញ្ចាយ្យ, សត្តយិឃត្តិ សន្តេសា៍

ញ្កាការទេទេភច សហិតា, ទ្ធេ កចត្តិ ចិកត្តិទេឃា;

សត្ត ទ្ធាគស ទេហាទេត្តត្ត, ចចភាតិពិ លក្លទេឃ៍

អការទេទេភច សហិតា, ឲការទេឃច ចិកត្តិ ព្យ;

ទ្ធាគស ចចភាទេភត្ត, កចត្តីពិ ច លក្លទេឃ៍

អការិការសហិតា , ក្យទេចទេឃច ចិកត្តិទេឃា;

ចត្តារិ ទ្ធាគសទេញ្ចាច, ចចភាតិ កចត្តិឆ៍

អាការទ្តឃយ្យត្តា ព្យ, ពិទេស្សាទេឃច ចិកត្តិទេឃា;

ចចភាទេភត្ត លត្តិស, ទេហាត្តីពិ បរិឌីបទេឃ៍

បទេរាក្លាអឌ្ឍពតិសុ, បញ្ចាដ្ឋ ច ឃឆាក្កយំ;

ញ្កាការទេពា ចិយ្យត្តាតិ, ចចភាតិ កចត្តិពិ៍

ឲចទេយត្ត ចិកត្តីភំ, លភ្ឆ្យពិចិឆាភ ច;

សក្កទេហា ចចភាភត្តិ, ចិន្នាពទេន្តា ចិកាចិភាពិ៍

អយមេត្ថ អាកយលក្ខណចេវេន ចិកត្តិចេតសង្គហោ។

កាលចេវេន បន ចិកត្តិចេតសង្គហេ ទុចិធោ សង្គហោ កាលត្តយចេវេន សង្គហោ, កាលចក្កចេវេន សង្គហោ ចាតិ។ តត្ថ ចត្តុយាតាបញ្ញាសឹវីសតិចិកត្តិហេយា បច្ចុប្បន្នកាលិកា, ចត្តុយាតាបញ្ញាសឹវីសតិចិកត្យត្តាតិ បតាតិ បច្ចុប្បន្នចេតាតិ។ បរោក្ខាហិឃ្យត្តតដ្ឋតតីចិកត្តិហេយា អតីតកាលិកា, បរោក្ខាហិឃ្យត្តតដ្ឋតតីចិកត្យត្តាតិ បតាតិ អតីតចេតាតិ។ កចិស្សត្តិចិកត្តិ អតាកតកាលិកា, កចិស្សត្តិចិកត្យត្តាតិ បតាតិ អតាកតចេតាតិ។ កាលាតិបត្តិចិកត្តិ បន កត្ថចិ អតីតកាលិកា កត្ថចិ អតាកតកាលិកា, តស្មា តតត្តាតិ បតាតិ អតីតចេតាតិបិ អតាកតចេតាតិបិ ហោត្តិ។ អយំ កាលត្តយចេវេន ចិកត្តិចេតសង្គហោ។

អយំ បន កាលចក្កចេវេន ចិកត្តិចេតសង្គហោ – បរោក្ខាហិឃ្យត្តតដ្ឋតតីចិកត្តិហេយា អតីតកាលិកា, បរោក្ខាហិឃ្យត្តតដ្ឋតតីចិកត្យត្តាតិ បតាតិ អតីតចេតាតិ។ កចិស្សត្តិចិកត្តិ អតាកតកាលិកា, កចិស្សត្តិចិកត្យត្តាតិ បតាតិ អតាកតចេតាតិ។ ចត្តុយាតាចិកត្តិ បច្ចុប្បន្នកាលិកា, ចត្តុយាតាចិកត្យត្តាតិ បតាតិ បច្ចុប្បន្នចេតាតិ។ បញ្ញាសឹចិកត្តិ អាណត្តិកាលិកា , បញ្ញាសឹចិកត្យត្តាតិ បតាតិ អាណត្តិចេតាតិ។ វត្តឹចិកត្តិ បរិកប្បកាលិកា, វត្តឹចិកត្យត្តាតិ បតាតិ បរិកប្បចេតាតិ។ ឯត្ថ បន "អាណត្តិចេតាតិ"តិ ច "បរិកប្បចេតាតិ"តិ ច ឥទំ តចាឃឹវយត្តំ អាវិជ្ជាតុយត្យាតិវុ បញ្ញាយ្យាតិតំ ជិស្សតេតា។ កាលាតិបត្តិចិកត្តិ កាលាតិបត្តិកាលិកា, កាលាតិបត្តិចិកត្យត្តាតិ បតាតិ កាលាតិបត្តិចេតាតិ។ ឯចំ កាលចក្កចេវេន ចិកត្តិចេតសង្គហោ ចេទិតព្វោ។

កាលសង្គហេ តិចិធោ កាលសង្គហោ កាលត្តយសង្គហោ កាលចត្យក្កសង្គហោ កាលចក្កសង្គហោ ចាតិ។

បច្ចុប្បន្នេ ចត្តុយាតា, បញ្ញាសឹ វត្តឹ ចិយា;

ហោត្តាតីតេ បរោក្ខាតិ, វហ កាលាតិបត្តិយា។

អតាកតេ កចិស្សត្តិ, កាលាតិបត្តិកាបិ ចា;

ឯចំ កាលត្តយំ ពោឃ្យំ, អាត្យាតំ តប្បកាវកំ។

តត្ថ កច្ចាយតេ កត្ថេ, កាលេ ចុត្តោ ចត្យត្តិធោ;

បច្ចុប្បន្នត្តកាលេ, អតីតេតាកតេ ឥតិ។

សញ្ញិំ វុត្តោ ភុត្តកាលោ, បច្ចុប្បន្នោតិ ញាញ្ញិតោ;

សមីបេ វុត្តកាលោតិ, អត្ថសម្ភវតោ បន

តថា ហិ “យំ តិកាល”ន្តិ, វុត្តយាចនិយេហិបិ;

ន កាលតោ វិនិមុត្តំ, អាខ្យាតំ កិញ្ចិ វិជ្ជតិ

ននុ ចាវុត្តកាលេតិ, អត្ថោ តត្រ តុ យុជ្ជតិ;

តថា ហិ លក្ខណោ កាលោ, និរុត្តិប្បកាសិតោ

អតីតានាគតោ បច្ចុ-ប្បន្នោ អាណត្តិយេវ ច;

បរិកប្បោ ច កាលស្ស, អតិបត្តីតិ លក្ខណោ

ទុវេ វិភត្តិយោ តត្ថ, អាណត្តិបរិកប្បិកា;

កាលមនាមសិត្វាបិ, និរុត្តញ្ញូហិ ភាសិតា

“គច្ឆតុ គច្ឆេយ្យ”ន្តាទិ-វចនេ កថិតេ ន ហិ;

ក្រិយា និប្ផជ្ជតិ និច្ចំ, នាគតា នាតិបត្តិកា

កាលាតិបត្តិកា សន្តា, អតីតេនាគតេបិ ច;

ភវត្តីតិ យថាវុត្តា, និរុត្តិប្បវិន្ទហិ វេ

បញ្ចមីសត្តមីវិប្បា, អាណត្តិបរិកប្បិកា;

បដ្ឋប្បនេ្ត កចត្តិតិ, ត ពឆា ពត្ត ការឹពា៉

ពស្ថា កច្ឆាឃនេត កនេ្ត, “ត្ឫត្តការេល”ពិ ឃំ បឆំ;

អនេត្ត “អច្ឫត្តការេល”ពិ, ពស្ស ខោាឃពិនេយចិឆំ៉

សច្ឆនេយចំ ព្យ សនេត្តបិ, អាលាត្តិបទិកប្បិកា;

បដ្ឋប្បនេ្តបិ ងដ្ឋា, បល្លិនេពត តឃញ្ញតា៉

កស្ថាពិ នេច អាលាបត៌, បទិកនេប្បា ច សច្ឆនេពា;

បដ្ឋប្បនេ្ត ឃនេពា អត្តា, តិប្ឫត្តា ជិស្សនេទ ឌ្លនេយ៉

“អត្ឫត្តការេល”ពិ បឆំ, ឲពស្សត្តស្ស នេឌាពក៌;

“សឹនេប ច្ឫត្តការេល”ពិ, អត្តឹបតនេពាឆ ចា៉

អត្តាត៌ កយតាឌឹត៌, តិប្ឫត្តិ ត ព្យ ជិស្សពិ;

“កច្ឆព្យ កនេច្ឆឃ្សិ”ច្ឆាជិ, ច្ឫត្តការេល ឃនេពា ពនេពា;

អច្ឫត្តការេល តិដ្ឋិដ្ឋា, ពដ្ឋិបកចិកត្តិនេឃា៉

ការេលិ ចា ច្ឫត្តការេលិពិ, ឌ្លនេច្ឆចំ កហិនេពា ឌ្លឆ;

ងក្ខិលាស្ឫដ្ឋិបិជយិត្រាពាច ពពិឃា អឃំ;

កាលទីបកតា តាសំ, ឋិតិ ឃុដ្ឋតិ តាញ្ញថា៍

អត្ថទ្វយំ បកាសេតុំ, ករេត្វ កច្ចាយនភាសាយ;

ថេរោ កច្ចាយនោ “ភុត្ត-កាលេ”តិ បទេមព្រាចិ៍

ទុចំ ទិសា ចតុស្សាបិ, វុត្តា កាលិក សង្គហោ;

ឃសា ឋានាតិ កាលិកំ, សង្គហោ ភាវ ភិយ្យតោ៍

បិកត្តិយោ បទោគ្គា ច, ហិយ្យត្តនីបិកត្តិយោ;

អថ អដ្ឋតនី ចាតិ, វិសេស្សា’តីតេ បកាសិតា៍

អនាគតេ ភវិស្សន្តិ, ភវតីតិ បកិត្តិតា;

បច្ចុប្បន្នេ ចត្តយាភា, តិកាលេ បញ្ញាសា គតា៍

បញ្ញាយឹសត្តមីចិប្បា, អាណត្តិបរិកប្បិកា;

សង្ខយ្យាភា តា ឃត្តិ, បច្ចុប្បន្នមិប្បសង្ខហំ៍

យស្មា បញ្ញាមិក្ខតាយ, ចត្តយាភាយ ធាតុតោ;

សយាភា បញ្ញាយិ ហោតិ, តស្មា សា បញ្ញាយិ យតោ៍

សត្តមី បន កិញ្ញាបិ, សយាភា តាហិ សត្តមា;

ហោតិ យស្មា តតោ វុត្តា, សត្តមីតេ្វវ តេភា យតិ៍

កាលាតិបត្តិយាទីហិ, មជ្ឈេចំ ចត្តយាតិកា;

លទ្ធី គច្ឆេយ្យ កាលាតិ-បត្តិកាតីតចាទិកា។

បញ្ចមី តាយ លទ្ធស្ស, តុល្យត្តា ផាតេតា តត្រ;

តាហិ សត្តមិកត្តីហិ, សត្តមី អដ្ឋមី សិយា។

វុត្តិ វេ កោចិ កាសេយ្យ, “តត្ថា”តិ បដិសេធយេ;

អតីតេនាគតេ ចាបិ, កាលាតិបត្តិសម្ភវា។

តថា ហិ គាសិតា ភ្នុញអ-តិរុត្តិយិក្រិយាសុ អយំ;

កាលាតិបត្យាតីតត្រ-នាគតេ ចាតិ ទីបយេ។

ក្រិយាតិបន្នាតីតេតិ, កម្មា កច្ចាយនេ វុត្តំ;

អថាបិ វេ វទេយ្យត្រ, “បរោក្ខា”តិ បកាសយេ។

យេភុយ្យេន ហិ លោកស្មិំ, អតីតវិប្បសត្តិតិ;

កាលាតិបត្តិសំយុត្តា, ឧទាហរណា វុត្តិ លក្ខយេ។

អត្រិទំ កាលាតិបត្តិយា អតីតវចនំ – “សចាយំ ភិក្ខវេ រាជា បិតរំ ធម្មិកំ ធម្មរាជានំ ជីវិតា ន វោរោបេស្សថ, ឥមស្មិំយេវស្ស អាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧប្បជ្ជិស្សថា”តិ។ “បស្សានន្ទ ឥមំ មហាធនសេដ្ឋិបុត្តំ ឥមស្មិំយេវ នគរេ ទ្វេអសីតិកោដិធនំ ខេបេត្វា ភរិយំ អាទាយ ភិក្ខាយ ចរន្តំ។ សចេ ហិ អយំ បឋមវយេ ភោគេ អខេបេត្វា កម្មន្តេ បយោជយិស្សា, ឥមស្មិំយេវ នគរេ អគ្គសេដ្ឋិ អភវិស្សា។ សចេ បន និក្ខមិត្វា បព្វជិស្សា, អរហត្តំ បាបុណិស្សា, ភរិយាបិស្ស អនាគាមិផលេ បតិដ្ឋហិស្សា។ សចេ មជ្ឈិមវយេ ភោគេ

អណេបេត្វា កម្មន្តេ បយោជយិស្សា, ទុតិយសេដ្ឋី អភវិស្សា។ និក្ខមិត្វា បព្ពជន្តោ អនាគាមី អភវិស្សា, ភរិយាបិស្ស សកទាគាមិផលេ បតិដ្ឋហិស្សា។ សចេ បច្ឆិមវយេ ភោគេ អណេបេត្វា កម្មន្តេ បយោជយិស្សា, តតិយសេដ្ឋី អភវិស្សា។ និក្ខមិត្វា បព្ពជន្តោ សកទាគាមី អភវិស្សា, ភរិយាបិស្ស សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋហិស្សា” ឥតិ ច, “សចេ សត្ថា អគារំ អជ្ឈាវសិស្សា, ចក្កវត្តិរាជា អភវិស្សា។ រាហុលសាមណេរោ បរិណាយករតនំ, ថេរី ឥត្ថិរតនំ, សកលចក្កវាឡរជ្ជំ ឯតស្សេវ អភវិស្សា” ឥតិ ច ឯវំ កាលាតិបត្តិយា អតីតចេតនំ កថេតិ។

កថំ កាលាតិបត្តិយា អនាគតចេតនំ កថេតិ? “ចិរម្បិ កេល្លា អភវិស្សា, សចេ ន [illegible] អភិសមយំ អនុត្តរំ, និក្ខមេយ្យ ហរតិ ពោធិតំ”ឥតិ ច, “សចេ អាគច្ឆ ភវិស្សា យាវ គោចរយា [illegible] អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជ្ជំ, ចិរដ្ឋិតិកំ អាគច្ឆ ព្រហ្មចរិយំ អភវិស្សា”តិ ឥតិ ច, “អយំ អង្គុលិមាលស្ស មាតា ‘អង្គុលិមាលំ អានេស្សាមី’តិ គច្ឆតិ, សចេ សមាគមិស្សតិ, អង្គុលិមាលោ ‘អង្គុលិមាលស្ស បូរេស្សាមី’តិ មាតរំ មារេស្សតិ។ សត្ថាហំ ន គមិស្សាមិ, មហាជានិកោ អភវិស្សា” ឥតិ ច ឯវំ កាលាតិបត្តិយា អនាគតចេតនំ កថេតិ ។ កត្ថាយេតេ បន មេឃុមេយ្យន អតីតប្បច្ចត្តិ សង្គាយ កាលាតិបត្តិវិភត្តិយា អតីតកាលិកតា វុត្តាតិ ទដ្ឋព្វំ។

កត្ថាយេតេបិ ច ឯសា, កាលាតិបត្តិកា បទ;

អនាគតេបិ ហោតីតិ, អយមេត្ថាបិ និស្សិតោ។

អប្បត្តេ បទរាគាយ-តីតេ ឥតិ ហិ លក្ខណោ;

សត្តប្បតីតគ្គហណោ, អនបេក្ខិយ តំ ឥទំ។

អនាគតេ កថិស្សន្តិ, ឥតិ វុត្តស្សនន្តរំ;

កាលាតិបត្តិវចនា, អនាគតានុកឌ្ឍិតំ;

តស្មា អនិយតំ កាលំ, កាលាតិបត្តិកំ វិនា។

អតីតានាគតបត្ត-បត្តិកាហិ វិភត្តិហិ;

សត្តមី សត្តមីយេវ, កថេតា ន ច អដ្ឋមី។

បញ្ញាយឹសត្តយឹតំ ទ្វ, បង្ចប្បត្តចិកត្តិយំ;

សក្កលាភត្តេបតានំ, យន្ត្បលង្ចឹ ត ទុង្វតិ៍

តធា បញ្ញា ឨបិកាឃ, កចិតត្តញ្ញា លង្ចិ ឃា;

បញ្ញាយិឃា ទ្វ សា ឲសា, “លង្ចឹ”តិ ត សយឹទិតា៍

លង្ចឹកាចយិស្សេត្តបិ, “បញ្ញាយឹ”តិ ចេធា បត;

បញ្ញាយិឃា ចិកត្តិឃា, បង្ចប្បត្តចិកត្តិយំ៍

សក្កលាភត្តុំ ទុត្តត្តិំ, ចិត្តាតត្តា ចិកាចិតា;

បញ្ញាយិ៍ ទ្វ ឨបិកាឃ, សត្តយិឃា ចិកត្តិឃា៍

លង្ចិ ឃា ច កចិតត្តុំ, ត សា “លង្ចឹ”តិ ច្រូទិតា;

លង្ចិ៍ បត ឨបិកាឃ, “សត្តយឹ”ត្វេច ច្រូទិតា៍

យន្ត្បលង្ចិ៍ អកេឃ្សត្វា, ឲចំ ទ្វ ពធតយ្យិ ច;

សត្តយិឃា ចិកត្តិឃា, បង្ចប្បត្តចិកត្តិយំ;

សក្កលាភត្តុំ ទុត្តត្តិំ, អឆិប្បាយំ ចិកាចេឃ៍

សកាចេា តេហស ចត្វត្តំ, ពយឹ្កទេត្វសុ អត្តេតា;

ឃេត ពេតចាកាទេត, អភិប្បាឃស្ស ញាបត៌

ឃេឌ្ឍចំ បធយិតីទេត-ភាគេត ច ចិកត្តិយោ;

ចត្វា តទេតា បច្ចុប្បេន្ត, ពទេឆតន្តា ចិកត្តិយោ៍

ពច្ចាឃតច្បូឃ គេត្ត, ពយ្ថា ឲចំ ត កាឃិតា;

បច្ចុប្បន្តចិកទេត្យាច, ពយ្ថា អាឌិយិ្យកាឃិតា?

ឃយ្ថា ចទត្តិ ទេចាហារ-បទេឆ ឲតាច បិឃទេតា;

តយ្ថា ឥហុប្បទេយាគត្តំ, ទេហាទេតតានំ ចិកត្តិតំ

អាទេភាឥហុប្បទេឃាទេកាច, ពទេឆតទេន្តាតិ ញាឃទេតា;

បច្ចុប្បន្តយិ្យឃប្ចុតា, ចិកទេត្យាចាឌិទេតា យតា៍

អតីតាភាគតំ ចត្វា, បច្ចុប្បេន្ត តទេតា បទ៑;

ឃយ្ថា ចុត្តយិ្យសលិកយ្ថិ៍, ទេហាតិ ចាចាឃិលិដ្ឋតា៍

តយ្ថា ឃិលិដ្ឋពឆទេត, អតីតាឌិយទេបក្ខិឃ;

បច្ចាយិ ឃត្តុយិ ទេចតា, ចត្តុយាភាឃតត្តុទ៑;

ឃក្កាហ្សតត្ថយក្កាតា, បច្ចុប្បន្តចិកត្តិស្ស៍

ឲត្ថ ហិ ឃឆា "យាតាបិតទេរា"តិ ចុទេត្ត ឃិលិដ្ឋពឆតំ ទេហាតិ, តយ្ថិ៍ទេឃច ចទេត ចិបទិឃយំ ពត្វា ឃយាឃចទេឃត "បិតាយាតទេរា"តិ ចុទេត្ត

និលិង្គពឆត់ ត ហោតិ, តស្មា តាឌិសី សទ្ទរចតា អប្បុខតិយា, “បិតា មាតា ច មេ ទជ្ជុំ”ត្តិ បទេសោ បត ញាសចេសេត យទិន្និតប្បយោគត្តា

ប្បុខតិយោ, ឲចសេច “អតីតាតាគតបច្ចុប្បន្នុ”ត្តិ ចុទេត្តា និលិង្គពឆត់ ហោតិ, “អតីតបច្ចុប្បន្នាតាគត”ត្តិ ឲចយាឌិតា ចុទេត្តា និលិង្គពឆត់ ត

ហោតិ, តស្មា តាឌិសី សទ្ទរចតា អប្បុខតិយា សិយា៎ “អតីតាសេយ្យាណា បច្ចុ-ប្បន្នាតាគតកោចរា”តិ ចចត់ បត កាទាឌាត្តស្សុលត្ថំ

យទិន្និតប្បយោគត្តា ប្បុខតិយសេច៎ អយសេត្តំ បញ្ញត្តុ ចេឌិតព្ពា –

“យំកិញ្ចិ រូបំ អតីតាតាគតបច្ចុប្បន្ន”ត្តិ ច,

“ឲកាយត់ ឌាតិលយត្តុឌស្សី,

យក្កំ បឌាតាតិ ហិតាត្ថកយ្សី;

ឲទេតត យទក្កត អតំស្ស បុទេត្តា,

តទិស្សន្តិ ទេយ ច តទន្តិ ឌ្ឋល”ត្តិ ច,

“យេ ចព្ភតីតា សម្ពុទ្ធា, យេ ច ពុទ្ធា អតាគតា;

យេ ចេតទេហិ សម្ពុទ្ធា, ពហុត់ សោកតាសកា៎

សទេត្តា សទ្ធម្មកូទេតា, ចិហំស្ស ចិហទន្តិ ច;

អថាបិ ចិហរិស្សន្តិ, ឲសា ពុទ្ធាត ធម្មតា”តិ ច

ឲចយទេកោស្ស សទ្ទប្បយោកេស្ស៎ ប្តូឆ យទិន្និតប្បយោគចសេត អតីតាតាគតបច្ចុប្បន្នកាលិកាស្ស អដ្ឋស្ស ចិកត្តិស្ស តិស្សោ

បច្ចុប្បន្នកាលិកា ចិកត្តិយោ អាឌិម្ហិ ឱិតា, តច្ចា កឆត់ តាសន្តោច ចេាហារបទេ យេតុសេត្ត បចត្តិតោ

ពហុប្បយោគតាកាបតត្ថំ តាស្ស បត ខ្លិត្តំ ចិកត្តិត់ “បច្ចាមិសត្តមី”តិសញ្ញា និលិង្គពឆតិន្នាយំ កសេត ចត្តុព្ពា, អតីតាតាគតកាលិកា

ចិកត្តិយោ អសេបក្ខិត្តា គតា៎ ប្តូទេច្ចំ

យទិន្និតប្បយោកត, បច្ចុប្បន្នចិកត្តិយោ;

ទិសា គត្វាន អាចិយិក្យាគន្ថានេន វុឌឹទិតាˋ

អាចិយិក្យាគតំ តញ្ញា, តាសំ បិយេន ចុត្តិតោ;

ពាហុប្បយោគកាចស្ស, ពោបភត្តិ កិច្ចិសេˋ

អតីតាចិយបក្ខិត្វា, សិលិដ្ឋគឆេន ស្វច់;

“បញ្ញាយឹ សត្តយិ”ច្ចេច, ក្ខិត្តុំ តាយំ គតត្តិ ច;

កាលិតិបត្តិំ ចេដ្ឋត្វា, ញ្ញាតំ ចចតយឹទិតំˋ

យទិ ខុចំ អយំ ចោរេសា, អាបដ្ឋតិ ត សំសយោ;

ញ្ញាតិ ចេ កោចិ កាសេឃ្យ, អទេត្វ អក្សុសេលិតទោˋ

តេកាលិកាឃ្យាតបចេ , កាលិតិបត្តិយា បត;

អសក្កុតោហាច ហោតីតិ, “តត្ថា”តិ បចិសេឆយេˋ

តេកាលិកាឃ្យាតបចេ, ត តោ កាលិតិបត្តិយា;

ញ្ញាដ្ឋោ អសក្កុតោហា តត្វ, សក្កុតោហាយេច ញ្ញាត្វិតោˋ

បញ្ញាយឹសត្តយឹសញ្ញា, កាលិតិបត្តិកំ បត;

ចិកត្តិយតបក្ខិត្វា, គតា ញ្ញាច្ចេច តោ យតិˋ

ᨶᩣᨶᩣᨶᨿᩴ ᨠᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶ,

ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩩ ᩈᩣᩁᨲᩮᩣ;

ᨿᩣᨿ ᩑᩈᩮᩣ ᩅᩩᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ,

ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩈᩣ ᨶ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩦ.

ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ ᨸᩣᩈᩥᩴᩈᩮᩣ,

ᨿᨲ᩠ᨳ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨿᨴᩣ ᨿᨴᩣ;

ᨲᨴᩣ ᨲᨴᩣ ᨠᨳᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ,

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨽᩣᩅᩥᨶᩣ.

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᩋᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᨭᩦᨠᩣᨿᩴ “ᨿᨲ᩠ᨳ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨿᨴᩣ ᨿᨴᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨴᩣ ᨲᨴᩣ ᨠᨳᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ.

ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩦᩈᨲ᩠ᨲᨾᩦᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᩁᩪᩊ᩠ᩉᩦᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨠᩮᨧᨶ;

ᨶ ᨸᨶᩮᨲᩴ ᨠᨳᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮ.

ᨶᩮᩈᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥ, ᨠᩩᩈᩃ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᨿᩮᩣ ᩅᩥᨿ;

ᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥᨿᩣ ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᨠᩩᨲᩮᨶᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ.

ᩏᨸᨶᩥᨵᩣᨿ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ, ᩑᩈᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨿᨲᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ;

ᩋᨶ᩠ᩅᨲ᩠ᨳᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨮᨸᩥᨲᩣ, ᨸᩮᩣᩁᩣᨱᩮᩉᩦᨲᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᨿᩮ.

ᩍᨧ᩠ᨧᩮᩅᩴ ᨠᩣᩃᩃᨠ᩠ᨡᨱ, ᩈᩘᨡᩮᨸᩮᨶ ᨴᩥᩈᩣ ᨾᨲᩴ;

ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨬᩦᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ, “ᨿᩴ ᨲᩥᨠᩣᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩣᩈᩥᨲᩴ.

ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩃᩃᨠ᩠ᨡᩈᩘᨣᩉᩮᩣ.

ᩑᨠᩴ ᨴᩥᩈᩣ ᨧᨲᩩᩈᩣ ᨧᩣ, ᨶᩈᩣ ᨧᩣᨸᩥ ᨾᩩᩁᩮᨾᩈᩮᩅᩣ;

ᨠᩣᩃᨽᩮᨴᩴ ᩅᩥᨽᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿ, ᨠᩣᩃᨬ᩠ᨬᩪᩉᩥ ᩅᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩴ.

ᩋᨲᩦᨲᩣᨶᩣᨣᨲᩴ ᨠᩣᩃᩴ, ᩅᩥᨶᩩᩴ ᨠᩣᩃᩣᨲᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ;

ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᩅᩥᨽᩣᩅᨿᩮ.

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᨿᩮᩣᩅ “ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲ-ᨻᩣᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨧᩣ”ᨲᩥ ᨸᩥᨿᨧ᩠ᨨᨿᩴ;

ᩋᨲᩦᨲᩣᨶᩣᨣᨲᨠᩣᩃᩮ, ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨾᩩᨴᩦᩁᩥᨲᩣ.

ᩍᨧ᩠ᨧᩮᩅᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨳᩣᨸᩥ ᨠᩣᩃᩈᩘᨣᩉᩮᩣ ᨾᨿᩮᩁᩥᨲᩣ.

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᩅᩉᩮᩣ ᨠᩮᩣᩈᩃ᩠ᩃᨩᨶᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᨠᩁᨱᨶ᩠ᨲᩁᩮᩈᩩᨸᩥ ᨬᩣᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨠᩁᨱᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨸᩁᩥᨠᨸ᩠ᨸᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨶᩴ “ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩦᩈᨲ᩠ᨲᨾᩦ”ᨲᩥᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᨸᨭᩥᨸᩣᨭᩥᩴ ᨸᨶᩮᨲ ᨸᨠᩁᨱᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩴ ᨠᨳᨿᩣᨾ – ᨠᨧ᩠ᨧᩣᨿᨶᨸ᩠ᨸᨠᩁᨱᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨴᨲ᩠ᨳᨽᩮᨴᩣᨶᩩᩁᩪᨸᩮᨶ ᨨᩈᩣ ᩋᩣᨡ᩠ᨿᩣᨲᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨮᨸᩥᨲᩣ, ᨠᨧ᩠ᨧᩣᨿᨶᨸ᩠ᨸᨠᩁᨱᩮ ᨸᨶ ᨿᩣᨣᨨᨽᩣᩈᩣᨶᩩᩁᩪᨸᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᨵᩣ ᨮᨸᩥᨲᩣ, ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᨸᨶ ᨿᩣᨣᨨᨽᩣᩈᩣᨶᩩᩁᩪᨸᩮᨶᩮᩅ ᩋᨲᩦᨲᩣᨶᩣᨣᨲᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨸᩁᩥᨠᨸ᩠ᨸᨠᩣᩃᩣᨲᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᨶᩅᨵᩣ ᨮᨸᩥᨲᩣ. ᨲᩮᩈᩩ ᩉᩥ ᨠᩣᨲᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩣ, ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩦ, ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩦ, ᩉᩥᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᨶᩦ, ᩋᨩ᩠ᨩᨲᨶᩦ, ᨸᩁᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣ, ᩈ᩠ᩅᩣᨲᨶᩦ, ᩋᩣᩈᩦ, ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ, ᨠᩕᩥᨿᩣᨲᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᨴᩈᨵᩣ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩣ. ᨠᨧ᩠ᨧᩣᨿᨶᩮ ᨸᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩣ, ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩦ, ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩦ, ᨸᩁᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣ, ᩉᩥᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᨶᩦ, ᩋᨩ᩠ᨩᨲᨶᩦ, ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ, ᨠᩣᩃᩣᨲᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨵᩣ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩣ. ᩑᨲᩥ ᩑᨲᩮᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᨠᩣᨲᨶ᩠ᨲᨠᨧ᩠ᨧᩣᨿᨶᩮᩈᩩ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩅᩥᩈᨴᩥᩈᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸᩣᨭᩥᨿᩣ ᨮᨸᩥᨲᩣ. ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩈᨴᩥᩈᩣ ᨸᨭᩥᨸᩣᨭᩥ, ᨲᨳᩣᨸᩥ ᨲᩣ ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩦᨲᩣᨴᩥᨠᩣᩃᩅᩥᨽᩣᨣᩅᩈᩮᨶ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩣ ᩈᨾᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ.

កថំ ? កាលត្តេ តាវ ហិយ្យត្តនី អជ្ជតនី បរោក្ខា ចាតិ ឥមា តិស្សោ ឯកន្តេន អតីតកាលិកា, ស្វាតនី អាសី ភវិស្សន្តិ ចាតិ ឥមា តិស្សោ ឯកន្តេន អនាគតកាលិកា, វត្តមានា ឯកាយេវ បច្ចុប្បន្នកាលិកា, សត្តមី បន បញ្ចមី ច បច្ចុប្បន្នានាគតកាលវសេន ទ្វិកាលិកា “អជ្ជ បុញ្ញំ ករេយ្យ, ស្វេបិ ករេយ្យ។ អជ្ជ គច្ឆតុ, ស្វេ វា គច្ឆតូ”តិ បយោគាការទស្សនតោ។ ក្រិយាតិបត្តិ អតីតកាលិកា “សោ ចេ ហិយ្យោ យានំ អលភិស្សា, អគច្ឆិស្សា។ សោ ចេ អជ្ជ អនត្ថង្គតេ សុរិយេ យានំ អលភិស្សា, អគច្ឆិស្សា។ សោ ចេ ស្វេ យានំ អលភិស្សា, អគច្ឆិស្សា”តិ បយោគាការទស្សនតោ។ ឯវំ អសង្ករតោ វវត្ថបេតព្វា។

ឯវំ វវត្ថបេត្វា អយមេត្ថ វុច្ចមានោ នយោ សាធុកំ សល្លក្ខេតព្វោ។ កថំ? ហិយ្យត្តនជ្ជតនីបរោក្ខាស្វាតន្យាសីភវិស្សន្តិវសេន ឯកន្តាតីតានាគតកាលិកា វិភត្តិយោ ឆ, វត្តមានាវសេន ឯកន្តបច្ចុប្បន្នកាលិកា វិភត្តិ ឯកាយេវ, សា បដិបាដិយា ភណិយមានា សត្តមំ ឋានំ ភជតិ។ ឯវំ ឯតស្មិំ វត្តមានាវសានេ សត្តមដ្ឋានេ បក្ខិបិត្វា និរុត្តិនយេន “បរិកប្បកាលិកា”តិ សង្ខំ គតំ សត្តមេនយេន “បច្ចុប្បន្នានាគតកាលិកា”តិវត្តព្វំ ឯកំ វិភត្តិំ សត្តមីភូតាយ វត្តមានាយ សមានដ្ឋានត្តា សត្តមីសង្ខំ កត្វា ឋបេសិ។ តថា បុនទេវ ស្វាតន្យាសីភវិស្សន្តិវសេន ឯកន្តានាគតកាលិកា តិស្សោ វិភត្តិយោ គហេត្វា តំ បច្ចុប្បន្នានាគតកាលិកំ “សត្តមី”តិ លទ្ធសង្ខំ វិភត្តិំ អនាគតកាលិកភាវេន តាហិ តីហិ សទ្ធិំ សមានដ្ឋានត្តា ចតុត្ថំ កត្វា និរុត្តិនយេន “អាណត្តិកាលិកា”តិ សង្ខំ គតំ សត្តមេនយេន “បច្ចុប្បន្នានាគតកាលិកា”តិ វត្តព្វំ ឯកំ វិភត្តិំ បញ្ចន្នំ បូរណតោ បញ្ចមីសង្ខំ កត្វា ឋបេសិ។

ក្រិយាតិបត្តិយា បន អតីតកាលិកត្តា តំ វជ្ជេត្វា អយំ វិភត្តិក្កមោ កតោ, សោ ច ខោ និរុត្តិនយំយេវ និស្សាយ។ អយំ តាវ កាលត្តេ វត្តមានានន្តរំ វុត្តានំ សត្តមីបញ្ចមីនំ អត្ថតោសង្ខ្យា ទ្វិធាភិន្នានំ អយម្បិ ភេទោ, ឯសា សទ្ទប្បវត្តិហិ ក្វចិ អបរិគ្គហិតា អត្ថយុតា សម្បរិគ្គហិតា “ឯវមេវំ អាចរេសា, ឯវមេវំ អាចរេសា”តិ។ វេយ្យាករណេហិបិ អបរិគ្គហិតា អត្ថយុតា សម្បរិគ្គហិតា “ឯវមេវំ ករន្តុ, ឯវមេវំ ករន្តូ”តិ។ ឯវំ សព្វេហិបិ តេហិ បុព្វាចរិយេហិ អញ្ញត្រយោគិតា អបរិគ្គហិតា។

ពន្ធាយតប្បករណេ បន ឧទ្ធវចនាន្តរេន អដ្ឋធា វិភត្តីនំ វុត្តត្តា វត្តមានាវិភត្តិ បឋមដ្ឋានេ ឋិតា។ កថំ?
បរោក្ខាហិយ្យត្តនជ្ជតនីភវិស្សន្តិវសេន ឯកន្តាតីតានាគតកាលិកា វតស្សោ វិភត្តិយោ, វត្តមានាវសេន ឯកន្តបច្ចុប្បន្នកាលិកា វិភត្តិ ឯកាយេវ, សា បដិបាដិយា ភណិយមានា បញ្ចមំ ឋានំ ភជតិ។ ឯវំ ឯតស្មិំ វត្តមានាវសានេ បញ្ចមដ្ឋានេ បក្ខិបិត្វា និរុត្តិនយេន “អាណត្តិកាលិកា”តិ សង្ខំ គតំ “អនុត្តកាលិកា”តិ វុត្តំ វិភត្តិំ បញ្ចមីភូតាយ វត្តមានាយ សមានដ្ឋានត្តា បញ្ចមីសង្ខំ កត្វា ឋបេសិ។ តថា បុនំ តំ បញ្ចមំ ឋានំ ឋបេត្វា បរោក្ខា ហិយ្យត្តនី អជ្ជតនី ភវិស្សន្តី វត្តមានា បញ្ចមីតិ ឯវំ គណនាវសេន ឆ វិភត្តិយោ ឋបេត្វា និរុត្តិនយេន “បរិកប្បកាលិកា”តិ សង្ខំ គតំ “អនុត្តកាលិកា”តិ វុត្តំ វិភត្តិំ សត្តន្នំ បូរណតោ សត្តមីសង្ខំ កត្វា ឋបេសិ។

កាលាតិបត្តិយា បន អតីតានាគតកាលិកត្តា តំ វជ្ជេត្វា អយំ វិភត្តិក្កមោ កតោ, សោ ច ខោ និរុត្តិនយំយេវ និស្សាយ។ អយំ ពន្ធាយនេ វត្តមានានន្តរំ វុត្តានំ បញ្ចមីសត្តមីនំ អត្ថតោសង្ខ្យា ទ្វិធាភិន្នានំ អយម្បិ ភេទោ, ឯសា ច សទ្ទប្បវត្តិហិ ក្វចិ អបរិគ្គហិតា អត្ថយុតា សម្បរិគ្គហិតា “ឯវមេវំ អាចរេសា, ឯវមេវំ អាចរេសា”តិ។ វេយ្យាករណេហិបិ អបរិគ្គហិតា អត្ថយុតា សម្បរិគ្គហិតា “ឯវមេវំ ករន្តុ,

ឲចរេបធ ភន្តេ”តិ។ ឲចំ ឃន្ទោហិបិ តេហិ បុព្ពាចរិយេហិ អត្ថតោយោឌិតា អប្បដិក្ខិត្តា

ឃស្មា ហិ កាតត្តកច្ចាឃតាតិ អញ្ញាមញ្ញា ចិរឌិរចិកត្តិក្កិយាតិបិ អត្ថទេត កិច្ចិ ចិរេបរំ តិទ្ធត្តិឃំ ចុត្តាតីតាឌិកាលចិកាកចរេបរេតកញ្ញៀ

រំឃគ្គត្តិ ឃរេបត្តិ, តស្មា តិទ្ធត្តិតឃរេញ្ញាច ឃាររេតា ករេហត្វា បញ្ចាយឹឃត្តយីចិកត្តីតំ អត្ថត្តរញ្ញាបរិកប្បរេត អយ្យាកំ ទុធិ បុព្ពាចរិយេហិ

អត្ថតោយោឌិតា អប្បដិក្ខិត្តា, តស្មា ឲច ឃោ កោធិ ត្ថបំ ចាគំ យច្ឆិត្វា អញ្ញា ចាគំ បតិដ្ឋាបេត្វា ឃគ្គិឃ្យតីតិ តេតំ ធាតំ ចិឌ្ឌតិ។

អឃតិត្យាតរេឃា អតឹច ឃុតុរេយា ទុក្ខឃោ ច បរេយាលុទិច, ទុរេក្ខាកាត្យរេហា ច យហាកហតយិច, អតិកឡ៉ុទេរា ច យហាឃយុខ្ពោ ចិឃ, តស្មា

ត្ថយិឃ្យំ ឃគ្គិតិឃំ ឃខ្ពាឃយ្យតេត្តហិ ក្យុលបុរេត្តហិ ឃាឃតោបការត្តំ រេឃារេកា ឃុដ្ឋ ករលឹរេឃា។ តធា ហិ ត្ថឆ កតរេឃារេកហិ

តាយាត្យាតាឌឹឃុ ចត្បុ បរេឆុ ខ្លប្បត្តចាគា បរចាឌិរេតា ឌិតាច រេហាគ្គិ។

យុតិតា យុតិតាកេត, ខុដ្ឋា បត្តឌិតា ឌិតា;

ឃធា ឃធា អឃគ្គលុ-ឃុរលា ឃុរលាគរេឃា។

តធា តធាកតាគាឃា-ត្យកាឃំ ឃគ្គិតិឃំ;

កតរេឃារេកហិបិ ឌិតា, ឃចគ្គិ បរចាឌិរេតាតិ។

អឃំ បញ្ចាយឹឃត្តយីតំ បឌិបាទិដ្ឋបេត បកោរលារំឃគ្គតា។

អធ ចត្តយាតាឌីតំ ចចតត្តំ កធឃាយ – តត្ត ចត្តយាតាតិ កោតដ្ឋេត ចត្តយាតា? ចត្តយាតកាលចចតដ្ឋេត។ បច្ចុប្បត្តការេចត ហិ ចត្តតីតិ

ចត្តយារេតា, បច្ចុប្បត្តក្រិយាឃត្ថារេតា កាលេលិ។ តត្តាចកចរេឃត ចត្តយារេតា កាលេលិ ឲតិឃ្យា អត្ថិតិ អឃំ តិ អត្ថិអាឌិចិកត្តិ ចត្តយាតា។

តធា ហិ “កច្ឆតិ តេចចរេត្តា”តិ ឲត្ត តេចចត្តឃ្យ បច្ចុប្បត្តំ កយតក្រិយំ ចិកត្តិក្ខុរេតា តិឃដ្ឋារេឃច ចឆតិ, តស្មា តត្តាចកចរេឃត

ចត្តយារេតា កាលេលិ ឲតិឃ្យា អត្ថិតិ ចត្តយាតាតិ ចុច្ចតិ។ បញ្ចាយីតិ កោតដ្ឋេត បញ្ចាយី? បញ្ចាយំ ចត្តយាតដ្ឋាតំ កយតដ្ឋេត, បញ្ចាត្តញ្ចា ឃញ្ញាតំ

ឃ្យុរលាដ្ឋេត។ តធា ហិ តិរេឃាកា អតីតាតាកតបច្ចុប្បត្តកាលិកាតំ បររោក្ខាហិឃ្យត្តតឌ្ឍតតឹកចិឃ្យត្តិចត្តយាតាឃត្ថាតាតំ បញ្ចាត្តំ

ចិកត្តីតយត្ថទេ បញ្ចាយឹក្ខុតាឃ ចត្តយាតាឃ ឃឃយ្យិ បច្ចុប្បត្តកាលិកការេចត ឃយាតដ្ឋាតត្វា បញ្ចាយំ ចត្តយាតដ្ឋាតំ កច្ឆតីតិ បញ្ចាយី។ ឃធា

តឆត្តិ កច្ឆតីតិ តឌឹ។ តធា តិរេឃាកា អតីតាតាកតកាលិកា បររោក្ខាហិឃ្យត្តតឌ្ឍតតឹកចិឃ្យត្តិឃត្ថាតា ចតរេឃ្យា ចិកត្តិរេឃា ខ្លបិគាឃ

ឃឃយ្យិ ចត្តយាតាចិកត្តិ ចិឃ បញ្ចាត្តំ ឃញ្ញាតំ ឃ្យុរលឹតិ បញ្ចាយី។ ឃត្តយីតិ កោតដ្ឋេត ឃត្តយី? ឃត្តត្តំ ឃញ្ញាតំ ឃ្យុរលាដ្ឋេត។ តធា ហិ

អតីតាតាកតបច្ចុប្បត្តកាលិកា បររោក្ខាហិឃ្យត្តតឌ្ឍតតឹកចិឃ្យត្តិចត្តយាតាបញ្ចាយីឃត្ថាតា ៧ ចិកត្តិរេឃា ខ្លបិគាឃ ឃឃយ្យិ

បច្ចុប្បត្តកាលិកា ហុត្វា ឃត្តត្តំ ឃញ្ញាតំ ឃ្យុរលឹតិ ឃត្តយី។

បរោក្ខាតិ កេនដ្ឋេន បរោក្ខា? បរោក្ខេ ភវាតិ អត្ថោ។ តថា ហិ ចក្ខាទិន្ទ្រិយវិសយាតីតស្ស អក្ខស្ស បរោ តិរោភាវោ បរោក្ខំ, តព្ពោធកភាវេន បរោក្ខេ ភវាតិ បរោក្ខា។ ហិយ្យត្តនីតិ កេនដ្ឋេន ហិយ្យត្តនី? ហិយ្យោ បភុតិ អតីតេ កាលេ ភវា តព្ពោធកភាវេនាតិ អត្ថោ។ អជ្ជតនីតិ កេនដ្ឋេន អជ្ជតនី? អជ្ជ បភុតិ អតីតេ កាលេ ភវា តព្ពោធកភាវេនាតិ អត្ថោ។ ភវិស្សន្តីតិ កេនដ្ឋេន ភវិស្សន្តី? “ឯវំ អនាគតេ ភវិស្សតី”តិ អត្ថំ បកាសេន្តី ឯតិ គច្ឆតីតិ អត្ថោ។ កាលាតិបត្តីតិ កេនដ្ឋេន កាលាតិបត្តិ? កាលស្សាតិបតនចវនដ្ឋេន។ តថា ហិ កាលស្ស អតិបតនំ អច្ចយោ អតិក្កមិត្វា បវត្តិ កាលាតិបត្តិ, លភិតព្ពស្ស អត្ថស្ស និប្ផត្តិរហិតំ ក្រិយាតិក្កមនំ។ កាលោតិ ចេត្ថ ក្រិយា អធិប្បេតា។ ករណំ ការោ, ការោ ឯវ កាលោ រការស្ស លការំ កត្វា ឧច្ចារណវសេន។ អយំ បន វិភត្តិ តព្ពោធកត្តា កាលាតិបត្តីតិ។ អយំ បន វត្តមានាទីនំ វចនត្ថវិភាវនា។

វិប្បកិណ្ណវិវិធនយេ, សំកិណ្ណលក្ខណធរវរសាសនេ;

សុមតិមតិវឌ្ឍនត្ថំ, គមិតោ បកិណ្ណកវិនិច្ឆយោ។

ឥតិ នវង្គេ សាដ្ឋកថេ បិដកត្តយេ ព្យប្បថគតីសុ វិញ្ញូនំ

កោសល្លត្ថាយ កតេ សទ្ទនីតិប្បករណេ

បកិណ្ណកវិនិច្ឆយោ នាម

តតិយោ បរិច្ឆេទោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

3᪨ ᨽᩪᨵᩣᨲᩩᨾᨿᨲᩣᨾᩥᨽᨶ᩠ᨴᨸᩅᩥᨽᩣᨣ

“ᨽᩪ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨿ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᨵᩣᨲᩩᩔ᩠ᨿ, ᨽᩪᨸᨾᩣᨻ᩠ᨿᩣᨲᩈ᩠ᨯ᩠ᨰᩣᨲᩴ;

ᨻ᩠ᨿᩣᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᩃᨸᩥᨲᩴ ᨽᩣᨽ-ᨷ᩠ᨿᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᨽᩣᨣ᩠ᨿᩃᩴ᪨

ᩈ᩠ᨿᩣᨷ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥ, ᨴᩣᨲᩥ ᨲᩮᩈ᩠ᨿᨧ, ᨽᩪᨸᩥ ᨽᩣᨿᩥᨠᩈᨧ᩠ᨿᩴ;

ᨠᩣᩈᩥᩔ᩠ᨿ ᨠᩣᩈᩥᨲᩮᨲ᩠ᨳᩩ, ᨸᨴᩩᨠᩣᨧᩣᨿ ᩈᩮᩣᨲᩩᨲᩴ᪨

ᨿᨴᩮᨲ᩠ᨳ᩠ᨲᨽᩥ ᨽᩣᩁᩮᨲᩥ, ᨸᩁ᩠ᨿᩮᨲ᩠ᨳᩩ ᨧᩣ ᩈᩴ;

ᨽᨿᨲᩦᨲᩥ ᨲᨴᩣᩉᩥᩔᩩ, ᨽᩣᨿᩴ ᨮᨲᩥ ᩅᩥᨠᩣᩅᩥᩁᩮᩣ᪨

ᨽᩣᨿᩴ ᨽᩣᨿᩥᨠᨿᩥᨧ᩠ᨧᩣ, ᩋᨠᩮᨿᩮᨧᨲ᩠ᨳᩮᨲᩣ ᨠᩮᨧ;

ᨲᩮᨴᨧᩥ ᨽᩣᨿᩥᨠᩥ ᩁᩮᩣ ᨿᩴ, ᩈᩃᩥᨦ᩠ᨣ ᩈᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩥᨠᩥ᪨

ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨠᩥᨵᩣᨽᩥ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨲ᩠ᨲᩥ, ᨮᨲ᩠ᨳᩥᨻᩩᨿᨽᨷᩩᩈᨠᩥ;

ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥᨵ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᨧ, ᨲᨳ ᨧᩩ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᩣ᪨

ᨸᨮᨾᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣ ᨲᨲᩥᨿᩣ, ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩦ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩦ ᨲᨳᩣ;

ᨨᨭ᩠ᨮᩦ ᨧ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩦ ᨧᩣᨲᩥ, ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ᪨

ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨲ᩠ᨳᩮ ᨸᨮᨾᩣ ᩈᩣᩃᩴ, ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩮᨵᩣ ᩈᩥᨿᩮᩣ ᨮᨲᩥ;

ពយុទេត្ធ ភ្យតិឃា ឃាបិ, កិត្កា អំ ទេឃា ឡូតិ ក្ខិឆា៓

ពទេឈា ពតិឃា ឃាបិ, កិត្កា ភា ហិ ឡូតិ ក្ខិឆា;

ឃយ្យាទេភ ចត្យតិ្ខ ឃា, កិត្កា ទេក្ខឆា ឃ ភំ ឡូតិ៓

អបៀងាទេភ បញ្ចាយឹ ឃា, កិត្កា ទេក្ខឆា ឃ្ខា ហិ ឡូតិ;

ឲក្ខិ ឃាយិយិយ្យា ចាបិ, កិត្កា ទេក្ខឆា ឃ ភំ ឡូតិ៓

ខ្លាការទេឃ ឃត្តយឹ ឃាបិ, កិត្កា ទេក្ខឆា ឃ្ខិឃ្ម ឡូតិ;

អាយត្តុភក្ខយឹ ឃាឃំ, ឃិទេឃាទេឃចាតិ ភ្យក្ខឃ៓

ចចភក្ខយឃំឃ្យត្តា, ឲទេពកា ពា ចិកត្តិទេឃា;

ឃក្ខយិតិហ ចិទេញ្ញាទេឃ្យា, អទេត្ធា ទេឃា ឌេញ្ញាឃញ្ញាទេពា៓

ទេឃា ពទេទាតិឃ ពត្តាត្យ, តំ ពយុ្ខ ឃំ ពទេទាតិ ចា;

ព្យញ្ញាទេព ទេឃភ ចា ពត្យុ, ពទេឈំ ឡូតិ ឃញ្ញាតំ៓

ទេឆតិ ទេទាចតិ ចា ឃឃ្យ្យ, ឃយ្យាភត្តិ តំ យតំ;

ឃទេពាទេបតិ កឃំ ចា តំ, អបៀងាភត្តិ កិត្តិតំ៓

ឃឃ្យ្យាឃទេត្តា ឃឃ្ងទេហាចា, តំ ទេច ឃាយឹតិ ទេឆឃិតំ;

ឃឃ្ខិ ពទេទាតិ កិទិឃំ, ពទេឆាកាឃត្តិ ឃក្ខិតំ៓

ឃដាលបតិ ឋំ ចត្ន, អាយត្តតយ្យឌីទិឋំ;

សដេក្ខតាកិយុលិកាដេទា, ចិឌ្ឍយាតឃ្យ ចា បត់

ចិតា អាលបតត្ថំ លិក្ខុត្តាឌឹឃុ បឍយាឌិចិកត្តុប្បត្តិ ក្ខបលក្លលាចដេសត ចុត្តាតិ ដេក្ខត្ថាំ

ក្ខុដេយត្ត តិទុត្តិលក្លលំ ដេក្ខត្ថំ – បច្ចត្តចដេត បឍយា ចិកត្តិ កចតិ, ក្ខបដេឃាកចដេត ក្ខតិឃា ចិកត្តិ កចតិ, កាទលាចដេត ឋតិឃា ចិកត្តិ កចតិ, សប្បដាតចដេត ចត្យត្តិ ចិកត្តិ កចតិ, តិឃ្យក្កចដេត បច្ចាយឹ ចិកត្តិ កចតិ, សាយិចដេត លក្ខឹ ចិកត្តិ កចតិ, ក្យុឲចដេត សត្តាយឹ ចិកត្តិ កចតិ, អាយត្តតចដេត អក្ខយឹ ចិកត្តិ កចតិ់ ឋញ្ញុក្ខាត់ –

បច្ចត្តឃុបដេឃាកច្ចា, កាទលំ សប្បដាតិឃំ;

តិឃ្យក្កិ សាយិចចត់, ក្យុឲយាលបតក្ខយំ់

ឋល្ល បច្ចត្តចចត់ តាយ ឋិចិឆលិក្ខុចចត្តាតកឋាត់ ក្ខុត្តិបុយតបុំសកាត់ បច្ចត្តសកាចតិដេក្ខសដេត្តា់ ក្ខបដេឃាកចចត់ តាយ ដេឃា ឃំ កាដេទាតិ, ដេឋត ឋក្ខបឃុត្តបទិឌឹបតដេត្តា់ កាទលាចចត់ តាយ ឋឌ្ឍាបកឋតិត្ថត្តកបទិឌឹបតដេត្តា់ សប្បដាតចចត់ តាយ ឋប្បដាតបទិឌឹបតដេត្តា់ តិឃ្យក្កចចត់ តាយ ឋត្តិឃ្យដេឋឆបកយបទិឌឹបតដេត្តា់ សាយិចចត់ តាយ ឋឌិឃ្យទបទិឌឹបតដេត្តា់ ក្យុឲចចត់ តាយ ឋប្បតិក្ខាបទិឌឹបតដេត្តា់ អាយត្តតចចត់ តាយ ឋដាយត្តតបទិឌឹបតដេត្តា់ ទចំ ចាត្តា បដេឃាកាតិ អសយុឃ្យត្តត ដេឃាដេឌឋត្ថាតិ់

ក្ហូដេឋា, កាចដេកា, កដេចា, អកដេចា, កាដេចា, អកាដេចា, សកាដេចា, សក្កាដេចា, សយ្កដេចា, បកដេចា, បកាដេចា, អត្យកដេចា, អាត្យកាដេចា, បទាកដេចា, ចិកដេចា, បិឋ្យកាដេចា, អាចិកាដេចា, ឋិដេទាកាដេចា, ចិតាកាដេចា, ដេសាត្តិកាដេចា, អត្តិកាដេចា, តត្តិកាដេចាតិ ខ្លកាទត្តុបុលិក្ខំ់

អកិកចិឋា, បទិកចិឋា, អត្យកចិឋា, សយត្យកចិឋា, កាចិឋា, បច្ចត្យកចិឋាតិ អាកាទត្តុបុលិក្ខំ់

កចំ, បទាកចំ, បទិកចំ, អកិកចំ, អត្យកចំ, សយត្យកចំ, បច្ចត្យកចំ, បកចំ, អប្បកចត្តិ តិក្ខុហឹឋត្តុបុលិក្ខំ់

ឆតក្ខុតិ, សិទិក្ខុតិ, ដេសាត្តិក្ខុតិ, សុចត្តិក្ខុតឹតិ ក្ខុកាទត្តុបុលិក្ខំ់

ភាវី, វិភាវី, សម្ភាវី, បរិភាវីតិ ឦការន្តបុល្លិង្គំ។

សយម្ភូ, បភូ, អភិភូ, វិភូ, អធិភូ, បតិភូ, គោត្រភូ, វត្រភូ, បរាភិភូ, រូបាភិភូ, សទ្ទាភិភូ, គន្ធាភិភូ, រសាភិភូ, ផោដ្ឋព្ពាភិភូ, ធម្មាភិភូ, សព្ពាភិភូតិ ឩការន្តបុល្លិង្គំ។

ឥមានេត្ថ ឆព្ពិធានិ បុល្លិង្គានិ ភូធាតុមយានិ ឧទ្ទិដ្ឋានិ។

ឧការន្តំ បុល្លិង្គំ តុ ភូធាតុមយមប្បសិទ្ធំ, អញ្ញធាតុមយំ បនុការន្តបុល្លិង្គំ បសិទ្ធំ “ភិក្ខុ, ហេតុ”ឥតិ។ តេន សទ្ធឹ សត្តវិធានិ បុល្លិង្គានិ ហោន្តិ, សព្ពានេតានិ សភាវតោយេវ បុល្លិង្គានីតិ ទដ្ឋព្វានិ។ ឯត្ថ សត្តោតិ អត្ថវាចកោ ភូតសទ្ទោយេវ និយោគោ បុល្លិង្គន្តិបិ ទដ្ឋព្វោ។

យេ បន “យោ ធម្មោ ភូតោ, យា ធម្មជាតិ ភូតា, យំ ធម្មជាតំ ភូត”ន្តិ ឯវំ លិង្គត្តយេ យោជនារហត្តា អនិយតលិង្គា អញ្ញេបិ ភូតបរាភូតសម្ភូតសទ្ទាទយោ សន្តិ យុត្តិ បិ វទតេវ, តេបិ តាតោបសក្កតិបិតបទេហិ យោជនវសេន សទ្ទរចនាយំ បុរិមត្តគ្គហណេ ច វិញ្ញាតុំ កោសល្លជននត្ថំ និយតបុល្លិង្គេសុ បក្ខិបិត្វា ទស្សយិស្សាម។

សេយ្យថិទំ? ភូតោ, បរាភូតោ, សម្ភូតោ, វិភូតោ, បាតុភូតោ, អាវិភូតោ, តិរោភូតោ, វិនាភូតោ, ភព្វោ, បរិភូតោ, អភិភូតោ, អធិភូតោ, អជ្ឈភូតោ, អនុភូតោ, សមនុភូតោ, បច្ចនុភូតោ, ភាវិតោ, សម្ភាវិតោ, វិភាវិតោ, បរិភាវិតោ, អនុបរិភូតោ, បរិភវិតព្វោ, បរិភោតព្វោ, បរិភវនីយោ, អភិភវិតព្វោ, អភិភោតព្វោ, អភិភវនីយោ, អធិភវិតព្វោ, អធិភោតព្វោ, អធិភវនីយោ, អនុភវិតព្វោ, អនុភោតព្វោ, អនុភវនីយោ, សមនុភវិតព្វោ, សមនុភោតព្វោ, សមនុភវនីយោ, បច្ចនុភវិតព្វោ, បច្ចនុភោតព្វោ, បច្ចនុភវនីយោ, ភាវេតព្វោ, ភាវនីយោ, សម្ភាវេតព្វោ, សម្ភាវនីយោ, វិភាវេតព្វោ, វិភាវនីយោ, បរិភាវេតព្វោ, បរិភាវនីយោ, ភវមានោ, វិភវមានោ, បរិភវមានោ, អភិភវមានោ, អនុភវមានោ, សមនុភវមានោ, បច្ចនុភវមានោ, អនុភោន្តោ, សមនុភោន្តោ, បច្ចនុភោន្តោ, សម្ភោន្តោ, អភិសម្ភោន្តោ, ភាវេន្តោ, សម្ភាវេន្តោ, វិភាវេន្តោ, បរិភាវេន្តោ, បរិភវិយមានោ, បរិភុយ្យមានោ, អភិភវិយមានោ, អភិភូយមានោ, អនុភវិយមានោ, អនុភុយ្យមានោ, សមនុភវិយមានោ, សមនុភុយ្យមានោ, បច្ចនុភវិយមានោ, បច្ចនុភុយ្យមានោតិ ឥមានិ និយតបុល្លិង្គេសុ បក្ខិត្តលិង្គានិ។ ឯវមាការន្តាទិវសេន ឆព្ពិធានិ បុល្លិង្គានិ ភូធាតុមយានិ បកាសិតានិ។ អយំ តាវ បុល្លិង្គវសេន ឧទាហរណុទ្ទេសោ។

ភាវិកា, ភាវនា, វិភាវនា, សម្ភាវនា, បរិភាវនាតិ អាការន្តិត្ថិលិង្គំ។

ភូមិ, ភូតិ, វិភូតិ ឥការន្តិត្ថិលិង្គំ។

ក្ទិ, ក្ទតិ, កោតិ, ចិកាចិតិ, បរិចិកាចិតិ, សម្ភាចិតិ, បិតុកចត្តិ, បិតុកោត្តិ, បរិកចត្តិ, បរិកោត្តិ, អភិកចត្តិ, អភិកោត្តិ, អធិកចត្តិ, អធិកោត្តិ, អតុកចត្តិ, អតុកោត្តិ, សមតុកចត្តិ, សមតុកោត្តិ, បច្ចតុកចត្តិ, បច្ចតុកោត្តិ, អភិសម្ភចត្តិ, អភិសម្ភោត្តិតិ ច្រាការទ័ត្តតិ្តលិង្គៈ

ក្ទ, អក្ទៈ ង្កាការទ័ត្តតិ្តលិង្គៈ

ពួយាគេត្ត ចតុត្ថិឆាតិ ពួតិ្តលិង្គាតិ ក្ទឆាតុយឃាតិ ង្គិង្គាតិៈ

ង្កាការត្តិតិ្តលិង្គ ក្ទឆាតុយឃយប្យសិទ្ធិ, អញ្ញាឆាតុយឃំ បត ង្កាការត្តិតិ្តលិង្គ បសិទ្ធិ “ឆាតុ, ឆេតុ”ពួតិៈ តោត សទ្ធិ បញ្ចាចិឆាតិ ពួតិ្តលិង្គាតិ ហោត្តិ, ឰការត្តស្ស ចា កោសទ្ទស្ស ពួតិ្តលិង្គកាចេ តោត សទ្ធិ លត្ថិឆាតិបិ ហោត្តិ, សព្ពាគេតាតិ សកាចតោតោឃេចិតិ្តលិង្គាតីតិ ឯដ្ឋព្ពាតិៈ ទុត្តាបិ អតិឃតលិង្គា ក្ទតបរាក្ទតសម្ភតសទ្ទាឌឃោ ពួតិ្តលិង្គចសេត ឃុឌ្ឍត្តាៈ

ពង់? ក្ទតា, បរាក្ទតា, សម្ភតាតិ សព្ពា ចិត្តារតោ ពហេតត្ថា “អតុកោរត្តា សមតុកោរត្តា”តិអាឌីតិ តច បឆាតិ ចឌ្ឍត្តាៈ តាតិ ហិ ច្រាការត្តចសេត ឃោឌិតាតិៈ ពួយាតិ តិឃតលិក្កេស្ស បក្តិត្តលិង្គាតិៈ ទុចំ អាការត្តាឌិចសេត ចតុត្ថិឆាតិ ពួតិ្តលិង្គាតិ ក្ទឆាតុយឃាតិ បកាសិតាតិៈ អឃំ ពួតិ្តលិង្គចសេត ង្កាហរល្យុទ្ទសោៈ

ក្ទតំ, យហាក្ទតំ, កចិត្តំ, ក្ទតំ, កចតំ, បរាកចតំ, សម្ភចតំ, ចិកចតំ, បិតុកចតំ, អាចិកចតំ, តិរោកចតំ, ចិតាកចតំ, សោត្តិកចតំ, បរិកចតំ, អភិកចតំ, អធិកចតំ, អតុកចតំ, សមតុកចតំ, បច្ចតុកចតត្តិ តិក្កហឹតត្តតប៉ុសពលិង្គៈ

អត្តចិកាចិ, ឆយុចិកាចិៈ ពួការត្តតប៉ុសពលិង្គៈ

កោព្រក្យ, ចិត្តសហក្យ, តចិត្តសហក្យៈ ង្កាការត្តតប៉ុសពលិង្គៈ

សព្ពាគេតាតិ សកាចតោតោឃេច តប៉ុសពលិង្គាតីតិ ឯដ្ឋព្ពាតិៈ ទុត្ត សត្តក្ទតទ្វបចាចកោ ក្ទតសទ្ទោឃេច តិឃោកា តប៉ុសពលិក្កោតិបិ ឯដ្ឋព្ពាៈ ទុត្តាបិ អតិឃតលិង្គា ក្ទត បរាក្ទត សម្ភតសទ្ទាឌឃោ តប៉ុសពលិង្គចសេត ឃុឌ្ឍត្តាៈ

ពង់? ក្ទតំ, បរាក្ទតំ, សម្ភតំ, ចិក្ទតំៈ បេឃ្យាលៈ សមតុកចយាតំ, បច្ចតុកចយាតំ, អតុកោត្តំ, អតុកចត្តំ, សមតុកោត្តំ, សមតុកចត្តំ, បច្ចតុកោត្តំ, បច្ចតុកចត្តំ, សម្ភោត្តំ, សម្ភចត្តំ, អភិសម្ភោត្តំ, អភិសម្ភចត្តំ, បិតុកោត្តំ, បិតុកចត្តំ, បរិកោត្តំ, បរិកចត្តំ, អភិកោត្តំ, អភិកចត្តំ, អធិកោត្តំ, អធិកចត្តំ, កាចេត្តំ, សម្ភាចេត្តំ, ចិកាចេត្តំ, បរិកាចេត្តំ, បរិកាចិឃយាតំ, បរិក្យឃ្យយាតំ, បេឃ្យាលៈ បច្ចតុកចិឃយាតំ, បច្ចតុក្យឃ្យយាតត្តិ ពួយាតិ តិឃតតប៉ុសពលិក្កេស្ស បក្តិត្តលិង្គាតិៈ ទុចំ តិក្កហឹតត្តាឌិចសេត តិចិឆាតិ តប៉ុសពលិង្គាតិ ក្ទឆាតុយឃាតិ

បកាសិតាតិ។ អយំ នបុំសកលិង្គវសេន ឧទាហរណុទ្ទេសោ, ឥទំ បុល្លិង្គាទិវសេន លិង្គត្តយំ ញាតព្វមយុត្តិ។

វុត្ត យេ អប្បសិទ្ធាតិ, តេ តេ សទ្ទា បកាសិតា;

តេ តេ បរិញ្ញាបកេតេសុ, យក្កិតព្វា ចិកាចិតា។

ឆ, អា, ឥត្ថិ, ឦ, ឩ, ឪ, ឱ-អត្ថិយេ សព្វតោ ឋិតា;

តោ ឃ្យា បុល្លិង្គកេទាតិ, តិវុត្តព្វាហិ កាសិតា។

អា ឦចណ្ណា ឩចណ្ណា ច, បឡា អត្ថា សទ្ទបតោ;

ឦតិ្ថកេទាតិ ចិតព្វាឃ្យា, ឆកាកេត្តន លាបិ ចា។

ឥត្ថិ, ឦ, ឱ-ឦយេ អត្ថា, តយោ តោឃ្យា ចិកាចិតា;

នបុំសកប្បកេទាតិ, តិវុត្តព្វាហិ កាសិតា។

អត្ថា សពេ្វច បុល្លិង្គេ, ឦតិ្ថយំ បឡា ចា ល ចា;

នបុំសកេ តយោ ឥទំ, ទស បឡាហិ លក្ខិតា។

ឃដ្ឋា បនេត្ថ "ក្ខុតោ"តិអាទយោ សទ្ទា តិព្វចនាកិយេឃ្យាកតព្វសាឆកចនបរិយាយចនព្វទ្ធារចសេន ចុទ្ធយាតា បិកជំ តោត្ថិ សុចិព្វាឃ្យា ច, តស្សា ឦទេយំ តិព្វចនាឌីតិ ឃទាសមុក្ខំ ចព្វាយ ចិព្វាតំ តុដ្ឋិឌនតព្វទោច សោតាតាតយទព្វសុ បក្ខុតទុទ្ធិបជិលិកាឃ ច។ តព្រ ក្ខុតោតិ លទ្ធបិតុការចន កចតីតិ ក្ខុតោ, ឦនំ តាច តិព្វចនំ "ក្ខុតោ"តិ សព្វសង្គាហកចសេន សពេ្វា ចុទ្ធតិ, ឦទយកិយេឃ្យាកតំ "យោ ច កាលឈសោ ក្ខុតោ។ សព្វោច តិក្ខិបិស្សត្តិ, ក្ខុតា លោកេ សមុស្សយ"ត្តិ ច ឦទេយតស្ស អព្វស្ស សាឆកចនំ។ អឆ ចា ក្ខុតោតិ ឧចំតាយកោ អយត្សុជាតិយោ សព្វចិសេសោ, ឦទយកិយេឃ្យាកតំ "ក្ខុតចិព្វា, ក្ខុតចេព្វា, ក្ខុតចិក្កហិតោ"តិ ច ឦទេយតស្ស អព្វស្ស សាឆកចនំ។ ឃដ្ឋា បន "សពេ្វា យចេ្ឆា បជា"តិអាទិកំ តព្វ តព្វ អាកតំ ចនំ, ឦនំ សពេ្វាតិ អព្វចាចកស្ស ក្ខុតសទ្ទស្ស បរិយាយចនំ។ ឃដ្ឋា តិទ្ទេសបិញ្ញាយំ "យចេ្ឆាតិ សពេ្វា តទោ យាតចោ បេតោ បុក្កលោ ជីចោ ជកុ ជត្តុ ហិទ្ធកុ យតុជោ"តិ អាកតំ, ឦទយិ

បរិយាយចចតេយច៍ តាតិ សន្តាតិ បិណ្ឌេត្វា ទុ្ទេត្ត –

សេត្តា យេច្ចា ឌេតា ក្ខេតា, បិណោ ហិត្កក្សុ បុក្កេលិ;

ឌត្តុ ឌឹចេចា ឌក្ស ឃេក្លា, បិឃឹ ចេហឹ តឆាកេតា៍

សត្តចេចា យាតិយោ លេលិកោ, យត្សេឌា យាតចេចា តេទា;

បេបិសោ សទ្ទីទិ បុយេ, ក្ខតយិតិ តបុំសេកា៍

បឌាតិ ទ្ធត្តិយំ ទុក្តោ, លិក្កេតា, ត ច អត្តេតា;

ឲចំ តិលិក្កិកា ហោត្តិ, សក្ខា សត្តាកិឆាតកា៍

យោ សោ ឌស្សាឃ ក្លតិ, សោ សេត្តា ឌស្សេលិ ទ្ធឆ;

បិណហេាកិឆាតេហិ, សត្តតាយំ បបច្ចុតំ៍

ទ្ធយសិ្ម បកាទេណ “បរិយាយចចត”ត្តិ ច “អកិឆាត”ត្តិ ច “សព្វា”តិអាឌឹតិ ច ឲកត្វាតិ អឆិបេត្បាតិ, អត្តុទ្ធាទេចសេត បត ក្ខតសេក្ខា បច្ចាក្កត្តាយត្សត្សឆាត្សសស្សតចិឌ្ឍយាតលិលាសចសត្តទុក្លាឌីសុ ឌិស្សតិ, តប្បេឃាកា ក្លបទិ អត្តត្តិកចិកាកេ អាចិកចិស្សតិ៍ កាចកោតិ កាចេចតឹតិ កាចកោ, ទ្ធគំ តិព្វាចតំ៍ យោ កាចតំ កទោតិ, សោ កាចកោ៍ ទ្ធឆយកិឆេឃ្យកឆតំ៍ “កាចកោ តិបកោ ឆឹទោ”តិ ទ្ធឆេយតស្ស អត្តស្ស សាឆកចចតំ៍ “កាចកោ កាចតាបសុតោ កាចតាបឃុត្តោ កាចតាសយត្តេក្ខា”តិ ទ្ធគំ បរិយាយចចតំ៍ ទ្ធយាតិ “ក្ខតា កាចកោ”តិ ខ្ចេ បឆាតិ សុទ្ធកត្តុហេតុកត្តុចេសេត ទុត្តាតីតិ៍ ទ្ធតោ បទំ តយាត្សាទេត សុចិត្លោឃ្យត្តា “ទ្ធគំ តិព្វាចត”ត្តិ ច អាឌឹតិ អចត្វា កត្វចិ អត្តសាឆកចចតំ បរិយាយចចតំ អត្តុទ្ធាទេច្ចា យឆាទហំ ឌស្សេស្សាយ៍ តោសុ ហិ សព្វត្វ ឌស្សិតោសុ កត្តចិត្តាទោ សិយា, តស្មា ឃេសយត្វា ក្លត្តាតោ, តោសយិ្វ បឆាតយកិឆេឃ្យ ត កចេស្សាយ, តិព្វាចតយត្តយេច តេសំ កចេស្សាយ៍ ឃេសំ បត កឃ្លីទោ អត្វា, តោសយកិឆេឃ្យ កចេស្សាយ៍

កចតំ កចេចា, កចេចា ទុក្ខតិ ទុក្ខិ៍ ក្ខសក្ខស្ស អត្វាតិសឃឃោកតោ ចឆ្លេតបិ ឌិស្សយាតត្តា កចតំ ចឆ្លតត្តិ កត្វា៍ “កចេចា ច ទេព្វា អកចេចា ច ទេព្វា”តិ ទ្ធគំ ទុក្ខិអត្តស្ស សាឆកំ ចចតំ៍ អឆ ចា កចេចាតិ ទុក្ខតិ សស្សតំ៍ “សស្សតោ អត្តា ច លេកោ ចា”តិ ហិ សស្សតចេសេត

បវត្តា ទិដ្ឋិ សស្សតទិដ្ឋិ, តស្សា ភវទិដ្ឋី”តិ ឯវមេតស្សត្ថស្ស សាធកំ វចនំ។ តថា ភវោតិ ភវទិដ្ឋិ, ភវតិ សស្សតំ ទិដ្ឋីតិ បវត្តនតោ សស្សតទិដ្ឋិ ភវទិដ្ឋិ នាម។ ភវទិដ្ឋិ ហិ វុត្តនយេនេវ ភវោតិ វុច្ចតិ។ “ភវេន ភវស្ស វិប្បមោក្ខមាហំសុ”តិ ឯវមេតស្សត្ថស្ស សាធកំ វចនំ។ ឯត្ថាយំ វិភវវចនត្ថោ – ឯកេច្ចេ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ភវទិដ្ឋិយា វា កាយភវាធិកា វា សព្ពភវតោ វិមុត្តិ និស្សារណំ វិសុទ្ធិំ កថយិស្សតិ។ អថ វា ភវន្តិ វឌ្ឍន្តិ សត្តា ឯតេនាតិ ភវោតិ អត្ថេន សម្បត្តិបុញ្ញានិ ភវោតិ ច វុច្ចន្តិ។ “ឥតិភវាភវតញ្ច វីតិវត្តោ”តិ ឯវមេតស្សត្ថស្ស សាធកំ វចនំ។ ឯត្ថ បនាយំ វិភវវចនត្ថោ – ភវោតិ សម្បត្តិ, អភវោតិ វិបត្តិ។ តថា ភវោតិ វុឌ្ឍិ, អភវោតិ ហានិ។ ភវោតិ សស្សតំ, អភវោតិ ឧច្ឆេទោ។ ភវោតិ បុញ្ញំ, អភវោតិ បាបំ, តំ សព្ពំ វីតិវត្តោតិ។

សហោកាសា ធម្មាបិ ភវា។ “កាមភវោ រូបភវោ” ឥច្ចេវមាទិ ឯវមេតស្សត្ថស្ស សាធកំ វចនំ។ ឯត្ថ បន ធម្មា “ហោន្តិ បញ្ញាយន្តិ, ហោន្តិ សរូបំ លភន្តី”តិ កត្វា “ភវតិ អភិនិព្ពត្តិលក្ខណសម្ពន្ធេន និព្ពត្តំ សម្ពន្ធន្តី”តិ អត្ថេន វា “ភវោ”តិ វុច្ចន្តិ។ ឱកាសោ បន “ភវន្តិ ឯត្ថាតិ ឯត្ថ សត្តា នាមរូបធម្មា វា”តិ អត្ថេន “ភវោ”តិ។ អបិច កម្មភវោបិ ភវោ, ឧបបត្តិភវោបិ ភវោ។ “ឧបាទានបច្ចយា ភវោ ទុវិធេន អត្ថិ កម្មភវោ, អត្ថិ ឧបបត្តិភវោ”តិ ឯវមេតស្សត្ថស្ស សាធកំ វចនំ។ តត្ថ កម្មមេវ ភវោ កម្មភវោ។ តថា ឧបបត្តិ ឯវ ភវោ ឧបបត្តិភវោ។ ឯត្ថ ឧបបត្តិ ភវតីតិ ភវោ, កម្មំ បន យថា សុខការណត្តា “សុខោ ពុទ្ធានមុប្បាទោ”តិ វុត្តំ។ ឯវំ ភវការណត្តា ផលវោហារេន ភវោតិ វេទិតព្ពំ។ អថ វា ការណត្តម្ពត្តា ការណំ ភវតីតិ ភវោ។ កិំ ការណំ? ឧបបត្តិ។ ឥតិ ឧបបត្តិ ការណំ ភវតីតិ ភវោតិ វុច្ចតិ។ ការណំ ភវតីតិ ភវស្ស ច និព្ពត្តនតោតិ វេទិតព្ពោ។ អថ វា “ភវបច្ចយា ជាតី”តិ វចនតោ ភវតិ ឯតេនាតិ ភវោតិ កម្មភវោ វុច្ចតិ។

“ធម្មានព្ពា ឱកាសិកា, ឧបាទានគិនានា ច;

អនេកាន្តត្ថ វត្តម្ពតា, ភវា ភវោតិ បវុច្ចតី”តិ។

វុត្តលក្ខណោ ភវោ ភវោបិ ភវោ។ “ភវេ ច វិភវេ ច, ភវេ ភវភវេ ច”តិ ឯវមាទិវចនស្ស សាធកានិ វចនានិ។ តត្ថ កតមេន ភវោ ភវោតិ គហេតព្ពោ? ភវតិ ឯត្ថ សព្ពមុប្បត្តិ ធម្មានុបាទានុបាទានេន ឱកាសភូមិវិចិត្តំ អនេកត្ថេ ឯវំ ភវវិភវស្ស ការណត្តាការណាធិការលោកាសាធកវចនវិសេសត្តាវេទិតព្ពំ។

ឯត្ថ ភវភវស្ស អត្ថទ្វារំ វចនំ –

វុឌ្ឍិសម្បត្តិបុញ្ញានិ, ធម្មា ឱកាសសម្ភវា;

ភវភវោ សស្សតទិដ្ឋិ, ភវភវោ វុត្តោ ភវោតិ។

កចតល្យា កចឌ្ឌិ, ្លបបត្តិករោ តឆា;

ពយុ្ញករោ ច សត្ថត្តិ, កចសរេទ្ធត សទ្ធិត៌

កចតល្យាកចឌ្ឌិ-ទ្ធយំ ពត្តខិ បិញ្ជ្ញុយំ;

្លត្តរបឥលេិរបត, កចសរេទ្ធត សទ្ធិត៌

អករោតិ ត ករោ អករោ៌

ខិបត្តិ ហាគិ ្លេដ្ឋរោ, បិបរេញ្ជច ចត្យុត្តិសា;

ញ្ញរេយ អកចសរេទ្ធត, អត្ត្វា ចុច្ចត្តិ សាសរេតា៌

ការោតិ អញ្ញាសរេយា, រយា “អឆិប្បារេយា”តិបិ ចុច្ចតិ៌ “ឌិតំការោ ក្ញាខារេតា៌ តាយរេច្ចា រាខករិយាសុ, កាចំ ព្យុរញ្ញុឆ បល្លិរេតា៌ ហេយក្ខតកាចំ បការេសតិ”តិ ឲចយាឌិ ឲតស្សត្ថស្ស សាឆកំ ចចតំ៌ អបិច ចត្ថុឆរេយ្ញាបិ ការោ “កាចសរេញ្ញតសិទ្ធិត”ត្តិ ញ្ញឥរេយតស្សត្ថស្ស សាឆកំ ចចតំ, ខិត្តយ្យិ ការោ៌ “អច្ចាហិតំ ពយ្ញុ ពរេរាសិ លុទ្ធិ, ការេច ច រេត ព្យុសលិ តត្ថិ កិច្ចិ”តិ ញ្ញឥរេយតស្សត្ថស្ស សាឆកំ ចចតំ៌ ក្រិយាបិការោ៌ “កាចលក្ខលំ កាចសត្តយី”តិ ច ញ្ញឥរេយតស្សត្ថស្ស សាឆកំ ចចតំ៌ អបិច ការោតិ សត្តរេចចចតត្តិ កហត្តិ, ឆាត្យ ចា ឲតំ អឆិចចតំ៌ តត្ថ អញ្ញាសរេយា ច ចត្ថុឆរេយ្ញា ច ខិត្តច្ចា សរេត្តា ចាតិ ញ្ញរេយ កចតីតិ ការោ៌ តឆា បត ការេចតីតិ ការោ, ក្រិយា ត្យ កចតត្តិ ការោ៌ សា ច កចតកាយតបចតាឌិចរេសតារេតពចិឆា៌ អបិច កាចរ្ទុបយ្យិ ការោ, យំ ញ្ញត្តិការោ បុយ្ហារោ ញ្ញត្តិត្រិ្ទយត្តិ ច ចុច្ចតិ៌ តព្រាយំ ចចតរេត្វា – “ញ្ញត្តិ”តិ ចា “បុរិរេសា”តិ ចា កចតិ ឲរេតត ខិត្តុ អកិឆាតច្ចាតិ ការោ៌

តត្តរេតាយតិយា ឲតំ, តិញ្ញុចតយុគាហដិ;

បុញ្ញាចរិយសិហាតំ, យតំ តិស្សាយ យាហដិ៌

ចុត្តរេញ្ញាតំ រេបិរារេលហិ “ញ្ញត្តិយា ការោ ញ្ញត្តិការោ, ញ្ញត្តិតិ ចា កចតិ ឲរេតត ខិត្តុ អកិឆាតច្ចាតិ ញ្ញត្តិការោ”តិ, តស្មា បុយ្ហារោតិ ឲត្តាបិ បុយស្ស ការោ បុយ្ហារោ, បុយាតិ ចា កចតិ ឲរេតត ខិត្តុ អកិឆាតច្ចាតិ បុយ្ហារោតិ តិញ្ញុចតំ សយឆិកត្តញ្ញា៌ ញ្ញឥំ កាចសទ្ធស្ស

ពត្ថុកាចការលាសាឆតចរេសតត្តពឆត៌

អការេចាតិ ត ការេចាតិ អការេចា, រេកា រេសា? ស្ទុញ្ញាតា តត្តិតា៌ សការេចាតិ អត្តរេតា ការេចា សការេចា, អត្តរេតា បពតិ ព្ទរេច្ចចរេត្ត៌ា អឆ ចា សការេចាតិ ឆយ្ទាត៌ សតិ អត្តសប្តុរេច រេឃា រេពាធិ សទ្វប៌ លកតិ, តស្ស ការេចា លក្កលាយិតិ សញ្ញិរេតា តបតទ្វប្បតពក្កូឡអឞុសតាឌិអាពារេទា ព្ទរេច្ចចរេត្ត៌ា "សាយញ្ញា ចា សការេចា ចា, ឆយ្ទាត៌ លក្កលាំ យត"ត្តិ ព្ទឆរេយតស្សត្តស្ស សាឆពំ ចឆត៌ អបិធ សការេចាតិ សលក្កលោ បរេយត្តឆយ្ទា៌ រេពតរេដ្ឋត? សហ ការេចតាតិ អរេត្តត៌ា សត្ក្ការេចាតិ សតំ ការេចា សត្ក្ការេចា, សប្បុរិសឆយ្ទា ព្ទរេច្ចចរេត្ត៌ា អឆ ចា អត្តរេតា ការេចា សត្ក្ការេចា៌ "កាហាបឃត្តិ សត្ក្កាច"ត្តិ ព្ទឆរេយតស្សត្តស្ស សាឆពំ ចឆត៌ សំចិឌ្ឍយារេតា ចា ការេចា សត្ក្ការេចា៌ "ឲុចំ កហលាសត្ក្ការេចា"តិ ព្ទឆរេយតស្សត្តស្ស សាឆពំ ចឆត៌ ព្ទជំ សកាច សត្ក្កាចសឌ្ឍាត៌ កាចសាឆតចរេសតត្តពឆត៌

សប្តុរេចាតិ សប្តុចត៌ សប្តុរេចា, សប្តុចតក្រិយា, ឃុត្តិ ចា៌ ឃុត្តិ ហិ សប្តុរេចាតិ ចុច្ចតិ "សប្តុរេចា កហលាស្ស ពារេលា"ត្តិអាឌីសុ៌ អឆ ចា សប្តុចតិ ឲតស្មាតិ សប្តុរេចា៌ ឃរេតា ហិ ឍំ កិញ្ចិ សប្តុចតិ, រេសា សប្តុរេចា៌ បករេចាតិ បកចត៌ បករេចា, អន្តិត្តតា, បកចតិ ឲតស្មាតិ ចា បករេចា៌ ឃរេតា ហិ ឍំ កិញ្ចិ បកចតិ, រេសា បករេចា៌ ព្ទរេយ បត សប្តុចបកចសឌ្ឍា ពត្តធិ សយាតត្តា ពត្តធិ កិត្តត្តាតិ រេចឌិតត្ត៌ា ពធំ? សប្តុចសឌ្ឍា ហិ កចតក្រិយបិ ចឌតិ ឃុត្តិបិ បញ្ញាត្តិបិ សប្តុចទ្វបបិ បច្ចយត្តបិ, បកចសឌ្ឍា បត កចតក្រិយបិ តឌិប្បកចបិ បច្ចយត្តបិ, តស្មា បច្ចយត្តំ ចរេឌ្ឍត្វា កិត្តត្តាតិ ពេហតត្តា, បច្ចយរេត្តត បត សយាតត្តាតិ ពេហតត្តា៌ ចុត្តរេញ្ញចំ "បច្ចរេយា រេហតុ តិឌាត៌ ពារេលំ សប្តុរេចា បករេចាតិអាឌិ អត្តរេតា ឲពំ, ឍ្យញ្ញនរេតា តាត"ត្តិ៌

"ឃ្វលំ រេហតុ តិឌាតញ្ចា, សប្តុរេចា បករេចា តចា;

សប្តុរ្កាតាហារារេយ្ទលំ, បច្ចរេយា សប្តុរេយត ចា"តិ

អឃយិ កាចា ឲតស្សត្តស្ស សាឌិកា៌ ព្ទជំ សប្តុចបកចសឌ្ឍាត៌ កាចាបិឌាតសាឆតចរេសតត្តពឆត៌

ឲចរេយត្ត កាចពត្ថុពប្តុការលាបិឌាតាឌិការលាចរេសត ៧ សាឆតាតិ បពាសិតាតិ៌ តាតិ សយ្ទឌាតសាឆរេតត សត្តចិឌាតិ កចត្តិ, តំ បត ដ្តត្តិ អាចិកចិស្សតិ "ឆតយស្ស កចត្យុតិ ឆតក្ទុតិ"តិអាឌិតា៌ ព្ទរេច្ចំ កិតពចរេសត សត្តធាបិ សត្តចិឌាតិ សាឆតាតិ រេហាត្តិ, ឃាតិ "ការពាតិ"តិបិ ចុច្ចតិ, ព្ទរេតា អញ្ញា សាឆត៌ តត្តិ៌ ព្ទឆ បរេយារេពប្ទរេត្តសុ ធ ចិញ្ញាត៌ បិដចត្តំ សាឆតតាយំ បពាសិត៌ា តធា ហិ ទុត្តិក្កិត្តសាឆរេតហិ បរេឆហិ រេយាឌិតា សឌ្ឍប្បរេយាពា ទុរេញ្ញាឆត្ត រេហាត្តិ, ស្ទុតិក្កិត្តសាឆរេតហិ បត បរេឆហិ រេយាឌិតា ស្ទុរេធាឆត្ត រេហាត្តិ, តស្មា បរេយាពាសាឆតយ្ទលពា, អរេត្ត ធ បរេយាពយ្ទលរេពា៌ បរេយាពាត្ទទ្វបញ្ចាអចិបរឹតំ ពត្វា អត្តំ ពធតសីលិ "ឃាធិរេតាធ ឌាហុលំ ឌឹចទំ បរិក្ខញ្ញាតិ, អប្បំ អឃាធិរេតា"តិ ឲចរេយាឌីសុ សាឆតចរេសត ពេហតរេឌ្ឍសុ អរេត្តសុ, អរេញ្ញាសុ ធរេត្តសុ បច្ចតរេច្ចឌ្ឍិរេតា បល្លិតារេឃច ឲពរេត្តត កពចរេតា បរិឃត្តិសាយតឆរា តាយ រេហាត្តិតិ រេចឌិតត្ត៌ា ព្ទរេតា បទំ តឃាត្ទសារេទត ស្ទុចិរេញ្ញាឃ្យត្តា "ព្ទជំ តាយ សាឆត"ត្តិ ត

ចក្លាយ, កេចលមិឆ ឥស្សិតេវ្ស បយោកេវ្ស ចិន្ត្រាត៌ ឥាហុមាតុប្បាឥតត្ថេព្ចេច ចិចិឆចិចិត្តបិញ្ញាចតិកេ ចិចិឆត្ថវោទេ ឌិតចទេចចតេ សោត្វាត៌ ឥុក្ខិចិឌម្កតត្ថព្ចា អត្ថសាឆកចចតាតិយេច ឃឆាទេហំ ស្វត្តកេឃ្យចេឃ្យាកលេកាឆាឌឹស្វ តតោ តតោ អាហទិត្វា ឥស្សេស្សាយ៉

បការចោតិ បការតោ កចតឹតិ បការចោ, សោឃយាតុការចោយេច៉ “បកាចំ តេ ត បស្សាមិ, ឃេត ត្វំ មិធិលំ ចេឌ”តិ ព្ទឥយេតស្សត្ថស្ស សាឆក៏ ចចត៌៉ អត្យុកចោតិ អត្យុកចត៌ អត្យុកចោ, ក៏ តំ? បទិក្យូត៌៉ អាត្យុការចោតិ តេទុស្សាហយត្តបក្ទុសត្តិយោ៉ “តេឌសន្លតោ ឃស្សាហយត្តបក្ទុសត្តិសន្លាតោ ចា យហន្ត្តា អាត្យុការចោ ៩តស្សាតិ យហាត្យុការចោ”តិ ព្ទឥយេតស្សត្ថស្ស សាឆក៏ ចចត៌៉

តេឌោ ឃស្សាហយត្តា ច, បក្ទុសត្តិតិ បញ្ចិយេ;

អាត្យុកាចាតិ ចុក្ធត្តិ, បកាចាតិ ឆ តេ ចេឆ៉

តេឌាឌិចាចកត្តយិ,ឲ្យអាត្យុកាចបឥស្ស ញ;

អត្ថតិក្ខចត៌ ឆឹទោ, ឃឆាសម្កចម្ពុ្ទសេ៉

អឆ ចា អាត្យុការចោតិ អត្យុកចិតក្ខមលំ៉ “អត្យុកចិតក្ខស្ស មលស្ស យហត្តតាឃ យហាត្យុការចោ”តិ ព្ទឥយេតស្សត្ថស្ស សាឆក៏ ចចត៌៉ បទាកចោតិ បទាកចត៌ បទាកចោ, អឆ ចា បទាកចតឹតិ បទាកចោ៉ “ស្វចិឌាតោ បទាកចោ”តិ ព្ទឥយេតស្សត្ថស្ស សាឆក៏ ចចត៌៉ អបិច “ឆម្ពុឥេស្សឹ បទាកចោ”តិ បិឆាត្យុទ្ទបតោ បទាកចិស្សតឹតិ បទាកចោតិ អតាកតកាលចសេតបិ តិក្ខចត៌ ឥដ្ឋក្ខ៉ អឆ ចា បទាកចត្តិ ៩តេតាតិ បទាកចោ៉ ក៏ តំ? ឆម្ពុឥេស្សិតាឌិ៉ “បឆយោ សោ បទាកចោ”តិ ព្ទឥយេតស្សត្ថស្ស សាឆក៏ ចចត៌៉ ចិកចោតិ តិក្ខាត៌៉ តញ្ចិរ្យា កចតោ ចិកតត្តា កចតោ ចិកតោតិ ចិកចោ, កចស្ស ឆ តំហេតុ ចិកតត្តា ចិកតោ កចោ ៩តស្វាតិ ចិកចោ៉ ចិកចត្តិ ឃក្ខិដ្ឋត្តិ ចិតស្សត្តិ ព្ទតោ អទិឃឆតចិលេយកា កិលេសយហារចោទាតិបិ ចិកចោ៉ ចិកចសទ្ទស្ស តិក្ខាតាកិឆាតេត្ត “៩ចំ កចេ ចិឌ្ឌយាតេ, ចិកចោ ព្ទក្ខិតក្ខកោ”តិ ព្ទឥយេត្ថ សាឆក៏ ចចត៌៉ ព្ទយាតិ បត តិក្ខាតស្ស បទិឃាឃចចតាតិ –

តិក្ខាត៌ ចិកចោ យោក្លោ, តិទោឆោ អយតំ សយំ;

សន្លាទ្ទបសយោ ទ្យុក្ល-តិទោឆោ អទ្ធត’ក្លយោ៉

ចិចដ្ឋ’យកតំ អត្ថំ, សត្តិបឥ’យសន្លតំ;

ປໂຣໍ ຕຓ຺ຫກ຺ຂເຍາ ທຸກ຺ຂ-ກ຺ຂເຍາ ສເງ຺ຍາຊນກ຺ຂເຍາ

ເຍາຄກ຺ຂເມາ ວິຣາເຄາ ຈ,

ເລິກເຕ຺ຕາ ຈ ພວກ຺ຂເຍາ;

ອປວເຄ຺ຄາ ວິສງ຺ຂາເຣາ,

ສນ຺ຕິ ສຸທ຺ຘິ ວິສຸທ຺ຘິ ຈ

ວິມຸຕ຺ຍາ'ປຈເຍາ ມຸຕ຺ຕິ, ນິພ຺ພຸຕິ ອຸປທິກ຺ຂເຍາ;

ສນ຺ຕິ ອສງ຺ຂຕາ ຘາຕຸ, ສິວາ ຈ ສນ຺ຕເຕາປກໍ

ວິຕາເປຕາຕິ ນາຍາຕິ, ວິເສສກປທໍ ທ຺ວຍໍ;

ນິພ຺ພານວາຈການີຕິ, ສລ຺ລກ຺ຂ຺ຍ ສຸເມຘສາ

“ຕາຓໍ ເລຓ”ນ຺ຕິອາທີນິ-ເປກ຺ລິການິ ພວນ຺ຕິ ຫິ;

ວິເສສກປທານ຺ຕິ, ອຸທ຺ທຕານິ ປກາສເຍ

ຕາຓໍ ເລຓ'ມຣູປຎ຺ຈ, ສນ຺ຕໍ ສຈ຺ຈ'ມນາລຍໍ;

ສຸທຸທ຺ທສໍ ສຣຓຎ຺ຈ, ປຣາຍຓ'ມນີຕິກໍ

ອນາສວໍ ຘຸວໍ ນິຈ຺ຈໍ, ວິຎ຺ຎາຓ'ມນິທສ຺ສນໍ;

ອພ຺ຍາປຊ຺ຌໍ ສິວໍ ເຂມໍ, ນິປຸຓໍ ອປເລາກິຕໍ

អត្ត’យក្ខេ ឌីបេ, អន្តត្តិ រោចល់ បង់;

បហិ៊តំ អន្តុតញ្ញាតិ, ពាហុធាបិ ចិកាចេយ៍

កោព្រក្ខតិ បងយ្យត្តិ, ចងេត្តហិ កន្ទហិ ញុ;

កោត្តំ ចុន្តតិ តិញ្ញាត-យិតិ កោត្តត្តិ កាសិតំ៍

ចិកចោតិ ចា ចិតាយបយ្យត្តិឆតុច្ឆងិដ្ឋិយោបិ ចុន្តត្តិ៍ ពព្ឆ ចិតាសោ ចិកចត់ ...

ព្ពតេព្ឆកា សតោ សត្តស្ស ...

“វតេញ្ញា សិទិចិកចំ ...”តិ ...

ចិកចោ៍ “អសិតិកោដិចិកចស្ស ...”តិ ...

ឈតំ សំ ចិកចោ ឌព្ពិ, សាបតេឃ្យំ បរិក្កតេហា;

ឰញ្ចំ កណ្ឌំ សក់ អតេព្វា, ព្ពតេន្តត ឈតចាចកា៍

...

ឈតតិញ្ញាតបយ្យត្តិ-ចិតាឃុច្ឆងិដ្ឋិយោ;

ចុត្តា ចិកចសេត្ត, ព្ពតិ ចិញ្ញ ចិកាចេយ៍

បិញ្ចកាចោតិ ...

អភិកចតីតិ អភិកចិតា, បរំ អភិកចទេ្តា ឃោ កោឆិ៍ ឲចំ បរិកចិតា, អត្យកចតីតិ អត្យកចិតា, ឃុលំ ចា ក្ទុល្ល ចា អក្ទុល្លឃុលំ ចា អត្យកចទេ្តា ឃោ កោឆិ៍ ឲចំ ឃយត្យកចិតា៍ បច្ចត្យកចិតា, ឲត្ត បត យថា “អយតឃ្ស ទាតា៍ អត្យប្បត្ថ្ស យក្កឃ្ស ស្កប្បារេតា”តិអាឌឹឃុ “ទាតា”តិ បទាត៌ កត្តុចាឥកាត៌ “អយតឃ្សា”តិអាឌឹហិ បឥទហិ កយុចាឥកោហិ ឈ្ងឺយេត្តហិ ឃត្តិ ឃោឌេតា ឌឹស្សតិ, តថា ឮទេយឃបៀ បទាត៌ “បច្ចាយិត្តឃ្ស អភិកចិតា”តិអាឌិតា ឃោឌេតា កាតព្ពា៍ ឲចំ អទេញ្ញាឃបៀ ឲចទ្ធបិត៌ បទាត៌ អាកាទត្តប្បុលិក្កតិទេ្ខឃោ៍

កចតីតិ កចំ៍ កចិស្សតីតិ ចា កចំ, ចទ្ធយាទេតា បុក្កលោ៍ “ឃុចិឌាទេតា កចំ ទេហាតិ, ឃុចិឌាទេតា បទាកចោ៍ ឆយុកាទេយា កចំ ទេហាតិ, ឆយុទេឌឃ្ស៊ី បទាកចោ”តិ ឮទេយតឃ្សត្តឃ្ស ឃាឆក៌ ចចត៌ អឲ ចា ឃេត ឃត្តិ កទេឆតិ, ឃោ “កច”ត្តិ ចត្តទេ្តា, “កចំ កច្ចាយទេតា៍ កចំ អាតទេ្ខា៍ យទេ្តា កចំ បត្តយតិ, ឥទេ្តា កទិយំ បតិត្តត”ត្តិអាឌឹឃុ៍ ឲត្ត បត ឆាត្យអទេត្ត អាឥទេទា ត កាតទេ្តា, ឃយុតិអទេត្តឃេចាឥទេទា កាតទេ្តា “ឃទេ្កតចចត៌ ឃច្ចំ, ទលិកឃយុតិការលោ”ត្តិ ចចតទេតា៍ ទេចាហាទចិឃឃុិ៍ញ្ញទេលិកឃយុតិ ឲច បឆាតា អចិលឈ្លឹយា៍ បទាកចតីតិ បទាកចំ៍ ឲចំ បរិកចំ៍ អភិកចំ៍ អត្យកចំ៍ បកចតិ បទេហាតិ ឃទេ្កាតីតិ បកចំ, បទេហាទេ្តា ឃោ កោឆិ៍ ត បកចំ អប្យកចំ, “អប្យកច”ត្តិ ឆ ឮឆំ ឌាតទេក ឌិដ្ឋំ –

“លិត្តត្តូយិច ចាទេតត, ទ្យទេល្លា ទ្យក្តុយុបិកយិ;

ឃោហំ អប្យកចំ តត្ត, ឃាលំ ហទេត្តហិ អក្កុហិ”ត្តិ

តត្ត ឃាឆកចចតយិឆំ៍ តិក្កហឹតត្តប្បុលិក្កតិទេ្ខឃោ៍

ឆតក្ខតីតិ ឆតយឃ្ស កចត្យតិ ឆតក្ខតិ៍ ឃិទិក្ខតីតិ ឃោកាឃ ទេឆឆ បញ្ញាបុញ្ញាតច្ចា អឆិចចត៌ ឃា អឃ្ស កចត្យតិ ឃិទិក្ខតិ៍ ឲចំ ឃោត្តិក្ខតិ, ឃុចត្តិក្ខតិ៍ ឮកាទត្តប្បុលិក្កតិទេ្ខឃោ៍

កាចឹតិ កចតឃឹលោ កាចឹ, កចតឆយុា កាចឹ, កចទេត ឃាឆ្យកាទឹ កាចឹ៍ ឲចំ ចិកាចឹ៍ ឃយ្យាចឹ៍ បរិកាចឹតិ៍ ត(ព ចិកាចឹតិ អត្តចិកាចទេត ឃយទេត្តា បល្តិទេតា ចុច្ចតិ៍ ឲត្ត ចិទ្តោ, ចិឌ្ឍាកទេតា, ឥាកាលឹតិអាឌិ បរិយាយចចត៌ ឥដ្ឋញ្ញា៍ កចត្តិ ចព –

ចិទ្តោ ចិឌ្ឍាកទេតា ឥាកាលឹ, ចិកាចឹ បល្តិទេតា ឃុឆឹ;

ញ្យទេឆា ចិឃាទេឆា ចិទ្យា, ទេឆាឃញ្យា ចិទ្ខឃុ ចិទ្យ៍

ចិបស្សិ បដិការាហិ ច, រេបឆាចិ គិបរេកា ពចិ;

ក្យសលៅ ចិក្ខរោ ឆឹយា, កពិយា ឃុពិយា ចឃំ

ចក្ខុយា ពណ្ហចា ភរេដ្ឋា, ឆឹរោ ក្ខុរិ ចិចក្ខុរោហា;

សប្បរេដ្ឋា ញុទ្ធិយា បរេដ្ឋា, ឧចំគាយា ចិកាចិរេគាពិ។

ព្រាការត្តប្បុល្លិក្ខគិទ្ធេរសា។

សយម្ភូតិ សយមេវ ភចតឹតិ សយម្ភូ។ រេកា រេសា? អត្ថេរេគ បរេរាបទេសំ សាមំរេយច សច្ចានិ រេពាឃ្យូឆម្ពុំ បដិចិជ្ឈិត្វា សព្វញ្ញុតំ បរេត្វា សក្យបុត្តិ ភកចា។ ចុត្តរេញ្ញហំ ភកចតា –

“គ មេ អាចរិយោ អត្ថិ, សទិសោ មេ គ ចិជ្ជតិ;

សទេចកស្មិំ លោកស្មិំ, គត្ថិ មេ បដិប្បុក្កលោ។

អហញ្ហិ អរហា លោកេ, អហំ សត្ថា អនុត្តរោ;

ឯកោម្ហិ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, សីតិភូតោស្មិ គិព្វុតោ”តិ។

អត្ថោ បត បរិយេតាបរិកាចិតោ សយម្ភូញាណេន សហ ចាសតាយ ចិកតចិជ្ឈុគិទចេលេសកិលេសោ យហាកក្ខុលាសព្វញ្ញុតញ្ញាណាឌិអបរិមេយ្យក្ខុណកណាធារោ ពន្ធសត្តាតោ សយម្ភូ រេសា ឧចំក្ខុតោ ពន្ធសត្តាតោ លោកេ អក្កបុក្កលោតិ ចុច្ចតិ។ ចុត្តរេញ្ញហំ ភកចតា “ឯកបុក្កលោ គិក្ខុចេ លោកេ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ អច្ឆរិយមនុស្សោ, កតមោ ឯកបុក្កលោ? តថាកតោ គិក្ខុចេ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ”តិ។ រេសា ឯកបុក្កលោ ឯតរេហិ “សព្វញ្ញូ, សុកតោ”តិអាទីហិ យថាក្ខុច្ចក្ខុណាធិកតគាមេហិ ច បរិទ្ធោ, “កោតមោ អាទិច្ចពន្ធូ”តិ កោត្តតោ ច បរិទ្ធោ, សក្យបុត្តោ សក្កោ សក្យមុតិ សក្យសីហោ សក្យបុង្គចោតិ កុលតោ ច បរិទ្ធោ, សុទ្ធោទនិយាមាទេចីសុតោតិ មាតាបិតិតោ ច បរិទ្ធោ, សិទ្ធត្ថោតិ កហិតគាមេន ច បរិទ្ធោ។ ភចត្តិ ចេត –

មោ ឯកបុក្កលោ អាសិ, ញុទ្ធោ សោ ចគំ ចរោ;

គោត្តតោ គោតមោ នាម, តថេវាទិច្ចពន្ធុ ច៍

សក្យកុលេ បសូតត្តា, សក្យបុត្តោតិ វិស្សុតោ;

សក្កោ ឥតិ ច អទិច្ចតា, តថា សក្យមុនីតិ ច៍

សព្វត្ថ សេដ្ឋភាវេន, សព្វេ ច សេដ្ឋភាវតោ;

សក្យសីហោតិ សោ សក្យ-បុង្គវោតិ ច សម្មតោ៍

សុទ្ធោទនីតិ បិតិតោ, នភេ វត្ថោវ វិស្សុតោ;

មាតិតោបិ ច សញ្ញាតោ, មាយាទេវីសុតោ ឥតិ៍

សព្វញ្ញូ សុគតោ ពុទ្ធោ, ធម្មរាជា តថាគតោ;

សមន្តភទ្ទោ ភគវា, ជិនោ ទសពលោ មុនិ៍

សត្ថា វិនាយកោ នាថោ,

មុនិន្ទោ លោកនាយកោ;

នរាសភោ លោកជិតោ,

សម្ពុទ្ធោ ទ្វិបទុត្តមោ៍

ទេវទេវោ លោកគរុ, ធម្មស្សាមី មហាមុនិ;

សមត្តចក្កុ បុរិស-ធម្មសារថិ យានទិ៍

ធម្មិស្សរោ ច អនេជ្ឈ-ចចេតោ សព្ទចាហកោ;

ចិសុទ្ធិទេចោ ទេចាតិ-ទេចោ ច សមហិស្សរោ៍

កុសលេញ្ញា'ភិធិចរោ, ភរសីហោ ច ចក្កុមា;

មុត្តិមុត្តិ ភរចរោ, លញ្ចអកិញ្ញោ ជនេភ សុទោ៍

អក្កិរនេសា ឃតិរាជា, លោកនាត្ត'មតក្កោភា;

ចត្តា បចត្តា សព្វម្ម-ចក្កចត្តិ ឃតិស្សរោ៍

លោកដីបោ ទិទិឈនេភា, សមហិត្កោ ភត្តេមា;

លោកត្តឃចិត្ត លោក-បនេជ្ជារតា បុរិសុត្តមោ៍

សច្ចភនេសា សតបុញ្ញ-លក្ខណោ សច្ចសច្ចយា;

រចិពត្ត'សមសមោ, បញ្ចាគេត្ត'កុបុកលោ៍

សព្ទាកិក្ក សព្ទាចិក្ក, សច្ចភាមោ ច បិរក្ក;

បុរិសាតិសយោ សព្ទ-ធម្សាជិ ភរសារថិ៍

សម្មាសម្ពុទ្ធោ ញតិ សោ, ធាណេតា សត្តុត្តមោតិ ច;

តាជិ ចិកជ្ជចាជិតិ, មហាកាភុហិតោតិ ច៍

ចក្ខុតោ ឆយ្ខុតោ, ឃាឈក្ខុតោតិ ចល្លិតោ;

ព្រហ្មក្ខុតោតិ បុរិសា-ឌទេ្ញា ញ្ញតិ ច ទេវាយិតោ។

ទេហិកទេឌេន្ទោ សយម្ភូ ច, យទេហសិ យារកញ្ជូតោ;

អទេយាឈចចតោ ឆយុ-ការេឃា យារាកិក្ខុ ញ្ញតិ។

អសទេញ្ញ្យោតិ តាយាតិ, សក្យទេលាត យទេហសិតោ;

តាយំ ក្យទេលាហិ តិស្សិតំ, ទេកា កចិទេត្រា កទេឆស្សតិ។

តត្រ សព្ពញ្ញូ ញ្ញុព្ភានិ-តាយំ សាឆារលំ ករេច;

សទេព្វសាតយ្បិ ញុទ្ធានំ, ទេកាតទេយា ញ្ញតិអានិ ត។

ញុទ្ធោ បច្ចេកញុទ្ធោ ច, “សយម្ភូ”ញ្ញតិ សាសនេ;

កេចិ “ព្រហ្មា សយម្ភូ”តិ, សាសតាចចរំ ត តំ។

“ញុទ្ធោ តឆាកទេតា សត្វា, ករចា”តិ បទាតិ ត្យ;

ឃាទេតទេតកសហស្សយិ្យសញ្ចារត្តិ អកិល្យាសា។

តត្រ ចានិបធំ អត្ត-បករេញ្ចាច ញ្ញយាតិ ត្យ;

ទុកទេតាបិ ចរត្តិតិ, ចិករេចឃ្យ ចិសារទេកា។

ចិនេយនកបគាត៌ ៗ, អនេបក្លកបគាតិ ច;

អតនេបក្លបគាតីតិ, បគាតិ ត្ចិឆា និឃ្យ៉

តឆា ហិ នត្ធចាេហា តនចនេរា លត្យអកិន្ទ្នោតិ ឲចំបការាតិ អកិឆាតបគាតិ ចិនេយនកបគានេបក្លកាតិ៍ កឆំ?

“ឲចំ ចិឌិតនក្កាយំ, នត្ធចាហ៌ អត្តត្ថរ៍;

នាចកា បឃិរុបិនត្តិ, តេចិន្នា យក្តហាឃិនេតា៉

ឃំ នេលិនេកា ប្ជនឃនេត,

ននេលិកបិនេលិ នគា តយស្សតិ ច;

តនេស្សត នានតចរ៍,

ចិក្ខហិ នោឃ្យ៉ តនចនស្សា”តិ,

“លត្យអកិន្ទ្នាស្ស នានត”ត្តិ ច ឲចំ ចិនេយនកបគានេបក្លកាតិ កចត្តិ៍ ត្យន្ទ្ជា ឌិនេតា កកចាតិ ឲចំបការាតិ បត នេតា ចិនេយនកានេបក្លាតីតិ គ្គត្តា៉

នេកចិ បនេតត្ធ ឲចំ ចគេឃ្យ៉ “យុតិន្ទ្នោ នយលិន្ទ្នោ នយលិស្សនេរា ឃតិស្សនេរា អាឌិច្ចពាត្តុ រចិពាត្តុតិ ឲចំបការាត៌ ប្អឆ ចុត្តាតយកិឆាតាត៌ ចិនេយនត្ធាកាចនេតា បុតរុត្តិនោនេយា អត្ថិ”តិ៍ តត្ត, អកិឆាតាត៌ អកិនក្លនលឹឃាតកិនក្លនលឹឃចនេយត អកិនក្លតាកិឆាតាតិ អតកិនក្លតាកិឆាតាតីតិ ន្ទ្ជឆា ឌិស្សតនេតា៉ តឆា ហិ កត្ថចិ នេកចិ “នក្យឃិនេហា”តិ អកិឆាត៌ បឌិច្ច “នក្យនោកនទី នក្យយិកាឆិនេបិ”តិអាឌិតា តាតាចិចិឆយកិឆាតយកិនក្លនេរាត្តិ, បិចចនេតបិ ហិ “ន្ទ្និក្កយចនេហត្តត្ថ’យលត្ធា”តិ បិនេផា ឌិស្សតិ៍ តឆា នេកចិ “ឆយុរាឌា”តិ អកិឆាត៌ បឌិច្ច “ឆយុឌិនយតី”តិអាឌីតិ អកិនក្លនេរាត្តិ៍ “នព្ទាញ្ញា”តិ អកិឆាត៌ បឌិច្ច “នព្ទាគស្សាចិ នព្ទាគស្សិ”តិអាឌីតិ អកិនក្លនេរាត្តិ, “នហស្សនេក្លា”តិ អកិឆាត៌ បឌិច្ច “គននតនេលិចនេតា”តិអាឌីតិ អកិនក្លនេរាត្តិ៍ “អាឌិច្ចពាត្តុ”តិ អកិឆាត៌ បឌិច្ច “អរចិត្តុនហាឃពាត្តុ”តិអាឌីតិ អកិនក្លនេរាត្តិ៍ “អព្ទុឌ”ត្តិ អកិឆាត៌ បឌិច្ច “តឹរឌំ កុជ្ជា”ត្តិអាឌីតិ អកិនក្លនេរាត្តិ៍ បិចចនេតបិ ហិ ឃំ បគុយំ, ត៌ ឌលឌំ តាយាតិ យត្ថា បឌិនម្មិគាប្យនេត្តហិ អរិនេឃហិ នេគនតាចិលិនចនេយត ចុនេត្តា “បគុយុត្តរតាយិនេតា”តិ ចត្តព្ទា្វនេត

“ឧលឌុត្តរតាយិគោ”តិ បរិជោ ជិយ្យតិ៍ ឲចំ អភិសប្លូតាភិឆាតាតិ ជិយ្យន្តិ៍

“ឮុទ្ធោ ភកចា”តិ អភិឆាតាតិ បត អតភិសប្លូតាភិឆាតាតិ៍ ចុត្តទោញ្ចំ ឆយូទសតាបតិតា អាឃស្ថូតា សាទិបុទេត្តត “ឮុទ្ធោតិ ទតចំ តាយំ យាតទា ពចំ, ត បិតទា ពចំ, ត ភកិតិឃា ពចំ, ត ឌាតិសាទលីហិទតហិ ពចំ, ត ទឌចតាហិ ពចំ, ចិទយាក្ខត្តិកទយចំ ឮុទ្ធាតំ ភកចត្តាតំ ទចាឆិឃា ឫុទល សហ សត្តាញ្ញាតញ្ញាឈប្បដិលិកា សឆ្ជិកា បញ្ញត្តិ ឃជិជំ ឮុទ្ធោ”តិ, តឆា “ភកចាតិ ទតចំ តាយំ យាតទា ពចំ…ទប… សឆ្ជិកា បញ្ញត្តិ ឃជិជំ ភកចា”តិ៍ ឲចំ “ឮុទ្ធោ ភកចា”តិ អភិឆាតាតិ អតភិសប្លូតាភិឆាតាតិ៍ ត ហិ តាតិ អភិឆាតាតិ ទចច “សត្វា ឃុកទតា ឌិទតា”តិអាឌីតិ ច អញ្ញា ពិញ្ចិ អភិឆាតំ បដិច្ច អភិសប្លូតាតិ, តាបិ អញ្ញាតិ អភិឆាតាតិ ឲតាតិ បដិច្ច អភិសប្លូតាតិ ជិយ្យន្តិ៍ តឆា ហិ “ឮុទ្ធោ”តិ អភិឆាតំ បដិច្ច “ឮុឌ្ឍិញ្ញា ទចាទឆតា ទចាឆទកា”តិអាឌីតិ តាយាភិឆាតាតិ ត អភិសប្លូទទាត្តិ៍ តឆា “ភកចា សត្វា ឃុកទតា”តិអាឌីតិ តាយាភិឆាតាតិ បដិច្ច “សយ្បត្តភទកា អត្យសាសទកា ឃុត្តុរចចទតា”តិអាឌីតិ តាយាភិឆាតាតិ តាភិសប្លូទទាត្តិ៍ ឲចំ ឮុយំ ចិភាហំ ឌទយ្យតំ “ឃុតិទត្តា សយលិទត្តា សយលិឃ្យទទា ឃតិឃ្យទទា អាឌិច្ចពត្ត រចិពត្ត”តិអាឌិតា តទឃត បុតទុត្តិ អទយត្តិ ពតាតិ ដដ្ឋញ្ញា៍ ឲចយញ្ញត្រាបិ តទឃា ទតតទញ្ញា៍ អត្រិជំ ចុច្ចតិ –

“អភិសប្លូតតាយច្ចា, តាយច្ចាតភិសប្លូតំ;

ឆ្ចិធ្យក្ខូយចទទា ឮុទ្ធោ, ឮតិ តាយំ ឆ្ចិឆា ភទច”តិ៍

បក្ខតិ បទំ បសឃ្យាភចតីតិ បក្ខ, ឮឃ្យទទា៍ “អទញ្ញាឃ្យ បក្ខ អឃំ លុដ្ឋទកា”តិ ឮឌទយតឃ្យត្វឃ្យ សាឆកំ ចចតំ៍ អភិក្ខតិ អភិកចតីតិ អភិក្ខ, អសញ្ញាសទត្តា៍ ពិ ទសា អភិកចិ? ចត្តាទទា លទត្ត អទ្វុបិទតា៍ ឮតិ ចត្តាទទា លទត្ត អទ្វុបិទតា អភិកឌីតិ អភិក្ខ៍ ទសា ច ទលា តិទច្ចុតតត្តា អភិកចតក្រិឃាឃាសតិ បុទន្តុចា’សញ្ញាប្បត្តិទតា ឈសាតលិភិពាទល អត្តតា អឆិកតបច្ចាយញ្ញាតំ សញ្ញាចិទាកចទសត ភាទចត្វា ចត្តាទទា អទ្វុបក្លូទត្ត អសញ្ញាភទច អប្បចត្តិកទទលាត អភិកចិត្យាទភិ, តឌភិកចតពិច្ចំ ឮឌាតិ ឃិដ្ឋន្តិ អភិកឌីតិ អភិក្ខតិ ចុច្ចតិ៍ អបិច តិទច្ចុតតភាទចត អភិកចតញ្ជាបិទទ អសតិបិ បុទន្តុ សទចតតពាទល សញ្ជាបិទត្តា សទចតតឃ្យ ចិឃ តិទច្ចុតតឃ្យាបិ សទតា តឃ្យ ក្ខបចាទទត សញ្ជាបិទតាចចតំ ឃុឌ្ឍទតច៍ ជិយ្យតិ ហិ ទលិទក សាសទត ច សទចតតឃ្យ ចិឃ អទចតតឃ្យបិ ក្ខបចាទទត សញ្ជាបិទតាចចតំ៍ តំ ឃឆា? ក្វាលំ បតិត្យកាយំ, ឲចំ ទលិទក៍ សាសទត បត –

“ទទាឌទត្ត ឌាទទក ជិច្ចា, ក្ខត្តិក្កា ចិបុលិ ឌ្យា;

សឃទយទចាតយិត្វាត, ក្ខបកដ្ឋន្តិ ឌាទទក”តិ ច

“អក្កាទិទតា ឌាតិ ឌ្យា ភឌទត្ត, ឋទលសិទតា លឌតំ ចិប្បហាឃា”តិ ច “ឋលំ ទតាទសតិ ពឃ្យក”ន្តិ ច អាឌិ៍ អភិក្ខសដ្ឋឃ្យ

អបណ្ណាបត្តាភិធានេត្ត “អភិក្ខំ អភិក្ខណោ យណ្ណាតី”តិ ព្ទុនេយត្ត សាធក៌ ចចត៌ អឆ ចា អភិកចតីតិ អភិក្ខ, បនេសយភិកចិតា ឈោ កោចិ៌ ចិនេសសនោ បត តឆាកនោនេឈច អភិក្ខ៌ ចុត្តនោញ្ញ៉ា ភកចតា “តឆាកនោ ភិក្ខូច អភិក្ខ អតភិក្ខណោ អណ្ណាឆត្តុនោ ចសចត្តី”តិ៌ កោចិ បត “អភិក្ខ តាយ សហនេស្សា ព្រាហ្មា”តិ ចឆត្តិ៌

ចិក្ខតិ ចិនេសក្ខណោតិ ចិក្ខ, “ភចនោតំ សនេច ញុទ្ធោ, តិណ្ណោ លោកត្តក្ខ ចិក្ខ”តិ ព្ទុនេយតស្សត្តស្ស សាធក៌ ចចត៌ ចិក្ខតិ ហេត្ត ក្ខុបកាឈឆយុកាឈសយ្យត្តិឈា ចិនេសក្ខណោតិ អនេត្ត៌ អាហ ច –

“ចិស្សយានោតាបិ តាចស្ស, ក្ខុបកានោឈា អចិត្តិនោឈា;

អសាឆាទោលេកាលោទ្ធ, ឆយុកានោឈ ពឆាច កា”តិ៌

អឆិក្ខតិ អឆិកចតីតិ អឆិក្ខ, ព្ទស្សនោ៌

“តឆា យំ តបនោនេឌត, សត្តនោត្តា តិឌិចាឆិក្ខ;

ឆានោនេត្តា ព្រាហ្មណំ ចណ្ណំ, ភិក្ខុាឈ យំ ក្ខុបិកយី”តិ –

ព្ទុនេយតស្សត្តស្ស សាធក៌ ចចត៌ បតិក្ខតិ បតិក្ខណោតិ បតិក្ខ, “កោលាស្ស បតិក្ខ”តិ ព្ទុនេយតស្សត្តស្ស សាធក៌ ចចត៌ កោព្រក្ខតិ កោត្តសណ្ហាតំ អយតយហាតិព្ទាត៌ អានេយុល៌ ពត្វា ក្ខណោតិ កោព្រក្ខ, សោតាបត្តិយក្កស្ស អតត្តនោបច្ចនេឈត បិលាប្បត្តឆាលចចិបស្សតាចិនេត្តត សយត្តាកនោ បុក្កលោ៌ ចុត្តនោញ្ញ៉ា ភកចតា “ពតនេយា ច បុក្កលោ កោព្រក្ខ? នេឈសំ ឆយុាត៌ សយតត្តនោ អទិឈឆយុស្ស អចក្កត្តិ ហោតិ, នេតហិ ឆយុហិ សយត្តាកនោ បុក្កលោ កោព្រក្ខ”តិ, ព្ទុនេយនេចត្ត អត្តសាធក៌ ចចត៌ អបិច សយណោតិ កោត្តយត្តយតុកចយានោតា ពាសាចពាល្លសយណោបិ កោព្រក្ខ៌ នេសា ហិ “សយណោ”តិ កោត្តយត្ត អតុកចតិ ចិត្តុតិ, ត សយលឆយុ អត្តតិ អចិឌ្ឍាតត្តាតិ “កោព្រក្ខ”តិ ចុច្ចតិ, “ភចិស្សត្តិ នោ បតាតត្ត អតាពតយត្ថាត៌ កោព្រក្ខតោ ពាសាចពាល្លា ទុស្សីលោ បិបឆយុា”តិ ព្ទុនេយតស្សត្តស្ស សាធក៌ ចចត៌ ចព្រក្ខតិ សនេក្កា៌ នេសា ហិ យាតាបិតិភនោលាឌីហិ សត្តហិ ចនេត្តហិ សក្កត្ត លភិត្វា អណ្ណោ នេឆនេច ចនេត្តត អភិកចតីតិ ចព្រក្ខ៌ អាកយទ្ធពឆាឈំ បត ក្ខឆាតុបិ្យលព្ទុយាត៌ បត្តិអត្តយ្យិ កនេហត្វា “ចនេត្តត អណ្ណោ អភិកចិត្វា នេឆចិស្សទិឈំ បនេត្តាតិ ចព្រក្ខ”តិ ចុត្ត, “ចព្រតាយក៌ ចា អសុទ៌ អភិកចតីតិ ចព្រក្ខ”តិ ច, “ចព្រក្ខ ឌឈតំបិតា”តិ ព្ទុនេយតស្សត្តស្ស សាធក៌ ចចត៌ ឲត្ត ហិ ចព្រក្ខតិ ចព្រតាយកស្ស អសុនេស្ស អភិកចិតា៌ ឌឈតំ បិតាតិ ឌឈត្តាត៌ បិតា៌ “សនេក្កា ព្ទុនេត្ត បុទិត្តុនេឆា” ព្ទុច្ចាឌិ បទិឈាឈចចត៌ ព្ទុឆំ តុ ឆាតាឆិកានេទ បកានេសស្សាយ៌ បទាភិក្ខតិ បនេយភិកចតីតិ បទាភិក្ខ៌ ឲចំ ក្ខុបិកិក្ខតិអាឌីសុបិ៌ សព្ទាភិក្ខតិ សព្ទុយភិកចិតព្ទា អភិកចតីតិ សព្ទាភិក្ខ៌ សព្ទាភិក្ខតិ ច ព្ទុឆំ តាយំ តឆាកតនេស្សច ឈុឌ្ឍតិ៌ ចុត្តនោញ្ញ៉ា ភកចតា –

“សត្តាភិក្ខ សត្តចិទ្ធហយស្មិ,

សទ្ទេសុ ធម្មេសុ អត្នុបលិត្តោ;

សទ្ទញ្ជហោ ពណ្ហក្ខយេ ចិមុត្តោ,

សយំ អភិញ្ញាយ កមុទ្ទិសេយ្យ”ន្តិ។

ក្ខាការន្តបុល្លិង្គនិទ្ទេសោ។ និយតបុល្លិង្គនិទ្ទេសោយំ។

ព្ហងានិ អតិយតលិង្គានំ តិយតលិង្គេសុ បក្លិត្តានំ ក្ខុតបរាក្ខុត សព្ពុតស្តាឌីនំ តិទ្ទេសោ ចុទ្ធតិ។ តត្រ ក្ខុតោតិ អត្តនោ បច្ចយេហិ អភចីតិ ក្ខុតោ, ក្ខុតោតិ ជាតោ សញ្ជាតោ តិព្ពត្តោ អភិតិព្ពត្តោ បាតុក្ខុតោ, ក្ខុតោតិ ចា លទ្ធសត្តុបិ ឃោ កោចិ សចិញ្ញាណកោ ចា អចិញ្ញាណកោ ចា។ អថ ចា តថាការេន ភចតីតិ ក្ខុតោ, ក្ខុតោតិ សច្ចោ តថោ អចិតថោ អចិបរីតោ ឃោ កោចិ, ឲ្យុ ឃោ ក្ខុតសទ្ទោ សច្ចត្ថេ, តស្ស “ក្ខុតទ្ទោ”តិ ព្ហាឌយេត្ច សាធកំ ចចនំ។ បរាក្ខុតោតិ បរាភចីតិ បរាក្ខុតោ។ ស្វេ ក្ខុតោតិ សព្ពុតោ។ ចិសេសេន ក្ខុតោតិ ចិក្ខុតោ។ ចិស្សុតោ ក្ខុតោតិ ចា ចិក្ខុតោ, “ចិក្ខុតារម្មណ”ន្តិ ព្ហាឌយេតស្សត្ថស្ស សាធកំ ចចនំ។ ចិភចីតិ ចា ចិក្ខុតោ, ចិនទ្ទោតិ អចេត្ថា, “ក្ខុបេ ចិក្ខុតេ ត ចុសត្តិ ចស្សា”តិ ព្ហាឌយេតស្សត្ថស្ស សាធកំ ចចនំ។ បិហេដ្ឋិ ក្ខុតោតិ បិត្តុក្ខុតោ។ អាចិ ភចតីតិ អាចិក្ខុតោ។ ឲ្យចំ តិរោក្ខុតោ។ ចិភាក្ខុតោ។ ភចិតុយត្តុច្ចិតោកាតិ ភទ្ទោ។ បរិភចិយតេ សោតិ បរិក្ខុតោ។ ឃេន កេនចិ ឃោ បីឡិតោ ហឹឡិតោ ចា, សោ បរិក្ខុតោ។ កម្មមាតទ្ទោ ឃថាកាយចានី។ អភិភចិយ្យតេ សោតិ អភិក្ខុតោ។ អធិភចិយតេ សោតិ អធិក្ខុតោ។ ឲ្យចំ អទ្ធក្ខុតោ។ ឲ្យុ អធិសទ្ទេត សមាតទ្ទោ អទ្ធសទ្ទោ, “ចក្ខុ ភិក្ខវេ អទ្ធក្ខុតំ, ក្ខុបា អទ្ធក្ខុតា, ចក្ខុចិញ្ញាណំ អទ្ធក្ខុត”ន្តិ ព្ហាឌយេតស្សត្ថស្ស សាធកំ ចចនំ, តថា “ព្ហាឆ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ត ហេច អតទ្ធក្ខុតំ អត្តានំ ត អទ្ធភាវេចតី”តិ បឡឹ។ តត្ថ អតទ្ធក្ខុតន្តិ ទុក្ខេត អតធិក្ខុតំ។ ទុក្ខេត អតធិក្ខុតោ តាម មតុស្សត្តភាវោ ចុច្ចតិ, តំ ត អទ្ធភាវេចតិ តាភិភចតីតិ សុត្តបទេត្ថោ។

អត្តភចិយតេ សោតិ អត្តក្ខុតោ។ ឲ្យចំ សមត្តក្ខុតោ។ បច្ចត្តក្ខុតោ។ ភាចិតោ។ ឲ្យុ ភាចិតោតិ ព្ហូហិតា សមាតាធិការេ “សតិសម្មោជ្ឈង្គោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ”តិអាទីសុ ក្ខុហឹចាចកំ បឆាតបទំ សាសេត ឌជ្ជត្ថំ។ តិត្ថិយសមយេ បត ភាចិតោតិ កាយក្ខុហោ ចុច្ចតិ។ ចុត្តញ្ហេតំ បាឡិយំ “ត ភាចិតកាយោសីតី”តិ។ តត្រ ភាចិតា តាម បញ្ចោ កាយក្ខុហា, តេ ត អាសីសតិ ត សេចតីតិ សុត្តបទេត្ថោ។

សម្ភាចិយតេ សោតិ សម្ភាចិតោ។ ឲ្យចំ ចិភាចិតោ។ បរិភាចិតោ។ អត្តបរិក្ខុតោ។ យត្នបរិក្ខុតោតិ យត្ន បរិភចិយិត្ថ សោតិ យត្នបរិក្ខុតោ។ ឲ្យុ យត្នបរិក្ខុតោតិ ឲ្យសកំ អបុត្តបរិភចនោ ចុច្ចតិ។ យតត្តិ ហិ តិបាតបទំ។ “អតិបណ្ឌិតេត បុត្តេត, យតយិវ្វបក្ខុលិតោ, ភេចភេត្តេត អត្តនោ អត្ថទ្ធភាវេត ភេច ឧត្តិយេត្តាឌីតច្ចោ អភាវេត កុមារកស្សបត្តេរោ ច ថេរី ច យតំ តាសិតោ, យតំ ចុឡហោ អហោសិ”តិអាទីសុ

ចស្ស បយោគោ ចេឌិតព្ពោ អត្រ យតំសទ្ធស្ស កិច្ចំ យុត្តិ ចទាយ

យតំសទ្ធោ ខ្ចិធា កិទេត្វា, តាយំ តេបាតិកច្ចិតិ;

សត្តិ តស្ស យតំ ហោតិ, យតយិស្សបក្កិលេតោតិ

បរិកចិតត្តាតិ អត្តោត បរិកចិតំ សក្កលោយ្យាតិ បរិកចិតត្តោ ឯវំ បរិកោត្តត្តោ បរិកចតីយោ តព្ពបច្ចយដ្ឋានេត ហិ សក្កលោយ្យបទយោឌតា ឌិស្សតិ “អលត្ថំ អារបុណ៌ លត្តុំ លកតីយំ លត្ថុំ ចា សក្កលោយ្យ”ត្តិ អឆ ចា បរិកចតយរហតីតិ បរិកចិតត្តោ ឯវំ បរិកោត្តត្តោ បរិកចតីយោ តឆា ហិ តព្ពបច្ចយដ្ឋានេត អរហតិបទយោឌតា ឌិស្សតិ “បរិសក្កលោយ្យំ លិកយរហតីតិ លត្តុា”ត្តិ ឯវត្តុ បត បរិកោត្តត្តាតិ បទស្ស អត្ថិកាចេ “លត្តិយោ លោ យហារាឌ ឌហទោតិ ត ឋ្ជាតត្តោ ត បរិកោត្តត្តោ”តិ បាឡិត្ត តិទស្សតំ អកិអធិបុត្តោ ក្វធាតុយោ សយាតត្វា សេសាតិ ឌ្យកាតិ តយាតុសារេត ទោឃ្យាតិ កយាតោតិ កចតីតិ កយាតោ, យទ្ធោចកាវលោបេបិ ឌដ្ឋត្តោ អត្រិឌំ ចត្តត្តំ –

“កិំ សោ កយាតោ សច្ចកោ”, ត្តច្ចត្រ បាឡិត្តយំ បត;

រូបំ កចតិធាតុស្ស, ចលោបេតច ឌិស្សតិ

អត្រាយំ បាឡិត្ត “កិំ សោ កយាតោ សច្ចកោ តិកណ្ឌបុទត្វា, យោ កកចទោតា ចាឌំ អាទោរបស្សតី”តិ ចិកចយាតោតិ ចិកចតីតិ ចិកចយាតោ ឯវំ បរិកចយាតោតិអាឌីស្វ តត្វ “អកិសម្ពុទោត្តា”តិយស្ស កទោរត្តា តិបត្ថាទទត្តា ត្តច្ចេចទេត្វ “សត្តាតិ អកិសម្ពុទោត្តា, សរាឌចសតិ ចសេ”តិ ត្តទយេតស្សត្វស្ស សាធក៌ ចទតំ យស្មា បតិយាតិ “កចយាតោ”តិអាឌីតិ ចិប្បកតបច្ចត្តចទតាតិ, តស្មា សទយាតោ ទោឌតិ, កច្ឆត្តា កណ្ឌាតិ, “កច្ឆត្តា សោ ការក្វាទោឌា, អទ្ធស អច្ចតំ ត្តសិ”ត្តិអាឌីតិ ចិយ បរិបុណ្ណត្តក្រិយាបទាតិ កត្វា រាឌា កចយាតោ សយ្យត្តិយត្វកចតីតិអាឌិតា យោឌេតព្ពាតិ “សទយាតោ កច្ឆត្តា”តិអាឌីតិ ហិ “យាតោតា កទោតា បទត្វា”តិអាឌីហិ សឌិសាតិ ត ហោត្តិ, ឋត្តក្រិយាបទាបក្កកាតិ ហោត្តិ ត្វាបច្ចយត្តបទាតិ ចិយាតិ

បរិកចិយយាតោតិ បរិកចិយតោ សោតិ បរិកចិយយាតោ ឯវំ បរិក្យយ្យាតោតិអាឌីស្វបិ ត្តយាតិបិ ចិប្បកតបច្ចត្តចទតាតិ, តស្មា “រាឌបុរិសេហិ តីយយាតោ ចោទោរា ឯវំ ចិទេត្តសី”តិអាឌីតិ ចិយ បរិបុណ្ណត្តក្រិយាបទាតិ កត្វា អត្តោហិ បរិកចិយយាតោ តាលាំ កចេសតិ កោកោ បុក្កុលតាត្វកចិយយាតោ បរិក្កលយំ កច្ឆតីតិអាឌិតា យោឌេតព្ពាតិ ឯវំ សព្ពត្រ ត្រាឌិសេសុ ចិប្បកតចទេតសុ យោឌេតព្ពាតិ អយំ អតិយតលិក្កាតំ តិយតលិក្កេសុ បក្កិត្តាតំ ក្វត បរាក្វត សម្ពតសទ្ធាតំ តិទ្ទេសា ត្តច្ចេចំ បុល្លិក្កាតំ ក្វធាតុយយាតំ យឆារហំ តិព្ពចតាឌិចសេត តិទ្ទេសា ចិកាចិតោ

ᨵᩁᩣᨲᩥ ᨵᩁᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ – ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩈᩥᨠᩣᨲᩥ ᨠᩣᩈᩮᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣᩈᩥᨠᩣ, ᨿᩣ ᨠᩣᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩈᩣ ᨠᩣᩈᩥᨠᩣ, ᨠᩣᩈᨲᩣᨲᩥ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩣ ᨸᩕᩣᩉᨲᩣ ᨷᩣᨲᩥᨣᩁᨱᩴ ᩋᩣᩮᩈᩅᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩣᩁᩮᩣ, ᩅᩥᨠᩣᩈᨲᩣᨲᩥ ᨸᨠᩣᩈᨲᩣ ᩈᨯ᩠ᨰᩔᨲᩣ, ᩋᨳ ᩅᩣ ᩅᩥᨠᩣᩈᨲᩣᨲᩥ ᩋᨠᩣᩈᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᨱᩣᨸᨲᩣ, ᩈᨾ᩠ᨽᩣᩈᨲᩣᨲᩥ ᨽᩪᨾᩥᩈᨲᩣ ᩮᨴᩣᨿᨲᩣ, ᨸᩁᩥᨠᩣᩈᨲᩣᨲᩥ ᩅᩣᩈᨲᩣ, ᩈᨿᨲ᩠ᨳᩮᨲᩣ ᩅᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩣ, ᩋᩣᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ.

ᨽᩪᨾᩦᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨿᨾᩣᨲᩣ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨽᩪᨾᩥ, ᩋᨳ ᩅᩣ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩥ ᩮᩅᨲ᩠ᨳ ᨳᩣᩅᩁᩣ ᨧ ᨩᨦ᩠ᨣᨾᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᨽᩪᨾᩥ, ᨽᩪᨾᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨳᩅᩦ, “ᨸᨳᩅᩣᨿ ᨽᩪᨾᩥᨿᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᨶ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨽᩪᨾᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ, ᨿᩣ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨻᩣᩃᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᨶ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᨸᨳᩅᩦ, ᨲᩔᩣ ᨶᩣᨾᩣᨶᩥ ᩋᨽᩥᨵᩣᨶᩣᨶᩥ –

“ᨸᨳᩅᩦ ᩮᨾᨴᨶᩦ ᨽᩪᨾᩥ, ᨽᩪᩁᩦ ᨽᩪ ᨸᩩᨳᩩᩅᩦ ᨾᩉᩦ;

ᨨᨾᩣ ᩅᩈᩩᨾᨲᩦ ᩏᨻ᩠ᨻᩦ, ᩋᩅᨶᩦ ᨠᩪ ᩅᩈᩩᨶ᩠ᨵᩁᩣ;

ᨩᨣᨲᩦ ᨡᩥᨲᩥ ᩅᩈᩩᨵᩣ, ᨵᩁᨱᩦ ᩮᨣᩤ ᨵᩁᩣ”ᨲᩥ.

ᩋᨳ ᨽᩪ ᨠᩪ ᩮᨣᩤᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨸᨳᩅᩦᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨠᩩᨲᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᩮᨧ?

ᩅᩥᨶ᩠ᨴᩣ ᨽᩪᨸᩣᩃ ᨠᩩᨾᩩᨴ-ᩮᨣᩤᨸᩣᩃᩣᨴᩥᨸᨴᩮᩈᩩ ᩅᩮ;

ᨽᩪ ᨠᩪ ᩮᨣᩤᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨸᨳᩅᩦ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨽᩣᩅᨿᩮ.

ᨽᩪᨲᩦᨲᩥ ᨽᩅᨶᩴ ᨽᩪᨲᩥ, ᩅᩥᨽᩪᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨽᩣᩅᨶᩣ, ᩅᩥᩮᩈᩈᩮᨲᩣ ᨽᩅᨶᩴ ᩅᩣ, ᩋᨳ ᩅᩣ ᩅᩥᩮᩈᩈᩮᨲᩣ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩥᨽᩪᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ, “ᩁᩮᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩥᨽᩪᨲᩥ ᨸᩥᩉᨶᩦᨿᩣ ᩅᩥᨽᩪᨲᩥᨿᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᨵᩁᩮᨾᨲ᩠ᨳᩔ ᩈᩣᨵᨶᩴ ᩅᨧᨶᩴ ᨵᩁᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ.

ᨽᩪᩁᩦᨲᩥ ᨸᨳᩅᩦ, ᩈᩣ ᩉᩥ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨽᩪᩁᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ, ᨽᩅᨲᩥ ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩥ ᩅᩣᨲᩥ ᨽᩪᩁᩦ, ᩋᨳ ᩅᩣ ᨽᩪᨲᩣᨽᩪᨲᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩔᩥᨲᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩁᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨽᩪᩁᩦ, ᨸᨳᩅᩦᨶᩥᩔᩥᨲᩣ ᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨳᩅᩥᨿᩴᨿᩮᩅ ᩁᨾᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣ ᨵᩁᨾᩣᨶᩣᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨽᩪᩁᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ, ᨽᩪᩁᩦᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᨸᨳᩅᩦᩅᨧᨶᩮ “ᨽᩪᩁᩦᨸᨬ᩠ᨬᩣ”ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩣᨵᨶᩴ ᩅᨧᨶᩴ ᩋᨸᩥᨧ ᨽᩪᩁᩦ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ ᨽᩪᩁᩦ, ᨸᨬ᩠ᨬᩣ, ᨽᩪᩁᩦᨲᩥ ᨸᨳᩅᩦᩈᨾᩣᨿ ᩅᩥᨸᩩᩃᩣᨿ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩑᨲᩴ, “ᩮᨿᩣ ᩅᩮ ᨩᩣᨿᨲᩦ ᨽᩪᩁᩦ, ᩋᨿᩮᩣᨣᩣ ᨽᩪᩁᩥᩈᨦ᩠ᨡᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩅᨧᨶᩴ ᨵᩁᨾᨲ᩠ᨳᩔ ᩈᩣᨵᨶᩴ, ᩋᨳ ᩅᩣ ᨽᩪᨲᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᩁᨾᨲᩦᨲᩥ ᨽᩪᩁᩦ, ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᨲᩴ ᨶᩣᨾᩴ, “ᨽᩪᩁᩦ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨸᨳᩅᩦᨲᩥ ᩋᨲᩮᩣ” ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩅᨧᨶᩴ ᨵᩁᨾᨲ᩠ᨳᩔ ᩈᩣᨵᨶᩴ, ᩋᨳ ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᩅ ᩁᩣᨣᩣᨴᨿᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩩ ᩋᨽᩥᨽᩅᨲᩦᨲᩥ ᨽᩪᩁᩦ, ᩁᩣᨣᩣᨴᩥᩋᩁᨿᩮᩣ ᩋᨽᩥᨽᩅᨲᩦᨲᩥᨸᩥ ᨽᩪᩁᩦ, ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᨸᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨿᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩣ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩁᩣᨣᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ ᨽᩪᩁᩦ, ᨸᨬ᩠ᨬᩣ, ᩮᨴᩣᩈᩴ ᩮᨾᩣᩉᩴ…ᨸᩮ… ᩁᩣᨣᩮᩣ

អទិ, តំ អទី ពន្ធីតិ ភូរិ, បញ្ញា់ ទោសោ់ មោហោ...បេ... សទ្ធា ភចការិតោ គម្ភា អទិ, តំ អទី ពន្ធីតិ ភូរិ, បញ្ញា”់ ឧត្តា បន

“កោធក្ក”តិ បទមិវ “អទិក្ក”តិ វត្តព្ពេបិ ភូសទ្ធិ បុព្ពតិបិតំ គត្វា សន្ធិវសេន ភូរីតិ បទមុច្ចារិតត្តិ ទដ្ឋព្ពំ់ អបិច ព្រាហ្មណស្ស តាយិគបទស្ស វិតាបិ ឧបសគ្គេន អភិភវតាតិអត្ថោ លព្ភតិមេវ, តាធ្យាតិគបទស្សុតិ ទដ្ឋព្ពំ់ ពុទ្ធំ បន បញ្ញាយ បរិយាយវចនំ –

បញ្ញា បជាននា ចិន្តា, វិចយោ ឧបលក្ខណា;

បវិចយោ ច បណ្ឌិច្ចំ, ធម្មវិចយមេវ ច់

សល្លក្ខណា ច កោសល្លំ, ភូរី បច្ចុបលក្ខណា;

នេបុញ្ញញ្ចេវ វេភព្យា, មេធា ឧបបរិក្ខកា់

សម្បជញ្ញញ្ច បរិណា-យិកា ចេវ វិបស្សនា;

បញ្ញិន្ទ្រិយំ បញ្ញាពលំ, អមោហោ សម្មាទិដ្ឋិ ច;

បតោទោ ធាតិធម្មុទ្ធា, ញាណានិ ពហិតានិ មេ់

ធាលំ បញ្ញាលម្ពុន្នា, សមេធា មោទោ ច ទិដ្ឋិ ច;

មគ្គា ពោធោ ពុទ្ធិ ពុទ្ធិ, បដិភានញ្ច ពោធិតិ់

ធម្មោ ចិន្តា គតិ មោនំ, នេបក្កំ កោ មតី មុតិ;

វិមំសា មោនិ ធោនា ច, បណ្ឌា បណ្ឌិច្ចមប្បិ ច;

វេទោ បណ្ឌិតិយញ្ចេវ, វិកិច្ឆា មីរិយាបិ ច់

“វេទោ ពោធិ”តិ យំ វុត្តំ, ធាលាភាយញ្ញយំ ពុទ្ធំ;

ញុទ្ធបច្ចេកសម្ពុទ្ធ-សាចកាតម្បិ ន្វហតិ៍

“អភិសេដ្ឋាឆិ សេដ្ឋាឆិ”, ឮតិ តាយទ្វយំ បត;

បច្ចេកញុទ្ធសដ្ឋញ្ញា-ញុទ្ធាត់ឈេច ន្វហតិ៍

អភិសេដ្ឋាឆិសដ្ឋាតា, បទ៩យាបបគា បត;

ឆាកាលបណ្ណត្តិ សដ្ឋញ្ញា-សម្ពុទ្ធឈ្យេច ន្វហតិ៍

សម្ពាសេដ្ឋាឆិសដ្ឋាតា, អត្រុត្តទបគានិកា;

ញុទ្ធា ចា ឆាកាលបណ្ណត្តិ, សដ្ឋញ្ញាឈ្យេច ន្វហតិ៍

“សដ្ឋញ្ញាតា”តិ ឃំ ចុត្តំ, ឆាកាលំ សដ្ឋញ្ញាតេាច តំ;

ឃ្យុឌ្ឍេត អចសេសា ត្យ, ឆាកាលបដ្ឋាត្តិ សដ្ឋាកា៍

ឆាកាលកាចម្បិប្បសេក្តបិ, ឆម្ពុចក្កានិកំ បត;

បឈោឌតត្តទាកាចា, តា៣ សត្ថុម្បិតំ យឈាតិ៍

ភ្វតីតិ ភ្វតស្ស ករិយា៍ យថា ហិ បេតស្ស ករិយា “បេតី”តិ ចុច្ចតិ, ឲចេយច ភ្វតស្ស ករិយា “ភ្វតី”តិ ចុច្ចតិ៍ ខេកាតីតិ យាឃ សង្ខិ៍ កេឆេត្តត សា ញុត្តិ “ខេកាតី” ញុតិ ចត្តញ្ញា, តស្មា ញុមិតា បងេត ញុត្តិ ខេចាហទិឃតីតិ ច ឌ្ឌេញ្ញំ៍ យថា ហិ បុទិសេត សង្ខិ៍ កេឆេត្តត បុទិសោ “កចំ” ញុតិ ខេចាហទិឃតិ, ឲចេយច ញុត្តិឃា សង្ខិ៍ កេឆេត្តត ញុត្តិ “ខេកាតី”ញុតិ ខេចាហទិឃតិ៍ “ក្យេតា ត្យ កចំ កាទក្ខាខេខា, ញុខេ អាខេតសិ ងាទេក”តិ, “អហំ ខេកាតិ ខ្វបដ្ឋិស្សំ, យា ខេកាតី ក្យបិតា អហ្វ”តិ ខេចត្តុ តិងស្សុតិ៍ អឆ ចា ញុខេឆកេច្ឆា សេត្តា ញុត្តិលិគ្គចេសេត លទ្ធតាយោ, ខេសា “ខេកាតី”ញុតិ ចត្តខេត្តា, តស្មា ញុមិតា បងេត ញុត្តិបិ ញុត្តិលិខ្គេត លទ្ធតាយា អតិត្តិបិ ខេចាហទិឃតីតិ ច ឌ្ឌេញ្ញា៍ តថា ហិ ខេចបុខេត្តាបិ “ខេចតា”តិ ញុត្តិលិគ្គចេសេត ខេចាហទិតញ្ញត្តា ខេចតាសម្ពេបេក្ខិត្វា “ខេកាតី”ញុតិ ខេចាហទិខេតា, បខេកច ខេចឆិតា៍ តថា

ᩉᩥ “ᨽᩮᩣᨲᩦ ᨧᩁᩉᩥ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᨾᩮ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᩉᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᨴ᩠ᨴᨾᨸᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨽᩮᩣᨲᩦ”ᩍᨲᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨠᨲᩮᩣ᩺ ᩋᨲᩕᩣᨿᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨸᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨿᨴᩥ ᩈᩮᩣ ᨠᩩᩉᨠᩮᩣ ᨩᨭᩥᩃᨠᩮᩣ ᨲᩣᨸᩈᩮᩣ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨽᩮᩣᨲᩦ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨸᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨠᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᩋᨸᩥᨧ –

“ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩣᨾᩮᩣᩈᩥ ᨾᩮ ᨿᨠ᩠ᨡ, ᩉᩥᨲᨠᩣᨾᩣᩈᩥ ᨴᩮᩅᨲᩮ;

ᨠᩁᩮᩣᨾᩥ ᨲᩮ ᨲᩴ ᩅᨧᨶᩴ, ᨲ᩠ᩅᩴᩈᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᨾᨾᩣ”ᨲᩥ –

ᨾᨭ᩠ᨮᨠᩩᨱ᩠ᨯᩃᩦᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨿᨠ᩠ᨡᩈᨴ᩠ᨴᨾᨸᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩣᨾᩮᩣ”ᨲᩥ ᨸᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩈᩮᨶ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᨴ᩠ᨴᨾᨸᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩉᩥᨲᨠᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩈᩮᨶ ᨸᩩᩁᩥᩈᨽᩪᨲᩮᩣ ᨾᨭ᩠ᨮᨠᩩᨱ᩠ᨯᩃᩦ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩥᨲᩮᩣ᩺ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕᩣᨸᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᩈᨴ᩠ᨴᨾᨸᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩈᩮᨶ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩥᨲᩮᩣ –

“ᨶ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨻᩣᩃᩮ ᩅᩥᨩᩣᨶᩣᩈᩥ, ᨿᨳᩣ ᩋᩁᩉᨲᩴ ᩅᨧᩮᩣ”ᨲᩥ;

“ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩣᨾᩣᩈᩥ ᨾᩮ ᩋᨾ᩠ᨾ, ᩉᩥᨲᨠᩣᨾᩣᩈᩥ ᨴᩮᩅᨲᩮ”ᨲᩥ᩺

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ “ᩑᩉᩥ ᨻᩣᩃᩮ ᨡᨾᩣᨸᩮᩉᩥ, ᨠᩩᩈᩁᩣᨩᩴ ᨾᩉᨻ᩠ᨻᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩍᨲ᩠ᨳᩦᨿᩮᩅ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩈᩮᨶ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩥᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨸᩩᩁᩥᩈᨶᨸᩩᩴᩈᨠᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨶᨸᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩮᩣᨲᩦ ᨴᩮᩅᨲᩣ, ᨽᩮᩣᨲᩦ ᩈᩥᩃᩣ, ᨽᩮᩣᨲᩦ ᨩᨾ᩠ᨻᩩ, ᨽᩮᩣᨲᩥ ᨴᩮᩅᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩅᨧᨶᩣᨶᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᩺ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨸᨶ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨬ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨧ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨽᩮᩣᨲᩦ ᩍᨲ᩠ᨳᩦ, ᨽᩮᩣᨲᩥ ᨴᩮᩅ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᩺ ᩅᩥᨽᩣᩅᩥᨶᩦᨲᩥ ᩅᩥᨽᩣᩅᩮᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨽᩣᩅᩥᨶᩦ᩺ ᩑᩅᩴ ᨸᩁᩥᨽᩣᩅᩥᨶᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ᩺ ᩎᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ᩺

ᨽᩪᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨿᨾᩣᨶᩣ ᨽᩅᨲᩦᨲᩥ ᨽᩪ᩺ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨲᩥ ᨽᩪ᩺ ᨽᩪ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨸᨳᩅᩦ᩺ ᩋᨽᩪᨲᩥ ᩅᨯ᩠ᨰᩥᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩣ ᨠᨳᩣ, ᨶ ᨽᩪᨲᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨽᩪ, ᩋᨽᩪᨲᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣ ᨠᨳᩣ᩺ ᨶ ᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨽᩪ, ᩋᨽᩪᨲᩣ ᨠᨳᩣ᩺ “ᩋᨽᩩᩴ ᨾᩮ ᨠᨳᩴ ᨶᩩ ᨽᨱᩈᩥ, ᨸᩣᨸᨠᩴ ᩅᨲ ᨽᩣᩈᩈᩦ”ᨲᩥ ᩍᨴᨾᩮᨲᩮᩈᨾᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᩈᩣᨵᨠᩴ ᩅᨧᨶᩴ᩺ ᩐᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ᩺ ᨶᩥᨿᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣᨿᩴ᩺

ᩋᨶᩥᨿᨲᩃᩥᨦ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᨸᨶ ᨶᩥᨿᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩈᩩ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨽᩪᨲᨸᩁᩣᨽᩪᨲᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩈᨴ᩠ᨴᩣᨴᩦᨶᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨶᨿᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩮᨶ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ᩺ ᩍᨲᩁᩮᩈᩴ ᨸᨶ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᨽᩪᨵᩣᨲᩩᨾᨿᩣᨶᩴ ᨿᨳᩣᩁᩉᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨧᨶᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩅᩥᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ᩺

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨶᨸᩩᩴᩈᨠᩃᩥᨦ᩠ᨣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩪᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩴ ᨸᨳᩅᩦᨵᩣᨲᩩᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᨾᩉᩣᨽᩪᨲᩁᩪᨸᩴ᩺ ᨲᨲᩕ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᨶᩥᩔᨿᨽᩣᩅᩮᨶ ᨽᩅᨲᩦᨲᩥ ᨽᩪᨲᩴ, ᨽᩅᨲᩥ ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᨴᩩᨸᩣᨴᩣᩁᩪᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩪᨲᩴ᩺ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨽᩪᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩪᨲᨠᩣᨿᩮᩣ ᩅᩣ᩺ ᨽᩪᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩥ ᨶᨸᩩᩴᩈᨠᩅᩈᩮᨶ ᩈᨠᩃᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᨠᩮᩣ ᨧ ᨿᨠ᩠ᨡᩣᨴᩥᨠᩮᩣ ᨧ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᩺ “ᨠᩣᩃᩮᩣ ᨥᩈᨲᩥ ᨽᩪᨲᩣᨶᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮᩅ ᩈᩉᨲ᩠ᨲᨶᩣ᩺ ᨿᩣᨶᩦᨵ ᨽᩪᨲᩣᨶᩥ ᩈᨾᩣᨣᨲᩣᨶᩥ, ᩉ᩠ᩅᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨽᩪᨲᩣᨶᩥ,

តយ្យាធាតា អបក្កិ”តិ ឧចយាទីសុ តប៉ុសកប្បសោរកា ចេជិតន្ទា៉ កាតាពត្តសុលត្ថិ លិក្ខចិបល្លាសោតិ ចេ? តត្ត, “ឃក្លាទីតិ យហាភ្វតាតិ ឃំ កណ្ហត្តិ, ចេតច ចេតសំ តស្ស អចេត្តា, ត ពាហិ ធាតិ ក្ខបលក្ខតី”តិ ទុណ្ណិឃបឝរចតាឃយ្យិ ភ្វតសង្ឃស្ស តប៉ុសកលិក្ខត្តឝស្សតចេតាតិ អចកត្តត្ថា៉ យហាភ្វតត្តិ ទុត្តប្បការ៉េ ចតុត្ថិឆំ យហាភ្វតទ្វប៉ា៉ តស្ស យហត្តបិតុភាចាទីហិ ការចេណហិ យហាភ្វតតា ចេជិតន្ទា៉ កថំ? យហត្តំ ភ្វតត្តិ យហាភ្វតំ, យាឃាការសល្លាចេតត យហាភ្វចេតត សយត្តិបិ យហាភ្វតំ, ឃក្លាទីហិ យហាភ្វចេតហិ សយត្តិបិ យហាភ្វតំ, យហចេត្តហិ ឈាសន្ធានតាឌិបច្ចចេឃហិ ភ្វតំ បចត្តត្តិបិ យហាភ្វតំ, យហាចិការភ្វតត្តិបិ យហាភ្វតំ៉ ឧចំ យហត្តបិតុភាចាទីហិ ការចេណហិ យហាភ្វតតា ចេជិតន្ទា៉ អត្រិឆំ សុដ្ឋបលក្លិតត្ថា –

បុត្តប៉ុសកលិចេក្ខា ច, ភ្វតសចេង្ខា បចត្តតិ;

បណ្ណត្តិឃំ ក្យចេណ ចេចច, ក្យចេណចេឃចិត្តិលិក្ខចេកា៉

ភ្វត សប្ភ្វតសង្ខាឌិ-តចេឃ បណ្ណត្តិចាចកា;

ចេឃាចេឌតន្ទា តិលិចេក្ខ ចេត, ទ្ធតិ ចេឌា ឃ្យំ ចិចេសសចេតា៉

“ភ្វចេតា តិដ្ឋតិ, ភ្វតាតិ, តិដ្ឋត្តិ, សយចេណា អឃំ;

ទ្ធឝាតិ ភ្វចេតា, ជិត្តាតិ, ភ្វតាតិ ចិយលិតិ តុ៉

ចន្ទ្យា ភ្វតា ចត្វ ឧសា”, ទ្ធច្ឆឝាហចេណាតិចេយ;

ទុត្តាតិ សុដ្ឋ លចេក្លឃ្យ, សាសតត្តកចេចសចេកា៉

កចិត្តត្តិ ចល្អិតដ្ឋាត៉ា តពុ្យាកចត្តិ ចល្អត្តិ ឧត្តាតិ កចិត្តត្តិ ទុច្ឆតិ, “ឌតិត្តំ ចេយ កចិត្តំ ចេយ, ទ្ធតិ បចេក្ខ អចស្សឃិ”ត្តិ ទ្ធឝចេយតស្សត្តស្ស សាឆកំ ចចតំ៉

“កចិត្តំ” ទ្ធតិ “កាចិត្ត”-ត្តិ ច បិចេធា ខ្វិធា យឃា;

ចេស្សត្តទីឈកាចេចត, ឌិចេដ្ឋា កក្កចឌាតចេកា៉

ក្ខត្តិ កចតំ ក្ខតំ ចក្ខិ៍ “អហរេយច ក្ខុឋិឃា ក្ខតហតា, ររេញ្ញា យហាបតាបឃ្សា”តិ, “ក្ខតហន្ចុ៎ ពតំ យឃា”តិ ឥ ឰុគរេយតឃ្សត្តឃ្ស ឃាឆក៌ ចចតំ៍

កចតត្តិ កចត្រិយា៍ អឆ ចា កចត្តិ ចឆ្ណត្តិ ៤ត្ត ឃត្តា ប្យត្តឌឹតាហិ តាតាឃយ្យត្តិហិ ចាតិ កចតំ ចុច្ចតិ រេករេហា, “រេបត្តិក៌ កចតំ យឃា”តិ ឰុគរេយតឃ្សត្តឃ្ស ឃាឆក៌ ចចតំ៍ “រេករេហា ឈរច្ចា អាចារេឃា, កចតច្ចា តិរេពតត”ត្តិ ឰុគំ បរិឃាឃចចតំ៍ បរាកចតត្តិ អចក្ខិយាបឌ្ជតំ៍ ឃប្អូចតត្តិ ឃុ្ញ កចតំ៍ ចិកចតត្តិ ្ឋរេឆ្ចរេគា ចិតារេឃា ចា៍ បិត្យកចតត្តិ បិពឧតា ឃក្ខុបលិរេកា ឰុរេច្ចចរេត្វា៍ អាចិកចតត្តិ បច្ចក្ខការេចា៍ តិរេរាកចតត្តិ បជិត្ចត្ថការេចា៍ ចិតាកចតត្តិ ចិតាការេចា៍ រេឃាត្តិកចតត្តិ ឃុចត្តិតា៍ បរិកចតត្តិ ប៊ីឰ្សអតា ហ៊ីឰ្សអតា ចា៍ អកិកចតត្តិ ចិឆយតំ៍ អឆិកចតត្តិ អរេឡ្សាត្តរលំ៍ អត្យកចតត្តិ បរិក្យ្ជាតំ៍ ឃយត្យកចតត្តិ ឃុ្ញ បរិក្យ្ជាតំ៍ បច្ចត្យកចតត្តិ អឆិបតិការេចតបិ ឃុ្ញ បរិក្យ្ជាតំ៍ តិក្កហ៊ីតត្តតប៉ុឃពលិក្កតិរេក្ខរេឃា៍

អត្តចិកាឌីតិ អត្តឃ្ស ចិកាចតឃ៊ីលំ ចិត្តុំ ចា ខាពលំ ចា ក្យលំ ចា អត្តចិកាចិ៍ ៤ចំ ឆយុចិកាចិ៍ ឰុការត្តតប៉ុឃពលិក្កតិរេក្ខរេឃា៍

រេកាត្រក្ខុតិ បញ្ញត្តារេយ្ឈលំ យហក្កតារេយ្ឈលំ ចា រេកាត្រក្យចិត្តុំ៍ តខ៊ិ្យពាយាចចររេកាត្តយកិកចតិ, យហក្កតរេកាត្តច្ចា ការេចតិ តិឰ្ខរេត្តតិ៊តិ “រេកាត្រក្ខុ”តិ ចុច្ចតិ៍ អបិឥ រេកាត្រក្ខុតិ តិឰ្ខាតារេយ្ឈលំ យក្កឌីចិឃំ បចត្តុំ រេកាត្រក្យខាពលំ ចា ឃញ្ញារារេយ្ឈលំ ចា ឋលឃយាបត្តិឌីចិឃំ បចត្តុំ រេកាត្រក្យខាពលំ៍ រេតឃ្យ ហិ បឆយំ ប្យត្ខុ្ជតរេកាត្តយកិកចតិ, អរិឃរេកាត្តច្ចា ការេចតិ, រេកាត្តាកិឆាតា ឥ តិឰ្ខាតរេតា អារេយ្ឈពរលចរេឃត កចតិ៊តិ “រេកាត្រក្ខុ”តិ ចុច្ចតិ, ក្យតិឃំ បត ឃញ្ញារារេយ្ឈលយ្យិ ឃយាតំ អារេឃចតបច្ចឃការេចត ឃឃយ្យឃុត្តាតិ ឋលចិត្តាតិ រេកាត្តាកិឆារេត តិឰ្ខាតយ្យិការេចតិ៊តិ “រេកាត្រក្ខុ”តិ ចុច្ចតិ៍ ឰុគំ បិឰ្សឰុចចត្វាតំ –

“រេកាត្រក្ខុ”ឰុតិ រឃ្សត្ត-ចរេឃត ពចិតំ បឥំ;

តប៉ុឃពត្តិ ចិរេញ្ញាឃ្យំ, ខាពលចិត្តាឌិរេបក្ខក៌

“រេកាត្រក្ខុ”ឰុតិ ឌីឈត្ត-ចរេឃត ពចិតំ បត;

ប្យល្លិក្កយិតិ ចិរេញ្ញាឃ្យំ, ប្យក្កលិឌិពរេបក្ខក៌

ឌីឈការេចត ចុត្តុំ ត្យ, តប៉ុឃពត្តិ រេតា ចរេគ;

ខិត្តចត្តិ’ពនេ នេកដា, ពនេយា ខ្ពតិ ហិ កាឃិពា៉

ថ្រាកាទេត្តា ច ប្លាគេត្តា, ទេយ្យត្តិ យត្តិ ឃាឃនេត;

តប៉ុឃពត្តិ បត្វាត, ឃហក្យ ឃឹឈឃាឃិតិ៉

ចិនេត្តត ឃហ កចតីតិ ចិត្តឃហក្យ, ចិនេត្តត ឃហ ត កចតីតិ តចិត្តឃហក្យ, ទ្ធុបិ៉ ប្លាកាទេត្តតប៉ុឃពលិក្ខតិនេជ្ជឃេា៉
តិឃពតប៉ុឃពលិក្ខតិនេជ្ជឃេាឃំ៉

អតិឃពលិក្ខាត់ តិឃពតប៉ុឃពលិនេក្ខឃ្យ បក្លិត្តាត់ ក្ធពបទាក្ធពឃជ្ជាឌឹត់ តិនេជ្ជឃេា តឃាត្យឃានេទត ឃ្យចិនេញ្ញានេឃ្យាច៉ ខ្ពនេច្ចចំ តប៉ុឃពលិក្ខាត់
ក្ធឆាព្យបឃាត់ ឃឆាទហំ តិត្តចតាឌិចនេឃត តិនេជ្ជឃេា ចិកាចិនេពា៉ ខ្ពនេច្ចចំ ឃត្តឆាបិ លិក្ខត្តឃតិនេជ្ជឃេា ឃបនេត្តា៉

ប្លលិក្ខនេតត ចិចិនេឆត តនេឃត ច្យត្តិ,

ក្ធឆាព្យឃជ្ជបឃលិក្ខតិកំ ឃនេគពំ;

អាលិក្ខិឃំ បិឃពនេទ្ធា ឃ្យពំ ឃ្យលិក្ខំ,

នេបិនេឃា ពនេទ បតឃិ លិក្ខចិក្សត្តបិត្ថិ៉

ខ្ពតិ តចនេក្ខ ឃាក្ខពនេឆ បិជពត្តនេឃ ញ្យប្យឆពតីឃ្យ ចិញ្ញាត់

នេកាឃល្លត្វាឃ ពនេព ឃជ្ជតីតិប្យពទនេលា

ក្ធឆាព្យបឃាត់ តិចិឆលិក្ខិកាត់ តាឃិពទ្ធបិត់ ចិកានេកា

ចព្យនេត្វា បទិនេច្ឆនេគា៉

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣។ អការន្តបុល្លិង្គនាមិកបទមាលា

ញ ធាតុតោ បវត្តានំ, នាមិកានមិតោ បទំ;

នាមមាលំ បកាសិស្សំ, នាមមាលត្តរយំ ច។

វិប្បកិណ្ណកថា ឯត្ថ, ឯវំ វុត្តេ ន ហេស្សតិ;

បភេទោ នាមមាលិនំ, បរិបុណ្ណោវ ហេហិតិ។

បុញ្ញាចរិយសីហានំ, តស្មា ញាណ មតំ សុតំ;

បុរេណំ ករិត្វាន, វក្ខាមិ សចិន្តយំ។

បុរិសោ, បុរិសា។ បុរិសំ, បុរិសេ។ បុរិសេន, បុរិសេហិ, បុរិសេភិ។ បុរិសស្ស, បុរិសានំ។ បុរិសា, បុរិសស្មា, បុរិសម្ហា បុរិសេហិ, បុរិសេភិ។ បុរិសស្ស, បុរិសានំ។ បុរិសេ, បុរិសស្មិំ, បុរិសម្ហិ,បុរិសេសុ។ ភោ បុរិស, ភវន្តោ បុរិសា។

អយមាយស្មតា មហាកច្ចានេន បភិន្នបដិសម្ភិទេន កតស្មា និរុត្តិបិដកតោ ឧទ្ធរិតោ បុរិសេទ្ធតស្ស បកតិរូបស្ស នាមិកបទមាលានយោ។ ឯត្ថ បុរិសវចនតឯកវចនតពហុវចនតេសុ បច្ចត្តវចនានីតិ ភវន្តិ។ តំ យថា? បុរិសោ តិដ្ឋតិ, បុរិសា តិដ្ឋន្តិ។ ឯត្ថ បុរិសោតិ បុរិសវចនេ ឯកវចនេ បច្ចត្តវចនំ ភវតិ, បុរិសាតិ បុរិសវចនេ ពហុវចនេ បច្ចត្តវចនំ ភវតិ។

បុរិសំ បស្សតិ, បុរិសេ បស្សតិ។ ឯត្ថ បុរិសន្តិ បុរិសវចនេ ឯកវចនេ ឧបយោគវចនំ ភវតិ, បុរិសេតិ បុរិសវចនេ ពហុវចនេ ឧបយោគវចនំ ភវតិ។

បុរិសេន កតំ, បុរិសេហិ កតំ, បុរិសេភិ កតំ។ ឯត្ថ បុរិសេនាតិ បុរិសវចនេ ឯកវចនេ ករណវចនំ ភវតិ, បុរិសេហិ, បុរិសេភីតិ បុរិសវចនេ ពហុវចនេ ករណវចនំ ភវតិ។

បុរិសស្ស ទីយតេ, បុរិសានំ ទីយតេ។ ឯត្ថ បុរិសស្សាតិ បុរិសវចនេ ឯកវចនេ សម្បទានវចនំ ភវតិ, បុរិសានន្តិ បុរិសវចនេ

បុធ្ទចចេត នយ្យកាតចចត់ កចតិ។

បុរិនា តិស្សជំ, បុរិនន្ធា តិស្សជំ, បុរិនយ្យាតិស្សជំ, បុរិនេនហិ តិស្សជំ, បុរិនេនភិ តិស្សជំ។ ត(ត បុរិនាតិ បុរិនចចេត ឲកចចេត តិស្សក្កចចត់ កចតិ។ បុរិនន្ធាតិ...េប... បុរិនយ្យាតិ បុរិនចចេត ឲកចចេត តិស្សក្កចចត់ កចតិ, បុរិនេនហិ, បុរិនេនភីតិ បុរិនចចេត បុធ្ទចចេត តិស្សក្កចចត់ កចតិ។

បុរិនស្ស បរិក្កេហា, បុរិនាត់ បរិក្កេហា។ ត(ត បុរិនស្សាតិ បុរិនចចេត ឲកចចេត នាយិចចត់ កចតិ, បុរិនាតត្តិ បុរិនចចេត បុធ្ទចចេត នាយិចចត់ កចតិ។

បុរិនេន បតិដ្ឋិតំ, បុរិនន្ធិ បតិដ្ឋិតំ, បុរិនយិរ្យបតិដ្ឋិតំ, បុរិនេននុ បតិដ្ឋិតំ។ ត(ត បុរិនេនតិ បុរិនចចេត ឲកចចេត ក្យុ្ខចចត់ កចតិ, បុរិនន្ធិត្តិ...េប... បុរិនយីត្យិ...េប... បុរិនេនន្មុតិ បុរិនចចេត បុធ្ទចចេត ក្យុ្ខចចត់ កចតិ។

េភា បុរិន តិដ្ឋ, កចេត្តា បុរិនា តិដ្ឋឆ។ ត(ត េភា បុរិនិ៍នតិ បុរិនចចេត ឲកចចេត អាលបត់ កចតិ, កចេត្តា បុរិនាឡ្តិ បុរិនចចេត បុធ្ទចចេត អាលបត់ កចតីតិ ឡ្តយិតា តេឃត នគ្គាត្ត តេឃា ចិត្ថាេទតេក្ខា។

ឃយកយហាឆេទេត កតាឃ បត ធ្ទឡ្យអតិទ្វត្តិឃំ “េភា បុរិន”ឡ្តតិ េនស្សចេនត អាលបេតកចចត់ ចត្វា “េភា បុរិនា”ឡ្តតិ ឌីឈចេនត អាលបតពាហុចចត់ ធុត្តំ។ កិច្ចាាបិ តាឌិេនា តេឃា តិទ្វត្តិបិដេក តត្ថិ, តឆាបិ ពាហ្វុតយាលបតចិនេឃ “េភា ឃក្ខា”ឡ្តតិអាឌីត់ អាលបតពាហុចចតាត់ ឌាតកដ្ឋកឆាឌីនុ ឌិស្សតេតា បនត្ថតេទាច េហាតិ ចិត្ត្យាត់ បយាឍច្ចា, តន្ទា ឡ្តយិតា ឃយកយហាឆេទយេតតបិ “បុរិេនា បុរិនា បុរិន”ត្តិអាឌីតិ ចត្វា អាយត្តេត “េភា បុរិន, េភា បុរិនា, កចេត្តា បុរិនា”តិ តាយិកបឌយាលិ េឃាេឌតក្ខា។

តត្ថ បុរិេនាតិ បឍយាឃ ឲកចចត់។ បុរិនាតិ ពាហុចចត់។ បុរិនត្តិ ទុតិឃាឃ ឲកចចត់។ បុរិេនតិ ពាហុចចត់។ បុរិេនតាតិ តតិឃាឃ ឲកចចត់។ បុរិេនហិ, បុរិេនភីតិ េទ្វ ពាហុចចតាតិ។ បុរិនស្សាតិ ចតុត្ថិឃា ឲកចចត់។ បុរិនាតត្តិ ពាហុចចត់។ បុរិនា, បុរិនន្ធា, បុរិនយ្យាតិ តីណិ បច្ចាមិឃា ឲកចចតាតិ។ បុរិេនហិ, បុរិេនភីតិ េទ្វ ពាហុចចតាតិ។ បុរិនស្សាតិ ឈដ្ឋិឃា ឲកចចត់។ បុរិនាតត្តិ ពាហុចចត់។ បុរិេន, បុរិនន្ធិ, បុរិនយីត្យិ តីណិ នត្តមិឃា ឲកចចតាតិ។ បុរិេនន្មុតិ ពាហុចចត់។ េភា បុរិនាតិ អដ្ឋមិឃា ឲកចចត់។ េភា បុរិនា, កចេត្តា បុរិនាតិ េទ្វ ពាហុចចតាតិ។

កិច្ចាេបេតនុ “បុរិនា”តិ ឡ្តឆំ បឍយាបច្ចាមីអដ្ឋមីត់, “បុរិេន”តិ ឡ្តឆំ ទុតិឃានត្តមីត់, “បុរិេនហិ, បុរិេនភី”តិ តតិឃាបច្ចាមីត់, “បុរិនាត”ត្តិ ចតុត្ថីឈដ្ឋីត់ ឲកនឌិនំ, តឆាបិ អត្ថចេនត អនង្ករេភេចា េចឌិតេក្ខា។ កឆំ? “បុរិេនា តិដ្ឋតិ, បុរិនា តិដ្ឋត្តិ។ បុរិនំ បស្សតិ, បុរិេន បស្សតី”តិអាឌិតា។

តត្ថ ច ភោតិ អាមន្តនត្ថេ និបាតោ។ សោ ន កេវលំ ឯកវចនមេវ ហោតិ, អថ ខោ ពហុវចនម្បិ ហោតីតិ “ភោ បុរិសា”ឥតិ ពហុវចនប្បយោគោបិ គហិតោ។ “ភវន្តោ”តិទំ បន ពហុវចនមេវ ហោតីតិ “បុរិសា”តិ បុន វុត្តន្តិ ទដ្ឋព្វំ។ ឥតិ យមកមហាថេរេន “ភោ បុរិស”ឥតិ រស្សវសេន អាលបនេកវចនំ វត្វា “ភោ បុរិសា”ឥតិ ទីឃវសេន អាលបនពហុវចនំ វុត្តំ។ តថា ហិ បាឡិយំ អដ្ឋកថាសុ ច និបាតភូតោ ភោសទ្ទោ ឯកវចនពហុវចនវសេន ទ្វិធា ភិជ្ជតិ។ អត្រិមានិ និទស្សនបទានិ – “អបិ នុ ខោ សបរិគ្គហានំ តេវិជ្ជានំ ព្រាហ្មណានំ អបរិគ្គហេន ព្រហ្មុនា សទ្ធិំ សំសន្ទតិ សមេតីតិ, នោ ហិទំ ភោ គោតម។ អច្ឆរិយំ ភោ អានន្ទ, អព្ភុតំ ភោ អានន្ទ, ឯហិ ភោ សមណ, ភោ បណ្ឌិត”ឥច្ចាទិបាឡិតោ អដ្ឋកថាតោ ច ភោសទ្ទស្ស ឯកវចនប្បយោគេ បវត្តិនិទស្សនំ, “តេន ហិ ភោ មមបិ សុណាថ។ យថា មយមេវ អរហាម តំ ភវន្តំ គោតមំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមិតុំ, នាហំ ភោ សមណស្ស គោតមស្ស សុភាសិតំ សុភាសិតតោ នាព្ភនុមោទាមិ, បស្សថ ភោ ឥមំ កុលបុត្តំ។ ភោ យក្ខា អហំ ឥមំ តុម្ហាកំ ភាជេត្វា ទទេយ្យំ។ អបរិសុទ្ធោ បនម្ហិ, ភោ ទូតា តុម្ហាកំ ក្រិយា មយ្ហំ រុច្ចតិ។ សោ តេ បុរិសេ អាហ ភោ តុម្ហេ មារេត្វា រញ្ញោ ទស្សេត្វាវ មារេថា”តិ ឥច្ចាទិ បន បាឡិតោ អដ្ឋកថាតោ ច ភោសទ្ទស្ស ពហុវចនប្បយោគេ បវត្តិនិទស្សនំ។ កច្ចាយនប្បករណេ បន “ភោ បុរិស, ភោ បុរិសា”តិ បទទ្វយំ អាលបនេកវចនវសេន វុត្តំ។ តំ យថា អាគមេហិ ន វិរុជ្ឈតិ, តថា គហេតព្វំ។

កេចិ បន អង្គរដ្ឋស្សាលបនេ “ភោ បុរិស”ឥតិ រស្សវសេន អាលបនេកវចនំ វទន្តិ, វង្គរដ្ឋស្សាលបនេ បន “ភោ បុរិសា”ឥតិ ទីឃវសេន អាលបនេកវចនំ វទន្តិ។ អង្គរដ្ឋានំ វង្គរដ្ឋានញ្ច បុរិសានំ ឥត្ថីនញ្ច អាលបនេ ន កិញ្ចិ វទន្តិ។ តថា អង្គរដ្ឋាយ វង្គរដ្ឋាយ ច ឥត្ថិយា អាលបនេ តេ បុច្ឆិតព្វា “អង្គរដ្ឋានំ វង្គរដ្ឋានញ្ច បុរិសានមាលបនេ កថំ វត្តព្វ”ន្តិ។ អទ្ធា តេ ឯវំ បុដ្ឋា ឧត្តរិ កិញ្ចិ វត្តុំ ន សក្ខិស្សន្តិ។ ឯវម្បិ តេ ចេ វទេយ្យុំ “ភវន្តោ បុរិសាតិ ឥមិនាវ អង្គរដ្ឋានំ វង្គរដ្ឋានញ្ច បុរិសានមាលបនំ ភវតី”តិ។ តថា តេ វត្តព្វា “យទិ ភវន្តោ បុរិសា”តិ ឥមិនា អនេកេន វចនេន អង្គរដ្ឋានំ វង្គរដ្ឋានញ្ច បុរិសានមាលបនំ ភវតិ, ឯវំ សន្តេ “ភោ បុរិស”ឥតិ រស្សបទេនបិ អង្គរដ្ឋស្ស ច បុរិសស្សាលបនំ វត្តព្វំ, ឯវំ អវត្វា កិមត្ថំ អង្គរដ្ឋស្សាលបនេ “ភោ បុរិស”ឥតិ រស្សវសេន អាលបនេកវចនំ វុច្ចតិ, កិមត្ថញ្ច វង្គរដ្ឋស្សាលបនេ “ភោ បុរិសា”ឥតិ ទីឃវសេន អាលបនេកវចនំ វុច្ចតិ។

តត្រ “ពុជ្ឈ ភគវា ពោជ្ឈង្គា, ពុជ្ឈ សុគត ពោជ្ឈង្គា”តិអាទីសុ អាលបនបទភូតំ “ភគវា”ឥតិ ទីឃបទំ សមីបេ ឋិតកាលេបិ ទូរេ ឋិតកាលេបិ ពុទ្ធស្សាលបនបទំ ភវិតុមរហតេវ, តថា អាលបនបទភូតំ “សុគត”ឥតិ រស្សបទម្បិ។ យស្មា បនេតេសុ “ភគវា”តិ អាលបនបទស្ស ន កត្ថចិបិ រស្សត្តំ ទិស្សតិ, “សុគតា”តិ អាលបនបទស្ស ច ន កត្ថចិបិ ទីឃត្តំ ទិស្សតិ, តស្មា ទីឃរស្សមត្តានំ អចិន្តេត្វា “បុរិស”ឥតិ រស្សវសេន វុត្តបទំ បកតិស្សរវសេន សមីបេ ឋិតស្ស បុរិសស្ស អាមន្តនកាលេ អង្គរដ្ឋស្សាលបនបទំ ភវតិ, អាយតស្សរវសេន ទូរេ ឋិតបុរិសស្ស អាមន្តនកាលេ វង្គរដ្ឋស្សាលបនបទំ ភវតីតិ គហេតព្វំ។ តថា “ភវន្តោ បុរិសា, ភោ យក្ខា, ភោ ទូតា”តិអាទីនិ ទីឃវសេន វុត្តានិ អាលបនពហុវចនបទានិបិ បកតិស្សរវសេន សមីបេ ឋិតបុរិសានំ អាមន្តនកាលេ អង្គរដ្ឋានមាលបនបទានិ ភវន្តិ, អាយតស្សរវសេន ទូរេ ឋិតបុរិសានំ អាមន្តនកាលេ វង្គរដ្ឋានមាលបនបទានិ ភវន្តីតិ គហេតព្វានិ។ តថា ហិ ព្រាហ្មណា កត្ថចិ កត្ថចិ រស្សដ្ឋានេបិ ទីឃដ្ឋានេបិ អាយតេន សរេន មជ្ឈិមាយតេន សរេន អច្ចាយតេន ច សរេន វេទំ បឋន្តិ

លិលិត្យយសក្កុលោឃ្យេត កិតឃ្សេទេត ចិឃ៉ ឱ្ទតិ សព្ពក្កុទេឃុបិ អាឃទេតត សទេត្យុក្ខាទល៉ា លក្ខុទេតច លិលិត្យយសក្កុលោឃ្យុ, តស្មា អសយ្យឆយទេតាតទិត្វា “ទេកា បុរិស”ឱ្ទតិ ចចទេតត គ្ទុទង្គឃ្ស ច អគ្ទុទង្គឃ្ស ច បុរិសឃ្សាលបត់ កចតិ, “ទេកា បុរិសា, កចទេន្តា បុរិសា”តិ ឱ្ទទេយហិ ចចទេតហិបិ គ្ទុទង្គាតគ្ទ អគ្ទុទង្គាតគ្ទ បុរិសាតយាលបត់ កចតីតិ ឥង្គត្ថ៉ា ឱ្ទតិ គ្ទុទង្គឃ្ស អគ្ទុទង្គាតគ្ទ អាឃទេតត សទេត អាយត្តតទេយច បយាល៉ា, ត ឌីឈទេឃ្សយត្តាចិទេសទេសា, តស្មា “ទេកា សត្ត, ទេកា ទាឌ, ទេកា គច្ឆ, ទេកា យុតិ, ទេកា ឥល្ពិ, ទេកា កិក្ខុ, ទេកា សឃយ្ញុ ទេកាតិ គទេញ្ញា, ទេកាតិ បត្តិ, ទេកាតិ ឱ្ទត្តិ, ទេកាតិ ឃាក្យុ, ទេកាតិ ចគ្ទុ, ទេកា ក្យុល, ទេកា អង្គិ, ទេកា ចក្ខុ”ឱ្ទទេច្ចយាឌីហិ បទេតហិ អគ្ទុទង្គឃ្សាលបតគ្ទ គ្ទុទង្គឃ្សាលបតគ្ទ កចតិ៉ “កចទេន្តា សត្តា, សត្តាទេទា, ទេកាតិទេយា គញ្ញា, គញ្ញាទេយា”តិ ឲចយាឌីហិបិ បទេតហិ អគ្ទុទង្គាតគ្ទាលបត់ កចតីតិ ឥង្គត្ថ៉ា

ឱ្ទង់ បទេតត្ត សគ្គិង្គាត់ –

តឃ្ស តំ ចចត់ សុត្វា, ទទេញ្ញា បុត្តំ អឥឃ្សឃុំ;

បុទេត្តា ច បិតរំ ឌិស្វា, គ្ទុទេតាចឆ្លុកាសច៉

អាគច្ឆ ទេកាចាទិកា ពក្កុខាន្ត្ត,

កាសាចិឃា ហត្ថុ យមំ ឌតិត្ថ;

អក្ខាហិ ទេម បុច្ឆិទេតា ឲតយត្តំ,

អបទាទេឆា ទេកា ត្វិឆ យមឌ្ឍ អត្តិ៉

ឲចំ សក្កុទ្ធទាទេឌត, ទេចាហាទក្យុសទេលត ទេច;

សុទេឥសិទេត ទេសាយតឃ្ស-ឌាតទេក សព្ពាឥឃ្សិតា៉

គ្ទុទង្គាទេតបិ ទឃ្សត្តំ, “ឌតិត្ថ”ឱ្ទតិ ឌិឃ្សតិ;

ត គត្តចិបិ ឌីឈត្តំ, ឱ្ទតិ គីតិ យឃា យតា៉

ព្ពកេយ្យេត្ត ចត្តត្ថ៌ា “ក្យេតា ត្យ ខោ ព្ពកយាឃាតំ ‘ក្ខុវេជ្ជ ឃ្យាលបតំ អក្ខុវេជ្ជ ឃ្យាលបតយិ’តិ”? វត្តួវត្តេតា៍ វត្តួវត្តំ តាយ ត វត្ថុវេវា ព្យុទ្ធចនតវឃ្យាបការក៌, ទុកវេកវេវត បត វេហាតិ៍

ព្ពយស្មិំ បការវេណ “ពាហុចនត”ន្តិ ចា “បុត្ថុចនត”ន្តិ ចា “អនេតកចនត”ន្តិ ចា អត្តេតា ទុក៌, ព្យុញ្ជាតវេយច តាតំ, តស្មា វត្ថុត្ត “ពាហុចនត”ន្តិ ចា “បុត្ថុចនត”ន្តិ ចា “អនេតកចនត”ន្តិ ចា វេចាហារេវា កាតវេត្ថា, បុត្ថុចនតំ អនេតកចនតន្តិ ច ព្ពកំ វាវេត តិរុត្តញ្ញាតំ វេចាហារេវា, ព្ពតរំ វត្តួវត្តចិក្ខុតំ៍

កស្មា បត ព្ពយស្មិំ បការវេណ ក្ខិចនតំ ត ចុត្តត្តិ? ឃស្មា ព្យុទ្ធចនតេ ក្ខិចនតំ តាយ តត្ថិ, តស្មា ត ចុត្តត្តិ៍ តត្យ ព្យុទ្ធចនតេ ចនតត្តឃំ អត្ថិ, តចា ហិ “អាឃស្មា”តិ ព្ពកំ ទុកចនតំ, “អាឃស្មត្តា”តិ ព្ពកំ ក្ខិចនតំ, “អាឃស្មវេត្តា”តិ ព្ពកំ ពាហុចនតត្តិ? តត្ត, ឃតិ “អាឃស្មត្តា”តិ ព្ពកំ ចនតំ ក្ខិចនតំ កវេចឃ្យ, “បុរិវេវា បុរិវា”តិអាតីវុ កតរំ ក្ខិចនតន្តិ ចនេកឃ្យាច, តស្មា ព្យុទ្ធចនតេ ក្ខិចនតំ តាយ តត្ថិ៍ វេតវេតច ហិ វិ វេឃា អំ វេឃា តា ហឹតិអាតិតា ទុកចនតពាហុចនតាវេតច ឥស្សិតាតីតិ៍

តត្យ ច ខោ “វុលាត្ត វេយ អាឃស្មត្តា, អត្ថ ក្ខវេបិវេចា បត្តរេវា៍ ឃកាឃស្មត្តាតំ បត្តកល្លិ, យឃំ អត្ថាយត្ថា បរិវុត្តិវេបិវតំ កវេឃ្យាយា”តិ បព្យព្ពឃំ វេត្ត វត្តាឃ “អាឃស្មត្តា”តិ ចុត្តំ, “វេត្តិត្ថ វេលា អាឃស្មវេត្តា ចត្តាវេវា បរាខិកា ឆយ្យា”តិអាតីវុ បត បព្យព្រាវុ ពាហវេចា វត្តាឃ “អាឃស្មវេត្តា”តិ ចុត្តំ, ត ច វក្កា ចត្តំ “ឃចា តចា ចុត្ត”ន្តិ , បរិចាវាតិអាវេវាចវេតបិ អត្ថកចាចរិវេឃហិ ចិត្ថាតវុកតាឆិប្បាវេឃហិ “ក្ខិត្ត អាវេវាចវេត្តត ‘អាឃស្មត្តា ឆាវេត្ត’តិ, តិល្ហិ អាវេវាចវេត្តត ‘អាឃស្មវេត្តា ឆាវេត្ត’តិ ចត្តត្ថា”ន្តិ ចុត្តត្តាតិ? វត្ថំ ចុត្តំ, តំ បត ចិតឃវេចាហារចវេត ចុត្តត្តិ៍ តត្យ ចិតវេឃា ព្យុទ្ធចនតំ, កស្មា “ព្យុទ្ធចនតេ ក្ខិចនតំ តាយ តត្ថិ”តិ ចកចាតិ? វត្ថំ ចិតវេឃា ព្យុទ្ធចនតំ, តចាបិ ចិតឃកយ្យចវេត ចុត្តត្តា ក្ខបលក្ខលយត្តំ, ត វត្ថុវាឆាវេលពាហុចនតបរិឃាបត្តំ៍ ឃតិ ហិ “អាឃស្មត្តា”តិ ព្ពកំ ក្ខិចនតំ វិឃា, តព្យេឃាកាតិបិ ក្រិឃាបកាតិ ក្ខិចនតាវេតច វិឃំ, តចាវុបិតិបិ ក្រិឃាបកាតិ ត វត្តិ៍ ត ហិ អក្ខុវេយឃវេកាចិវេកា ឍរាតលិក៏បិ តិត្ថុចក្ខុតា ចឃ្យវតយ្យិ ចឃ្យវហឃ្យយ្យិ វេយវេចក្ខុវេត្តា ព្យុទ្ធចនតេ ទុកយ្យិ ក្រិឃាបកំ ក្ខិចនតន្តិ បវេឃ្យឃ្យ, ទុចំ ក្រិឃាបវេកវុ ក្ខិចនតឃ្យាកាចា តាយិកបវេកវុ ក្ខិចនតំ តត្ថិ៍ តាយិកបវេកវុ តកកាចាបិ ក្រិឃាបវេកវុ តកកាវេចា វេចតិតវេត្ថា៍ វក្កុដកាវាឃំ ក្ខឹវុបិ ក្ខិចនតាតិ វត្តិ, យាកឆកាវាឃំ បត តត្ថិ៍

អបិច “បុត្ថុចនត”ន្តិ តិរុត្តិវេចាហារេវាបិ “ព្យុទ្ធចនតេ ក្ខិចនតំ តត្ថិ”តិ ទុតយត្តំ តឹវេបតិ៍ តតិព្យាវក្កុដកាវាឃំ ចុត្តា ក្ខិចនតវេតា ពាហុចនតវេតា ច ចិវុំក្ខុតំ ចនតំ, តត្ត ចា ចុវេត្តហិ អវេត្តហិ ចិវុំក្ខុតឃ្យ អត្តឃ្យ ចនតំ “បុត្ថុចនត”ន្តិ ចុត្តតិ៍ កឆយិកំ វក្កុដកាវាឃំ ចុត្តា ក្ខិចនតវេតា ពាហុចនតវេតា ច ចិវុំក្ខុតំ ចនតន្តិ វេច? ឃស្មា វក្កុដកាវាឃំ “បុត្ថុចនត”ន្តិ វេចាហារេវា តត្ថិ, តស្មា ព្ពកំ វេតហិ វក្កុដកាវាឃំ ចុវេត្តហិ ក្ខិចនតពាហុចនតេហិ ចិវុំក្ខុតអត្តឃ្យ ចនតន្តិ ចុត្តតិ៍ កឆត្ថា បត វក្កុដកាវាឃំ ចុវេត្តហិ ចិវុំក្ខុតឃ្យ អត្តឃ្យ ចនតន្តិ បុត្ថុចនតន្តិ វេច? ឃស្មា វក្កុដកាវាឃំ វេត្ត ក្ខបិកាឃ ក្ខិចនតំ ចុត្តំ, ត តិចត្យបត្ថាតិវេក ពាហវេចា ក្ខបិកាឃ, ពាហវេចា បត

ដីកាយ ពហុវចនំ វុត្តំ, ន ចេត្ថ ដីកាយ, អយំ សទ្ទការានំ វិសេសោ។ យាគឆការានំ បន ទ្វិតិចតុបញ្ចាទីសុ ពហវោ ដីកាយ ពុថុវចនំ វុត្តំ, តស្មា សទ្ទការានំ វុត្តេហិ អត្ថេហិ វិសុំ ទ្វិតស្ស អត្ថស្ស វចនន្តិ ពុថុវចនន្តិ វុត្តំ។ អយំ យាគឆការានំ វិសេសោ។ តស្មាត្រ ពុថុទ្វិតស្ស, ពុថុនោ ច អត្ថស្ស វចនំ "ពុថុវចន"ន្តិ អត្ថោ សទ្ទិកត្តុព្ពោ។

ឋានានិ "បុរិសោ, បុរិសា, បុរិស"ន្តិ និរុត្តិបិដកេតោ ឧទ្ធរិតនយំ និស្សាយ បកតិរូបទ្វិតស្ស ទ្វិតសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលា វុច្ចតេ –

ពុទ្ធោ, ពុទ្ធា។ ពុទ្ធំ, ពុទ្ធេ។ ពុទ្ធេន, ពុទ្ធេហិ, ពុទ្ធេភិ។ ពុទ្ធស្ស, ពុទ្ធានំ។ ពុទ្ធា, ពុទ្ធស្មា, ពុទ្ធម្ហា, ពុទ្ធេហិ, ពុទ្ធេភិ។ ពុទ្ធស្ស, ពុទ្ធានំ។ ពុទ្ធេ, ពុទ្ធស្មិំ, ពុទ្ធម្ហិ, ពុទ្ធេសុ។ ភោ ពុទ្ធ, ភវន្តោ ពុទ្ធា។

អថ វា "ភោ ពុទ្ធា"ត្តិ ពហុវចនំ វិញ្ញេយ្យំ។ យថា បនេត្ថ ទ្វិតទេ្ធតស្ស បកតិរូបស្ស នាមិកបទមាលា បុរិសនយេន យោជិតា, ឯវំ កាវកាទីនម្បិ អញ្ញេសម្បិ តំសទិសានំ នាមិកបទមាលា បុរិសនយេន យោជេតព្ពា។ ឯតញ្ញានិ តំសទិសានិ នាម "ពុទ្ធោ"តិអាទីនំ បទានំ ពុទ្ធទ្ធាទីនិ បកតិរូបានិ។

ពុទ្ធោ ធម្មោ សង្ឃោ មគ្គោ,

ឍទ្ធោ កាយោ កាមោ កប្បោ;

មានោ បញ្ញោ យញ្ញោ ភញ្ញោ,

នាគោ មេឃោ ភោគោ យាគោ។

នាគោ ឆោសោ មោហោ មានោ,

មញ្ញោ ឆន្ទោ កោធោ លោភោ;

ហានោ ចេនោ ធានោ ទេនោ,

ឍន្តោ កាមោ សាមោ នោគោ។

អស្សោ សស្សោ ឱស្សោ សិស្សោ,

សីហោ ព្យគ្ឃោ ទុក្ខោ សេលី;

ឱត្ថោ សក្កោ ឆេចោ កាយោ,

ចត្ថោ ស្វទោ ឱឈោ ជឹបិ៍

បស្សោ ឃណ្ណោ ចាកោ ចាឆោ,

ហត្ថោ បត្តោ សោសោ កោឆោ;

សោយោ ឃោឆោ កឆ្ឋោ អឆ្ឋោ,

កោហោ យាញ្ញ អដ្ឋោ សាលិ៍

ភទោ ភកោ យិកោ សសោ,

ស្វណោ ឌកោ អឌោ ជិឌោ;

ហឃោ កឌោ ឈទោ សទោ,

ត្វយោ ឥលិ បជិ ឆឌោ៍

ក្ទកោ បដកោ ចិហកោ ក្ងកោ,

ឈទកោ សទកោ បសកោ កចឌោ;

យហិសោ ចសកោ អស្វទោ កុញ្ញ,

តទ្វណោ ចទ្វណោ ពាលិសោ បលិឈោ៍

សាលិ ឆចោ ច ឈិទោ,

កោស្វយោ សដ្ឋិកោ ឃចោ;

កញ្ញអាឃោ ច ក្យលត្តោ ច,

តិលិ យុក្កោ ច តណ្ហលិ៍

ឈត្តិឃោ ព្រាហ្មណោ ចស្សោ,

ស្វក្កោ ស្វត្តោ ច ប្វក្កសោ;

ចណ្ឌាលិ បតិកោ បដ្ឋោ,

យត្វស្សោ ទធិកោ ទធោ៍

បត្តខិតោ កហដ្ឋោ ច,

កោណោ ឌុដ្ឋោ ច កព្រកោ;

យាត្យកាយោ ច ឌុទោឆោ,

ឰទ្ធាឌឹតិ ចិកាចឃោ៍

កេចេត្ថ ចេឌេឃ្យ “តត្វ កេ ‘ឌុទោឆោ ច ក្យយាទោ ចោ’តិ បរិផេស្ស ឝស្សតតោ ឌុទោឆសដ្ឋោ ឰត្តិលិក្កោ”តិ? តត្ត, តត្ត ហិ “ឌុទោឆោ”តិ ឰតំ ឌុកាទត្តប្វលិក្កយេច, តា’កាទត្តិត្តិលិក្កំ, ត្យយេ្យត “អាកាទត្តិត្តិលិក្ក”ត្តិ យញ្ញាយាតា ឲចំ ចឆឆ, ត បតិតំ អាកាទត្តិត្តិលិក្កំ, អឆ តោ

“ยาตฺกายา”ติปฌํ ชิฆ ฅหฺธตธเมต ธุตฺตยาการตฺตปฌตฺถิ๎ ตตฺ ธ เกา มเยฺอาหชิเคาฌติฆาฆิษุ ฆฺเราฌมฎฺษฺษ ฐาตฺติฺลิฎฺกตา ปิกฉิ, กธตฺถิ เธ? “ษฺเกฺก อฌิธตฺวา เฆธตา เธเรษฺษ ฤฎฺฐา ปเฌยเยธ ยตํ ปเลิเคตฺวา ‘ฐาเตา เต มตฺตฺถิมยตฺเก ฐปฎฺฐาเกา ราฆา ยริษฺษตี’ติ ษุปิเต อาเราเธษิ๎ เธเรา ตํ กธํ ษุตฺวา ราเฆาเราฌาตํ อาธิกฺถิ๎ ตา ฉุกยฺหาเรเตธ ยหาชิรชํ ชิรชิษฺ”ติ๎ ฉุตฺถ หิ “ราเฆาเราฌาต”ตฺถิ ธตฺวา “ตา”ติ ธุตฺตตฺตาธ ฆฺเราฌมฎฺษฺษ ฐาตฺติฺลิฎฺกตา ปิกฉิติ? ตตฺถ, อตฺษฺษ ฐฺกฺกหเฌเตา๎ ฐฺกฺกหิเตา หิ ฉุตฺถ ตุเยตฺ อเตฺว, ฉุตฺถ ปต ฆฺเราฌมเฎฺต ฐาตฺติปฌตฺษฺษ กธตเตา ฐาตฺติปฌตฺถิ มตฺถาฆ “ตา”ติ ธุตฺตตฺตา “ตา ฐาตฺติเฆา”ติ อฆเยธเตฺว๎ ตุเยฺรต อยาตาปิตรษิธฎฺฐตฺตา อาธริฆกุเล ธ อติธุฎฺฐตฺตา ฉุตํ ษุกุยตฺยฆาตตฺตา ฆํ ธา ตํ ธา ยุตาฐฺฌฺหํ ธเธ๎

กุฌฺฆาตตฺถิ กธตตฺถิ, ยุตํ เหาตีติ เตา ธเฆ;

ฆํ ธา ตํ ธา ยุตาฐฺฌฺหํ, ธธตํ ปฉฺฉิเตา ตเราติ๎

ต ยฆํเกา ฆํ ธา ตํ ธา ยุตาฐฺฌฺหํ ธฆาย, อฎฺฐกธาธริฆาตเฆฺฆธ ธธตํ กเหตฺวา ธฆาย, อฎฺฐกธาเรฆธ อยฺยาตํ ปฎิมรฉํ , ต ยฆํ ตุยฺยาตํ มฎฺหายาติ๎ อยฺยาตํ มฎฺหธ ธา ยา ธา, ยา ตุเยฺรอฎฺฐกธาธริฆาตเฆฺฆธ ธธตํ กเหตฺวา ธฆายา”ติ อฎฺฐกธาธริเฆ อฆฺฆาธิกฺถธ๎ ต หิ อฎฺฐกธาธริเฆหิ “ฆฺเราฌมเฎฺฐ ฐาตฺติฺลิเฎฺฐ”ติ ธุตฺตฺฎฺฐาตยตฺถิ, ตฎฺฐาปิ อฎฺฐกธาธริเฆ อฆฺฆาธิกฺถธ, ต ฆุตฺติ ตุฎฺฐาฆิตํ กษฺตยฆฺฆาธิกฺถตํ ยหเตา อตตฺษฺษ ลิกาฆ ษิธตฺตเตา๎ ธุตฺตเตฺรตํ กเกธตา “อตฺตกา ฐฺกฺกหิเตต อเยฺรธธ อฆฺฆาธิกฺถติ, ฅหุฆฺฆา อษุฆฺฆา ปมธติ, ตเตา อตฺตาตฆฺฆา ฉฉตี”ติ๎

ฉุธํ อฆฺฆาธิกฺถตษฺษ อฆุตฺตตํ มาธฆฺฆตฆฺฆา เฆษฺษฺเตฺวา ษุตปิ เต ฐาฌํ ธตฺตฺถา – ฆาตกฎฺฐกธาฆยฺปิ ตุเยตฺ อาหเรฉิเกาหเฉาษฆิษํ ฐฆาหเฉายตฺถิ, ตํ ษุฉาธ๎ เกาษิฆฆาตกฎฺฐกธาฆตฺถิ“มตฺวา เฆตธเต ชิหเรตฺถา ฉุกํ มาธตฺถิฆํ ยาตฺกาฆํ อาเรฆฺฆ กเธษิ๎ มา กิเรกษฺษ มฎฺษฺษ ปมตฺถษฺษ ฐปิมกาโตฺฆาหฺฉษฺษ โตฺฆาหฺฉี ฐฺษฺษีลิ ปิปฌยฺอา”ติ ปิเฌา ฆิษฺษติ๎ ฉุตฺถ หิ “ยาตฺกาฆํ อาเรฆฺฆ กเธษี”ติ ธตฺวา “มา”ติ ธุตฺตตฺตา ตุยฺยาตํ ยเตต ยาตฺกาฆมเฎฺฐ ฐาตฺติฺลิเฎฺฐเรฆธ ษิฆา, ต ษุลฺลิเฎฺฐ, กิยิฆํ อฎฺฐกธาธตฆฺปิ ต ปษฺษธ, ตเฆธ ปต อฎฺฐกธาธธตํ ปษฺษธ, กิ มา ฉุธ อฎฺฐกธา ตุยฺยาตํ ปฎิมรฉํ, ต ตฌฆฺฆาติ๎

ฆฆิ ตามฎฺหํ อเปกฺถิตฺวา ฆฺเราฌมฎฺษฺษ ฐาตฺติฺลิฎฺกตฺตยิฎฺฐธ, ฉุตฺตาปิ มามฎฺฆเปกฺถิตฺวา ยาตฺกาฆมฎฺษฺษ ฐาตฺติฺลิฎฺกตฺตยิฎฺฐธาติ๎ ฉุธํ ธุตฺตา เต ติษฺตฺตรา อฟฺฆฎิกาตา ยฎฺกฺษฺตา ปตฺตกฺถตฺถา อเฌาฆุตา ปฌฺฆาเฆฆฺฆํ๎ ฉุตฺตาปิ ยาตฺกาฆมเฎฺต ฐาตฺติปฌตฺษฺษ กธตเตา ฐาตฺติปฌตฺถิ มตฺถาฆ “มา”ติ ธุตฺตตฺตา “มา ฐาตฺติ”ติ อฆเยธเตฺว๎ กตฺถิ หิ ปฌาตธาธเกต ษุลฺลิเฎฺฐต ตษุํมกลิเฎฺฐต ธา มยาตาฌิกเราษฺษ กุฉมฎฺษฺษ อหิเฌฆฺฆลิฎฺกาตุธตฺติตฺตาษุลฺลิฎฺกธเมต ธา ตษุํมกลิฎฺกธเมต ธา ติฎฺฐิษิตฺตฺตตฺตปิ ลิฎฺกยตเปกฺถิตฺวา ฐาตฺติปฌตฺเยธาเรปกฺถิตฺวา ฐาตฺติฺลิฎฺกติเฎฺฐเรมา ฆิษฺษติ๎ ตํ ฆธา? “ฐาฌ ชิมาเร ยาตฺกาเรยา ษุษิชิหิตกยฺตฺถา เหาติ มฎฺหิตปริฆตา กตฺตยตาปํ ธรติ, มยฺตํ อตฺรกฺถตี”ติ ธ, “เกา ตุ เตา กเตฺถ เหตุ เกา ปธฺธเฆา, เฆต ยิเฌกเตฺถา ยาตฺกาเรยา ฐฺฆาฌฺฌา ธ เหาติ ฐฺษฺษปิ ษุปิปิกา เฆษฺษตาฆ,

ចលិត្តា ច ហោតិ អប្បស្សុកា អប្បកោកា អប្បសក្កា ចៈ ខ្លាឆ យល្លិកេ ឲកច្ឆា យាត្យការយា កោឆតា ហោតិ ឬបិឃាឈឆាហុលិ, អប្បយ្យិ ចុត្តា ឈយាតា អកិឈជ្ជតិ ក្យប្បតិ ញ្យាបជ្ជតិ បតិត្តិឃតិ កោបញ្ចា ឆោឈញ្ចា អប្បច្ចឃញ្ចា បិត្យករោតី”តិ ច, “ទំ ខោ បត កិក្ខុចេ ខ្លាត្តិទតត់ រេញ្ញា ចក្កចត្តិស្ស បុញ្ញុងាឃឹតី បច្ឆាតិបិតិតី ពិការបដិស្សាចិតី”តិ ច ខ្លាយ បយោគោៈ

កត្ថចិ បត បឆាតចាទកោត តប៉ុឈកលិខ្នេត ឈយាតាឆិករហាស្ស ក្យលាឈខ្លស្ស អកិឆេឃ្យលិក្ខាតុចត្តិត្វា តប៉ុឈកលិខ្នេចឈេត គិត្តិឈិពខ្លាត្តូបិ លិខ្នេយតបក្លិត្វា បុទិឈបឆត្វេយចាបក្លិត្វា បុល្លិខ្នេតិខ្នេឈោ ជិស្សតិៈ ទំ ឃឆា? “បញ្ចា បច្ឆេកញាខ្លឈតាតិ ខ្លាយត្តិ ខ្លាឈិកិលិត្តិ បត្តោព ខិទតិចាឈិតោ អហោឈ៉ុៈ ទំ ខោ បត ទេញ្ញា ចក្កចត្តិស្ស បទិហាឃកទតត់ ពាតាតត់ បចេឈតា អញ្ញាតាតត់ តិចាទតា”តិៈ កត្ថចិ បឆាតចាទកោត លិខ្នេត្តឃេត ឈយាតាឆិករហាស្ស ក្យលាឈខ្លស្ស អកិឆេឃ្យលិក្ខាត្បុំ តិខ្នេឈោ ជិស្សតិៈ ទំ ឃឆា? ឈា ខ្លាត្តិ “ឈិលចតិ កល្យាលឆយ្យាៈ អដ្ឋហិ ខោ តក្យលយាទេ ឆយ្យិហិ ឈយត្តាកទតា យាត្យការយា កាឃស្ស កេដា បរយ្យលា យតាបកាឃិកាត់ ឌេចាត់ ឈហឡ្យត់ ឬបបជ្ជតិៈ ឈខ្លោ បុទិឈបុក្ខលិ, ឈខ្លិ ក្យលិ, ឌិត្តិ ឌត្តិ ឈុតាចហ”ត្តិៈ

ឈេឌឹឃ្យតិ ឈខ្លោ បត ឃេកុឈេឃ្យត ឌ្លកាទត្តិកាទេច ឆត្វា លិខ្នេត្តឃាត្យក្យលិ កចតិ ឲកាការទតេច តិដ្ឋតតាៈ កចំ? ឈេឃ្យោ អយិត្តោ យតិឃា ឬបតាៈ ឲឈាច បុឌតា ឈេឃ្យា, ឲកាហំ ឌឹចិតំ ឈេឃ្យាៈ

“ឆយ្យិត ច អលិកោ ឃោ,

ឃោ ច លិកោ អឆយ្យិកោ;

អលិកោ ឆយ្យិកោ ឈេឃ្យា,

ឃញ្ចោ លិកោ អឆយ្យិកោៈ

ឃឈោ ច អប្បញុខ្លិត់, ចិញ្ញាត់ អឃឈោ ច ឃោ;

អឃឈោច ឈេឃ្យោ ចិញ្ញាត់, ត ឃឈោ អប្បញុខ្លិត់ៈ

ក្សយ្យិឆហិ បឈ់ឈា ច, ចិញ្ញាហិ កទហា ច ឃា;

កទហាច ឈេឃ្យោ ចិញ្ញាហិ, ឃញ្ចោ ឆាលបប្បឈ់ឈតាៈ

ឃុលត្ថា កាយយឃិកំ, ទុក្ខត្ថា បចិទេចកិកំ;

បចិទេចកំ ទុក្ខំ សេវេយ្យា, ឃទេត្ថា កាយយយំ ឃុលំ៉

ឌីចិតត្ថា អឆេខ្មុត, ឆេខ្មុត យទលត្ថា យំ;

យទលំា ឆខ្មិកំ សេវេយ្យា, ឃទេត្ថា ឌីទេច អឆខ្មិក”ត្តិ៉

ឲចយយំ សេឃ្យ ឮតិ សទេ្គា ឆ្កាទេត្តកាទេច ឆត្វា លិក្ខុត្តឃាត្យក្មុទេលិ កចតិ៉ កត្វូទិ បត អាកាទេត្តកាទេច ឆត្វា ឮត្តិលិក្ខាត្យក្មុទេលិ ជិឃ្សតិ “ឮត្តិ៍បិ ហិ ឲកខ្ទិឃា, សេឃ្យា ទេបិឃ ឌតាឆិបិ”តិ៉ តិក្កហិតទេត្តា បត ហុត្វា តប៉ុឃកលិក្ខាត្យក្មុទេលិ អបឃិទេគ្គា៉ ឲចំបកាទេទ បទេឃាទេក កិំ ត្យុទេយក្ខ បឃ្សឆាតិ៉ ឲចំ ចុត្តា ច ទេត តិទុត្តទាច កចិឃ្សត្តិ៉

ឃទេចបិ ទេត ឲត្វ ឲចំ ចទេឆឃ្យំ “តត្វ តត្វ ឃុត្តប្បទេឆទេឃ អដ្ឋកឆាឌីឃុ ច ‘យាត្យកាទេយា’តិ ចា ‘យាត្យកាទេយតា’តិ ចា ឆ្កាទេត្តបុល្លិក្ខកាទេចត យាត្យកាយឃទ្គ្រឃ្ស ឆឃ្សតទេតា បុល្លិក្ខក្វតំ យាត្យកាយឃទ្គំ អតទេបក្ខិត្វា ឮត្តិ៍បឆត្វទេយច អទេបក្ខិត្វា “ឃា ឮត្តិ៍”តិ ឮត្តិ៍ឃទេគ្គត ឃាឃទ្គ្រឃ្ស ឃខ្មត្តក្កហលំា យយំ ឃយ្យជិន្នាយ, ‘ឆ្កទេទាទេឆា’តិ ចា ‘ឆ្កទេទាទេឆតា’តិ ចា ឆ្កាទេត្តបុល្លិក្ខកាទេចត ជិតឃ្ស ឆ្កទេទាឆឃទ្គ្រឃ្ស អឆឃ្សតទេតា បត ត្យុទេយត្វិ ចុត្តំ បុទិយត្វំ ត ឃយ្យជិន្នាយា”តិ៉ តឆា ទេតឃំ ឮយាតិ ចិតឃបិត្យឮឃំ អាកតបឆាតិ ឆទេឃ្សតត្ថាតិ “ទេតត ទេលា បត ឃយទេឃត ទាឌា ភ្លទេឆទេតា ភ្លេយ្យាទេត បទិចាទេទឃិ ឃទ្ធិ៍ ឆ្កទេទាទេឆត, អឆ ទេលា ទទេត្ថា ភ្លទេឆតឃ្ស ឆ្កទេទាទេឆា ទាឌាតំ ភ្លទេឆតំ ឲតឆទេចាចា”តិ៉ ឲចំ ឮយាតិ ឃុត្តបឆាតិ ឆទេឃ្សត្វា ឃុត្តតិបិតដ្ឋកឆាយំ “ទាទេយា តាយ ទាឌា កដ្ឋទេទាកឹ ឆ្កទេទាទេឆហិ ច តាដទេកហិ ច ឌិក្ខ្នយាទេតា”តិ ចចតត្ថា ឆទេឃ្សត្វា “កន្ធច ត្យុទេយក្ខទុក្យលយុបកត្វា កកចទេតា ឃគ្គខ្មុឃ្ស ចិទដ្ឋិតត្វំ ឃាឆុកំ បឆត្យឌ្ឍាតាតិ ភ្លក្កល្យុចា”តិ ភ្លទេយ្យាទេឌតត្ថា៉

ឮឆាតិ យាត្យកាយឃទ្គាឌីឃុ កិត្តិ ចិតិន្នយំ ចឆាយ – យាត្យកាយឃទេ្គា ច ឆ្កទេទាឆឃទេ្គា ច ឆាទឃទេ្គា ចាតិ ឮទេយ ឮត្តិ៍បឆត្វចាចកាបិ ឃយាតា ឲកទេត្តត បុល្លិក្ខា កចត្តិ៉ ទេតឃុ ឆាទឃទ្គ្រឃ្ស ឲកឃ្មិ អទេត្វ ចត្តយាតឃ្សាបិ ពហុចចតកត្តទេយច ឃទ្គឃត្វចិទ្ទ ឮន្នត្តិ, ត ឲកចចតកត្តំ៉ យយំ បត ឆាទឃទ្គ្រឃ្ស ឲកឃ្មិ អទេត្វ ឲកចចតកត្តំ, ទេឃក្យទេឃ្យត បត ពហុចចតកត្តំ អត្យឌាតាយ, ពចក្យត្វ ចត្តត្តាទេយច តត្តិ៍ បិត្យឮឃត្យា ឆាទឃទេ្គា ទេឃក្យទេឃ្យត ពហុចចតទេកា កចតិ, ឲកចចតទេកា អទេប្យា៉ តត្រីទេយ បទេឃាកា –

“ឆាឃា ច ឆាទេយ្យា អត្យឌីចិទេតា ច,

បុត្តា ច ឆាទា ច យឃត្ថា ឃទេត្ថា;

ឆប្ពុញ្ញាទាយប្បទេលិកេហត្យ,

តស្មា ហិ អយិ្រកហទា ត យិឃ្យទេ”តិ ច,

“យោ ចាតិតំ សលិតំ ចា, កាទេស្មុ បជិជិស្សតិ;

សហសា សម្បិយារេយត, តំ ឌព្ទាចសេលិ ឆ្កតី”តិ ច,

“សេហិ កាទេហិ’សត្តុដ្ឋា, ទេចសិយាស្មុ បជិស្សតិ;

ជិស្សតិ បទកាទេស្មុ, តំ បទាកចទេតា យុល”ត្តិ ច,

“បុទេត្តស្មុ កាទេស្មុ ច យា អទេបក្ខា”តិ ច ញ្ញាទេស, សយាទេស បត “បុត្តកាទា ជិសា បច្ឆា, បុត្តកាទេហិ យត្តទេតា”តិ ច ឲចយាកទេយា ពាហុចចតប្បទេយាកា ពាហទេចា កចត្តិៈ

ឲពចចតប្បទេយាកា បត អប្បាៈ សេឃ្យូតិជំ? “កទ្ទុតំ កាទេ, ឆប្ពុំ ចទេ ទេយាបិ សប្បញ្ញាកំ ចទេ, កាទេញ្ញា ទេបិសំ កកេប្បកស្មិ”ត្តិ ច,

“ទេឃ កហដ្ឋា បុញ្ញាកទា, ឃឹលចទេត្តា ត្កបិសកា;

ឆទេប្ចុត កាទំ ទេបិទេសត្តិ, ទេត តយស្សាយិ យាតលី”តិ ច,

“បទេកាទំ ត កទេច្ឆឃ្យិ, សកាទបស្មុទេតា សិឃ”ត្តិ ច,

“ទេយា ឆ្កទេច្ឆ បុទិទេសា ទេហាត្យ, ឌាតិ ឌាតិ បុតប្បុតំ;

បទេកាទំ ជិចទេដ្ឋឃ្យ, ទេឆាតបិទេកាច កដ្ឋយ”ត្តិ ច

ឲចយាកទេយា ឲពចចតប្បទេយាកា អប្បាៈ

ឞយាហារលក្ខណចនេឞត បនេឞ ឌារឞន្តេ្ធ តប៉ុឞកលិន្ដេ្កកចឆនេតាបិ កត្វចិ កចតិ៍ “អាគាឃ ប៉ុត្តគាទ៍ ប៉ុត្តគារឞ្ស ឞក្ខេហា”ត្ថតិ ឲចំ ត្ថឆ ចុត្តប្បកាទេត លិក្ខត្វា អត្វត្វា ឞល្លេក្ខត្វា “ប៉ុទិនេឞា ប៉ុទិឞា”តិ បចត្តំ ប៉ុទិឞឞន្ធតឃំ តិឞ្សាឃ ឞន្ថេ្តាឞំ “ក្វនេតា កាចនេកា

កនេចា”តិអាឌឹតំ ក្វឆាត្វយឃាតំ អន្ថេ្តាឞន្ទោកាទេត្តបគាតំ តាយិកបឝយាលិវ៉ុ ឞន្ធាឞយ្យេត្តហិ ក្បុលប៉ុនេត្តហិ ឞន្ធួឲ្យួដិតិឃា

នេកាឞល្លប្យប្បាទេឌតត្ថា៍

កិ បត ឞន្ធាតិ ត្ថកាទេត្តបគាតិ ប៉ុទិឞតនេឃ ឞន្ធប្បកាទេត ឲកឞឝិឞាតេច ហុត្វា បចិន្ធាតិតិ? ត បចិន្ធាតិ៍ កាតិចិ ហិ ត្ថកាទេត្តបគាតិ ប៉ុទិឞតនេឃ ឞន្ធចា បចិន្ធាតិ ច ហោត្តិ, ឲកនេឝនេឞត បចិន្ធាតិ ច, កាតិចិ ត្ថកាទេត្តបគាតិ ប៉ុទិឞតនេឃ ឲកនេឝនេឞត បចិន្ធាតិ ច ហោត្តិ, ឲកនេឝនេឞត ត បចិន្ធាតិ ច, កាតិចិ ត្ថកាទេត្តបគាតិ ប៉ុទិឞតនេឃ ឞន្ធចា អប្បចិន្ធាទេតច៍ ៣៧ កតយាតិ កាតិចិ ត្ថកាទេត្តបគាតិ ប៉ុទិឞតនេឃ ឞន្ធចា បចិន្ធាតិ ច ហោត្តិ, ឲកនេឝនេឞត បចិន្ធាតិ ច? “ឞនេទា ចនេឃា នេចនេតា”តិអាឌឹតិ៍ ឞនេទាត្ថតិ ហិ អឃំឞន្ធា ក្ខុ៉ឞន្ធឞទេចតអកាទាឌិឞទេចាចនេកា នេច, ប៉ុទិឞតនេឃ ឞន្ធចា បចិន្ធេ ទេហឝចាចនេកា នេច, យនេតាកហបក្ខិកត្វា ប៉ុទិឞតនេឃ ឲកនេឝនេឞត បចិន្ធេ ចនេឃាត្ថតិ ឞន្ធេ្ធ បទិហាតិចាចនេកា នេច, ប៉ុទិឞតនេឃ ឞន្ធចា បចិន្ធេ អាឃុនេកាខ្ធាឞចាចនេកា នេច, យនេតាកហបក្ខិកត្វា ប៉ុទិឞតនេឃ ឲកនេឝនេឞត បចិន្ធេ នេចនេតា ត្ថតិ ឞន្ធេ្ធ ឃឌី បណ្ណត្តិចាចនេកា, ប៉ុទិឞតនេឃ ឞន្ធចា បចិន្ធេ ឃឌី បត ឌិត្តចាចនេកា, យនេតាកហបក្ខិកត្វា ប៉ុទិឞតនេឃ ឲកនេឝនេឞត បចិន្ធេ យនេតាកនេហា ច តាឃ –

យនេតា ចនេចា ចនេឃា នេតនេឌា,

តនេបរិ នេចនេតា តនេយា ឃនេឞា;

អនេឃា បនេឃា ឞិនេទា ឈន្ថេ្កា,

ឞនេទា ក្ខនេទា ទេហា អនេហា –

ត្ថនេយ នេឞាត្យអឞ៍

ត្ថគាតិ ឃឆាចុត្តឞ្ស បិកឌឹកទេហត្វំ យតឞន្ធឌឹតំ តាយិកបឝយាល៍ កឆឃាឃ –

យនេតា , យតា៍ យតំ, យនេតា, យនេត៍ យតឞា, យនេតត, យនេតហិ, យនេតគិ៍ យតនេឞា, យតឞ្ស, យតាតំ៍ យតា, យតឞ្ឞា, យតយ្យា, យនេតហិ, យនេតគិ៍ យតនេឞា, យតឞ្ស, យតាតំ៍ យតឞិ, យនេត, យតស្ថឹ, យតយិ្យាយនេតឞុ៍ នេកា យត, កចនេត្តា យតា៍

អឆ ចា “កោ យតា”ព្ទតិ ពាហុចចតយ្យិ ពោឃ្យ៌ ឲចំ ចចោ, ចចា៌ ចចំ, ចចោ, ចចេ៌ ចចឃាតិអាឌិតា តាយិកបឌយាលិ ឃោឌេតព្ពា៌ អហឃទ្គ្ឃ្យ បត ក្ុយ្ទេកចចតដ្ឋាតេ អហឃិ, អហេ, អហឃ្ទិ, អហយិ្យអហុ, អហតីតិ ឃោឌេតព្ពា៌

ព្ទឌាតិ ទ្ធបត្តទចិឃេឃឌឃ្យតព្ទំ តប៉ុឃកលិក្ខ្យ យតឃទ្គ្ឃ្យបិ តាយិកបឌយាលិ ចឌាយ, អដ្ឋាតេ អឃំ កឆិតាតិ ត ចោឌេតព្ពា៌

យតំ, យតាតិ, យតា៌ យតំ, យតាតិ, យតេ៌ យតេតត, យតេតហិ, យតេតភិ៌ យតឃ្យ, យតឃោ, យតាតំ៌ យតា, យតឃ្ទា, យតយា្យ យតេតហិ, យតេតភិ៌ យតឃ្យ, យតឃោ, យតាតំ៌ យតេ, យតឃ្ទិ, យតយិ្យយតេឃុ៌ កោ យត, កចត្តោ យតា៌ អឆ ចា “កោ យតាតិ, កោ យតា”ឲចយ្យិ ពាហុចចតំ ចេឌិតព្ពំ៌ ឲចយុត្តទ្រ៍តាបិ តយោ៌

ឲត្ព ច បុល្លិក្ខ្យ យតឃទ្គ្ឃ្យ បច្ចត្តកទលាឃយ្យគាតឃាយិក្យុចចតាតិ យតោ យតឃា យតឃោ យតឃឹតិ ទ្ធបិតិ ជបេត្ជា ឃាតិ ឃេឃាតិ, តប៉ុឃកលិក្ខ្យ ច យតឃទ្គ្ឃ្យ បច្ចត្តចចតាតិ “យតំ យតាតី”តិ ទ្ធបិតិ ច, អដ្ឋយ្យាបឃោកចចតាតំ “យតំ យតាតី”តិ ទ្ធបច្ជយ្ច ជបេត្ជា ឃាតិ ឃេឃាតិ, តាតិ ឃព្ពាតិ កយោតា ឃយឃយាតិ៌

កោឆិ ឮកាទត្តោ យតោព្ទតិ ឃទ្គោ តប៉ុឃកលិក្កោតិ ចឌត្តិ, តោ ចត្តព្ពា – ឃឌិ ឃោ តប៉ុឃកលិក្កោ ឃិឃា, តឃ្យឌិឃេហិ ចចោ ចឃោតិអាឌិឃទ្គហិបិ តប៉ុឃកលិក្ខហេច កចិតព្ពំ, ត “តោ តប៉ុឃកលិក្ខា”តិ កទ្ធ ចឌត្តិ, “បុល្លិក្ខា”ព្ទច្ចេច ចឌត្តិ៌ ឃទ្ធា ច បិឡព្ទឃំ “កាឃោ អតិច្ចោ; យតោ អតិច្ចោ”តិ ច “កាឃោ ទុក្ខោ, យតោ ទុក្ខោ”តិ ច “តិច្ចោ ចា អតិច្ចោ ចាតិ អតិច្ចោ កត្តោ”តិ ច ឲចយាឌឃោ បុល្លិក្ខប្បយោកា ពាហចោ ឌិដ្ឋា៌ តោត ពាឃតិ យតោឃទ្គោ ឲកត្តេត បុល្លិក្កោតិ៌ ឃឌិ បត តប៉ុឃកលិក្កោឃិឃា, “អតិច្ចោ ទុក្ខោ”តិ ឲចយាឌីតិ ពំឃយាតាឌិកទលាតិ អតេកបឌឃតាតិបិ តប៉ុឃកលិក្ខាតេច ឃិឃ្យំ៌ ត ហិ តាតិ តប៉ុឃកលិក្ខាតិ, អឆ តោ អកិឆេឃ្យលិក្ខាត្ុចត្តកាតិ ចាច្ចលិក្ខាតិ៌ ឲចំ យតោឃទ្គ្ឃ្យ បុល្លិក្កតា បច្ចេតព្ពាតិ, ឃចេ យតោឃទ្គោ តប៉ុឃកលិក្កោ ត ហោតិ, កចំ “យតាតី”តិ តប៉ុឃកទ្ធបំ ឌិឃ្យតីតិ? ឃច្ចំ “យតាតី”តិ តប៉ុឃកលិក្ខយេច, តថាបិ យតោកោលោ បយុឌតាចេត កហិតឃ្យាកាទត្តឃ្យ យតឃទ្គ្ឃ្យ ទ្ធបំ ត ហោតិ៌ អឆ កិច្ចាទហីតិ ចេ? ចិត្តឃទ្គត ឃយាតលិក្ខ្យ ឃយាតឃុតិត្តបិ យតោកោលោ អបរិឃាបត្តឃ្យ តិក្កហីតត្តឃ្យេច យតឃទ្គ្ឃ្យ ទ្ធបំ៌ យតឃទ្គោ ហិ បុត្តប៉ុឃកចឃេត ក្ខិធា កិឌ្ឌតិ “យតោ យតំ”ព្ទតិ ឃថា “អឌ្ឌចោអឌ្ឌច”ត្តិ៌ “យតោ ចេ តប្បទុឃ្យតិ៌ ឃត្តិ តឃ្យ យតំ ហោតី”តិ ហិ បិឡព្ទ៌ ឃឌិ ច ឃោ យតោឃទ្គោ តប៉ុឃកលិក្កោ ត ហោតិ៌

“កទ្ធ ចេតិឃបព្ពតចត្តតិឃា,

បយឌា បយឌា បយឌា ចិយឌំ;

នយល៏ា ឃុតិនយ្ខ អកា ហសិត៌,

បតិត៌ អឃុរេកឃុ យុភិស្ស យភោ”តិ

ឯត្ថ យតោយន្តេន នយាតាឌិកាទលោ “បតិត”ន្តិ នន្តោ តប៉ុនកលិក្កការេចត កឃ្វា នត្ថិហិទោតា៍ យឃ្វា ច នយាតាឌិកាទលាបង់ តប៉ុនកលិក្កការេចត នត្ថិហិតំ, តឃ្វា នន្តត្តនត្ថិឆាតចនេត យតោយន្តោ តប៉ុនកលិក្កោតិ ឯាយតីតិ? តត្ថ, នយាតាឌិកាទលាបងស្ស នព្ពត្ត លិក្កចិនេនាខោតតោតា៍ យឌី ហិ នយាតាឌិកាទលាបង់ នព្ពត្ត លិក្កចិនេនំ ខោតេយ្យ, “ចត្តារោ ព្ពត្រីយាតី”តិ ឯត្តាបិ “ចត្តារោ”តិ បង់ ព្ពត្រីយនន្តស្ស បុលិ្លក្កត្តំ កោរេយ្យ, ត ច កាតំ នក្កោតិ៍ ព្ពត្រីយនន្តោ ហិ ឯកេត្តត តប៉ុនកលិក្កោ៍ យឌី តុខេ្យ“បតិត”ន្តិ នយាតាឌិកាទលាបង់ តិស្សាយ យតោយន្តស្ស តប៉ុនកលិក្កត្តយិច្ឆេ, “ចត្តារោ ព្ពត្រីយាតី”តិ ឯត្តបិ “ចត្តារោ”តិ នយាតាឌិកាទលាបង់ តិស្សាយ ព្ពត្រីយនន្តស្ស បុលិ្លក្កត្តំ ព្ពច្ឆោតិ៍ ត យយំ កោ ព្ពត្រីយនន្តស្ស បុលិ្លក្កត្តំ ព្ពច្ឆាយ, អឆ ខោ តប៉ុនកលិក្កត្តំយេច ព្ពច្ឆាយ, “ចត្តារោ”តិ បង់ លិក្កចិបល្លាសេចនេត ឌិតត្តា “ចត្តារិ”តិ កណ្យាយ, តឃ្វា “ចត្តារិ ព្ពត្រីយាតី”តិ អត្ថំ ឆារេយាតិ៍ យឌី ឯចំ “បតិតំ អឃុរេកឃុ យុតិស្ស យតោ”តិ ឯត្តាបិ “បតិត”ន្តិ បង់ លិក្កចិបល្លាសេចនេត ឌិតត្តិ យត្តា “បតិតោ”តិ អត្ថំ ឆារេឆាតិ៍ ត ឆារេយ ឯត្ត លិក្កចិបល្លាសស្ស អតិឆ្ឋិតព្ពតោ៍ យឌី ហិ យតោយន្តោ បុលិ្លក្កោ និយា, តំនយាតាឌិកាទលាបង់ “បតិតោ”តិ ចត្តត្តំ និយា៍ កិយាចទិយោ ឯចំ ចត្តំ ត ខាតិ, ខាតយាតោ ឯច នោ “បតិតោ”តិ តាចោច, “បតិត”ន្តិ បតាចោច, ខោត ឯាយតិ “យតោយន្តោ តប៉ុនកលិក្កោ”តិ៍ យា តុខេ្យឯចំ ចេឆេ, នយាតាឌិកាទលាបង់ តាយ កត្តចិ បឆាតលិក្កយត្តចត្តតិ, កត្តចិ តាត្តចត្តតិ, តឃ្វា ត តំ លិក្កចិនេនខោតតេ ឯកត្តតោ បយាល៏៍ “យាត្យការយា, ឱ្ឌទោឆា, អាចុនោ ចិនាល, ឯហិ ចិនាលេ, ចិត្តាតិ អដ្ឋីតិ”តិ ឯចយាឌិទ្វុបចិនេនោយេច បយាល៏៍ យឌី នយាតាឌិកាទលាបងេយេច លិក្កចិនេនោ អឌិកត្តត្តោ និយា, “ចត្តារោ ច យហាក្ខតា”តិអាឌីឃុ លិក្កចត្តាត់ ត និយា៍ យឃ្វា ឯចយាឌីឃុបិ ឆាតេឃុ លិក្កចត្តាត់ ហោតិយេច៍ កង់? “ចត្តារោ”តិ បុលិ្លក្កំ “យហាក្ខតា”តិ តប៉ុនកត្តំ, តឃ្វា “បតិតំ អឃុរេកឃុ យុតិស្ស យតោ”តិ ឯត្តាបិ “បតិត”ន្តិ តប៉ុនកលិក្កំ “យតោ”តិ បុលិ្លក្កត្តិ ចចត្តាត់ កចតីតិ៍ ព្ពង់ ឃុត្តា ខោ តុល្យីកចិស្សត្តិ៍ តទោតា ខោតំ តុល្យីក្កតាត់ ព្ពង់ ចត្តត្តំ – យឃ្វា យតោកោលោ បចត្តាត់ បតាត់ នយាតាឌិកាទលាបតាតិ កត្តចិ តប៉ុនកចនេត យោខេតព្ពាតិ, តឃ្វា យតោកោលោ បយុលស្ស យតោយន្តស្សបិ នយាតាឌិកាទលាបតាតិ កត្តចិ តប៉ុនកចនេត យោខិតាតិ៍ តឆា ហិ បុព្ពាចទិយា “នន្តយុខោឌចិហតំ ចិលយំ លោលោត, ចេតេយ្យនត្តហងយេឃុ តខេ្យាបយាតិ៍ ក្ខត្លំ ចោចា ឯតន្តិត្តិ ក្ខព្ពោចា៍ អចតតំ និទោ យឃ្វ ខោយំ អចំនិទោ, អប្យតំ ទាកាឌី ទខោ ឈេយំ បព្ពាយយេ អក្ខិឃ្វុទតា អប្យខេក្ខា”តិអាឌិតា នន្តទចត់ កុព្ពាំឃុ, ត បត ខោហិ ចោចា និទោ ទខោឃន្តាឌីត់ តប៉ុនកលិក្កត្តំ ចិការេចតំ ព្រាឌីនី នន្តទចតា កតា, អឆ ខោ និទោយតោយន្តាត់ យតោកោលោ បចត្តាត់ បុលិ្លក្កនន្តាត់ កត្តចិបិ ព្រាឌិនាតិបិ លិក្កចិបល្លាសេចនេត ឌិតាតិ នយាតាឌិកាទលាបតាតិ ហោត្តីតិ បខេនំ ខាតាបតាឌិប្យាយចតិយា អក្ខកយ្យាយ ចិទចិតា៍ ឯត្តាបិ តុយ្យាត់ យខោត យតោយន្តស្ស តប៉ុនកលិក្កខេត្ត នតិ ចោចា និទោ ព្ពច្ឆាកយោបិ តប៉ុនកលិក្កត្តយាបដ្ឋត្តិ តប៉ុនកលិក្កចនេត នយាតាឌិកាទលាបតាត់ តិដ្ឋិត្តតា៍ កិ បតេខោតនយ្យិ តប៉ុនកលិក្កត្តំ ព្ពច្ឆាតិ៍ អន្តា ខោ ព្ពងយ្យិ ឃុត្តា តិខេព្ពាខេតុយនក្កោត្តា តុល្យីកចិស្សត្តិ៍ កិច្ចាបិ ខោ អព្ពា កេហតព្ពកាទល៏ អបស្សត្តា ឯចំ ចេឆេយ្យុំ “យឌី កោ យតោ នន្តោ តប៉ុនកលិក្កោត ហោតិ, កឃ្វា ចេយ្យាកទោលា ‘យតោយន្តោ តប៉ុនកលិក្កោ’តិ ចឆត្តី”តិ? ខោ ចត្តត្តា – យឌី តុខេ្យចេយ្យាកទោលយតំ កហេត្វា យតោយន្តស្ស តប៉ុនកលិក្កត្តំ ទោចេឆ, តត្ថ ភកចាយេច

លោកេ អសឌិសោ មហារេចឃ្យាករណោ មហាបុរិសោ ចិនារនោ បរប្យចាទមទ្ទនោ· កាចត្តញ្ញិបកោ ចេឃ្យាករណោ អប្បដ្ឋមាណចេបិល្លូនាតិសោណាណល្លាទមា ច ទ្រាហ្វណា នច្ចកតិកណ្ណាទមា ច បរិន្ទាឌកា ចារេត ត នយ្យាបុលិតុ, អន្ទ្ទាកត្វូ កាចារេមច មត្តចារណាកាណមន្លោរគេនរសីហោ ចិម អនម្ពុនោ តេនំ តេនំ ចាទំ មទ្ទ្ទសិ, មហត្តេ ច តេ អត្វេ បតិដ្ឋាបេសិ, ឧចំចិចេត កាចតា ចោហារក្យនលេត មន្វា “កាមោ អតិច្ចោ”តិ ច “កាមោ ទុក្ខោ, មនោ អតិច្ចោ, មនោ ទុក្ខោ”តិ ច ឧចមាទិកា ទុត្តា មនោនទ្ទស្ស បុល្លិង្គកាចឃ្វចតិកា ពាហុ បិញ្ញូកមោ ទិស្សន្តិ, តន្វា មនោនទ្ទោ បុល្លិង្គោមចាតិ នារតោ បច្ចេតព្ពោតិ· ឧចំ ទុត្តា តេ តិទុត្តរា អប្បដិកាកា មក្ក្វតា បត្តក្កន្លា អចោមុតា បត្តាយិស្សន្តិ·

ព្ទាទាតិ នរនទ្ទាទីតំ តាមិកបទមាលំ ចិសេនតោ ទុច្ចតោ –

នរោ, នរា· នរំ, នរេ· នរេត, នរេហិ, នរេភិ· នរស្ស, នរាតំ· នរា, នរម្ហា, នរស្មា, នរេហិ, នរេភិ· នរស្ស, នរាតំ· នរេ, នរម្ហិ, នរស្មិំនរេសុ· កោ នរ, កចន្តោ នរា·

អយំ បុរិនតេយ នព្ពឆា បចិដ្ឋស្ស ង្ស្សទ្ទនរចតអការាទិនរចាចកស្ស នរនទ្ទស្ស តាមិកបទមាលា·

អយំ បត បុរិនតេយ ឧកទេនេត បចិដ្ឋស្ស មនោកាណបក្ខិកស្ស រហទចាចកស្ស នរនទ្ទស្ស តាមិកបទមាលា –

នរោ, នរា· នរំ, នរោ, នរេ· នរសា, នរេត, នរេហិ, នរេភិ· នរសោ, នរស្ស, នរាតំ· នរា, នរម្ហា, នរស្មា, នរេហិ, នរេភិ· នរសោ, នរស្ស, នរាតំ· នរសិ, នរេ, នរម្ហិ, នរស្មិំនរេសុ· កោ នរ, កចន្តោ នរា, កោ នរា ព្ទតិ ចា·

ចមោ, ចមា· ចមំ, ចមេ· ចមេត, ចមេហិ, ចមេភីតិ បុរិនតមេត ខោ ឃ្យោ· អយំ បុរិនតេយ នព្ពឆា បចិដ្ឋស្ស បរិហាតិចាចកស្ស ចមនទ្ទស្ស តាមិកបទមាលា·

អយំ បត បុរិនតេយ ឧកទេនេត បចិដ្ឋស្ស មនោកាណបក្ខិកស្ស អាយុកោដ្ឋាសចាចកស្ស ចមនទ្ទស្ស តាមិកបទមាលា – ចមោ, ចមា· ចមំ, ចមោ, ចមេ· ចមសា, ចមេត, ចមេហិ, ចមេភីតិ មតតមេត ខោឃ្យោ· តស្ស ចេចោ បដិស្សាសិ, អចេន្ទា លុទ្ទកោចទោ· ចេតា ហតិស្ស ចេទន្តា·

ចេចោ, ចេចា· ចេចំ, ចេចេ· ចេចេត, ចេចេហិ, ចេចេភីតិ បុរិនតមេត ខោឃ្យោ· អយំ បុរិនតេយ នព្ពឆា បចិដ្ឋស្ស បណ្ណត្តិចាចកស្ស ចេចនទ្ទស្ស តាមិកបទមាលា·

អយំ បត បុរិសតេយ ឧកេះទេសត បចិដ្ឋស្ស ចិត្តចាចកស្ស ខេចតសង្គស្ស តាយិកបៈយាលិ – ខេះតា, ខេចតា៍ ខេចតំ, ខេះតា, ខេះតា៍ ខេចតសា, ខេះតាត, ខេះតាហិ, ខេះតាភីតិ យតតេយត ខោរេឃ្យា៍ ឃេសា ក្យលបុត្តោ, ឃសំ ក្យលបុត្តំ, ឃេសេត ក្យលបុត្តោតាតិ ឧកចចតចេសេត បុរិសតេយត ឃោរេឌតន្តា, ឧកចចតបុទ្ធចចតចេសេត ចា៍ ឧចំ កាតិចិ ឡកាទេត្តបៈតាតិ បុរិសតេយ សន្តុថា បចិដ្ឋាតិ ច ខេហាត្តិ, ឧកេះទេសត បចិដ្ឋាតិ ចាតិ ព្ហយិតា តេយត សន្តុបៈតាតិ បន្នោាចក្ខតា ដួបបរិក្ខិត្តោ ចិសេសា ខេចដិតន្តោ៍ អចិសេសន្នោតា ហិ ឧចយាឌិចិកាកាំ អឌោតន្តា យំ ចា ពំ ចា ញ្ញូត្ដាត់ ខេរបន្តា ឃថាឆិបេ្យាតំ អតុំ ចិរាឆត្តិ, ពស្មា ខោា ឧត្ត អយេត្តិ បកាសិតោ ចិកាទេកា, ខេសា សន្ធាសយ្យត្តហិ ក្យលបុត្តហិ សក្កចដ្យុក្កខេហតត្តោ៍ កតយាតិ កាតិចិ ឡកាទេត្តបៈតាតិ បុរិសតេយ ឧកេះទេសត បចិដ្ឋាតិ ច ឧកេះទេសត ត បចិដ្ឋាតិ ច? យតោ ចោ ខេចតោាសន្ធាតេឃា ខេចច អយ្យសន្ធា ច, ពហ យតសន្ធាឌីតំ តាយិកបៈយាលិ ខេហដ្ឋា ចិកាចិតា៍

អយ្យសន្ធស្ស បត តាយិកបៈយាលិយំ "អខេយ្យា, អយ្យា៍ អយ្យំ, អខេយ្យ"តិ បុរិសតេយត ចត្តា អាលបតដ្ឋាតត "ខេភា អយ្យ, ខេភា អខេយ្យា"តិ ខេច្ច ឧកចចតាតិ, "ភចន្តា អយ្យា, ភចន្តា អខេយ្យា"តិ ខេច្ច ពហុចចតាតិ ច ចត្តុតាតិ៍ ឧត្ត អខេយ្យា ព្ហតិ សខេន្ធា បច្ចត្តចចតការេច ឧកចចតំ, អាលបតចចតការេច ឧកចចតខេដ្ឋច ពហុចចតដ្ឋា៍ ពោហិខេយ បខេឃាកា "អខេយ្យា កិរ សាកេតា អន្តុតិត្តិខេកត តាខេកត សក្កាខេយសិ, បិចក្យ ភខេន្ត អខេយ្យា សាកេតា កាខេបិពិកំ បសត្តុ"ត្តិ ឧចយាឌីតិ អខេយ្យាសន្ធស្ស បច្ចខេត្តកចចតបខេឃាកាតិ, "អច ខេលា សា ព្ហត្តិ ពំ បុរិសំ ឧតេះខេចាច 'តាខេយ្យា ខេសា កិក្កុ យំ តិប្បាខេដសិ, អបិច អហខេយច ខេតត កិក្កុតា កន្ធាយិ, អកាទេកា ខេសា កិក្កុ, កន្ធ ពយាខេបហិ'តិ" ឧចយាឌីតិ អខេយ្យាសន្ធស្ស អាលបតេកចចតបខេឃាកាតិ, "ឧឆ'ខេយ្យា រាឌចសតិ, តិសីឌិត្វា សុលាឆ ខេយ៍ ឧឆ យយំ អខេយ្យា សយខេលាសុ សក្យបុត្តិខេយសុ បន្តុឌិស្សាយា"តិ ឧចយាឌីតិ អខេយ្យាសន្ធស្ស អាលបតពហុចចតបខេឃាកាតិ៍ ភចតិ ចហ –

អខេយ្យា ព្ហតិ អយំ សខេន្ធា, បច្ចខេត្តកចខេចា ភខេច;

អាលបខេត ពហុចខេចា, ភខេច ឧកចខេចាបិ ច –

ឧចំ កាតិចិ ឡកាទេត្តបៈតាតិ បុរិសតេយ ឧកេះទេសត បចិដ្ឋាតិ ច ខេហាត្តិ ឧកេះទេសត ត បចិដ្ឋាតិ ច៍

កតយាតិ កាតិចិ ឡកាទេត្តបៈតាតិ បុរិសតេយ សន្តុថា អប្បចិដ្ឋាតិ? ខេកាសខេន្ធាខេឃច៍ ខេកាសន្ធស្ស ហិ អយំ តាយិកបៈយាលិ –

ខេកា, កាខេចា, កខេចា៍ កាចុំ, កាចំ, កចំ, កាខេចា, កខេចា៍ កាខេចត, កខេចត, ខេកាហិ, ខេកាភិ៍ កាចស្ស, កចស្ស, កចំ, គ្យត្តំ, ខេកាតំ៍ កាចា, កាចស្មា, កាចយា, កចា, កចស្មា, កចយា, ខេកាហិ, ខេកាភិ៍ កាចស្ស, កចស្ស, កចំ, គ្យត្តំ, ខេកាតំ៍ កាខេច, កាចស្មិំ, កាចយិ្យាខេច, កចស្មិំ , កចយិ្យាកាខេចសុ, កខេចសុ, ខេកាសុ៍ ខេភា ខេកា, ភចន្តា កាខេចា, កខេចា៍ អយំ បុរិសតេយ សន្តុថា អប្បចិដ្ឋស្ស ខេកាសន្ធស្ស តាយិកបៈយាលិ៍

ឥត្ថ ច ខោ កោសន្តោ អត្ថតា សម្ភូតកោលសន្តយាលិចសេត បុរិសតយេ ឲ្យពេតសេត បចិន្តោ ឆេច ឲ្យពេតសេត ត បចិន្តោ ចាតិ? សច្ចំ កោលសន្តោ កោសន្តចសេត សម្ភូតាបិ “ចត្តិច្ឆាត្វបុត្តិកា សន្តបដិបត្តិ”តិ ចចតតោ កោសន្តតោ ចិសុំ អសេយ្យ កតេហត្វា បុរិសតយេ បក្លិតត្វា តស្ស ហិ ចិសុំ កហណោ ឃុត្តិ ឌិស្សតិ ឃ្យាឌីសុ ឲ្យាកាតេតច តិដ្ឋតតោ, តស្មា កោសន្តតោ សម្ភូតយ្យិ កោលសន្តំ អតេបក្លិត្វា សុត្តំ កោសន្តយេច កតេហត្វា បុរិសតយេ សន្តាឆា កោសន្តស្ស អប្បចិដ្ឋតា ចុត្តា។

ឥត្ថ ច ខោ បច្ចត្តចតត្វតោ កោត្តតិ សន្តោ បុរិសោតិ សន្តេត សជិសត្ត្វា បុរិសតយេ ឲ្យពេតសេត បចិន្តោតិ? តត្ត, កោសន្តោ ហិ តិច្ចយេកាសត្តោ, ត បុរិសសន្តាតយោ ចិយ បធយំ អកាសត្តកាសេច ធត្វា បច្ឆា បដិលសន្តោកាសត្តន្តោ។ តេតេច ហិ បច្ចត្តចតដ្ឋាតេបិ អាលបតចចតដ្ឋាតេបិ កោត្តច្ចេច តិដ្ឋតិ។ យតី បច្ចត្តចតត្ថ បដិច្ច កោសន្តស្ស បុរិសតយេ ឲ្យពេតសេត បចិដ្ឋតា ត្តន្តិតត្តា, “កាតិចិ ច្ឆកាសត្តបគាតី”តិ ឲចំ ចុត្តា ច្ឆកាសត្តកចា កបត្តំ ឌីបេឃ្យ, តិប្បលិច សា កចា សិឃា, តស្មា អសេយ្យ យចាចុត្តា តយោសេច អាឃម្ពត្តេហិ ឃតសិ កាតត្តោ។ ឲចំ កោសន្តស្ស បុរិសតយេ សន្តាឆា អប្បចិដ្ឋតា ដដ្ឋត្តា។

កោចេត្ថ ឲចំ បុច្ឆយ្យ “កោសន្តស្ស តាច ‘កោ, កាចោ, កចោ។ កាចុំ, កាចំ, កចំ’ ត្តច្ចាឌីតា តយេត បុរិសតយេ សន្តាឆា អប្បចិដ្ឋតា អសេយ្យ តាតា, ឌេកក្កច បុក្កចាឌីសន្តា បត ក្យ៣ តយេ បចិន្តោ”តិ? តេសំ ឲចំ ត្យាកាតត្តំ “ឌេកក្កច បុក្កចាឌីសន្តា សន្តាឆាបិ បុរិសតយេ បចិន្តោ”តិ។ តចា ហិ តេសំ កោសន្តតោ អឃំ ចិសេសោ, ឌេតេត្តា ច សោ កោ ចាតិ ឌេកក្កចោ។ ឲត្ថ តកាសេលិយេបិ តកាសស្ស ច កកាសត្តំ កចតិ សយាសបគត្តា, សយាសេ ច សិបិរ្យេខេ កោសន្តស្សាកាសស្ស អចាតេសោ លត្ភតិ, តស្មា បិត្យត្តឃំ “ចិសាលោត ឌេកក្កចោ”តិ ឲ្យចចតន្វុំ ឌិស្សតិ។ តចា ហិ អត្តាត្ថ អត្ថបគត្តា កចោត្តតិ ពហុចចតបចំសេច ឌិស្សតិ។ ត្តឆ បត សោបបគត្តា សយាសបគាចយាកយ្យ “ឌេកក្កចោ”តិ ឲ្យចចតបចំសេច ឌិស្សតិ។ តចា ហិ ឌេកក្កចាតិ ឲត្ថ ឌេកត្តា ច តេ កចោ ចាតិ ឲចំ ពហុចចតចសេត តិត្តចតីឃតា ត លត្ភតិ លេិកសន្តេតចសេត ឲ្យសិ្ថ អតេត្ថ តិត្ឋុហត្តាតិ។ “ឌេកក្កចោ, ឌេកក្កចា។ ឌេកក្កចំ, ឌេកក្កចេ។ ឌេកក្កចតា”តិ បុរិសតយេត តាយិកបគយាលិ យេតេឌេតត្តា។ ឲស តយោ បុក្កចោ សក្យបុក្កចោតិអាឌីសុបិ។

ត៣ បុក្កចោតិ ក្យត្ថ ឃុចបតិ តិសកសន្លតោតា ក្ខសកោ។ យោ បិត្យត្តឃំ “ឃុហុត្តេត្តតាច ឃចា កចំបតិ, សយេហិ បិតេហិ ចុឃិ ចសុត្តេ”ត្តិ ច “កចេញ្ហោ តយាតាត់, ក្ខ័ុ កច្ឆតិ បុក្កចោ”តិ ច អាកតោ។ ព្រាឌីសេសុ បត ធាតុសុ កោចិ “បុយា ច សោ កោ ចាតិ បុក្កចោ”តិ ចចតត្តំ កលត្តិ។ ឃំ បត បឆាតេ តិត្ថុហោ អឃំ សន្តោតិ ចចតត្តំ ត កលាឃ។ ត ហិ បុត្តោកិលេិតិអាឌិសន្តាត់ កោកិលេិឌិត់ បុម្ភាចប្បកាសតឃត្តេ សឃត្តតា ចិយ ត្តឃស្ស បុម្ភាចប្បកាសតឃត្តេ សឃត្តតា សម្ភូចតិ, អឆ តោ បឆាតកាចប្បកាសតេ ច សឃត្តតា សម្ភូចតិ។ តេត “សក្យបុក្កចោ”តិអាឌីសុ តិសកសន្លតោតា បុក្កចោ ចិឃាតិ បុក្កចោ, សក្យាត់, សត្យេសុ ចា បុក្កចោ សក្យបុក្កចោតិអាឌិតា សយាសបគត្តា កតេហតត្តោ។ អឆ ចា ក្ខត្តសេបគត្តា ចិតាត់ ឃឹហត្យញ្ញាកាឌីសន្តាត់ សេដ្ឋចាធកត្តា “សក្យបុក្កចោ”តិអាឌីត់ “សក្យសេន្តោ”តិអាឌិតា អត្ថេ កតេហតត្តោ។ ត្តតិ សន្តាឆាបិ បុរិសតយេ បចត្តតតោ ឌេកក្កច បុក្កចាឌីសន្តាត់ កោសន្តស្ស បគយាលតោ ចិសឌីសបគយាលតា ចចត្តេបតត្តា។ កោសន្តស្ស បត បុរិសតយេ សន្តាឆា អប្បចិដ្ឋតា ច ចចត្តេបតត្តា។

អាបសទ្ទេ អាចរិយានំ លិង្គចេតចេសេត យតិកេនោ ចិន្ទតិ, តស្មា តំយេតេត តស្ស បុរិសតេយ សន្តាធា អប្បចិន្តេតា កចតិ៑

“អក្កុត្តទារេបស្វ”តិ បិញ្ញត្តយា អដ្ឋកថាយំ “យហិយា បត តឌិយា ហ្គុត្តទេត អារេបិ”តិ ចុត្តំ, ឌឹកាយំ បត តំ ហ្គស្លិក្ខិត្វា “យហិយា តឌិយា អារេបិ តស្ស ឌតបទស្ស ហ្គុត្តទេត ហោត្តិ, តានំ អចិន្ទុទត្តា សោ ឌតបទោ ហ្គុត្តទារេបិ”តិ ចុត្តំ៑ ឲចំ អាបសទ្ទស្ស ឲកេត្តត ឰតិត្វលិង្គតា

ពហុចចតតា ច អាចរិយេហិ ឰន្និតា, តេសំ យតេ អារេបិឰតិ ឰតិត្វលិង្គេ បឆយាពហុចចតន្ទេប ហោតេ្ត ទុតិយាតតិយាបញ្ចមីសត្តមីតំ

ពហុចចតន្ទបិតិ កឹឌិសាតិ សិយុំ៑ តថា ហិ “បុរិសេ, បុរិសេហិ បុរិសេកិ បុរិសេសុ”តិ ទ្ទបចតោ បុល្លិង្គស្ស ចិយ ឰការតិត្វលិង្គស្ស

ឲការឲហិ ការាឌិយុត្តាតិ ទ្ទបិតិ កត្វចិបិ ត ឌិស្សត្តិ៑ អតោ តេសំ យតេ បឆយាលិតយោ អតីច ទុក្កទោ៑

អាបសទ្ទស្ស ករេចា, សទ្ទសត្វតយំ បតិ;

ពហុចចតតញ្ចិត្ត-លិង្គកាចញ្ចា អព្រាចុំ៑

ឰត្តាបសទ្ទស្ស ឰតិត្វលិង្គពហុចចតត្តតា ចេយ្យាករណានំ យតំ គិស្សាយ អតុយតាតិ ចេឌិតត្តា៑ អដ្ឋសាលិតិយំ បត អារេបិ ឰតិ សទ្ទស្ស

តប៉ុសកលិង្គេកចចតចេសេត ចុតេ្តា បយោគោ ឌិដ្ឋោ “ឰយត្តំ បត អារេបិ អឆិយត្តបឆឹកតិកំ ឌាត”ត្តិ៑ ឌាតកបិញ្ញត្តយំ ត

តស្សេកចចតត្តតា ឌិដ្ឋោ៑ តថា ហិ “ឃុចិ ឃុកន្តំ សលិលំ, អារេបិ តត្វាកិសត្តី”តិ៑ ឰយស្មិំ បឆេសេ អារេបិ ឰតិ សទ្ទោ ឲកចចតដ្ឋានេត

ជិតោ ឌិដ្ឋោ៑ កេចេត្វ ចចេយ្យុំ “អារេបិតិ សង្ខ កតំ សលិលំ ឃុចិ ឃុកន្តំ ហុត្វា តត្វ អកិសត្តីតិ សលិលសទ្ទចេសេត ឲកចចតប្បយោគោ

កតោ, ត តាយសទ្ទចេសេត៑ អាបសទ្ទោ ហិ ឲកេត្តតិត្វលិង្គោ ចេច ពហុចចតត្តោ ច៑ តថា ហិ ‘អារេបិ តត្វាកិសត្តិ’តិ ពហុចចតចេសេត

តប្បយោគោ ចត្តត្តាបិ លេត្តាតុទក្ខណត្វំ ចេតចិបល្លាសចេសេត គិឌ្ឌិដ្ឋោ”តិ៑ តត្ត, “អារេបិ តត្វាកិសត្តេទ”តិ ចត្តំ សក្កលោឃ្យត្តា “តាតិ

អត្ត បឌិស្សេទ”តិ ពហុចចតប្បយោគោ ចិយ៑ យស្មា ឲចំ ត ចុត្តំ, យស្មា ច បត បិញ្ញត្តយំ “អារេបិ លច្ចតិ, តេតេឌោ លច្ចតិ, ចាវេយា

លច្ចតី”តិ ឲកចចតប្បយោគោ ឌិស្សតិ, តស្មា “អារេបិ”តិ សទ្ទស្ស ឲកចចតត្តតា បច្ចុក្ខតោ ឌិដ្ឋាតិ៑

អថាបិ ចេ ចចេយ្យុំ – តត្វ បិញ្ញត្តយំចេយចេ តស្ស ពហុចចតត្តតា បច្ចុក្ខតោ ឌិដ្ឋា “អារេបិ ច ចេចា បឆឹ ច, តេតេឌោ ចាវេយា

តឆាកយុ”ត្តិ? តយ្បិ ត៑ ឲត្វ ហិ “ចេចា”តិ សទ្ទំ អបេក្ខិត្វា “អាកយុ”ត្តិ ពហុចចតប្បយោគោ កតោ, ត “អារេបិ”តិ សទ្ទំ៑ យឌិ “អារេបិ”តិ

សទ្ទំ សត្វាយ ពហុចចតប្បយោគោ កតោ សិយា, “បឆឹ”តិ “តេតេឌោ”តិ “ចាវេយា”តិ ច សទ្ទប្បិ សត្វាយ ពហុចចតប្បយោគោ កតោ

សិយា៑ ឲចំ សតេ្ត បឆឹ តេតេឌោ ចាវេយាសទ្ទាបិ ពហុចចតកកាចយាបជ្ជេយ្យុំ, ត បត អាបជ្ជត្តិ៑ ត ហេតេ ពហុចចតកា, អឆ តោ

ឲកចចតកា ឲច៑ ទ្ទញ្ញហិចេសេត តេ បចត្វា បកតិអាបិឌឹសុ អតេ្វសុ អប្បចត្វតតោ៑ តថា ហិ អារេបិកសិណាឌឹសុ បរិកម្មំ កត្វា គិត្តាត្វា

ចេចា អារម្មណចេសេត “អារេបិ”តិអាឌិតាយំ លកត្តិតិ៑ ឲចំ ចុត្តាបិ តេ ឲចំ ចចេយ្យុំ “តត្វ ច កោ ‘អក្កុត្តទារេបស្វ’តិ ពហុចចតបិញ្ញត្ត

ឌិស្សតី”តិ? តេ ចត្តត្តា – អសយ្យមេយចតិណ្ណោ តុយេប្ប៉ត ហិ តុយេប្បសទ្ទប្បចត្តិ ឌាតាឆ, “អក្កុត្តទារេបស្វ”តិ ពហុចចតំ បត “កុទ្ទសុ អត្តេសុ

អក្កាតំ យកឆាត”ត្តិអាឌឹតិ ពហុចចតាតិ ចិយ ទ្ទញ្ញហិចេសេត ឲកស្សាបិ ឌតបទស្ស ចុត្តំ, ត អាបសទ្ទាតំ អត្វំ សត្វាយ៑ “អក្កុត្តទារេបស្វ”តិ

ខុត្ត ហិ អាបឃន្តានេតា អនេត្វា ឌុបឃន្នីកូនេតា, បុល្លិក្កពាហុចចនេតត បត ចុនេត្តា ឌតបឆឃន្តានេតា អនេត្វានេយច បឆានេតា “អាកាតឃយណោ ឃឈ្លារានេយា”តិ ខុត្ត ឃយណាឃន្តាតំ អត្ថំ ឌុបឃន្នតកំ កត្វា បចត្តឃ្យ អាកាតឃយណាឃន្ថឃ្យ ឃឈ្លារាយឃន្តានេតា អនេត្វា ចិឃ, តឃ្មា អាបឃន្តាតំ អត្ថំ កនេហត្វា នេឃា អក្កុត្តរានេបិ តាយ ឌតបនេគា, តឃ្មិ អក្កុត្តរានេបឃុ ឌតបនេឆតិ អនេត្វា នេចឌិតនេត្តា៉ តឆា ហិ “អក្កុត្តរានេបឃុ ចិហនេតិ អាបណំ តាយ អក្កាតំ តិកនេយា”តិ បរិត្យុត្ត ឌិឃ្យតិ៉ តត្ថ ឌុត្តនេទត យហាយហិឃា តឌិឃា អានេបិ នេឃឃំ នេត ឌុត្តរាបិ, អក្កា ច នេត ឌុត្តរាបិ ចាតិ អក្កុត្តរាបិ, នេតឃុ អក្កុត្តរានេបឃុ៉ ខុចំ ខុកឃ្មិ ឌតបនេឆនេយច ពាហុចចតំ ត អាបឃន្តានេត អនេត្វ, នេតត អឌ្ឍកឆាឃំ ចុត្តំ “តឃ្មិ អក្កុត្តរានេបឃុ ឌតបនេឆ”តិ៉ ខុចំ ចុត្តា នេត តិរុត្តរា កចិឃ្យត្តិ៉

តឆាបិ នេឃ ខុចំ ចឆត្តិ “អាបឃន្ថា ឮត្តិលិន្តា នេចច ពាហុចចតនេកាចា”តិ៉ នេត បុន្និតត្តា “កិំ បឌិច្ច ឮនេយ្យអាឃឃ្ញនេត្តា ‘អាបឃន្ថា ឮត្តិលិន្តា នេចច ពាហុចចតនេកា ចា’តិ ចឆចា”តិ ? នេត ខុចំ បុន្តា ខុចំ ចនេឆឃ្យុ – “អក្កានេយច នេឃា ឌតបនេគា, យហិឃា បត តឌិឃា ឌុត្តនេទត អានេបិ, តានំ អចិន្ទុត្តា ឌុត្តរានេបិតិ ចុច្ចតី”តិ ច “យហិឃា បត តឌិឃា អានេបិ តឃ្យ ឌតបឆឃ្យ ឌុត្តនេទត នេហាត្តិ, តានំ អចិន្ទុត្តា នេឃា ឌតបនេគា ឌុត្តរានេបិតិ ចុច្ចតី”តិ ច ខុចំ បុត្តាចរិនេឃហិ អតិឃន្តានេតា ឃន្ថនេចតាចិឃនេឃា ឌិឃ្យតិ, តឃ្មា ឮត្តិលិន្តា នេចច ពាហុចចតនេកា ចា”តិ ចគាយាតិ៉ ឃច្ចំ ឌិឃ្យតិ, នេឃា បត ឃន្ថឃនេត្វ នេចឃ្យាកនេណាតំ យតំ កនេហត្វា អតិឃន្តានេតា, ឃន្ថឃត្តុច្ចា តាយ ត ឃត្តចា ឮន្តចចតនេឃ្យាបកានេកំ, ខុកនេឆនេឃត បត នេហាតិ, តឃ្មា កច្ចាឃតបយ្យកនេណោ ឮត្ថិតាតិត្ថិតឃក្កហចិចឌ្ឍតំ កាតំ “ឌិតចចតឃុត្តតិក្យ លិក្កុច្ចា តិបឃ្យឌ្ឍនេត”តិ លក្ខណាតិ ចុត្តាតិ៉

ឃឌិ ច អាបឃន្ថា ឮត្តិលិក្កពាហុចចតនេកា, កធំ អានេបិតិ បធំ ឃិឌ្ឍតីតិ? អាបឃន្ថនេតា បឆយានេឃាចចតំ កត្វា តនេឃ្យាកាតរានេឆឃច្ចា កត្វា អានេបិតិ បធំ ឃិឌ្ឍតិ “កានេចា”តិ បឆឃិចាតិ៉ ចិឃឃយិធំ តិឆឃ្យតំ, “កានេចា”តិ បឆតិក្យតិនេច្ចាការនេត្តត នេកាឃនេឆត ឃឃុតំ៉ តឆា ហិ នេឃាឃិក្យឃនេទ នេកាឃឆ្កត្តឃ្យាចានេឆឃំ កត្វា តនេតា នេឃាតនេយាការានេឆឃំ កត្វា “កានេចា”តិ តិបឃ្យឌ្ឍតិ, អាបឃន្ថ បត នេឆ្វ អានេឆឃា ត ឃត្តិ៉ ឮន្តចចតតិក្យបត្វា អាបឃន្ថា អកានេត្តតាបកតិនេកា ឌានេតា, ត អក្កាចាបកតិនេកាតិ៉

ខុចំ ចុត្តាបិ នេត “ឮគនេយច ឃច្ចំ, តាត្តា”ត្តិ នេចតឃិ ឃត្ថិឆាឃ អាឆាតក្កាហិទុបឃ្យឌិតិឃ្យក្កិកានេច, “ត ចចតបច្ចតីកឃានេតត ឃុចិឌាតំ ឃុកាឃិត”ត្តិ ខុចំ ចុត្តបច្ចតីកឃាតកានេច ច ឆត្វា ខុចំ ចនេឆឃ្យុ “ឃនេឆច កានេចាឃន្ថា, តនេឆច អានេបិឃន្ថា កិំ ឮត្តិលិន្តា ត កចិឃ្យតិ ពាហុចចតនេកា ចា”តិ? តនេតា នេតឃំ ឮយាតិ ឃុត្តបឆាតិ ឆនេឃ្យតត្តាតិ៉ នេឃឃ្យុចិធំ? “អាបំ អាបនេតា ឃន្លាតាតិ, អាបំ អាបនេតា ឃន្លាតត្វា អាបំ យន្លាតិ, អាបឃ្មិ យន្លាតិ, អាបំ នេយតិ យន្លាតិ, អាបំ អតិតន្ថតី”តិ ខុចំ ឃុត្តបឆាតិ ឆនេឃ្យត្វា “អាបត្តិ ឮគំ កតរចចត”ត្តិ បុន្និតត្តា៉ អន្ថា នេត អាបឃន្ថឃ្យ ពាហុចចតត្តកាចនេយច ឮច្ចយាតា ចណ្ណត្តិ “ទុតិឃាពាហុចចត”ត្តិ៉ នេត ចត្តត្តា “តតុ នេឃាចចតំ ត ឃុឃ្យតី”តិ? នេត ចនេឆឃ្យុ “នេឃាចចតំ កតអយានេឆឃត្វា ត ឃុឃ្យតី”តិ៉ ឃំ ឃំ នេកានេត្តា ឮច្ចត្តិ, តំ តំ យុណានុឡហំ ចឆត្តិ៉

“អាបនេតា”តិ ឮគំ បត កិំ នេកានេត្តា ចឆត្តីតិ? “អាបនេតា”តិ ឮគឃិ “ពាហុចចតកំ នេតាបច្ចយត្ត”ត្តិ ចគាយ នេតាបច្ចយឃ្យ ខុកនេត្វ ច ពាច្យាត្វ ច បចត្តតនេតា៉ ឮតិ ឮនេយ្យពាហុចចតកត្តំនេយច ឮច្ចយាតា “អានេបិឃន្ថា ច នេឃាចចតនេត្តា”តិ កណាច, “អាបនេតា”តិ ឮគឃិ

“ពាហុចនតកាំ តោបច្ចយត្តា”ត្តិ កលាឆ, “អាបស្ថិ យន្តាតី”តិ ឲត្ត បត “អាបស្ថិ”ត្តិជំ ពតាទចនត្តិ ពតាទាតនេសត សម្ពុតត្តិ? អង្គា តេ ឲចំ ប្វក្ខា តិទុត្តទា កចិស្សត្តិ៍ តធា តេឃសំ ឲចំ តេហាតិ “អាបសង្គ្រា ត្តាត្ត្តិលិត្តេា តេចច ពាហុចនតកោ ចា”តិ, តេ បុច្ឆិតន្តា “ឃំ អាចទិតេឃហិ តេចឃ្យាកទលាយតំ កតេហត្វា ‘ឃា អាតេបិ’តិ ច ‘តាយ’ត្តិ ច ចុត្តំ, តត្ត ‘កំ តាយ’ត្តិ ចចតេ ‘អាបិត’ត្តិ បជំ អាតេតត្វា អតេត្វា ចត្តតេន្តា, ស្កាហុ អាបស្សា”តិ? “អាបិត’ត្តិ បតយាតេតត្វា អតេត្វា ចត្តតេន្តា”តិ តេច, ឲចន្តា សតិ “ឃា អាបិ”តិ ចត្តត្តំ “ឃា កន្តាា តិដ្ឋត្តិ”តិ បតយិច៍ អច “អាបិ”តិ បជំ តាយ តត្តិ, “អាតេបិ”តិ បជំតេយច ពាហុចនតកត្តិ តេច, ឲចំ សតិ “តាយ”ត្តិ ឲត្តាបិ “អាបស្សា”តិ បជំ អាតេតត្វា អតេត្វា តេចជិតតេន្តា៍ កស្មាតិ តេច? ឃស្មា “អាតេបិ”តិ បច្ចតេត្តកចចតស្ស ត្យាពាំ យតេតត ពាហុចនតេត្ត សតិ “អាបស្សា”តិ បតយិ ពាហុចនតត្តិ កត្វា តាយំសដ្ឋេត តេឃាតេជត្វា ចត្តំ ឃុត្តិតោតិ៍ ឲចំ សតិ “អាបិត”ត្តិ បតស្ស អការចតេច កចិតត្តំ៍ ឃធា បត “បុទិតេឃា, បុទិឃា៍ បុទិតំ, បុទិតេឃ”តិ ច, “តេកា, កាតេចា, កតេចា៍ កាចុ”ត្តិ ច ឲកចនតពាហុចនតាតិ កចត្តិ, ឲចំ “អាតេបិ, អាបិ៍ អាបំ, អាតេប”តិ ឲកចនតពាហុចនតេហិ កចិតត្តំ៍ ឲចន្តា សតិ “អាបសង្គ្រា ពាហុចនតកោតេឃច តេហាតី”តិ ត ចត្តត្តំ៍

តេឃ ឲចំ ចតត្តិ, តេតសំ ចចតំ សតាសំ ទុប្បទិហសកីឃំ ឃុលបទិឃាឃឃុតេត្ត “អាបំ យន្តាតិ អាបស្ថិ”ត្តិ ឲកចនតបិត្តថ្វាតំ តស្សុតេតា, ចិឃុច្ចិយក្កាជិយុ ច “ចិស្សត្តតការចេត តំ តំ ចាតំ អាតេបិតិ អតេប្បាតីតិ អាតេបិ”តិអាជិកស្ស ឲកចនតចតេសត ចុត្តតិត្តចតស្ស តស្សុតេតា៍ ឃធា បត បិត្តត្តឃំ ត្តាត្ត្តិលិត្តេបិ បទិឃាបតេត្តា តោកាសង្គ្រា “តា កាតេចា តតេតា តតេតា តតេល្ហត អាតេកាតេឃ្យា”តិ ច “អត្តា ពាលកា តេចតា”តិ ច អាជិតា ពាចព្ពាជីបតេកាហិ ត្តាត្ត្តិលិត្តក្កុតាហិ សត្តតាឃិកបតេតហិ ច អសត្តតាឃិកបតេតហិ ច សយាតាជិកទលាការចេត ចុតេត្តា ជិស្សតិ, ត តធា បិត្តត្តឃំ ពាចព្ពាជីបតេកាហិ ត្តាត្ត្តិលិត្តក្កុតាហិ សត្តតាឃិកបតេតហិ ចា អសត្តតាឃិកបតេតហិ ចា សយាតាជិកទលាការចេត ចុតេត្តា អាបសង្គ្រា ជិស្សតិ៍ ឃជិ ហិ អាបសង្គ្រា ត្តាត្ត្តិលិត្តេា សិយា, កន្តាសង្គ្រតា អាបច្ចតេឃា ចិឃ អាបសង្គ្រតា អាបច្ចតេឃា ចា សិយា, តតសង្គ្រតា ចិឃ ច ថ្វាបច្ចតេឃា ចា សិយា, ស្កតឃយិ តត្តិ, ស្កតឃាកាចតេតា ត្តាត្ត្តិលិត្តេ ចុត្តំ សត្តាយិ ចិតាតំ តត្ត ត លត្តតិ, តេតត ចាឃតិ “អាបសង្គ្រា អតិត្ត្តិលិត្តេា”តិ៍ តត្ត ច តេកា តោកាសង្គ្រតាបិ អាបច្ចតេឃា តត្តិ, តតកាចតេតា ត្តាត្ត្តិលិត្តេ ចុត្តចិតាតំ ត លត្តតិ, ឲចំ សតេត្ត កស្មា តេសាតេយច ត្តាត្ត្តិលិត្តេា តេហាតិ, ត បតាឃំ អាបសង្គ្រាតិ?

ឲត្ត ចុច្ចតេ – តោកាសង្គ្រា ត តិតេឃាកា ត្តាត្ត្តិលិត្តេា, អច តេសា បុល្លិត្តេាច៍ ត្តាត្ត្តិលិត្តការចេ បត តស្សាអាបច្ចតេឃ អតេហាតេត្តបិ ថ្វាបច្ចតេឃា ចិកតេប្បត តេហាតិ, អន្តាឃិ ត្តាត្ត្តិលិត្តេ ចុត្តចិតាតំ លត្តតិ៍ តេសា ហិ តិច្ចតេយាកាទត្តតាបកតិឃំ ចត្វា “តេកា, កាចី”តិអាជិតា អត្តតោ ត្តាត្ត្តិលិត្តុបិតំ តិត្តត្តិការលក្ខតា, តេតត តេសា ត្តាត្ត្តិលិត្តេា កចតិ៍ អាបសង្គ្រ បត ថ្វាបច្ចយាជិ ត លត្តតិ៍ តេតត តេសា ត្តាត្ត្តិលិត្តេាតិ ត ចត្តតេន្តា៍ ឃធា ចា តោកាសង្គ្រស្ស អចិសតាកាទតេចាហាទតំ បដិច្ច ត្តាត្ត្តិលិត្តការចេា ស្កបបដ្ឋតិ, ត តធា អាបសង្គ្រស្ស៍ អាបសង្គ្រស្ស ហិ អគាក្យលក្ខបក្កយត្តា អចិសតាកាទតេចាហាទតា ត ជិស្សតិ, ឃាឃ ឲតេសា ត្តាត្ត្តិលិត្តេា សិយា៍ ឲចំ ចុត្តា តេ តិទុត្តទា កចិស្សត្តិ៍

តធា តេឃសំ ឲចំ តេហាតិ “អាបសង្គ្រា សត្តតា ត្តាត្ត្តិលិត្តេា តេចច ពាហុចនតកោ ចា”តិ, តេ ចត្តត្តា – ឃធា ត្តាត្ត្តិលិត្តកុតស្ស កន្តាសង្គ្រស្ស បតយំ កាត្តត្តិ ទស្សចតេសត តបិតស្ស អាបច្ចយតេតា បទំ ស្ថិចចតំ សទូបតេតា ត តិដ្ឋតិ, ឃំការចេត ច ឃាការចេត ច តិដ្ឋតិ “កន្តាឃំ, កន្តាឃា”តិ, ត តធា “ត្តាត្ត្តិលិត្ត”ត្តិ តុយេត្តំ កហិតស្ស អាតេបិសង្គ្រស្ស បតយំ អាតេបតិ ទស្សចតេសត តបិតស្ស បទំ ស្ថិចចតំ ឃំការចេត ច

យាការេន ច តិដ្ឋតិ, អថ ខោ សន្តបទតោ ឯវ តិដ្ឋតិ “អាបត្តិ វុដ្ឋាតី”តិ។ យទិ បន អាបត្តិសទ្ទោ ឥត្ថិលិង្គោ សិយា, ភិន្នេន សន្តបទតោ ន តិដ្ឋេយ្យ។ យស្មា ច ភិន្នេន សន្តបទតោ តិដ្ឋតិ, តស្មា អាបត្តិសទ្ទោ ន ឥត្ថិលិង្គោ។ ន ហិ ចត្វារីតិ ឆព្វិធាយ សទ្ទស្ស សង្ខេប អនេកាការេន សមាសស្ស បរិច្ឆេទបទេសេ ឯកស្មិម្បិ បរិច្ឆេទបទេ បទំ អាការន្តេន ឆព្វិធត្តា ឥត្ថិលិង្គសង្ខាតំ បទេនា ឥទំ ភិន្នេន សន្តបទតោ តិដ្ឋតីតិ។ ឯវំ វុត្តា ខោ និវុត្តរា កថិយន្តិ។

កេចិ បនេត្ថ ឯវំ វទេយ្យុំ “អាបត្តិសទ្ទោ នបុំសកលិង្គោ, តថា ហិ អដ្ឋសាលិនិយំ ‘ទុក្កដំ បន អាបត្តិ អនិយតបច្ចិកាទិកំ ឋានំ’ន្តិ នបុំសកលិង្គការេន សមានាធិករណបទានិ និទ្ទិដ្ឋានី”តិ? តន្ន, យេនាការេន បនេត្ថ ហិ នយ វេទ និរុត្តិញ្ញូហិ វិយ អាបត្តិសទ្ទស្សបិ សមានាធិករណបទានំ កត្ថចិ នបុំសកលិង្គការេន និទ្ទិដ្ឋត្តា។ វុត្តញ្ហិ អាចរិយេហិ សទ្ទនីតិយំ “សមុទ្ទោ ខុទ្ទកំ ចិត្តំ វិសមំ គហេត្វា, វេទនាយ សន្តមានស្ស នយោ បមាទី”តិ ឯត្ថ “នយោ”តិបទេន សមានាធិករណំ “ចិត្ត”ន្តិ នបុំសកលិង្គំ ទិស្សតិ, តថា “ទុក្ខំ វេទនា ឯតម្បិ ចិបច្ចិតាសារេន បុគ្គលេហិ ទុក្ខវេទនា”តិ ឯត្ថ “វេទនា”តិ បទេន សមានាធិករណំ “ទុក្ខ”ន្តិ នបុំសកលិង្គំ, “អចេតនំ និវេទា យស្ស វេទា អចេតនំ និវេទា”តិ ឯត្ថ “និវេទា”តិ បទេន សមានាធិករណំ “អចេតន”ន្តិ នបុំសកលិង្គំ, “អប្បំ រាគាទិរជោ យេសំ បញ្ញាយ យេ អក្ខិម្ហិ អប្បរជក្ខា”តិ ឯត្ថ “រជោ”តិ បទេន សមានាធិករណំ “អប្ប”ន្តិ នបុំសកលិង្គំ ទិស្សតិ។ ន ខោ អាចរិយា តេហិ សមានាធិករណបទេហិ នយវេទនិរុត្តិញ្ញូតិ នបុំសកលិង្គត្តមិច្ឆាបនត្ថំ នយវិទំ សទ្ទវេទំ គណ្ហិំសុ, អថ ខោ “សោភនំ យេនោ នស្សាតិ សុមនោ”តិ ឯត្ថ វិយ យេនាការេន បវត្តបុល្លិង្គានំ បយោគេ នបុំសកលិង្គការេនបិ សមានាធិករណបទានិ កត្ថចិ ហោន្តីតិ ទស្សនត្ថំ គណ្ហិំសុ។ យថា ច “ចិត្ត”ន្តិអាទិកា សទ្ទវេទា នយវេទនិរុត្តិញ្ញូហិ នបុំសកលិង្គត្តមិច្ឆាបនត្ថំ ន គតា, តថា “ទុក្កដ”ន្តិ ច “អនិយតបច្ចិកាទិកំ ឋានំ”ន្តិ ច សទ្ទវេទាបិ អាបត្តិស្ស នបុំសកលិង្គត្តមិច្ឆាបនត្ថំ ន គតា។ យស្មា បន យេនាការេន បនេត្ថហិ យនសង្ខាតេហិ ឯកទេសេន សមានកាតិកត្វា អាបត្តិសទ្ទស្សបិ នបុំសកលិង្គស្ស សមានាធិករណតា យុជ្ជតិ, តស្មា អដ្ឋសាលិនិយំ “ទុក្កដំ បន អាបត្តិ អនិយតបច្ចិកាទិកំ ឋានំ”ន្តិ នបុំសកលិង្គស្ស អាបត្តិសទ្ទេន សមានាធិករណតា គតា។ តថាបិ អាបត្តិសទ្ទោ យនសង្ខាតេហិ ឯកទេសេន សមានកាតិកោ សមាសបទេន បញ្ញាការស្ស “អាបត្តិកំ, អាបត្តិក”ន្តិអាទិបយោគស្ស ទស្សនតោ, តស្មា “ទុក្កដ”ន្តិអាទិវចនំ អាបត្តិស្ស នបុំសកលិង្គត្តមិច្ឆាបនត្ថំ វុត្តន្តិ ន គហេតព្ពំ, លិង្គវិបរិយាយវសេន បន កត្ថចិ ឯវម្បិ សទ្ទាទិ ហោតីតិ ញាបនត្ថំ វុត្តន្តិ គហេតព្ពំ។ “ទុក្កដា”តិ ច “អនិយតបច្ចិកាទិកោ ឋានោ”តិ ច លិង្គំ បរិវត្តេតព្ពំ។ យទិ ហិ អាបត្តិសទ្ទោ នបុំសកលិង្គោ សិយា, សត្តិការាទីនំ’ស្ស បច្ចត្តាបយោគរូបានិ ទិស្សេយ្យុំ, ន ចានិ សន្តិ។ កិញ្ចិ កិំ ពហុនា – ទុក្ការន្តិ នាម នបុំសកលិង្គំ កត្ថចិបិ នត្ថិ, និគ្គហីតន្តការន្តវសេន ហិ វិវិធានិ ឯវ នបុំសកលិង្គានិ។ តេន អាបត្តិស្ស នបុំសកលិង្គតា ន ឧបបជ្ជតីតិ។ ឯវំ វុត្តា ខោ និវុត្តរា កថិយន្តិ។ ទ្វេធាការន្តវសេន គហិតស្ស អាបត្តិស្ស ឥត្ថិលិង្គតា ច នបុំសកលិង្គតា ច ឯកន្តតោ នត្ថិ, និគ្គហីតន្តវសេន បន គហិតស្ស កត្ថចិ នបុំសកលិង្គតា សិយា “ករេន្ត ភាគេន សមុទ្ទោ សមុទ្ទោតិ វុច្ចតិ, កេន ការណេន អាបំ វុច្ចតិ សមុទ្ទោតិ វុច្ចតី”តិ បយោគទស្សនតោ។ ឯត្ថ បនេកេ វទេយ្យុំ “យទិ កោ ទុការន្តវសេន គហិតស្ស អាបត្តិស្ស ឥត្ថិនបុំសកលិង្គវសេន ទ្វិលិង្គតា នត្ថិ, ទុការន្តោ អាបត្តិសទ្ទោ កតរលិង្គោ”តិ? បុល្លិង្គោតិ មយំ វទាមាតិ។

យទិ ច កោ អាបត្តិសទ្ទោ បុល្លិង្គោ។ យថា អាបត្តិស្ស បុល្លិង្គតា បញ្ញាយេយ្យ, និព្វានគ្គហណតា ច ភវេយ្យ, តថា សុត្តំ អាហរថាតិ។

“អាហរិស្សាមិសុត្តំ, ន ខោ សុត្តាហរណេ ការោ អត្ថី”តិ ឯវញ្ច បន វត្វា តេសំ ឥមានិ សុត្តបទានិ ទស្សេន្តាតិ។ សេយ្យថិទំ? “អាបោ ឧបលព្ភតីតិ? អាមន្តា។ អាបស្ស កត្តា ការេតា ឧបលព្ភតីតិ? ន ហេវំ វត្តព្ពេ។ អតីតោ អាបោ អត្ថីតិ? អាមន្តា។ តេន អាបេន អាបករណីយំ ករោតីតិ? ន ហេវំ វត្តព្ពេ។ អាបំ យជន្តិ អាបស្មិំ យជន្តី”តិ ឥមានិ សុត្តបទានិ។

ឯត្ថ ច “ឧបលព្ភតី”តិអាទិនា អាបសទ្ទស្ស ឯកវចនតា សិទ្ធា, តាយ សិទ្ធាយ ពហុវចនតាបិ សិទ្ធាយេវ។ ឯកវចនតាយេវ ហិ សទ្ទសត្ថេ បដិសិទ្ធា, ន ពហុវចនតា, តេន “អាបោ”តិ ឥមិនា បន អាបសទ្ទស្ស ឥត្ថិលិង្គភាវវិកយោ សិទ្ធោ ឥត្ថិលិង្គេ ឯតាសយាភាវតោ។ “អាបស្ស, អាបស្មិ”ន្តិ ឥមិនាបិ ឥត្ថិលិង្គភាវវិកយោយេវ ឥត្ថិលិង្គេ សរូបតោ នា ស្មា ស្មិំ វចនានមភាវា។ “អតីតោ”តិ ឥមិនា ឥត្ថិលិង្គនបុំសកលិង្គភាវវិកយោ ឱការន្តនបុំសកលិង្គស្ស អភាវតោ, ឱការន្តស្ស គោណាទិមុត្តស្ស ឥត្ថិលិង្គស្ស ច អភាវតោ។

អបិច ពុទ្ធវចនាទីសុ “វិត្តានិ, រូបានី”តិអាទីនិ វិយ សតិការានំ រូបានំ អទស្សនតោ ឱការន្តការេន គហិតស្ស នបុំសកលិង្គភាវវិកយោ អតីវ បាកដោ។ អបរម្បេត្ថ វត្តព្ពំ – “អតីតោ អាបោ អត្ថីតិ? អាមន្តា”តិ ឯត្ថ “អតីតោ”តិ ឥមិនា អាបសទ្ទស្ស វិសេសនាការេនាហារតាសម្ភវេន ឱការន្តបទេន តស្ស អវិសេសនាការេនាហារតាយ ច ឧបយុត្តាការេនាហារតាយ ច អភាវោ សិទ្ធោ។ តស្ស ច អវិសេសនាការេនាហារតាយ អភាវេ សិទ្ធេ ឥត្ថិលិង្គភាវោ ទូរតោ, ឧបយុត្តាការេនាហារតាយ ច អភាវេ សិទ្ធេ នបុំសកលិង្គភាវោបិ ទូរតោយេវ។ ឥតិ ន កត្ថចិបិ ឱការន្តការេន គហិតោ អាបសទ្ទោ ឥត្ថិលិង្គោ វា នបុំសកលិង្គោ វា ភវតិ។ យិលិង្គវិបល្លាសវសេន និក្ខិត្តវចនេន អាភតោ នបុំសកលិង្គោតិ វេទិតព្ពោ, ន ឯត្ថ វត្តព្ពំ “អតីតោ”តិ “តេន”តិ ច ឥមានិ លិង្គវិបល្លាសវសេន វុត្តានីតិ វាច្ចលិង្គានុយុត្តវុត្តាបកស្ស អភិធេយ្យលិង្គានុគតស្ស អាបសទ្ទស្ស “កញ្ញាយ វិត្តានី”តិអាទីនំ វិយ ឥត្ថិនបុំសកលិង្គរូបានំ អភាវតោ។ អបិច វោហារកុសលា តថាគតា តថាគតសាវកា ច, តេហិយេវ ឧត្តមបុរិសេហិ វោហារកុសលេហិ “អតីតោ អាបោ”តិអាទិនា វុត្តត្តាបិ “អតីតោ”តិ “តេន”តិ ច ឥមានិ លិង្គវិបល្លាសវសេន វុត្តានីតិ ន វិញ្ញាតព្ពានិ, យស្មា តំសមានាធិករណោ ឱការន្តការេន គហិតោ អាបសទ្ទោ ឯកវចនន្តោ បុល្លិង្គោ ឯវ យថាបយោគំ ឯកវចនពហុវចនកោ នាម ហោតីតិ វេទិតព្ពោ “អាបោ, អាបា។ អាបំ, អាបេ”តិអាទិនា យោជេតព្ពត្តា។ ឯវំ វុត្តានិ សុត្តបទានិ សវិនិដ្ឋយាតិ វត្វា អដ្ឋ តេ អាបសទ្ទស្ស ឥត្ថិលិង្គពហុវចនតាវាទិនោ និរុត្តរា ភវិស្សន្តិ។

ឯត្ថ កោចិ វទេយ្យ – បិឡន្ធនំ បុល្លិង្គនយោ ឯកវចននយោ ច កិំ អដ្ឋកថាចរិយេហិ ន ទិដ្ឋោ, យេន អាបសទ្ទស្ស ឥត្ថិលិង្គពហុវចនត្តំ វណ្ណេន្តិ? នោ ន ទិដ្ឋោ, ទិដ្ឋោយេវ សោ នយោ តេហិ។ យស្មា បន តេ ន កេវលំ សទ្ទប្បករណេ តេបិដកេ ពុទ្ធវចនេយេវ វិសារទា, អថ ខោ សកលេបិ សទ្ទសត្ថេ វិសារទា, តស្មា សទ្ទសត្ថេ អត្តនោ បណ្ឌិច្ចំ បកាសេតុំ, “សទ្ទសត្ថេ ច ញាណិនោ នយោ វុត្តោ”តិ វិញ្ញាបេតុញ្ច សទ្ទសត្ថនយំ គហេត្វា អាបសទ្ទស្ស ឥត្ថិលិង្គពហុវចនកត្តំ វណ្ណេន្តិ ឥតិ តេសំ វាទោ។ តថា ហិ មូលបរិយាយសុត្តដ្ឋកថាយំ តេហិយេវ វុត្តំ អាបសទ្ទស្ស បុល្លិង្គេកវចនកត្តសូចកំ “លក្ខណសសម្ភារារម្មណសម្មុតិវសេន ចតុព្ពិធោ អាបោ, តេជោ”តិអាទិ, តស្មា តត្ថ តេសំ វាទោ។ បហុតា ហិ តេ អាយស្មន្តោ, នយោយេវ តេសំ ករោយ, ន តេសំ វចនំ

ចោងតាការេតិ៑ ឥម បត ស្ថុចិបច្ចតីកចាងា ងព្យហយេច អាបសក្ដស្ស ព្ពត្តិលិក្កពហុចចតត្តំ យយាឃត្តិ, តេសំឥមច ចចតិ

ចោងតាការេតិ៑ ឃស្មា បត យឃំ បិព្យព្ពតឃាត្សាេរត អត្តច្ចឃចតោ អាបសក្ដស្ស បុល្លិក្កត្តំ តប៉ុសកលិក្កត្តញ្ញា ចិងឆាយ, តស្មា ឥឃា

កោឆិ ព្ពងំ ចាងំ យឌ្ឋិត្វា អញ្ញា ចាងំ បតិដ្ឋាេបតុំ សក្កិស្សតីតិ តេតំ ផាតំ ចិន្ដតិ, ព្ពងញ្ញា បត ផាតំ យហាកហតំ ក្សប្បេចិន្តស្តេដ្ឋេត,

បរេយស្កុយញ្ញា កតតាលាសម្ភាេរហិ បរេយស្កុយតាេលាហិ បណ្ឌិតេហិ ចេងតីឃត្វា៑ សព្ពាយិងព្យាចចតំ តេស្ស តេស្ស ផាតេស្ស

អត្តព្យញ្ជាតបរិក្កហណោ សោាត្វតំ បរេយកោសល្លឌតតត្តេព្វាច សាសតេ អាងរំ អកត្វា សក្ដសត្តយតេត កាលំ ចីតិតាេយត្តាតំ សាឆលិកាតំ

បយាងចិហារតិសេឆតត្តញ្ញា សាសតស្សាតិយហត្តកាចនីបតត្តញ្ញា ក្សត្តំ, ត អត្តក្កំសតបរចម្ភតត្តិ ព្ពយិស្សំ តីតិឃំ សក្ដាសយ្យតេត្តហិ ក្យលបុរត្តហិ

ឥឃារកា ការលិឥឃា ភកចតោ សាសតស្ស ចិរដ្ឋិតត្ត៑

ឃស្មា បត បិព្យព្ពតោ អដ្ឋកតា ពលចតី តាយ តត្តិ, តស្មា បិព្យព្ពតឃាត្សូបេតេច អាបសក្ដស្ស តាយិកបងយាលំ ឥឃារេឌស្សាយ

សោាត្វតយសយ្យាហត្តំ, កិរេយត្វ សក្ដសត្តតឃា ការិស្សតិ៑ អព្ភាឃំ ស្ថងាតបិព្យព្ព “កិ កឃិរា ស្ថងបិតេត, អាបិ ចេ សព្ពងា ឃិឃុ”ត្តិ៑

អាបេបិ, អាបិ៑ អាបំ, អាបេ៑ អាបេត, អាបេហិ, អាបេភិ៑ អាបស្ស, អាបិត៑ អាបិ, អាបស្មា, អាបម្យា អាបេហិ, អាបេភិ៑ អាបស្ស,

អាបិត៑ អាបេ, អាបស្មិ, អាបយិព្យអាបេស្ស៑ ឥកា អាប, ភចតេត្តា អាបិ៑

សព្ពតាយាងីហិបិ ឥឃារេឌស្សាយ – ឥឃា អាបេបិ, ឥម អាបិ៑ ឃំ អាបំ, ឥម អាបេ៑ ឥមត អាបេត, សេសំ តេឃ្យំ , ឥសា អាបេបិ, តេ

អាបិ៑ អតីតោ អាបេបិ, អតីតា អាបិ៑ សេសំ តេឃ្យំ៑ ព្ពតេច្ចំ –

បុរិសេត សយា អាប-សក្ដាងី សព្ពទា យតា;

ត សព្ពទាច កោសត្ថោ, បុរិសេត សយោ យតោ៑

យតាងី ឲកងេសេត, បុរិសេត សយា យតា;

សរាងី ឲកងេសេត, សព្ពទា ចា សយា យតា៑

ឥម បតេត្វ សក្ដា “យតោកោណា”តិ ក្សត្វា, កថំ តេសំ យតោកលាការចា សល្លក្ខតព្ពាតិ? ក្សច្ចតេ តេសំ យតោកលាកាចសល្លក្ខលាការណំ

–

យតោកោណា យតោកលា-

ឌីកា ចេចា'បតោកណោ;

ឡ្កតិ សក្ដា តិឆា ពោឃ្យា,

បតោកលចិកាចតោ៍

យេ តេ គា ស ប្ញិចិសយេ,

សា សោ ឃ្យត្តា កចត្តិ ច;

សយាសតក្ខិតត្តតេ្ត,

បឡ្អោកាទា ច ហោត្តិ ហិ៍

សោកាទត្តបយោកា ច, ក្រិយាយោកបិន្រិយ្យទេ;

ឲចំចិឆា ច តេ សក្ដា, ពោឃ្យា “បតោកណោ”ឡ្កតិ៍

អ(ត្រ តឃ្យត្តឃ្យ សាឆកាតិ បយោកាតិ សាសតតោ ច លេកតោ ច យឆាទហយាហទិត្វា ឝឃ្យឃ្យាយ – បតសា ចេ បសត្តេ, កាសតិ ចា កទោតិ ចា៍ ត បឃ្យិបតសោ បិយោ៍ សាត្ងុំ បតសិ កទោឆ៍ បតោបុឡ្ខាព្ពយា ឆព្វា៍ បតោទបំ, បតោឆាត្យ, បតោយយេត កាយេត, ឡ្កក្ខិយា ប្ពសត្តយិ៍ យោ ចេ “ឝឃ្យ”ត្តិ ចត្វាត, អឆាតេ ក្បូទេ បតោ៍ ចចសា បទិចិតា៍ ចចសោ ចចសិ៍

ចចោទប្ញិហិ ពៅឆេសិ, ចេតឃ្យក្យបុឝត្ខិតំ;

ទាកោ សាទាកទហិតេ, ចិឃុក្ខា ឆ្យក្ខចត្តិយា៍

កឃ្យបឃ្យ ចចា ឃុត្វា, អលិតោ ឲតឆ(ទាចិ;

ឧស កិយ្យោ បសិទាយិ, សុត្វាន មុតិតោ វចោ។

សខា ច មិត្តោ ច មមាសិ សិវិក, សុសិក្ខិតោ សាធុ ករោហិ មេ វចោ។ ឧក្កន្តិសោ វយសា សុកន្ធ។ វយសោ, វយសិ, វយោវុទ្ធា, វយោគុណា អនុបុព្វំ ជហន្តិ។ ជលន្តមិវ តេជសា។ តេជសោ, តេជសិ, តេជោធាតុកុសលោ។ តេជោកសិណំ។ តបសា ឧត្តមោ, តបសោ, តបសិ, តបោធនោ, តបោជិគុច្ឆា។ កស្វា កចំ វិជិតមនុញ្ញាតិស្សិតោ, តបោ ព្រហ្ម ក្រញ្ញសិ ព្រហ្មបត្តិយា។ ចេតសា អញ្ញាសិ, ឧចំ ចេតសោ បរិចិតេន្កា រូបរិជិ, ឧតមត្តុំ ចេតសិ សន្តិធាយ, ចេតោបរិចិតក្កមញ្ញាយ។ ចេតោបរិយញាណំ, ចេតោ បរិច្ឆិន្ទតិ, សោ បរសត្តានំ បរបុគ្គលានំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច ជានាតិ។ តមសា, តមសោ, តមសិ, តមោនុទោ, តមោហរោ។ នវាហេមតំ យសសា ធនាយិ។ យសសោ, យសសិ, យសោ ភោគសមប្បិតោ។ យសោលទ្ធោនវា បតស្វាកិ ភោគា។ យសោធរា ទេវី, យសោ លទ្ធា ន មជ្ជេយ្យ។ អយសាវ មលំ សមុដ្ឋិតំ។ អយសោ, អយសិ, អយោបិការបរិយត្តំ, អយសា បដិកុជ្ជិតំ។ សេយ្យោ អយោគុឡោ ភុត្តោ, អយោបត្តោ, អយោមយំ, អយោ ពន្ធតីតិ អយោពន្ធោ។ យេនេន វា ខីរស្ស បយសា វា, សាធុ ខលុ បយសោ បិតំ យញ្ញទត្តេន, បយសិ ធជា, បយោធរា, បយោតិធិ។ សហស្សនេត្តោ សិរសា បដិគ្គហិ។ សិរសោ, សិរសិ អញ្ជលិំ កត្វា, វន្ទិតព្ពំ ខ្ពសិន្ទំ។ សិរោរុហា, សិរោ លិខតិ។ សោ ការេយ បរិវជ្ជតិ, សព្វេស្សេវ បការសិរោ។ សិរោ វេ ឧញ្ញាណិត្វាន។ ឧរសា, ឧរសោ, ពិលិរូបលជាតានិ, តស្មិំ ឧរសិ ព្រាហ្មណា។ ឧរោរុហា។ មំ ឧតា រូបសេវន្តិ, លក្ខសាវា ធនតវា។ សាចិត្តិ លក្ខសោ មុលំ។ លក្ខសិ, លក្ខោបិចិតិ, លក្ខោករណា, រូរសា បន្ទហិស្សាមិ, រូរសោ, រូរសិ ជាយតិ, រូរសិលោមា, រូរោរាមញ្ញបិញ្ញ។ រហសា, រហសោ, រហសិ, រហោគតោ តិសិដ្ឋិត្វា, ឧចំ និសេត្តមហំ តនា។ អហសា, អហសិ។ ជាយន្តិ តត្ថ បិសោរាហា, អហោរត្តានមច្ចយេតិ ព្រហ្មាតិ បយោកាតិ។ ឧត្ត ច “មនោ, មនស្ស, មនោ, មនស្មិំ, មនម្ហី”តិអាទីនិ ច “មនអាយតនំ តមបរាយនោ អយបត្តា លក្ខហានី”តិអាទីនិ ច “ន មនំ អញ្ញាសិ។ យសំ លទ្ធាន ទុម្មេធោ។ “សិរំ ឆិន្ទតី”តិអាទីនិ ច រូបានិ មនោគណភាវប្បកាសកានិ ន ហោន្តីតិ ន គហេតព្ពានិ, ន អលព្ភមានត្តា, តស្មា ហិ ខ្ពយា អាទិតោ បដ្ឋាយ មនោគណភាវទីបកានិ កាធាយោ កថន្តិ –

“មនសា មនសោ មនសិ”,

ខ្តិអាទិសុ ឋិតា;

សា សោ យុត្តា សទ្ទរូបិ,

វុត្តា “មនោគណោ”តិ។

មនោគណា ចេធាស្មិំ,

ចេឃាចុេទ្ធា តេបិក្យេណា;

េតេខាឈាត្យ តេយាភាេឃា,

ឃេឃាេភាកឃយបឿេតា៍

េចេតាបរិចិតេក្កា ច, អេឃាបេត្តា បេឃាឈេរា;

ឃិេទាទ្យហា ឃេទាទ្យហំ, ក្ខេទាយេឡ្សទេហាកេតា៍

ឈេក្តាកេក្កា អេហាទេត្តុំ, យេភាយឃ’យេឃាយឃំ;

ឲចំចិេឈា ចិេឃេឃា េឃា, លក្ខហាត្តិ យេភាកេហា៍

“ចេចា ឃុត្វា, ឃិេទា ឈិក្តិ, អេឃា កាត្តិតិ” ព្ទុបិ;

ក្ខបេឃាកឃ្ស ឃំឃិគ្គិ, លក្ខហាត្តិ យេភាកេហា៍

យេភាកេហា ចុត្តភេឃា, ព្ទុត្តិលិេក្ក ភ លព្កតិ;

បុក្ខប្បុឃកលិេក្កឃុ, លព្កេតច ឃឆាទហំ៍

ព្ទេទ្ធចំ ឃព្ទឆាបិ –

ឃា េឃា ឃ្សត្តាតិ ទ្វុបិតិ, ឃក្តិឃ្សត្តិ យេភាកេហា;

យេឡ្សាកាទត្តទ្វុបិ ច, េឃាកាទត្តបេឃាកតា៍

ព្ទុចំ យេភាកហាលក្ខហំ៍ ឲចំ យេភាកហាលក្ខហំ អភាក្យលំ តិក្យព្ទុំ តិឌ្ឍចំ ឃយ្ទុិចំ៍

អឆ យភោកណាឝិលក្ខណំ កឆឃាយ –

ឃេ ពេ ភា សម្មុខិសឃេ,

សា សោ ស្យុត្តា ឃឆារហំ;

សយាសពន្ទិពត្តពេ្ត,

យទ្យោការោ ភ ហោត្តិ ព្យ៍

សោការត្តុបឃោកា ច,

ក្រិឃាឃោក ភ ហោត្តិ ពេ;

សក្តា ឲចំចិឆា សទ្តោ;

យភោកណាឝិកា យពា៍

សេឃ្យធិចំ? “ពិលំ បចំ យុល”យិច្ចាឥឃោ៍ ពេសំ ទ្វុបិតិ កចត្តិ – ពិលសា, ពិលសោ, ពិលសិ, ពិលកពោ, ពិលំ បិចិសិ៍ បឥសាច អកយាសិ, ពិលិ បឥចារាភិ, យាកាសិ យុលសា បិបំ, យុលកពំ កោឌភំ ឈន្ធារបេពិ៍ សច្ចេភ ឥត្តោ ឥយសា ក្តបេពោ៍ រសចទំ រសយឈំ រសំ បិចិពិ៍ ព្តាចំ យភោកណាឝិកលក្ខណំ៍

អបរេយ្យិ កចពិ –

ឃេ សយាសាឝិកាចយិ្យយទ្យោការាច ហោត្តិ ព្យ;

ភា ស ស្មុំចិសឃេ សារសោ-ស្យុត្តា បភ ភ ហោត្តិហិ៍

សោការត្តួបយោកា ច,

ក្រិឃាឃោកេ ត ហោត្តិ ពេ;

សក្ដា ឲចំចិឆា ចាបិ,

យភោកណាឌិកា យតា៍

សេឃ្យមិជំ? “អាបេិ ចាឃោ សរគោ”ត្ពេច្ចយាគឃោ៍ ពេសំ ទ្វបិតិ កចត្តិ – អាបេិឆាញុ, ចាឃោឆាញុ, អាបេិកសិណ៌, ចាឃោកសិណ៌, អាបេិយធំ, ចាឃោយធំ, ឌីច ត្ងំ សរគោសពំ, សរគកាលេិ៍ អាបេត, អាបឃ្ស៊្យ, អាបេ, អាបស្ថិ, អាបយិៀចាឃេត, ចាឃឃ្ស៊្យ, ចាឃេ, ចាឃស្ថិ, ចាឃយិៀសរគេត, សរគឃ្ស៊្យ, សរគេ, សរគស្ថិ, សរគយិៀអាបំ អាបពោ សញ្ចាភាពិ៍ ចាឃំ ចាឃពោ សញ្ចាភាពិ៍ សរជំ បតេ្ឋពិ, សរជំ រយណិឃា តឌី៍

កេចិ បតេត្ឋ ចគេឃ្យុំ “តត្ស សាសតេ ចាឃសក្តោ ចិឃ ចាឃុសក្តោបិ យភោកណាឌីស្ស ត្ពត្ថិពត្តោ”ពិ? ឲត្ឋ ទុច្ចពោ –

“ចាឃុ ចាឃោ”ពិ ឲពេស្ស, បត្ថិយោឃេច ត្ពត្ថិពោ;

យភោកណាឌីស្ស តាជិ, អាជិក្កហចសេតិឆ៍

“យភោឆាញុ ចាឃោឆាញុ”, ត្ពច្ចាឌីតិ បគាតិ ហិ;

អការត្តចសេតេច, យញ្ញោការាតិ សិញ្ញុរេ៍

ចាឃុសក្តយិៀាហិពេ, អាជិក្កហចសេតិឆ;

“ចាឃោឆាញុ”ពិ ខ្លយញ្ញុ ទ្វបយេច ត ហោស្ស៊្យពិ៍

ឃធា ហិ អាឃុសក្តស្ស៊្យ, ទ្វបំ ជិស្ស៊្យពិ សាកយំ;

“ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩁᨠᨷᩩᨲ᩠ᨲ”ᨲ᩠ᨲᩥ, ᨿᨶᩈᩣᨴᩥᨷᨴᩴ ᨴᩥᨿᩴ᩺

ᨶ ᨲᨴᩣ ᨧᩣᨿᩩᩈᨴ᩠ᨴᩔ, ᩁᩪᨷᩴ ᨴᩥᩔᨲᩥ ᩈᩣᨣᨾᩴ;

ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᩮᩣᨣᩅᩤᩉᩦᨿᩥ ᨲᩮᩔᩣ’ᨣᩣᨾᩮᩣ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩥ᩺

ᨲᨴᩣ ᩉᩥ “ᨧᩣᨿᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᨲᩥ, ᨧᩣᨿᩮᩣ” ᨻ᩠ᨿᨲᩥ ᨣᩁᩪ ᨧᩮᩅ;

“ᨧᩣᨿᩮᩣᨣᩤᨾ᩠ᩉ”ᨲᩥ ᩁᩪᨷᩔ, ᨷᨴᩔᨶ᩠ᨲᩮ ᨲᩉᩥᩴ ᨲᩉᩥᩴ᩺

ᨿᨲ᩠ᨳ ᨷᨧ᩠ᨨᩦ ᨧ ᩋᩣᨿᨷᩥ ᨧ, ᩑᨲᩮ ᨧᩣᨿᩮᩣ ᨶ ᨣᩤᨾᨲᩥ;

ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨷᩥᨴᩥᨠᩴ ᩈᨴ᩠ᨴ-ᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨿᩮᩣᨣᩅᩤᩉᩦᨶᩮᩣ᩺

ᩑᨶᩮᩅ ᨿᩮᩣᨣᩅᩤᩉᩦᨠᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ᩺ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨿᩮᩣᨣᩅᩤᩉᩦᨠᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᨵᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩦᨥ ᨷᨴᩤᨴᩥᨲᩮᩣ ᩋᩣᨷᩥᨴᩥᨲᩮᩣ ᨧ᩺ ᩑᩅᩴ ᨿᩮᩣᨣᩅᩤᩉᩦᨠᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩋᨲᩣᨣᩩᩃᩴ ᨲᩥᨣᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᩈᨿᨾ᩠ᨽᩩᨶᩴ᩺

ᩋᨳ ᩋᨿᩮᩣᨣᩅᩤᩉᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨷᩅᨠ᩠ᨡᩣᨾ –

ᨿᩮ ᨧ ᨲᩣᨴᩥᩈᨿᩮ ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨲᩣ, ᨿᩮ ᨧ ᩈ᩠ᩅᩣᨴᩥᩈᨿᩮ ᨷᩥᨿᩣ;

ᩈᨦ᩠ᨡᩣ ᩑᨲᩮᨷᨠᩣᩁᩣ ᨲᩮ, ᩋᨿᩮᩣᨣᩅᩤᩉᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣ᩺

ᨠᩮ ᨲᩮ? ᩋᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨠ᩠ᨡᩁᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᩈᩩ ᨲᩮᩈᩩ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩦᨲᩈᨦ᩠ᨡᩣ ᨧ᩺ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᨦ᩠ᨡᩣᨶᩥ ᨲᩣᨴᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮ “ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩈᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩈᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩈᩮᩣ ᩁᩪᨷᩥᨿᩈᩮᩣ ᩈᨷ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᨵᩣᨲᩩᩈᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩁᩪᨷᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩦᨲᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨷᨶ ᩈ᩠ᩅᩣᨴᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮ “ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨻᩖᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩁᩪᨷᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᩑᩅᩴ ᩋᨿᩮᩣᨣᩅᩤᩉᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ᩺

ᩋᨷᩁᩮᨷᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ –

សព្ទឆា ចិតិយុត្តា ឃេ, សា សោ ឃ្យុត្តាឌិកាចតោ;

ឲចំចិឆាបិ តេ សទ្ធា, អយតោកាលាសព្ញិតា៍

កេ តេ? “បុរិសោ កញ្ញា ចិត្ត”យិច្ចាគយោ៍ ព្ទគយ្យិ អយតោកាលាលក្ខណំ៍ ឲចំ អយតោកាលាលក្ខណំ អតាក្យុលំ តិក្ខុញ្ញំ តិឌ្ឋិ៍ សយុទ្ធិ៍

ឲចំ គឃ្សិតេសុ យតោកាលាលក្ខណាឌីសុ កោឌិ ចគេឃ្យ “ឃឌិគំ ត្យុយត្វិ ចុត្តំ ‘ឃេ សយាសាឌិកាចយិ្យយញ្ញោកាទោច ហោត្តិ ត្យ’តិអាឌិតា យតោកាលាឌិកាលក្ខណំ, តេត “បទោសតំ កោយឃំ កោឆតោ”ព្ទច្ចាឌីសុ កោបរោសឌ្ឋាគយោបិ យតោកាលាឌិកាកាចំ អាបឌ្ឋត្តីតិ? តាបឌ្ឋត្តិ៍ កស្មាតិ ចេ? ឃស្មា –

ឲត្ត យតោកាលាឌីតំ, អត្តសេ្សាត្តំ បឌិច្ចិគំ;

“យញ្ញោកាទោ”តិ ចគតំ, ចុត្តំ ត ត្វាកយាឌិកំ៍

“បទោសតំ កោយឃ”ត្តិ-អាឌីសុ អយតោកណោ;

បុព្ទក្ខតំ បគំ ឌ្ឍស្សា-កយត្តា’តិច្ចតាឃ ច៍

តស្មា តាបឌ្ឋត្តិ៍ ព្ទតិ សព្ទឆាបិ អយតោកាលាលក្ខណំ តិស្សសតោ គឃ្សិតំ៍ ព្ទច្ចំ យតោកាលចិកាចតាឃំ យតោកណោ យតោកាលាឌិកោ អយតោកណោ ចាតិ តិឆា កេគោ ចឌិតព្ទោ៍

តត្ត យតោកណោ បរិឃាបត្តសឌ្ឋាតំ សយាសំ បត្វា “អញ្ញក្កយតសោ តទោ, ឆិទចតសំ ក្យុលំ, សឌ្ឍឃ្យចសោ ក្ខបិសិកាតិអាឌិតា លិក្កត្តឃចសេត អញ្ញាឆាបិ ទ្វបិតិ កចត្តិ៍ ឲត្ត បត កោឌិ ឲចំ ចគត្តិ “ឃគា យតសឌ្ឋោ សកតេ្ត អចត្តិត្វា ‘អញ្ញក្កោ យតោ ឃស្ស សោឃំ អញ្ញក្កយតសោ, អលិតោ យតោ ឃស្ស សោឃំ អលិតយតសោ’តិ ឲចំ អញ្ញាតេ្ត ចត្តតិ, តគា បុរិសតយោតច តាយិកបគយាលិ លត្ខតិ, ត យតោកាលតយោតា”តិ៍ តំ ត កហេតព្ទំ ក្ខតិត្តយ្យិ ឃឆាទហំ លត្ខតតា៍ តឆា ហិ ចិសុទ្ធិយក្កេ បុក្កលិបេក្ខតចសេត “លត្តិសោទច្ចយត្តាឌិ- ក្យុលាក្ខសិតចេតសោ៍ អញ្ញោសតំ កហេត្វាតា”តិ ឲត្ត យតោកាលតយោ ឌិស្សតិ៍ តទ្ធិកាឃយ្យិ “អញ្ញោសិតោ គាឌាតាក-តេ្តតត ឆិទចតសា”តិ យតោកាលតយោ ឌិស្សតិ, តស្មា តេសំ ចចតំ ត កហេតព្ទំ៍ ឲចំ ចគត្តា ច តេ អញ្ញក្កយតសឌ្ឋាឌីតំ អញ្ញក្កយតទិសច្ចាឌិតា សកាទត្តបកតិកាចេត គបេតព្ទាកាចំ ចិត្ខត្តយតិចសេត ចិតេ្តត្វា សព្ទាសុ ចិកត្តីសុ, ត្វីសុ ច ចគតេសុ បុរិសតយេត ឃោគេតព្ទតំ យញ្ញាត្តិ៍ ឲចត្តា សតិ “ក្យុលាក្ខសិតចេតសោ, ឆិទចតសា”តិ លឌ្ឋីចត្យត្តិតតិឃាទ្វបិតិ តសិឃំ, អញ្ញាតិយេច អតកិយតាតិ ទ្វបិតិ សិឃំ៍ ឃស្មា សិឃំ,

ពស្មា ឲចំ អក្កុទហេត្មា អយំ ចិទរេទរោ កទហេតទហ្តោ៉

ឃត្វ ហិ សយាសចទសេត យតសទហ្កោ ទចេពសក្កាគទឃោ ច សកទត្វេ អចត្តិត្មា អទ្ធោទត្វេ ចត្តត្តិ, ពត្វ សកាទោកយាត់ បគាត់ តាយិពបគយាលិ បុទិសតទយេត ច យទតោកទលោ យតតទយេត ច ឃឆាទហំ លទ្ធតិ៉ តិស្សកាទោកយាត់ បត បុទិសតទយេតច លទ្ធតិ៉ ឃត្វ បត សយាសចិសទយេទយេច យតាឌិសទ្ហា សកទត្វេ ចត្តត្តិ, ពត្វ តិស្សកាទោកយាត់ តាយិពបគយាលិ បុទិសតទយេត ច យទតោកទលោ យតតទយេត ច លទ្ធតិ៉

ព្ពគាតិ ព្ពយស្សត្វស្ស អាចិកាចត្វំ, សទ្ធពតីស្មុ ច ចិព្វោត់ ទកោសល្លប្បាគតត្វំ ឃឆាទុត្តាត់ បគាត់ បគយាលិ តិឆា ពត្វា គស្សឃិស្សាយ –
“ញ្សាសទត្តោ យទតោ ឃស្ស ទសោឃំ ញ្សាសត្តយតទសោ តទទោ”តិ ឲចយទ្ធត្តិ បុក្កលិទបក្ខកស្ស ព្ពយស្ស បគស្ស –

ញ្សាសត្តយតទសោ តទទោ, ញ្សាសត្តយតសា តទា៉ ញ្សាសត្តយតសំ តទិ, ញ្សាសត្តយតទសេ តទទេ៉ ញ្សាសត្តយតសា, ញ្សាសត្តយតទតេ តទទេត, ញ្សាសត្តយតទតេហិ, ញ្សាសត្តយតទតេភិ តទទេហិ៉ ញ្សាសត្តយតទសោ, ញ្សាសត្តយតស្ស តទស្ស, ញ្សាសត្តយតាត់ តទាត់៉ ញ្សាសត្តយតា, ញ្សាសត្តយតស្មា, ញ្សាសត្តយតយ្យាតទា, ញ្សាសត្តយតទតេហិ, ញ្សាសត្តយតទតេភិ តទទេហិ៉ ញ្សាសត្តយតទសោ, ញ្សាសត្តយតស្ស តទស្ស, ញ្សាសត្តយតាត់ តទាត់៉ ញ្សាសត្តយតសិ, ញ្សាសត្តយតទតេ, ញ្សាសត្តយតស្មិំ, ញ្សាសត្តយតយិក្សតទទេ, ញ្សាសត្តយតទសេុ តទទេសុ៉ ទកោ ញ្សាសត្តយតស តទ, កចទត្តោ ញ្សាសត្តយតសា តទាតិ តាយិពបគយាលិ កចតិ៉

ឲចំ សកាទោកយស្ស លទ្ធយាតាលទ្ធយាតតា ចចត្វទបេពត្តោ៉ ឲត្វ ហិ បឩយាគ្យតិឃាចិកត្តិត់ ឲពចចតតពហុចចតដ្ឋាទេត ច ពតិឃាចត្យត្តិល្វឌ្ឌិសត្តយឹត់ ឲពចចតដ្ឋាទេត ច ឃឆាទហំ សាកទយោ កចតិ អាទគសសទចិកត្តិសទបទត្តោ៉ អឃព្វា តទឃោ ស្យល្យទយោ សាគ្យក់ យតសិ កាពទត្តោ៉

អបទទោ តទឃោ – “ញ្សាសទត្តោ យទតោ ឃស្ស ទសោឃំ ញ្សាសត្តយទតោ”តិ ឲចយ្យិ បុក្កលិទបក្ខកស្ស ព្ពយស្ស បគស្ស “ញ្សាសត្តយទតោ តទទោ, ញ្សាសត្តយតា តទា៉ ញ្សាសត្តយត់ តទ”ត្តិអាឌិតា បុទិសតទយេតច តាយិពបគយាលិ កចតិ៉ ឲត្វ បត សព្ពឆាបិ សាកទយោ តត្វិ៉ អបទទោបិ តទឃោ – “ញ្សាសទត្តោ ច ទសោ យទតោ ចាតិ ញ្សាសត្តយទតោ”តិ ឲចំ ចិត្តាទបក្ខកស្សបិ ព្ពយស្ស បគស្ស “ញ្សាសត្តយទតោ, ញ្សាសត្តយតា៉ ញ្សាសត្តយត់, ញ្សាសត្តយទតេ៉ ញ្សាសត្តយតសា, ញ្សាសត្តយទតេតា”តិអាឌិតា យទតោកទលោ យតតទយេត តាយិពបគយាលិ កចតិ, ឲត្វ បត ពតិឃាចត្យត្តិល្វឌ្ឌិសត្តយឹត់ ឲពចចតដ្ឋាទេតទយេច សាកទយោ កចតិ អាទគសសទបទត្តោ៉ ឃឆា ច ឲត្វ, ឲចំ “អលឹតយតទសោ តទទោ”តិអាឌីស្មុបិ អយំ តិចិទឆោ តទឃោ ទចឌិពទត្តោ៉

តប្បុសកលិទក្កេ បត ចត្តទត្តោ “ញ្សាសត្តយតសំ ក្យលំ, ញ្សាសត្តយតាតិ ក្យលិតិ៉ ញ្សាសត្តយតសំ ក្យលំ, ញ្សាសត្តយតាតិ ក្យលិតិ៉ ញ្សាសត្តយតសា ក្យទលតា”តិអាឌិតា តាយិពបគយាលិ ទឃាទឌពទត្តោ៉ ឲត្វ បត បឩយាគ្យតិឃាពតិឃាចត្យត្តិល្វឌ្ឌិសត្តយឹត់ ឲពចចតដ្ឋាទេតទយេច ឃឆាទហំ

សាកេយា កចតិ អាទេឆសសរេចិកត្តិសរេបរេត្តា, អឃម្បិ តេឃា ស្វុេយា សាត្វុក៌ យតសិ កាពេត្ថា៑

ត្ថត្តិលិទេក្ក បត ចត្តទេត្ត “ញ្សាសត្តយតសា ត្ថត្តី”តិ ឲចំ បឌេយកចចតន្ត្ថុទេតេឃច សាកយំ ចត្វា ពទេពា “ញ្សាសត្តយតា, ញ្សាសត្តយតាទេឃា ត្ថត្តិទេឃា៑ ញ្សាសត្តយត៌ ត្ថត្តិ”ត្តិ កណ្ណាតទេឃត ទេឃាទេឌពត្ថា៑ “ឲចំ សទេន្ត្ឍច្ឆចសា ក្ខបិសិកា, សទេន្ត្ឍច្ឆចាទេឃា ក្ខបិសិកាទេឃា៑ សទេន្ត្ឍច្ឆចំ ក្ខបិសិក”ត្តិអាឌិតាបិ៑ “ញ្សាសត្តយត៌ ក្យល៌, ញ្សាសត្តយតា ត្ថត្តី”តិអាឌិតា បត ឌិត្តកណ្ណាតទេឃត ទេឃាទេឌពត្ថា៑ ឲត្ត បត សត្តឆាបិ សាកេយា តត្តិ៑

ទេសាត្វត៌ ទាកាឈប្សេកេឌតតត្តំ អបទាបិ តាយិកបឌយាលិទេឃា ឌស្សឃិស្សាយ សហតិត្តចទេតត – យទេតា ឲច យាតសំ, សយុស្សាហិត៌ យាតសំ ឃស្ស ទេសាឃំ សយុស្សាហិតយាតទេសា៑ “សយុស្សាហិតយាតទេសា, សយុស្សាហិតយាតសា៑ សយុស្សាហិតយាតសំ, សយុស្សាហិតយាតទេស៑ សយុស្សាហិតយាតទេសតា”តិ ប្សិសតទេឃត ទេឃាទេឌពត្ថា៑ ស្វត្តទា ទេយឆា អស្ស អត្តីតិ ស្វទេយឆទេសា៑ “ស្វទេយឆទេសា, ស្វទេយឆសា៑ ស្វទេយឆសំ, ស្វទេយឆទេស៑ ស្វទេយឆទេសតា”តិ ប្សិសតទេឃត, ឲចំ “ក្វិទេយឆទេសា”តិអាឌិតយ្បិ៑ ពព្រិទេយ បទេឃាកា –

“ឃំ ចតន្តិ ស្វទេយទេឆាតិ, ក្វិបណ្ណា ស្វទេយឆសំ;

កិំ ត្ ពយ្យាឌិប្សចសិ, យុហុត្តយបិ បិក្កិឃ;

ទេកាពយា ក្វិបណ្ណាណា, ទេកាពយា ក្វិទេយឆសា៑

តាហំ ពយ្យាឌិប្សចសាយិ, យុហុត្តយបិ ព្រាហុណា;

ទេកាពយា ក្វិបណ្ណាណា, ទេកាពយា ក្វិទេយឆសា”តិ៑

ត្ថត្តិលិទេក្ក ចត្តទេត្ត “សយុស្សាហិតយាតសា ស្វទេយឆសា”តិ ទ្វបិតិ, តប៉ុសទេក ចត្តទេត្ត “សយុស្សាហិតយាតសំ ស្វទេយឆស”ត្តិ ទ្វបិតិ, កណ្ណា ឌិត្តតទេឃត ឲទេពសំ បឌយាលិ ទេឃាទេឌពត្ថា៑ ឌ្ឍកាទត្តបុល្លិង្គុទេត ត្ថត្តិលិក្កាឌិចិតិន្នទេឃា តឃប្សកាសតត្តំ កទេពា៑ ចិទេសសទេពា ហិ ឌ្ឍកាទត្តកឆាទេឃច ត្ថឆាឌិទេប្សពា៑ អបិច ទេលិទេក តីតិ តាយ តាតប្សកាទេទហិ កឌិពា ឲច ទេសាកតិ, អឃព្វា សាសទេត តីតិ, ពស្មា តាតប្សកាទេទហិ កឌិពាតិ៑

សត្តាតិ តឃទេពា ឲចំ, ឌ្ឍកាទត្តបឌាតិទេយ;

បុល្លិង្គានិ បច្ចត្តានិ, សាសនម្ហិ យេហសិតោ។

ចិសេសោ តេស្ស រោសក្ខិ, បិញ្ញត្តយំ ទយា បនិស្សតិ;

បច្ចត្តចចនង្គានេត, បកាសេស្សាមិ តំ’នុតោ។

“ចនប្បព្រេ្ត យឆ ឲុស្សិតេក្ក”, ត្តតិអាឌិនេយន ហិ;

កត្តុទោគត្តបុល្លិង្គ-ទ្ធបិតិ អញ្ញចោ សិយុំ។

បច្ចត្តចចតិទេ្ទច, តេ្ទា ទ្ធបំ បកាសយេ;

“បច្ចេត្ត កុម្ពតិទេ្ធសោ”, ត្តតិ កាសន្តិ រោចត។

៣៣ កាតិចិ សុត្តបទានិ ឥសេ្សស្សាយ – តត្ថ អត្តកាទេទ, តត្ថ បទកាទេទ, តត្ថ បុទិសកាទេទ, បទិឃត្តកទេត សំសាទេទ, ឌីទេច សត្តទេយ, ត ទេហចំ ចត្តទេ្ទា, ពាំទេល ច បណ្ឌិទេត ច សន្តាចិត្វា សំសទិត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សន្តីតិ។ ត្តយាតិ ឲកចចនពហុចចនចសេន ទ្វិធា កទេហតព្វានិ។ បច្ចេត្តកចចនពហុចចនាតន្ទ្ធ ឲកាទាទេឥសោ ទេចឌិតទេ្ទា។

ទេយ បត “ចនប្បព្រេ្តតិ បច្ចត្តចចនស្ស កុម្ពចចនតិទេ្ធសោ”តិ ចទន្តិ, ទេត ចត្តព្វា “យឌិ ចនប្បព្រេ្តតិ បច្ចត្តចចនស្ស កុម្ពចចនតិទេ្ធសោ, ឲចទ្ធា សតិ ‘ឆាលិយំ ត្តុទតំ បចតី’តិ ឲត្ត ចិយ អាឆាទសុតិសម្ពូចទេតា ‘កិម្ប្ចា ឃាទេស បឍមស្ថិ កិទេយ្យ៉ា ត្តទំ កទាទត្ថ ទេឌាទេតតី”តិ? ទេត ចទេឃ្យុំ “ត យមំ ទេកា ‘ចនប្បព្រេ្តតិ ត្តទំ កុម្ពចចន’ន្តិ ចទាយ, អឆ ទេលា ‘បច្ចត្តចចនស្ស កុម្ពចចនតិទេ្ធសោ’តិ ចទាយា”តិ។ ឲចម្បិ ទេចាទេសាទេយច តុម្ប្ចកំ, តត្ថ “សទេឈ្ល ទេកាតមិ ទេទហី”តិ ឲត្តាបិ សម្បទាតចចនស្ស កុម្ពចចនតិទេ្ធសោតិ ចុទេត្តបិ សឈ្លស្ស ទាតក្រិយាយ អាឆាទកាចទេតា “សឈ្ល”តិ ចចតំ សុណត្តាតំ អាឆាទសុតិ ច អាឆាទបទិកទេប្បា ច ទេហាតិទេយច។ ត ហិ សក្កា ឲចំ បចត្តំ ចិត្តំ តិចាទេទតុំ, តស្មា ឲត្ត ឲចំ បត ចិទេសទេសា កទេហតទេ្ទា “បច្ចត្តចចនស្សបិ កត្ថចិ កុម្ពចចនស្ស ចិយ ទ្ធបំ ទេហាតី”តិ។ ឲចញ្ចកហិទេត ត ទេកាចិ ចិទេទាទេឆា។ ព្រាឌិទេសស្ស ហិ ចាទេតស្ស តិទុត្តិប្បទេគទេក្យសទេលី ទេលិកាត្រុកប្បទេកា កកចា បច្ចត្តចចនចសេន តិទ្ធិសិតទេ្ទា សតិ ឲចំ អតិទ្ធិសិត្វា ទេលិកស្ស សទេម្មាហម្ពុប្បាទយទេត្តា ចិយ កចំ កុម្ពចចនតិទេ្ធសំ ករិស្សតិ, តស្មា សទ្ធសាយញ្ញាទេលសមត្ថំ កទេហត្វា “កុម្ពចចនតិទេ្ធសោ”តិ ត ចត្តព្វំ។ យឌិ សទ្ធសាយញ្ញា កទេហត្វា កុម្ពចចនតិទេ្ធសំ ត្តច្ចឆ, “បច្ចេត្តកចចនស្ស ទ្ធបទេយាគពហុចចនតិទេ្ធសោ”តិបិ ត្តទ្ធិតព្វំ សិយា។

អបិច តទេឆច “អត្តកាទេទ”តិ បច្ចត្តចចនស្ស កុម្ពចចនតិទេ្ធទេស សតិ អាឆាទសុតិសម្ពូចទេតា “អត្តកាទស្មិ កិទ្ធិ ចត្តុ តត្ថី”តិ អតធិប្បទេតា

អត្ថោ សិយា, ន បន “អត្តការោ ឥត្ថី”តិ អធិប្បេតោ អត្ថោ។ “រូបយោគពហុវចននិទ្ទេសោ”តិ គហណេបិ រូបយោគស្ស ឥត្ថិនិទ្ទេស អវុត្តត្តា ទោសោយេវ សិយា, អត្ថិសទ្ទាទីនំ វិយ បន ឥត្ថិសទ្ទស្សបិ បយោគ យោគតោ “អត្តការេ”តិ ឥទំ បច្ចត្តវចនមេវាតិ វិញ្ញាយតិ។ “កាឡេ ច បណ្ឌិតេ ច សន្តាបិត្វា សំសេវិត្វា ទុល្លភស្សត្ថំ ករិស្សន្តី”តិ ឯត្ថាបិ បច្ចត្តវចនស្ស “ភុម្មវចននិទ្ទេសោ”តិ វា “រូបយោគវចននិទ្ទេសោ”តិ វា គហណេ សតិ “កាឡី ច បណ្ឌិតា ចា”តិ ឯត្តកម្បិ វត្តុំ អជានតទោសោ សិយា, “ករិស្សន្តី”តិ បទយោគតោ បន “កាឡេ ចា”តិអាទិ បច្ចត្តវចនមេវាតិ វិញ្ញាយតិ។ យថា បន និក្ខិត្តាកយវសេនសុត្តន្តេ “ចក្ខុំ រូបានី”តិ បទេ បច្ចត្តវចនស្ស “ចក្ខុ ទេវ ទេហិ យាចិតោ”តិ ឯត្ថ រូបយោគវចនេន សុតិវសេន សមានត្តេបិ បច្ចត្តវចនត្តមេវ ទោវារេ បដិការេតិ “រូបានី”តិអាព្យារេតន ការិតត្តា, ន បន វិភត្តិវិបល្លាសតត្តតោ រូបយោគវចនត្តា “រូបានី”តិអាព្យារេតន អវចនីយត្តា, “ចក្ខុំ រូបានី”តិ ហិ គរុតា ទុត្តការេន ពេកា “ចក្ខុំ រូបានី”តិ បទំ បរិវត្តិត្វា អត្ថយាចិក្ខតិ, តថា “កាឡេ បណ្ឌិតេ”តិអាទីសុបិ បច្ចត្តវចនានំ អបរេហិ “កាឡេ បណ្ឌិតេ”តិអាទីហិ ភុម្មបយោគវចនេហិ សុតិវសេន សមានត្តេបិ បច្ចត្តវចនត្តមេវ ទោវារេ បដិការេតិ, ន ឯតរវចនត្តា យថាបយោគំ អត្ថស្ស គហេតព្ពត្តា។ ឯតិ “វនប្បគុម្ពេ, កាឡេ, បណ្ឌិតេ”តិអាទីនំ សុទ្ធបច្ចត្តវចនត្តញ្ញេវ សារតោ បច្ចេតព្ពំ, ន សុតិសាមញ្ញេន ភុម្មបយោគវចនត្តំ។

ឥមំ បនាចរិយេន ជាតកដ្ឋកថាយំ –

“តយោ គិរី អន្តរំ កាមយាមិ,

បញ្ចាលិយា កុរុយោ កេកកេ ច;

តតុត្តរី ព្រាហ្មណ កាមយាមិ,

តិកិច្ឆ មំ ព្រាហ្មណ កាមនីត”ន្តិ –

ឥមិស្សា កាមនីតជាតកស្ស សំវណ្ណនាយំ “កេកកេ ចាតិ បច្ចត្តេ រូបយោគវចនំ, ទេវ កេកកស្ស រដ្ឋំ ចស្សាមី”តិ វុត្តំ។ ឯវំ វទន្តោ ច សោ “សុរិយេ បស្សតិ, សុរិយេ បតិដ្ឋិត”ន្តិ, “បស្សាមិ លោកេ សធនេ មនុស្សេ”តិ ច អាទីសុ យេភុយ្យេន “សុរិយេ, លោកេ, សធនេ, មនុស្សេ”តិអាទីនំ រូបយោគពហុវចនភុម្មវចនភាវេន អាគតត្តា បច្ចត្តពហុវចនភាវស្ស បន អបាកដត្តា យេភុយ្យប្បវត្តិំ សន្ធាយ “ឥទម្បិ តាទិសមេវា”តិ មញ្ញមានោ វទតិ មញ្ញេ។ អាចរិយា ហិ កត្ថចិ អត្ថតោ វុត្តិយាបិ វិសុំ វិសុំ ករោន្តិ។ អយំ បន អម្ហាកំ រុចិ – “កេកកេ”តិ ឥទំ បច្ចត្តវចនមេវ “បញ្ចាលិ, កុរុយោ”តិ សមានាធិករណំ វិយ, រដ្ឋវាចកត្តា បន “កុរុយោ”តិ បទមិវ ពហុវចនវសេន វុត្តំ។ ន ហិ ករចា “ពត្តិយោ, ព្រាហ្មណោ, វេស្សា”តិអាទីសុ វិយ សមានបឋមត្ថិហិ និទ្ទិសិតព្ពេសុ សមានាធិករណេសុ បច្ឆិមំ រូបយោគវចនវសេន និទ្ទិសេយ្យ, យុត្តិ ច ន ទិស្សតិ “បញ្ចាលិ”តិ, “កុរុយោ”តិ បច្ចត្តវចនំ វត្វា “កេកកេ”តិ

ឧបយោគវចនស្ស វចនេ, តស្មា “កេកកេ”តិ វុត្តំ បច្ចត្តវចនេនេវ។ តថា ហិ សទ្ទវិសោធនវិធាយកា អាចរិយា តាទិសានិ បទានិ បច្ចត្តវចនត្តេនេវ វិការេ វត្វា សយំ កតេ បករណេ “វនប្បគុម្ពោ វនប្បគុម្ពេ, សុខំ ទុក្ខំ ជីវោ, សុខេ ទុក្ខេ ជីវេ”តិ អាហ, ឯកាយបិ ច តេសំ បច្ចត្តវចនការេនេវ វិការេ វត្វា “វនប្បគុម្ពោ, សុខំ, ទុក្ខំ, ជីវោ”តិ សាធនីយំ រូបំ បតិដ្ឋបេត្វា និគ្គហីតលោបវសេន អការោការានញ្ច ឯការាទេសវសេន “វនប្បគុម្ពេ, សុខេ, ទុក្ខេ, ជីវេ”តិ រូបនិប្ផត្តិមាហ។ សា វិភត្តិនយានុកូលា។ កច្ចាយនាចរិយេនបិ វិភត្តិនយំ និស្សាយ “ទ្វិបទេ តុល្យាធិករណេ”តិ បច្ចត្តពហុវចនបទំ វុត្តំ។ តេនាហ វុត្តិយំ “ទ្វេ បទានិ តុល្យាធិករណានី”តិ។ “ទ្វិបទេ តុល្យាធិករណេ”តិ ច វុត្តំ “អដ្ឋ នាគាចារវតានី”តិ វត្តព្ពេ “អដ្ឋ នាគាចារវតេ”តិ បទមិទំ វុត្តន្តិ ទដ្ឋព្ពំ។

កេចិ បន តេសំ ភុម្មវចនត្តំ វទន្តិ។ តត្ថ យទិ “វនប្បគុម្ពេ”តិ បច្ចត្តេ ភុម្មវចនំ, “កេកកេ”តិ ច បច្ចត្តេ ឧបយោគវចនំ, “ឯសេសេ ឯកេ ឯកដ្ឋេ”តិ ឯត្ថ “ឯសេសេ”តិ បទានិបិ បច្ចត្តេ ភុម្មវចនានិ វា សិយុំ, ឧបយោគវចនានិ វា។ យទេតានិ ឯវំវិធានិ ន ហោន្តិ, សុទ្ធបច្ចត្តវចនានិយេវ ហោន្តិ, តថា “វនប្បគុម្ពេ, កេកកេ”តិអាទីនិបិ តថាវិធានិ ន ហោន្តិ, សុទ្ធបច្ចត្តវចនានិយេវ ហោន្តិ។ ព្ទេចុំ សព្ពថាបិ “វនប្បគុម្ពេ, ធីរេ, បណ្ឌិតេ, កេកកេ”តិ, “វិរត្តេ កោសិយាយនេ, អដ្ឋ នាគាចារវតេ, កោ បុរិសេ, ឯសេសេ”តិ ឯវមាទីនំ អនេកេសំ បុរិសលិង្គិត្ថិលិង្គនបុំសកលិង្គានំ ឯកវចនអនេកវចនវសេន នានាវចនេ ឋិតានំ បទានំ និប្ផត្តិ បច្ចត្តេកវចនបុថុវចនានមេការាទេសវសេន ភវតីតិ អវស្សមិទំ សម្បដិច្ឆិតព្ពំ។ ឯវំ “វនប្បគុម្ពេ, ធីរេ, បណ្ឌិតេ”តិអាទីនំ សុទ្ធបច្ចត្តវចនតា អតីវ សុលភា ទិដ្ឋិញ្ញេយ្យា, សទ្ធេន កុលបុត្តេន អាចរិយេ បយិរុបាសិត្វា តស្សេតំ សក្កច្ចំ គហេត្វា ជានិតព្ពា។ ពុទ្ធវចនស្មិំ ហិ សទ្ទតោ ច អត្ថតោ ច អធិប្បាយតោ ច អក្ខរចិន្តកានំ ពាលាចក្ខុសម្បយុត្តានត្តា វិញ្ញូនយា វិវិធា ទិស្សន្តិ។

តត្ថ សទ្ទតោ តាវ វុត្តំ សទ្ទយុត្តានិ – “វិរត្តា កោសិយាយនី”តិ វត្តព្ពេ “វិរត្តេ កោសិយាយនេ”តិ លិង្គវិបល្លាសវចនំ ទិស្សតិ, “កោ បុរិសោ”តិ វត្តព្ពេ “កេ បុរិសេ”តិ វចនវិបល្លាសវចនំ ទិស្សតិ, “កិង្ការាយោ តេ រូបព្ភាយោ”តិ វត្តព្ពេ “កោការាយោ តេ រូបព្ភាយោ”តិ វិភត្តិវិបល្លាសវចនំ ទិស្សតិ។ កិំ តាយ ឯតស្សា ហិ វិភត្តិយា “កោការាយោ ព្រាហ្មណោ, កោការាយំ កុល”ន្តិ អយម្បិ អត្ថោ គហេតព្ពោ “កុ តេ ពលំ មហារាជា”តិ វត្តព្ពេ “កោ តេ ពលំ មហារាជា”តិ ឯត្ថ កុសទ្ទេន ស្វាយំ វិភត្តិកោ វុត្តោបិ វត្តព្ពោ កោសទ្ទោ ទិស្សតិ, កុ កោសទ្ទា ហិ អញ្ញមញ្ញវិភត្តិកា។ តថា “ខណ ហេមន្តិកេសុ, ខណ ហេមន្តិកាសុ, ន តេនត្ថ អពន្ធិ សោ, ន តេនត្ថ អពន្ធិស្សូ”តិ អញ្ញានិបិ យោជេតព្ពានិ។

អត្ថតោ បន វុត្តំ សទ្ទយុត្តានិ – “យំ ន កញ្ញាភាវិតា, អនេន តយសា គតា”ន្តិ ឯត្ថ ភការោ “គតា”ន្តិ វុត្តិតា សព្ពិតព្ពា។ ន គតន្តិ គតំ ឋិតាតិ អត្ថោ។ ឯត្ថ ហិ ភការោ ឧបមាភេ ចត្តតិ, ន បដិសេធេ។

“អស្សទ្ធោ អកតញ្ញូ ច,

សន្ធិច្ឆេទោ ច យោ នរោ;

ហតាវកាសោ វន្តាសោ,

ស វេ ឧត្តមបោរិសោ”តិ

ឯវមាទីនិបិ អញ្ញានិ យោជេតព្ពានិ។

អធិប្បាយតោ ពលំ សមុយុត្តដ្ឋានំ – “តណ្ហំ អស្មិមានំ សស្សតុច្ឆេទទិដ្ឋិយោ ទ្វាទសាយតនិស្សិតំ នន្ទិរាគញ្ច ហន្ត្វា ព្រាហ្មណោ អនីឃោ យាតី”តិ វត្តព្ពេបិ តថា អវត្វា តមេវត្ថំ កថេត្វា អញ្ញេន បរិយាយេន

“មាតរំ បិតរំ ហន្ត្វា, រាជានោ ទ្វេ ច ខត្តិយេ;

រដ្ឋំ សានុចរំ ហន្ត្វា, អនីឃោ យាតិ ព្រាហ្មណោ”តិ

វុត្តំ។

“វនំ ឆិន្ទថ មា រុក្ខំ, វនតោ ជាយតេ ភយំ;

ឆេត្វា វនញ្ច វនថញ្ច, និព្ពនា ហោថ ភិក្ខវោ”តិ

ឯវមាទីនិបិ អញ្ញានិ យោជេតព្ពានិ។ ឯវំ ព្យញ្ជនតោ សទ្ទតោ ច អត្ថតោ ច អធិប្បាយតោ ច អក្លុទធិក្កានំ ឧទាហរណក្កមសមុយុត្តដ្ឋានក្កមតោ បវត្តមានា វិវិធា ទិស្សន្តិ។ យថាហ –

“ញាតត្តា អបិ សទ្ទសមយនិរុត្តិ មុយ្ហន្តិ បិដក្កមេ,

យេភុយ្យេន ហិ លោកនីតិវិចិត្រា បទេ នយា វិញ្ញេរ;

បណ្ឌិច្ចម្បិ បហាយ ធីហិរាកំ ឧពេ្ភច ពហុសា ព្រហ្មា,

សិរក្ខយ្យាយលឆយុសាករតរេ តិដ្ឋាតតិត្វបរេក”តិ់

ឲចំ បិញ្ញតយាតំ ត្ឋ្លិតេញ្ញាយ្យត្តា “ចតប្បក្រេខ្ព, ខាវេល ច, បញ្ហិតេ ចា”តិអាឌីតំ ឃុត្តបច្ចត្តចចតត្តតញ្ញាច សារតោ បតេច្ចតញ្ញុំ, ត ឃុតិសាយតេញ្ញាត ក្រុយុាបរេយាកចចតត្តំ ក្រុយុាបរេយាកចចតេតហិ ខេតរំ សយាតឃុតិកតេត្តបិ បច្ចត្តរេខាតកត្តា់ សយាតឃុតិកាបិ ហិ សក្ខា អត្តប្បក្រលលិក្ខសក្ខត្តរាកិសប្បត្តាឌិចតេសត អត្តចិតេសសតេខាតកា កចត្តិ់ ចំ ឃចា? “សឹរេហា កាឃតី”តិ ចុតេត្ត “ឲចំតាយតោ បុរិតេសា”តិ អតេត្វា ចិញ្ញាឃតិ់ “សឹរេហា តក្កដ្ឋំ ចាតេលតី”តិ ចុតេត្ត បត “យិករាខា”តិ ចិញ្ញាឃតិ់ ឲចំ អត្តចតេសត សយាតឃុតិកាតំ អត្តចិតេសសតេខាតតំ កចតិ់ សក្កាតេយ ឌត្វា “សិត្តចយាតេតហឹ”តិ ចុតេត្ត “អតេស្សា”តិ ចិញ្ញាឃតិ់ តេរាកិសាលិយំ បត “សិត្តចយាតេតហឹ”តិ ចុតេត្ត “លចណ”ត្តិ ចិញ្ញាឃតិ់ ឲចំ បករលចតេសត សយាតឃុតិកាតំ អត្តចិតេសសតេខាតតំ កចតិ់ “ត្ពស្សា”តិ ចុតេត្ត “ឲចំតាយិកា ឆយុខាតី”តិ ចិញ្ញាឃតិ់ “ត្ពតេស្សា”តិ ចុតេត្ត បត “អច្ឆយិតោកា”តិ ចិញ្ញាឃតិ់ ឲចំ លិក្ខចតេសត ឲកតេឝសសយាតឃុតិកាតំ អត្តចិតេសសតេខាតតំ កចតិ់ ឲត្ត បត កិច្ចាបិ “តេឝចឝត្តំ បតេក្កាស ឈដឆារកំ ឌល្ហឆារកា”ត្តិអាឌីឃុបិ ឈដឌល្ហាឌីតិ លិក្ខំ, តចាបិ សយាតឃុតិកាឆិការត្តា ត ចំ ត្ពឆាឆិតេប្យតិ់

“ត្ពស្សា ក្តប្បជ្ជតី”តិ ច “ត្ពស្សា បុរិសយតុចាត្តិស្ទ”តិ ច ចុតេត្ត បត សត្ពចា សយាតឃុតិកាតំ សក្ខត្តរាកិសប្បត្តចតេសត ឃចាចុត្តអត្តចិតេសសតេខាតតំ កចតិ់ តចា “សឹរេហា កិក្ខតេច យិករាខា សាឃតប្បយំ អាសឃា តិក្ខយតី”តិ ចុតេត្ត “យិកាឆិតេបិ តោកសតេសឹរេហា”តិ ចិញ្ញាឃតិ់ “សឹរេហា សយល្យុតេក្តសា, សឹរេហា តេសតាបតី”តិ ច ចុតេត្ត បត “សឹរេហា តាយ សាយតេលាតេរា, សឹរេហា តាយ តេសតាបតី”តិ ចិញ្ញាឃតិ់ ឲចយ្យិ សក្ខត្តរាកិសប្បត្តចតេសត សយាតឃុតិកាតំ អត្តចិតេសសតេខាតតំ កចតិ់ “អក្ខសំឃុ តោ លញ្ញាក្កិយា កិក្ខ្ញ សត្តរសចក្កិតេយ កិក្ខ្ញ ចិហារំ បដីសក្ខតេរាតេត្ត”តិ ឲចយ្យិ សក្ខត្តរាកិសប្បត្តចតេសត សយាតឃុតិកាតំ បច្ចតេត្តាបរេយាកត្វសក្ខាតអត្តចិតេសសតេខាតតំ កចតិ់ តចា “សិច្ចា កិក្ខ្យ ត្ពយំ តាចំ, អញ្ញាតតេរា កិក្ខ្យ កកចត្តំ ឲតឝតេចាចា”តិ ឲចយ្យិ សក្ខត្តរាកិសប្បត្តចតេសត សយាតឃុតិកាតំ អាលបតត្វបច្ចត្តត្វសក្ខាតអត្តចិតេសសតេខាតតំ កចតិ, តស្មា “ចតប្បក្រេខ្ព ឃច ឲុឃ្សិតេក្ក”តិអាឌីតិ ក្រុយុាបរេយាកចចតេតហិ សឌីសតេត្តបិសក្ខត្តរាកិសប្បត្តចតេសត ឃុត្តបច្ចត្តចចតាតីតិ កតេហតញ្ញាតិ់ បច្ចតេត្តកចចតពហុចចតាតំ ឲច ហិ ឲការាតេឝសចតេសត ឲចំចិឆាតិ ទ្ធបិតិ កចត្តិ ក្រុយុាបរេយាកចចតាតិ ចិឃាតិ់ តត្យ ច តេកា ឲចំចិឆាតំ ទ្ធបិតំ បិញ្ញតយំ ឌិស្សតតោ ‘ឲការត្តយ្យិ បុលិក្ខំ អត្តី’តិ ចត្តព្វត្តិ? ត ចត្តព្វំ, ឞការត្តការតេចាកឆទ្ធបចិតេសសត្តា ខេតរំ ទ្ធបិតំ់ អាតេឝសចតេសត ហិ សិត្តត្តា ចិសុំ ឲការត្តបុលិក្ខំ តាយ តត្វិ, តស្មា បុលិក្ខាតំ ឃចាចុត្តសត្តចិឆតាតេឃច កតេហតញ្ញាតិ់

តេកឌិ បត ចតេឝយ្យំ “ឃាយំ បុរិសសក្ខតយំ កតេហត្វា ‘ក្នុតោ, ក្នុតា់ ក្នុត’ត្តិអាឌិតា សតេត្តសតេយាការត្តបឝាតំ តាយិកបឝយាលិ ចិកត្វា, តត្វ ចត្យុតេត្វកចចតស្ស អាឃាតេឝសសហិតាតិ ទ្ធបិតិ កិយត្វំ ត ចុត្តាតី”តិ? ចិតេសសឝស្សតត្វំ់ តាឌិសាតិ ហិ ចត្យុតេត្វកចចតទ្ធបិតិ បិញ្ញតតេយ តេបិរាលក្ខកចាតតេយ ច ក្តបបរិក្ខយយាតេត “កត្យត្វកយុតិ, តឃតត្វកយុតិ, ចិកត្តិចិបរិលាតេយ, តឝតេត្វ ចា”តិ សតេត្តបតោ ត្ពតេយឃុ ចត្យុឃុតេឃច ឌាតេតឃុ, បតេកឝតោ បត សត្តឃុ ឌាតេតឃុ ឌិស្សត្តិ់ ឌាតតេរាចតឆារលាតេយាតេយាកាឌិតេកតេឝ បត ឃត្វ កត្វចិ សយ្យឌាតចិសតេយ ត ឌិស្សត្តិ, ត្ពតិ ត្ពយំ ចិតេសសំ ឌតេស្សត្យំ ត ចុត្តាតីតិ់ តត្យ ឌាតក្រិយាតេយាតេក “អកិទ្ធបិយ កញ្ញា ឌេឃ្យា”តិ

ចតុទ្ទោណចចតស្ស អាឃារេងរបហិតទ្វបេស្សតេតា ខ្ពុយស្ថិយ្បិ បង្គតីតិប្បកេរណេ “បុរិសាយ, ក្វតាឃា”តិអាឌីតិ ចត្តុឌ្ឍាតិ, ឲចំ សេត្ត ពង្វា “ងាតទេរាចតឆារលាតយោរឃាកាឌិរកេឌ បត យត្ត ពត្តូចិ សយ្យងាតចិរេយ ត ឌិស្សត្តិ”តិ ចុត្តត្តិ? អបិឲ្យត្ថតយត្តា៍ “អកិទ្វបិយ ពន្ឋោ ងេឃ្យា”តិ អយតិ្យសង្គសត្តុតោ អាកតោ តយោ, ត ទុទ្ធចចតេតា៍ ទុទ្ធចចតិ្យាបត្វា “អកិទ្វបស្ស ពន្ឋោ ងេឃ្យា”តិ បេទ្វបំ កចិស្សតីតិ៍ តតុ ច កោ តយោរឃាកាឌិស្សបិ ចតុទ្ទោណចចតស្ស អាឃារេងរសា ឌិស្សតីតិ៍ សារតាចចរាបិ ហិ តិបុណា បណ្ឌិតា “តយោ ទុទ្ធាឃា”តិអាឌីតិ ចត្វា រតតត្តឃំ ចត្តុត្តិ៍ កោចិ បត –

“តយោ ទុទ្ធាយ ទុទ្ធស្ស,

តយោ ឆយ្ងាយ ឆយ្ងិតោ;

តយោ សញ្ញាយ សញ្ញស្ស,

តយោការេត សោត្តិ យេ”តិ ច,

“ឃុលេ សរសិ សយុលេ្ល, តឃតុប្បលបក្កេឌ;

បិរបក្កឌបុឌាយ, ទុទ្ធាយ សតតំ ងេឌ”តិ ច,

“តរោ តទិ ឃាចតិ កិច្ចិា ចត្ចុ, តរេត ក្វតោ បហិតោ តរាឃា”តិ ច កាឆារចតយ្បិ ក្យុឌ្ឍាត្តិតិ? សច្ចំ, សារតាចចរាបិ តិបុណា បណ្ឌិតា “តយោ ទុទ្ធាឃា”តិអាឌីតិចត្វា រតតត្តឃំ ចត្តុត្តិ, កាឆារចតយ្បិ ក្យុឌ្ឍាត្តិ, ឲចំ សេត្តបិ តេ សង្គសត្តុ ពតបរិចយចរេសត សង្គសត្តុតោ តឃំ ពហេត្វា តឆាទ្វបិ កាឆាបិ ទុល្លិយបងាតិបិ អកិសព្ចរោត្តិ, “តយោ ទុទ្ធាឃា”តិអាឌីតិ ចត្វា រតតត្តឃំ ចត្តុត្តិ៍ យេ បត សង្គសត្តុ អពតបរិចយា អក្តុយសោ ចាលងារកា, តេបិ អឌ្ឍោស៌ ចចតំ ស្វត្វា ពតបរិចយចរេសត “តយោ ទុទ្ធាឃា”តិអាឌីតិ ចត្វា រតតត្តឃំ ចត្តុត្តិ, “តយោ ទុទ្ធស្សា”តិ ចងត្តា បត អប្បកតរា៍ ពត្តូចិ ហិ បេងេស ក្យុយារកេ អព្ពុរសយឃំ ក្តុកាញ្យាបេត្តា កទ្វ អព្ពុរាតយាឌិយ្បិ“តយោ ទុទ្ធាឃា”តិ សិព្ពារបេត្តិ, ត បត “តយោ ទុទ្ធស្សា”តិ, ឲចំ សេត្តបិ បិឲ្យត្ថតយ េបិរាលាដ្ឋពឆាតយ ច ក្តុបបរិព្ពិយយារេត ឌរបេត្វា ពព្យត្តុពយុំឌិដ្ឋាតចត្យុក្កំ, បេកេងតោ សត្តុដ្ឋាតំ ចា ងាតទេរាចតឆារលាតយោរឃាកាឌិរកេឌ យត្ត ពត្តូចិ សយ្យងាតចិរេយ ចតុទ្ទោណចចតស្ស អាឃារេងរបហិតាតិ ទ្វបិតិ ត ឌិស្សត្តិ, តស្វា កេហិចិ អកិសព្ចតាតិ “តយោ ទុទ្ធាយ, ទុទ្ធាយ ងាតំ ងេត្តិ”តិ បងាតិ បិឲ្យត្ថំ បត្វា “តយោ ទុទ្ធស្ស, ទុទ្ធស្ស ងាតំ ងេត្តិ”តិ អឌ្ឍាទ្វបិតិ កចត្តិតិ ងដ្ឋត្តា៍ អឃំ បត បិឲ្យត្ថតយអដ្ឋពឆាតយាត្សទ្វរេបត អាឃារេងរស្ស បេយោករចតា – “ទុទ្ធាយ សរលំ ពន្ឋតិ, ទុទ្ធិ សរលំ ពន្ឋតី”តិ ចា, “ទុទ្ធាយ តពទិ រេតត្តិ, ទុទ្ធិ តពទិ រេតត្តិ”តិ ចា, “ទុទ្ធាយ សក្កតោ ឆយ្ងា, ទុរទ្ធត សក្កតោ ឆយ្ងា”តិ ចា, “ទុទ្ធាយ ឌីចិតំ បរិច្ចជតិ, ទុទ្ធស្ស អត្ថាយ ឌីចិតំ បរិច្ចជតី”តិ ចា, “ទុទ្ធាយ

ອເປຕ຺ຕິ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍາ, ບຸທ຺ຘາ ອເປຕ຺ຕິ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍາ”ຕິ ວາ , “ບຸທ຺ຘາຍ ຘມ຺ມຕາ, ບຸທ຺ຘສ຺ສ ຘມ຺ມຕາ”ຕິ ວາ, “ບຸທ຺ຘາຍ ປສເນ຺ນາ, ບຸທ຺ເຘ ປສເນ຺ນາ”ຕິ ວາ ວຸຕິ ປເຂເຄເຕາ ວຸຍໍ ສຕ຺ຕທາຕຸໍ ວິເຈເຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ອາຍາເທເສາ ນ ດິສ຺ສຕິ ຕຖາ ຫິ –

ປິເຖ ມຫານຍກ຺ກາຣ-ສທ຺ທາເຕ ສາຕ຺ຖເຕ຺ຖເນ;

ສມ຺ພາເນ ນເມາເຍາເຄ, ອາຍາເທເສາ ນ ດິສ຺ສຕິ

ອຕ຺ຖ ມຫານຍກ຺ກາຣປິເຖາ ນາມ “ນເມາ ຕສ຺ສ ພຄວເຕາ ອຣຫເຕາ ສມ຺ມາສມ຺ບຸທ຺ຘສ຺ສາ”ຕິ ປິເຖາ ອຕ຺ຣາປິ ອາຍາເທເສາ ນ ດິສ຺ສຕິ ວມ຺ມິກສຸຕ຺ເຕປິ “ນເມາ ກເຣາຫິ ນາຄສ຺ສາ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ອາຍາເທເສາ ນ ດິສ຺ສຕິ ອຍ຺ຖສຸຕ຺ເຕປິ “ເສາຕ຺ຖິ ຄເຈ຺ຈ ເຕາຕຸ ຣເຍ຺ຍາ, ເສາຕ຺ຖິ ຊນປທສ຺ສ” ເອຕ຺ຖ ອາຍາເທເສາ ນ ດິສ຺ສຕິ

“ສຸປ຺ບຸທ຺ຘ”ນ຺ຕິ ປິເຖສ຺ສ, ອຕ຺ຖສໍວຳ຺ຳນາຍປິ;

ສມ຺ພາເນ ນເມາເຍາເຄ, ອາຍາເທເສາ ນ ດິສ຺ສຕິ

ຕຖາ ຫິ

“ສຸປ຺ບຸທ຺ເຘ ປບຸຊ຺ຊນ຺ຕິ, ສທາ ເຄາຕມສາວກາ;

ເຍສໍ ທິວາ ຈ ຣເຕ຺ຕາ ຈ, ນິຈ຺ຈໍ ບຸທ຺ຘຄຕາ ສຕີ”ຕິ

ຄມິສ຺ສາ ປິຣິຄຍາ ອຕ຺ຖກຖາຍໍ “ສມ຺ມາທິຖ຺ຖິກສ຺ສ ປຸເຕ຺ຕາ ຄຣຸໍ ຄິປມາເນາ ບຸທ຺ຘາຕຸສ຺ສຕິ ອາວເຊ຺ຊິຕ຺ວາ ‘ນເມາ ບຸທ຺ຘສ຺ສາ’ຕິ ວຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ຄິປຕີ”ຕິ ອາຍາເທສວຊ຺ຊິເຕາ ສທ຺ທຣວນາວິເສເສາ ດິສ຺ສຕິ ສກາຖາວກ຺ຖວຳ຺ຳນາຍມ຺ປິ ຘນຊ຺ຊານີສຸຕ຺ຕຖກຖາຍໍ “ຕ຺ວໍ ຖິຕາປິ ນິສິນ຺ນາປິ ຄິປິຕ຺ວາປິ ການເສຕ຺ວາປິ ‘ນເມາ ບຸທ຺ຘສ຺ສາ’ຕິ ຕສ຺ສ ບຸທ຺ຘກສ຺ສ ສມຄກສ຺ສ ນມກ຺ກາຣໍ ກເຣາສີ”ຕິ ອາຍາເທສວຊ຺ຊິເຕາ ສທ຺ທຣວນາວິເສເສາ ດິສ຺ສຕິ ຕຖາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ “ບຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂສ຺ສ ພິກ຺ຂຸສຄ຺ຂສ຺ສ ທານໍ ເທຕິ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ກຕ຺ຖໍ ນ ຣຸຈ຺ຈຕິ ສມຄສ຺ສ ເຣາວເຕ ສທ຺ທໍ, ບຸທ຺ຘສ຺ສ ລຕ຺ຖໍ ທາເຣຕິ, ບຸທ຺ຘສ຺ສ ປິລິຍເຕ”ຕິອາທິນາ ອາຍາເທສວິວຊ຺ຊິເຕາ ສທ຺ທຣວນາວິເສເສາ ດິສ຺ສຕິ ເອວໍ ທານເຣາວນາທີສຸ ພາຫຸສຸ

ສມ຺ພານວິເສເຍສຸ ວບຸເຕ຺ຕາຄວວນສ຺ສ ອາຍາເທສສຫິຕໍ ຣູປໍ ນ ດິສ຺ສຕິ

ຄຕ຺ຍຕ຺ຖກມ຺ມາທີສຸ ປນ ວຕຸສຸ ຘາເນສຸ ດິສ຺ສຕິ ຕຖາ ຫິ “ມຸລິຍ ປຊິຄເສ຺ສຍ຺ຍ, ອເປ຺ຍາ ສກ຺ກາຍ ຄສ຺ຖີ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ຄຕ຺ຍຕ຺ຖກມ຺ມນິ ດິສ຺ສຕິ ອຕ຺ຖ

ហិ “មូលំ បដិកស្សេយ្យ, អបេយ្យ សក្កំ កន្ធតី”តិ ច អត្ថោ “បដិកស្សេយ្យា”តិ ចេត្ថ គរ គតិយត្តិ ឆាត្យស្ស បតិរូបសក្កេត ចិសេសិតត្តា “អាកឌ្ឍេយ្យា”តិ អត្ថោ កថតិ “អយំ បុរិសោ មម អត្តកាមោ, មោ យំ កេហត្វាត ឆកាយ តេតី”តិ ឲត្ថ តយតត្តកមុតិ ជិស្សតិ ឲត្ថ ហិ យំ រូតក់ តេតិ, អត្តតោ ចសតកសោត្ថុំ បិសេបតីតិ អត្ថោ “ចិរមធាយស្វេត្តា មម ចចតាយា”តិ ឲត្ថ ចិកត្តិចិបរិលាមេ ជិស្សតិ មម ចចតតោ ចិរមធាតិ ហិ តិស្សក្កចចតចសេត អត្ថោ “មហាកលាយ កត្តា មេ”តិ ឲត្ថាបិ ចិកត្តិចិបរិលាមេ ជិស្សតិ មម មហតោ ហំសកលស្ស កត្តាតិ ហិ សាមិចចតចសេត អត្ថោ មម ហំសទាឌាតិ ចេត្ថ អធិប្បាយោ “អសក្កតា ចម្ម ឆតត្ថាយាយា”តិ ឲត្ថាបិ ចិកត្តិចិបរិលាមេ ជិស្សតិ មយំ ឆតត្ថាយស្ស ទេឡ្ហា អសក្កតា ច កចាមាតិ ហិ គត្ថេត្ថ សាមិចចតំ ពធា ហិ “ឆតត្ថាយស្សា”តិ ចា “ឆតត្ថាមេតា”តិ ចា ចត្តេត្ត ឲចំ អចត្ថោ “ឆតត្ថាយាយា”តិ សម្បទាតចចតំ ទាតក្រិយាឌិកស្ស សម្បទាតចិសយស្ស អភាចតោ ចិកត្តិចិបរិលាមមេច យុជ្ជតិ, តស្មា ឆតត្ថាយទាមេឌត យយំ អសក្កតា ច កចាមាតិ អត្ថោ កេហតេត្ថា អញ្ញាម្បិ ចិកត្តិចិបរិលាមដ្ឋាតំ មក្កិតព្ពំ

“ចិទាកាយ រូបសមាយ តិទេទាឆាយា”តិអាឌីតិ បត អតេកសហស្សាតិ អាយាមេឆសហិតាតិ សឌ្ឍុបិតិ តឆេត្វ បចត្តត្តិ អដ្ឋកធាចរិយាបិ ហិ ឆម្មចិតយសឌ្ឍុំ ចណ្ណេត្តា “ឆម្មាតំ ចិតយាយ អតចឌ្ឍម្មត្តេញ្ញ ចិតមោ, ត កចទោកាឌិអត្ថ”ត្តិ តឆត្វចសេតច អាយាមេឆសហិតំ សឌ្ឍុបំ បយុញ្ជិំសុ, ឲចំ ចត្យេត្វកចចតស្ស អាយាមេឆសហិតាតិ ឝុបិតិ គព្យត្វកមុតិ តយតត្វកមុតិ ចិកត្តិចិបរិលាមេ តឆេត្វ ចាតិ ឰមេមសុ ចត្យសុមេច ធាទេតសុ ជិស្សត្តិ, ត បត ទាតទោចតាឌិកេឆ មត្វ គត្វចិ សម្បទាតចិសមេ ពធា ហិ តិទុត្តិបិដកេ “អត្ថាយាតិ សម្បទាតចចត”ត្តិ អាយាមេឆសហិតំ សឌ្ឍុបំ ចុត្តំ, បុរិសសឌ្ឍាឌិចសេត បត តាឌិសាតិ ឝុបិតិ ត ចុត្តាតិ តាឌិសាតំ សឌ្ឍុបិតំ មត្វ គត្វចិ អប្បចត្តតតោ កច្ចាយតប្បកទេលេបិ ហិ “អាយ ចត្យេត្វកចចតស្ស ត្វា”តិ លក្ខលស្ស ចុត្តិយំ “អត្ថាយ ហិតាយ សុលាយ ឆេចមត្សុស្សាត”ត្តិ ចុត្តំ “បុរិសាយា”តិ ចា “សមលាយា”តិ ចា “ព្រាហ្មលាយា”តិ ចា ត ចុត្តត្តិ

ឲត្វ សិយា – តត្យ គោ ពសេស្សច ចុត្តិយំ “ចត្យត្ថីតិ កិមត្ថំ បុរិសស្ស មុលំ ឲកចចតស្សាតិ កិមត្ថំ បុរិសាតំ ឆឆាតិ ចាតិ កិមត្ថំ ឆាតា ហោតិ សមលស្ស ចា ព្រាហ្មលស្ស ចា”តិ ចុត្តត្តា “បុរិសាយ សមលាយ ព្រាហ្មលាយា”តិអាឌីតិ បឆឝុបិតិ តយតោ ឆស្សិតាតិ, កេចលំ បត មុលសឌ្ឍយោគតោ ពហុចចតភាចតោ ចិកប្បតតោ ច “បុរិសាយា”តិអាឌីតិ ត សិជ្ឈត្តិ, មុលសឌ្ឍយោកាឌិចិទហិតេ បត ធាតេ អចស្សំ សិជ្ឈត្តីតិ? ឲត្ថ ចុច្ចតេ – “ចត្យត្ថីតិ កិមត្ថំ បុរិសស្ស មុល”ត្តិ ចឆត្តា “សចេ អាយាមេឆសោ កចេយ្យ , ចត្យត្ថិយា ឲច កចតិ, ត ឝដ្ឋិយា”តិ ឆស្សេត្តា “មុល”ត្តិ បឆំ ឆស្សិ, ត ច តេត “មុលសឌ្ឍាតេ ឆេតីតិអាឌិកេ សម្បទាតចិសយក្ខតេ ក្រិយាបឆេ ធិតេ អាយាមេឆសោ ហោតី”តិ ឆស្សិតំ “ឲកចចតស្សាតិ កិមត្ថំ បុរិសាតំ ឆឆាតី”តិ ចឆត្តាបិ “ឲកចចតស្សេច អាយាមេឆសោ ហោតិ, ត ពហុចចតស្សា”តិ ឆស្សិតំ “ឆឆាតី”តិ ឰឌំ បឌំ “បុរិសាត”ត្តិ បឆស្ស សម្បទាតចចតត្តំ ញាបេតុំ អចចាច, ត ច “ឆេតីតិអាឌិកេ សម្បទាតចិសយក្ខតេ ក្រិយាបឆេ សតិ ចត្យេត្វកចចតស្ស អាយាមេឆសោ ហោតី”តិ ឰមមត្ថំ ចិញ្ញាបេតុំ “ចាតិ កិមត្ថំ ឆាតា ហោតិ សមលស្ស ចា ព្រាហ្មលស្ស ចា”តិ ច ចឆត្តាបិ “សម្បទាតតោ មេច ចិកប្បេត អាយាមេឆសោ ហោតី”តិ ចិញ្ញាបេតិ, ត ឆាតាឌិក្រិយំ បដិច្ច អាយាមេឆសចិធាតំ ញាបេតុំ

ឃដិ បត ឥាតាឌិក្រិយំ បដិច្ច អាឃារេឥរបចិឆាត់ និឃា, ចុត្តិការរេពត លក្ខណស្ស ចុត្តិឃំ ឰុរលិឪាហរណេឃច “អត្ថាឃ ហិតាឃា”តិ តឥត្ថបយោកាតិ ចិឃ “បុរិសាឃ ឌឹឃតេ”តិអាឌិ ចត្តត្ថំ និឃា, ត ច ចុត្តំ៉ ពស្មាតិ ចេ? ញុទ្ធចចេត បេរិរាណដ្ឋកឆាឃុ ច តាឌិសស្ស បយោកស្ស អភាចា៉ តិរុត្តិបិដកេ ហិ បកិត្តុបជិនយុក្តដោ សោ អាឃស្មា យហាពច្ចាតោ “បុរិសស្ស ឌឹឃតេ”តិ អាឃារេឥរហិតាតិឃេច ទ្វបិតិ ឥស្សេតិ, “អត្ថាឃាតិ សយ្យតាតចចត”ត្តិ កហេត្តាបិ ច ឆេរា ឥាតាឌិក្រិឃារេបក្ខ អពត្វា ចត្រុត្ថពចចតស្ស អាឃារេឥរសហិតំ ទ្វបរេយច តិឌ្ឌិសិ៉ តេត សោ បយោកោ តឥត្ថប្បយោកាតិ ចិគ្គាឃតិ៉ ច្ពតិ ច្ពរេយហិ ការណេហិ ខាតិតត្ថំ “ឥាតាឌិក្រិយំ បដិច្ច អាឃារេឥរបចិឆាត់ ត ពត”ត្តិ៉ ឃេខ្ជេចំ “អត្ថាឃ ហិតាឃា”តិអាឌឹតិឃេច តឥត្ថប្បយោកាតិ “អាឃ ចត្រុត្ថពចចតស្ស ត្វា”តិ លក្ខណស្ស ចិសឃា កតេចឃ្ញំ, តាគ្គាតិតិ? តត្ថ, អគ្គាតិបិ ចិសឃារេឃច តស្ស៉ ពតយាតិ? “ឰុលិឃ បដិពស្សេឃ្ញ, អបេ្យា សក្កាឃ កច្ឆតិ, ឥកាឃ តេតិ, ចិរយឆាឃស្មុត្តោ យយចចតាឃ, ពណាឃ កត្តា”តិអាឌឹតិ៉ “សក្កស្ស ពយតេត ចា”តិអាឌឹតិ បត ចាឆិការត្តា អចិសឃាចាតិ៉

តត្រ ច កោ ឲចំ សតេត្ត ចុត្តិការរេពត ឰុរលិឪាហរណេឃុ “អត្ថាឃ ហិតាឃ សុលាឃ ឥេចយត្រស្សាត”ត្តិ ចត្វា “ឰុលិឃ បដិពស្សេឃ្យា”តិអាឌឹតិបិ ចត្តត្ថាតិ, កិយុឥាហរណេ បត “ចាតិ កិយត្វំ សក្កស្ស ពយតេត ចា”តិ ចត្តត្ថាតិ? សច្ចំ, អចចេត ការណេយត្វំ, តំ សុណាឆ – “ឰុលិឃ បដិពស្សេឃ្ញ, អបេ្យា សក្កាឃ កច្ឆតី”តិ ឲត្វ ហិ “ឰុលិឃ, សក្កាឃា”តិ បឥាតិ សុទ្ធសយ្យតាតចចតាតិ ត ហោត្តិ ពត្យត្ថពយ្យតិ ចត្តតតោ, តស្មា ឰុរលិឪាហរណេឃុ ត ចុត្តាតិ៉ តឆា “ឥកាឃ តេតី”តិ ឲត្វ “ឥកាឃា”តិ បឥំ តឃតត្ថពយ្យតិ ចត្តតតោ សុទ្ធសយ្យតាតចចតំ ត ហោតីតិ ត ចុត្តំ៉ “ចិរយឆាឃស្មុត្តោ យយ ចចតាឃា”តិ ឲត្វ បត “ចចតាឃា”តិ បឥំ តិស្សក្កចចតរេត្វ ចត្តតតោ, “ពណាឃ កត្តា”តិ ឲត្វ “ពណាឃា”តិ បឥំ សាយិចចតរេត្វ ចត្តតតោ, “អសក្កតា ចស្ម ឆតច្ចាឃាឃា”តិ ឲត្វ “ឆតច្ចាឃាឃា”តិ បឥំ ពត្យចរេសត សាយិអរេត្វ ចត្តតតោ សុទ្ធសយ្យតាតចចតំ ត ហោតីតិ ត ចុត្តំ៉ កិយុឥាហរណេបិ “សក្កស្សា”តិ បឥំ ពយតសទ្ធសត្តិឆាតតោ ពត្យត្ថពយ្យតិ ចត្តតតោ សុទ្ធសយ្យតាតចចតំ ត ហោតីតិ “ចាតិ កិយត្វំ សក្កស្ស ពយតេត ចា”តិ ត ចុត្តំ៉ ឲចេញ្ញត្វ ចុត្តតឃេត ញុទ្ធចចតំ បេរិរាណដ្ឋកឆាតឃច្ចា បត្វា ចត្រុត្ថពចចតស្ស អាឃារេឥរសហិតាតិ ទ្វបិតិ ពត្យត្ថពយ្យាឌឹសុ ចត្វសុរេឃច ដារេតសុ ឌិស្សត្តិ, ត បត ឥាតរេរាចតាឌិកេឥេ ឃត្វ ពត្វចិ សយ្យតាតចិសយេតិ ឥដ្ឋត្ថំ៉

តត្រ ច កោ “ចក្ខុតសារ់ ឥេឌ្ឌិកាឃ អឥាសិ សុចណ្ណយាលំ ពតិដ្ឋាឃា”តិ ឥាតប្បយោកេ ចត្រុត្ថពចចតស្ស អាឃារេឥរសហិតទ្វបឥស្សតតោ “រាឌពគ្គាឃ ឌឹឃតេ, រាឌពគ្គាឃ ទ្វច្ឆតិ អលក្ការេរា, រាឌពគ្គាឃ លត្តំ ឆារេតិ, រាឌពគ្គាឃ តរេយា ពរេរាហិ, រាឌពគ្គាឃ សោត្វំ កចត្រ, រាឌពគ្គាឃ សិលិឈតេ”តិអាឌឹហិបិ បយោកេហិ កចិតត្ថំ, អឆ ពស្មា “ញុទ្ធចចតំ បេរិរាណដ្ឋកឆាតឃច្ចា បត្វា ចត្រុត្ថពចចតស្ស អាឃារេឥរសហិតាតិ ទ្វបិតិ ពត្យត្ថពយ្យាឌឹសុ ចត្វសុរេឃច ដារេតសុ ឌិស្សត្តិ, ត បត ឥាតរេរាចតាឌិកេឥេ ឃត្វ ពត្វចិ សយ្យតាតចិសយេ”តិ ចឥឆាតិ? ដ្ឋប្យឆេយចតិណ្ណេ កចំ, ត ហិ កចំ អយ្យាក៌ ចចតត្វំ ខាតាតិ៉ អឃរេញ្ញត្វ អយ្យាក៌ ចចតរេត្វា – សគ្គាតិបិ ច្ពត្វិលិក្កាតិ ឲពចចតចរេសត តតិឃាចត្រត្វិបច្ចាឃិលដ្ឋិសត្តឃិដារេតសុ សយសយាតិ ហោត្តិ, អប្យាតិ អសយាតិ, តស្មា តាតិ ឥរេបត្វា បុល្លិក្កុតបុំសកលិខ្កេសុ បុរិសាឌិ ចិត្តាឌិសទ្ធាត់ អការត្តបកតិកាខេច ដិតាត់ ចត្រុត្ថពចចតស្ស អាឃារេឥរសហិតាតិ ទ្វបិតិ ញុទ្ធចចតាឌឹសុ ឥាតរេរាចតាឌិកេឥេ ឃត្វ ពត្វចិ សយ្យតាតចិសយេ ត ឌិស្សត្តិ៉ តេតេច ហិ “ឰុលិឃ, សក្កាឃ, ឥកាឃ, ចចតាឃ, ពណាឃា”តិអាឌឹតិ ពត្យត្ថពយ្យាឌឹសុ តីសុ “អភិគ្គាឃ, សេត្តាឆាឃ, តិត្ថាតាឃា”តិ ឲចយាឌឹតិ បត អតេពសតាតិ តិលិក្កុបឥាតិ

ពងទេ្ទហេចាតិ ឧទេយសុ ចត្សុ ឆាទេតសុ និយុត្តិ៍ “ទេតិ, ទេវាចតិ, ឆាទេតី”តិអាទីសុ បត សុទ្ធបយ្យាតចិសេយសុ ត និយុត្តិ៍ កចត្តិ ច៣ –

ចត្សេ្ទកចចតស្ស, អាឃារេងេសេត និឃុតំ;

រូបំ អភិត្តិលិង្គានំ, ឆាទេតសុ ចត្សុដ្ឋិតំ៍

គព្យត្តកយុតិ ទេចច, តឃតត្តស្ស កយុតិ;

ចិកត្តិឃា ចិបល្លាសេ, ពងទេ្ទ ចាតិ តិទ្ទិសេ៍

“ម្ហូលិយ បដិកេស្សយ្យ, អេប្យា សក្កាឃ គច្ឆតិ”;

ឲចំ គព្យត្តកយុ្លិ, និដ្ឋេយេយត្វិ សាសេត៍

“ងកាឃ េតតិ” ឧទេច្ឆចំ, តឃតត្តស្ស កយុតិ;

“ចចភាឃា”តិ តិស្សេក្កា, ចិទេយណប្យេឃាគេតា៍

“គណាឃ”ឧតិ សាយិស្មិ, “កត្តា”តិ សទ្ធេឃាគេតា;

“ឆតច្ចាឃាឃា”តិ បទំ, កត្តេទ្ទ សាយិស្វចកំ៍

“អសក្កតា”តិ សទ្ធស្ស, េឃាគេតាតិ ចិតិទ្ទិសេ;

អេញ្ញា ចាបិ ចិបល្លាសេ, យក្កិតេញ្ញា ចិភាចិតា៍

“អភិញ្ញាឃ សេច្ចាឆាឃ, តិញ្ញាភាឃា”តិយាតិ ត្យ;

លិង្គត្តឃចេសេភេច, ពងត្តិស្មិ ចិតិទ្ទិសេ៍

ឲថ៌ បរិធាតុលេរិយេត, ពឆិតោ អាឃរយម្កុចោ;

ឰឆត្វ ឃុលុម៌ ធាត៌, ឌិតេ្តាឰ្ធា បុតប្យុត៌៓

ឱ្កាកាសត្តចសេតេច, តាតាតឃឃុយល្ហិតា;

បឥយាលិ យតេហសិឃ្ស, ឃារតត្ត ឋបកាសិតា៓

ឰយយតិយឆុរេឌ្ជា ឌិត្តិកគ្ថា ឃុលោឃ្យុ,

ឋិឋិឆតឃឋិឋិត្ត ឃារេចា ឃត្ថិតិ;

ឌិតចរចតតេច ឃត្ថតោ ជាតកឌ្ជិ,

ក្យុឥមិច’ឃិតា ថេ ឃុដ្ជុ លិតេ្ថឃ្យុយេត្ត៓

ឰតិ តចេក្ក ឃាដ្ធកេឆ បិឌកគ្តេឃ ញ្យុប្យុធកោតឹឃុ ឋិញ្ញាត៌

កោសលូត្តាឃ កតោ ឃត្ថិតិប្យកលោ

ឃឋិតិដ្ឋយោ ឱ្កាកាសត្តឃុល្លិដ្ឋាត៌ បកតិទ្ធបឃ្យ

តាមិកបឥយាលិឋិកាសកា តាយ

បង្ហាយោ បរិឆ្ឋេឆា៓

អកាសត្តាកាសត្តតាបកតិកឱ្កាកាសត្តឃុល្លិដ្ឋ តិដ្ឋិតា៓

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៩។ អាការន្តបុល្លិង្គនាមិកបទមាលា

អថ បុព្វាចរិយមតំ បុរេចរំ កត្វា អាការន្តបុល្លិង្គានំ បកតិរូបេសុ អភិភវិតុ ឥច្ចេតស្ស បកតិរូបស្ស នាមិកបទមាលំ វក្ខាម – សត្ថា, សត្ថា, សត្ថារោ។ សត្ថារំ, សត្ថារោ។ សត្ថារា, សត្ថារេហិ, សត្ថារេភិ។ សត្ថុ, សត្ថុស្ស, សត្ថុនោ, សត្ថានំ, សត្ថារានំ។ សត្ថារា, សត្ថារេហិ, សត្ថារេភិ។ សត្ថុ, សត្ថុស្ស, សត្ថុនោ, សត្ថានំ, សត្ថារានំ។ សត្ថរិ, សត្ថារេសុ។ ភោ សត្ថ, ភោ សត្ថា, ភវន្តោ សត្ថារោ។

អយំ យមកមហាថេរេន កតាយ ចូឡនិរុត្តិយា អាគតោ នយោ។ ឯត្ថ ច និរុត្តិបិដកេ ច កច្ចាយនេ ច “សត្ថុនា”តិ បទំ អនាគតម្បិ គហេតព្ពយេវ “ធម្មរាជេន សត្ថុនា”តិ ទស្សនតោ។ “សត្ថារា, សត្ថុនា, សត្ថារេហិ, សត្ថារេភី”តិ កមោ ច វេទិតព្វោ។ ឯត្ថ ច អសតិបិ អត្ថវិសេសេ ញ្ញាតវិសេសវចនេន, ញ្ញាតវិសេសាការេនបិ អត្ថានត្ថតាវសេន សទ្ទន្តរសទ្ទស្សនំ និរុត្តិក្កមោតិ “សត្ថា”តិ បទំ ឯកវចនុទាហរណវសេន ឧក្កដ្ឋំ វុត្តន្តិ វេទិតព្វំ។ និរុត្តិបិដកាទីសុ បន “សត្ថា”តិ បឋមាពហុវចនំ ន អាគតំ។ កិញ្ចាបិ ន អាគតំ, តថាបិ “អវិតក្កិតា មច្ចុមុបព្វជន្តី”តិ បាឡិយំ “អវិតក្កិតា”តិ បឋមាពហុវចនស្ស ទស្សនតោ “សត្ថា”តិ បទស្ស បឋមាពហុវចនត្តំ អវស្សមិច្ឆិតព្វំ។ តថា វត្តា, ញាតា, គន្តាទីនម្បិ តគ្គតិកត្តា។ តថា និរុត្តិបិដកេ “សត្ថារេ”តិ ទុតិយាពហុវចនញ្ច “សត្ថុស្ស, សត្ថាន”ន្តិ ចតុត្ថីឆដ្ឋេកវចនពហុវចនានិ ច អាគតានិ, ចូឡនិរុត្តិយំ បន ន អាគតានិ។ តត្ថ “មាតាបិតរោ បោសេតិ។ ភាតរោ អតិក្កមតី”តិ ទស្សនតោ “សត្ថារេ”តិ ទុតិយាពហុវចនរូបំ អយុត្តំ វិយ ទិស្សតិ។ កច្ចាយនាទីសុ “ភោ សត្ថ, ភោ សត្ថា” ឥតិ រស្សទីឃវសេន អាលបនេកវចនទ្វយំ វុត្តំ។ និរុត្តិបិដកេ “ភោ សត្ថ” ឥតិ រស្សវសេន អាលបនេកវចនំ វត្វា “ភវន្តោ សត្ថារោ”តិ អារោបវសេន អាលបនពហុវចនំ វុត្តំ។ ចូឡនិរុត្តិយំ “ភោ សត្ថ” ឥតិ រស្សវសេន អាលបនេកវចនំ វត្វា “ភោ សត្ថា” ឥតិ ទីឃវសេន អាលបនពហុវចនំ ឋបិតំ។ សព្ពមេតំ អាគមេ ឧបបរិក្ខិត្វា យថា ន វិរុជ្ឈតិ, តថា គហេតព្វំ។

ឥទានិ សត្ថុសទ្ទស្ស យំ រូបន្តរំ អញ្ញេហិ ទិដ្ឋំ, តំ ទស្សយិស្សាម – តថា ហិ “ឥមេសំ មហានាម តិណ្ណំ សត្ថុនំ ឯកា និដ្ឋា ឧទាហុ បុថុ និដ្ឋា”តិ បាឡិយំ “សត្ថុន”ន្តិ បទំ ទិដ្ឋំ, តស្មា អយម្បិ កមោ វេទិតព្វោ “សត្ថុ, សត្ថុស្ស, សត្ថុនោ, សត្ថានំ, សត្ថារានំ, សត្ថុន”ន្តិ។ អភិភវិតា, អភិភវិតា, អភិភវិតារោ។ អភិភវិតារំ, អភិភវិតារោ។ អភិភវិតារា, អភិភវិតុនា, អភិភវិតារេហិ, អភិភវិតារេភិ។ អភិភវិតុ, អភិភវិតុស្ស, អភិភវិតុនោ, អភិភវិតានំ, អភិភវិតារានំ, អភិភវិតុនំ។ អភិភវិតារា, អភិភវិតារេហិ, អភិភវិតារេភិ។ អភិភវិតុ, អភិភវិតុស្ស, អភិភវិតុនោ, អភិភវិតានំ, អភិភវិតារានំ។ អភិភវិតរិ, អភិភវិតារេសុ។ ភោ អភិភវិត, ភោ អភិភវិតា, ភវន្តោ អភិភវិតារោ។ យថា បនេត្ថ អភិភវិតុ ឥច្ចេតស្ស បកតិរូបស្ស នាមិកបទមាលា សត្ថុនយេន យោជិតា, ឯវំ បរិភវិតុអាទីនម្បិ អញ្ញេសម្បិ តំសមានានំ នាមិកបទមាលា សត្ថុនយេន យោជេតព្វា។ ឯត្ថញ្ច តំសមានានិ នាម “វត្តា, ញាតា”ត្យាទីនិ បទានិ វត្តុញាតុត្យាទីនិ បកតិរូបានិ។

វត្តា ញាតា គន្តា នេតា,

ញាតា គន្តា ចេតា តាតា;

ភេត្តា ឆេត្តា ហន្តា នេតា,

ជេតា បោទ្ធា ទាតា សោតា។

គជ្ជិតា វស្សិតា កត្តា, យុទ្ធិតា បដិវេធិតា;

កាសិតា បុទ្ធិតា ភត្តា, ឧដ្ឋាតោក្កយិតា តតា។

ភត្តា បភត្តា អក្លាតា, សហិតា បដិវេចិតា;

ភេតា វិភេតា ពុទ្ធាទី, ចត្តេរ សុទ្ធកត្តរិ។

ឧប្បាទេតា វិញ្ញាបេតា, សន្ទស្សេតា បព្រោហេតា;

បោធេតាទី ចញ្ញេ សទ្ទា, ញេយ្យា ហេតុម្ហិ អត្ថម្ហិ។

គន្តា វត្តា ភេត្តា កត្តា, បិតា ភាតាទិយេ បន;

កិច្ចំ កិច្ចត្តំ សុត្តម្ហិ, តំ បភេទំ គវេស្សតំ។

សត្តាទិអាទីសុ ពេធិ, ឧបយោគេ ភាយិតា;

សហេច តិច្ចំ ចត្តត្តិ, ភេច ចត្តត្តិ ពេធិ តុ។

តត្រ គន្តុសទ្ទាទយោ រូបន្តរវសេន សទ្ទន្តរតោ កិច្ចំ កិច្ចត្តំ។ តថា ហិ “ឧទេតិ ហិ គន្តា តទយោគោ, ភន្តា ចេស្សត្តរិចេតា”តិ ឯត្ថ “គន្តា”តិ ពុទ្ធំ អាលបនេភេកវចនរូបំ, ឯវញ្ហិ“ភោ គន្តា”តិ រូបតោ រូបន្តរំ ភាយ។ “តេភ ហិ ភោ ភន្តា ឃេភ ចរេយ្យឃ្យកា ឲាហុលាកហបតិកា

តេុបសជ្ជយា”តិ ឯត្ថ “លត្តោ”តិ ញ្ញាណត្ថាលបតេពចចតន្ទុបំ; ឯចយ្យិ “កោ លត្តា”តិ ន្ទុបតោ ន្ទុបត្តនំ តាយ; “តេត្ត ក្ខុ្ញុំ ពតេ សតី”តិ ឯត្ថ “តេត្ត”តិ ញ្ញាណំ សត្តមិយា ឯកពចចតន្ទុបំ, ឯតយ្យិ “តេត្តិ”តិ ន្ទុបតោ ន្ទុបត្តនំ; “អារាឆយតិ រាឌានំ, បុឌ្ឌ លកតិ កត្តុឝ្វ”តិ ឯត្ថ “កត្តុឝ្វ”តិ ញ្ញាណំ សត្តមិយា ពហុចចតន្ទុបំ; “កត្តារេសុ”តិ ន្ទុបតោ ន្ទុបត្តនំ, អថ “កត្តុឝ្វ”តិ ឯស្សុតតោ, “មាតាបិតុសុ បណ្ឌិតា”តិ ឯត្ថ “បិតុឝ្វ”តិ ឯស្សុតតោ ច “ចត្តុសុ ឆាតុសុ ពត្តុសុ តេតុសុ ឌាតុសុ កត្តុឝ្វ”តិ ឯចមាទិតយោបិ ពេហតត្តោ; អយំ តយោ សត្តុសទ្ទេបិ ញ្ញានិតត្តោ ចិយ អយេយ្យសិ កាតិ;

បិតា, បិតា, បិតរោ; បិតរំ, បិតរោ; បិតរា, បិតុនា, បេត្យា, បិតរេហិ, បិតរេភិ, បិតូហិ, បិតូភិ; បិតុ, បិតុស្ស, បិតុនោ , បិតានំ, បិតរានំ, បិតូនំ; បិតរា, បេត្យា, បិតរេហិ, បិតរេភិ, បិតូហិ, បិតូភិ; បិតុ, បិតុស្ស, បិតុនោ, បិតានំ, បិតរានំ, បិតូនំ; បិតរិ, បិតរេសុ, បិតូសុ; ភោ បិត, ភោ បិតា, ភវន្តោ បិតរោ; ឯត្ថ បន “បេត្យា, បិតូន”ន្តិ ញ្ញាណំ នយទ្វយំ ចេជ្ជត្វា កាតុសទ្ទស្ស ច បឆមាលិ មោឌេតត្តោ; តត្ថ “មត្យា ច បេត្យា ច ពតំ សុសាធុ, អត្ថញ្ញោ តាសិ មាតាបិតូហិ, មាតាបិតូនំ អត្ថមេតា”តិ ច ឯស្សុតតោ បិតុសទ្ទស្ស “បេត្យា, បិតូហិ, បិតូភិ; បិតូន”ន្តិ ន្ទុបកេឌោ ច, “បិតរោ” ញ្ញច្ចាឌីសុ រស្សត្តញ្ញ សត្តសទ្ទតោ ចិសេសោ; តត្ថ ច “បេត្យា”តិ ញ្ញាណំ “ឌត្តមោ, ហេតុមោ, ហេតុយា, អឆិបតិយា”តិ បឆាតិ ចិយ អចិត្តេមៀ បុល្លិក្ខន្ទុបត្តិ ឌេឌ្ញាំ;

ចោឆតា សោឆតា ចាថ កចតិ – សត្តា បិតា ញ្ញច្ចេយាឌីតិ តិប្បត្តត្តយុបិឆាយ អាកោរន្តាតីតិ ច, បឆយំ ឆបេតត្តំ បកតិន្ទុបយុបិឆាយ ក្ខុការន្តាតីតិ ច តុយ្យកលាច, “ហេតុ សត្តារឯស្សតំ អមាតាបិតរសំចន្ទោ ពត្តារតិទ្ទេសោ”តិអាឌីសុ បន សត្តារ ញ្ញច្ចាឌីតិ ពឆំ តុយ្យ កលាចាតិ? ឯតាតិបិ មយំ បកតិន្ទុបយុបិឆាយ ក្ខុការន្តាតីតិ កលាយាតិ; តតុ ច កោ ឯតាតិ អការន្តាតីតិ? ត, ក្ខុការន្តាតិមេច តាតិ; តតុ ច កោ មោ អំ តាឌីតិ បរក្ខុតាតិ ចចតាតិ ត ឌីស្សត្តិ មេហិ ក្ខុការន្តសទ្ទាតយត្តស្ស អារាឆសោ សិមា, តស្មា អការន្តាតីតិ? ត, ថ្វាឌីសេ ឆាតេ បរក្ខុតាតំ មោ អំ តាឌីតំ ចចតាតយតោកាសត្តា; តឆា ហិ សមាសចិសមោ ឯសោ; សមាសចិសមសុ្ទិញ្ញអចិត្តេមៀតិបិ ន្ទុបិតិ ឌីស្សត្តីតិ; ឯចំ សតេ្តបិ កោ “កាមតោ តិក្ខុមតី”តិ បមោកស្ស ចិយ អសមាសចិសមេ “សត្តារតោ សត្តារំ ពច្ឆតី”តិ តិទ្ទេសបិញ្ញញ្ញឯស្សុតតោ “ហេតុ សត្តារឯស្សុត”ន្តិអាឌីសុ សត្តារ ញ្ញច្ចាឌីតិ អការន្តាតីតិ ចិត្តេតញ្ញាតីតិ? ត ចិត្តេតញ្ញាតិ “សត្តារតោ សត្តារំ ពច្ឆតី”តិ ឯត្តាបិ ក្ខុការន្តត្តា; ឯត្ថ ហិ អសមាសេត្តបិ តោបច្ចមំ បជិច្ច សត្តុសទ្ទស្ស ក្ខុការោ អារាឆំ លកតិ; មាតិ បន តុយ្យ ក្ខុការស្ស អារាឆសតិមិត្តាតិ មោ អំតាឌីតិ ចចតាតិ ញ្ញច្ចេច, តាតិ ថ្វាឌីសេ ឆាតេ ចិញ្ញាតំ បយាលំ ត ហោត្តិ; ពាតិ បន ហោត្តីតិ ចេ? អសមាសចិសមេ តោបច្ចមោ ច សមាសចិសមេ បរបឆាតិ ច បរបឆាការេច ម្យាឌីចិកត្តិមោ ចាតិ ញ្ញមាតេច ថ្វាឌីសេ ឆាតេ ឯកត្តេត បយាលំ ហោត្តិ; តឆា ហិ ឆម្មបឌ្ឌកថាយំ “មាចេឆេច អតត្តាយ, ញាត្តំ ញាលស្ស ឌាយតី”តិ ញ្ញមិស្សា បិញ្ញញ្ញយា អត្ថសំចណ្ណតាយំ “អយំ និម្មាតាបិតរោតិ ញ្ញមស្មិំ បហេឌ ឆណ្ឌោ តត្ថី”តិ ឯត្ថ និម្មាតាបិតរោតិ ញ្ញមស្ស សមាសចិសមត្តា សិមិយ្យេឌ ក្ខុការោ អារាឆំ លកតិ, តតោ សិស្ស ឱការារឆសោ, ញ្ញច្ចេតំ បឆំ បកតិន្ទុបចេសេត ក្ខុការត្តំ កចតិ; តិប្បត្តត្តយុបិឆាយ “បុរិសោ, ក្ខុរោ”តិ បឆាតិ ចិយ ឱការន្តត្តញ្ញ កចតិ; អយំ បតេត្ថ សមាសចិគ្គហោ “មាតា ច បិតា ច មាតាបិតរោ, តត្ថិ មាតាបិតរោ ឯតស្សាតិ និម្មាតាបិតរោ”តិ; បកតិន្ទុបចេសេត ហិ “និម្មាតាបិតុ” ញ្ញតិ ឌិតេ សិចចតស្មិំ បរេ ក្ខុការស្ស អារាឆសោ ហោតិ; ពត្ថចិ បន ឆម្មបឌ្ឌកថាបោត្ថកេ “អយំ និម្មាតាបិតិកោ”តិ បាឋោ ឌិស្សតិ, ឯសោ បន “អយំ និម្មាតាបិតរោ”តិ បឆស្ស អត្ថវត្តនំ មញ្ញាមាតេហិ ឆបិតោតិ មញ្ញាម, ត សោ

អឃុតេ្តា អដ្ឋកធាបាឋធោ។ សោ ហិ ក្ខុយក្កខាតកដ្ឋកធាយំ ឲកបិតទោតិ សិយិអារាធេសបទោយាកោត សទោយតិ។ តធា ហិ –

“ឃធាបិ តិឃកោ កាតា,

ទិសាឆទិឃោ ឲកយាតុកោ;

ឲចំ បញ្ហាលចន្ទ្រា តេ,

ឆឃិតខ្ពា ទទធសកា”តិ

ខ្ពយិស្សា បាឡិខ្ពឃា អត្ថំ សំចេណ្ណតេ្តហិ បាឡិខ្ពតឃញ្ញាហិ កទ្វហិ “តិឃកោតិ អដ្ឋញ្ញិកោ ឲកបិតទោ ឲកយាតុឃា ខាតោ”តិ សិយិអារាធេសបទោយាកទចតា កតា។ ត កោចលខ្ពុ សិយិអារាធេស បុល្លិក្កប្បទោយាកោឃចយេត្ថិ ឌិដ្ឋោ, អធ តោ ខ្ពត្ថិលិក្កប្បទោយាកោបិ សាសតេ ឌិដ្ឋោ។ តធា ហិ ចិតឃបិដកេ ទ្វេអចកេ្ក “អស្សយលិ ទោហាតិ អសក្យឌឹតទោ”តិ បធំ ឌិស្សតិ។ អយំ បទេតេ្ថ សយាសចិក្កទោហា “សក្យកុលេ ក្ខប្បត្ណត្តា សក្យស្ស កាចទោតា ឌឹតា សក្យឌឹតទោ, ត សក្យឌឹតទោ អសក្យឌឹតទោ”តិ។ ខ្ពឆាបិ សិយិបទេ ក្ខកាទស្ស អារាធេសា កតោ, ខ្ពត្ថិលិក្កកាចស្ស ខ្ពត្ថិតត្តា អាបច្ចទោយា, តទោតា សិលោខ្ពទោបិ ច ឆដ្ឋទោ្ខា។ ឲចំ សយាសបឆទេ្ខា សត្តុ បិតុ កត្តុសទ្ទាតំ តាយិកបឆយាលិយំ ចុត្តទ្វបទោតា កោធិ កោធិ ទ្វបចិសេទោសា ឌិស្សតិ។ អឌោ្ខាសយិ ទ្វបចិសេទោសា តឃញ្ញុតា យក្កិតទោ្ខា ស្សុត្តទេត្តស្ស។ កោ ហិ តាយ សយទោ្ខា តិទេស្សសទោតា ពុទ្ធចចតសាកទេ សំកិណ្ណាតិ ចិចិត្រាតិ បល្លិតខតាតំ ហឆឃចិយាបតកទោតិ បឆទ្វបទតាតិ សយុទ្ធទិទ្វា ឆស្សុតំ, តស្មា អយេត្ថិ អប្បយត្តកាតិយេច ឆស្សិតាតិ។

អឆត្តខាតិកោ ចិត្ដ្យា-ខាតិកោ សតតំ ខ្ពឆ;

ឃោកំ កទោតិ តេធ សត្តុ, បាឡិខ្ពឃំ សោ ត កច្ឆតិ។

តេឃ បតិឆ អយេត្ថិ “សត្តុ, អភិកចិតា, ចត្តា, កត្តា”ឆឃោ សទ្ទា បកាសិតា, តេសុ កោធិ ក្ខបទោយាកចចតេត សទ្ធិំ តិទ្ធំ ចត្តត្តិ “បុដ្ឋិតា, ឌូក្កយិតា”ខ្ពច្ចាឆឃោ។ តធា ហិ “អភិខាតាសិ តោ ត្វំ យហារាឌ ខ្ពយំ បធ៌ាអឌោ្ខា សយលាត្រាហូលោ បុដ្ឋិតា។ តិទ្ធំ ឌូក្កយិតា”តិអាឌិបទោយាកា ពាហុ ឌិស្សត្តិ។ កោធិ សាយិចចតេត សទ្ធិំ តិទ្ធំ ចត្តត្តិ “អភិកចិតា, ចត្តា”ខ្ពច្ចាឆឃោ។ តធា ហិ “បច្ចាយិត្តាតំ អភិកចិតា, តស្ស កចត្តិ ចត្តាទោ។ អយតស្ស ឆាតា។ បទិស្សឃាតំ សហិតា។ អតុប្បត្ណស្ស យក្កស្ស, ក្ខប្បាឆតា តទុត្តទោយា”តិអាឌិបទោយាកា ពាហុ ឌិស្សត្តិ។ កោធិ បត ក្ខបទោយាកចចតេតបិ សទ្ធិំ តេច ចត្តត្តិ តិឃោកា បញ្ញត្តិយំ បចត្តតោតា។ តំ ឃធា? “សត្តុ, បិតា, កាតា, តត្តា”ខ្ពច្ចាឆឃោ។ ឲត្ថុ បត “ក្ខបទោយាកចចតេត សទ្ធិំ តិទ្ធំ ចត្តត្តិ”តិអាឌិចចតំ កយុក្ខតំ អត្ថំ សន្ធាយ កតត្តិ ចេឌិតព្ពំ។

ឯវំ ឧការន្តតាបកតិកានំ អាការន្តបទានំ បវត្តិំ វិទិត្វា សន្ទេសុ អត្ថេសុ ច កោសល្លមិច្ឆន្តេហិ បុន លិង្គត្ថវសេន “សត្ថា, សេត្ថា, សត្ថុ”ន្តិ តិកំ កត្វា បភាគយេត្វា ច បកតិរូបស្ស នាមិកបទមាលំ ច បទានំ សទិសាសទិសតា ច វវត្ថបេតព្ពា។ តត្ថ ហិ “សត្ថា”តិ ឥទំ បទំ ឧការន្តតាបកតិយំ ឋត្វា បច្ឆា អាការន្តកតំ បុល្លិង្គំ, “សេត្ថា”តិ ឥទំ បទំ អការន្តតាបកតិយំ ឋត្វា បច្ឆា ឱការន្តកតំ បុល្លិង្គំ, “សត្ថុ”ន្តិ ឥទំ បន បទំ អការន្តតាបកតិយំ ឋត្វា បច្ឆា និគ្គហីតន្តកតំ នបុំសកលិង្គំ។ តត្ថ សត្ថាតិ សទេវកំ លោកំ សាសតិ អនុសាសតីតិ សត្ថា, កោ សោ? ភគវា។ សេត្ថាតិ សហ អត្ថេនាតិ សេត្ថា, ភណ្ឌមូលំ គហេត្វា វាណិជ្ជាយ ទេសន្តរំ គតោ ជនសមូហោ។ សត្ថន្តិ សាសតិ អាវុធំ ហិំសតិ អនេន ឯតេនាតិ សត្ថំ, ព្យាករណាទិគន្ថោ, អថ វា សសតិ ហិំសតិ សត្ថេ ឯតេនាតិ សត្ថំ, អសិអាទិ។ “សត្ថា, សត្ថា, សត្ថារោ សត្ថារំ, សត្ថារោ”តិ បុរេ វិយ បទមាលា។ “សេត្ថា, សត្ថា។ សត្ថំ, សេត្ថេ”តិ បុរិសនយេន បទមាលា។ “សត្ថំ, សត្ថានិ, សត្ថា។ សត្ថំ, សត្ថានិ, សេត្ថេ”តិ នបុំសកេ ចិត្តនយេន វិត្តនយេន បទមាលា យោជេតព្ពា។ ឯវំ ឥមេសា តិណ្ណំ នាមិកបទមាលាសុ បទានំ សទិសាសទិសតា វវត្ថបេតព្ពា។

សត្ថា តិដ្ឋតិ សត្ថារោ, សត្ថា យន្តិ ឆត្តិកា;

សត្ថា អបេតិ បុរិសោ, គោត្តោ សត្ថា វជាថ សំ។

ឯវំ សុតិសាមញ្ញវសេន សទិសតា ភវតិ។

សត្ថំ យំ តិណ្ហំ តេន, សេត្ថា គត្វាន គាមិយំ;

ឆិន្ទំ សត្ថស្ស បិវាសិ, សត្ថា តំ បរិក្ខតិ។

ឯវំ អសុតិសាមញ្ញវសេន អសទិសតា ភវតិ, តថា លិង្គត្ថវសេន “វេតា វេវេតា”តិ ច “តាតា តាតេតា”តិ ច ទ្វិកំ កត្វា បភាគយេត្វា ច បកតិរូបស្ស នាមិកបទមាលា ច បទានំ សទិសាសទិសតា ច វវត្ថបេតព្ពា។

តត្ថ ហិ “វេតា”តិ បទំ ឧការន្តតាបកតិយំ ឋត្វា បច្ឆា អាការន្តកតំ បុល្លិង្គំ, តថា “តាតា”តិ បទម្បិ។ “វេវេតា”តិ ឥទំ បន បទំ អការន្តតាបកតិយំ ឋត្វា បច្ឆា ឱការន្តកតំ បុល្លិង្គំ, តថា “តាតេតា”តិ បទម្បិ។ តត្ថ វេតាតិ វិនេតាតិ រាសិំ ករោតីតិ វេតា, បាការវិនកោ បុគ្គលោ, ឥដ្ឋកវយដ្ឋកីតិ អត្ថោ។ វេវេតាតិ វិត្តំ, ឯវំនាមកោ វា លុទ្ទោ។ ឯត្ថ ច វិត្តំ “វេតយតិ វិនេត្តី”តិ អត្ថវសេន វេវេតា, លុទ្ទោ បន បណ្ណត្តិវសេន។ តាតាតិ តាយតីតិ តាតា។ “អយស្ស តាតា ហិតស្ស វិធាតា”តិស្ស បយោគោ។ “តាតេតា”តិ ឯត្ថាបិ តាយតីតិ តាតេតា, បុត្តានំ បិតុសុ, បិតរានំ បុត្តេសុ, អញ្ញមញ្ញំ អញ្ញេសុ បិយបុគ្គលេសុ វត្តព្ពវោហារោ ឯសោ។

“ៜសា ត្វត ពបណោ តាៜតា, ឌិរ៉ ទ្ធុតិ អឃ្សយេ៑ កិច្ឆតាឆិកតា ៜកាកា, ៜត តាៜតា ចិឆយំ ឆយំ៑ ៙ហិ តាតា”តិអាឌិឃុ ធឃ្ស បៜឃាៜកា ៜចឌិតៜត្ថា៑ “ៜចតា, ៜចតា, ៜចតាៜទា៑ ៜចតារ៉, ៜចតាៜទា”តិ ឃត្ថុតៜឃត បឥយាលិ៑ “ៜចៜតា, ៜចតា៑ ៜចតំ, ៜចៜតា៑ ៜចតឃា, ៜចៜតតា”តិ យៜតាកលាតៜឃត ៜពាឃ្យា៑ អឃំ ឌិត្តចាធកឃ្ស ៜចតឃគ្គឃ្ស តាយិកបឥយាលិ៑ “ៜចៜតា, ៜចតា៑ ៜចតំ, ៜចៜតា៑ ៜចៜតតា”តិ ឬទិឃតៜឃត ៜពាឃ្យា៑ អឃំ បណ្ណត្តិចាធកឃ្ស ៜចតឃគ្គឃ្ស តាយិកបឥយាលិ៑ “តាតា, តាតា, តាតាៜទា៑ តាតារ”ត្តិ ឃត្ថុតៜឃត ៜពាឃ្យា៑ “តាៜតា, តាតា, តាត”ត្តិ ឬទិឃតៜឃត ៜពាឃ្យា៑ ៙ចយិយាឃុបិ តាយិកបឥយាលិឃុ បគាត់ ឃឌិឃាឃឌិឃតា ធចត្ថុបតត្ថា, តធា លិក្ខអត្ថធឃៜត “ឆាតា, ឆាៜតា, ឆាតំ, ឆាតា”តិ ធត្យក្កិ កត្វា បគាតយៜត្វា ធ បកតិទ្ធុបឃ្ស តាយិកបឥយាលិ ធ បគាត់ ឃឌិឃាឃឌិឃតា ធ ធចត្ថុបតត្ថា៑

៣៧ ហិ “ឆាតា”តិ ត្ថិឌំ បឥយំ វ្ហការត្តតាបកតិឃំ ឥត្វា បច្ឆា អាកការត្តក្វតំ ឬល្លិង្គំ៑ “ឆាៜតា ឆាត”ត្តិ ត្ថិយាតិ ឃធាក្កយំ បឥយំ អការត្តតាបកតិឃំ ឥត្វា បច្ឆាការត្តតិក្កហិតត្តក្វតាតិ ចាច្ចលិង្គុឃុ ឬត្តប៉ុឃកលិង្គាតិ៑ តធា ហិ “ឆាៜតា អៜត្វា ឃុលាធៜហា៑ ឆាតៜយតំ ក្ញទក្កឃ្សា”តិ ៜតឃំ បៜឃាកា ឌិឃ្សត្តិ៑ “ឆាតា”តិ ត្ថិឌំ បត បឥយំ អាកការត្តតាបកតិឃំ ឥត្វា បច្ឆាបិ អាកការត្តក្វតំ ចាច្ចលិង្គុឃុ ត្ថិត្តិលិង្គំ៑ តធា ហិ “៙ឃា ត្ថិត្តិយឃា ឆាតា”តិ បៜឃាៜកា៑ ៣៧ ឬល្លិង្គបក្ខេ “ឌាតាតីតិ ឆាតា”តិ កត្តការកធត្តយាតកាលធៜឃត អៜត្វា កៜហតៜត្ថា៑ ត្ថិត្តិលិង្គឌិបក្ខេ “ឆាឃិត្វាតិ ឆាតា ឆាៜតា ឆាត”ត្តិ កម្មការកាតីតកាលធៜឃត អៜត្វា កៜហតៜត្ថា៑ ៙ឃ តៜឃា អត្ថាត្វាបិ ឃធាឃម្ភំ ឥត្ថៜត្ថា៑ “ឆាតា, ឆាតា, ឆាតាៜទា៑ ឆាតារ”ត្តិ ឃត្ថុតៜឃត ៜពាឃ្យា៑ “ឆាៜតា, ឆាតា៑ ឆាត”ត្តិ ឬទិឃតៜឃត ៜពាឃ្យា៑ “ឆាតំ, ឆាតាតិ, ឆាតា៑ ឆាតំ, ឆាតាតិ, ឆាៜត”តិ ធក្កយាតឌិត្តតៜឃត ៜពាឃ្យា៑ “ឆាតា, ឆាតា, ឆាតាៜឃា៑ ឆាតំ, ឆាតា, ឆាតាៜឃា”តិ ធក្កយាតកត្ថាតៜឃត ៜពាឃ្យា៑ ៙ចយិយាឃុបិ តាយិកបឥយាលិឃុ បគាត់ ឃឌិឃាឃឌិឃតា ធចត្ថុបតត្ថា៑ អត្ថាឃុបិ ឆាៜតឃុ ឃធារហំ ត្ថិយិតា តៜឃត ឃឌិឃាឃឌិឃតា វ្ហបទិក្កិតត្ថា៑ ធត្តា ឆាតា កត្តាឌិតយ្បិ “ធឥតីតិ ធត្តា, ឆាៜទតីតិ ឆាតា, កច្ឆតីតិ កត្តា”តិអាឌិតា ឃធាឃម្ភំ តិត្ថធតាតិ ៜពាឃ្យាតិ៑

ឃំ បតត្វ អៜយត្វ បកិណ្ណកធគត់ កឌិតំ, តំ “អត្ថៜត ត្ថិឌំ កឌិត”ត្តិ ត ធត្តត្ថំ៑ ឃច្ឆា អឃំ ឃគ្គីតិ តាយ ឃគ្គាតយត្វាតត្វា ឃុត្តាឃុត្តិបកាឃតត្វ កតាទម្ភតា តាតប្យកាៜទត ឃត្ថំ យាកឆៜចាហារ៉ ឃត្ថៜភត្វា កឌិតាៜឃធ ៜឃាកតិ, ត ត្ថិតៜធា, តច្ឆា តាតប្យកៜឥត ធត្តិយិច្ឆាឃ ឃម្ភធៜតា “អត្ថៜត ត្ថិឌំ កឌិត”ត្តិ ត ធត្តត្ថំ៑ តាតាក្វបិៜឃហិ ឌិត្ថាត់ ឆាបតត្វ កតាទម្ភតា ធ បត ឬតទ្ធិត្តិធាៜឃាៜបត្វ ត ឌិត្តៜត្តតៜត្ថា, អត្ថាធត្ថុ ឃគ្គាឃយ្យត្តេហិ ក្ញលបុត្តេហិ អឃំ ឃគ្គីតិ បិធកត្តឃោបការាឃ ឃក្កច្ចំ បទិឃាបុហិតត្ថា៑

ត្ថិតិ អភិកឌិតាបឥឃឌិឃាតិ ធត្តា, ឆាតា, កត្តាឌីតិ បគាតិ ធឃ្សិតាតិ៑ ត្ថិគាតិ អតំឃឌិឃាតិ ធឃ្សឃ្សាយ៑ ៜឃឃ្យឌិឌំ –

ក្យលធា កលធា ៜចធ, ឆាលធា ឃឃធា តធា;

ឆតថា ឃុតថា ចិន្តា, ឆុតថា ពតថាបិ ច៉

ហិតថា ករថា ចេច, ឆិតថា ឆាយថា តឆា;

ឃតថា ឆាកថា ឆាឆ, ហិយចិន្ទាឥសេឃា ទថា៉

បុត្តុប៉ុឃកលិឌេក្តហិ, អកាទេត្តហិ បិឃេតា;

ចត្តុឃេឆ្កា បេទា ហោតិ, តឥត្តា ក្យលថាឥសេឃា៉

ឃញ្ញាថា ទស្ថិថា ចេច, យឃ្សុថា ច ឃឃឃ្សិថា;

ត្ឋច្ចាឥិឥឃ្សភាបេឃា, អាកាទិចល្ហុកាទេតា;

ត្ឋត្តិលិក្កាឥឹឃុ ហោតិ, កត្តុឌិតិ បកាឃេឃ៉

ឃតិយា គតិយា អត្ថ-ឥឃ្សិយា ឆិតិយា តឆា;

យុតិយា យតិយា ចេច, ឌុតិយា ហិទិយាបិ ច៉

ឆុតិយា ទតិយា ចេច, ឃតិយា ឆាលិយា តឆា;

កឃិយា ឃុធិយា ឆឹយា, ទុធិយា ចក្ខុយាបិ ច៉

ឆាភ្ជុយា ហេតុយា’ឃឃ្ជា, កេតុយា ទាហុយា តឆា;

ឈាល្យយា ភាល្យយា កោយា, ចិឌ្ឌូយា ចឃុយាឥសេឃា៉

បិបិយា បុត្តិយា េចច, ចត្ថិបិច្ចាគេឃាបិ ច;

អចំរងឹររង្កាចិ, ចិញ្ញាចញ្ញា ចិភាចិតា៍

ញចណ្ហុការេរាការេរហិ, ឃត្ថុរេង្កា បេរា ភេច;

អាការេត្តា ឌិការេត្តា, ញុឃត្ថុចិ ចិភាចេឃ៍

ៗហចា, ៗហចា, ៗហចេត្តា៍ ៗហចត្តំ, ៗហចេត្ត៍ ៗហចចា, ៗហចេត្តត, ៗហចេត្តហិ, ៗហចេត្តភិ៍ ៗហចេចា, ៗហចត្តស្ស,
ៗហចចំ, ៗហចត្តាតំ៍ ៗហចចា, ៗហចត្តា, ៗហចត្តស្មា, ៗហចត្តឃ្យា ៗហចេត្តហិ, ៗហចេត្តភិ៍ ៗហចេចា, ៗហចត្តស្ស, ៗហចចំ,
ៗហចត្តាតំ៍ ៗហចចិ, ៗហចេត្ត, ៗហចត្តស្មិំ, ៗហចត្តឃិ, ៗហចេត្តសុ៍ េភា ៗហចា, ភចេត្តា ៗហចា, េភាេត្តា ៗហចេត្តា៍

១៣ បត “១៥ ចុេឃអាចុេរា ឃឹលចាេហាចា”ចិ ច,

“ឌាលចេត្តា ក្ញាលិ េហាត្តិ, ចាឃចេត្តាបិ ហាឃេរ;

ចក្លុឃា អត្ថិកា េហាត្តិ, ឃាចុការឃចរំ កចា”ចិ ច

បិញ្ញុឃំ “ឃឹលចា, ចក្លុឃា”ចិ បឌឃាឌហុចចតស្ស ឌស្សតេចា “ៗហចា”ចិ បច្ចាលបតដ្ឋេត ឌហុចចតំ ចុត្តំ៍ “ៗហចា
រចិឃា”ចិអាឌីសុបិ ១េរច តេឃា៍ ក្ញុអតិរុត្តិឃញ្ញិ ហិ “ៗហចា”ចិ បច្ចាលបតឌហុចចតាតិ អាកចាតិ, តិរុត្តិបិដេក
បច្ចេត្តកចចតភាេចតេច អាកចំ, ក្ញុអតិរុត្តិឃំ បត តិរុត្តិបិដេក ច “េភា ៗហច”ញ្ញចិ រស្សចេរត អាលបេតកចចតំ អាកចំ៍ ឃឃំ
បត “ចញ្ញុភកចា េចាញ្ញ្ញា៍ កចំ តុ ភកចា ចុឃ្យារាចេកា រារេត រេចា”ចិ១ចឃាឌីសុ អេតការេចសុ បិេឌសុ “ភកចា”ញ្ញចិ
អាលបេតកចចតស្ស ឌីឃភាចឌស្សតេចា ចត្តុបច្ចយដ្ឋេត “េភា ៗហចា”ញ្ញច្ចាឌិ ឌីឃចេរត ចចតំ ឃុត្តចរំ ចិឃ ឃញ្ញាឃ,
ឃត្តុបច្ចយដ្ឋេត បត ញុឃត្តុបច្ចយដ្ឋេត ច “រញ្ញេចេរភឃាចឹច, បិេឌ ចត្ថាឃិ ចក្លុឃ៍ ១ចំ ឌាតាហិ បិបិឃ”ញ្ញច្ចាឌីសុ បិញ្ញុបេឌេរសុ
“ចក្លុឃ”ញ្ញច្ចាឌិអាលបេតកចចតស្ស រស្សភាចឌស្សតេចា “េភា រចិឃ, េភា កចិឃ”ញ្ញច្ចាឌិ រស្សចេរត ចចតំ ឃុត្តចរំ ចិឃ ឃញ្ញាឃ, អច
ចា ឃហាបរិតិញ្ញាតសុត្តដ្ឋកចាឃំ “អាឃស្មា ចិស្ស” ញ្ញចិឌីឃចេរត ចុត្តាលបេតកចចតស្ស ឌស្សតេចា “ភកចា, អាឃស្មា”
ញ្ញចិឌីឃចេរត ចុត្តបឌឃត្តំ ឌេបច្ចា ចត្តុបច្ចយដ្ឋេតបិ ឃត្តុបច្ចឃតេឃា េតចេញ្ញា, ឃត្តុបច្ចយដ្ឋេតបិ ចត្តុបច្ចឃតេឃា េតចេញ្ញា៍
ចចា ហិ កច្ចាឃតាឌីសុ “េភា ៗហចំ, េភា ៗហច, េភា ៗហចា”ញ្ញចិ តិក្កហីចរស្សឌីឃចេរត ចីហិ អាលបេតកចចតាតិ ចុត្តាតិ,
ញុឃិតា “េភា រចិំ, េភា រចិឃ, េភា រចិឃា”ចិ ១ចឃាឌិតេឃាបិ ឌស្សិេចា៍ បឌឃាឌហុចចតដ្ឋេត បត “ៗហចេត្តា, ៗហចត្តា,

ញាណវន្តី”តិ តីណិ បទានិ វុត្តានិ, ឥមិនាបិ “សតិមន្តោ, សតិមន្តា, សតិមន្តី”តិ ឯវមាទិនយោបិ ទស្សិតោ។ តេសុ “ភោ ញាណវំ ភោ សតិមំ, ញាណវន្តា, ញាណវន្តី”តិ ឥមានិ បទានិ ឯវំគតិកានិ ច អញ្ញានិ បទានិ បាឡិយំ អប្បសិទ្ធានិ យថា “អាយស្មន្តា”តិ បទំ បសិទ្ធំ, តស្មា យំ ធញអនិរុត្តិយំ វុត្តំ, យស្មា និរុត្តិបិដកេ, យស្មា កច្ចាយនាទីសុ, តំ សព្វំ បាឡិយា អដ្ឋកថាហិ ច សទ្ធិំ យថា ន វិរុជ្ឈតិ, កេនចាកេន យមុលោកេតំ វិយ អញ្ញេនត្ថ សំសន្ទតិ សមេតិ, តថា គហេតព្វំ។

អបិចេត្ថ អយម្បិ វិសេសោ គហេតព្វោ។ តំ យថា? “តុយ្ហំ ធីតា មហាវីរ, បញ្ញវន្ត ជុតិន្ធរា”តិ បាឡិយំ “បញ្ញវន្ត”ឥតិ អាលបនេកវចនស្ស ទស្សនតោ។

“សត្ថា កិរេវំ បរិនិដ្ឋិតានិ,

យសស្សិ តំ បញ្ញវន្តំ វិសយ្ហ

យសោ ច លទ្ធា បុរិមំ ឧឡារំ,

នប្បជ្ជហេ វណ្ណពលំ បុរាណ”ន្តិ។

ឥមិស្សា ជាតកបាឡិយា អដ្ឋកថាយំ “បញ្ញវន្ត”ឥតិ អាលបនេកវចនស្ស ទស្សនតោ ច “ភោ ញាណវន្ត, ភោ ញាណវន្តា, ភោ សតិមន្ត, ភោ សតិមន្តា”តិអាទីនិបិ អាលបនេកវចនានិ អវស្សមិច្ឆិតព្វានិ។ តថា ហិ តិស្សំ បាឡិយំ “យសស្សិ បញ្ញវន្ត” ឥច្ចាលបនវចនំ អដ្ឋកថាចរិយា ឥច្ឆន្តិ។ តត្ថ ហិ បទបូរណេ និបាតមត្តំ។ បញ្ញវន្តន្តិ បន លក្ខណានុក្កមតោ អនុសារាគមំ កត្វា វុត្តំ។ ឯវំ បវចនេ វន្តុបច្ចយាទីសហិតានំ សទ្ទានំ “ភគវា, អាយស្មា, បញ្ញវន្ត, ចក្ខុម, បិបិម”ឥតិទស្សិតនយេន អាលបនប្បវត្តិ វេទិតព្វា។ ឯត្ថ ច “កណ្ហាភាគិនេមី តាយ, ហិមវន្តា បភាសិតា”តិ ច “កុតោ អាគតត្ថ ភន្តេតិ, ហិមវន្តា មហារាជា”តិ ច ទស្សនតោ “ញាណវន្តា”តិ បញ្ចមិយា ឯកវចនំ គហិតំ។ យថា ញាណវន្ត សទ្ទស្ស នាមិកបទមាលា យោជិតា, ឯវំ ធនវន្តពលវន្តាទីនំ សតិមន្ត គតិមន្តាទីនញ្ច នាមិកបទមាលា យោជេតព្វា។

ឥទានិ ចិត្តាទិបទានំ ញាណវាបទេន សមានគតិកត្តម្បិ សោតូនំ បយោគេសុ សម្មោហាបនយនត្ថំ ឯកទេសតោ និព្វចនាទីហិ សទ្ធិំ ចិត្តវន្តុច្ចាទិបកតិរូបស្ស នាមិកបទមាលា វុច្ចតេ – ញាណាលង្ការតោ ចេតោ អស្ស អត្ថីតិ ចិត្តា, បណ្ឌិតោ។ ឯត្ថ ច ចិត្តាសទ្ទស្ស អត្ថិការេ “ឥតិ ចិត្តា សមំ ចេតេ”តិអាទិ អាហច្ចបាឡិយោ និទស្សនំ។ តស្សាយំ បទមាលា – ចិត្តា, ចិត្តា, ចិត្តន្តោ។ ចិត្តន្តំ, ចិត្តន្តេ។ ចិត្តតា, ចិត្តន្តេហិ។ សេសំ សព្វំ នេយ្យំ។ ចេតនាវា, ចេតនាវា, ចេតនាវន្តោ។ ចេតនាវន្តំ, ចេតនាវន្តេ។ ចេតនាវតា, ចេតនាវន្តេហិ។ សេសំ សព្វំ នេយ្យំ។ ឯវំ “សញ្ញាវាចេតនាវា សទ្ធាវា បញ្ញាវា សត្តាវា”ឥច្ចាទីសុបិ។ ឯត្ថ ច “ចេតនាវន្តំ វា អត្តានំ សត្តាវន្តំ

លោក”ន្តិអាទីនិ និទស្សនបទានិ។ តត្ថ សញ្ញាវន្តន្តិ សញ្ញាសត្តវន្តិ, សញ្ញាសត្តយុត្តន្តិ អវត្វា។ មទេស្តីលេក្ខណំ បទំ។ វេយកុវេយ្យន បន “បញ្ញាវាបញ្ញាវន្តោ”តិអាទីនិ មន្ទេសស្សាតិបិ ភវន្តិ។ យសស្សិនោ បរិវារកា ជនា អស្ស អត្ថីតិ យសស្សិវា, អថ វា យសស្សី ច យសស្សិវា វាតិ យសស្សិវា។ ឯកទេសសរូបេកសេសោយំ។ “យសស្សិវា”តិ បទស្ស បន អត្ថិការេ ច –

“ខត្តិយោ ជាតិសម្បន្នោ, អភិជាតោ យសស្សិវា;

ធម្មរាជា វិទេហានំ, បុត្តោ ឧប្បជ្ជតេ តវា”តិ

ឯវំ និទស្សនំ។ “យសស្សិវា, យសស្សិវា, យសស្សិវន្តោ យសស្សិវន្តិ” ឯវមាទិ នេតព្វំ។ អត្ថេ ទស្សនសីលំ អត្ថទស្សិ, កិំ តំ? ញាណំ។ អត្ថទស្សិ អស្ស អត្ថីតិ អត្ថទស្សិមា, វុត្តំ ច –

“តំ តត្ថ គតិមា ធិតិមា, មុតិមា អត្ថទស្សិមា;

សង្ខាតា សព្វធម្មានំ, វិធុរោ ឯតទព្រវិ”តិ

ឯតទេវ តស្សត្ថស្ស ញាបកំ វចនំ។ “អត្ថទស្សិមា, អត្ថទស្សិមា, អត្ថទស្សិមន្តោ អត្ថទស្សិមន្តិ” ឯវមាទិ នេតព្វំ។ បីតិ អស្ស អត្ថីតិ បីតិមា, អកុសលរាសិសមតិក្កន្តតោ មានេរា។ បុត្តា អស្ស អត្ថីតិ បុត្តិមា, ពហុបុត្តោ។ “សោចតិ បុត្តេហិ បុត្តិមា”តិ វុត្តំ ហិ ពហុបុត្តោ “បុត្តិមា”តិ វុច្ចតិ។ ខត្តា អស្ស អត្ថីតិ ខត្តិមា។ ខត្តាតិ ចេត្ថ ខត្តវិយាតមណិស្សេតំ, ខត្តវិយាតវាសី បន វេទបុត្តោ “ខត្តិមា”តិ។ តថា ហិ “ខត្តា ក្រុកេតា, បយាណតោ ខត្តា អាយាមចិត្តាទេតា ក្រុសេដ្ឋតោ ច ឧក្កដ្ឋបញ្ញាស ឃោសតោ, បរិតេន្តបតោ តីហិ ឃោសេហិ ក្លាតឌិយទ្រសតឃោសតោ”តិអាទីសុ ខត្តវិយាតំ “ខត្តា”តិ វុត្តំ។ “តថាគតំ អវហន្តិ, ខត្តិមា សវណំ កតោ”តិអាទីសុ បន ខត្តវេទបុត្តោ “ខត្តិមា”តិ។ អបរោ នយោ – ខត្តា អស្ស អត្ថីតិ ខត្តិមា។ ខត្តាតិ ចេត្ថ ខត្តវេទបុត្តោ អធិប្បេតោ, តន្តិចារវឌ្ឍនកំ បន ខត្តវិយាតំ “ខត្តិមា”តិ។ តថា ហិ “រាហុ ខត្តំ បយុញ្ជស្សុ, ខត្តា មហិមយវិយាតេ វសតី”តិអាទីសុ ខត្តវេទបុត្តោ “ខត្តា”តិ វុត្តោ។

“យោ ហវេ ទហរោ កិច្ចំ, យុញ្ជតិ ព្យូឌ្ហសាមតេ;

សោមំ លោកំ បភាសេតិ, អព្ភា មុត្តោវ ខត្តិមា”តិ

អាទីសុ បន តន្តិចារវឌ្ឍនកំ ខត្តវិយាតំ “ខត្តិមា”តិ វុត្តំ។ ឥតិ “ខត្តា”តិ ច “ខត្តិមា”តិ ច ខត្តវេទបុត្តស្សាបិ ខត្តវិយាតស្សាបិ នាមន្តិ វេទិតព្វំ។ តត្រ “បីតិមា បុត្តិមា ខត្តិមា”តិ ឥមានិ បីតិសទ្ទាទីតោ “មន្តុ” ឥច្ចេតស្មិំ អត្ថេ បវត្តស្ស ឥមន្តុបច្ចយស្ស វសេន

សិទ្ធិរូបកតានីតិ គហេតព្វានិ។

តត្ថ ច ខោ យត្ថបច្ចយវសេនេវ សាធេតព្វានីតិ? ន, កត្ថចិបិ អការន្តតោ យត្ថតោ អភាវា។ តត្ថ ច ខោ ឯវំ សន្តេបិ បិប បុត្ត ចន្ទតោ បរំ ត្ថការាគមំ កត្វា នតោ យត្ថបច្ចយំ កត្វា សព្វា សាធេតព្វត្ថិ? សព្វា រូបសិទ្ធិសិទ្ធតោ, នយោ បន វេរាគតោ ន ហោតិ។ តថា ហិ បិប បុត្តាទិតោ អការន្តតោ ត្ថការាគមំ កត្វា យត្ថបច្ចយេ វិធិយមានេ អញ្ញេហិ គុណយសាទីហិ អការន្តេហិ ត្ថការាគមំ កត្វា យត្ថបច្ចយស្ស កាតព្វតាបសង្គោ សិយា។ ន ហិ អនេនកេសុ បិវត្ថសមសមេស្សេសុ កត្ថចិបិ អការន្តតោ គុណ យសាទិតោ ត្ថការាគមេន សទ្ធិំ យត្ថបច្ចយោ ទិស្សតិ, អដ្ឋានត្តា បន បិប បុត្តាទិតោ អការន្តតោ ត្ថការាគមំ អកត្វា ត្ថយត្ថបច្ចយេ កតេ វេច “បិបិយា បុត្តិយា”តិអាទីនិ សិជ្ឈន្តីតិ។

ឯវំ សន្តេបិ ខោ កស្មា កច្ចាយនប្បករណេ យត្ថបច្ចយោ វុត្តោ, ន ត្ថយត្ថបច្ចយោតិ? វុច្ចតេ – កេវលំ ពាហុលកេនេវ? យស្មា តត្ថ “តបាទិតោ នី, ធេនុការាទិតោ ត្ថក ច្ចា, យក្ខាទិតោ ឥនី, គុណាទិតោ វន្តុ”តិ ត្ថយានិ ចត្តារិ សុត្តានិ សន្និហិតតោធន្តសង្គហេន ចត្វា យន្តេ“សព្វាទីហិ យត្ថុ”តិ អញ្ញថា សុត្តំ ចត្វា នតោ សន្និហិតតោធន្តវសេន “សង្ខាទិតោ ណា”តិ សុត្តំ វុត្តំ, តស្មា តត្ថ “សព្វាទីហិយត្ថុ”តិ វិសេសំ កត្វា វុត្តស្ស សុត្តស្ស វសេន ត្ថយត្ថ បច្ចយោ ច វុត្តោតិ វិញ្ញាយតិ។ បកតិ ហេសាចរិយានំ វេយន វោតធិ អាការេន អត្ថនោ អធិប្បាយវិញ្ញាបនំ។ ឯត្ថ ច ទុតិយោ អត្ថោ សវសន្ធិវសេន គហេតព្វោ។ តថា ហិស្ស “សព្វាទីហិ យត្ថុ”តិ បឋមោ អត្ថោ, “សព្វាទីហិ ត្ថយត្ថុ”តិ ទុតិយោ អត្ថោ។ ត្ថតិ “វេសតោ ធាចតី”តិ បយោគេ វិយ “សព្វាទីហិ យត្ថុ”តិ សុត្តេ ភិន្នសុត្តិនយវេទនវសេន អត្ថទ្វយបដិបត្តិ ភវតិ, តស្មា បរយុត្តយុត្តិសិទ្ធតា អនេន សុត្តេន កត្ថចិ វតិ គតិ វេត្យ កោត្ថទ្ធាទិតោ យត្ថបច្ចយោ ត្ថធិតោ។ កត្ថចិ វតិ បិប បុត្តទ្ធាទិតោ ត្ថយត្ថបច្ចយោ ត្ថធិតោតិ ទដ្ឋព្វំ។

យស្មា បន វតិវន្តោ យត្ថវសេន គតិធីវេចុកោ ត្ថទ្ធាទីហិ, ត្ថយត្ថវសេន បិបបុត្តាទីហិ ច វយានគតិកត្វា វេវំ បការភាវេន គហិតោ, តស្មា ឯវំ សុត្តវេត្តោ ភវតិ “សព្វាទីហិ យត្ថុ វតិប្បការេហិ វន្តេហិ យត្ថបច្ចយោ ហោតិ ត្ថយត្ថបច្ចយោ ច យថារហំ ‘តធស្សត្តិ’ ត្ថវេទ្ធតស្មិំ អត្ថេ”តិ។ អយំ បនេត្ថ អធិប្បាយោ – យថា “វតិយា”តិ ឯត្ថ វតីតិ ត្ថការន្តតោ យត្ថបច្ចយោ ហោតិ, តថា “គតិយា, ធីយា, វេត្យា, កោយា”តិអាទីសុ ត្ថការន្ត ច្ចាការន្ត វុការន្តនិទ្ទាការន្តតោ យត្ថបច្ចយោ ហោតិ។ យថា ច “វតិយា”តិ ឯត្ថ “វតី”តិ ត្ថការន្តតោ ត្ថយត្ថបច្ចយោ ហោតិ, តថា “គតិយា, បិបិយា, បុត្តិយា”តិអាទីសុ ត្ថការន្ត អការន្តតោ ត្ថយត្ថបច្ចយោ ហោតិ។ ឯវំ វតិប្បការេហិ វន្តេហិ យថាវុត្តំ យត្ថ ត្ថយត្ថបច្ចយា ហោន្តីតិ។

យទេវំ បច្ចយទ្វយវិធានំ “ធេនុការាទិតោ ត្ថក ច្ចា”តិ សុត្តំ វិយ “សព្វាទិតោ ត្ថយត្ថ យត្ថុ”តិ វត្តព្វំ, កស្មា នាវោចាតិ? តថា អវចនេន ការណមត្ថិ។ យទិ ហិ “ធេនុការាទិតោ ត្ថក ច្ចា”តិ សុត្តំ វិយ “សព្វាទិតោ ត្ថយត្ថ យត្ថុ”តិ សុត្តំ វុត្តំ សិយា, ឯកក្ខរលោបេន ត្ថយត្ថ យត្ថុំ វេធនេន ធេនុសន្ធតោ សយុត្តំ “ធេនុកោ ធេនុ”តិ រូបទ្វយមិវ វតិកតិអាទិតោបិ វិសេសរូបទ្វយមិច្ឆិតព្វំ សិយា, តញ្ច នត្ថិ, តស្មា “សព្វាទិតោ ត្ថយត្ថ យត្ថុ”តិ ន វុត្តំ។ អបិច តថា វុត្តេ ពាហុល្លតាយ គន្ថគរុតា សិយា។ យស្មា ច សុត្តេន នាម អប្បក្ខរេន អសន្ទិទ្ធេន

សារវន្តេន ក្ឬហតិត្ថេមេន សព្វទោសរហិតេន អនវជ្ជេន កថិតត្តា ញាយេន ច មេធុមេយ្យេន តាទិសានិ កម្ពុជត្តាតិ

វុចិសេនាកាលចិសមេក្ខតាតិ វុត្តាតិ ជិស្សត្តិ “ក្ខបិលសិកិស្សរថវនេន, សទា សនេទ លេហិប”ត្តិអាទីនិ, ព្ពុទយ្បិ នេតសមេព្ណាតទំ, តស្មា

“សព្វានិតោ ព្ពុមត្ត មត្ត”តិ ន ទុត្តំ ឯវំ វុទេត្តាបនេស អគនេតបិ ព្ពុមត្តនោបិ គហលត្តំ កិត្តសត្តិសមេថតវនេសន “សព្វានីហិ មត្ត”តិ

ទុត្តន្តិ ទដ្ឋព្វំ

អបរោ នយោ – “តបនិតោ សី”តិអាទីសុ នោគត្តសទ្ទស្ស ពហុវចនត្តតា ន សុដ្ឋុ បិកជិ នោបច្ចមស្ស ឯកត្តពាចុត្តសុ វត្តនតោ, “សព្វានីហិ មត្ត”តិ ឯត្ថ បន ហិសទ្ទស្ស ពហុវចនត្តតា អតីវ បិកជិ, តស្មា ពហុវចនគ្គហណេន ព្ពុមត្ត បច្ចយោ នោហោតីតិបិ ទដ្ឋព្វំ តត្ថ ច នោ វិតាបិ ព្ពុមត្តបច្ចយេន បាបមស្សត្តីតិ បាបី, បាបី ឯវ បាបិមាតិ សកត្ថេ មាបច្ចយេ កតេ តមេវ “បាបិមា បុត្តិមា”តិអាទីនិ សិជ្ឈន្តិ

“ឈដ្ឋមោ នោ បរាភវោ”តិ ឯត្ថ មបច្ចយេន “ឈដ្ឋមោ”តិ បទំ វិយាតិ? អតិតមព្ណា កថំ, អតិតមព្ណា តាមាតិ កថំ វត្តព្វោ, ន បន កថំ សទ្ទាតិ ជានាតិ, សទ្ទាតិមោ ច តាម ពហុវិសា តថា ហិ ឈដ្ឋោមេវ ឈដ្ឋមោ, “វុត្តមេវ វុត្តន្តោ”តិអាទីសុ វុទិសនមេន

មោនេជតព្ណា សទ្ទាតិ, “ទេវទេវមេវ ទេវតា”តិអាទីសុ កព្ណាតមេន មោនេជតព្ណា សទ្ទាតិ, “ឌិដ្ឋិ ឯវ ឌិដ្ឋិគត”ន្តិអាទីសុ វិត្តនមេន

មោនេជតព្ណា សទ្ទាតិ ឯវំវិសាសុ សទ្ទាតីសុ “បាបី ឯវ បាបិមា”តិអាទីកំ កតរំ សទ្ទាតិ ទេវសិ? “សព្វា រាជា ព្រហ្មា សតា អត្តា សា

បុមា”តិអាទីសុ ច កតរំ សទ្ទាតិ ទេវសិ? កតរសទ្ទត្តាកំ កតរាយ ច តាមិកបទមាលិមំ មោនេជតព្ណំ មព្ណាសីតិ? សោ ឯវំ វុទ្ធ

អទ្ធា ខុត្តរិ កិញ្ចិ អជិស្វា តុណ្ហីកថិស្សតិ, តស្មា តាទិសោ តនោ ត គនេហតព្ណោ តាទិសស្មិញ្ចិតនេ “បាបិមតា បាបិមតោ”តិអាទីនិ

រូបានិ ន សិជ្ឈន្តិ, ព្ពុមត្តបច្ចមតនេន បន សិជ្ឈន្តិ, តស្មា អមមេវ តនោ បសត្ថតរោ អាយស្មន្តេហិ សម្មា ជិនេត្វា ធរេបតព្ណោ អព្ភិជំ

តិជស្សន្តិ –

“ជយោ ហិ ពុទ្ធស្ស សិរីមតោ អយំ,

មារស្ស ច បាបិមតោ បរាជយោ;

ឧគ្ឃោសយុំ ពោធិមណ្ឌេ បមោទិតា,

ជយំ តទា ទេវគណា មហេសិនោ”តិ ច,

“សាខាបត្តផលូបេតោ, ខន្ធិមាវ មហាទុមោ”តិ ច

បាបិមា, បាបិមា, បាបិមន្តោ បាបិមន្តំ ឯវំ នេយ្យំ, ឯស នយោ “ហត្ថិមា, បុត្តិមា”តិអាទីសុបិ

ញ្ចងាតិ ឃធាបិចចត់ កិច្ចិរេងច ហិយចត្ត ឞតិយត្តាឌីត់ ចិរេឞរំ ថ្វាយ៉ ហិយចរេត្តាច បត្ថរេតា៉ ឞតិយំ កិក្លំ៉ ពាត្ថុយំ រាឌាត់៉ ចត្កិយំ រេងចបុត្តំ៉
ឞតិយឞ្ស កិក្លរេតា៉ ពាត្ថុយឞ្ស ររេញ្ញា៉ ញ្ចង្គិយឞ្ស ច បរឞ្ស ច ឲកក្លរេលា ចិត្តំ ក្ខបជ្ជតិ៉ ញ្ចច្ចាឌិ ចិរេឞរេឞា រេចឌិតរេត្ថា៉ អបិរេចត្ត
“អាឃឞ្ថុត្តា”តិ ខ្ចិត្តិ ចត្តត្ថចចត់, “អាឃឞ្ថុរេត្តា”តិ ពាហុត់ ចត្តត្ថចចតត្តិ អឃយ្យិ ចិរេឞរេឞា រេចឌិតរេត្ថា៉ តធា ហិ “ខ្ចិត្តិ អារេរារេចរេត្តត
‘អាឃឞ្ថុត្តា ឆារេរត្ត’តិ, តិល្តិ អារេរារេចរេត្តត ‘អាឃឞ្ថុរេត្តា ឆារេរត្ត’តិ ចត្តត្ថា”ត្តិ ចុត្តំ៉ “តិល្ត”ត្តិ រេចត្ត កធាឞិឞយត្តំ, រេតត ចតុត្តឃ្យិ
បញ្ចាត្តឃ្យិ អតិរេកឞតាតយ្យិតិ ឥឞ្សិតំ រេហាតិ៉ ពាហរេចាហិ ក្ខបិងាឃ “ក្ខឌ្ឌិដ្ឋា រេលា អាឃឞ្ថុរេត្តា ចត្តារេរា ឞិរាឌិកា ឆឃុ”តិអាឌិកា
បិឡ្ឋរេឃា ឆបិតា៉ តត្ត “អាឃឞ្ថុត្តា”តិឥំ ចិតឃរេចាហារេចរេឞត ខេ្តរេឃច ឞត្តាឃ ចុត្តត្តា ត ឞត្ថឞាឆារេលំ៉ ចិតឃរេចាហារេញ្ញា
ចរេជ្ជតា អញ្ញាឞ្ទិ រេចាហារេរ ត បចត្តតិ៉ “អាឃឞ្ថុរេត្តា”តិឥំ បត ឞត្ថត្ត បចត្តតីតិ ខ្ចិត្តិ ចិរេឞរេឞា រេចឌិតរេត្ថា៉

៣៧ “ហិយចរេត្តា”តិ ញ្ចត់ រេឃក្សរេឃ្សតេកចចត់ កចតិ, កត្តចិ ពាហុចចតយ្យិ, រេតតាហ តិរុត្តិបិដរេក រេឆរេរា “ហិយចា តិដ្ឋតិ, ហិយចរេត្តា
តិដ្ឋត្តិ”តិ៉ “ហិយចរេត្តាច បត្ថរេតា”តិ អឃំ ឲកចចតតរេឃា ឃធារុតបិឡ្ឋចរេឞត ករេហតរេត្ថា៉ ឃធារុតបិឡ្ឋ ច តាយ –

“ក្ខរេរ ឞរេត្តា បកាឞត្តិ, ហិយចរេត្តាច បត្ថរេតា;

អឞរេត្តត្ត ត ឌិឞ្សត្តិ, រត្តិ លិត្តា ឃធា ឞរា៉

អហំ រេតត ឞយរេឃត, តាករាឌា យហិង្គិរេកា;

អតុរេលិ តាយ តារេយត, បុញ្ញាចរេត្តា ឌុតិត្តរេរា៉

កតិយរេត្តា ឞតិយរេត្តា, ឆិតិយរេត្តា ច រេឞា ញ្ចឞិ;

ឞង្គឃុឆាររេកា រេឆរេរា, អាតរេត្ថា រតតាករេរា”

ញ្ចច្ចាឌិ៉ ឲត្ត “បុញ្ញាចរេត្តា”តិអាឌីតិ អរេតរេកឞុ ឆារេតឞុ ពាហុចចតការេចត បុតបុត់ ចឥត្តាតិបិ កត្តចិ ឲកចចតាតិ រេហាត្តិ,
ឲកចចតការេចា ច រេតឞំ កាធាចិឞរេឃ ឌិឞ្សតិ, តឞ្ថា តាតិ ឃធាបិចចត់ ករេហតត្ថាតិ៉

ឲចំ ហិយចត្តឞតិយត្តឞង្កាឌីត់ ចិរេឞរំ ពាត្តា បុត លិដ្ឋត្តចរេឞត ខ្ចិដ្ឋកបងាតយរេត្តា ច បកតិរុបឞ្ស តាយិកបឥយាលិ ច បងាត់
ឞឌិឞាឞឌិឞតា ច ចចត្តរេបតត្ថា៉

តតោ ហិ “និរិយា”តិ បទំ សុតិសាមញ្ញេន លិង្គទ្វយេ វត្តតេ ទ្វិធា ភិជ្ជតិ។ “និរិយា បុរិសោ”តិ ហិ អត្ថេ អាការន្តំ បុល្លិង្គំ, “និរិយា ភាយ ទេបី”តិ អត្ថេ អាការន្តំ ឥត្ថិលិង្គំ, ឧភយម្បេតំ ឧការន្តតាបកតិកំ។ អថ ចា បទ បន្តិមំ អាការន្តតាបកតិកំ, និរី យស្ស អត្ថិ សោ និរិយាតិ បុល្លិង្គវសេន គហេតព្វំ, និរី យស្សា អត្ថិ សា និរិយាតិ ឥត្ថិលិង្គវសេន គហេតព្វំ។ អត្រិយាតិ កិច្ចាបិ សុតិវសេន គហេតព្វវសេន ច អញ្ញមញ្ញំ សមានត្តាតិ, តថាបិ បុរិសបទេ និត្តិបទត្វចានកត្តា ភិន្នត្ថាតីតិ វេទិតព្ពាតិ។ ឯស គយោ អញ្ញេសុបិ ព្រហ្មេសុ ឆាតេសុ វេទិតព្វោ។ និរិយា, និរិយា, និរិយន្តោ។ និរិយន្តំ, និរិយន្តេ។ និរិយតា, និរិយន្តេហិ។ គុណវន្តុសទ្ទស្សេវ ភាវិកបទមាលា។ និរិយា, និរិយា, និរិយាយោ។ និរិយំ, និរិយា, និរិយាយោ។ និរិយាយ។ ចត្តាទេកញ្ញាភយេន យោជ្យា។ ឯថំ ទ្វិធា ភិន្នានំ សមានសុតិកសទ្ទានំ ភាវិកបទមាលាសុ បទានំ សទិសាសទិសតា ចេតព្វេវេទិតព្វា។ សមានគិទ្ធចត្តស្សបិ ហិ អសមានសុតិកស្ស “និរិយា”តិ សទ្ទស្ស ភាវិកបទមាលាយំ បទានំ ទ្វេហិ បទេហិ កាចិបិ សមានតា ន លព្ភតិ។ អត្រិទំ វុច្ចតិ –

“និរិយា”តិ បទំ ទ្វេធា, បុមិត្ថីសុ បវត្តតេ;

ភិជ្ជតីតិ ចិការទេយ្យ, ឯត្ថ បុល្លិង្គមិន្ទិតំ។

ទ្វាតិ អភិភវិតា បទេន ចិសទិសាតិ គុណចានតិយាទីតិ បទាតិ ទស្សិតាតិ សន្ធិ ភាវិកបទមាលាហិ។ ទ្វទាតិ អបរាតិបិ តព្ពិសទិសាតិ បទាតិ ទស្សយិស្សាម សន្ធិ ភាវិកបទមាលាហិ។ សេយ្យថិទំ?

រាជា ព្រហ្មា សខា អត្តា, អាតុមា សា យុវា តថា;

ទព្វហទ្ធមា ច បត្ថព្ព-ទ្ធមា ច ចិចជន្តតា។

ចក្ខហា ច តថា ខុត្ត-និទា ទេច ឃុចាបិ ច;

បឈច អដ្ឋ បុង្គានិ, ចិញ្ញាតព្វា ចិភាចិតា។

ឯត្ថ “សា”តិ បទេនេវ អាការន្តតាបកតិកបាការន្តំ, សេសាតិ បទ អការន្តតាបកតិកាតិ អាការន្តាតិ។

រាជា, រាជា, រាជានោ។ រាជានំ, រាជំ, រាជានោ។ រញ្ញា, រាជិនា, រាជូហិ, រាជូភិ។ រញ្ញោ, រាជិនោ, រញ្ញំ, រាជូនំ, រាជានំ។ រញ្ញា, រាជូហិ, រាជូភិ។ រញ្ញោ, រាជិនោ, រញ្ញំ, រាជូនំ, រាជានំ។ រញ្ញេ, រាជិនិ, រាជូសុ។ ភោ រាជ, ភវន្តោ រាជានោ, ភវន្តោ រាជា ទ្វាតិ ចា, អយមេត្ថ រូបំ។

ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨸᩥᨭᨠᩣᨴᩦᩈᩩ “ᩁᩣᨩᩣ”ᨲᩥ ᨻᩉᩩᩅᨧᨶᩴ ᨶ ᩋᩣᨣᨲᩴ, ᨧᩪᩊᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨸᨶ ᩋᩣᨣᨲᩴ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨸᩥᨭᨠᩣᨴᩦᩈᩩ ᨶ ᩋᩣᨣᨲᩴ, ᨲᨳᩣᨸᩥ “ᩑᨲᩣᨴᩥᩈᩣ ᩈᨡᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᨾᩮ ᨩᩦᩅᨲᩮᩣ ᩈᨡᩣ”ᨲᩥ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᨻᩉᩩᩅᨧᨶᩮᨠᩅᨧᨶᩅᩈᩮᨶ “ᩈᨡᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᩔ ᨴᩔᨶᨲᩮᩣ “ᩁᩣᨩᩣ”ᨲᩥ ᨻᩉᩩᩅᨧᨶᩴ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ᪨ ᨲᨳᩣ “ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᩣ, ᩋᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩦᨶᩥᨸᩥ ᨻᩉᩩᩅᨧᨶᩣᨶᩥ ᨲᨠ᩠ᨠᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩁᩪᨸᩅᩥᨶᩮᨶᩮᨶ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ “ᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩣ ᨶᩣᨾ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩣᨩᩴ ᩁᩣᨩᨽᩮᩣᨣ᩠ᨣᩴ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᩋᩅᩈᩮᩈᩣ ᨣᩉᨸᨲᩥᨠᩣ ᨶᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨴᩔᨶᨲᩮᩣ ᩁᩣᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨻᩉᩩᩴ ᨸᨶ ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨸᩥᨭᨠᩮ ᨶ ᩋᩣᨣᨲᩴ᪨ “ᩈᨻ᩠ᨻᨴᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩁᩣᨩᩥᨶᩣ”ᨲᩥ ᨴᩔᨶᨲᩮᩣ “ᩁᩣᨩᩥᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᩋᩣᩁᩣᨵᨿᨲᩥ ᩁᩣᨩᩣᨶᩴ, ᨸᩪᨩᩴ ᩃᨽᨲᩥ ᨽᨲ᩠ᨲᩩᩈᩩ”ᨲᩥ ᨴᩔᨶᨲᩮᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩦᨨᨭ᩠ᨮᩦᩅᩈᩮᨶ “ᩁᩣᨩᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᨧ᩠ᨧᩣᨿᨶᩁᩪᨸᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨸ᩠ᨸᨠᩁᨱᩮᩈᩩ ᨸᨶ “ᩁᩣᨩᩮᨶ, ᩁᩣᨩᩮᩉᩥ, ᩁᩣᨩᩮᨽᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩮᩈᩩ”ᨲᩥ ᨸᨴᩣᨶᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨧᩪᩊᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨸᩥᨭᨠᩮᩈᩩ ᨲᩣᨶᩥ ᨶᩣᨣᨲᩣᨶᩥ, ᩋᨶᩣᨣᨲᨠᩣᩁᨱᩴ ᨸᨶ ᩑᨲᩮᩈᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᩋᨴᩔᨶᨲᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᨲᩣᨶᩥ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨸᩣᩊᩥᨶᨿᩮ ᩉᩥ ᩁᩪᨸᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᨾᩣᨶᩮ ᩑᨴᩥᩈᩣᨶᩥ ᨸᨴᩣᨶᩥ ᩈᨾᩣᩈᩅᩈᩮᨶ ᨸᩔᩣᨾ, ᨶ ᨸᨶᩣᨬ᩠ᨬᨳᩣ, ᩋᨲᩕᩥᨾᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩣ – “ᩋᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩣᨩᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᨧ, “ᩈᩥᩅᩥᩁᩣᨩᩮᨶ ᨸᩮᩈᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᨧ, “ᨸᨩᩣᨸᨲᩥᩔ ᨴᩮᩅᩁᩣᨩᩔ ᨵᨩᨣ᩠ᨣ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ, “ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩮ, ᩈᩥᩅᩦᨶᩴ ᩁᨭ᩠ᨮᩅᨯ᩠ᨰᨶᩮ”ᨲᩥ ᨧ, ᩑᩅᩴ ᨸᩣᩊᩥᨸ᩠ᨸᨴᩮᩈᩮ ᩁᩪᨸᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᨾᩣᨶᩮ “ᩁᩣᨩᩮᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᨾᩣᩈᩅᩈᩮᨶ ᨸᩔᩣᨾ, ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨸᩣᩊᩥᨸ᩠ᨸᨴᩮᩈᩮᨿᩮᩅ ᨸᩮᩣᩁᩣᨱᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨸᩥ ᩁᩪᨸᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᨾᩣᨶᩮ ᩈᨾᩣᩈᩅᩈᩮᨶ ᨸᩔᩣᨾ, ᨶ ᨸᨶᩣᨬ᩠ᨬᨳᩣ, ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨻᩩᨵᩮᩣ ᩁᩪᨸᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᨿᩴ ᨩᩣᨶᩮ᪨ ᨠᩮᩣ ᩉᩥ ᨶᩣᨾ ᩈᩣᨭ᩠ᨮᨠᨳᩮ ᨲᩮᨸᩥᨭᨠᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᨧᨶᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᨶᨿᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲᩩᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨸᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩉᩥ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩈᨾᩣᩈᨶ᩠ᨲᨣᨲᩁᩣᨩ-ᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᨶᩣᨾᩥᨠᨸᨴᨾᩣᩃᩣᨿᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨵᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩮ ᩒᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩅᩈᩮᨶ᪨ ᨲᨲᩕᩮᩣᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩣ “ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩮᩣ ᨿᩩᩅᩁᩣᨩᩮᩣ ᩈᩥᩅᩥᩁᩣᨩᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩣᨩᩮᩣ”ᨲ᩠ᨿᩣᨴᨿᩮᩣ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩣ ᨸᨶ “ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ ᨿᩩᩅᩁᩣᨩᩣ ᩈᩥᩅᩥᩁᩣᨩᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩣᨩᩣ”ᨲ᩠ᨿᩣᨴᨿᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᨸᩮᩣᩁᩣᨱᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩈᩩ ᨧ “ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨳᩣᨸᩥ “ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨡᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨽᩪᨲᩣᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᨠᩮᩣ”ᨲᩥ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ “ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᨴᩔᨶᨲᩮᩣ “ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥᨸᩥ ᩋᩅᩔᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᩈᨾᩣᩈᩮᩈᩩ “ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩣᨩᩮᨶ, ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩣᨩᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨴᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨲᩣᨶᩥ ᩒᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩁᩪᨸᩣᨶᩥ ᩑᩅ, ᨶᩣᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩁᩪᨸᩣᨶᩥ᪨ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩮᩣ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ᪨ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩴ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩮ᪨ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩮᨶ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩮᩉᩥ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩮᨽᩥ᪨ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩔ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣᨶᩴ᪨ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩈ᩠ᨾᩣ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᨾ᩠ᩉᩣ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩮᩉᩥ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩮᨽᩥ᪨ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩔ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣᨶᩴ᪨ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩮ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᨾ᩠ᩉᩥ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩮᩈᩩ᪨ ᩉᩮ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ ᨠᨧ᩠ᨧᩣᨿᨶᨧᩪᩊᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨶᨿᩮᩉᩥ ᨸᨶ “ᩉᩮ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ”ᨲᩥ ᩑᨠᩅᨧᨶᨻᩉᩩᩅᨧᨶᩣᨶᩥᨸᩥ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ “ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩮᩣ”ᨲᩥ ᩒᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᨸᨴᩔ ᩅᩈᩮᨶ, ᩑᩅᩴ “ᩈᩥᩅᩥᩁᩣᨩᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩣᨩᩮᩣ ᨴᩮᩅᩁᩣᨩᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩒᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᨸᨴᩣᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨸᨠᨲᩥᩁᩪᨸᩔ ᨶᩣᨾᩥᨠᨸᨴᨾᩣᩃᩣ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᩋᨿᩴ ᨸᨶᩣᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩔ ᨶᩣᨾᩥᨠᨸᨴᨾᩣᩃᩣ –

ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ᪨ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣᨶᩴ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩴ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ᪨ ᨾᩉᩣᩁᨬ᩠ᨬᩣ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩥᨶᩣ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩪᩉᩥ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩪᨽᩥ᪨ ᨾᩉᩣᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩥᨶᩮᩣ, ᨾᩉᩣᩁᨬ᩠ᨬᩴ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩪᨶᩴ᪨ ᨾᩉᩣᩁᨬ᩠ᨬᩣ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩪᩉᩥ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩪᨽᩥ᪨ ᨾᩉᩣᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩥᨶᩮᩣ, ᨾᩉᩣᩁᨬ᩠ᨬᩴ,

មហារាជូនំ; មហារញ្ញោ, មហារាជិនិ, មហារាជូសុ; ភោ មហារាជ, ភវន្តោ មហារាជានោ;

ឥធាបិ បករណទ្វយមតេន "ភោ មហារាជា" ឥតិ ឯកវចនពហុវចនានិបិ ទិដ្ឋានិ; យថា ច "មហារាជា"តិ អាការន្តបទស្ស វសេន, ឯវំ "សិវិរាជា, ធម្មរាជា, ទេវរាជា"តិអាទីនម្បិ អាការន្តបទានំ វសេន បកតិរូបស្ស នាមិកបទមាលា យោជេតព្ពា;

ឥធ អបរាបិ អត្ថស្ស បាកដីករណត្ថំ ក្រិយាបទេហិ សទ្ធិំ យោជេត្វា អាការន្តាការន្តានិ មិស្សកវសេន នាមិកបទមាលា វុច្ចតេ –

មហារាជា, មហារាជោ តិដ្ឋតិ, មហារាជានោ, មហារាជា តិដ្ឋន្តិ; មហារាជានំ, មហារាជំ បស្សតិ, មហារាជានោ, មហារាជេ បស្សតិ; មហារញ្ញា, មហារាជិនា, មហារាជេន កតំ, មហារាជូហិ, មហារាជូភិ, មហារាជេហិ, មហារាជេភិ កតំ; មហារញ្ញោ, មហារាជិនោ, មហារាជស្ស ទីយតេ, មហារញ្ញា, មហារាជា, មហារាជស្មា, មហារាជម្ហា និស្សដំ, មហារាជូហិ, មហារាជូភិ, មហារាជេហិ , មហារាជេភិ និស្សដំ; មហារញ្ញោ, មហារាជិនោ, មហារាជស្ស បរិគ្គហោ, មហារញ្ញំ, មហារាជូនំ, មហារាជានំ បរិគ្គហោ; មហារញ្ញោ, មហារាជិនិ, មហារាជេ, មហារាជស្មិំ, មហារាជម្ហិ បតិដ្ឋិតំ, មហារាជូសុ, មហារាជេសុ បតិដ្ឋិតំ; ភោ មហារាជ ត្វំ តិដ្ឋ, ភវន្តោ មហារាជានោ, មហារាជា តុម្ហេ តិដ្ឋថាតិ; ឯវំ "យុវរាជា, យុវរាជានោ"តិអាទីសុបិ;

កេចេត្ថ វទេយ្យុំ "កស្មា បករណការកេហិ ឥមស្មិំ ឋានេ មហន្តោ វាយាមោ ច មហន្តោ ច បរក្កមោ កតោ, ននុ ឯតេសុបិ បទេសុ កានិចិ ពុទ្ធវចនេ វិជ្ជន្តិ, កានិចិ ន វិជ្ជន្តីតិ? វិញ្ញូហិ តេ ឯវំ វត្តព្ពា "បករណការកេហេត្ថ យោ ច មហន្តោ វាយាមោ យោ ច មហន្តោ បរក្កមោ សាដ្ឋកថេ តេបិដកេ សព្ពសាសនេ សទ្ទេសុ ច អត្ថេសុ ច សោតារានំ សូរ កោសល្លុប្បាទនេន សាសនស្សុបការត្ថំ កតោ, យានិ ចេតានិ តេន បទានិ ទស្សិតានិ, ឯតេសុ កានិចិ ពុទ្ធវចនេ វិជ្ជន្តិ, កានិចិ ន វិជ្ជន្តិ; ឯត្ថ យានិ ពុទ្ធវចនេ វិជ្ជន្តិ, តានិ វិជ្ជមានវសេន គហិតានិ; យានិ ន វិជ្ជន្តិ, តានិ បោរាណដ្ឋកថាទីសុ វិជ្ជមានវសេន បាឡិនយវសេន ច គហិតានី"តិ; អត្រាយំ សង្ខេបតោ អធិប្បាយវិភាវនា –

"ឥទំ វត្វា មហារាជា, កំសោ ពារាណសិគ្គហោ;

ធនុំ តូណិញ្ច និក្ខិប្ប, សំយមំ អជ្ឈុបាគមី"តិ

ឥទំ អាការន្តស្ស មហារាជសទ្ទស្ស និទស្សនំ; យស្មា "សព្ពសោណា"តិ បាឡិយំ វិជ្ជតិ, តស្មា តេន នយេន "មហារាជោ"តិបិ ឱការន្តោ សិទ្ធោ នាម ហោតិ បុរិសសទ្ទេន យោជេតព្ពោ ច; តេនេវ ច "តយោបិ មហារាជា; និក្ខមន្តោ មហារាជោ"តិអាទីនិ ទិស្សន្តិ;

ឯវំ មហារាជសទ្ទស្ស ឱការន្តត្តេ សិទ្ធេ "មហារាជា, មហារាជស្មា, មហារាជម្ហា"តិ បញ្ចមិយា ឯកវចនានិ "មហារាជេ, មហារាជស្មិំ,

យហារាជយ៉ិ្ញតិ បត្តយិយា ឲពចធតក្ខា និដ្ឋាតិ ឲច ហោត្តិ បិឡុក្ខឃំ អចិជ្ជយាតាតយ៉ិ តឃចរេត ករេហតត្ថាត្វា “រាជេត, រាជស្សា”តិអាឌីតិ បត តឃចរេត ករេហតត្ថាតិ ត ហោត្តិ៍ ពស្មាតិ ចេ? ឃស្មា “រាជា ព្រាហ្មា ឋលា អត្តា”ត្ថាច្ចេចយាឌីតិ “បុរិរោា ក្ករេកា”តិអាឌីតិ ចិឃ អត្តាយត្តា បត្តធា បឌិឋាតិ ត ហោត្តិ៍ ពធា ហិ តេឋំ “រត្ថា ព្រាហ្មុតា បលិតា អត្តតា អត្តេត ឋាតា បុឃុតា”តិអាឌីតិ ចិឋឌិឋាតិបិ ទ្វបិតិ កចត្តិ, ពស្មា ពាតិ ត ឋក្កា តឃចរេត ឌាតិពុំ៍ ឲចំ ត្ថខ្លាតត្តា បត បិឡុក្ខឃំ បេរិរាឃខ្ទូពធាឃុ ច ឃធាទុពបជាតេច ករេហតត្ថាតិ៍ យហារាជឋត្ថាឌីតំ បត ច្ចារត្តកាចេ និត្ថេឃេច “បុរិរតេឃាកសា ត្ថេយ ឋត្ថា”តិ តឃក្កហាំ ឌិស្សតិ, ពស្មា អេយត្ថ៊ា តឃចរេត “យហារាជា, យហារាជស្មា”តិអាឌីតិ ចុត្តាតិ៍ ឃធា ហិ –

“ឲពត្យោត ចុរាឌាតំ, ឃំ តេឋិ យពឋាឃិកំ;

ឃស្ស តេ ពត្តយាតស្ស, ហត្ត្វា ចត្តោត យុត្តី”តិ

ឲត្ត “ហត្វា”តិ, “អត្តចត្តា កឃំ ឌាត”ត្តិ ឲត្ត បត “ចត្តា”តិ ច ច្ចារត្តស្ស បត្តិមេឃពចធតស្ស ចស្សតោតា “ក្កេកា, បជក្កា, ចិហកា”តិអាឌីតិបិ ច្ចារត្តាតិ បត្តិមេឃពចធតាតិ ករេហតត្ថាតិ ហោត្តិ៍ ឃធា ច “ចាចិតិ យាតិយត្តាចេ្យា, និក្កាមេលិ យយ បិលាចោ”តិ ឲត្ត “យត្តាចេ្យា”តិ, “ឃុត្តា ឃុត្តេហិ ឋំចាឋំ, កប្បឃចេ្យា បតិស្សតា”តិ ឲត្ត បត “កប្បឃចេ្យា”តិ ច ព្រិឃាបចស្ស ចស្សតោតា “កត្តចេ្យា, ក្សូឌចេ្យា, ឋឃចេ្យា”តិអាឌីតិបិ ករេហតត្ថាតិ ហោត្តិ៍ កណ្ហិ ច តាឌិឋាតិ បចទ្វបិតិ ឋាឋេត ឃុក្សលិ ក្សលិ, ពស្មា អេយត្ថ៊ាបិ តឃក្កាហចរេត “យហារាជា , យហារាជស្មា”តិអាឌីតិ ចុត្តាតិ៍ តឃក្កាហចរេត បត កហេលា អឋតិ ពធំ តាយិកបចយាលិ បរិបុណ្ណា កចិស្សត្តិ, ឋតិឃេច ពស្មិ បរិបុណ្ណា កចត្តិ៍

ពធា ហិ ត្យត្តចចេត អេតកឋតឋហស្សាតិ តាយិកបចាតិ ព្រិឃាបចាតិ ច បិជិឲក្តិ បិជិឲក្តិ ឲពចធតពហុចធតកាហិ ឋត្តហិ អដ្ឋហិ ចា តាយចិកត្តិហិ លត្តចុតិឃា ច អាព្យាតិកចចេតហិ ឃោឌិតាតិ ត ឋត្តិ, តឃចរេត បត ឋត្តិឃេច, ត្តតិ តឃចរេត “យហារាជា, យហារាជស្មា”តិអាឌីតិ អេយត្ថ៊ា ចបិតាតិ៍ “យហារាជា តិដ្ឋត្តិ, យហារាជា ត្យេយ្យាតិដ្ឋធា”តិ ត្តយាតិ បត “អធ តោ ចត្តារោ យហារាជា យហតិឃា ច ឃក្ខុរេឋតាឃ យហតិឃា ច ក្យូឃ្លុរេឋតាឃា”តិ ចស្សតោតា,

“ចត្តារោ តេ យហារាជា, ឋឃត្តា ចត្យោរា ឌិឋា;

ចត្តូឡហយាតា អដ្ឋំឃុ, ចតេ ពាបិលចត្តេចេ”តិ

ចស្សតោតា ច ចុត្តាតិ៍ “យហារាជ”ត្តិអាឌីតិបិ បិឡុក្ខត្យា បិឡុក្ខតឃត្យា ឌិស្វា ឲច ចុត្តាតិ៍ អឋយាឃេ “រាជំ, រាជេតា”តិអាឌីតិ ត បស្សាឃ, ពស្មា ឃុដ្ឋ ចិចារេពត្ថយិជំ ជាតំ៍ ត្តចត្យោចត្តំ ចិរេឌាតិតា ឌាតិពត្ថដ្ឋាតំ៍ ឋេច បតាឃស្មត្តា ត្យត្តចចេត ចា បេរិរាលិកាឃុ

ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩈᩩ ᩋᩈᨾᩣᩈᩮ “ᩁᩣᨩᩴ, ᩁᩣᨩᩮᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨸᩔᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳ, ᨲᨳᩣ ᩈᩣᨵᩩᨠᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨳ᪨ ᨠᩮᩣ ᩉᩥ ᨶᩣᨾ ᩈᨻ᩠ᨻᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᨧᨶᩮ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨸ᩠ᨸᨽᩮᨴᩴ ᨩᩣᨶᩥᨲᩩᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨸᨽᩥᨶ᩠ᨶᨸᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩮᩉᩥ ᨾᩉᩣᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩉᩥ᪨

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ –

“ᩅᩦᨲᨲᨱ᩠ᩉᩮᩣ ᩋᨶᩣᨴᩣᨶᩮᩣ, ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨸᨴᨠᩮᩣᩅᩥᨴᩮᩣ;

ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᩣᨲᩴ, ᨩᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣᨸᩁᩣᨶᩥ ᨧ”ᨲᩥ᪨

ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ , ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣᨶᩮᩣ᪨ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩴ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣᨶᩮᩣ᪨ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩣ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩮᩉᩥ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩮᨽᩥ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩪᩉᩥ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩪᨽᩥ᪨ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩔ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩪᨶᩴ᪨ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩣ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩮᩉᩥ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩮᨽᩥ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩪᩉᩥ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩪᨽᩥ᪨ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩔ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩪᨶᩴ᪨ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨶᩥ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩮᩈᩩ, ᨽᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾ, ᨽᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩮ, ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣᨶᩮᩣ᪨

ᨿᨾᨠᨾᩉᩣᨳᩮᩁᩁᩩᨧᩥᨿᩣ “ᨽᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩉᩩᩅᨧᨶᩴ ᩅᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ “ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩉᩥ ᨴᩮᩅᩮᩉᩥ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩪᩉᩦ”ᨲᩥ ᨭᩦᨠᩣᩅᨧᨶᩔ ᨴᩔᨶᨲᩮᩣ, “ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩪᨶᩴ ᩅᨧᩦᨥᩮᩣᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᨧ “ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩪᨶᩴ ᩅᩥᨾᩣᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᩃᨴ᩠ᨵᩁᩣᨣᩮᩣ ᨠᩣᨾᩣᩈᩅᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᨧ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩅᨧᨶᩔ ᨴᩔᨶᨲᩮᩣ, “ᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨸᨣᩩᨱᩴ ᨶ ᨽᩣᩈᩥᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨱᩦᨲᩴ ᨾᨶᩩᨩᩮᩈᩩ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩮ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉᨧ᩠ᨧᨽᩣᩈᩥᨲᩔ ᨧ ᨴᩔᨶᨲᩮᩣ “ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩪᩉᩥ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩪᨽᩥ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩪᨶᩴ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩮ”ᨲᩥ ᨸᨴᩣᨶᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᩑᨲᩣᨶᩥ ᨧᩪᩊᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨸᩥᨭᨠᨠᨧ᩠ᨧᩣᨿᨶᩮᩈᩩ ᨶ ᩋᩣᨣᨲᩣᨶᩥ᪨

ᩈᨡᩣ, ᩈᨡᩣ, ᩈᨡᩥᨶᩮᩣ, ᩈᨡᩣᨶᩮᩣ, ᩈᨡᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩈᨡᩴ, ᩈᨡᩣᩁᩴ, ᩈᨡᩣᨶᩴ, ᩈᨡᩥᨶᩮᩣ, ᩈᨡᩣᨶᩮᩣ, ᩈᨡᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩈᨡᩥᨶᩣ, ᩈᨡᩣᩁᩮᩉᩥ, ᩈᨡᩣᩁᩮᨽᩥ, ᩈᨡᩮᩉᩥ, ᩈᨡᩮᨽᩥ᪨ ᩈᨡᩥᩔ, ᩈᨡᩥᨶᩮᩣ, ᩈᨡᩦᨶᩴ, ᩈᨡᩣᩁᩣᨶᩴ, ᩈᨡᩣᨶᩴ᪨ ᩈᨡᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ, ᩈᨡᩥᨶᩣ, ᩈᨡᩣᩁᩮᩉᩥ, ᩈᨡᩣᩁᩮᨽᩥ, ᩈᨡᩮᩉᩥ, ᩈᨡᩮᨽᩥ᪨ ᩈᨡᩥᩔ, ᩈᨡᩥᨶᩮᩣ, ᩈᨡᩦᨶᩴ, ᩈᨡᩣᩁᩣᨶᩴ, ᩈᨡᩣᨶᩴ᪨ ᩈᨡᩮ, ᩈᨡᩮᩈᩩ, ᩈᨡᩣᩁᩮᩈᩩ᪨ ᨽᩮᩣ ᩈᨡ, ᨽᩮᩣ ᩈᨡᩣ, ᨽᩮᩣ ᩈᨡᩥ, ᨽᩮᩣ ᩈᨡᩦ, ᨽᩮᩣ ᩈᨡᩮ, ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨡᩥᨶᩮᩣ, ᩈᨡᩣᨶᩮᩣ, ᩈᨡᩣᨿᩮᩣ᪨

ᨿᨾᨠᨾᩉᩣᨳᩮᩁᨾᨲᩮᨶ “ᨽᩮᩣ ᩈᨡᩣ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩉᩩᩅᨧᨶᩴ ᩅᩣ᪨ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᨸᨶ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨠᨠ᩠ᨠᨭᨩᩣᨲᨠᩮ “ᩉᩁᩮ ᩈᨡᩣ ᨠᩥᩔ ᨶᩩ ᨾᩴ ᨩᩉᩣᩈᩦ”ᨲᩥ ᨴᩦᨥᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨡᩣᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᩣᩃᨸᨶᩮᨠᩅᨧᨶᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨾᨠᨾᩉᩣᨳᩮᩁᨶᨿᩮᩣ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨧᩮ ? ᨶᩮᩣ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ “ᩑᨲᩣᨴᩥᩈᩣ ᩈᨡᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩃᨻ᩠ᨽᩣ ᨾᩮ ᨩᩦᩅᨲᩮᩣ ᩈᨡᩣ”ᨲᩥ ᨾᨶᩮᩣᨩᨩᩣᨲᨠᩮ ᩈᨡᩣᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩑᨠᩅᨧᨶᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨻᩉᩩᩅᨧᨶᩈ᩠ᨾᩥᩴ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨮᨾᨸᨴᩮ ᨻᩉᩩᩅᨧᨶᩴ, ᨴᩩᨲᩥᨿᨸᨴᩮ ᨸᨶᩮᨠᩅᨧᨶᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨾᨠᨾᩉᩣᨳᩮᩁᩮᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᨸᨶᨻᩉᩩᩅᨧᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩈᨡᩣᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ “ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨡᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨽᩪᨲᩣᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᨠᩮᩣ”ᨲᩥ ᨸᩣᨮᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩮᨶ ᩈᨾᩣᩈᩮ ᩃᨻ᩠ᨽᨾᩣᨶᩔ ᩈᨡᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᨶᩣᨾᩥᨠᨸᨴᨾᩣᩃᩣ ᨽᩅᨲᩥ “ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨡᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨡᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨡᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨡᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᨶᨿᩮᨶ᪨ ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᩈᨾᩣᩈᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ – ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᨩᨶᩣᨶᩴ ᩈᨡᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩣ ᨩᨶᩣ ᩈᨡᩥᨶᩮᩣ ᩑᨲᩔᩣᨲᩥ

ឞន្តាឞេលា, ឃឆា ឞន្តាេចទីតិ។

អត្តា, អត្តា, អត្តាេតា។ អត្តាតំ, អត្តំ, អត្តាេតា។ អត្តតា, អេត្តត, អត្តេតហិ, អត្តេតភិ។ អត្តេតា, អត្តាតំ។ អត្តតា, អត្តេតហិ, អត្តេតភិ។ អត្តេតា, អត្តាតំ។ អត្តតិ, អត្តេតឞុ។ េភា អត្ត, ភេចន្តា អត្តា, េភាន្តា អត្តាេតា។

៦ត្ត បត អត្តំ តិរដ្ឋតាត បិឃាតិ េឞចតិ។

“ឞេច កន្ឋិ បញ្ញាលំ, ឈិប្យ’ឃត្តំ ឌហិឞ្សិ;

ឃិក៌ បត្វាត្យបត្តិច, ឃហត្តិ កឃេឃឞ្សតី”តិ

បិឡ្ជព្រាឞុ “អត្ត”ត្តិ ឥឞ្សតេតា “អត្ត”ត្តិ ឰាឈ ចុត្តំ, “អេត្តត ចា អត្តតិេឃត ចា”តិ បិឡ្ជព្ភាឥឞ្សតេតា បត “អេត្តតា”តិ។ ត្ធឡ្ជអតិទុត្តិឃំ បត “អត្តឞ្សា”តិ ចត្យត្តិលិដ្ឋឹតេឃកចចត់ អាកតំ, ៦តំ កណ្ឋាឃេត តិទុត្តិបិដេក ច ត ឌិឞ្សតិ។ កត្តឋិ បត “អេត្តឞ្វ”តិ អាកតំ។ ឞន្តាេតតាតិ ឞាដ្ឋកចំ ឌិតតត្តិ ឰ្ជេលិេកត្វា កេហតន្តាតិ។

“អាត្យា , អាត្យា, អាត្យាេតា។ អាត្យាតំ, អាត្យំ, អាត្យាេតា។ អាត្យេឃត, អាត្យេឃហិ, អាត្យេឃភី”តិអាឌិតា បុរិឞតេឃត ចត្វា “េភា អាត្យ, ភចេន្តា អាត្យា, អាត្យាេតា”តិ ចត្តព្វំ។

៣៧ អត្តឞឌ្ឍឞ្ស ឞឃាេឞ “កាចិតេត្តា, កាចិតត្តា។ កាចិតត្តំ, កាចិតេត្ត។ កាចិតេត្តត, កាចិតេត្តហិ, កាចិតេត្តភី”តិ បុរិឞតេឃេតច តាឃិកបឥឃាលិ េឃាេឌតន្តា។

ឞា, ឞា, ឞាេតា។ ឞាតំ, ឞាេត។ ឞាតា, ឞាេតហិ, ឞាេតភិ។ ឞាឞ្ស, ឞាតំ។ ឞាតា, ឞាេតហិ, ឞាេតភិ។ ឞាឞ្ស, ឞាតំ។ ឞាេត, ឞាេតឞុ។ េភា ឞា, ភចេន្តា ឞាេតា។ ឞា ចុច្ចតិ ឞុតេលា។

៦ត្ត ច “ត ឃត្ត ឞា ដ្ឋបដ្ឋិេតា េហាតិ។ ឞាច ចាេទត្តិ ឞ្វកេទ”ត្តិ តិឥឞ្សតបឥាតិ។ េកឋិ បត ឞាឞឌ្ឍឞ្ស ត្យតិឃាតតិឃាឌឹឞុ “ឞំ, េឞ។ េឞតា”តិអាឌីតិ ទ្វបិតិ ចឥត្តិ, តំ ត ឃុត្តំ។ ត ហិ តាតិ “ឞំ, េឞ។ េឞតា”តិអាឌីតិ ទ្វបិតិ ឰ្យឌ្ឍចចេត េចច អដ្ឋកថាឌឹឞុ ច តិទុត្តិបិដេក ច ឌិឞ្សត្តិ។ ៦ចំ បត តិទុត្តិបិដេក ចុត្តំ “ឞា តិដ្ឋតិ, ឞាេតា តិដ្ឋត្តិ។ ឞាតំ បឞ្សតិ, ឞាេត បឞ្សតិ។ ឞាតា កតំ, ឞាេតហិ កតំ, ឞាេតភិ កតំ។ ឞាឞ្ស ឌឹឃេត, ឞាតំ ឌឹឃេត។ ឞាតា តិឞ្សដំ, ឞាេតហិ តិឞ្សដំ, ឞាេតភិ តិឞ្សដំ។ ឞាឞ្ស បទិក្កេហា, ឞាតំ បទិក្កេហា។ ឞាេត បតិដ្ឋិតំ, ឞាេតឞុ បតិដ្ឋិតំ។ េភា ឞា, ភចេន្តា ឞាេតា”តិ, តឞ្មា តិទុត្តិបិដេក ចុត្តតេឃេតច តាឃិកបឥឃាលិ កេហតន្តា។

អត្រិទំ ចតុត្ថំ – យថា “សេហិ ទាសេហិ អលត្តកេដ្ឋេ”តិអាទីសុ បុល្លិង្គេ ចតុយាតស្ស “សកោ”ឡាតិ អត្តចាចកស្ស សសទ្ទស្ស “អត្តនោ អយន្តិ សោ”តិ ឲតម្បិ អតេ្ថ “សោ, សា៌ សំ, សេ៌ សេន, សេហិ, សេភិ៌ សស្ស, សានំ៌ សា, សស្មា, សម្ហា សេហិ, សេភិ៌ សស្ស, សានំ៌ សេ, សស្មិំ, សម្ហិ សេសុ”តិ បុរិសនយេន រូបានិ ករោន្តិ, ន តថា បុគ្គលវាចកស្ស សសទ្ទស្ស រូបានិ ករោន្តិ៍ យថា ច “ហិំសន្តិ អត្តសម្ភូតា, តចសារំវ សំ ផលំ៍ សានិ កម្មានិ តប្បេន្តិ, កោធសំ សេត’សត្ថុដ្ឋំ, ខីចក្កាហំ អគាហឃឹ”តិអាទីសុ នបុំសកលិង្គេ ចតុយាតស្ស សកម្មវាចកស្ស សសទ្ទស្ស “សំ, សានិ, សា៌ សំ, សានិ, សេ៌ សេន, សេហិ, សេភិ៌ សស្ស, សានំ៌ សា, សស្មា, សម្ហា សេហិ, សេភិ៌ សស្ស, សានំ៌ សេ, សស្មិំ, សម្ហិសេសុ”តិ ចិត្តនយេន រូបានិ ករោន្តិ, ន តថា បុគ្គលវាចកស្ស សសទ្ទស្ស រូបានិ ករោន្តិ៍ ឲចំ សន្តេ កស្មា តេហិ អាចរិយេហិ ទុតិយាតតិយាធានេ “សំ, សេ៌ សេតា”តិ ចុត្តំ, កស្មា ច បញ្ចមីធានេ “សា, សស្មា, សម្ហា”តិ ចុត្តំ, សត្តមីធានេ ច “សេ, សស្មិំ, សម្ហី”តិ ច ចុត្តំ? សច្ចមេតំ អការណំ, តក្កាហយទេ្តក គហិតំ អការណំ៍ បុគ្គលចាចកោ ហិ សាសទ្ទោ អាការន្តតាបកតិកោ, ន បុរិស ចិត្តសទ្ទាឌយោ ចិយ អការន្តតាបកតិកោ៍ ឃាឃ ឡាយស្ស ព្រាឌិសាតិ រូបានិ សិយុំ, សា ច បកតិ តត្ថិ៍ ន ចេចសា “រាឌា, ព្រាហ្មា, សខា, អត្តា” ឡាចេ្ចយាឌយោ ចិយ បឆមំ អការន្តការេច ឆត្វា បច្ឆា បដិលទ្ធអាការន្តតា, អថ ខោ តិច្ចយាការន្តតាបកតិកោ កោសទ្ទោ ចិយ តិច្ចយាការន្តតាបកតិកោ៍ តិច្ចយាការន្តតាបកតិកស្ស ច ឲចរូបានិ រូបានិ ន ករោន្តិ, តស្មា តិរុត្តិបិដកេ បកិត្តបដិសម្ភិទេត អាឃស្មតា ឃហាកច្ចាឃនេតត ន ចុត្តានិ៍ សចេបិ ឃទេញ្ញាឃ្យុំ “អត្តំ, អទេ្តតា’តិ ច ឌស្សនតោ ‘សំ, សេតា’តិ ឡាយាតិ បត កហេតព្ពានី”តិ៍ ន កហេតព្ពានិ “រាឌា, ព្រាហ្មា, សខា, អត្តា, សា, បុមា”ឡាចេ្ចយាឌីតំ អញ្ញាយញ្ញា បឌយាលិចេសេត ចិសឌិសត្តា តឃចេសេត កហេតព្ពាការស្ស អសម្ភចតោ៍ ព្រាឌិសេ ហិ ធានេ តឃក្កាហចេសេត គហណំ តាឃ សទោរាសំយេច សិឃា, តស្មា តឃក្កាហចេសេតបិ ន កហេតព្ពានិ៍

អបរម្បិ អត្រ ចតុត្ថំ – យថា ហិ “សាហិ តាទីហិ ខេត ឃត្តិ”តិ ចុទេ្ត “អត្តនោ តាទី”តិ, “សា តាទី”តិ ឲចំ អត្ថតោ ឡាត្ថិលិង្គស្ស កញ្ញាសទេ្ទត សទិសស្ស សាសទ្ទស្ស “សា, សា, សាយោ៌ សំ, សា, សាយោ៌ សាឃ, សាហិ, សាភិ៌ សាឃ, សានំ៌ សាឃ, សាហិ, សាភិ៌ សាឃ, សានំ៌ សាឃ, សាឃំ, សាសុ”តិ កញ្ញានយេន រូបានិ ករោន្តិ, ន តថា ឡាយស្ស បុគ្គលវាចកស្ស សាសទ្ទស្ស រូបានិ ករោន្តិ៍ ឲចំ សន្តេ កស្មា ខេត អាចរិយា តតិយាចតុត្ថចតុដ្ឋានេ ច “សាហិ, សាភី”តិ រូបានិ ឡាច្ឆន្តិ, កស្មា ច សត្តមីចតុត្ថចតុដ្ឋានេ “សាសុ”តិ? ឡាឌម្បិ អការណំ អាការន្តបុល្លិង្គត្តា៍ កស្មា ច បត ចតុត្ថិលចេ្ចកចចតុដ្ឋានេ បុគ្គលស្ស រស្សចេសេត “សស្ស”ឡាតិ រូបំ ឡាច្ឆន្តិ? ឡាឌម្បិ អការណំ បុគ្គលចាចកស្ស សាសទ្ទស្ស អាការន្តតាបកតិកត្តា៍ អាការន្តតាបកតិកស្ស ច សាសទ្ទស្ស យថា អការន្តតាបកតិកស្ស បុរិសសទ្ទស្ស “បុរិសស្សា”តិ ចតុត្ថិលចេ្ចកចចតរូបំ ករោតិ ឲចរូបស្ស រូបស្ស អភាចតោ៍ ខេតតេច អាឃស្មា កច្ចានេតា តិរុត្តិបិដកេ បុគ្គលចាចកស្ស សាសទ្ទស្ស រូបំ ឌស្សេន្តោ ចតុត្ថិលចេ្ចកចចតដ្ឋានេ បុគ្គលស្ស ទីឃចេសេត “សាស្ស”ឡាតិ រូបយាហ៍ កស្មា ច បត ខេត អាចរិយា ចតុទេ្តកចចតដ្ឋានេ “សាឃ”ឡាតិ រូបំ ឡាច្ឆន្តិ? ឡាឌម្បិ អការណំ, ឆបេត្វា ហិ អាការន្តិត្ថិលិង្គេ ឈសញ្ញតោ អាការតោ បរេសំ តាឌីតំ អាឃាទេសញ្ចា អការន្តតោ បុត្តបុំសកលិង្គតោ បរស្ស ចតុទេ្តកចចតស្ស អាឃាទេសញ្ចា អាការន្តបុល្លិង្គេ អឈតោ អាការន្តតោ បរស្ស ចតុទេ្តកចចតស្ស កត្ថចិបិ អាឃាទេសោ ន ឌិស្សតិ៍ តិរុត្តិបិដកេ ច តាឌិសំ រូបំ ន ចុត្តំ, អចចតំចេច ឃុត្តតាទំ ញាទ្ធចចនេត អដ្ឋកថាឌីសុ ច អភាវតោ៍ ឃា បតយេ្យាតិ តិរុត្តិបិដកំ តិស្សាឃ ញាទ្ធចចតញ្ចា បុគ្គលចាចកស្ស សាសទ្ទស្ស តាយិកបឌយាលិ ចុត្តា,

សាវេយច សារទេតា បទេច្ចតន្តា៉ ឲត្តាបិ ភាភាអទេត្តសុ ចត្តយាភាត់ លិក្ខត្តឃបរិឃាបត្ថាត់ សា ទេសា សំឃ្លាទេច្ចទេតាសំ តិណ្ហិ បគាត់ បកតិទ្វបស្ស ភាយិកបគយាលិសុ បគាត់ សឌិសាសឌិសតា គដ្ឋា៉

ឲត្ត សិឃា – ទេឃា តុទេយត្តិ សាសទេគ្គា “តំសគ្គទេត្ត ច សុភទេល ច សកយិច្ចទេត្ត ច ចត្តតី”តិ ឰទ្ធិទេតា, កឆំ តំ “សា”តិ ចុទេត្តទេយច “ឰយស្ស អត្តស្ស ចាចទេកា”តិ ឌាភត្ថីតិ? ភ ឌាភត្តិ, បទេឃាកចទេសភ បភ ឌាភត្តិ ទេលិកិឃឌភា ទេចច បល្ហិតា ច៉ បទេឃាកចទេសភ ហិ “សា យត្ថិ ភាកយាទុហិ, ភាតិពាឆ្គិច កុឌ្ឌាទ”ត្តិអាឌីសុ សាសគ្គស្ស តំសគ្គត្តតា ចិន្នាឃតិ, ឲចំ សាសទេគ្គា តំសគ្គទេត្ត ច ចត្តតិ៉ “ភ ឃត្ត សា ក្តបដ្ឋិទេតា ទេហាតិ៉ ភកចទេតា សាឌាតិយ្បិ សុត្តា សត្តា អយតទេសភាកិទេភា ភចត្តី”តិអាឌីសុ សាសគ្គស្ស សុភលចាចកតា ចិន្នាឃតិ៉

“អត្ថិ តទេចង់ បកតំ ឃសស្សិ,

តំ លឌ្ឋទេទ ភុឌ្ឌទេទ បិឃ្សទេទ ច;

ឌាភាសិ យំ ត្ថំ បទេគត្តបឌីចិ,

ក្តត្តិដ្ឋបិល្ហំ លភតំ សបិទេកា”តិ

ឲត្ត បភ សាសគ្គស្ស ទស្សភាចកទេលាភ “សបិទេកា”តិ បិត្យត្ថ ឌិតាតិ អត្ថំ អក្ខទេហត្តា “សាត់ សុភលាត់ ឰគំ យំសត្តិ ស”យិតិ អត្ថំ កទេហត្តា “សំ បចតីតិ សបិទេកា”តិ ចុត្តត្តិ គដ្ឋត្តា៉ អដ្ឋកចាឃំ បភ “សបិទេកាតិ សបិកចល្ហាទេលិ” ឰទេច្ចច ចុត្តំ៉ តយ្បិ ឲតទេគចត្តំ ឌីទេបតិ៉ ឲចំ សាសទេគ្គា សុភទេល ច ចត្តតិ៉ “សា គាទា ឌត្ថត់ បិឃា”តិ ចុទេត្ត បភ “សកា គាទា សត្តាត់ បិឃា”តិ អត្តឌីបភចទេសភ សាសគ្គស្ស សកចាចកតា បន្នាឃតិ៉ ឲចំ សាសទេគ្គា សកយិច្ចទេត្ត ច ចត្តតិ៉ ឰតិ សាសគ្គំ បទេឃាកចទេសភ ព្រាឌិសត្តស្ស ចាចទេកាតិ ឌាភត្តិ៉ អពោិគំ ចុច្ចតិ –

តំសគ្គទេត្ត ច សុភទេល,

សកស្ថិយ្បិ ច ចត្តតិ;

សាសទេគ្គា ទេសា ច ទេលា ទេពាទេឃ្យា,

បទេឃាកាត់ ចទេសភ ទេច៉

ວຸຕ຺ຕ ຈ ປາຬິຍໍ “ຕ ຍຕ຺ ນາ ອຸປຏ຺ຐິເຕາ ເທາຕີ”ຕິ ວຸຄຈຈຕປ຺ປເຍາຄຄສ຺ສຕເຕາ ຈ,

“ອນຕ຺ຕາ ກິຣ ຍໍ ຂຍ຺ຍາ, ຕາຕ ຕາຕາຕິ ກາຍເຣ;

ຣຏ຺ນາ ປຸຕ຺ຕຣ຺ເປຕ, ນາຈ ຈາເຣຕ຺ຕິ ນ຺ການ”ຕ຺ຕິ

ພທຸຈຈຕປ຺ປເຍາຄຄສ຺ສຕເຕາ ຈ, ຄິຣຸຕ຺ຕິປິຏເກ “ນາເຕາ”ຕ຺ຍາທິຄສ຺ສຕເຕາ ຈ “ນາ, ນາ, ນາເຕາ ນາຕໍ, ນາເຕ ນາຕາ”ຕິອາທິຕາ ນຸຕພຈາຈກສ຺ສ ນານຄ຺ສ຺ສ ຕາຍິກປຄຍາລີ ກທິຕາ

ອິຄາຕິ ປຸຍນຄ຺ສ຺ສ ຕາຍິກປຄຍາລີ ວຸຈ຺ຈເຕ –

ປຸຍາ, ປຸຍາ, ປຸຍາເຕາ ປຸຍາຕໍ, ປຸຍາເຕ ປຸຍາຕາ, ປຸຍຸຕາ, ປຸເຍຕ, ປຸຍາເຕທິ, ປຸຍາເຕກິ ປຸຍສ຺ສ, ປຸຍຸເຕາ, ປຸຍາຕໍ ປຸຍາຕາ, ປຸຍຸຕາ, ປຸຍາເຕທິ, ປຸຍາເຕກິ ປຸຍສ຺ສ, ປຸຍຸເຕາ, ປຸຍາຕໍ ປຸຍາເຕ, ປຸຍາເຕນຸ ເກາ ປຸຍ, ກຈເຕ຺ຕາ ປຸຍາ, ປຸຍາເຕາ “ເກາ ປຸຍາ”ຕິ ພທຸຈຈເຕ ຕເຍາປິ ເຕາເຍ຺ຍາ

ວຸຕ຺ຕ ປຕ –

“ອິເຍາ ຕສ຺ສ ປຂາຍຕ຺ຕິ, ຕ ປຸຍາ ຂາຍເຣ ກຸເລ;

ເຍາ ຂາຕໍ ປຸໍຊ຺ຊິເຕາ ປຕໍ຺ຍ຺, ອຏ຺ຏາຍາ ຕໍ ຍິເຍາກເຣ”ຕິ

ອຍໍ ປາຬິ ປຸຍນຄ຺ສ຺ສ ພທຸຈຈຕກາຈນາຄິກາ, ຄຈ຺ຈາຍເຕ “ເທ ປຸຍໍ”ຕິ ນາຕຸນາຣໍ ອາລປເຕກຈຈຕໍ ຊິສ຺ສຕິ ຕຄເຕເກາສຸ ປາຬິປ຺ປເຄເສສຸ ຈ ອຏ຺ຐກຄາສຸ ຈ ນາຕຸນາຣາຕໍ ອາລປຕຈຈຕາຕໍ ອຄສ຺ສຕເຕາ ຕ຺ຄຄ ຕ ຈຄາຍິ ຽປປຣິກ຺ຂິຕ຺ວາ ຍຸຕ຺ຕໍ ເຈ, ຄເທຕຕ຺ຍໍ “ຍສ຺ສິ ຕໍ ປຎ຺ຎຈຕ຺ຕິ ຍິສຍ຺ຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕ ປຕ ລກ຺ຂາຕຣຸກ຺ລຕ຺ວໍ ອາກຍຈເສຕຈາຕຸນາເຣາ ເທາຕິ, ຕ ສກາຈເຕາຕີ ຊຕ຺ວາ຺ ອຍຍາກາຣຕ຺ຕຈເສຕ ຕາຍິກປຄຍາລີ

“ເສາຍຸອສິຕ຺ວສທສ຺ສາຕໍ,

ន ចិន្តតិ បុមោ តទា;

អហោរត្តានមច្ចយេន,

និក្ខន្តោ អហមេកកោ”តិ ច,

“យថា ពាលិកយោគិម្ហិ ចិន្តតិ បុមោ សទា;

មេមេសុ កម្មយោគេសុ, កាមំ កាមេន្តិ វា តទា”តិ ច

បិញ្ញុមសទ្ទស្សេវ បន ឱការន្តស្សាបិ នាមិកបទមាលា យោជេតព្វា;

បុមោ, បុមា; បុមំ, បុមេ; បុមេន, បុមេហិ, បុមេភិ; បុមស្ស, បុមានំ; បុមា, បុមស្មា, បុមម្ហា, បុមេហិ, បុមេភិ; បុមស្ស, បុមានំ; បុមេ, បុមស្មិំ, បុមម្ហិ, បុមេសុ; ភោ បុម, ភវន្តោ បុមា; “ភោ បុមា”ន្តិ វា, ឯវំ បុមសទ្ទស្ស ទ្វិធា នាមិកបទមាលា ភវតិ;

ឥទានិ មិស្សកនយោ វុច្ចតេ –

បុមា , បុមោ, បុមា, បុមានោ; បុមានំ, បុមំ, បុមានេ, បុមេ; បុមានា, បុមុនា, បុមេន, បុមានេហិ, បុមានេភិ, បុមេហិ, បុមេភិ; បុមស្ស, បុមុនោ, បុមានំ; បុមានា, បុមុនា, បុមា, បុមស្មា, បុមម្ហា, បុមានេហិ, បុមានេភិ, បុមេហិ, បុមេភិ; បុមស្ស, បុមុនោ, បុមានំ; បុមានេ, បុមេ, បុមស្មិំ, បុមម្ហិ, បុមានេសុ, បុមេសុ; ភោ បុម, ភវន្តោ បុមានោ, ភវន្តោ បុមា; “ភោ បុមានោ, ភោ បុមា”ន្តិ វា;

ឥទានិ រាជសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលា វុច្ចតេ –

រាជា វុច្ចតិ បឋមេកោ; រាជា, រាជា, រាជិនោ; រាជានំ, រាជានេ; រាជិនា, រាជិនេហិ, រាជិនេភិ; រាជស្ស, រាជានំ; រាជា, រាជានេហិ, រាជានេភិ; រាជស្ស, រាជានំ; រាជានេ, រាជានេសុ; ភោ រាជ, ភវន្តោ រាជិនោ, ភវន្តោ រាជា;

ឥទានិ ព្រហ្មសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលា វុច្ចតេ –

ព្រហ្មា, ព្រហ្មា, ព្រហ្មានោ; ព្រហ្មានំ, ព្រហ្មានេ; ព្រហ្មិនា, ព្រហ្មេហិ, ព្រហ្មេភិ; ព្រហ្មស្ស,

ចញ្ញហឆយ្ញាត៌ ចញ្ញហឆយ្ញិតា, ចញ្ញហឆេយ្ញហិ, ចញ្ញហឆេយ្ញកិ៍ ចញ្ញហឆយ្ញស្សុ, ចញ្ញហឆយ្ញាត៌ ចញ្ញហឆេយ្ញ ចញ្ញហឆេយ្ញសុ៍ កេ ចញ្ញហឆយ្ញ, កចេត្តា ចញ្ញហឆយ្ញាតោ, កចេត្តា ចញ្ញហឆយ្ញា៍ "េកា ចញ្ញហឆយ្ញាតោ, េកា ចញ្ញហឆយ្ញា"ព្តតិ បុត្តចតយិ ទោឃ្យ, ឲចំ បច្ចូល្លឆយ្ញបទ្ទស្ស តាយិកបចយាលិ ឃោះតត្តា៍

ឲត្ត ច "េសឃ្យធាបិ កិល្លចេ ចត្តាទោ ឆត្យក្កហា ចញ្ញហឆយ្ញា"តិ ព្តចំ តិចស្សត៌ ព្តយិស្សំ បត បិត្យព្តឃំ "ចញ្ញហឆយ្ញា" ព្តតិ ពហុចចតចសេត អាកតត្តា ចញ្ញហឆយ្ញបទ្ទា អាកាទេត្តាតិបិ ខ្លាកាទេត្តាតិបិ អបុ្យសិទ្ទា តចត្តាត៌ ពហុចចតការេច ឥល្យូទូបត្តា៍ តធាបិ អរេយ្យ៉ា បចយាលិ អាកាទត្តចសេតេច ឃោះខិតា៍ ព្រាចិសេយុ ហិ ធាតេយុ ចញ្ញហឆយ្ញបទ្ទា អាកាទេត្តាតិបិ ខ្លាកាទេត្តាតិបិ ចត្តំ ឃុឌ្ឍេតច អបទិត្យត្តទូបត្តា៍ អញ្ញាឆ្និ បត បិត្យព្តប្យេចេស អតីច បទិត្យេត្តា ហុត្វា ខ្លាកាទត្ត ចញ្ញហឆយ្ញបទ្ទា ក្ជិតា ចិស្សតិ ក្យាលបទ្ទបណ្ណត្តិចាចកបទ្ទចសេត៍ តត្ត "ព្តស្សេត្ត ចស្ថិ ក្យបេលិ, ចញ្ញហឆេយ្ញាតិ ចិស្សុេតា"តិ ឲត្ត ចញ្ញហឆយ្ញបទ្ទា ខ្លាកាទេត្តា ក្យាលបទ្ទា៍ "ធាទោលសិឃំ ចញ្ញហឆេយ្ញា តាយ ទោខា ទជ្ឈ៍ កាទេឃិ"តិ ឲត្ត បត បណ្ណត្តិចាចកបទ្ទា៍ ឲចំ ខ្លាកាទេត្តា ចញ្ញហឆយ្ញបទ្ទា ក្ជិតា ចិទ្ទោ៍ តស្ស បត "ចញ្ញហឆេយ្ញា, ចញ្ញហឆយ្ញា៍ ចញ្ញហឆយ្ញុំ, ចញ្ញហឆេយ្ញ"តិ បុទិសតឃោត តាយិកបចយាលិ ទោឃ្យា, អាកាទេត្តាកាទត្តាត៌ ចសេត យិស្សកបចយាលិ ច៍ កចំ?

ចញ្ញហឆយ្ញា, ចញ្ញហឆេយ្ញា, ចញ្ញហឆយ្ញាតោ, ចញ្ញហឆយ្ញា៍ ចញ្ញហឆយ្ញាត៌, ចញ្ញហឆយ្ញុំ, ចញ្ញហឆយ្ញាេត, ចញ្ញហឆេយ្ញ៍ ចញ្ញហឆយ្ញិតា, ចញ្ញហឆេយ្ញត, ចញ្ញហឆេយ្ញហិ, ចញ្ញហឆេយ្ញកិ៍ ចញ្ញហឆយ្ញស្សុ, ចញ្ញហឆយ្ញាត៌ ចញ្ញអឆយ្ញិតា, ចញ្ញហឆយ្ញា, ចញ្ញហឆយ្ញស្ថា, ចញ្ញហឆយ្ញយ្យា ចញ្ញហឆេយ្ញហិ, ចញ្ញហឆេយ្ញកិ៍ ចញ្ញហឆយ្ញស្សុ, ចញ្ញហឆយ្ញាត៌ ចញ្ញហឆេយ្ញ, ចញ្ញហឆយ្ញស្និ, ចញ្ញហឆយ្ញយិ្យចញ្ញហឆេយ្ញសុ៍ កេ ចញ្ញហឆយ្ញ, កចេត្តា ចញ្ញហឆយ្ញាតោ, កចេត្តា ចញ្ញហឆយ្ញាតិ៍ ឲចំ បច្ចូល្លឆយ្ញា, បច្ចូល្លឆេយ្ញាតិ យិស្សកបចយាលិ ច ឃោះតត្តា៍

ព្តធាតិ ចិចដ្ឋចបទ្ទស្ស តាយិកបចយាលិ ចុច្ចេត –

ចិចដ្ឋចា, ចិចដ្ឋចា, ចិចដ្ឋចាតោ៍ ចិចដ្ឋចាត៌, ចិចដ្ឋចាេត៍ ចិចដ្ឋេចត, ចិចដ្ឋេចហិ, ចិចដ្ឋេចកិ៍ ចិចដ្ឋចស្ស, ចិចដ្ឋចាត៌ ចិចដ្ឋចា, ចិចដ្ឋេចហិ, ចិចដ្ឋេចកិ៍ ចិចដ្ឋចស្ស, ចិចដ្ឋចាត៌ ចិចដ្ឋេច, ចិចដ្ឋេចសុ៍ កេ ចិចដ្ឋច, កចេត្តា ចិចដ្ឋចា, កចេត្តា ចិចដ្ឋចាតោ៍

អឃំ តាយិកបចយាលិ "សេច បត អការស្តា អតការិឃំ បត្តាខតិ អទហំ ហោតិ សយ្ញាសយ្ញុទ្ទា េលិេក ចិចដ្ឋចា"តិ បិត្យព្តចស្សតេតា អាកាទត្តចសេត កធិតា៍ "េលិេក ចិចដ្ឋេចា"តិបិ បិត្យព្តចស្សតេតា បត ខ្លាកាទត្តចសេតបិ កេធតត្តា "ចិចដ្ឋេចា, ចិចដ្ឋចា, ចិចដ្ឋចំ, ចិចដ្ឋេច"តិ៍ យិស្សកចសេតបិ កេធតត្តា "ចិចដ្ឋចា, ចិចដ្ឋេចា, ចិចដ្ឋចាតោ, ចិចដ្ឋចា៍ ចិចដ្ឋចាត៌, ចិចដ្ឋចំ, ចិចដ្ឋចាេត, ចិចដ្ឋេច"ព្តតិ៍

ព្តធាតិ ចត្តហបទ្ទស្ស តាយិកបចយាលិ ចុច្ចេត – ចត្តហាតិ សេក្កា៍

ចត្តហា, ចត្តហាតោ។ ចត្តហាត៌, ចត្តហាតេ។ ចត្តហាតា, ចត្តហាតេហិ, ចត្តហាតេភិ។ ចត្តហិតោ, ចត្តហាត៌។ ចត្តហាតា, ចត្តហាតេហិ, ចត្តហាតេភិ។ ចត្តហិតោ, ចត្តហាត៌។ ចត្តហាតេ, ចត្តហាតេសុ។ ភោ ចត្តហ, ភចន្តោ ចត្តហាតោ។ អឆ ចា "ភោ ចត្តហា, ភោ ចត្តហាតោ"ព្ចុបិ។

ព្ចាតិ ទុត្តសិរសទ្ទស្ស តាយិកបទយាលិ ទុច្ចេព –

ទុត្តសិរា, ទុត្តសិរា, ទុត្តសិរាតោ។ ទុត្តសិរាត៌, ទុត្តសិរាតេ។ ទុត្តសិរាតា, ទុត្តសិរាតេហិ, ទុត្តសិរាតេភិ។ ទុត្តសិរស្ស, ទុត្តសិរាត៌, ទុត្តសិរា, ទុត្តសិរេហិ, ទុត្តសិរេភិ។ ទុត្តសិរស្ស, ទុត្តសិរាត៌។ ទុត្តសិរេ, ទុត្តសិរេសុ។ ភោ ទុត្តសិរ, ភាតន្តោ ទុត្តសិរាតោតិ។ "ទុត្តសិរោ"តិ ឰការន្តបិតោបិ ឌិស្សតិ។

ព្ចាតិ ឃុចសទ្ទស្ស តាយិកបទយាលិ ទុច្ចេព –

ឃុចា, ឃុចា, ឃុចាតោ, ឃុចាតា។ ឃុចាត៌, ឃុចំ, ឃុចាតេ, ឃុចេ។ ឃុចាតា, ឃុចេត, ឃុចាតេត, ឃុចាតេហិ, ឃុចាតេភិ, ឃុចេហិ, ឃុចេភិ។ ឃុចាតស្ស, ឃុចស្ស, ឃុចាតាត៌, ឃុចាត៌។ ឃុចាតា , ឃុចាតស្មា, ឃុចាតម្ហា ឃុចាតេហិ, ឃុចាតេភិ, ឃុចេហិ, ឃុចេភិ។ ឃុចាតស្ស, ឃុចស្ស, ឃុចាតាត៌, ឃុចាត៌។ ឃុចាតេ, ឃុចាតស្មិំ, ឃុចាតម្ហិ,ឃុចេ, ឃុចស្មិំ, ឃុចម្ហិ,ឃុចាតេសុ, ឃុចាសុ, ឃុចេសុ។ ភោ ឃុច, ឃុចាត, ភចន្តោ ឃុចាតា។

ព្ចមស្មិំ ជាតេ ឲកតេសេត អាការន្តតយោ ច សព្ចធា ឰការន្តតយោ ច ឲកតេសេត ច ឰការន្តតយោតិ ពយោ តយា ឌិស្សន្តិ។

យឈចសទ្ទស្សបិ "យឈចា, យឈចា, យឈចាតោ, យឈចាតា"តិអាឌិតា ឃុចសទ្ទស្សេច តាយិកបទយាលិយោជត៌ ព្យព្ចន្តិ ពទ្ធ។ តិទុត្តិបិដកេ បត "យឈចា ពិដ្ឋតិ, យឈចន្តោ ពិដ្ឋន្តិ។ យឈចន្ត៌ បស្សតិ, យឈចន្តេ បស្សតិ។ យឈចតា កត៌, យឈចន្តេហិ កត៌, យឈចន្តេភិ កត៌។ យឈចតោ ឌីយតេ, យឈចន្តាត៌ ឌីយតេ។ យឈចតា តិស្សដំ, យឈចន្តេហិ តិស្សដំ, យឈចន្តេភិ តិស្សដំ។ យឈចតោ បរិក្កហោ, យឈចន្តាត៌ បរិក្កហោ។ យឈចតិ បតិដ្ឋិត៌, យឈចន្តេសុ បតិដ្ឋិត៌។ ភោ យឈចា, ភចន្តោ យឈចន្តោ"តិ ព្យាលចាបទតយេត ទុត្ត៌, ពធា ទ្វេអតិទុត្តិយម្បិ។ ត៌ បិឡព្ចយា សំសត្តិ សេយតិ។ បិឡព្ចយញ្ហិ"សន្តោ យហាលិ តេចាតម្បិន្តោ បុទ្ធោ យត្យស្សក្ខតោ សយាតោ យឈោ តាយ យាលតេចា អតោហាសិ, ពម្ហា យឈចាតិ ទុច្ចតី"តិ ទុត្ត៌។ ឲតេត "យឈោតិ តាយំ អស្ស អត្ថីតិ យឈចា"តិ អត្ថិ អត្ថចាចកចត្តុបច្ចយចសេត បតសិទ្ធិ ឌស្សិតា ហោតិ, ពម្ហាស្ស ព្យាលចត្តុសទ្ទស្ស ចិយ ច តាយិកបទយាលិ យោជេតព្ចា។

ព្ចាតិ អទ្ធសទ្ទស្ស តាយិកបទយាលិ ទុច្ចេព – អទ្ធសទ្ទស្ស ហិ ឃំ កាលេ យក្កេ ច ចត្តយាតស្ស "អតីតោ អទ្ធា។ ឌីឃោ អទ្ធា

សុទុទ្ទមោ"តិអាទីសុ "អទ្ធា"តិ បទមត្តំ ហិ ទិស្សតិ, តំ "អទ្ធា ឥទំ មន្តបទំ សុទុទ្ទសំ"ន្តិអាទីសុ ឯកំសត្ថេ វត្តមានេន "អទ្ធា"តិ និបាតបទេន សមានំ។ និបាតានំ បន បទមាលា ន ហោតិ, នាមិកានំយេវ ហោតិ។

អទ្ធា, អទ្ធា, អទ្ធានោ។ អទ្ធានំ, អទ្ធានេ។ អទ្ធុនា, អទ្ធានេហិ, អទ្ធានេភិ។ អទ្ធុនោ, អទ្ធានំ។ អទ្ធុនា, អទ្ធានេហិ, អទ្ធានេភិ។ អទ្ធុនោ, អទ្ធានំ។ អទ្ធនិ, អទ្ធានេ, អទ្ធានេសុ។ ភោ អទ្ធ, ភវន្តោ អទ្ធា, អទ្ធានោ។

ឯត្ថ កិញ្ចិ បយោគំ ទស្សេស្សាម – តយោ អទ្ធា។ អទ្ធានំ វីតិវត្តោ។ ឥមិនា ទីឃេន អទ្ធុនា។ ទីឃស្ស អទ្ធុនោ អច្ចយេន។ បន្ថទ្ធុនោ បណ្ណរសេវ ចន្ទោ។ អហុ អតីតមទ្ធានេ, សមណោ ខន្តិទីបនោ។ អទ្ធានេ គច្ឆន្តេ បញ្ញាយិស្សតិ។ ឥច្ចាទយោ យោជ្យា។ អយម្បិ បនេត្ថ នីតិ វេទិតព្វា "អទ្ធានន្តិ ទុតិយេកវចនត្តវសេន ចតុត្ថីឆដ្ឋីពហុវចនវសេន ច យុត្តំ ហិ។ "អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ ហោតី"តិអាទីសុ ទីឃមគ្គវាចកេន "អទ្ធាន"ន្តិ នបុំសកេន សទិសំ សុតិសាមញ្ញវសេនាតិ។

ឥទានិ មុទ្ធសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលំ វក្ខាម –

មុទ្ធា, មុទ្ធា, មុទ្ធានោ។ មុទ្ធំ, មុទ្ធេ, មុទ្ធានេ។ មុទ្ធានា, មុទ្ធេហិ, មុទ្ធេភិ។ មុទ្ធស្ស, មុទ្ធានំ។ មុទ្ធានា, មុទ្ធេហិ, មុទ្ធេភិ។ មុទ្ធស្ស, មុទ្ធានំ។ មុទ្ធនិ, មុទ្ធេសុ។ ភោ មុទ្ធ, ភវន្តោ មុទ្ធា, មុទ្ធានោ។

ឯវំ អនេកវិធាបទេន វិសទិសបទានិ ភវន្តិ។ ឥតិ នានានយេហិ អនេកវិធាបទេន សទិសានិ វត្តាទីនិ វិសទិសានិ គុណវាទីនិ រាជសទ្ធាទីនិ ច អាការន្តបទានិ ទស្សិតានិ សទ្ធិំ នាមិកបទមាលាហិ។

ឯត្ថ យោគំ សចេ ធីរោ, ករេ បណ្ឌិតជាតិកោ;

តស្ស វោហារភេទេសុ, វិជម្ភេ ញាណមុត្តមំ។

ឥតិ នវង្គេ សាដ្ឋកថេ បិដកត្តយេ ព្យប្បថគតីសុ វិញ្ញូនំ

កោសល្លតាយ ករេត សទ្ទនីតិប្បករណេ

សវិនិច្ឆយោ អាការន្តបុល្លិង្គានំ បកតិរូបស្ស

ភាយិកបឍយាលិខិការេកា ភាយ

លេដ្ឋា បរិេឆ្វេឆា៍

ឫការក្ត អចល្លក្តតាបកតិក៍

អាការក្តបុ្យលិ្លក្ញុំ ភិដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៥. និគ្គហីតន្តបុល្លិង្គនាមិកបទមាលា

អថ បុព្ពាចរិយមតំ បុរេចរំ កត្វា និគ្គហីតន្តបុល្លិង្គានំ ភវន្ត គច្ឆន្តាទិកស្ស បកតិរូបស្ស នាមិកបទមាលំ វក្ខាម –

គច្ឆំ មហំ ចរំ តិដ្ឋំ, ទទំ ភុញ្ជំ សុណំ បចំ;

ជយំ ជរំ ចវំ មីយំ, សរំ កុព្ពំ ជវំ វជំ។

គច្ឆំ, គច្ឆន្តោ, គច្ឆន្តា។ គច្ឆន្តំ, គច្ឆន្តេ។ គច្ឆតា, គច្ឆន្តេហិ, គច្ឆន្តេភិ។ គច្ឆតោ, គច្ឆន្តស្ស, គច្ឆន្តានំ, គច្ឆតំ។ គច្ឆតា, គច្ឆន្តេហិ, គច្ឆន្តេភិ។ គច្ឆតោ, គច្ឆន្តស្ស, គច្ឆន្តានំ, គច្ឆតំ។ គច្ឆតិ, គច្ឆន្តេសុ។ ភោ គច្ឆំ, ភោ គច្ឆា, ភវន្តោ គច្ឆន្តោ។

គច្ឆាទីនិ អញ្ញានិ ច តំសទិសានិ ឯវំ ញេយ្យានីតិ យមកមហាថេរមតំ។ កិញ្ចាបេត្ថ តតិយេកវចនដ្ឋានាទីសុ “គច្ឆន្តេន, គច្ឆន្តា, គច្ឆន្តស្មា, គច្ឆន្តម្ហា, គច្ឆន្តស្មិំ, គច្ឆន្តម្ហី”តិ ឥមានិ បទានិ នាគតានិ, តថាបិ តត្ថ តត្ថ បយោគទស្សនតោ គហេតព្ពានិ។

តត្រ យមកមហាថេរេន អាលបនវចនដ្ឋានេយេវ “គច្ឆន្តោ, មហន្តោ, ចរន្តោ”តិអាទីនំ ពហុវចនត្តំ គមិតំ, បច្ចត្តវចនដ្ឋានេ ឯកវចនត្តំ។ កេហិចិ បន បច្ចត្តវចនដ្ឋានេ ឯកវចនពហុវចនត្តំ, អាលបនវចនដ្ឋានេ ពហុវចនត្តំយេវ គមិតំ។ “គច្ឆំ, មហំ, ចរ”ន្តិអាទីនំ បន អាលបនដ្ឋានេ ឯកវចនត្តំ។ មយំ បន ពុទ្ធវចនេ អនេកាសុ វាដ្ឋកថាសុ “គច្ឆន្តោ, មហន្តោ”តិអាទីនំ ពហុវចនប្បយោគានំ “គច្ឆំ, មហំ”ឥច្ចាទីនញ្ច សានុសារាលបនេកវចនប្បយោគានំ អទស្សនតោ “គច្ឆន្តោ ភារទ្វាជោ ស គច្ឆំ ន និវត្តតិ, មហន្តោ លោកសន្និវាសោ”តិអាទីនំ បន បច្ចត្តេកវចនប្បយោគានញ្ញេវ ទស្សនតោ តាទិសានិ រូបានិ អនិញ្ញាតព្ពានិ វិយ មញ្ញាម។ និរុត្តិបិដកេ បច្ចត្តាលបនដ្ឋានេ “មហន្តោ, ភវន្តោ, ចរន្តោ”តិអាទីនំ ពហុវចនត្តមេវ គមិតំ, ន ឯកវចនត្តំ។ តថា ហិ តត្ថ “មហំ ភវំ ចរំ តិដ្ឋ”ន្តិ គាថំ វត្វា “មហំ តិដ្ឋតិ, មហន្តោ តិដ្ឋន្តី”តិ ច, “ភោ មហា, ភវន្តោ មហន្តោ”តិ ច, “ភវំ តិដ្ឋតិ, ភវន្តោ តិដ្ឋន្តី”តិ ច អាទិ វុត្តំ។

ឯត្ថ បន “ភវំ, ភវន្តោ”តិ បទានិ យត្ថ “ហោន្តោ ហោន្តា”តិ ក្រិយត្ថំ ន វទន្តិ, តត្ថ “ភវំ គច្ឆតោ យា ភវន្តោ ឯវំ អវទុត្វា”តិអាទីសុ វិយ អញ្ញស្មិំ អត្ថេ បវត្តនតោ ឯកវចនពហុវចនានិ ភវន្តិ, តស្មា “សន្តោ សប្បុរិសា លោកេ”តិ ឯត្ថ “សន្តោ”តិ បទស្ស វិយ “អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា”តិ ឯត្ថ “អរហន្តោ”តិ បទស្ស វិយ ច “ភវន្តោ”តិ បទស្ស ពហុវចនត្តំ និញ្ញាតព្ពំ។ “មហន្តោ, ចរន្តោ, តិដ្ឋន្តោ”តិអាទីនំ បន ពហុវចនត្តំ ន និញ្ញាតព្ពំ វិយ អប្បដិភាតិ។ ន ហិ កត្ថចិបិ “សន្តោ, អរហន្តោ, ភវន្តោ”តិ បទវជ្ជិតានំ “គច្ឆន្តោ, មហន្តោ, ចរន្តោ”តិអាទីនំ អនេកបទសតានំ ពហុវចនត្តាបយោគេ បស្សាម។ តថា ហិ –

ពាច្ចត្ត កាត្តុនិ ផាតេ, “ខាត”មិច្ចាគេយា ឃថា;

និយុត្តិ តេចំ ពាច្ចត្ត, “កច្ឆន្តោ” ព្ទតិអាគេយា៓

ពាច្ចត្ត កាត្តុនិ ផាតេ, “សន្តោ” ព្ទច្ចាគេយាបិ ច;

និយុត្តិ តេចំ ពាច្ចត្ត, “កច្ឆន្តោ” ព្ទតិអាគេយា៓

“អទហន្តោ”តិ ពាច្ចត្ត, ឲកន្តេតេច និយុតិ;

តេចំ និយុត្តិ ពាច្ចត្ត, “កច្ឆន្តោ” ព្ទតិអាគេយា៓

អតេកាសតាបាទេធេស្ស, “ចិហទន្តោ”តិអាគិស្ស;

ឲកស្សបិ ពាហុកេត្ត, បចត្តិ ត ឰ និយុតិ៓

ពាហុចចតតេឃត, “កច្ឆន្តោ”តិ បគស្ស ហិ;

កហេហ សតិ ពាហេចា, តោសា និយុត្តិ សច្ចេតា៓

ឃតេឆកមិព្រឈេទ គេដ្ឋ, គដ្ឋា សាមីបិកា ឈទា;

តឆា ពាចណ្តចាឌិតេ្ត, “កច្ឆន្តោ”តិ បគស្ស ឰ៓

“ចិហទន្តោ”តិអាគិតំ, ពាចណ្តចាឌិតា សិឃា;

ទ្វបតេយា អតិដ្ឋោ ច, កេហតន្តោ អតេកឆា៓

ឯវំ សន្តេបិ យស្មា “និរុត្តិបិដកំ នាម បភិន្នបដិសម្ភិទេន មហាខីណាសវេន មហាកច្ចាយនេន កត”ន្តិ លោកេ បសិទ្ធំ, តស្មា ឥទំ ឋានំ បុនប្បុនំ ឧបបរិក្ខិតព្ពំ។ កិញ្ចាបេត្ថ ថេរេ ការវេន ឯវំ វុត្តំ, តថាបិ បាឡិញ្ញុតនយំ គរុំ កត្វា ជិនេន្ទនគវចននយេន អជិន្ទោ ពហុវចននយោ លទ្ធព្ពោ។ ឯវំ សតិ និគ្គហីតន្តស្ស នយោ សោកតោ ភវតិ។ អយំ បន អម្ហាកំ រុចិ –

“ភវំ ករំ អរហំ សំ, មហំ” ឥតិ បទានិ ច;

វិសេសានិ សមុទ្ទិត្តិ, អញ្ញមញ្ញាត្តិ លក្ខយេ។

“គច្ឆំ ចរំ វទំ តិដ្ឋំ, ទិន្នំ ភាវយំ វទំ;

ឋានំ បស្ស”ន្តិអាទីនិ, សទិសានិ ភវន្តិ ហិ។

១២ “ឋាន”ន្តិអាទីនិ, គច្ឆន្តិ បរិវត្តនេ;

វិភត្តិលិង្គវចន-វសេនាបិ វិការយេ។

១២ ទាវ ភវន្តសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលា វុច្ចតិ – ភវំសទ្ទោ ហិ “វទ្ធន្តោ, ហោន្តោ”តិ អត្ថេបិ វត្តតិ។ តេសំ វសេន អយំ នាមិកបទមាលា។

ភវំ, ភវន្តោ, ភវន្តា។ ភវន្តំ, ភវន្តេ។ ភវន្តេន, ភវន្តេហិ, ភវន្តេភិ។ ភវន្តស្ស, ភវន្តានំ។ ភវន្តា, ភវន្តស្មា, ភវន្តម្ហា, ភវន្តេហិ, ភវន្តេភិ។ ភវន្តស្ស, ភវន្តានំ។ ភវន្តេ, ភវន្តស្មិំ, ភវន្តម្ហិ,ភវន្តេសុ។ ហេ ភវន្ត, ហេ ភវន្តា។

១៣ “ភវំ, ភវន្តោ”តិអាទីនិ “វទ្ធន្តោហោន្តោ”តិអាទិនា អត្ថេន ឧទ្ធដ្ឋានិ។ តថា ហិ “សុចិជាតោ ភវំ ហោតិ។ ធម្មកាមោ ភវំ ហោតិ។ រាជា ភវន្តោ នានាសម្បត្តីហិ មោទតិ។ កុញ្ញរេនហោ គក្ខាម ឯកាធិដ្ឋោ, គក្ខាម បុនកាលេ គនេ្ខនភេន បុរតិ, ឧទកេ មត្តី ភវន្តេ ទហនោ ឧទកំ គក្ខាម ឧត្តរតី”តិ បយោគា ភវន្តិ, តស្មា អយំ នាមិកបទមាលា សារតោ បច្ចេតព្ពា។ ឯត្ថ ភវំសទ្ទមត្ត វទេន្តេន គច្ឆមានចរមានសទ្ទាទីសុ វិយ ភវន្តសទ្ទេ “ភវន្តោ, ភវន្តា”តិ បុរិសនយោបិ លព្ភតិ, នបុំសកលិង្គេ វត្តន្តេ “ភវន្តំ, ភវន្តានី”តិ វិវត្តនយោបិ លព្ភតិ។ ឯវំ វទ្ធនភវនត្ថវាចកស្ស ភវន្តសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលា វេទិតព្ពា។

អយញ្ច វិសេសោ “ភវន្តោ”តិ បទំ វទ្ធនភវនត្ថេ អញ្ញត្ថ វត្តមានំ ពហុវចនមេវ ហោតិ, យថា “ភវន្តោ អាគច្ឆន្តី”តិ។

ចន្ទកចតទេ្វស្ស ចត្តយាតំ ឧពចចតទេយច៎ អ៊េ្ហទេយ បទេឃាកា “អត្ថបុទេ្ហត កចទេត្តា ចិន្ណុតំ បិបុណាតិ៎ សយទេណត តាយ ទ្រាឌិទេសស្ស ពទេយ្យស្ស អញ្ញាចទេដេត កចិតន្តុំ, ឧចំ កចទេត្តា ហិ សយទេណា ស្សសយទេណា អស្សា”តិ៎ “កចំ” ឮតិ បឌំ បត ស្កកឃត្តាបិ ឧពចចតទេយច, តស្មា ឮគាតិ “កចំ អាតទេ្កា៎ កចទេត្តា អាកច្ឆន្តិ, អប្បសទ្កា កចទេត្តា ទេហាត្ត, យា ទេការេត្តា សទ្កយពត្តា”តិ ឧចយាឌិបទេឃាកទស្សតចទេសត ទេចាហារចិទេសទេស បចត្តំ អន្តាា អត្ត បដិច្ច អបរាបិ តាយិពបឌយាលិ ចុច្ចទេត –

កចំ, កចទេត្តា, ទេការេត្តា៎ កចត្តំ, កចទេត្តា៎ កចតា, ទេកាតា, កចទេត្តត, កចទេត្តហិ, កចទេត្តភិ៎ កចទេតា, ទេការេតា, កចត្តស្ស, កចត្តាតំ, កចតំ៎ កចតា, ទេកាតា, កចទេត្តហិ, កចទេត្តភិ៎ កចទេតា, ទេការេតា, កចត្តស្ស, កចត្តាតំ, កចតំ៎ កចតិ, កចទេត្ត, កចត្តស្មិំ, កចត្តយិ៎ ្យកចទេត្តស្ស៎ ទេកា, កចទេត្តា, ទេការេត្តា ឮតិ៎

ឧត្ត បត “ទេកា”ឮច្ចាឌីតិ តីហិ បឌាតិ ឃស្មា ទេចាហារចិទេសសបចត្តាតិ អាលបតបឌាតិ ទេហាត្តិ, តស្មា “អាចុទេសា, កទេត្ត”តិ បឌាតិ ចិឃ ទេកាសទ្កាឌិស្កបបឌចត្តាតិ ត កចត្តិ, “ទេកា បុរិស, កចទេត្តា ទ្រាហ្មណា, ទេការេត្តា សយណា, ទេកា រាជ”ឮច្ចាឌីស្ស ហិ បុរិសសទ្កាឌទេឃាទេឃច ទេកាសទ្កាឌិ ស្កបបឌចទេត្តា កចត្តិ៎ ឮឌ ច “កចំ អាតទេ្កា”តិ ឧត្ត កចំសទេ្ទត សយាតត្តាតិ “ទេកា, កចទេត្តា, ទេការេត្តា”តិ បឌាតិ ចុត្តាតិ, ត បត “ឌយុពាទេយា កចំ ទេហាតី”តិ ឧត្ត កចំសទេ្ទត សយាតត្តាតិ៎ បឌយស្មិំញាតទេយ ចន្ទតត្តចទេសត “ទេកា កចត្ត, កចទេត្តា កចត្តា, ទេការេត្តា កចត្តា”តិ ទេកាសទ្កាឌទេឃា អាលបតបឌាតំ ស្កបបឌាតិ កចត្តិ, ត ឝុតិឃស្មិំ តទេឃ៎ អាទេយឌិតចទេសត បត “ទេកា ទេកា, កចទេត្តា កចទេត្តា, ទេការេត្តា ទេការេត្តា”តិ បឌាតិ កចត្តិ ឃឆា “កទេត្ត កទេត្ត”តិ៎

អ៊េ្ហឌំ ក្ខឆាតុចទេសត សទេន្លបទេតា បិញ្ញុតិឌស្សតំ – ពស្មា កចំ ចិន្ទតយទេន្ណាតិស្សិទេតា៎ ពចំ បតាឃំ ទេកា តំ កចត្តំ ទេកាតយំ ឌាតិស្សាយិ៎ ឧចំ ទេកាតិ ទេតា អន្តទេដ្ឋា យាណទេចា ទ្រាហ្មណស្ស ទេបិក្លូទសាតិស្ស បដិស្សុត្តា៎ យា កចទេត្តា ឧចំ អចឝុត្ត៎ ឮយំ ទេការេត្តា តិសាទេយឆ៎ ឧចំ ទេកា បុរិស ឌាតាតិ, បិបឌយា អសន្ណាតា ឮទេច្ចយាឌិ៎ ឧត្ត “កចំ”ឮច្ចាឌីតិ ក្ខឆាតុយឃាតិ តាយបឌាតីតិ ទេចឌិតន្តាតិ៎

អបិច ទេតស្ស “ទេកា, កចទេត្តា, ទេការេត្តា”តិ ឮយាតិ តិបិតបឌាតិបិ ទេហាត្តីតិ ចចត្តទេបតន្តា៎ “ទេកា បុរិសា”តិអាឌីស្ស ទេតសំ តិបិតាតិបិតការទេច ចិចាទេឌា ត ពទេហឹទេឃា៎ ពច្ចាឃតស្មិំញា“ទេកា ទេព តុ”តិ ចុត្តំ៎ អន្តាត្ត បត “អាយត្តតទេត្ត តិបិទេតា”តិអាឌិ ចុត្តំ៎ តឆា ហិ តិទុត្តិយន្តាសាឃំ ចុត្តំ “ទេកាតិឌំ អាយត្តតទេត្ត តិបិទេតា៎ ទេសា ត ទេពចលំ ឧពចចតទេយច ទេហាតិ, អឆ ទេតា ពាហុចចតយិ ទេហាតីតិ ‘ទេកា បុរិសា’តិ ពាហុចចតប្បទេឃាទេកាបិ ពហិទេតា៎ ‘កចទេត្តា’តិ បឌំ បត ពាហុចចតទេយច ទេហាតីតិ ‘បុរិសា’តិ បុត ចុត្ត”ត្តិ៎ បិញ្ញុឃតិញា អដ្ឋពឆាស្ស ច តិបិតក្ខទេតា ទេកាសទេ្កា ឧពចចតពាហុចចតចទេសត ទ្វិឆា ឌិស្សតិ, ឮតទេទ បត ពាហុចចតចទេសទេតច ឌិស្សត្តិ៎ ទេតសំ តុ តិបិតបឌទេត្ត ទ្វបតិប្បាឌតកិច្ចំ តត្តិ៎ ទេតស្ស ទេកាសទ្កស្ស តិបិតបឌត្តា អាហច្ចកាសិទេត តិន្ទីចាលបទេត ឮត្តិលិក្តចិសទេឃា “ស្កឃុន្ត ទេកា បុត្តសិទេល, បទិប្លួច ទេកា បុត្តសិទេល”តិ បទេឃាទេកាបិ ឌិស្សតិ៎ អ៊េ្ហយា ទេកាសទ្កស្ស បចត្តិបទិឌីបតី កាឆាទេឃា –

“ឮទេតា ទេកា ស្សកតិ ពច្ឆ, ឃត្តស្សាតំ សហញ្ញតំ”;

ឲចយាគឹស្ម ទេការទ្ធោ, ឲ្កចចតទេកា យទេតា៝

“បស្សេឆ ទេកា ឡាយំ ក្សល-បុត្ត”យិទេច្ចចយាគិស្ម;

ពហុចចតទេកា ឲទេសា, ទេការទ្ធោតិ និការចទេឃ៝

បុក្កលិលបតេ ទេចច, ឆយុស្ស្យាលបតេបិ ច;

តិខ្ចិចាលបតេ ចាតិ, ទេការទ្ធោ តឹស្ម គិស្ស្យតិ៝

ឧ(ភ ឆយុាលបតយិ្យឲ្យកចចទេចាច លត្តុតិ;

ញ្ញាតទេទស្ម សិឃា ទេភក-ចទេចា ពហុចទេចាបិ ច៝

តិច្ឆិតញ្ញុំ ក្សហិបត់, ឆយុស្ស្យាលបតេ ឆ្សចំ;

“អច្ឆរិយំ ចត ទេកា”តិ, ញ្ញកទេយត្ត តិកស្ស្យតំ៝

ញ្ញច្ឆិតញ្ញុំ ក្សហិបត់, បុក្កលិលបតេ បត;

“ឲចំ ទេកា បុរិស ឧាភាហិ”, ញ្ញកទេយត្ត តិកស្ស្យតំ៝

ក្សហិបត់ អសត្តុយ្យំ, បុក្កលិលបតយិ្យញ្ញ;

អញ្ញុាហរិត្វា បិចទេក, អត្តំ “ទេកា ឲហិ”អាគិស្ម៝

ឈជាតឹតំ អាលបតំ, តិខ្ចិចាលបតំ កទេច;

ឌីចិច លេាកិយា លេាកេ, អាលបត្តិ ពេាធិ ព្យ៉

តិខ្ញីចាលបត់ អប៉្យ, អព្ធចិញ្ញាបតេ សិយា;

“ក្សមខ្ញ តេកា បុត្សិលេ”, ព្ពតិ បរិញ្ញព្ព តិតស្សត់៉

ឲព្ធ លិក្ខចិបល្លាឃំ, ពេធិ ព្ពន្ឋត្តិ បល្ហិតា;

តេឃំ យតេត តេកាតីតិ, លិក្ខុំ ចិបទិណាយតេយ៉

អធ ចា បត តេកាឃតេក្ខា, តិបិតេតា តេឃាបធំ ចិយ;

តេស្ថា ចិតេទាឈតា ភាស្ស, តិលិតេក្ខ ចតភក្ខតេយ៉

ឲចំ ឃតេត្តបិ តេកាឃតេក្ខា, ក្ខិលិតេក្ខតេយច បិយតេតា;

យស្ថា ធិតេដ្ឋា តតេតា ចិញ្ញា, ក្ខិលិតេក្ខតេយច តំ ចតេត៉

ព្ពត្តិលិក្ខុមិប្បយ្យតេត្ត, “តេកា”តិ ព្ពតិ បតេយាឌតេយ;

ឲចំចិធំ បតេយាគញ្ញោ ឃុប្បតេយាក់ ព្យសាព្រាចុំ៉

យតេខ្ញចំ ក្សប្បតេយាក់ច, សិយា ព្យតេយត្តិ តស្សិតំ;

“ក្សមខ្ញ តេកា បុត្សិលេ”, ព្ពន្ធាហន្ធបតត្តិ តេច៉

ក្សប្បតេយាក់ ភ តំ យស្ថា, តេចាហាទក្សឃតេលភ តេច;

ឌិតេភភ កាសិតេត ឈតេមូ, ក្សប្បតេយាកា ភ ចិខ្ញតេទ៉

ឥត្ថិលិង្គស្ស វិសយេ, ភោតិសទ្ទស្សយោជនំ;

កថិតំ នេយតីយន្តិ, យថា ឯវមុទីរិតំ។

ឯវំ ភវន្តសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលា បរិញ្ញាតយានុរូបំ ញត្វា វិភត្វា វត្តព្ពា។

ករោន្តសទ្ទស្ស បន –

ករំ, ករោន្តោ, ករោន្តា។ ករោន្តំ, ករោន្តេ។ ករោតា, ករោន្តេន, ករោន្តេហិ, ករោន្តេភិ។ ករោតោ, ករោន្តស្ស, ករោន្តានំ, ករោតំ។ ករោតា, ករោន្តា, ករោន្តស្មា, ករោន្តម្ហា, ករោន្តេហិ, ករោន្តេភិ។ ករោតោ, ករោន្តស្ស, ករោន្តានំ, ករោតំ។ ករោន្តេ, ករោន្តស្មិំ, ករោន្តម្ហិ, ករោន្តេសុ។ ភោ ករោន្ត, ភវន្តោ ករោន្តាតិ រូបានិ ភវន្តិ។

“ករោតោ ន ករិយតិ បាបំ”ន្តិ ឥទេវត្ថ ករោតោសទ្ទស្ស អត្ថិតាតិទស្សនំ។ ឥត្ថិលិង្គេ វត្តព្ពេ “ករោន្តី, ករោន្តិយោ”តិអាទិនា យោជេតព្ពានិ, នបុំសកលិង្គេ វត្តព្ពេ “ករោន្តំ, ករោន្តានិ”តិអាទិនា យោជេតព្ពានិ។

អរហន្តសទ្ទស្ស –

អរហំ, អរហន្តោ។ អរហន្តំ, អរហន្តេ។ អរហតា, អរហន្តេន, អរហន្តេហិ, អរហន្តេភិ។ អរហតោ, អរហន្តស្ស, អរហន្តានំ, អរហតំ។ អរហតា, អរហន្តា, អរហន្តស្មា, អរហន្តម្ហា, អរហន្តេហិ, អរហន្តេភិ។ អរហតោ, អរហន្តស្ស, អរហន្តានំ, អរហតំ។ អរហន្តេ, អរហន្តស្មិំ , អរហន្តម្ហិ, អរហន្តេសុ។ ភោ អរហន្ត, ភវន្តោ អរហន្តោ ឥតិ រូបានិ ភវន្តិ។

អយំ គុណវាចកស្ស អរហន្តសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលា។ “អរហា, អរហន្តោ, អរហន្តា”ឥតិ ច ឯតស្មិំរូបំ សមន្តបាសាទិកាយំ មនុស្សវិគ្គហដ្ឋានេ ទិស្សតិ។ ឧត្តរិមនុស្សធម្មបាឡិយំ បន “មយព្វាយ្យាអនរហន្តោ”តិ បទំ ទិស្សតិ។ អរហន្តំ, អរហន្តេ។ អរហតា, សេសំ វិត្ថារេតព្ពំ។ អយំ បណ្ណត្តិវាចកស្ស អរហន្តសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលា។

តថា ហិ “អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ។ អរហំ សុគតោ លោកេ។ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា”តិអាទីសុ អរហំសទ្ទោ យោ គុណវាចកោ។ “អរហា អហោសិ។ អហសិប្បអរហា លោកេ។ ឯកោ អរហា, ឯកសដ្ឋិ អរហន្តា លោកេ អហេសុំ។

ការេយ ចា ឃដី ចារេញ្ញា, តិរេត្ថ ចា ឃដី ចា ឆេល;

ឃត្វ អរហេត្តា ចិហរត្តិ, តំ ក្ទមិរាយណោឃ្យក៌ៈ

យឃញ្ចាយព្យាអតរហេត្តា”តិអាឌីសុ អរហាសង្កាឝេឃា បណ្ណត្តិចាចកាតិ ឥដ្ឋញ្ញាៈ ព្ទឆ ព្ទត្តិ៍តប៉ុសកលិដ្ឋចេសេត ចិសុំ ចតូព្ញាតេឃា អប្បសិន្ទ្ធោៈ ឃដី ឲចំ អាសចក្លូឃំ បត្តា ព្ទត្តី៍ កាធំ ចតូព្ញា, អាសចក្លូឃំ បត្តុំ ចិត្តុំ កាធំ ចតូព្ញាត្តិ? ព្ទត្តី៍ តាច “ឃំ ព្ទត្តី៍ អរហំ អស្ស សម្លាសម្ពុទ្ធោ”តិ ចចតេតា “អរហ”ត្តិ ចតូព្ញា ក្យណចេសេត, បណ្ណត្តិចេសេត បត “ព្ទត្តី៍ អរហា អហោសិ”តិ ចតូព្ញាៈ ចិត្តុំ បត ក្យណចេសេតច “អរហំ ចិត្តា”ត្តិ ចតូព្ញាត្តិៈ

សត្តុសទ្ទស្ស –

សំ, សេត្តា, សេត្តា, សត្តាៈ សំ, សត្តុំ, សេត្តៈ សតា, សេត្តត, សេត្តហិ, សេត្តភិ, សត្តុំៈ សេតា, សត្តុស្ស, សត្តាតំ, សតំ, សតាតំៈ សតា, សត្តា, សត្តុម្ហា, សត្តុព្យា សេត្តហិ, សេត្តភិ, សត្តុំៈ សេតា, សត្តុស្ស, សត្តាតំ, សតំ, សតាតំៈ សតិ, សេត្តា, សត្តុម្ហិ, សត្តុបិព្យាសេត្តសុៈ រកា សត្តុ, កចេត្តា សេត្តាតិ ទ្វិបិតិ កចត្តិៈ

ឲត្វ បត “អទ្ធា ហិ តាត សតេតស ឆេម្លោ”តិ ឌឃត្ថិសឌាតាកបិឍព្ទឍស្សតេតា “សតាត”ត្តិ ទុត្តុំៈ តត្វ ហិ សតេតសាតិ សតាតំ ឲសាតិ លេឆោ, រស្សត្តតិក្កហិតសរលិបចេសេត ច ទ្វិបតិដ្ឋាតំ ចេឌិតព្ញាៈ តធា ហិ តាដ្ឋកធាឃំ “អទ្ធា ឲក៌េសេត ឲស តាត សតាតំ បណ្ឌិតាតំ ឆេម្លោ សកាេចា”តិ អេត្វោ ទុរេត្តាៈ អឃំ ឃេ លេរិេក “សប្បុរិសា”តិ ច “អរិយា”តិ ច “បណ្ឌិតា”តិ ច ទុច្ចត្តិ, តោសំ ចាចកស្ស សត្តុសទ្ទស្ស តាមិកបឌយាលិៈ តប្បឌិសេឆស្ស បត អសំ, អសេត្តា, កាត្វចិ អសត្តា ព្ទច្ចបិៈ តធា ហិ “អសត្តា កិរ មំ ឌម្លោ, តាត តាតាតិ កាសរេ”តិ បិឍព្ទ ឌិស្សតិៈ “អសំ, អសត្តុំ, អសេត្តៈ អសតា”តិអាឌិតា ឃោរេឌតព្ញាៈ ព្ទមស្មិ អេត្វ “សេត្តា, អសេត្តា”តិយាតិ ពហុចចតកាតិេឃច កចត្តិ, ត កាត្វចិបិ ឲកចចតកាតិៈ កស្មា? បណ្ណត្តិចាចកត្តាៈ អញ្ញាត្រ បត “សេត្តា, ឝេត្តា”តិអាឌីសុ ឲកចចតាតិេឃច ឆេបត្វា ចិខ្ពុយាតត្វចាចកសេត្តាសទ្ទំ, កស្មា? អបណ្ណត្តិចាចកត្តាតិ ឥដ្ឋព្ញាៈ

ព្ទឝាតិ បណ្ណត្តិចាចកាតំ តោសំ កាតិចិ បឃោកាតិ កឆឃាយ –

សេមតិ អសតា អសំៈ ឃំ ឃត្យិរាឌ កឌតិ, សត្តុំ ចា ឃដី ចា អសំៈ ត សា សកា ឃត្វ ត សត្តុំ សេត្តាៈ អសេត្តា តិរេឃំ ឃត្តិ, សេត្តា សក្កបរាឃណាៈ អសេត្ត តោបរេសចេឃ្យ, សេត្ត រសចេឃ្យ បណ្ឌិតោៈ សត្តុំរេច សយារេសចៈ សតំ ឆេម្លោ ព្ទច្ចេចយាឌឹតិ កចត្តិៈ

ឃោ បតេយក្ខិ បឌយាលិឃំ “សត្តុំ”តិ អឃំ សទ្ទោ តតិឃាបញ្ចមីពហុចចតចេសេត ឃោឌិតោ, ឃោ ច លោ សេត្តតិ

អការន្តូបកតិចនេត, អញ្ញាត្ត បត “សត្ថិ”តិ ត្ថការន្តូបកតិចនេត ឈោះឌតន្ថោ៉ តឆា ហិ សត្ថិតិ សប្សុទិនេសា តិត្ថាតទ្ធា, ស្វុត្វទាឌិចចត់ ចា ៤ុត់ សត្ថិតិ៉ សន្ថោ ចាឃយត្វោ សាដ្ឋកឆាឃ “ពាហុនេយ្យត់ អសត្ថិ ឌាតនេចគា”តិ ត្ថយាឃ បិញ្ញត្ថឃា “សន្តោ ហនេច សត្ថិ បនេចឥយត្តិ”តិ ត្ថយាឃ ច ឌឹនេបតន្ថោ៉

អាលបនេត ច បច្ចន្តេ, តតិឃាបញ្ចាឃឹស្ម ច;

សយាសឃិព្ទ ឈោះឌយ្យ, សត្ថិសទ្ទ ស្វុនេយឆនេសា៉

អព្រាឃំ ឈោះឌតា – នេកា សត្ថិ តិដ្ឋ, សត្ថិ តិដ្ឋតិ, សត្ថិ សហ កច្ឆតិ, សត្ថិ អនេបហិ, អសត្ថិទ្វនេបិ ប្វុទិនេសា៉ ឃស្មា បតាឃំ សាសតាត្វុក្វលិ, តស្មា ត្ថឃិស្សា តឥត្វុក្វលត្តិ ឥនេស្សត់ុ ត្ថឆ សាសតនេតា បនេឃាក ឥនេស្សស្សាយ អតក្កាចចនេទ ចិចិន្តេត ស្វុកតបិញ្ញត្ថតនេឃ នេសាត្វុត់ ចិសាទឥយតិបដិលិកត្វំ៉ ត់ ឃឆា? ពាហុនេយ្យត់ អសត្ថិ ឌាតនេចឥ, ឃំ ត់ ចាលឌិតា’កិប្វុឌឃាយ៉ សត្ថិ ក្វុនេន្ថាឆ សត្វចំ៉ ឃំ សាលចតស្វិ៍ នេសតនេកា, បិបកយ្ហុយកទិ អសត្ថិទ្វុំ៉ អាតាំនេឆាឃំ អសត្ថិទ្វនេបិ៉ អសនេយ្វាឥនេកា ឆន្ថេ អសត្ថិទ្វនេបិ”តិ ៎ តត្វ អាលបតចចនេត ឌិនេដ្ឋនេឃច បច្ចត្តចចត់ បិញ្ញត្ថឃំ សទ្វុបនេតា អតាកតឃ្បិ ឌិដ្ឋនេយច នេហាតិ៉ តឆា កទេហចចនេត ឌិនេដ្ឋនេឃច តិស្សក្កចចតឃ្បិ ឌិដ្ឋនេយច នេហាតិ៉ សយានេស សទ្ទទ្វនេប ឌិនេដ្ឋនេឃច ញ្យានេស សទ្ទទ្វុំ ឃឆាសឃ្ហុចំ ឌិដ្ឋនេយច នេហាតិ ឥនេបត្វា “នេហត្វុសត្វាទឥស្សុត”ត្តិអាឌិតិ៉ តត្វ ច តិត្ថាតចាចនេកា នេច, សត្ថិសន្ថោ ត្ថត្តិលិន្តោ សត្តិចិស្វុទ្ធិ តិត្ថុតិសន្ថា ចិឃ, នេសា ច ឃយកឃហានេឆទនេត ទត្តិតនេឃត ឈោះឌតន្ថោ៉ សន្ថោសឃិការត្តិត្តិលិដ្ឋាត់ សាឆាទនេហា ហិ នេសា តនេឃា៉ ស្វុត្វទត្វចាចនេកា នេច, អក្កិ ទត្តិ អដ្ឋិតនេឃហិ ឈោះឌតន្ថោ ចាច្ចលិដ្ឋតា៉ “សត្ថិឆយ្ហុត់ តិត្ថាត”ត្តិ ៤ុត្វ ហិ ស្វុត្វទឆយ្ហុត់ តិត្ថាតត្តិ អនេត្វោ៉ ៤ុចំ បិញ្ញត្ថតឃចនេសត អាលបតាឌឹស្វុ បញ្ចាស្វុ ធានេតស្វុ សត្ថិសទ្ទស្សុ បចត្តិ ពាត្វា ប្វុត អដ្ឋកឆាតឃចនេសតបិ តប្យចត្តិ នេចឌិតន្ថោ៉ កចំ? ឃស្មា សកាឆាចក្កុស្ស អដ្ឋកឆាឃំ “សន្តោ ‘សត្ថិហិ សទ្ធិ សត់ ឆនេយ្វា ត ឌទំ ភ្ជនេបតិ’តិ បនេចឥយត្តិ”តិ ត្ថយស្វិ៍ បនេឥនេស “សត្ថិហិ”តិ ហិចចតចនេសត សទ្ទទចតាចិនេសនេសា អដ្ឋកឆាចទិនេឃហិ ឥស្សិនេតា, តស្មា សត្ថិសន្ថោ សន្ថោស្វុបិ ចិកត្តិចចនេតស្វុ ឈោះឌតន្ថោ៉ អព្រាឌំ ចតាយ –

កទ្វុ “សត្ថិហិ សទ្ធិ”ត្តិ, អត្វំ កាឃិស្វុ បិញ្ញត្ថឃា;

ឃនេតា តនេតា សត្ថិសទ្ទំ, ឌឹនេទា សន្ថាត្វ ឈោះឌនេឃ៉

“អសត្ថិទ្វនេបិ”ត្ថតិបិ, សយាសចិសនេឃ ស្វុត់;

ឃស្មា តស្មា សត្ថិសទ្ទំ, ចិត្ថោ សន្ថាឆិ ឈោះឌនេឃ៉

“ឱបចេឝេយ្យាត្យសារេសេយ្យ , អសញ្ញា ច តិចារចេយ”តិ ឧត្ត បត “អសញ្ញា”តិបទំ ចិចិព្រាចុត្តិស្ស តច្ឆិតបច្ចយេស្ស ឈ្យបច្ចយចេសេត តិប្បត្តិយុបិកាតត្តិ ចេទិតព្ពំ៉ា កធំ? យេក្យេយ្យត អសញ្ញិស្ស កចំ អសញ្ញំ៉ា កិំ តំ? អក្សុលំ, តេតា អសញ្ញា អក្សុលឆយ្យា តិចារចេយ ច, ក្សុលឆយ្យ បតិដ្ឋបេយ្យាតិ អតេ្តា៉ា “អយេ្យអសញ្ញាហិ ចាចាហិ ចិកេ្កាសយាតា តិដ្ឋាហិ សត្តិហិ តតិស្សត្តិ”តិ ឧត្ត ព្យ អសញ្ញិតំ ឧតាតិ អសញ្ញា, ត ចា សញ្ញិតំ ឧតាតិបិ អសញ្ញាតិ តិព្ពចតំ, ឈ្យបច្ចយចេសេត ច បទសិទ្ធិ ចេទិតព្ពា៉ា ឃា ច បតេត្ត អយេត្តា សត្តសដ្ឋស្ស “សំ, សតេ្តា៉ា សំ, សត្តំ, សតេ្ត”តិអាទិតា បទយាលិ ទស្សិតា, តត្ត “សយេតិ អសតា អស”ត្តិ បិឡព្ពាឃំ “អស”ត្តិ បទេ ទិដ្ឋេយេច “ស”ត្តិ បទំ បិឡព្ពាឃំ អតាកតយ្យិ ទិដ្ឋយេច ហោតិ ឃុកព្យអការេចត ចិដ្ឋយាតតារេតព្ពា៉ា ឧចំ ទិដ្ឋេត អទិដ្ឋស្ស កហណំ ចេទិតព្ពំ៉ា អធ ចា “អស”ត្តិ ឧត្ត ត សំ អសត្តិ សយាសចិក្កហចេសេតាឆិកត្តព្ពត្តា “ស”យិតិ បទំ ទិដ្ឋយេច ហោតិ៉ា ឧចយព្ពាព្រាបិ តយោ៉ា តព្រ សត្តិ សប្បុរិសោ៉ា អសត្តិ អសប្បុរិសោ៉ា ព្ពត្តិលិង្កេចត្តព្ព “អសតិ, អសា”តិ ទ្វបិតិ កចត្តិ៉ា “អសតិ, អសតិ, អសតិយោ, អសា៉ា អសតិ, អសតិ, អសតិយោ៉ា អសាឃ, អសតិឃា, អសតិហិ, អសតិគិ៉ា អសតិឃា, អសតិត”ត្តិ ចក្លយាត ព្ពត្តិតយេត តាយិកបទយាលិ យោទេតព្ពា៉ា

ឧត្ត បត “អសា លេកិត្តិយោ តាយ, ចេលិ តាសំ ត ចិដ្ឋតិ៉ា យា ច ចសំ អសតិតំ តិកេឆ្ន”តិអាទិតិ ទស្សិតព្ពាតិ៉ា អសាតិ ចេត្ត អសតិតិ ច សយាតត្វា, អសត្តខាតិកាតិ ហិ តេសំ អតេ្តា៉ា ឃស្មា បត ខាតកដ្ឋកធាឃំ “អសាតិ អសតិយោ លិយិកា, អធ ចា សាតំ ចុច្ចតិ ស្សុលំ, តំ តាស្ស តត្តិ, អត្តតិ បដិតាទ្ធចិត្តាតំ អសាតយេច ទេត្តិតិបិ អសា , ទ្យក្លា, ទ្យក្លចត្តក្សាតិ អតេ្តា”តិ អត្ថំ សំចេល្លាសំ, តស្មា សាតំ តត្តិ ឧតិស្សត្តិ អសាតិ អតេ្ត “អសា”តិ បទស្ស ឃធា ទិតេ្តា អស្សាទោ ឧត្តាតិ ទិត្តស្សត្តិបទស្ស លុត្តត្តរក្លស្ស “ទិត្តស្សំ, ទិត្តស្សាតិ៉ា ទិត្តស្ស”ត្តិ ចិត្តតយេត តាយិកបទយាលិ យោទេតព្ពា, តធា “អសា, អសា, អសាយោ៉ា អសំ, អសា, អសាយោ៉ា អសាឃា”តិ កព្ពាតយេត យោទេតព្ពា៉ា

ឧត្ត ច យោ អយេត្តា “សតេ្តា”ព្ពតិ សទេ្ធា ទស្សិតោ៉ា សោ កត្តចិ ឧកចចតពហុចចតការេចត សំចិដ្ឋយាតសទ្ធស្សត្តយ្យិ ចទតិ, តស្ស ចេសេត អឃំ តាយិកបទយាលិ –

សតេ្តា, សតេ្តា, សត្តា៉ា សត្តំ, សតេ្ត៉ា សតា, សតេ្តត, សតេ្តហិ, សតេ្តគិ៉ា សតោ, សត្តស្ស, សតំ, សត្តាតំ៉ា សតា, សត្តា, សត្តស្មា, សត្តយ្យា សតេ្តហិ, សតេ្តគិ៉ា សតោ, សត្តស្ស, សតំ, សត្តាតំ៉ា សតិ, សតេ្ត, សត្តស្មិំ, សត្តយ្យិស្សតេ្តស្ស៉ា គោ សត្ត, កចតេ្តា សតេ្តា, កចតេ្តា សត្តា៉ា

ឧត្ត បត “អឃំ លោ កិក្លចេ អដ្ឋយោ កតេ្ត អស្សាខាតិយោ សតេ្តា សំចិដ្ឋយាតា លេកស្មិំ៉ា ចត្តារោយ កិក្លចេ បុក្កលិ សតេ្តា សំចិដ្ឋយាតា លេកស្មិំ៉ា អសតា ព្យឆ្នា យុសា អក្សតេត អញ្ញាចិក្លត្តិ៉ា កចេ លោ សតិ ខាតិ ហោតិ”ព្ពេច្ចយាទិតិ បយោកាតិ កចត្តិ៉ា “សក្លារេស្ស លោ សតិ ចិព្ពាណំ ហោតិ”តិអាទិស្ស បត សតិសទ្ធា ចចតចិបល្លាសចេសេត ឍិតោតិ កេហតព្ពា៉ា

តព្រ ឧកចចតពហុចចតចេសេត ទ្វិឆា ឍិតេស្ស សតេ្តាសទ្ទេស្ស ពហុចចតសតេ្តាសទ្ធំ ឌេបត្តា សេសា សយាតសទ្ធស្សត្តយ្យិ ចទត្តិ, តស្មា “សតេ្តាតិ សយាតោ, សត្តាតិ សយាតា”តិអាទិតា អតេ្តា កេធតព្ពា៉ា សយាតោតិ ព្ពយស្ស ច “ហោតេ្តា”តិ អតេ្តា “បហុ សយាតោ ចិបុលត្តចិត្តិ, កិំ កាតណា យេ ត កតោសិ ទ្យក្ល”ត្តិអាទិស្ស ចិឃ៉ា បយោកាតិ បត –

“យោ មាតរំ បិតរំ វា, ជិណ្ណកំ គតយោព្ពនំ;

បហុ សន្តោ ន ភរតិ, តំ បរាភវតោ មុខំ.

ឥធេវ តិដ្ឋមានស្ស, ទេវភូតស្ស មេ សតោ;

បុនរាយុ ច មេ លទ្ធោ, ឯវំ ជានាហិ មារិសា”តិ

ឯវមាទីនិ ភវន្តិ.

អបិច សន្តសទ្ទោ យស្មា “កិលន្តោ”តិ ច “ឧបសន្តោ”តិ ច “និរុទ្ធោ”តិ ច អត្ថំ វទតិ, តស្មា តេសំ វសេន សន្តសទ្ទស្ស “សន្តោ, សន្តា. សន្តំ, សន្តេ. សន្តេនា”តិ បុរិសនយេន នាមិកបទមាលា វេទិតព្ពា. ឯត្ថ ច “សន្តោ តសិតោ. ទីឃំ សន្តស្ស យោជនំ. សន្តោ ទន្តោ និយតោ ព្រហ្មចារី. សន្តោ និរុទ្ធោ អត្ថង្គតោ អព្ភត្ថង្គតោ”តិអាទីនិ បយោគានិ. នបុំសកលិង្គេ វត្តព្ពេ “សន្តំ, សន្តានី”តិ ចិត្តនយេន នាមិកបទមាលា. សា ច “សំវិជ្ជមានំ សមានំ កិលន្តំ ឧបសន្តំ និរុទ្ធ”មិតិ អត្ថទីបកា ភវតីតិ វេទិតព្ពា. អថ វា “ឧបាទានេ ខោ សតិ ភវោ ហោតី”តិអាទីសុ នបុំសកប្បយោគទស្សនតោ សន្តសទ្ទស្ស សំវិជ្ជមានត្ថវាចកត្តេ តតិយាបញ្ចមីចតុត្ថីឆដ្ឋីសត្តមីឋានេ “សតា, សតោ, សតំ, សតី”តិ បទានិ អធិកានិ វត្តព្ពានិ, សេសានិ ចិត្តនយេន ញេយ្យានិ. ឥត្ថិលិង្គេ បន វត្តព្ពេ “សន្តា, សន្តា, សន្តាយោ. សន្តំ, សន្តា, សន្តាយោ. សន្តាយា”តិ កញ្ញានយេន ច, “សន្តី, សន្តី, សន្តិយោ. សន្តិំ, សន្តី, សន្តិយោ. សន្តិយា”តិ ឥត្ថីនយេន ច នាមិកបទមាលា យោជេតព្ពា. ឯតាសុ បន “សំវិជ្ជមានា កិលន្តា ឧបសន្តា និរុទ្ធា”តិ អត្ថទីបកា ភវតិ, ឯត្ថ បយោគា សុវិញ្ញេយ្យាវ. ទុតិយា បន “សំវិជ្ជមានា សមានា”តិ អត្ថទីបកា ភវតិ. តថា ហិ “សន្តី អាបត្តិ អាវិកាតព្ពា”តិ ឯត្ថ សំវិជ្ជមានា “សន្តី”តិ វុច្ចតិ.

“យាយ មាតុ ភតោ បោសោ,

ឥមំ លោកំ អវេក្ខតិ;

តម្បិ បាណទទិំ សន្តិំ,

ហន្តិ កុទ្ធោ បុថុជ្ជនោ”តិ

ឯត្ថ បន សមានា "សន្តី"តិ វុច្ចតិ។ អបរាបិ ឥត្ថិលិង្គេ វត្តន្តេ បទមាលា វេទិតព្វា។ សន្តិសទ្ទស្ស ហិ សំវិជ្ជមានសទ្ទត្ថវាចកត្តេ "ជាតិយា ខោ សតិ ជរាមរណំ ហោតី"តិអាទិកា ឥត្ថិលិង្គប្បយោគទស្សនតោ សត្តមីដ្ឋានេ "សតិ, សតិយា, សតិយំ, សន្តិយា, សន្តិយំ, សន្តីសុ"តិ រូបានិ វត្តព្វានិ។ សេសានិ ឥត្ថិនយេន ញេយ្យានិ។ អយំ តតិយា, ឯត្ថ ច "អសន្តិយា អាបត្តិយា តុណ្ហីភវិតព្វ"ន្តិ បាឡិ "សន្តិយា"ឥច្ចាទីនំ អត្ថិភាវេ និទស្សនំ។ អបរោ នយោ – សតីសទ្ទស្ស "សមានា"តិ ឥមស្មិំ អត្ថេ "យា ត្វំ វសសិ ជិណ្ណស្ស, ឯវំ ទហរិយា សតី"តិ ច "យេ តំ ជិណ្ណស្ស បាទំសុ, ឯវំ ទហរិយំ សតិ"ន្តិ ច បាឡិទស្សនតោ "សតី, សតី, សតិយោ។ សតិំ, សតី, សតិយោ។ សតិយា"តិអាទីនិបិ រូបានិ យោជេតព្វានិ, សំយោគេ នការលោបេ សតេ វា។

ឥទានិ "សន្តោ, សន្តា"តិ បទទ្វយស្ស បយោគនិទ្ធំ កថយាម បយោគេសុ សោតូនំ អសម្មោហត្ថាយ។ តថា ហិ "សប្បុរិសា"តិ វា "បណ្ឌិតា"តិ វា ពហុវចនវសេន អត្ថេ វត្តមានេ "សន្តោ ទន្តោ"តិ ឯវំ វុត្តឯកវចនសទិសំ "សន្តោ"តិ ពហុវចនំ វត្តព្វំ។ "សំវិជ្ជមានោ"តិ ឯកវចនវសេន អត្ថេ វត្តមានេ "សន្តោ"តិ ឯកវចនំ វត្តព្វំ។ "សំវិជ្ជមានា"តិ ពហុវចនវសេន អត្ថេ វត្តមានេ "សន្តោ សប្បុរិសា"តិ, "សន្តោ សំវិជ្ជមានា"តិ ច ឯវំ វុត្តពហុវចនសទិសំ "សន្តោ"តិ វា "សន្តា"តិ វា ពហុវចនំ វត្តព្វំ, "កិលន្តោ"តិ វា "សមានោ"តិ វា "ឧបសន្តោ"តិ វា "និរុទ្ធោ"តិ វា ឯកវចនវសេន អត្ថេ វត្តមានេ "សន្តោ សប្បុរិសា"តិ ឯវំ វុត្តពហុវចនសទិសំ "សន្តោ"តិ ឯកវចនំ វត្តព្វំ។ តេស្វេវ ពហុវចនវសេន វត្តមានេ បន "សន្តា ស្វនេហិ បទេហិ, កោ នេ ហត្ថេ គហេស្សតី"តិ ឯត្ថ វិយ "សន្តា"តិ ពហុវចនំ វត្តព្វំ។ អយំ នីតិ សាធុកំ មនសិ កាតព្វា។ ឥទញ្ហិ មន្ទពុទ្ធីនំ សម្មោហដ្ឋានំ។ អយម្បិ បនេត្ថ សង្គហោ វេទិតព្វោ –

"តិលិង្គត្តេ ច ឯកត្តេ, ពហុត្តេបិ ច ទិស្សតិ;

សន្តម្បន្តោ សតិសទ្ទោ, វិបល្លាសេ ពហុម្បិសោ"តិ។

ឥទានិ មហន្តសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលា វុច្ចតេ –

មហំ, មហា, មហន្តោ, មហន្តា។ មហន្តំ, មហន្តេ។ មហតា, មហន្តេន, មហន្តេហិ, មហន្តេភិ។ មហតោ, មហន្តស្ស, មហន្តានំ, មហតំ។ មហតា, មហន្តា, មហន្តស្មា, មហន្តម្ហា, មហន្តេហិ, មហន្តេភិ។ មហតោ, មហន្តស្ស, មហន្តានំ, មហតំ។ មហតិ, មហន្តេ, មហន្តស្មិំ, មហន្តម្ហិ។ មហន្តេសុ។ ភោ មហ, ភោ មហា, ភវន្តោ មហន្តោតិ អយមម្ហាកំ រុចិ។

ឯត្ថ "មហន្តោ, មហន្តា។ មហន្តំ, មហន្តេ។ មហន្តេន"តិ បុរិសនយោបិ លព្ភតិ, តស្មា "ភោ មហន្ត, ភវន្តោ មហន្តា"តិ អាលបនបទានិ យោជេតព្វានិ។ នបុំសកលិង្គេ វត្តន្តេ "មហន្តំ, មហន្តានី"តិ ចិត្តនយោបិ លព្ភតិ។ ឥត្ថិលិង្គេ វត្តន្តេ "មហតី, មហតី, មហតិយោ។ មហតិំ, មហតី, មហតិយោ។ មហតិយា, មហតីហិ មហតីភី"តិ ឥត្ថិនយោបិ លព្ភតិ។ "មហតិយា ច យក្ខសេនាយ"តិអាទីនេត្ថ និទស្សនបទានិ។

អបរោបិ “មហន្តា, មហន្តា, មហន្តាយោ មហន្ត”ន្តិ កញ្ញានយោបិ លព្ភតិ, “មហន្តា និធិកុម្ភិយោ”តិអាទីនេត្ថ និទស្សនបទានិ។ កច្ចាយនេ បន “មហន្តី”តិ បទំ ទិដ្ឋំ។ តំ “គច្ឆន្តី, គច្ឆន្តី”តិអាទីនិ វិយ បាឡិយំ អប្បសិទ្ធត្តា វីមំសិតព្ពំ។

ននុ ភោ យថា សាសនេបិ “គច្ឆន្តី, ចរន្តី”តិអាទីនិ ច “ភុញ្ជន្តី”តិ ច បទំ ទិស្សតិ, តថា “មហន្តី, គច្ឆន្តី”តិអាទីនិបិ កថេតព្ពាតិ? ន កថេតព្ពំ តទានុរូបស្ស នយស្ស វសេន អគ្គហេតព្ពត្តា, “មហតី, គច្ឆតី”តិអាទិនយស្សេវ ទស្សនតោ ច។ តថា ហិ បាឡិយំ អដ្ឋកថាសុ ច “សេយ្យថាបិ នាម មហតី តក្កលសិខា, វដ្ដិ សិយា រូបវតី, សា ច សីលវតី សិយា។ សតិមតី ចក្ខុមតី។ ពុទ្ធិមតី បត្តិមតី”តិ ច “មហតិ សេនំ ទិស្វា មហោឃសទិសេនា មហន្តា, អយំ អតិវិយ មហតី សេនា ទិស្សតី”តិ ច អាទីនិ បយោគានិ ទិស្សន្តិ, ន “មហន្តី, រូបវន្តី”តិអាទីនិ។

កេចិ បន “មហា”តិ សទ្ទោ ក្វាចិ ន លព្ភតិ, សមាសេយេវ លព្ភតិ ‘មហាបុរិសោ’តិ ឯត្ថ វិយា”តិ វទន្តិ, តំ ន គហេតព្ពំ។ “មហា តេ ឧបាសក បរិច្ចាគោ។ មហា វតាយំ ភន្តេ ភូមិចាលោ។ ឃោរោ ច វិបុលោ មហា។ ទាទាលសិទ្ធិ តាយ មហា។ សេនា សាទិស្សតេ មហា”តិ បយោគទស្សនតោ។ ឯវំ ក្វាចិបិ លព្ភតីតិ វេទិតព្ពំ, តស្មា “មហំ, មហា, មហន្តោ, មហន្តា។ ភោ មហន្ត, ភវន្តោ មហន្តា”តិ បុល្លិង្គេ, “មហន្តំ, មហា, មហន្តានិ។ ភោ មហន្ត, ភវន្តោ មហន្តានី”តិ នបុំសកលិង្គេ, “មហន្តា, មហា, មហន្តា, មហន្តាយោ។ ភោតិ មហន្តេ, ភោតិយោ មហន្តា, មហន្តាយោ”តិ ឥត្ថិលិង្គេ សព្ពំ សម្បុណ្ណំ យោជេតព្ពំ។ សមាសេ បន “មហាសត្តោ មហាឧបាសកោ មហាឧបាសិកា មហព្ពលោ មហាវនំ មហក្កតំ មហប្ផលំ មហព្ភយ”ន្តិអាទីនិ រូបានិ ភវន្តិ, តទ្ធិតេ “មហត្តនោ មហត្តំ មហត្តត្តំ មហត្តតា”តិ រូបានិ ភវន្តិ។ គច្ឆន្តសទ្ទស្ស បន “គច្ឆន្តោ គច្ឆន្តា”តិ រូបានិ វត្វា សេសានិ មហន្តសទ្ទេ វុត្តនយេន វិត្ថារេត្វា នាយិកបទមាលា វេទិតព្ពា។ តថា “គច្ឆន្តោ, គច្ឆន្តា”តិ បុរិសតោ ច “គច្ឆន្តំ, គច្ឆន្តានី”តិ ចិត្តតោ ច “គច្ឆន្តី, គច្ឆន្តី, គច្ឆន្តិយោ”តិ វត្តិតោ ច គហេតព្ពា។ ឯវំ លិង្គត្តយវសេន “ចរំ ចរន្តោ ចរន្តំ ចរន្តី, ទទំ ទទន្តោ ទទន្តំ ទទន្តី”តិអាទីនំ អនេកបទសហស្សានំ នាយិកបទមាលា វិត្ថារេតព្ពា។

ឯវ បនាចរិយា “គច្ឆន្តា”តិអាទីនំ បច្ចត្តាលបនពហុវចនត្តេ “គច្ឆំ”តិអាទីនំ អាលបនេកវចនត្តេ ច ទិដ្ឋន្តិ, តេ សមយេហិ បយោគោ សាសនេ ន ទិដ្ឋោ តយាបទេសានេហតព្ពា។ តស្មា តានិ ឯវំ ន វត្តព្ពានិ។ អយំ បន វិសេសោ ទិដ្ឋោ សេយ្យថិទំ?

“គច្ឆ វិទេយ”មិច្ចាទិ-បទានិ យុត្តិសាសនេ;

កត្វាធារាតិកា ហោន្តិ, កត្វាន បន នាយិកា។

“តស្សាហំ សន្តិកេ គច្ឆំ,

សោ មេ សត្ថា ភវិស្សតិ;

ចិឆយំ ទេច តោ ទដ្ឋំ,

បុទេត្តា ទេចស្សត្តទោ ពច៝

អឆយុំ ឋារទឹ កឃិទា, យទេព្វា ត្វំ ភិក្លុភំ ចទេភ”;

ព្ថទេច្ចចយាឝទេឃា ទោឃ្យា, បទេឃាកា ខុត្វ ឆឹយពា៝

“កន្ធិស្សាយិ ចិឆយី”ពិ-អាឝិភា ឌិភឋាឋទេភ;

ភាភាកាលបុទិឋាភំ, ចទេឋភត្វំ ចទេឝ ចិទ្ធ៝

ភាយទេត្ត បភ “កន្ធទេត្តា, ចិឆយទេត្តា”ពិអាឝិភា;

“កន្ធ”យិទេច្ចចយាឝឹភ-យត្វយត្វចិទ្ធ ចទេឝ៝

ព្ថឝាតិ ឋយកពិកទេត្តបិ “ឌាភំ, បស្សុ”ត្តិអាឝឹភំ លិទ្ចចិកត្តិចចភត្តទចទេឋភ ទេឃា ចិទេឋទេឋា ឌិស្សពិ, ពំ ចឝាយ៝ ពឆា ហិ “ឋា ឌាភំទេឃច អាហ ភ ឌាភាយីពិ, បស្សុំទេឃច អាហ ភ បស្សាយី”ពិ ខុចយាឝឹស្ ឌាភំ បស្សុំ ឋទ្ទាភំ “ឌាភត្តិ បស្សត្តិ”ពិ លិទ្ចត្តទចទេឋភ បទិចត្តភំ កចពីពិ ឝដ្ឋត្តា៝ ព្ថយិភា “កន្ធិ”ព្ថពិ ឋទ្ទស្សបិ ឃឆាបទេឃាកំ “កន្ធត្តិ”ពិ ព្ថត្តិឃា កឆភទេត្វា លត្តពិ ទោហិ ឋយាភកពិកត្តា, ភ “កន្ធទេត្តា”ពិ ឋទ្ទស្ស “កន្ធត្តិ”ពិ ព្ថត្តិឃា កឆភទេត្វា លត្តពិ ទោហិ អឋយាភកពិកត្តាពិ ការណំ ឝស្សិតំ ទេហាពិ៝ “អបិ ភុ ពុទេយអាឃស្វុទេត្តា ខុកត្តស្ចំ ទេលិកំ ឌាភំ បស្សុំ ចិហទឆា”ពិ ខុត្វ “ឌាភត្តា បស្សត្តា”ពិ ចចភត្តទចទេឋភ បទិចត្តភំ កចពីពិ ឝដ្ឋត្តា៝ ព្ថយិភា បភ “កន្ធិ”ព្ថពិ ឋទ្ទស្សបិ ឃឆាបទេឃាកំ “កន្ធត្តា”ពិ ពហុចចភទេត្វា លត្តពិ ទោហិ ឋយាភកពិកត្តា, ភ “កន្ធទេត្ត”ពិ ឋទ្ទស្ស “កន្ធត្តា”ពិ ពហុចចភទេត្វា លត្តពិ ទោហិ អឋយាភកពិកត្តាពិ ការណំ ឝស្សិតំ ទេហាពិ៝ ខុឋ ភទេឃា ដ្តត្តទ្រោបិ៝ “កទត្តិ យាពាបិពទេទា, បុទេត្តា កពយភុស្សទ”ត្តិ ខុត្វ អភុស្សទំឋទ្ទស្ស “អភុស្សទត្តា”ពិ ចចភត្តទចទេឋភ បទិចត្តភំ កចពិ៝ “ឋទ្ធទេយុ កទុកាពទេត្តា, ឋទំ ពុទ្ធាភ ឋាឋភ”ត្តិ ខុត្វ ឋទំឋទ្ទស្ស ឋទទេត្តភាពិ ចិកត្តត្តទចទេឋភ បទិចត្តភំ កចពិ៝ “ចុឋំ ក្ងពាតិ ឋណ្ឌាភំ, យភឋា កណ្យពា ឃឆា”ពិ ខុត្វ ចុឋំឋទ្ទស្សបិ “ចុឋត្តស្សា”ពិ ចិកត្តត្តទចទេឋភ បទិចត្តភំ កចពិ៝ ពឆា “ឃាចំ អឝឝយបិទេឃា”ពិ ខុត្វាបិ ឃាចំឋទ្ទស្ស “ឃាចត្តស្សា”ពិ ចិកត្តត្តទចទេឋភ បទិចត្តភំ កចពិ៝ ឃាចត្តិ ចា ឃាចិពត្តា ឆភំ, ព្ថយិភា ភទេឃភ ភាភប្បការទោ បទិចត្តភំ ទេចឝិពត្តា៝ ព្ថពិ “កចំកទ”ត្តិអាឝឹភំ ចិឋឝិឋបឝយាលិ ច “កន្ធំ, ចទ”ត្តិអាឝឹភំ ឋឝិឋបឝយាលិ ច “ឌាភំ, បស្សុ”ត្តិអាឝឹភំ លិទ្ចចិកត្តិចចភត្តទចទេឋភ កត្វចិ បទិចត្តភត្តិ អឃំ ពិចិទេឆាបិ អាការទោ អាព្យាពិកបឝត្វចិកាចភាឃ ឋទ្ធិ កឆិទោ បិចចភចទេទ ទេឋាត្វភំ ឋទេទ្ធស្វទេត្វស្ ច ចិឋាទឝពុទ្ធិបឝិលិកត្វំ៝ ឋត្តទេយពញ្ញាឋត្តាឃ ព្ថយា

ᨣᩣᨳᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ –

“ᨠᨳᩴ ᨣᨲᩴ ᩋᩁᩉᩴ ᨲᩴ, ᨿᩉᩴ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨠᩣᩈᩥ ᨧ᩠ᨿ;

ᩅᩥᩈᨩᩥᩈᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴᩣᨲ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᨬ᩠ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ᪨

“ᨣᨶ᩠ᨵᩴ ᩅᨴᩴ ᩅᨧᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩴ, ᩅᩥᨲ᩠ᨲᨿᩴ ᨠᩣᩅᨿᩴ ᩅᨧᩴ;

ᨬᩣᨲᩴ ᨸᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨲᩥ, ᩈᨿᩣᨶᩣᨲᩥ ᨠᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ “ᨬᩣᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨲᩴ, ᨣᨲ᩠ᩅᩣᨴᩥ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᩴ;

ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩥᩅᨧᨶ-ᨲ᩠ᨲᩁᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ᪨

ᩋᨸᩥᨧ ᩋᨿᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩈᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩦᨲᨶ᩠ᨲᨸᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᨸᨠᨲᩥ, ᨿᨲᩮᩣ ᨬᩦᩈᩩ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩈᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩈᩩ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩦᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᩅᨧᨶᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩥᩅᨧᨶᩅᩈᩮᨶ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨶᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

“ᨣᨶ᩠ᨵᩴ ᩅᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨲᩥ, ᩅᩥᨸᩃ᩠ᩃᩣᩈᩮᩣ ᨶᩥᨿᩴ;

“ᨣᨶ᩠ᨵᨿᩣᨶᩮᩣ ᩅᨶᨿᩣᨶᩮᩣ”, ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩦᨲᩥ ᨸᨠᩣᩈᩥ ᩅ᪨

“ᨿᩉᩴ ᨠᩅ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲᩣᨲᩥ, ᩅᩥᨸᩃ᩠ᩃᩣᩈᩮᩣᨸᩥ ᩅ;

ᩋᩅᩥᨸᩃ᩠ᩃᩣᩈᩮᩣ ᩅ, ᨶᩥᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨶᩩᩁᩪᨸᨲᩮᩣ᪨

“ᩋᩁᩉᩴ ᩈ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲᩣᨲᩥ, ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨴᨳᩣ;

ᩋᩣᨣᩣᩁᩴ ᨲᩥᩅᩥᨵᨿ᩠ᨿᩮᩴ, ᨠᩮᩁ ᩅᩥᩅᨲ᩠ᨲ ᩈᩩᨿᩮᨵᩈᩣᨲᩥ᪨

សចិនិដ្ឋេយាំ និគ្គហីតន្តបុល្លិង្គានំ បកតិរូបស្ស នាមិកបទមាលាវិភាវនា។

អាការន្តតាបកតិកំ និគ្គហីតន្តបុល្លិង្គំ និដ្ឋិតំ។

ឥទានិ ឥការន្តបុល្លិង្គស្ស បកតិរូបស្ស អញ្ញេសញ្ច តំសទិសានំ នាមិកបទមាលាវិភាវនាយំ ចក្ខាមិ បុព្ពាចរិយមតំ បុរេចរំ កត្វា។

អគ្គិ, អគ្គី, អគ្គយោ។ អគ្គិំ, អគ្គី, អគ្គយោ។ អគ្គិនា, អគ្គីហិ, អគ្គីភិ។ អគ្គិស្ស, អគ្គិនោ, អគ្គីនំ។ អគ្គិនា, អគ្គីហិ, អគ្គីភិ។ អគ្គិស្ស, អគ្គិនោ, អគ្គីនំ។ អគ្គិស្មិំ, អគ្គិម្ហិ, អគ្គីសុ។ ភោ អគ្គិ, ភោ អគ្គី, ភវន្តោ អគ្គយោ។ យថាបរិហារតោនយំ។

ឯត្ថ កិញ្ចាបិ និស្សក្កបចនដ្ឋានេ “អគ្គិស្មា, អគ្គិម្ហា”តិ ន្តយានិ នាគតានិ, តថាបិ តត្ថ តត្ថ តំសទិសប្បយោគទស្សនតោ គហេតព្ពានិ។ “អគ្គិនា, អគ្គិស្មា, អគ្គិម្ហា”តិ គមយា ច វេទិតព្ពា។

ឆតក្ខុតិ, ឆតក្ខុតី, ឆតក្ខុតយោ។ ឆតក្ខុតិំ, ឆតក្ខុតី, ឆតក្ខុតយោ។ ឆតក្ខុតិនា, ឆតក្ខុតីហិ, ឆតក្ខុតីភិ។ ឆតក្ខុតិស្ស, ឆតក្ខុតិនោ, ឆតក្ខុតីនំ។ ឆតក្ខុតិនា, ឆតក្ខុតិស្មា, ឆតក្ខុតិម្ហា, ឆតក្ខុតីហិ, ឆតក្ខុតីភិ។ ឆតក្ខុតិស្ស, ឆតក្ខុតិនោ, ឆតក្ខុតីនំ។ ឆតក្ខុតិស្មិំ, ឆតក្ខុតិម្ហិ, ឆតក្ខុតីសុ។ ភោ ឆតក្ខុតិ, ភោ ឆតក្ខុតី, ភវន្តោ ឆតក្ខុតយោ។

សិរីក្ខុតិ សេយាត្ថិក្ខុតិ, សុចត្ថិក្ខុតិ អគ្គិតិ;

កិតិ ទោតិ ឥតិ បាលិ, ន្តសិ សត្ថិ យុតិ យលិ។

ញ្យាតិ កង្ហិ រចិ យដ្ឋិ, គចិ កិរិ គបិ និសិ;

កុដ្ឋិ ចត្ថិ ចិតិ សាលិ, ឌីហិ រាសិ អហិ យសិ។

សាតិ គេសិ កិយិ ចេទិក្កិ, ចេទិតិ ឌីបិ បតិ ហរិ;

អរិ ឥតិ តិយិ គលិ, សារត្ថ្យតិ អញ្ជលិ,

អតិបតិ នរបតិ, អសិ ញាតិ និរូបតិ;

សយានិ ឌលធិន្នានិ, ឆតក្ខុតិសយា យតាៈ

អធ ចា ឧទេសុ អធិបតិសង្ឃ្យ “អធិបតិឃា សត្តា”តិ បិញ្ញត្តងស្សតទោ “អធិបតិឃា”តិ សត្តយឹទ្ទបយ្យិ ញ្ញត្តិទាត្ថាៈ អបិឆ “អសារេរ សារេយតិតោ”តិ បិញ្ញត្តយំ ញ្ញការត្តសយាសបងទោ ឃោចចតស្ស តោអារេងសងស្សតទោ ក្វចិ អធិបតិញ្ញន្នាឌីតំ ញ្ញការត្តសយាសបងាតំ “អធិបតិតោ”តិអាឌិតាបិ បន្ចទ្វោបឃោកទ្ទបិតិ ញ្ញន្និទត្ថាតិ ព្រាការត្តាតំ ឥល្លឹសទ្ធាឌីតំ “ឥល្លិតោ”តិអាឌីតិ បន្ចទ្វោបឃោកសយ្យគាតសាយិចចតទ្ទបិតិ ចិឃៈ កហបតិឌាតិបតិសទ្ធាឌីតំ បត សយាសបងាតយ្យិ ឧចទ្ទបិតិ បន្ចទ្វោបឃោកទ្ទបិតិ ត ញ្ញន្និទត្ថាតិ “កហបទឃោ ឌាតិបទឃោ”តិអាឌិតា តឃេត ឃធាបិចចតំ កទេទត្ថន្ទបត្តាៈ ញ្ញសិ យុតិសទ្ធាតំ បតាលបតដ្ឋារេត “ញ្ញេស, យុរេស”តិ ទ្ទបត្តរយ្យិ កទេទត្ថា “ឋុទ្វោ ត្តបព្យជ្ជាតំ ញ្ញេសៈ បដិក្កញ្ញាយហាយុតេ”តិ ងស្សតទោៈ

ឃេ បតេត្វ អទេយត្វិ អគ្គិតិ កិតិសទ្ធា ចុត្តា, តទេព្រទេក ឧចំ ចងត្តិ “អគ្គិតិសទ្ធោ បន្ចទ្ទុកចចតការេចឃេច លក្ខតិ, ត បន្ចត្តពហុចចតការេច ត្តបឃោកកាចាឌីសុ ចា”តិៈ កេចិ បត “បិញ្ញត្តយំ អគ្គិតិសទ្ធោ តាយ តត្វិ, កិតិសទ្ធោឃេច អត្វី”តិ ចងត្តិៈ កេចិ “កិតិសទ្ធោ តាយ តត្វិ, អគ្គិតិសទ្ធោឃេចត្វី”តិ ចងត្តិៈ សព្វេយតំ ត ឃុជ្ជតិ អគ្គិតិ កិតិសទ្ធាតយុបលក្ខតទោ, សព្វាសុបិ ចិកត្តិសុ ទ្វិសុ ចចតេសុ ឃោរេឌតព្វាតាងស្សតទោ ចៈ តថា ហិ សុត្តតិបាតេ កោកាលិកសុត្តេ –

“ត ហិ ចក្កុ ចទន្តិ ចទន្តា,

តាភិដចន្តិ ត តាលយុបន្តិ;

អដ្ឋារេរ សត្វទេ ឃេសត្តិ,

អគ្គិំ សព្យជ្ជលិតំ បចិសន្តិ”តិ

ញ្ញយស្វិ បទេងេស “អគ្គិតិ”ត្តិ ត្តបឃោកចចតំ ឌិស្សតិៈ តេតាហ អដ្ឋកថាចរិយោ “អគ្គិតិ សព្យជ្ជលិតត្តិ សយត្តទោឌាលំ សព្វាឌិសាសុ ច សព្យជ្ជលិតយក្កិ”ត្តិៈ តទេព្រច ច សុត្តតិបាតេ កោកាលិកសុត្តេ –

“អថ លោហមយំ បត កុម្ភិំ,

អគ្គិតិសជ្ជលិតំ បចិសន្តិ;

បច្ចត្តិ ហិ តាសុ ឌិវវត្តិ,

អគ្គិគិសមាសុ សមុប្លចារេត”តិ

ច្ចាមស្មិំ បឌេឌេស សមាសចិសឃត្វា អគ្គិគិសច្ចាលិតគ្គិ អគ្គិគីហិ សច្ចាលិតគ្គិ អតេត្វា លច្ចុតិ, តឆា អគ្គិគិសមាស្មុតិ អគ្គិគីហិ សឌិសាស្មុតិ អតេត្វាបិ៍ ឲចំ សមាសចិឆាតមុខេត “អគ្គិគីហិ”តិ ពរលាចចតយ្បិ ឌិស្សតិ៍

គិគិសទ្ទោបិ ច បិឡច្ចាឃំ ឌិស្សតិ៍ តឆា ហិ “តមេច ពដ្ឋំ ឌហតិ, ឃត្វា សោ ឌាឃតេ គិគី”តិ ឝ្ញឡអតៅឆិចទិឃាឃំ គិគិសទ្ទោ ឌិទ្ទោ៍ តេពដិ បតេត្វ សត្តិចសេត អកាទលេបិំ សទ្ទោកាឌិស្ស ច ពកាទស្ស លេបិំ ចគត្តិ, តមិ្បិ ត យុជ្ជតិ តស្សា បិឡច្ចាឃា អដ្ឋកឆាឃំ “ឃត្វាតិ ឃតោ ពដ្ឋា៍ គិគិតិ អគ្គិ”តិ ឲចំ គិគិសទ្ទស្ស ប្ចល្លិទ្ទេត្តា ចចតតោ៍ តឆា “ល់ត្វា ព្យូដិ អាហិតោ គិគី”តិ ច្ចាមស្ស ឆតិឃសុត្តស្ស អដ្ឋកឆាឃំ “អាហិតោតិ អាករតោ ឌាលិតោ ចា៍ គិគិតិ អគ្គិ”តិ ចចតតោ, តទេច ច “មហាគិគិ បជ្ជលិតោ, អតាហារោបសមុតិ”តិ ច្ចាមិស្សា ទេទកាឆាឃ សំចណ្ហកាឃំ “គិគិតិ អគ្គិ”តិ ចចតតោ៍ ឃឌិ ហិ គិគិសទ្ទោ ចិស្ស ត សិឃា, អដ្ឋកឆាចទិឃា “ឌាឃតេ គិគី”តិអាឌីតិ “ឌាឃតេ អគ្គិគី”តិអាឌិតា បឌទេច្ចេចេសេត អតេ្វ ចទេឃ្យ៍ ឃត្វា ឲចំ ត ចឌិស្ស, “គិគិតិ អគ្គិ”តិ បត ចឌិស្ស, តេត ញាឃតិ “គិគិសទ្ទោបិ ចិស្ស អត្ថិ”តិ៍ ទេឃ “គិគិសទ្ទោ តត្ថិ”តិ ចគត្តិ, តេសំ ចចតំ ត ពហេតព្វមេច សាសតេ គិគិសទ្ទស្សបលច្ចុតតោ៍ ស្វុត្តតិបិតដ្ឋកឆាឃត្បោ “ល់ត្វា ព្យូដិ អាហិតោ គិគី”តិ បិឌស្ស សំចណ្ហកាឃមេច “តេសុ ឌាតេសុ អគ្គិតិ ‘គិគី’តិ ចោហរិឃតី”តិ តស្ស អតិឆាតត្ថទំ ចុត្តំ, តត្វា មឃមេត្វ កាឆាទចតំ ពទិស្សាម –

ចិទេហទេដ្ឋមុជ្ជមិ្បាឃំ តំ តាមេត ចិស្សុតំ;

ទដ្ឋំ បត្តតទេដ្ឋត្តិ, ឌស្សតេឃ្យំ មតោទមិ៍

ឆមុកោល្លចម្បំ តត្វ, តពរំ អត្វិ តេសាកតំ;

តមិ្បុទាតេ មត្សុ្យាតំ, ករសា ឲច គិគិច្ចឃំ៍

“គិគិ គិគី គិតយោ”តិ-អាឌិតា បចទេ ចិគ្ន;

បឌមាលិ ឃឆា អគ្គិ-សទ្ទស្សច ស្វមេឆសោ៍

ឥតិ អលិញុ លិញុរន្ធ ចិយ អគ្គិ គិតិរន្ធាបិ កកចទេតា បិចទេត ជិប្បត្តិតិ ទេចជិតព្ពា៉ យថា បត អគ្គិតិរន្ធស្ស រន្ធាសុ ចិកត្តិសុ ក្តិសុ ចចទេតសុ ទេយាទេខតព្ពតា សិទ្ធា, តថា គិតិរន្ធស្សបិ សិទ្ធាច ទេហាតិ៉ តស្មា៣ –

អគ្គិតិ , អគ្គិតី, អគ្គិតទេយា៉ អគ្គិតិ, អគ្គិតី, អគ្គិតទេយា៉ អគ្គិតិតា, អគ្គិតីហិ, អគ្គិតីកិ៉ អគ្គិតិស្ស, អគ្គិតីតំ៉ អគ្គិតិតា, អគ្គិតិស្មា, អគ្គិតិយា្យ អគ្គិតីហិ, អគ្គិតីកិ៉ អគ្គិតិស្ស, អគ្គិតីតំ៉ អគ្គិតិស្មិំ, អគ្គិតិយិ្យអគ្គិតីសុ៉ ទេកា អគ្គិតិ, កចទេត្តា អគ្គិតី, កចទេត្តា អគ្គិតទេយា៉

“គិតិ, គិតី, គិតទេយា៉ គិតិ, គិតី, គិតទេយា, គិតិតា”តិ រន្ធំ ទេយាទេខតព្ពំ៉ ឥតិ បិញ្ញឥតយាត្យរាទេទត អគ្គិតិ គិតិរន្ធានំ តាយិកាបឥយាលិ ទេយាខិតា៉ អថ ចា យថា រក្កុដកាវាយំ រត្ត បឌ្ឍរាយិតីតិ រទេព្ពាកចទេរត ចុត្តានំ រន្ធានំ យាកឆកាវំ បត្វា រត្តចបត្យយសុចាយិតីតិ តិស្សទេព្ពាកចទេរត ក្តុទ្ធារិតា បិញ្ញត្ត ជិប្បតិ “តូព្វា ក្តត្តយរត្តទេចា”តិអាជិតា, តថា រក្កុដកាវាយំ អគ្គិតិ រទេព្ពាកចទេរត ចុត្តស្ស យាកឆកាវំ បត្វា “អគ្គិតី”តិ រទេព្ពាកតការចទេរត ក្តុទ្ធារិតា បិញ្ញត្ត ជិប្បតិ “អគ្គិតិ រយ្យដ្ឋលិតំ បចិរត្តិ”តិអាជិកា៉ យថា ច ទេចយ្យាការទេលាហិ រក្កុដកាវាក្យទេតា អគ្គិរទ្ធោ រន្ធាសុ ចិកត្តិសុ តីសុ ចចទេតសុ ទេយាខិយតិ, តថា យាកឆកាវាក្យទេតា អគ្គិតិរទ្ធាបិ រន្ធាសុ ចិកត្តិសុ ក្តិសុ ចចទេតសុ ទេយាទេខតទេព្ពាច ទេហាតិ, តស្មា ទេរា ឥឆទេយត្យា ទេយាខិយតិ, គិតិរទ្ធាបិ អគ្គិតិរទ្ធត រយាតត្តព្ពា, ឲ្យរកញ្ញា រទ្ទបត្តា តទេឆច ទេយាខិយតីតិ ដឌ្ឍព្ពំ៉

៩ត្ត សិយា – យជិ អគ្គិតិរទ្ធោ រទេព្ពាសុ ចិកត្តិចចទេតសុ ទេយាទេខតព្ពោ, អថ កស្មា កច្ចាយទេត “អគ្គិស្សិតី”តិ លក្ខទេលាត សិយិ្យរទេទ អគ្គិរទ្ធត្តស្ស ឥតិអាទេទសា ឥស្សិទេតាតិ? រច្ចំ, យថា តចក្កុត្តំ ឌទេបត្វា កទេតាកទេរទេស្ស ឌរទ្ធស្ស ទេយាចចតយិ្យតចាទេឥរំ កត្វា ទេយាចចតស្ស ក្តតិអាទេឥរំ កស្មា “តចុតី”តិ ទ្វូទេប តិបស្សទេត្ត បុត “តចុតី”តិ បកតិំ ឌទេបត្វា តទេតា តំចចតំ កត្វា “តចុតីត”ត្តិ ទ្វូបំ តិបស្សាជិតំ ៉ ឥត្តិលិទ្ធេ បត តាជិ៩កចចតាតិ កត្វា ទេតរំ យាអាទេឥរំ កត្វា “តចុតិយា”តិ ទ្វូបំ តិបស្សាជិតំ៉ តថា ហិ “ឈត្តចុតីតំ បិរល្ពានំ ឆយ្វានំ បចទំ យជិជំ សុកាតចិតយំ តចុតិយា ហំររហទេស្សហិ បរិចុទេតា”តិអាជីតិ បទេយាកាតិ ជិស្សត្តិ៉ តថា សិយិ្យអគ្គិរទ្ធត្តស្ស ឥតិអាទេឥរកាទេលចទេរត “អគ្គិតី”តិ ទ្វូទេប តិបស្សទេត្តបិ បុត “អគ្គិតី”តិ បកតិំ ឌទេបត្វា តទេតា ទេយាអំតាឌទេយា ចិកត្តិទេយា កត្វា “អគ្គិតិ, អគ្គិតី, អគ្គិតទេយា៉ អគ្គិតិ, អគ្គិតី, អគ្គិតទេយា៉ អគ្គិតិតា”តិអាជីតិ កចំ ត តិបស្សជ្ជិស្សត្តិតិ រត្តិដ្ឋានំ កាតព្ពំ៉

រចិតិន្ធទេយាយំ ឥការន្តបុល្លិង្គានំ បកតិទ្វូបស្ស តាយិកាបឥយាលិចិកាទេកា៉

ឥការន្តតាបកតិកំ ឥការន្តបុល្លិង្គំ តិដ្ឋិតំ៉

ឥទានិ កាចិ ឥទេច្ចតស្ស បកតិទ្វូបស្ស អទេព្ពារញ្ញា តំរជិរានំ តាយិកាបឥយាលិចិកាកំ ចក្ខុយ បុព្ពាចរិយតំ បុទេរចទំ កត្វា៉

ឥត្ថី, ឥត្ថី, ឥត្ថិយោ។ ឥត្ថិំ, ឥត្ថី, ឥត្ថិយោ។ ឥត្ថិយា, ឥត្ថីហិ, ឥត្ថីភិ។ ឥត្ថិស្ស, ឥត្ថិយោ, ឥត្ថីនំ។ ឥត្ថិយា, ឥត្ថីហិ, ឥត្ថីភិ។ ឥត្ថិស្ស, ឥត្ថិយោ, ឥត្ថីនំ។ ឥត្ថិស្មិំ, ឥត្ថិយំ, ឥត្ថីសុ។ ភោ ឥត្ថិ, ភោ ឥត្ថី, ភវន្តោ ឥត្ថិយោ។ សយកាយហារេឆទយតិ។

ឯត្ថ កិញ្ចាបិ “ឥត្ថិយ”ន្តិ ឧបយោគេកវចនត្តំ “ឥត្ថិស្មា, ឥត្ថិយ្យា”តិ និស្សក្កវចនត្តំ “ឥត្ថិនី”តិ ភុម្មេកវចនត្តំ នាគតំ, តថាបិ តត្ថ តត្ថ តំសទិសស្ស បយោគស្ស ទស្សនតោ គហេតព្ពំ។

“ភណា សមុ អត្រុញ្ញាតោ, អត្តំ ឆមុញ្ញា គោចរិ;

សត្តិ ហិ ឥហរា បត្តិ, បញ្ញាវន្តា ទុតិន្ទ្រា”តិ

បាឡិយំ “បត្តី”ន្តិ បច្ចត្តពហុវចនស្ស ទស្សនតោ បន “ឥត្ថី”ន្តិ បច្ចត្តោបយោគពហុវចនានិ វុត្តានីតិ ទដ្ឋព្វំ។

ភាវី, ភាវី, ភាវិយោ។ ភាវិំ, ភាវិនិំ, ភាវី, ភាវិយោ។ ភាវិយា, ភាវីហិ, ភាវីភិ។ ភាវិស្ស, ភាវិយោ, ភាវីនំ។ ភាវិយា, ភាវិស្មា, ភាវិយ្យា ភាវីហិ, ភាវីភិ។ ភាវិស្ស, ភាវិយោ, ភាវីនំ។ (ភាវិនី) ភាវិស្មិំ, ភាវិយំ, ភាវីសុ។ ភោ ភាវិ, ភោ ភាវី, ភវន្តោ ភាវិយោ។

ឧវំ វិភាវី សម្ពាវី, បរិភាវី ធជី គាមី;

សុលី ទោរី សមី កុដ្ឋី, យកុជី កុសលី ជាលី។

ឌជី ទោរី គរី សាតី, តោយរី យុសលី ឆលី;

ឥត្តី យត្តី សុធី យេធី, ភារី ភោរី តលី និលី។

ឆមី សញ្ញីនាលី អត្ថី, ហត្ថី ទក្ខី បក្ខី ទាធី;

រដ្ឋី លត្តី យាលី ទមី, ទារី ទារី គាមី សាមី។

យល្លការី បាបការី, សត្តុឈាតី ទីឈជីវី;

ᨿᩩᨧᩤᨶᩦ ᩈᩦᩉᨽᩣᨶᩦ, ᨠᩩᨿᩥᩁᩤᩉᩥ ᩈᩦᨥᨿᩣᩉᩥ᪨

ᨧᨶ᩠ᨴᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨧ ᨷᩁᩥᩈᩦ ᨧ, ᨿᩈᩈ᩠ᩈᩥᨶ᩠ᨴᩕᩮᨿᩣᨷᩥ ᨧ;

ᩅᩮᨲᩈᩴ ᩁᩮᩣᨴᩥ ᩁᩮᨠᩮᩣ ᨲᩩ, ᩅᩁᩮᨶᩮᩈᨲ ᨧᩩᨴ᩠ᨴᩮᨲ᪨

ᨵᩤᨠᩣᩁᨲ᩠ᨳᨷᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨷᩮᨶᩩ ᩉᩥ "ᨧᨶ᩠ᨴᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨷᩁᩥᩈᩦ"ᨲᩥᩅᨧᨶᨿᩣᨶᩦᨲᩴ ᨯᨷᨿᩮᩣᨠᩩᨿᩩᨧᨧᨲ᩠ᨳᩮᨲ "ᨧᨶ᩠ᨴᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ, ᨷᩁᩥᩈᩮᨲ"ᨲᩥᩋᩤᨶᩦᨲᩥᨷᩥ ᨴᩩᨷᩥᨲᩥ ᨠᨧᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ –

"ᨲᩥᨶᩦᨲᩴᨧ ᨷᨧᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ, ᨿᩴ ᨷᩈ᩠ᩈ ᨧᨶ᩠ᨴᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ;

ᩅᨧᩴ ᨴᩮᩅᩣ ᨧ ᨿᨠ᩠ᨡᩣ ᨧ, ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩁᩥᩈᩮᨲ᪨

ᩈᨿᩩᨷᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᩈᩈᩥᨲᩥ ᨠᨠᨽᨲᩃᩴ᪨

ᨯᨷᩉᨲ᩠ᨳ ᨿᨲᩴ ᨿᨬ᩠ᨬᩣ, ᨿᩣᨲᨠ᩠ᨠᩩᨿᩥ ᨿᩈᩈ᩠ᩈᩥᨶ᩠ᨴᩮ;

ᨯᨲ᩠ᨳᩥᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩉ ᩁᩮᨯ᩠ᨯᨲ, ᨿᨬ᩠ᨬᩣᩁᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨴᩣ ᩋᩉᩩ᪨

ᩈᩩᩈᩩᩅᩴ ᨧᨲ ᨶᩦᨧᩣᨿ, ᩁᨧᩮᨴᩥᨲᩮᩈᩩ ᩋᩁᨧᩮᨴᩥᨲᩮᩣ"ᨲᩥ

ᩅᨧᨿᩣᨶᩮᨿᩣ ᨷᨿᩮᩣᨠᩣ ᩁᨧᨶᩦᨲᨲ᩠ᨳᩣ, ᩋᨿᩴ ᨽᨿᩮᩣ ᨶᩮᨲ᩠ᨳᩥᨷᨶᩣᨶᩦᩈᩩᨷᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲᨧ ᩈᨿᩣᨽᨠᨲᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩮᨲ᩠ᨳᩥᨷᨶᩣᨶᩦᨲᩴ ᨧᨶ᩠ᨴᩈ᩠ᩈᩥᨷᨶᩣᨶᩦᩉᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨯᨷᨿᩮᩣᨠᩮᨯ᩠ᨯᨲ "ᨶᩮᨲ᩠ᨳᩥ, ᨶᩮᨲ᩠ᨳᩥᨲᩴ, ᨶᩮᨲ᩠ᨳᩥᨲᩮᩣ, ᨶᩮᨲ᩠ᨳᩥᨲᩮ"ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨶᩮᨲᨷ᩠ᨷᩣ᪨ ᨠᩩᨿᩩᨯᩮᨲ "ᨶᩮᨲ᩠ᨳᩥᩈ᩠ᨾᩥ, ᨶᩮᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ, ᨶᩮᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥ, ᨶᩮᨲ᩠ᨳᩥᨲᩮ, ᨶᩮᨲ᩠ᨳᩦᩈᩩ, ᨶᩮᨲ᩠ᨳᩥᨲᩮᩈᩩ"ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨶᩮᨲᨷ᩠ᨷᩣ᪨ ᩅᩈ ᨽᨿᩮᩣ ᨠᩤᨿᩃᩦ ᩁᩈᨲᩣᨶᩦᨲ᩠ᨳᩣᨶᩦ ᨧᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨵᩣᩁᩴ ᨵᩤᨠᩣᩁᨲ᩠ᨳᨷᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩈᩩ ᨲᩮᨲᩁᩮᩣᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᩈᨧᩥᨲᩥᨶ᩠ᨲᩮᨿᩣᨿᩴ ᨵᩤᨠᩣᩁᨲ᩠ᨳᨷᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᨷᨠᨲᩥᨴᩩᨷᩈ᩠ᩈ ᨲᩣᨿᩥᨠᨷᨶᨿᩣᩃᩥᨧᩥᨠᩣᩁᨠᩣ᪨

ᨵᩤᨠᩣᩁᨲ᩠ᨳᨲᩣᨷᨠᨲᩥᨠᩴ ᨵᩤᨠᩣᩁᨲ᩠ᨳᨷᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ᪨

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨠ᩠ᩅᨵᩣᨲᩩᨾᨿᩣᨶᩴ ᩏᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᨷᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᩈᩥᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᩏᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᨷᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨷᨠᨲᩥᩁᩪᨷᩔ ᨶᩣᨾᩥᨠᨷᨴᨾᩣᩃᩴ ᨷᩪᩁᩮᩔᩣᨾ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨲᩣᨶᩥ? “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩉᩮᨲᩩ ᩈᩮᨲᩩ ᨠᩮᨲᩩ ᩁᩣᩉᩩ ᨽᩣᨱᩩ ᨡᩣᨱᩩ ᩈᨦ᩠ᨠᩩ ᩏᨧ᩠ᨨᩩ ᩅᩮᩊᩩ ᨾᨧ᩠ᨧᩩ ᨩᨶ᩠ᨲᩩ ᩈᩥᨶ᩠ᨵᩩ ᨻᨶ᩠ᨵᩩ ᩁᩩᩁᩩ ᨶᩮᩁᩩ ᩈᨲ᩠ᨲᩩ ᨻᨭ᩠ᨭᩩ ᨷᨭᩩ ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩ ᨣᩁᩩ”ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨴᩦᨶᩥ᪨

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᩣ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᩣ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨽᩥ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈ᩠ᨾᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨾ᩠ᩉᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨽᩥ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨾ᩠ᩉᩥ,ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩈᩩ᪨ ᨽᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᩣ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨧ ᨲᩴᩈᨴᩥᩈᩣᨶᩥ ᩑᩅᩴ ᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨

ᩋᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ – ᩉᩮᨲᩩ, ᩉᩮᨲᩪ, ᩉᩮᨲᩩᨿᩮᩣ, ᩉᩮᨲᩅᩮᩣ᪨ ᩉᩮᨲᩩᩴ, ᩉᩮᨲᩪ, ᩉᩮᨲᩩᨿᩮᩣ, ᩉᩮᨲᩅᩮᩣ᪨ ᨽᩮᩣ ᩉᩮᨲᩩ, ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᨲᩪ, ᩉᩮᨲᩅᩮ, ᩉᩮᨲᩅᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾᩴ᪨

ᩋᨳ ᩅᩣ “ᩉᩮᨲᩩᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩴ ᨴᩔᨶᨲᩮᩣ “ᨵᩮᨶᩩᨿᩣ”ᨲᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩁᩪᨷᩮᨶ ᩈᨴᩥᩈᩴ “ᩉᩮᨲᩩᨿᩣ”ᨲᩥ ᨷᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩁᩪᨷᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩦᨮᩣᨶᩮ ᩍᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨠᩣᨶᩥᨧᩥ ᩉᩥ ᨷᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩁᩪᨷᩣᨶᩥ ᨠᩮᩉᩥᨧᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩁᩪᨷᩮᩉᩥ ᩈᨴᩥᩈᩣᨶᩥ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨿᨳᩣ? “ᩏᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᩮ ᨲᩁᨾᩣᨶᩮᩣ᪨ ᩑᩉᩥ ᨳᩦᩃᩮᨡᨿᩣᨷᩮᩉᩥ, ᨠᩩᩈᩁᩣᨩᩴ ᨾᩉᨻ᩠ᨻᩃᩴ᪨ ᨠᩣᨲᩁᩣ ᨿᩣᨲᩁᩣ ᩋᨵᩥᨷᨲᩥᨿᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩉᩮᨲᩩᨿᩮᩣ ᨵᩮᨶᩩᨿᩮᩣ ᨾᨬ᩠ᨬᩣ ᨷᩮᨬ᩠ᨬᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨶᨿᨴᩔᨶᨲᩮᩣ “ᩉᩮᨲᩩᨿᩣ ᨷᩦᩊᩥ᪨ ᩋᨵᩥᨷᨲᩥᨿᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩏᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩥᨷᩃ᩠ᩃᩣᩈᨧᩥᨶ᩠ᨲᩣ ᨶ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᨩᨶ᩠ᨲᩩ, ᨩᨶ᩠ᨲᩪ, ᨩᨶ᩠ᨲᩩᨿᩮᩣ, ᨩᨶ᩠ᨲᩩᨶᩮᩣ, ᨩᨶ᩠ᨲᩅᩮᩣ᪨ ᨩᨶ᩠ᨲᩩᩴ, ᨩᨶ᩠ᨲᩪ, ᨩᨶ᩠ᨲᩩᨿᩮᩣ, ᨩᨶ᩠ᨲᩩᨶᩮᩣ, ᨩᨶ᩠ᨲᩅᩮᩣ᪨ ᨽᩮᩣ ᨩᨶ᩠ᨲᩩ, ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨩᨶ᩠ᨲᩪ, ᨩᨶ᩠ᨲᩅᩮ ᨩᨶ᩠ᨲᩅᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾᩴ᪨

ᨣᩁᩩ, ᨣᩁᩪ, ᨣᩁᩅᩮᩣ, ᨣᩁᩩᨶᩮᩣ᪨ ᨣᩁᩩᩴ, ᨣᩁᩪ, ᨣᩁᩅᩮᩣ, ᨣᩁᩩᨶᩮᩣ᪨ ᨽᩮᩣ ᨣᩁᩩ, ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨣᩁᩪ, ᨣᩁᩅᩮᩣ, ᨣᩁᩩᨶᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᨶ “ᨣᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨣᩁᩩᨶᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ, ᨷᨭᩥᨷᩪᨩᩮᨲᩥ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ”ᨲᩥᨷᩣᩊᩥᨷ᩠ᨷᨴᩮᩈᨴᩔᨶᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ”ᨲᩥ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᨶᨷᨴᩴ ᨧᩩᨱ᩠ᨱᩥᨿᨷᨴᩮᩈ᩠ᩅᩮᩅ ᨴᩥᩔᨲᩥ, ᨶ ᨣᩣᨳᩣᩈᩩ᪨ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᩣ”ᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨷᨴᩴ ᨣᩣᨳᩣᩈᩩᨿᩮᩅ ᨴᩥᩔᨲᩥ, ᨶ ᨧᩩᨱ᩠ᨱᩥᨿᨷᨴᩮᩈᩩ, ᩋᨷᩥᨧ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ”ᨲᩥ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᨶᨷᨴᩴ ᩈᩣᩅᨠᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᨶᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᩅᩥᩈᨿᩮᨿᩮᩅ ᨴᩥᩔᨲᩥ, ᨶ ᩋᩈᨲ᩠ᨳᩩᩅᩥᩈᨿᩮ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᨶᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᩅᩥᩈᨿᩮᨷᩥ ᩋᩈᨲ᩠ᨳᩩᩅᩥᩈᨿᩮᨷᩥ ᨴᩥᩔᨲᩥ᪨ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᨶᨷᨴᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᨶᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨣᩣᨳᩣᩈᩩ ᨧ ᨴᩥᩔᨲᩥ , ᨧᩩᨱ᩠ᨱᩥᨿᨷᨴᩮᩈᩩ ᨧ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᩅᩥᩈᨿᩮᨿᩮᩅ ᨴᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩈᩣᩅᨠᩔ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᨶᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ “ᩑᩅᨬ᩠ᨧ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩍᨾᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ”ᨲᩥ ᨷᨴᩴ ᨧᩩᨱ᩠ᨱᩥᨿᨷᨴᩮᩈ᩠ᩅᩮᩅ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ᪨ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᩣ ᨲᩥᩈᨲᩣ ᩍᨾᩮ, ᨿᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨩᩃᩦᨠᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᩣ”ᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨷᨴᩴ ᨣᩣᨳᩣᩈᩩᨿᩮᩅ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ᪨ “ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ”ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᩣᩅᨠᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᨶᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᩅᩥᩈᨿᩮᨿᩮᩅ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ”ᨲᩥ ᨷᨴᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ᪨ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ ᩈᩮᩣᨲᩩᨠᩣᨾᨲ᩠ᨳ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ”ᨲᩥ “ᩍᨵ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨷᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᨶᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᩅᩥᩈᨿᩣᩅᩥᩈᨿᩮᩈᩩ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ”ᨲᩥ ᨷᨴᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ᪨ “ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩮ ᩅᩣ, ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨣᩣᩁᩮᩅ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᩣ”ᨲᩥ “ᨲᨲ᩠ᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩦᩈᩩ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᨶᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᨶᨷᨴᩴ ᨣᩣᨳᩣᩈᩩ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ, ᨧᩩᨱ᩠ᨱᩥᨿᨷᨴᩮᩈᩩ ᨧ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᩅᩥᩈᨿᩮᨿᩮᩅ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ᪨ ᩍᨧ᩠ᨧᩮᩅᩴ –

ᨧᩩᨱ᩠ᨱᩥᨿᩮᩅ ᨷᨴᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ, “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ”ᨲᩥ ᨷᨴᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨵᩣ;

ឃតោ បចត្តូតេ សត្ថិ-ចិសឃាចិសឃេសុ ត់

“កិក្លូចោ”តិ បត់ ឌិដ្ឋិ, កាឆាឃញ្ចោ ធុឡ្ហិឃេ;

បឌស្ថិយិ ច សត្ថិស្ស, ចិសឃេចាតិ តិក្ខិសេតិ៍

សចិតិដ្ឋឃោឃំ ្កាការត្តបុល្លិក្ខាត់ បកតិទ្ធបស្ស តាយិកបឌយាលិចិការកោ៍

្កាការត្តតាបកតិកំ ្កាការត្តបុល្លិក្ខំ តិដ្ឋិ ត់

ត្លុឌាតិ បត សឃយ្ក្លុញ្ចតស្ស បកតិទ្ធបស្ស ត់សឌិសាតញ្ចោ តាយិកបឌយាល់ កឆឃាយ –

សឃយ្ក្ល , សឃយ្ក្ល, សឃយ្ក្លចោ៍ សឃយ្ក្លំ, សឃយ្ក្ល, សឃយ្ក្លចោ៍ សឃយ្ក្លតា, សឃយ្ក្លហិ, សឃយ្ក្លកិ៍ សឃយ្ក្លស្ស, សឃយ្ក្លតោ, សឃយ្ក្លត់ សឃយ្ក្លតា, សឃយ្ក្លូសា, សឃយ្ក្លយា, សឃយ្ក្លហិ, សឃយ្ក្លកិ៍ សឃយ្ក្លស្ស, សឃយ្ក្លតោ, សឃយ្ក្លត់ សឃយ្ក្លូសិ, សឃយ្ក្លយិ,្យសឃយ្ក្លសុ៍ កោ សឃយ្ក្ល, កោ សឃយ្ក្ល កចត្តោ សឃយ្ក្ល, សឃយ្ក្លចោ៍ ៩ចំ បក្ស អកិក្សចិក្ស ត្លុញ្ចាឌីតិបិ៍

សត្លាញ្ញា, សត្លាញ្ញា, សត្លាញ្ញាតោ៍ សត្លាញ្ញាំ, សត្លាញ្ញា, សត្លាញ្ញាតោ៍ កោ សត្លាញ្ញា, កចត្តោ សត្លាញ្ញា, សត្លាញ្ញាតោ, សេសាសុ ចិកត្តិសុ បឌាតិ កិក្លូសឌិសាតិ កចត្តិ, ៩ចំ ចិក្ស ចិញ្ញា កតញ្ញា យក្កញ្ញា ឆយ៩ញ្ញា អត្ថញ្ញា កាលញ្ញា ទតញ្ញា យតញ្ញា ចឌញ្ញា អចឌញ្ញា ត្លុញ្ចាឌីតិ៍

៣៧ “យេ ច លទ្ធា យត្សស្សត្តំ, ចឌញ្ញា ចីតយដ្ឋទា”តិ ៩ត្តូ “ចឌញ្ញា”តិ បញ្ចត្តពហុចចតស្ស ឌស្សតតោ សឃយ្ក្ល សត្លាញ្ញា ត្លុញ្ចាឌីតយិ បញ្ចត្តាបឃោកពហុចចតត្តំ កហេតត្លា៍ អបិច “ចិក្ស, ចិញ្ញា”តិអាឌីសុ “បទចិត្តចិក្សតី”តិ ត្លុត្តិលិក្ខឌស្សតតោ ត្លុត្តិលិក្ខេ ចត្តត្លេ “ចិក្សតី, ចិក្សតី, ចិក្សតិឃោ៍ ចិក្សតិ, ចិក្សតី, ចិក្សតិឃោ៍ ចិក្សតិឃា”តិ ត្លុត្តិតឃេត បឌយាលិ កាតត្លា៍ តឆា “ចិញ្ញា បឌិពាលិ សុកាសិតឌ្ឍាសិតំ ឌ្ឍល្លាឌ្ឍល្លំ អាឌាតិត្ស”ត្តិ ៩ត្តូ “ចិញ្ញា”តិ ត្លុត្តិលិក្ខឌស្សតតោ “កោឆតា អកតញ្ញា ច, បិសុណា យិត្តូកេឌិកា”តិ ៩ត្តូ ច “អកតញ្ញា”តិ ត្លុត្តិលិក្ខឌស្សតតោបិ “ចិញ្ញា, ចិញ្ញា, ចិញ្ញាឃោ៍ ចិញ្ញាំ, ចិញ្ញា, ចិញ្ញាឃោ៍ ចិញ្ញាឃា”តិ ច “កតញ្ញា, កតញ្ញា, កតញ្ញាឃោ៍ កតញ្ញាំ, កតញ្ញា, កតញ្ញាឃោ, កតញ្ញាឃាតិ ច ឌយ្លតឃេត បឌយាលិ កាតត្លា៍ ៩ចំ “យក្កញ្ញា, ឆយ៩ញ្ញា”ត្លុញ្ចាឌីសុបិ៍ “សឃយ្ក្ល”តិ បឌេ បត “សឃយ្ក្ល ពាកស់ កោ៧ក្ស ចិត្ត”ត្តិ ឌស្សតតោ តប៉ុសកលិក្ខេត្ត ចត្តត្លេ “សឃយ្ក្ល, សឃយ្ក្ល, សឃយ្ក្លតិ៍ សឃយ្ក្លំ, សឃយ្ក្ល, សឃយ្ក្លតី”តិ តប៉ុសកេ អាឃុតឃោបិ កហេតត្លា៍ ៩ស តឃោ សេសេសុបិ ឃឆាទហំ កហេតត្លា៍

សចិតិ្ឋខេឃាយំ ្កាការត្តបុ្លិក្អាត់ បកតិទ្វបឃ្ស តាយិកបឥយាលិចិការេកា៓

្កាការត្តតាបកតិកំ ្កាការត្តបុ្លិក្អំ តិ្ថិតំ៓

ត្អតិ សត្ឋឆាបិ បុ្លិក្អាត់ បកតិទ្វបឃ្ស

តាយិកបឥយាលិចិការេកា សយេត្តា៓

ឃស្ថា បតាយំ សយេត្តាបិ បិចចតាឌីស្ ឃំ ឃំ ធាត់ េសាតុ្វត់ សឲ្យឃ្ឋតថ្ឋាត់ ឌិឃ្សតិ, តត្ត តត្ត េសាតុ្វតយត្ក្កហាឃ េចាឥតាេសាឈតាចេសត និសឃំ សយ្ឈ្បាេដត្ធា បុត ចត្តេត្អា េហាតិ, តស្ថា កិត្តិ បេឥសេយត្ត កឆឃាយ៓

ឃំ កិទ េកា បិត្យត្អឃំ “សត្អុេត (ពាហុចារេឃា, អបេច (ពាហុចារេឃា”តិ ច ទ្វបំ ត្អការត្តឃ្ស អក្កិសឝ្ឃ្ស “អក្កេឃា”តិ ទ្វបយិច ចុត្តំ, តំ តធា អចត្ធា (ពាការត្តឃ្ស ឥល្តិសឝ្ឃ្ស “ឥល្តិេតា”តិ ទ្វបយិច “(ពាហុចារិេតា”ត្អេច្ចច ចត្តត្អត្តិ? សច្ចិ, តត្ត “(ពាហុំ ចរតីតិ (ពាហុចារិ ឃធា យុតាតីតិ យុតី”តិ ៩ចំ ត្អការត្តចេសត ត្អត្ថិតត្តា៓ “យុតេឃា អក្កេឃា”តិ ទ្វបិតិ ចិឃ “(ពាហុចារេឃា”តិ ទ្វបំ កចតិ៓ អត្អាត្ត បត “(ពាហុំ ចរលាឝីេលិតិ (ពាហុចារី, ឃធា ទុក្កុដំ កយុំ កេលាឝីេលិតិ ទុក្កុដកយុការី”តិ ៩ចំ តឃ្សឹលត្តំ កេហត្ធា (ពាការត្តចេសត កហេលា “ទុក្កុដកយុការិេតា”តិ ទ្វបយិច “ឥេល្តា អឃ្ស អត្តិតិ ឥល្តិ”តិ (ពាការត្តឃ្ស សឝ្ឃ្ស “ឥល្តិេតា”តិ ទ្វបយិច ច “(ពាហុចារិេតា”តិ ទ្វបំ កចតិ៓ តធា ហិ “ត្អេយ ហិ តាយ ឆយុចារិេតា សយចារិេតា (ពាហុចារិេតា សច្ចាឌិេតា ឝីលចេត្តា កល្យាណឆយុា បដិឌាតិឃ្សត្តិ”តិ បិត្យត្អ ឌិឃ្សតិ៓ ៩ចំ ត្អការត្តចេសត “(ពាហុចារេឃា”តិ បច្ចេត្តាបេឃាកាលបតពាហុចចតទ្វបំ ឃុជ្ជតិ, បុត (ពាការត្តចេសត “(ពាហុចារិេតា”តិ បច្ចេត្តាបេឃាកាលបតពាហុចចតទ្វបយិ ឃុជ្ជតិ, តស្ថា “(ពាហុចារិ, (ពាហុចារី, (ពាហុចារេឃា”តិ អក្កិតេឃត, “(ពាហុចារី, (ពាហុចារី, (ពាហុចារិេតា”តិ ឥល្តិតេឃត ច បឥយាលិ កេហតត្អា៓

ឃំ បត អាឃស្ថា ត្យុត្តេឈាេសា “ឃធា េសាកត្តិ ឃតិេតា, ឝីលក្ខសតក្ខសិតា”តិ ៩ត្ត ឃតិសឝ្ឃ្ស ត្អការត្តឃ្ស អក្កិសឝ្ឃ្ស “អក្កេឃា”តិ ទ្វបំ ចិឃ “ឃតេឃា”តិ ទ្វបំ អចត្ធា កស្ថា (ពាការត្តឃ្ស ឥល្តិសឝ្ឃ្ស “ឥល្តិេតា”តិ ទ្វបំ ចិឃ “ឃតិេតា”តិ ទ្វបំ ឥេឃ្សតិ៓ តេត្ធសា បយាឥេលឍា ចិឃ ឌិឃ្សតិ៓ ឃធា ហិ “ក្យុក្កុដា យណេឃា ឥល្តា សិចេឃា េឥច េត ក្យុត្តា”តិ បិត្យត្អកតិឃា ្កបបទិក្លឃយាតាឃ “ឃតេឃា”តិ ទ្វេបេតច កចិតត្អំ ត្អការត្តត្តាតិ? តាឃំ បយាឥេលឍា៓ “ចឥតឝីេលិ ចាឌី”តិ ៩ត្ត ចិឃ តឃ្សឹលត្តំ កេហត្ធា (ពាការត្តចេសត េឃាឌេត តិេត្កាសត្តា, តស្ថា “ឃតតឝីេលិ ឃតី”តិ ៩ចំ តឃ្សឹលត្តំ េចតសិ សត្កិឆាឃ (ពាការត្តចេសត “ឃតិេតា”តិ សយ្យាតសាយឹតេយកចចតសឌិសំ បច្ចត្តពាហុចចតទ្វបំ កឥេត្តត ត្យុត្តេឈាេសត ឥឃ្សិតត្តិ ឥត្ថត្អំ៓ ្កបេឃាកាលបតពាហុចចតទ្វបយិ តាឌិសេយច៓

ឃត្ថ បត តឃ្សឹលត្ថំ អក្កុទហត្វា “ទឃា ឃុតាតិ ក្ខុទកា ទលិទក, ឃុតិ ទតត បចុក្ខតី”តិ ឲត្ថ ចិឃ “ឃតតិ ចិទិឃំ កទទាតីតិ ឃតី”តិ កត្តុការកចទសត ឞ្គការត្តការទចា កឃ្យាតិ៍ តត្ថ “ឃុតទឃា ឃឈទឃា និចទឃា”តិ ទឃាការត្តទ្វបិតិ ចិឃ “ឃតទឃា”តិ ទឃាការត្តំ បច្ចត្តពហុចចតទ្វបញ្ចា ក្ខបទឃាកាលបតពហុចចតទ្វបញ្ចា កចតិ, ឲចំ ច្រាការត្តបុល្លិក្កាតំ តឹឃុ ធាទតឃុ ទឃាការត្តាទតច ទ្វបិតិ កចត្តឹតិ ឥដ្ឋត្ថាំ៍

ឃតិ ឲចំ ឞ្គការត្តបុល្លិក្កាតំ សាទឃតិ ឃុឌ្ឌឹឌ្ឌិសឃ្យាឌិឌ្ឌិឃិត្ថាឌិឌ្ឌិចឌិទតុឌ្ឌិ សក្កាឌឹ កឆត្តិ? ឲទតឃំ បត ឞ្គការត្តចទសត តិឌ្ឌិដ្ឋាតឃ្យិ សឃាសបឥត្តា អក្កិតទឃ អដ្ឋត្វា ឃឆាសឃ្កុចំ ឥល្ហិតទឃ តិដ្ឋតទតា ទតាការត្តាទតច ទ្វបិតិ៍ តឆា ហិ “អសាទទ សាទឃតិទតា”តិ ទតាការត្តបច្ចត្តពហុចចតបិឡ្យព្គ ឌិស្សតិ, ក្ខបទឃាកាលបតពហុចចតទ្វបឃ្យិ តាឌិសទឃច ឥដ្ឋត្ថាំ៍ តតុ ច ទកា កច្ចាឃតប្យកទណេ “អទត្ថ ចិសាទឥឃតទឃា”តិ ឲត្ថ សឃាសបឥស្ស ឞ្គការត្តបុល្លិក្កស្ស ទឃាការត្តស្ស បច្ចត្តពហុចចតបិធស្ស ឥស្សតទតា សាទឃតិសក្កាឌឹតឃ្យិ “ចិសាទឥឃតទឃា”តិ ទ្វទបត ចិឃ ទឃាការទត្តហិ ទ្វទបហិ កចិតព្វាត្តិ? តបិ កចិតព្វំ ឞុឌ្ឌចចទត សឃាសបឥាតំ ឞ្គការត្តបុល្លិក្កាតំ “ចិសាទឥឃតទឃា”តិ ទ្វបសឌិសស្ស ទ្វបស្ស អឥស្សតទតាតិ៍

តតុ ច ទកា ឞុឌ្ឌចចទត “បញ្ចិទឃ កហបតទឃា អាតិសំសា៍ ទត ទហាត្តិ ឌាតិបតទឃា, អញ្ញាឃញ្ញា បិឃំចឥា”តិ សឃាសបឥាតំ ឞ្គការត្តបុល្លិក្កាតំ “ចិសាទឥឃតទឃា”តិ ទ្វបសឌិសាតិ ទឃាការត្តាតិ ទ្វបិតិ ឌិស្សត្តិ៍ ឲចំ សទត្ត កម្ពា “ឞុឌ្ឌចចទត សឃាសបឥាតំ ឞ្គការត្តបុល្លិក្កាតំ “ចិសាទឥឃតទឃា”តិ ទ្វបសឌិសស្ស ទឃាការត្តស្ស ទ្វបស្ស អឥស្សតទតា”តិ ចុត្តត្តិ? ឲត្ថ ចុច្ចទត – ចិសឌិសត្ថំ បឌិច្ចំ៍ កហបតិសក្កាឌឹឃុ ហិ ឃម្ពា បតិសទ្ទា សការទចទតច បុល្លិទក្កា, ត ឮ សឃាសទតា បុទព្គ ឞ្គត្ថិលិក្កបកតិទកា ហុត្វា បច្ឆា បុល្លិក្កកាចំ បទត្តា, តម្ពា ច្រាឌិទសឃុ ធាទតឃុ “កហបតទឃា, ឌាតិបតទឃា”តិ ទឃាការត្តាតិ, “ទសតាបតទឃា, ទសតាបតិទតា”តិ ទឃា ទតាការត្តាតិ ច បច្ចទត្តាបទឃាកាលបតពហុចចតទ្វបិតិ កចត្តិ៍ តឆា ហិ “តត្តកា ទសតាបតិទតា”តិ អដ្ឋកចាបិទធា ឌិស្សតិ៍ ឃម្ពា បត សាទឃតិ ឃុឌ្ឌឹឌ្ឌិសឃ្យាឌិឌ្ឌិ ឃិត្ថាឌិឌ្ឌិ ចឌិទតុឌ្ឌិ សក្កាឌឹឃុ ឃតិឌ្ឌិឌ្ឌិសក្កាឥទឃា សឃាសទតា បុទព្គ ឞ្គត្ថិលិក្កបកតិកា ហុត្វា បច្ឆា ពហុព្គីហិសឃាសចទសត បុល្លិក្កកាចប្បត្តា, តម្ពា ច្រាឌិទសឃុ ធាទតឃុ “សាទឃតិទតា ឃុឌ្ឌឹឌ្ឌិទតា សឃ្យាឌិឌ្ឌិទតា ឃិត្ថាឌិឌ្ឌិទតា ចឌិទតុឌ្ឌិទតា”តិអាឌីតិ’ទតាការត្តាតិទឃច បច្ចទត្តាបទឃាកាលបតពហុចចតទ្វបិតិ កចត្តិ, សឃ្យឥាតសាឃឹតទឃកចចទតហិ សឌិសាតីតិ តិដ្ឋទឃត្ថាចកត្តព្វំ៍

ទសដ្ឋិ សាទធិចក្កចត្តិសាឃិព្គទច្ចទតឃុ កឆត្តិ? ឲត្ថ បត អឃំ ចិទសទសា ទចឌិតទព្វា – កត្ថចិ បិទធ “ទសដ្ឋី សាទធី ចក្កចត្តី សាឃី”តិ អត្តក្ខទស្ស ឌីឃត្ថំ ឌិស្សតិ, កត្ថចិ បត “ទសដ្ឋិ សាទធិ ចក្កចត្តិ សាឃិ”ព្គតិ អត្តក្ខទស្ស ទស្សត្ថំ ឌិស្សតិ៍ កិញ្ចាបិ ទស្សត្តទឃទតឃំ ឌិស្សតិ, តឆាបិ តត្ថ តត្ថ បច្ចត្តចចតាឌិការទចត “ទសដ្ឋិទតា សាទធិទតា”តិអាឌិបទឃាកឥស្សតទតា ទស្សំ កត្វា ឲតាតិ ក្ខច្ចាទិឃត្តីតិ ពាឃតិ, តម្ពា ឲចំ តិព្គចតទត្វា កទហតទព្វា – ទសដ្ឋិ ឆតសាទំ, ធាតត្តទំ ចា អស្ស អត្ថីតិ ទសដ្ឋី៍ អស្សឥឃ្យាឥទឃា សាទឈសីទលិតិ សាទធី៍ ចក្កំ បចត្តតសីទលិតិ ចក្កចត្តី៍ សំ ឲតស្ស អត្ថីតិ សាឃីតិ៍ អស្សត្ថិកតឃ្សឹលត្ថសក្កា ហិ ទតាការត្តទ្វបចទសត សឃាតកាតិកា កចត្តិ ឃឆា “ឥល្ហិទតា ក្ខុឃិសាឃិទតា”តិ៍ អបទទាបិ តិព្គចតទត្វា ច្រាការត្តចទសត អស្សឥឃ្យាឥទឃា សាទទតីតិ សាទធិ៍ តឆា ហិ “បុទិសឥទឃ្យុ សាទទតីតិ

បុរិសទម្មសារថី”តិ វុត្តំ។ ចក្កំ ចវេត្តតីតិ ចក្កចត្តី។ ឯចំ កត្តុការកចសេត ព្រាការត្តត្តំ កហេត្វា ពត្វឹ លក្ខយាតយ្យិ ឋាការត្តត្តំ អតបេក្ខិត្វា ព្យុទ្ធចតោត្សុរូបេត “សារថិតោ ចក្កចត្តិតោ”តិអាទីតិ តោការត្តរូបាតិ កហេត្វា ទស្សិតេឃេត ឃោរេដតន្តាតិ “ទស្សិតី”តិអាទិកំ ចឌ្ឍិតន្តំ ចឌ្ឍត្វា។ ឯចំ “សេដ្ឋិតោ សារថិតោ ចក្កចត្តិតោ សាមិតោ”តិអាទីតិ តោការត្តាតិឃេច រូបាតិ តោឃ្យាតិ។

អ(ត្រ កិញ្ចាបិ បទោយាកំ តិទស្សតយត្តំ កឆឃាយ។ “តាត តយោ សេដ្ឋិតោ អយ្យាកំ ទាហុបការា”តិ ច “ទេត កតកត្តកិញ្ចា ‘យហាសេដ្ឋិតោ យយំ កមិស្សាមា’តិ ចទិស្ស”តិ ច “សារថិតោ អាហំស្ស”តិ ច “ទេ្វ ចក្កចត្តិតោ”តិ ច ឯចមាទីតិ។ តត្ថ កិញ្ចាបិ កត្ថចិ “សេដ្ឋិ សារថិ”ត្ថិញ្ចាទិ រស្សត្តបទោ ទិស្សតិ, តថាបិ សោ សការចេត រស្សត្តការចោ បទោ ត ហោតិ, ទីឃស្ស រស្សត្តករណបទោតិ ចេទិតព្វោ។ បទមាលា ចស្ស ចុត្តតយេត ចេទិតព្វា។

យទេហសីតិ ឯត្ថ កឆត្តិ? “យទេហសី”តិ ឯត្ថ កិញ្ចាបិ យទេហសីសទ្ទោ ព្រាការត្តចសេត តិទ្ទិសិយតិ, តថាបិ ឋាសិសទ្ទេត សយាតកាតិកត្តា ឋាសិសទ្ទស្ស អក្កិសទ្ទេត សយាតបទមាលត្តា អក្កិតយេត បទមាលា កាតព្វា។ តត្រ ច កោ ឯត្ថ តស្សិលទេត្វា ទិស្សតិ “យហទេត្ត សីលក្ខត្ថាទយោ ទទេ្យ ឯសតសីរេលិតិ យទេហសី”តិ, តស្មា “ក្ខុមិសាឃិ”តិ បទស្ស ចិឃ ទស្សិតយេតេច បទមាលា កាតព្វាតិ? ត កាតព្វា តស្សិលត្តស្ស អសម្ពុចតោ។ ឋាយស្ស ហិ “យហទេត្ត សីលក្ខត្ថាទយោ ទទេ្យ ឯសិ កេចសិ ឯសិត្វា ចិទោតិ យទេហសី”តិ អតស្សិលទេត្វា ឯច យុជ្ជតិ។ កតកាលីយេស្ស ព្យុទ្ធាទីស្ស អរិយេស្ស បចត្តតាមត្តា។ ឋាសិសទ្ទេត ចាយំ សទ្ទោ ព្រាសកំ សមាតោ ទេកចលំ សមាសបរិយោសាតេ ទីឃចសេត វុត្តាទិយតិ, រស្សចសេត បត “យហា ឋាសិ យទេហសី”តិ សន្ធិចិក្កហោ។ យស្មា រស្សត្តំ កហេត្វា តស្ស បទមាលាករណំ យុជ្ជតិ, តស្មា “សក្កាឃិស្ស យទេហសយោ”តិ ឋាការត្តរូបំ ទិស្សតិ។ ត ហិ សាដ្ឋកទេឆ ទេពិដទេក ព្យុទ្ធចទេត កត្ថចិបិ ចត្ថឹលទេ្ឋកចចតរូបំ ចិឃ “យទេហសិតោ”តិ បច្ចត្តាបយោកាលបតពាហុចចតរូបំ ទិស្សតិ។ តស្មា ព្រាការត្តចសេត វុត្តាទិតស្សបិ សតោ រស្សចសេត វុត្តាទិតស្ស ចិឃ “យទេហសិ, យទេហសី, យទេហសយោ។ យទេហសិំ, យទេហសី, យទេហសយោ។ យទេហសិតា”តិ បទមាលា កាតព្វា។ អបិច យទេហសីសទ្ទោ ឃត្ថ រាជក្ខុត្តាទិចាចកោ, តត្ថ ឋាត្ថិលិទ្ធោ ហោតិ, តព្វសេត បត “យទេហសី, យទេហសី, យទេហសិយោ។ យទេហសិំ, យទេហសី, យទេហសិយោ។ យទេហសិយា”តិ ច ចក្កយាតិតត្ថិតយេត បទមាលា កាតព្វា។ ហត្ថីសទ្ទោ កឆត្តិ? ហត្ថីសទ្ទស្ស បត ហទេត្វា អស្ស អត្ថីតិ ឯវំ ព្រាការត្តចសេត កហណោ “ហត្ថិតោ”តិ រូបំ ភចតិ។ តថា ហិ “ចតេ ហត្ថិតោ”តិ បយោកោ ទិស្សតិ។ តស្សេច តស្មិំ ឃេចតេ្ត រស្សំ កត្វា កហណោ “ហត្ថយោ”តិ រូបំ ភចតិ។ តថា ហិ –

“ហំសា កោញ្ចា យយូរា ច, ហត្ថយោ បសទា ឥកា;

សព្វេ សីហស្ស ភាយត្តិ, តត្ថិ កាយម្ហិ តុល្យតា។

ឯចមេច យតុស្សេស្ស, ទហរោ ចេបិ បញ្ញចា;

ເສາປິ ຕຕ຺ຖ ຍທາ ເຫາຕິ, ເຕຈ ຊາເລາ ສຣີເຣຈາ"ຕິ

ຕຼຍສ຺ມິ ເກຍ຺ຕຼສີລຂາຕເກ "ຫຕ຺ຖເຍາ"ຕິ ອາຫຈ຺ຈປທໍ ທິສ຺ສຕິ ໑ຈຍສ຺ສ ຄລ຺ລິຕເຍຕ ຈ ອກ຺ກິຕເຍຕ ຈ ຂ຺ຕິສາ ປຄຍາລິ, ເຈທິຕຕ຺ຕາ

ຕຼຍິຕາ ຕເຍຕ ອຈຸເຕ຺ຕສຸປິ ຜາເຕສຸ ປິຍຕຼຕຍາຕ຺ູຕເປຕ ເປິຣາຫຖ຺ກຊາຕ຺ູຕເປຕ ຈ ປຄຍາລິ ເຍາເຂຕຕ຺ຕາ

໑ຕ຺ຕາຈຕາ ກ຺ູສາຕຸຍຍາຕໍ ປຸລ຺ລິງ຺ກໍ ຕາຍິກປຄຍາລິ ສຕິ຺ ລິງ຺ກຕ຺ຕເຣຫິ ສຖ຺ຕ຺ຕເຣຫິ ອຕ຺ຕ຺ຕເຣຫິ ຈ ຕາຕປ຺ຍກາເຣເຕາ ຄສ຺ສິຕາ

ຕຼຍໍ ສຖ຺ຕີຕິ ສຸຕີຕິ ຊິຊິຕ຺ຕໍ,

ສປເຕ຺ຕຫິ ສຍ຺ອາ ປຣີປິລຕີຍໍ;

ສຄາ ສຸຖ຺ກ ຊິເຕ຺ຕຕິ ຈາເຈຕິ ເຍາ ເສາ,

ຕເຣາ ຂາກຫຊິຕ຺ຕິຕ຺ຕໍ ຍາຕິ ເສຖ຺ກໍ

ຕຼຕິ ຕຈເຕ຺ກ ສາຖ຺ກເຊ ປິຖກຕ຺ຕເຍ ຍ຺ຍປ຺ຍຈາຕີສຸ ຊິຍ຺ຍາຕໍ

ເກາສລ຺ລຕ຺ຖາຍ ກເຕ ສຖ຺ຕີຕິປ຺ຍກເຣຫ

ສຊິຕິສ຺ຖເຍາ ຕິກ຺ກຫິຕຕ຺ຕາຂິປຸລ຺ລິງ຺ກໍ

ປກຕິຕ຺ູປສ຺ສ ຕາຍິກປຄຍາລິຊິກາເກາ

ສຕ຺ຕເຍາ ປຣິເສ຺ຖເຄາ

ສຍ຺ຍຊາປິ ປຸລ຺ລິງ຺ກໍ ສຍຕ຺ຕໍ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

២. ឥត្ថិលិង្គនាមិកបទមាលា

អថ ឥត្ថិលិង្គេសុ អាការន្តស្ស សទ្ធាទយស្ស បកតិរូបភូតស្ស នាសិកាសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលំ វត្វា យេ បសិទ្ធស្ស តតោ កញ្ញាសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលំ វក្ខាម –

កញ្ញា, កញ្ញា, កញ្ញាយោ។ កញ្ញំ, កញ្ញា, កញ្ញាយោ។ កញ្ញាយ, កញ្ញាហិ, កញ្ញាភិ។ កញ្ញាយ, កញ្ញានំ។ កញ្ញាយ, កញ្ញាហិ, កញ្ញាភិ។ កញ្ញាយ, កញ្ញានំ។ កញ្ញាយ, កញ្ញាយំ, កញ្ញាសុ។ ភោតិ កញ្ញេ, ភោតិយោ កញ្ញា, កញ្ញាយោ។ អយមេត្ថ វិសេសោ។

ភិង្គា កត្តា សាលិ យាលិ, ចេលិ ចិណា កិត្តា លិហា៍

កាឆា សេភា លេហា'បេក្ខា, អាឃា បុឌា ឲឃា កញ្ញា;

អញ្ញា យុង្គា ពិង្គា គឃ្យា, គាឃា កិច្ចអា ឃត្តា ចេតា៍

ពិបិឃា ចេឥតា ឃញ្ញា, ចេតភា តសិណា បឌា;

ចេឥចតា ចក្កា ចេកាឆា, ជាលិកា ចឃុឆា សភា៍

ក្កា ចេសជាលិកា សិក្កា, សលិកា ចាលិកា សិហា;

កាចេណា ចិសិហា សាហា, ចឆា ចញ្ញា ឌជិ ឈជិ៍

ពិច្ចអា ចេឃាណ្ឌា ចិតណ្ឌា ច, កន្ទុណា ចតិតា លតា;

កឆា ភិង្គា ឃុឆា ទាឆា, ចាឃភា សិឃបិ បបិ៍

បកា ឃឹយា ហយា ឲឌា,

ហត្តិឃា ឃក្ខទា ឃុទា;

ចេឌាលិ ត្យលិ សិលិ លិលិ,

លិចេល'ច្ចអា ចេយហលិ កលិ៍

ចច្ចអចា ឃុហិឃា ឃុឃា, យញ្ញុឃា ឃុលឃា ឌិឃា;

នាសា ជុល្យា គុហា ព្រហា, លសិកា បរិសា និសា;

មាតិកិច្ចាទយោ ចេច, កាចិកាបទសានិសា។

អម្មត្ថា ច តាតា ច, កិច្ចាទេច សមា សិយុំ;

មាតា ធីតា បនត្តានី, បុធរេច ទ្លូរេតា សិយុំ។

បរិសាសទ្ទស្ស បន សត្តវិធាទេន “បរិសាយ, បរិសាយំ, បរិសតិ, បរិសាសុ”តិ យោជេតព្ពំ “ខុទ្ទិកំ រោគា រោគាតយ សមយំ តោរទេយ្យស្ស ព្រាហ្មណស្ស បរិសតិ បទ្ទបិទេន្ដុំ ចទេតព្ពត្តំ”តិ បាឡិប្បទេសស្សនតោ។ អម្មានិតំ បន “អម្មា, អម្មា, អម្មាយោ”តិអាទិនា គណ្ណានយេន ចត្វា អចសានេ “ភោតិ អម្ម, ភោតិ អម្មា, ភោតិយោ អម្មា, អម្មាយោ”តិអាទិនា យោជេតព្ពំ។

មាតា, មាតា, មាតរោ។ មាតរំ, មាតរោ។ មាតរា, មាតុយា, មត្យា, មាតូហិ, មាតូភិ។ មាតុ, មាតុយា, មត្យា, មាតរានំ, មាតានំ, មាតូនំ។ មាតរា, មាតុយា, មត្យា, មាតូហិ, មាតូភិ។ មាតុ, មាតុយា, មត្យា, មាតរានំ, មាតានំ, មាតូនំ។ មាតរិ, មាតុយា, មត្យា, មាតុយំ, មត្យំ, មាតូសុ។ ភោតិ មាតា, ភោតិយោ មាតា, មាតរោ។

ឯត្ថ បន យស្មា បាឡិប្បយំ ព្ពត្តិលិង្គានំ សការន្តានំ រូបានិ ឯហិ ឯភិ ឯសុការន្តានីតិ ច ឯនន្តានីតិ ច ន ទិស្សន្តិ, តស្មា រោហិធិ ទុព្ពានិបិ “មាតុស្ស មាតរេហិ”តិអាទីនិ ន ទុព្ពានិ, ឯស នយោ ព្ពតរេសុបិ។ “សំកិច្ចិព្ពិកតំ បុញ្ញំ, មយ្ហំ មាតុយា ច តេ។ អនុមោទតោ អហំ មត្យា”តិ បាឡិប្បទេសស្សនតោ បន កោលាសយុជាតតិស្សក្កសាមិកប្បចនន្ដរេ “មាតុយា, មត្យា”តិ ច ទុត្តំ ព្ពត្តិលិង្គរេ សមានកាតិកព្ពា តោសំ ចទនានំ។ តធា ហិ ក្លាទត្តិខាតកេ “មត្យា”តិ បទំ បញ្ចមីតតិយេកចទនចសេន អាកតំ, យធា បន “ពត្តិយា”តិ បទំ មត្តិសុរេលិបចនេនន “ពត្យា”តិ កចតិ, តធា “មាតុយា មាតុយ”ន្តិ ច បទំ “មត្យា, មត្យំ”ន្តិ កចតិ, អយំ នយោ ធីតុសទ្ទាទីសុ ន លព្ភតិ។

ធីតា, ធីតា, ធីតរោ។ ធីតំ, ធីតរំ, ធីតរោ។ ធីតុយា, ធីតូហិ, ធីតូភិ។ ធីតុ, ធីតុយា, ធីតរានំ, ធីតានំ, ធីតូនំ។ ធីតរា, ធីតុយា, ធីតូហិ, ធីតូភិ។ ធីតុ, ធីតុយា, ធីតរានំ, ធីតានំ, ធីតូនំ។ ធីតរិ, ធីតុយា, ធីតុយំ, ធីតូសុ។ ភោតិ ធីតុ, ភោតិ ធីតា, ភោតិយោ ធីតា, ធីតរោ។ ឯត្ថ បន។

“ខាលិ គណ្ហាមិតំ ធីតំ, មទ្ទីទេវិ បតិព្ពតំ;

ចជមានោ ន ចិន្តេសិ, ទោមនស្សេន ការណា”តិ

បាឡិយំ “ធីត”ន្តិ ទស្សនតោ ឧបយោគច្ឆដ្ឋានេ “ធីត”ន្តិ វុត្តំ, តស្មា ឯត្ថ នាទតោ គហេតព្ពំ, តថា បាឡិយំ “អម្មាយហិ ហោតិ អសញ្ញធីតរា”តិ នយាទបទស្ស ទស្សនតោ ពហុវចនត្ថបទស្សាបិ “មាតុធីតរា”តិអាទិកំ បទរូបចនត្ថម្បិ នយាទបទំ គហេតព្ពមេវ, តិទុត្តិបិដកេ បទ “មាតា ធីតា”តិ បទទ្វយំ សទ្ទានយេ បក្ខិត្តំ, តមេវម្ហិ “សទ្ទាយា”តិ បទស្ស ចិយ “មាតាយា”តិអាទីនំ បាឡិបទអាទីសុ ញាណេន អទស្សនតោ ចិរំ គហិតំ នយាទនយេន ហិ ព្រាហ្មីនិ សទ្ទកតិ បយ្យាយ “ទាសមាតាយ ទាសធីតាយ មាតុធីតាយា”តិ។ ឯវំ គណ្ហានយោបិ ឯកទេសេន លព្ភតិ, តថា “អន្តិមំ នត្តុមាតេ, អត្តំ នត្តុមាតេ”តិ បាឡិយំ “នត្តុមាតេ”តិ ទស្សនតោ “ហោតិ ទាសមាតេ, ហោតិ ទាសធីតេ”តិ ឯវមាទីនយោបិ លព្ភតិ, តត្រ នត្តុមាតេតិ នត្តុស្ស មាតា នត្តុមាតា, ហោតិ នត្តុមាតេ, ឯវំ នយានយេន ព្រាហ្មី សទ្ទកតិ ហោតិ, តស្មា នយាទបទេសុ “មាតុ ធីតុ ទុហិតុ”ប្បភុតីនំ បកតិរូបានំ ទេ គោដ្ឋាសា គហេតព្ពា បទំ ទស្សិតរូបគោដ្ឋាសោ ច គណ្ហានយោ រូបគោដ្ឋាសោ ចាតិ។ តត្តាទីនិ បទានិ ន គេចសំ ប្រសិទ្ធានិយេវ ហោន្តិ, អថ ខោ ពុទ្ធិសិទ្ធានិបិ។ តថា ហិ “ចិរនាតាយ នត្តា គាលដ្ឋតា ហោតិ។ ចតសស្សា ម្បុនិកា កាមំ គត្វា, ទោ ចនិតា”តិអាទីនិ បយោគានិ នានទេ ទិស្សន្តិ។

នត្តា, នត្តា, នត្តារោ។ នត្តុំ, នត្តារំ, នត្តារោ។ នត្តារា, នត្តុយា, នត្តូហិ, នត្តូភិ។ នត្តុ, នត្តុយា, នត្តារានំ នត្តានំ, នត្តូនំ។ នត្តារា, នត្តុយា, នត្តូហិ, នត្តូភិ។ នត្តុ, នត្តុយា, នត្តារានំ, នត្តានំ, នត្តូនំ។ នត្តរិ, នត្តុយា, នត្តុយំ, នត្តូសុ។ ហោតិ នត្ត, ហោតិ នត្តា, ហោតិ ភោ នត្តា, នត្តារោ។

ឯវំ “គត្វា ចនិតា ការិតា” ព្ពទ្វាទីសុបិ នយាទបទេ បទ “ទាសមាតាយ នត្តុមាតេ”តិអាទីនិ ចិយ “ទាសនត្តាយ, ទាសនត្តេ”តិអាទីនិ រូបានិ គចន្តិ។

នចិនិដ្ឋយោយំ អាការន្តការន្តិត្ថិលិង្គានំ បកតិរូបស្ស នាមិកបទមាលាវិភាវនា។

អាការន្តការន្តាបកតិកំ

អាការន្តិត្ថិលិង្គ និដ្ឋិតំ។

ឥទានិ ក្វចិបទាទីនំ នាមិកបទមាលំ ចក្ខាម បុព្ពាចរិយមតំ បុរេចរំ កត្វា –

រត្តិ, រត្តី, រត្តិយោ។ រត្តិំ, រត្តី, រត្តិយោ។ រត្តិយា, រត្តីហិ, រត្តីភិ។ រត្តិយា, រត្តីនំ។ រត្តិយា, រត្តីហិ, រត្តីភិ។ រត្តិយា, រត្តីនំ។ រត្តិយា, រត្តិយំ, រត្តីសុ។ ហោតិ រត្តិ, ហោតិរយោ រត្តិយោ។ មមកមហាថេរមតំ។

“ភូមិ, ភូមី, ភូមិយោ។ ភូមិំ, ភូមី, ភូមិយោ”តិ សព្ពំ នេយ្យំ។ ឯវំ “ភូតិ សត្តិ បត្តិ វុត្តិ យុត្តិ កិត្តិ មុត្តិ តិត្តិ សិទ្ធិ ពុទ្ធិ វុទ្ធិ សុទ្ធិ ឥទ្ធិ ទោណិ បីតិ ជល្លិ យតិ អសនិ ចសនិ សតិ គតិ វុទ្ធិ ឃុចតិ អង្គុលិ ទោត្តិ ឪដ្ឋិ ឥដ្ឋិ ជាតិ” ឥច្ចាទីនម្បិ ជាតិកបទមាលា យោជេតព្ពា។ អបិច “រត្យោ អយោឃោ គច្ឆន្តិ។ ទិវា ច រត្តោ ច ហរន្តិ យេ ពលិំ។ ត ភូម្យា ចតុរង្គុលោ។ នេតិ ភូម្យា អនុត្តរំ។ ភូម្យា សោ បតិតំ ឋានំ។ ឥទ្ធាយ បជិយុញ្ជាតិ។ ពុទ្ធ្យា ច ជច្ចា សមានិទិដ្ឋិតា។ សទេវទេវា ទិដ្ឋិទិចប្បការរទេ”តិ ឯវមាទីនិ បយោគានិ ទស្សនតោ រត្តិ ភូមិ ជាតិសទ្ទាទីនំ អយម្បិ ជាតិកបទមាលាទិនយោ ទេទិតព្ពោ។ កថំ?

រត្តិ, រត្តី, រត្តិយោ, រត្យោ។ រត្តិំ, រត្តី, រត្តិយោ, រត្យោ។ រត្តិយា, រត្យា, រត្តីហិ, រត្តីភិ។ រត្តិយា, រត្យា, រត្តីនំ។ រត្តិយា, រត្យា, រត្តីហិ, រត្តីភិ។ រត្តិយា, រត្យា, រត្តីនំ។ រត្តិយា, រត្យា, រត្តិយំ រត្យំ, រត្តោ, រត្តីសុ។ ភោតិ រត្តិ, ភោតិយោ រត្តី, រត្តិយោ, រត្យោ។

ឯត្ថ “រត្តោ”តិ រូបន្តរំ ចេទិតព្ពំ “ភូមិ, ភូមី, ភូមិយោ, ភូម្យោ”តិ សព្ពំ នេយ្យំ។

ជាតិ, ជាតី, ជាតិយោ, ជច្ចោ។ ជាតិំ, ជាតី, ជាតិយោ, ជច្ចោ។ ជាតិយា, ជច្ចា, ជាតីហិ, ជាតីភិ។ ជាតិយា, ជច្ចា, ជាតីនំ។ ជាតិយា, ជច្ចា, ជាតីហិ, ជាតីភិ។ ជាតិយា, ជច្ចា, ជាតីនំ។ ជាតិយា, ជច្ចា, ជាតិយំ, ជច្ចំ, ជាតីសុ។ ភោតិ ជាតិ, ភោតិយោ ជាតី, ជាតិយោ, ជច្ចោ។

ទោណិ, ទោណី, ទោណិយោ, ទោណ្យោ។ ទោណិំ, ទោណិយំ, ទោណ្យំ ទោណី, ទោណិយោ, ទោណ្យោ។ ទោណិយា, ទោណ្យា, ទោណីហិ, ទោណីភិ។ ទោណិយា, ទោណ្យា, ទោណីនំ។ ទោណិយា, ទោណ្យា, ទោណីហិ, ទោណីភិ។ ទោណិយា, ទោណ្យា, ទោណីនំ។ ទោណិយា, ទោណ្យា, ទោណិយំ, ទោណ្យំ ទោណីសុ។ ភោតិ ទោណិ, ភោតិយោ ទោណី, ទោណិយោ, ទោណ្យោ។

ឯត្ថ ច “ពហុស្សុ ទិន ទោណិយំ។ អញ្ញត្រ ទោណ្យា នវសា”តិ ទិដ្ឋិប្បយោគតទស្សនតោ ទិដ្ឋិតយា ជាតិកបទមាលា វុត្តា។ សព្ពាបិ ចាយំ នយោ អញ្ញត្ថាបិ យថារហំ យោជេតព្ពោ។

សទ្ទិត្ថិយោយំ ឥការន្តិត្ថិលិង្គានំ បកតិរូបស្ស ជាតិកបទមាលាទិការោ។

ឥការន្តតាបកតិកំ ឥការន្តិត្ថិលិង្គំ

និដ្ឋិតំ។

ព្ដដាតិ ក្វីរបន្ទ្ធាឌីតំ តាយិកបទយាលំ ចក្លាយ បុន្តាចរិយបតំ បុរេចរិ កត្វា –

ព្ដត្តិ, ព្ដត្តី, ព្ដត្តិយោ។ ព្ដត្តិំ, ព្ដត្តី, ព្ដត្តិយោ។ ព្ដត្តិយា, ព្ដត្តីហិ, ព្ដត្តីភិ។ ព្ដត្តិយា, ព្ដត្តីតំ។ ព្ដត្តិយា, ព្ដត្តីហិ, ព្ដត្តីភិ។ ព្ដត្តិយា, ព្ដត្តីតំ។ ព្ដត្តិយា, ព្ដត្តិយំ, ព្ដត្តីសុ។ ភោតិ ព្ដត្តិ, ភោតិយោ ព្ដត្តិយោ។ យយកយហារចេរយតំ។

“ក្វី, ក្វី, ក្វិយោ។ ក្វិំ, ក្វី, ក្វិ យោ”តិ ព្ដត្តិយា បយំ។ ឲចំ ក្វតី ភោតី ចិភាចិតី ព្ដន្ធាឌីតំ ក្វជាត្យយាតំ អបេន្ញាបន្ធា ច្រាការេត្តបន្ទ្ធាតំ តាយិកបទយាលិ យោរេដតន្តា។ ឲត្វេន្ញា ច្រាការេត្តបន្ទ្ធា តាយ –

“យាត្យលិតី ច កកិតី, កិក្លុតី បាយ្យកិ អឌី;

ចាបិ បេបិក្ខរលិ បេចិ, តាកិ យក្ខិតី រាឌិតី។

ភាឃឹ ច ច្រាហុលិ យដ្ឋ-ឃ្សតិតី ឃឹឈយាឃិតី;

បាកិយាតី”តិ ចាឌីតិ, បយោកាតិ កចត្តិ ហិ។

៣៧ “បេបិក្ខរលិ ភាឃឹ, ច្រាហុលិ”ន្ធាឌីតំ កតិ;

អន្ញាចាបិ ឃិយា កាចា-ន្យញ្ញិយោឃុ យចារេហ៎។

“ក្យបាចតី”តិអាឌីតំ, កាចាបេប្លច ចិបេបបេតា;

រ្វុបិតិ អន្ញាចា បេហាត្តិ, ឲកចចតបេតា ចបេក។

“កាឃឹ អចត្តិ”ព្ដន្ធាឌី, ពាហុចចតបេតា ចបេក;

“ចត្ដចតី”តិអាឌីតិ, បយោកឃ្សាត្យរ្វុបបេតា។

តថា ហិ “បេបិក្ខរបេន្ញា ឃុយាបិតា។ តា ច បត្តបតា កិរិយា, ភាបេឃ្យា បត្តបតាតិ ច។ ភារេក ច អហំ បេតឃ្សំ , ច្រាហុល្យា បរិចារេក។

តខ្ជា សត្តិ៍ តខ្ជា ភេទខ្ជាទាឃ ឆឹនេ៍ លក្ស កច តិចេបត៌

ឆាទ្រាលាឃ៊្ស យហារាឌ, កាកទាឌា តិចាសេកា;

អឃឹតិឃា សហេឃ្សហិ, ស្ងបេត្តា បទិចាទិេតា៍

ទាឌា ឃថា ចេឃ្សចលា តឡ្ឌុឡ្ហា”ត្តិ

ឲចយាឌឹតំ បិឡ្ឡត្រាតំ ឥឃ្សតេតា េបិក្លូទហិ ឡុក្ខាឌឹតំ តាយិកបឥយាលិេឃា សចិេសសា េឃាេឌតណ្ហា៍ កត់? ‘េបិក្លូទហិ, េបិក្លូទហិ, េបិក្លូទហិេឃា, េបិក្លូទេណ្ហា៍ េបិក្លូទហិ”ត្តិអាឌិតា ចត្វា កទលាសយុឥាតតិឃ្សក្លូសាយិចចតក្ខ្វាេត “េបិក្លូទហិឃា, េបិក្លូទេណ្ហា”តិ ឲកចចតាតិ ចត្តណ្ហាតិ៍ ក្សុ្ល្ចចតក្ខ្វាេត បត “េបិក្លូទហិឃា, េបិក្លូទេណ្ហា, េបិក្លូទហិឃំ, េបិក្លូទេណ្ហា”ត្តិ ច ឲកចចតាតិ ចត្តណ្ហាតិ៍ សណ្តត្ត ច បឥាតិ បទិបុណ្ណាតិ កាតណ្ហាតិ៍ តថា “ឥាឃឹ, ឥាឃឹ, ឥាឃិេឃា, ឥាេឃ្យា៍ ឥាឃិ៍, ឥាឃិឃំ, ឥាឃឹ, ឥាឃិេឃា, ឥាេឃ្យា”តិ ចត្វា កទលចចតក្ខ្វាតាឌឹស្ង “ឥាឃិឃា, ឥាឃ្យា”តិ ឲកចចតាតិ ចត្តណ្ហាតិ៍ ក្សុ្ល្ចចតក្ខ្វាេត បត “ឥាឃិឃា, ឥាឃ្យា, ឥាឃិឃំ, ឥាឃ្យ”ត្តិ ច ឲកចចតាតិ ចត្តណ្ហាតិ៍ សណ្តត្ត បឥាតិ បទិបុណ្ណាតិ កាតណ្ហាតិ៍ ឲត្ត បត “ឃក្ខិឃា បឌិេកាេដតិ, ឈេទ ឌាតំច ឥាឃិឃំ៍ ឲុឃិឃ្សាយិ ចិយុត្តិឃ”ត្តិ បេឃាកាតំ ឥឃ្សតេតា អំចចតស្ស ឃយាេឥសចេសត “ឥាឃិឃ”ត្តិ ចុត្តំ៍ េតាស្ង ច “ឈេទ ឌាតំច ឥាឃិឃ”ត្តិ ឲត្ត អំចចតស្ស ឃយាេឥសេតា អេណ្ហាបិ សក្ខតេឃា លក្ខតិ៍ កត់? ឃថា ឥហទឹ ឲច “ឥហទិឃា”តិ ចុក្ខតិ, ឲចំ ឥាឃឹ ឲច “ឥាឃិឃា”តិ៍

ឲត្ត បត “បឃ្សាយិ េចាហំ ឥហទិ៍, កុយាទិ៍ ចាទុឥឃ្សត”ត្តិ ច “េឃ តំ ឌិណ្ណស្ស បិឌំស្ង, ឲចំ ឥហទិឃំ សតិ”ត្តិ ច បិឡ្ឡត្ត តិឥឃ្សតំ , ក្ខបេឃាកចចតិត្ហាឃ “ឥាឃិឃ”ត្តិ ចុត្តំ, ឡុយស្មិ បតាឥិបុ្យាេឃ “ឥាឃិឃា, ឥាឃិឃា, ឥាឃិឃាេឃា៍ ឥាឃិឃំ, ឥាឃិឃា, ឥាឃិឃាេឃា៍ ឥាឃិឃាឃា”តិ កណ្ហាតេឃតេច តាយិកបឥយាលិ កចតិ “កុយាទិឃា”តិ សក្ខេឃ្សច៍ តថា ហិ “កុយាទិេឃ ក្ខបេសតិេឃ”តិ បិឡ្ឡត្ត ឌិឃ្សតិ៍ តថា “បុប្ឃចតិឃា, បុប្ឃចតិឃំ, បុប្ឃចតិឃាឃ, បុប្ឃចតិឃាឃំ, េកាតិ បុប្ឃចតិេឃ”តិ កណ្ហាតឃតិឃ្សិេតាត ឲកចចតតេឃត តាយិកបឥយាលិ កចតិ៍

ឲត្ត បត “អតីេត អយំ ឆាទ្រាលាឃឹ បុប្ឃចតិឃា តាយ អេហាឃិ៍ ទាឌាឃិ លុក្ខកេយុ្យ, ឲកទាឌា បុប្ឃចតិឃាឃំ៍ ក្ខឃ្សឃ្ស បុេណ្ណត បុប្ឃចតិឃាឃា”តិ បិឡ្ឡត្ត ច អក្ខកថាបិេឋា ច តិឥឃ្សតំ៍ អបេទា តេឃា – “ឥាឃិឃា ឥហទិឃា កុយាទិឃា”តិអាឌឹស្ង កកាទស្ស ឃកាទាេឥសាបិ ឥក្ខេណ្ហា៍ ត្រាហ្វលឹសក្ខស្ស ត្ស “ត្រាហ្វលឹ, ត្រាហ្វលឹ, ត្រាហ្វលិេឃា, ត្រាហ្វេល្យា៍ ត្រាហ្វលិ”ត្តិអាឌិតិ ចត្វា កទលចចតក្ខ្វាតាឌឹស្ង “ត្រាហ្វលិឃា, ត្រាហ្វល្យា”តិ ឲកចចតាតិ ចត្តណ្ហាតិ, សណ្តត្ត ច បឥាតិ បទិបុណ្ណាតិ កាតណ្ហាតិ៍ តឌឹសក្ខស្ស “តឌឹ, តឌឹ, តឌិេឃា, តេខ្ជា៍ តឌិ”ត្តិអាឌិតា ចត្វា “តឌិឃា, តខ្ជា”តិ ច “តឌិឃំ, តខ្ជ”ត្តិ ច ចត្តណ្ហំ, សណ្តត្ត ច បឥាតិ បទិបុណ្ណាតិ កាតណ្ហាតិ៍ ឡុត្តិលិេក្ខស្ង ហិ បក្ខត្តពហុចចេត ឌិេក្ខេឃច ក្ខបេឃាកពហុចចតំ អតាកតយ្សិ ឌិក្ខេយច េហាតិ, តថា ក្ខបេឃាកពហុចចេត ឌិេក្ខេឃច

បច្ចត្តពហុចចតំ អតាកាតយ្បិ ឌិដ្ឋេយច ទេហាតិ, ពករលសយ្យគាតតិស្សក្កសាយិក្យុខ្ចចតាតយ្បិ អញ្ញាតរស្មិំ ឌិដ្ឋេយេច អញ្ញាតរំ ឌិដ្ឋេយច ទេហាតិ។ តធា ហិ “ជាយា ច ជាយេយ្យា អត្ថីឋិបិទេតា ចា”តិ ឯត្ថ “ជាយេយ្យា”តិ បច្ចត្តពហុចចទេត ឌិដ្ឋេយេច អបរេយ្បិ “ជាយេយ្យា”តិ ក្ខបទេឃាកពហុចចតំ តំសឌិសត្តា ឌិដ្ឋេយច ទេហាតិ។

“សទេក្កា ច ទេយ ចរំ ជន្ទា, ទេសា ច លត្ថុទេឆ ទេយ ចទេរា;

ឲកាទេត្តុ ខ្ចិទេត្តុ ចា, ភទេចយ្យំ អភិបរិទេកា;

ក្ខយ្យាជត្យា រយិត្វាត, សិឋិរាឌា តទេតា សិឃ”ត្តិ

ឯត្ថ “ក្ខយ្យាជត្យា”តិ ពករលចចទេត ឌិដ្ឋេយេច តំសឌិសាតិ សយ្យគាតតិស្សក្កសាយិក្យុខ្ចចតាតិបិ ឌិដ្ឋាតិទេយច ទេហាត្តិ។ “ទ្រាហុល្យា បរិចារទេក”តិ ឯត្ថ “ទ្រាហុល្យា”តិ សាយិចចទេត ឌិដ្ឋេយេច តំសឌិសាតិ ពករលសយ្យគាតតិស្សក្កក្យុខ្ចចតាតិបិ ឌិដ្ឋាតិទេយច ទេហាត្តិ។ “ទេសតិ ក្ខយ្យា អត្ថូត”ត្តិ ឯត្ថ “បធញ្ញា ចារុបុត្តក្កី”តិ ឯត្ថ ច “ក្ខយ្យា, បធញ្ញា”តិ សត្តយិឃា ឲកចចទេត ឌិដ្ឋេយេច តំសឌិសាតិ ពករលសយ្យគាតតិស្សក្កសាយិចចតាតិបិ ឌិដ្ឋាតិទេយច ទេហាត្តិ។ “ឌារាលាស្យំ យហារាឌា”តិ ឯត្ថ “ឌារាលាស្យ”ត្តិ ក្យុខ្ចចទេត ឌិដ្ឋេយេច តំសឌិសាតិ អញ្ញាតិបិ “ទ្រាហុល្យំ ឲកាជស្យំ បច្ចាយ្យ”ត្តិអាឌីតិ ក្យុខ្ចចតាតិ ឌិដ្ឋាតិទេយច ទេហាត្តិ។

កាល្យត្តិ ច តាឌិសាតិ ទ្វបិតិ បុត្តាចរិឃាសកាបិ កាធាកិសច្ចរលចទេសត។ សាសទេតបិ បត ឲតាឌិសាតិ ទ្វបិតិ ទេឃក្ខទេយ្យត កាធាសុ សត្តិស្សត្តិ។

ក្យុសាចតី។ ក្យុសាចតិ។ ក្យុសាចតិឃា, ក្យុសាចត្យា។ ក្យុសាចតិឃំ, ក្យុសាចត្យំ។ ទេភាតិ ក្យុសាចតិ។

ឌារាលាសិ។ ឌារាលាសិ។ ឌារាលាសិឃា, ឌារាលាស្យា។ ឌារាលាសិឃំ, ឌារាលាស្យំ, ឌារាលាស្សំ ខ្ចត្តបិ, ទេភាតិ ឌារាលាសិ។

តញ្ញត្តិ។ តញ្ញត្តិ។ តញ្ញត្តិឃា, តញ្ញត្តញ្ញា។ តញ្ញត្តិឃំ, តញ្ញត្តញ្ញាំ។ ទេភាតិ តញ្ញត្តិ។ អញ្ញាតិបិ ទេឃាទេជតព្វាតិ។

កាធាឋិសឃំ បត បត្វា “ក្យុសាចតិយ្យិ,ឌារាលាសិយ្យិ,តញ្ញត្តិយ្យី”តិអាឌីតា សទ្ធទ្វបិតិបិទេឃាទេជតព្វាតិ។ តធា ហិ បិញ្ញត្តឃំ “ក្យុសាចតិយ្យី”តិអាឌីតិ យិញ្ញត្តាតិ ខ្ចត្តិលិគ្គទ្វបិតិ កាធាសុទេយច បញ្ញាយត្តិ, ត ខ្ចុល្លិឃបទេរចតាឃំ។ អក្កទេសយទេយ បត តាឌិសាតិ ទ្វបិតិ អភិចារិតាតិ “តឌិយ្យាចា”តិអាឌិជស្សតទេតា។ ឃំ បត អដ្ឋកធាសុ ខ្ចុល្លិឃបទេរចតាឃំ “សយ្យាឌិដ្ឋិយ្យី”តិអាឌិកំ ខ្ចត្តិលិគ្គទ្វបំ ឌិស្សតិ, តំ អក្កទេឋបល្លាសចទេសត ខ្ចត្តិ ជដ្ឋា ខ្ចុល្លិឃបជ្ជាទេត “សយ្យាឌិដ្ឋិ ឃំ បឋិសត្តិឃំ សុកតិឃំ ខ្ចក្កតិឃ”ត្តិអាឌិជស្សតទេតា។ អឃំ បទេតត្ថ

តិយយោ សុកាតសាសតេ កាឆាឃំ ទុល្លិឃបជ្ជ្ទារតេ ច “កញ្ញា រត្តិ ឰត្តិ ឃាក្យ ចន្ទ”តិ ឲចំ បញ្ចារត្តហិ ឰត្តិលិរេក្ខហិ សង្គិ តា ស ស្វា ស្វិ យ្យា យិផ្សាទេច្ចតេ សក្ដា សទ្ទបតោ បរត្តុំ ត ឃត្តិ៍ យិប្បទេក្ដា បត កាឆាឃំ ឰចល្លារត្តហិ ឰត្តិលិរេក្ខហិ សង្គិ បរត្តុំ ឃាតិ៍ ត(តិឝំ ទុច្ចតិ –

“កាឆាឃំ ទុល្លិរេឃ ចាបិ, តា សង្វាឝី សទ្ទបតោ;

តាការរទ្ធិត្តចល្លត្ត-ឰត្តិតិ បរតំ កតា៍

យិប្បទេក្ដា បត កាឆាឃំ, ឰចល្លត្តិត្តិកី សហ;

ឃ’តោ បរត្តរេយតស្ស, បរឃាកាតិ កចត្តិ ហិ៍

ឃឆា ឆាលា្កតេឃាតិយិ្យត ចិឌ្ឍតិ បុរេយា សឝា;

ក្យសាចតិយិ្យតកេរ, រាឌា អាសិ យហីបតី”តិ៍

ឲចំ ក្យសាចតី ឰច្ចាឝីតិ អញ្ញាឆា កចត្តិ, តការតាយត្តា បតេកចចតាតិបិ, ត ឌតបឝតាយាតិ ចិឃ ឆាហុចចតាតិ៍ “កាសិ, កាសិរេឃា៍ កាសីហិ, កាសីកិ៍ កាសីតំ៍ កាសីសុ៍ រេកាតិរេឃា កាសិរេឃា៍ ឲចំ អចត្តិ អចត្តិរេឃា”តិអាឝិតាបិ តាយិកបឝយាលា រេឃាទេឌតញ្ញា៍ អញ្ញាតិបិ បឝាតិ ករេហតញ្ញាតិ៍ ឲចំ កាសីឰច្ចាឝីតិ ឌតបឝតាយត្តា ទ្ទហឹចរេសត ឆាហុចចតារេតច កចត្តិ អត្តស្ស ឲករេត្តបិ៍

ចក្ដចតី, ចក្ដចតិ, ចក្ដចតិឃា, ចក្ដចតិឃំ, រេកាតិ ចក្ដចតិ, ឲចំ ឲកចចតចរេសត ចា, ចក្ដចតិរេឃា, ចក្ដចតិរេឃា, ចក្ដចតីហិ, ចក្ដចតីកិ, ចក្ដចតីតំ, ចក្ដចតីសុ, រេកាតិរេឃា ចក្ដចតិរេឃា, ឲចំ ឆាហុចចតចរេសត ចា តាយិកបឝយាលា រេចឝិតញ្ញា, អញ្ញាតិបិ បឝាតិ រេឃាទេឌតញ្ញាតិ៍ “ចក្ដចតី”ឰច្ចាឝីតិ ហិ ឲកិស្សា ឆាហ្វតទ្វិត្តិតំ បល្លត្តិកាចរេតា បរេឃាកាត្សរេបត ឲកចចតចរេសត ចា ឆាហុចចតចរេសត ចា រេឃាទេឌតញ្ញាតិ កចត្តិ៍ ឲស តរេឃា អញ្ញា(តាបិ៍

សចិតិន្ធរេឃាឃំ ឲ្យាការត្តិត្តិលិក្ខាតំ បកតិទ្ទបស្ស តាយិកបឝយាលាចិការេកា៍

ឲ្យាការត្តតាបកតិកំ ឲ្យាការត្តិត្តិលិក្ខ តិក្ខិ្ទតំ៍

ឰឝាតិ ក្សឆាត្យឃាតំ ក្ខការត្តិត្តិលិក្ខាតំ អបរ្យសិឝ្គត្តា អរេញ្ញាត ក្ខការត្តិត្តិលិរេក្ខត តាយិកបឝយាលំ បុរេស្សាយ –

ᨿᩣᨣᩩ, ᨿᩣᨣᩪ, ᨿᩣᨣᩩᨿᩮᩣ᪨ ᨿᩣᨣᩩᩴ, ᨿᩣᨣᩪ, ᨿᩣᨣᩩᨿᩮᩣ᪨ ᨿᩣᨣᩩᨿᩣ, ᨿᩣᨣᩪᩉᩥ, ᨿᩣᨣᩪᨽᩥ᪨ ᨿᩣᨣᩩᨿᩣ, ᨿᩣᨣᩪᨶᩴ᪨ ᨿᩣᨣᩩᨿᩣ, ᨿᩣᨣᩪᩉᩥ, ᨿᩣᨣᩪᨽᩥ᪨ ᨿᩣᨣᩩᨿᩣ, ᨿᩣᨣᩪᨶᩴ᪨ ᨿᩣᨣᩩᨿᩣ, ᨿᩣᨣᩩᨿᩴ, ᨿᩣᨣᩪᩈᩩ᪨ ᨽᩮᩣᨲᩥ ᨿᩣᨣᩩ, ᨽᩮᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨿᩣᨣᩪ, ᨿᩣᨣᩩᨿᩮᩣ᪨

ᩑᩅᩴ “ᨵᩣᨲᩩ ᨵᩮᨶᩩ ᨠᩣᩈᩩ ᨴᨴ᩠ᨴᩩ ᨠᨱ᩠ᨯᩩ ᨠᨧ᩠ᨨᩩ ᩁᨩ᩠ᨩᩩ”ᩍᨧ᩠ᨧᩣᨴᩦᨶᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨵᩣᨲᩩᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩁᩈᩁᩩᨵᩥᩁᨾᩴᩈᨾᩮᨴᨶ᩠ᩉᩣᩁᩩᩋᨭ᩠ᨮᩥᩋᨭ᩠ᨮᩥᨾᩥᨬ᩠ᨩᩣᩈᩩᨠ᩠ᨠᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᨵᩣᨲᩩᩅᩣᨧᨠᩮᩣ ᨷᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩣ, ᩈᨽᩣᩅᩅᩣᨧᨠᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᩩᨣᨲᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᩣᩁᩦᩁᩥᨠᩅᩣᨧᨠᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩩᩅᩣᨧᨠᩮᩣ ᨧ ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨴᩥᩅᩣᨧᨠᩮᩣ ᨧ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩣ, ᨽᩪ ᩉᩪ ᨠᩁᨷᨧᩣᨴᩥᩈᨴ᩠ᨴᩅᩣᨧᨠᩮᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩣᨧᩮᩅ ᨷᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩣ ᨧ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳ ᨷᨶᩥᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩣ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩮᩣ᪨

ᩈᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣᨿᩴ ᩏᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾᩥᨠᨷᨴᨾᩣᩃᩣᩅᩥᨽᩣᨣᩮᩣ᪨

ᩏᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᨲᩣᨷᨠᨲᩥᨠᩴ ᩏᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ᪨

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨽᩪᩈᨴ᩠ᨴᩣᨴᩦᨶᩴ ᨶᩣᨾᩥᨠᨷᨴᨾᩣᩃᩴ ᩅᨠ᩠ᨡᩣᨾ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨧᩁᩥᨿᨾᨲᩴ ᨷᩩᩁᩮᨧᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ –

ᨩᨾ᩠ᨻᩩ, ᨩᨾ᩠ᨻᩪ, ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨿᩮᩣ᪨ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᩴ, ᨩᨾ᩠ᨻᩪ, ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨿᩮᩣ᪨ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨿᩣ, ᨩᨾ᩠ᨻᩪᩉᩥ, ᨩᨾ᩠ᨻᩪᨽᩥ᪨ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨿᩣ, ᨩᨾ᩠ᨻᩪᨶᩴ᪨ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨿᩣ, ᨩᨾ᩠ᨻᩪᩉᩥ, ᨩᨾ᩠ᨻᩪᨽᩥ᪨ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨿᩣ , ᨩᨾ᩠ᨻᩪᨶᩴ᪨ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨿᩣ, ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨿᩴ, ᨩᨾ᩠ᨻᩪᩈᩩ᪨ ᨽᩮᩣᨲᩥ ᨩᨾ᩠ᨻᩩ, ᨽᩮᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨩᨾ᩠ᨻᩪ, ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨿᩮᩣ᪨ ᨿᨾᨠᨾᩉᩣᨳᩮᩁᨾᨲᩴ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨩᨾ᩠ᨻᩪᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᨾ᩠ᨻᩣ ᩈᩣᩃᩣ ᨧ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨿᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨷᩈᩥᨴ᩠ᨵᩴ᪨ “ᩍᨾᩮ ᨲᩮ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨠᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᨶ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᩋᨷᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨠᩣ”ᨲᩥ ᨷᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨠᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᨩᨾ᩠ᨻᩪᨲᩥ ᨠᨳᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨠᩣ᪨ ᨠᩮ ᩁᩮ ᨣᩮ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨲᩥ ᨵᩣᨲᩩ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩈᩮᨶ ᨩᨾ᩠ᨻᩪ ᩑᩅ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨠᩣ, ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨠᩣ ᨧ ᨲᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨠᩣᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣ, ᨿᨳᩣ ᩃᨦ᩠ᨠᩣᨴᩦᨷᩮᩣ, ᨷᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨷᩮᨠ᩠ᨡ ᩅᩣ ᩈᨾᩣᩈᩅᩈᩮᨶ “ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨠᩣᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨣᩣᨳᩣᩅᩥᩈᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩣᨶᩩᩁᨠ᩠ᨡᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩦᨥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ “ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨠᩣᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩈᩁᨱᩣᨣᨾᨶᩮ ᨠᨬ᩠ᨧᩥ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨿ᪨

ᨽᩪ, ᨽᩪ, ᨽᩩᨿᩮᩣ᪨ ᨽᩩᩴ, ᨽᩪ, ᨽᩩᨿᩮᩣ᪨ ᨽᩩᨿᩣ, ᨽᩪᩉᩥ, ᨽᩪᨽᩥ᪨ ᨽᩩᨿᩣ, ᨽᩪᨶᩴ᪨ ᨽᩩᨿᩣ, ᨽᩪᩉᩥ, ᨽᩪᨽᩥ᪨ ᨽᩩᨿᩣ, ᨽᩪᨶᩴ᪨ ᨽᩩᨿᩣ, ᨽᩩᨿᩴ, ᨽᩪᩈᩩ᪨ ᨽᩮᩣᨲᩥ ᨽᩩ, ᨽᩮᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨽᩪ, ᨽᩩᨿᩮᩣ᪨

ᩑᩅᩴ “ᩋᨽᩪ, ᩋᨽᩪ, ᩋᨽᩩᨿᩮᩣ᪨ ᩋᨽᩩᩴ, ᩋᨽᩪ, ᩋᨽᩩᨿᩮᩣ᪨ ᩋᨽᩩᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳ “ᩋᨽᩩᩴ ᨾᩮ ᨠᨳᩴ ᨶᩩ ᨽᨱᩈᩥ, ᨷᩣᨷᨠᩴ ᩅᨲ ᨽᩣᩈᩈᩦ”ᨲᩥ ᨶᩥᨴᩔᨶᨷᨴᩴ᪨

“ᩅᨵᩪ ᨧ ᩈᩁᨽᩪ ᨧᩮᩅ, ᩈᩁᨻᩪ ᩈᩩᨲᨶᩪ ᨧᨾᩪ;

ចាយ្ទុន្ន តាកភាឃន្ន”, ខ្ពច្ចាឌឹ ឌម្ពុឃា ឋយា៉

ខ្ពង៌ បត ឃុលុយំ ផាត៌ ឃុ្ជ ឋតសិ ពាតត្ថា៉ “ចគ្គេ្ញា, ចគ្គេ្ញា, ចគ្គេ្ញាឃោ៉ ចគ្គេ្ញាំ, ចគ្គេ្ញា, ចគ្គេ្ញាឃោ៉ ចគ្គេ្ញាឃា”តិ ឌម្ពុឋយំ

ឃោឌេតត្ថា៉ ៩ចំ “ឋក្ដេ្ញា ឆមុ្ដេ្ញា ពតេ្ញា”ខ្ពច្ចាឌឹឃុបិ៉

តត្ ច ៩កា –

“ឋោហំ ត្វត ខ្ពលេតា កត្តា, ឃោត៌ លង្គាត ឋាត្យសិ;

ចគ្គេ្ញា ឃឹលឋយ្យេត្ថា, ពាហាឃិ ព្យឋល់ ខាហ្យ”ត្តិ

៩ចឋាឌិប្យឃោកគ្ឃ្យតេតា ចគ្គេ្ញាឋគ្គាឌិត៌ ប្យលិក្កតាចេ បសិទ្ធោ, ៩ចំ ឋត្តេ ពយ្ដា ខ្ពឆ ខ្ពត្តិលិក្កតឃោ គឃ្ញិតេតាតិ? ចគ្គេ្ញាខ្ពច្ចាឌិត៌ ៩ពត្តប្យលិក្កកាចាកាចេតា ត្តិលិក្កាតិ តេឋំ ចាច្ចលិក្កត្តា៉ តចា ហិ –

“ឋាហំ កត្តា ឋត្យឃ្យត្តំ, ចគ្គេ្ញា ឌឹតឋច្ឆរា;

ឋេ្ឈ្ឈគាតាតិ គឃ្យាឃិ, អប្យឋត្តា ប្យតប្យុត”ត្តិ ច,

“ពោឆតា អពតេ្ញា ចា”តិ ច ខ្ពត្តិលិក្កបឃោកិកា ខាហ្វ បិឡខ្ពឃោ ឌិឃ្យត្តិ, តយ្ដា ៩ចំ តឹតិ អេឋត្យិ ផបិតា៉

ឋឌិតិច្ឆឃោឃំ ក្តាពាទត្តិត្តិលិក្កាត៌ បពតិទ្ធបឃ្យ តាឃិពបគយាលទិឌិកាពោ៉

ក្តាពាទត្តតាបពតិក៌ ក្តាពាទត្តិត្តិលិក្កំ តិច្ចិតំ៉

ក្ខពាទត្តបង៌ ក្វឆាត្យឋឃំ ខ្ពត្តិលិក្កឋប្យសិទ្ធំ, អត្តេ្ញា បតោពាទត្តំ ខ្ពត្តិលិក្កំ បសិទ្ធំ៉

ក្ខពាទត្តំ ខ្ពត្តិលិក្កំ, ពោឋគ្គោតិ ឌិកាចឃេ;

គោសទ្ទស្សេច បុល្លិង្គេ, រូបស្សាហុ គោចន;

តថា ហិ កេចិ “គោ, គាវោ, គវោ។ គាវុំ”ត្តិអាទិនា នយេន វុត្តានិ បុល្លិង្គស្ស គោសទ្ទស្ស រូបានិ វិយ ឥត្ថិលិង្គស្ស គោសទ្ទស្ស រូបានិ ឥច្ឆន្តិ, តេសំ មតេ មញ្ញេ កិត្តុវណ្ណានំ វណ្ណវិសេសាការោ វិយ រូបវិសេសាការតោ គោសទ្ទស្ស ឥត្ថិលិង្គភាវបដិបាទនំ អភិញ្ញាតព្វំ។ ការុម្ហាតិ ចេ? យស្មា មាតុគាមសទ្ទស្ស “មាតុគាមោ, មាតុគាមា។ មាតុគាម”ត្តិអាទិនា នយេន ទេវ បទមាលា កត្វា ឯកា បុល្លិង្គស្ស បទមាលា, ឯកា ឥត្ថិលិង្គបទមាលាតិ វុត្តវចនំ វិយ ឥទំ វចនំ អសម្បដិកាតិ, តស្មា អភិញ្ញាតព្វំ។

អបិច ឥត្ថិលិង្គស្ស គោសទ្ទស្ស រូបេសុ បុល្លិង្គស្ស គោសទ្ទស្ស រូបេហិ សមេសុ សន្តេសុ កថំ គោសទ្ទស្ស ឥត្ថិលិង្គភាវោ សិយា? រូបមាលាវិសេសាភាវតោ។ យថា ហិ រត្តិ អគ្គិ អដ្ឋិសទ្ទានំ ឥការន្តភាវេន សមត្តេបិ ឥត្ថិលិង្គបុមនបុំសកលិង្គលក្ខណភូតោ រូបមាលាវិសេសោ ទិស្សតិ។ យថា បន ទ្វិន្នំ ធាតុសទ្ទានំ បុមិត្ថិលិង្គបរិយាបន្នានំ រូបមាលាវិសេសោ ទិស្សតិ, ន តថា គោតាទិរូបេហិ អភិមតស្ស ឥត្ថិលិង្គស្ស គោសទ្ទស្ស រូបមាលាវិសេសោ ទិស្សតិ។ យថា បន ទ្វិន្នំ ធាតុសទ្ទានំ បុមិត្ថិលិង្គបរិយាបន្នានំ រូបមាលាវិសេសោ ភវតិ, យថា ទ្វិន្នំ គោសទ្ទានំ បុមិត្ថិលិង្គបរិយាបន្នានំ រូបមាលាវិសេសេន ភវិតព្វំ, យថា ច ទ្វិន្នំ អាយុសទ្ទានំ បុន្នបុំសកលិង្គបរិយាបន្នានំ រូបមាលាវិសេសោ ទិស្សតិ, តថា ទ្វិន្នំ គោសទ្ទានំ បុមិត្ថិលិង្គបរិយាបន្នានំ រូបមាលាវិសេសេន ភវិតព្វំ។ អវិសេសេ សតិ កថំ តេសំ បុមិត្ថិលិង្គវវត្ថានំ សិយា, កថញ្ច វិសទាវិសទាការវោហារតា សិយា។ ឥទំ ធាតុ អតីវ សណ្ហសុខុមំ បរមគម្ភីរំ មហាកហនំ ន សក្កា សព្ពសត្តានំ មុលភាសាភូតាយ សព្ពញ្ញុជិនវចនានុគតាយ មាគធិកាយ សភាវនិរុត្តិយា នយំ សមុក អជានន្តេន អកតបរាលយសមុក្ករេន គោតមិ អញ្ញោការេហិ វា វិដរេហិ វា, អយញ្ហិ បន មតេ ទ្វិន្នំ គោសទ្ទានំ រូបមាលាវិសេសោ នេវ ទិស្សតិ, បុមិត្ថិលិង្គវវត្ថានញ្ច ទិស្សតិ, វិសទាវិសទាការវោហារតា ច ទិស្សតិ, នបុំសកលិង្គស្ស តទ្ធិតយុត្តាការវោហារតា ច ទិស្សតីតិ ទដ្ឋព្វំ។

ឥទានិ ឥមស្សត្ថស្ស អាវិភាវត្ថំ ឥមស្មិំ ធាតេ ឥមំ គីតិំ ធបយាម។ ឧបនីយតិ បរិយត្តិសាសនេ បដិបត្តា គិព្ពផការេន ន កិលមិស្សន្តិ។ ឯត្ថ វាទ អត្ថព្ភុតានេ វិញ្ញូនំ គោសល្លុប្បាទនត្ថំ ថិរេស្សា នាមិកបទមាលាយោ កថេស្សាម – សេយ្យថិទំ?

គាវី, គាវី, គាវិយោ។ គាវិំ, គាវី, គាវិយោ។ គាវិយា, គាវីហិ, គាវីភិ។ គាវិយា, គាវីនំ។ គាវិយា, គាវីហិ, គាវីភិ។ គាវិយា , គាវីនំ។ គាវិយា, គាវិយំ, គាវីសុ។ ភោតិ គាវិ, ភោតិយោ គាវី, គាវិយោ។

អយំ គោសទ្ទតោ វិហិតស្ស ឦបច្ចយស្ស វសេន និប្ផន្នស្ស ឥត្ថិវាចកស្ស ឦការន្តិត្ថិលិង្គស្ស គាវីសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលា។

គោ, គាវោ, គវោ។ គាវុំ, គាវំ, គវំ, គាវោ, គវោ។ គាវេន, គវេន, គោហិ, គោភិ។ គាវស្ស, គវស្ស, គវំ, គុន្នំ, គោនំ។ គាវា, គាវម្ហា, គាវស្មា, គវា, គវម្ហា, គវស្មា, គោហិ, គោភិ។ គាវស្ស, គវស្ស, គវំ, គុន្នំ, គោនំ។ គាវេ, គាវម្ហិ, គាវស្មិំ, គវេ, គវម្ហិ,

គវម្ហិ, គាវេសុ, គវេសុ, គោសុ។ ភោ គោ, ភវន្តោ គាវោ, គវោ។

អយំ បុមវាចកស្ស ឱការន្តបុល្លិង្គស្ស គោសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលា។

គោ, គាវី, គាវោ, គាវី, គវោ។ គាវំ, គវំ, គាវិំ, គាវោ, គាវី គវោ។ គោហិ, គោភិ។ គវំ, គុន្នំ, គោនំ។ គោហិ, គោភិ។ គវំ, គុន្នំ, គោនំ។ គោសុ។ ភោតិ គោ, ភោតិយោ គាវោ, គាវី, គវោ។ អយំ បុមិត្ថិវាចកស្ស ឱការន្តស្សិត្ថិបុល្លិង្គស្ស គោសទ្ទនាមិកបទមាលា។

ឯត្ថ បន "គាវុ"ន្តិ បទំ ឯកន្តបុមវាចកត្តា ន វុត្តន្តិ ទដ្ឋព្ពំ, ឯកន្តបុមវាចកត្តញ្ចស្ស អាហច្ចបាឡិយា ញាយតិ "ឥធ បន ភិក្ខវេ វស្សូបគតំ ភិក្ខុំ ឥត្ថី និមន្តេតិ 'ឯហិ ភន្តេ, ហិរញ្ញំ វា តេ ទេមិ, សុវណ្ណំ វា តេ ទេមិ, ខេត្តំ វា តេ ទេមិ, វត្ថុំ វា តេ ទេមិ, គាវុំ វា តេ ទេមិ, គាវិំ វា តេ ទេមិ។ ទាសំ វា តេ ទេមិ, ទាសិំ វា តេ ទេមិ, ធីតរំ វា តេ ទេមិ ភរិយត្ថាយ, អហំ វា តេ ភរិយា ហោមិ, អញ្ញំ វា តេ ភរិយំ អានេមី'តិ" ឯវំ អាហច្ចបាឡិយា ញាយតិ។

ឯត្ថ ហិ "គាវុ"ន្តិ វចនេន បុមា វុត្តោ, "គាវិ"ន្តិ វចនេន ឥត្ថី, យំ បន ឥមិស្សំ ឱការន្តិត្ថិលិង្គបទមាលាយំ "គាវី"តិ បទំ វជ្ជិតំ វុត្តំ, តំ "កញ្ញា"តិ បទំ វិយ ឥត្ថិលិង្គស្ស អវិសេសាការវោហារតាវិញ្ញាបនេ សមត្ថំ ហោតិ។ ន ហិ ឥមេសុ លិង្គេសុ សមានសុតិកភាវេន វជ្ជិតំ អាគតបទំ ឯកម្បិ អត្ថិ, "គាវី គាវិ"ន្តិ ច ឥមេសំ សទ្ទានំ កត្ថចិ ឋានេ ឥត្ថិបុមេសុ សាមញ្ញវសេន បវត្តិំ ឧបរិ កថយិស្សាម។ យា បនេមស្មិំ ឱការន្តិត្ថិលិង្គស្ស "គោ, គាវី, គាវោ, គាវី, គវោ។ គាវំ, គវំ, គាវិ"ន្តិអាទិនា នយេន បទមាលា កតា, តត្ថ គោសទ្ទតោ សិយោនំ ឦការាទេសោ អំវចនស្ស ច ឥំការាទេសោ ភវតិ, តេន ឱការន្តិត្ថិលិង្គស្ស "គាវី គាវី គាវិ"ន្តិ រូបានិ ទស្សិតានិ។ តថា ហិ មុខមត្តទីបនិយំ សទ្ទសត្ថវិទុនា វជិរពុទ្ធាចរិយេន និរុត្តិនយេ កោសល្លេន គោសទ្ទតោ យោនមីការាទេសោ វុត្តោ។ យថា បន គោសទ្ទតោ យោនមីការាទេសោ ភវតិ, តថា សិស្សីការាទេសោ អំវចនស្ស ច ឥំការាទេសោ ភវតិ។ អត្រិមា នយគ្គាហបរិទីបនិយា គាថា –

ឦបច្ចយា សិទ្ធេបិ, "គាវី គាវី"តិអាទិសុ;

បឋមេកវចនាទិ-អត្ថេសុ ជិនសាសនេ។

វទតា យោនមីការំ, គោសទ្ទស្សិត្ថិយំ បន;

អវិសទត្តមក្ខាតំ, នយោ ជិណ្ណោតិ នោ រុចិ។

ពិន្ទា ក៏ឈ្យា អដ្ឋកធាសុ ច –

“ការេចា”តិ ចត្វា “កាចិ”ត្តិ-ចចេគគ បតិត្តិឃំ;

អចិរបទត្ថយក្លាត្យំ, គេឃា ជិន្តោតិ គោ ទ្វចិ៍

តធា ហិ របត្តបិរាឌិកាឌីសុ អដ្ឋកធាសុ “លេកោ ហិ កោបិលកោ រក្លាទេឃា ជ្ឈេក្ក កេហត្វា ទត្តូជល្លហេត្វា បិតោច ចដំ ពត្តា ការេចា បិដ្ឋឹឃំ បហទិត្វា បលិឈចម្ពយត្វកេ តិសិត្តោ ត្វាទំ បត្តំ បត្តំ កាចិ ‘ខុកោ ឥត្វ’តិ រក្លាទំ លិបិត្វា កណោតី”តិ ត្ពយស្មិំ បជេរេ “ការេចា”តិ ចត្វា “កាចិ”ត្តិ ចចេគគ ត្ពត្តិបុយចាចកាឈ្យ ឈ្ពការត្តិត្តិលិក្ខឈ្យ កោរេស្ត្រឈ្យ អចិរជាការេចាហារតា ចិហិតា៍ “ការេចា”តិ ហិ ត្ពយិតា រាយត្តោតា ត្ពត្តិបុយក្សតា កោណោ កហិតា, តធា “កាចិ”ត្តិ ត្ពយិតាបិ ត្ពត្តិក្សតា បុយក្សតា ច កោរេណោ៍ ខុចំ “ការេចា”តិ ច “កាចិ”ត្តិ ច ត្ពេយ រក្ខា រក្ខរត្តចិត្វហិ អដ្ឋកធាចរិយេហិ តិទ្វត្តិគឃក្សុលតាឃ រយាគលិក្ខចេរត ខុកស្មិំឃេច បកទេលា ខុកស្មិំឃេច ចារេញ្ញ បិល្លិកតា៍ ឃតិ ហិ ត្ពត្តិលិតេក្ក ចត្តយាគឈ្យ ត្ពត្តិបុយចាចកាឈ្យ ឈ្ពការត្តិត្តិលិក្ខឈ្យ កោរេស្ត្រឈ្យ បជយាលិឃំ “កាចី កាចិ”យិច្ចេតាតិ ទ្វបិតិ គ លក្ខឃ្យុំ, អដ្ឋកធាឃំ “ការេចា”តិ ចត្វា “កាច”ត្តិច្ចេច ចត្តត្តំ រិឃា, “កាចិ”ត្តិ បគ គ ចត្តត្តំ៍ ឃធា ច បគ អដ្ឋកធាចរិយេហិ “ការេចា”តិ ត្ពត្តិបុយចេរេគ រេត្តរំ ក្សត្តំ រក្ខាហកចចតំ ចត្វា តេឃេច ការេចា រត្លាឃ បុគ “ត្វាទំ បត្តំ បត្តំ កាចិ”ត្តិ រក្ខទចតំ ក្សត្តំសុ, តស្មា “កាចិ”ត្តិ ត្ពជយ្យិ រត្តរក្ខាហកចចគេយចាតិ ដដ្ឋត្តំ៍ អរត្តរក្ខាហកចចតំ ត្ពជំ កាចីរត្តេគ ត្ពត្តិឃាឃេច កេហតត្តត្តាតិ ចេ? គ, បកទេលាចេរេគ អត្តត្តទេឈ្យ ចិជិតត្តា៍ គ ហិ រត្តចេដេសុ “ត្ពត្តិឃោឃេច ចរត្តិ, គ បុយាគោ”តិ ច, “បុយាគោឃេច ចរត្តិ, គ ត្ពត្តិឃោ”តិ ច រក្កា ចត្តុំ៍ អបិច “កាចិយ្យិ ជិស្វា បលិឃត្តិ ‘កិក្ល’តិ យត្តាយាគា”តិ បិឡត្ព ជិឈ្យតិ, ខុត្តាបិ “កាចិ”ត្តិ ចចេគគ ត្ពត្តិក្សតា បុយក្សតា ច រត្តោ កោ កហិតោតិ ដដ្ឋត្តំ៍ ត្ពតទធា “ត្ពត្តិក្សតាឃេច កោ កិក្លតិ យត្តាតត្តោ”តិ អាបដ្ឋតិ៍ ត្ពតិ បិឡត្ពគឃេគ ត្ពត្តិលិតេក្ក ចត្តយាគយ្យាត្ពត្តិបុយចាចកស្មា កោរេស្ត្រតា អំចចគឈ្យ ត្ពំការាទេជេរា ហោតីតិ ចិត្តាឃតិ៍

ចជិទេត្តាចរិយេគបិកោរេស្ត្រតា ព្រាបច្ចេឃ កាតត្តោបិ អកត្វា ឃោគយីការាទេជេរា កតោ៍ តឈ្យាឌិប្យាឃោ ខុចំ រិឃា កោរេស្ត្រតា ព្រាបច្ចេឃ កតេ រតិ ព្រាបច្ចឃចេរេគ “កាចី”តិ តិបន្តរត្តោ ឃត្វ កត្វជិ ចិរេឃ “យិកិ ខេយាទី ក្បក្កជី”ត្ពច្ចាជេឃា ចិឃ ត្ពត្តិចាចកោឃេច រិឃា, គ កត្វជិបិ ត្ពត្តិបុយចាចកោ, តស្មា រារគាត្វក្សុលប្យឃោកចេរេគ ឃោគយីការាទេជេរា កាតត្តោតិ៍ ត្ពតិ ចជិទេត្តាចរិឃយេតេ កោរេស្ត្រតា ឃោគំ ព្រាការាទេជេរា ហោតីតិ គោឃតិ៍

ពិន្ទា ក៏ឈ្យា – ឃស្មា អដ្ឋកធាចរិយេហិ “ការេចា បិដ្ឋឹឃំ បហទិត្វា”តិអាជិគា គេឃគ ទចិតាឃ “ត្វាទំ បត្តំ បត្តំ កាចិ ‘ខុកោ ឥត្វ’តិ រក្លាទំ លិបិត្វា កណោតី”តិ ចចគបរិឃោរាគាឃ រក្ខទចតាឃំ “ខុកោ កាចី, ឥត្វ កាចី”តិ អត្វឃោឌគាគឃោ ចត្តត្តោ ហោតិ, “កាចិ”ត្តិ ជ្ជបឃោកចចគត្វា ជិឈ្យតិ៍ ត្ពតិ អដ្ឋកធាចរិឃាគំ យតេ កោរេស្ត្រតា រិឃោគយីការាទេជេរា អំចចគឈ្យ ត្ពំការាទេជេរា

ហោតីតិ? ញាយតិ។ តស្មា យេវេត្ថ យា សា ឱការន្តតាបកតិកស្ស ឥត្ថិលិង្គស្ស គោសទ្ទស្ស “គោ, គាវី, គាវោ, គាវី, គវោ, គាវំ, គាវិ”ន្តិអាទិកា នយេន បទមាលា ឋបិតា, សា វិញ្ញូនយានុកូលា អដ្ឋកថានយានុកូលា កច្ចាយនាទិមតំ គហេត្វា បកតិរូបត្តិជនកស្ស ក្រមតោ ច យថានុកូលា, “គាវី”តិ បទស្ស ចតុក្ខត្តុំ អាគតត្តា បន ឱការន្តិត្ថិលិង្គស្ស គោសទ្ទស្ស អបិសទ្ទាការោបហារត្តញ្ញា សារេតិ។ ឥច្ចេសា វិញ្ញូនយានីសុ ញាណេន សម្មា ឧបបរិក្ខិយមានេសុ អតីវ យុជ្ជតិ, ន ចេត្ថ អប្បយុត្តកោបិ ទោសោ។ ឥធ បន បច្ចត្តោបយោគាលបនានំ ពហុវចនដ្ឋានេ “គាវិយោ”តិ បទញ្ច ករណសម្បទាននិស្សក្កសាមីនមេកវចនដ្ឋានេ “គាវិយា”តិ បទញ្ច ករណនិស្សក្កានំ ពហុវចនដ្ឋានេ “គាវីហិ គាវីភី”តិ បទានិ ច សម្បទានសាមីនំ ពហុវចនដ្ឋានេ “គាវីនំ”ន្តិ បទញ្ច ភុម្មវចនដ្ឋានេ “គាវិយា, គាវិយំ, គាវីសុ”តិ បទានិ ចាតិ ឥមានិ ចិត្តារោហា សោតូនំ បទានិ ឱកន្តេន ឦបច្ចយវចនេន សិទ្ធត្តា ឱកន្តិត្ថិចាមកត្វា ន ត វុត្តានីតិ ទដ្ឋព្វំ។

អយំ បនេត្ថ វិនិច្ឆយោ ចុទ្ទិតោ សោតូនំ វិកប្បការណាយ – ឥត្ថិលិង្គបទេសុ ហិ “គាវី គាវិ”ន្តិ ឧភយានិ ឦបច្ចយវចនេន ច ឦការិការាទេសវចនេន ច សិទ្ធានិ។ ឧភោសុ បឋមនយោ ពុទ្ធាធិប្បេតោ, បុព្វនយោ អញ្ញេសំ។ តថា “គាវី គាវិ”ន្តិ ឧភយានិ ឦបច្ចយវចនេនបិ សិទ្ធានិ យេភុយ្យេន ឥត្ថិវាចកានិ ភវន្តិ ឦការិការាទេសវចនេនបិ សិទ្ធានិ។ កត្ថចិ ឱក្កមេនេវ សព្វនក្ខមកវសេន ឥត្ថិបុមាទិវាចកានិ ភវន្តិ ឧទាហរណេបិ បន្ថិយមានេ នយោ ពុទ្ធាធិប្បេតោ, បុព្វនយោ អញ្ញេសំ។ “គាវិយោ គាវិយា, គាវីហិ, គាវីភិ គាវីនំ គាវិយា, គាវិយំ, គាវីសូ”តិ ឯតានិ បន ឦបច្ចយវចនេនេវ សិទ្ធានិ សព្វថាបិ ឥត្ថីនំយេវ វាចកានិ ភវន្តិ ឥត្ថិរូបេស្វេវ គោសទ្ទេសុ លោកសង្កេតវចនេន ចិរសេវតោ បវត្តត្តា ឯកត្តតោ ឥត្ថិទព្វេសុ បវត្តន្តិ “មិគី ទេវី កុក្កុដី”ត្យាទីនិ បទានិ វិយ។ កិញ្ចាបិ បន “នទី យសី”ត្យាទីនិបិ ឥត្ថិលិង្គានិ ឦបច្ចយវចនេនេវ សិទ្ធានិ, តថាបិ តានិ អវិញ្ញាណកត្តា តទត្ថានំ ឥត្ថិទព្វេសុ បវត្តន្តីតិ វត្តុំ ន យុជ្ជតិ។ ឥត្ថិបុមនបុំសកភាវរហិតា ហិ តទត្ថា។ យស្មា បន ឥត្ថិលិង្គេ គោសទ្ទេ ឱភយោគោ ឱសុការោ ច ន លព្ភតិ, តស្មា “គាវេន គវេន គាវេសុ គវេសូ”តិ បទានិ ន វុត្តានិ។ យស្មា ច ឥត្ថិលិង្គេន គោសទ្ទេន សទ្ធិំ សស្មាស្មិំវចនានំ សរូបតោ បវត្តិ ន អត្ថិ, តស្មា “គាវស្ស គវស្ស គាវស្មា គវស្មា គាវស្មិំ គវស្មិំ”ន្តិ បទានិ ន វុត្តានិ។ យស្មា ច តត្ថ ស្មាវចនស្ស អាទេសភូតោ អាការោ ច ម្ហាការោ ច ន លព្ភតិ, តស្មា “គាវា គវា គាវម្ហា គវម្ហា”តិ បទានិ ន វុត្តានិ។ យស្មា ច ស្មិំវចនស្ស អាទេសភូតោ ឯការោ ច ម្ហិការោ ច ន លព្ភតិ, តស្មា “គាវេ គវេ គាវម្ហិ គវម្ហី”តិ បទានិ ន វុត្តានិ។ អបិច “យាយ តាយា”តិអាទីហិ នយានានិករណបទេហិ យោជេតុំ អយុត្តត្តាបិ “គាវេន គវេនា”តិអាទីនិ ឥត្ថិលិង្គដ្ឋានេ ន វុត្តានិ។ តថា ហិ “យាយ តាយ”ន្តិអាទីហិ សទ្ធិំ “គាវេន គវេនា”តិអាទីនិ ន យោជេតព្ពានិ ឱការន្តបុល្លិង្គរូបត្តា។

កេចិ បនេត្ថ វទេយ្យុំ – យា តុម្ហេហិ ឱការន្តតាបកតិកស្ស ឥត្ថិលិង្គស្ស គោសទ្ទស្ស “គោ, គាវី, គាវោ, គាវី, គវោ”តិអាទិកា នយេន បទមាលា ឋបិតា, សា “មាតុគាមោ ឥត្ថី មាតុគាមា ឥត្ថិយោ”តិ វុត្តនយេន ច ហោតីតិ? តត្ថ មាតុគាមសទ្ទោ ហិ នានាលិង្គោ បុមិត្ថិលិង្គការេន, នានាធាតុកា ច គយ្ហ ឥស្សធាតុវសេន, ឥមស្មិំ បន ឋានេ គោ គាវីសទ្ទា ឯកលិង្គា ឥត្ថិ លិង្គការេន, ឯកធាតុកា ច គមុធាតុវសេនាតិ។ យទិ ច គោណសទ្ទស្ស គោសទ្ទស្សាទេសវសេន កច្ចាយនេន វុត្តត្តា តទាទេសត្តំ ឯកធាតុកត្តញ្ចាគមុ តេនាបិ សទ្ធិំ មិស្សេត្វា បទមាលា ឋបេតព្វាតិ? ន, គោណសទ្ទស្ស អច្ចន្តបុល្លិង្គត្តា អការន្តតាបកតិកត្តា ច។ តថា ហិ

សោ ចិន្តុំ បុល្លិង្គដ្ឋានេត ឋ្វិដ្ឋេ។ អយំ បត “កោ, កាចី, ការចោ, កាចី, កចោ”តិអាទិកា បទយាលិ ឰកាទិការន្តបទានិ យិនស្សេត្វា កតាតិ ត សល្លក្ខេតព្ពា, អឆ ឈោ ចិកប្បេត កោសង្គតោ បទេនំ និ ឈោ អំចចតាត់ ឲ្រាកាទិការាទេសចសេត ច្បត្តបទចត្តត្តា ឰការន្តិត្ថិលិង្គបទយាលិ ព្ពុចេច្ចច សារទោ បចេ្ចតព្ពា។

ព្ពុទានិ កោសង្គស្ស ព្ពុត្ថិលិង្គកាចសាឆកាតិ ស្បត្តបទានិ លោកិកប្បយោកានិ ច កឆឃាយ – “សេឃ្យថាបិ ភិក្ខវេ ចស្សាត់ បច្ឆិមេ មាសេ សទេសបមេ កិច្ចសព្ពានេ កោបិលកោ ការចោ ទេក្ខឃ្យ, តា ការចោ តទោ តទោ ទេល្ហត អារកោទេឃ្យ។

អត្ថទា ពលទា ចេតា, ចណ្ណទា ស្បលទា ច តា;

ឲតយត្ថំ ចនំ ពាត្វា, តាស្ស ការចោ ហតិស្ស តោ។

សព្ពា ការចោ សយាហទតិ។ កយិស្សន្តិ ភន្តេ ការចោ ចច្ឆពិទ្ធិនិយោ”តិ ព្ពុយាតិ ស្បត្តបទានិ។ “កោស្ស ទ្បឃ្យសាតាស្ស កទោ”តិអាទីនិ បទ លោកិកប្បយោកានិ។ ព្ពុតិ កោសង្គស្ស ព្ពុត្ថិលិង្គការចាបិ បុល្លិង្គការចា ចិយ សារទោ បចេ្ចតព្ពា។

តត្រ “កោ, កាចី, ការចោ, កាចី, កចោ”តិអាទីនិ កិញ្ចាបិ ព្ពុត្ថិលិង្គការចេត ច្បត្តានិ, តថាបិ ឃថាបយោគំ “បជា ទេចតា”តិបទានិ ចិយ ព្ពុត្ថិបុរិសថាចកោតច កចត្តិ, តស្មា ព្ពុត្ថិលិង្គចសេត “សា កោ”តិ ចា “តា ការចោ”តិ ចា ច្បត្ត ព្ពុត្ថិបុយក្ខតា សទ្ធាបិ កោណា កហិតាតិ ចេទិតព្ពា។ ត ហិ ឲ្រាទិសេ ឋានេ ឲកត្តតោ លិង្គំ បធាត់, អត្ថោយេច បធានោ។ “ចទេការចោ ទ្បហត្តិ”តិ ច្បត្ត កិញ្ចាបិ “ការចោ”តិ អយំ សទ្ទោ បុមេបិ ចត្តតិ, តថាបិ ទ្បហតក្រិយាយ បុមេ អសម្ភចតោ អត្ថចសេត ព្ពុត្ថិយោ ពាយតេ្ត។ “កាចី ទ្បហត្តិ”តិ ច្បត្ត បត លិង្គចសេត អត្ថចសេត ច ចចតតោ កោ សំសយាបជ្ជិស្សតិ ចិញ្ញុ។ “តា ការចោ ចទត្តិ”តិ ច្បត្ត ព្ពុត្ថិលិង្គចសេត ចចតតោ កទាចិ កស្សចិ សំសយោ សិយា “តត្ថ ព្ពុត្ថិយោ”តិ, បុល្លិង្គចសេត បត “តេ ការចោ ចទត្តិ”តិ ច្បត្ត សំសយោ តត្ថិ, ព្ពុត្ថិយោ ច បុយាតោ ច ពាយតេ្ត បុល្លិង្គពហុចចនេត កត្ថចិ ព្ពុត្ថិបុយស្ស កហិតត្តា។ “អទេឆត្ថ សីហា ព្យគ្ឃា ចា”តិអាទីស្ស ចិយ “កាចី ចទតី”តិ ច “កាចិ បស្សតី”តិ ច ច្បត្ត ព្ពុត្ថី ចិញ្ញាយតេ កាចីសទ្ទេត ព្ពុត្ថិយា កទេហតព្ពត្តា។ លោកិកប្បយោគេស្ស ហិ សាសតិកប្បយោគេស្ស ច កាចីសទ្ទេត ព្ពុត្ថី កឃ្យតិ។ ឲកត្ថំ បត សាសតិកប្បយោគំ សន្ធាយ “កាចី”តិ, “កាចិ”ត្តិ ច “ព្ពុត្ថិបុរិសសាធារណចចតយទោចាទ្បយ្យាតថា ហិ “សេឃ្យថាបិ ភិក្ខវេ ទេក្ខា កោឈាតកោ ចា កោឈាតកទេត្តចាសី ចា កាចិ ចធិត្វា ចត្បយហាបទេឆ ពិលសោ ចិកទិត្វា តិសិទេ្តា អស្សា”តិ បិឡព្ពុ ទិស្សតិ។ អដ្ឋកថាស្ស ច “ការចោ”តិ ព្ពុត្ថិបុយសាធារណំ សទ្ទទចត់ កត្វា បុត តទេច ព្ពុត្ថិបុយំ សន្ធាយ “ទ្វាទំ បត្តំ បត្តំ កាចិ”ត្តិ ទចិតា សទ្ទទចតា ទិស្សតិ។

ឲត្ថ ហិ កោឌាតិយំ ចិតា ព្ពុត្ថីបិ បុយាបិ “កាចី”តិ សទ្ទំ កច្ឆតិ។ ចិទេសសតោ បត “កាចី”តិ ព្ពុទំ ព្ពុត្ថិយា អធិចចត់។ តថា ហិ តត្ថ តត្ថ បិឡព្ពុប្បទេសាទីស្ស “អចិទបក្កត្តស្ស ភកចតោ ពាហិយំ ទារុចីរិយំ កាចី តទុណចច្ឆា អធិបតិត្វា ជីចិតា ចោទោបសី”តិ, “កាចុំ ចា តោ

ខេយិ, កាចិ ចា ខេត ខេយី”តិ ច “តិលឃីខេហា កខេបិតចណ្ណកាចិឃឌិខេឃា”តិ ច បខេយាកឌស្សតខេតា ឮតិ្ត កឌិយតីតិ ចតូត្ថា ខោឃខេទ្ធត បត “ខោកោ្ទហតំ កទ្ទហតំ ខោកាលិរំ ខោកាឆខេតា ខោកា្ទបិតិ ចា”តិ ឌស្សតខេតា ឮតិ្តបិ បុយាបិ កឌិយតីតិ ចតូត្ថា

ឮឌាតិ ឰកោរត្តស្ស ឮតិ្តលិក្ខស្ស ខោឃទ្ធស្ស បឌយាលិឃំ បិឡឮតយាឌិតិស្សិខេតា អតូ្ឋយុតិ្តតខេយា ចុច្ចខេត ចិញ្ញាតំ ខោឃល្លឌតតិ្ត –

ឃា ខោ កច្ឆតិ, ឃា កាចិ កច្ឆតិ, តា កាខេចា, កាចិ, កខេចា កច្ឆន្តិ តំ កាចំ, កាចិ, កចំ បស្សតិ, តា កាខេចា, កាចិ, កខេចា បស្សតិ តាហិ ខោកាហិ, ខោកាកិ កតំ តាឃំ កចំ, ក្យតំ, ខោកាតំ ខេឌតិ តាហិ ខោកាហិ, ខោកាកិ អខេបតិ តាឃំ កចំ , ក្យតំ, ខោកាតំ ឃិក្ខាតិ តាឃុ ខោកាឃុ បតិដ្ឋិតំ ខេភាតិ ខោកា តូ្ហ តិដ្ឋ, ខេភាតិខេយា កាខេចា កាចិ, កចា តុខេយ្យតិដ្ឋច

អបខេរាបិ ចុច្ចខេត –

ឃា ខោ តឌិ តខេន្តិ កច្ឆតិ, ឃា កាចិ តឌិ តខេន្តិ កច្ឆតិ, តា កាខេចា, កាចិ, កខេចា តឌិ តខេន្តិខេយា កច្ឆន្តិ តំ កាចំ, កាចិ, កចំ តឌិ តខេន្តិ បស្សតិ, តា កាខេចា, កាចិ, កខេចា តឌិ តខេន្តិខេយា បស្សតិ តាហិ ខោកាហិ, ខោកាកិ តឌិ តខេន្តិហិ កតំ តាឃំ កចំ, ក្យតំ, ខោកាតំ តឌិ តខេន្តិតំ ខេឌតិ តាហិ ខោកាហិ, ខោកាកិ តឌិ តខេន្តិហិ អខេបតិ តាឃំ កចំ, ក្យតំ, ខោកាតំ តឌិ តខេន្តិតំ ឃត្តកំ តាឃុ ខោកាឃុ តឌិ តខេន្តិឃុ បតិដ្ឋិតន្តិ

៣៣ ឃា ឃា “ខោកា, កាចិ, កាខេចា, កាចិ, កខេចា”តិអាឌិតា ឰកោរត្តស្សិតិ្តលិក្ខស្ស ខោឃទ្ធស្ស បឌយាលិ ឌបិតា, ឃា “ខោកា, កាខេចា កខេចា”តិអាឌិតា ចុត្តស្ស ឰកោរត្តបុល្លិក្ខស្ស ខោឃទ្ធស្ស បឌយាលិខេតា ឃចិខេឃឃា បច្ចខេត្តាបខេយាកាលបតដ្ឋខេត ចតុត្ថ កញ្ញាឃទ្ធាតំ ចិឃ កាចិឃទ្ធាតំ ចុត្តត្តា ឃទ្ធា បតាឃំ ចិខេឃខេឃា, តទ្ធា ឮយស្ស ឰកោរត្តិតិ្តលិក្ខស្ស ខោឃទ្ធស្ស អខេញ្ញាឃយិតិ្តលិក្ខាតំ ចិឃ អចិឃឌាកោរខេចាហារខេតា ឃល្លក្ខេតន្តា, ត បុល្លិក្ខាតំ ចិឃ ចិឃឌាកោរខេចាហារខេតា, តាបិ តបុំឃកលិក្ខាតំ ចិឃ ខ្ទកឃយុត្តាកោរខេចាហារខេតា ឃល្លក្ខេតន្តា ឲត្ថ តិច្ឆយកខេលា កាចា ចុច្ចតិ –

ទុចិត្ត ឌាតុឃទ្ធាតំ, ឃចា ឌិស្សតិ តាតតា;

ខោកឃទ្ធាតំ តចា ដ្ឋិត្ត, ឮច្ឆិតន្តាច តាតតា

តចា ហិ បុយិតិ្តលិក្ខចខេឃត ដ្ឋិត្ត ឌាតុឃទ្ធាតំ ចិខេឃខេឃា ឌិស្សតិ តំ ឃចា?

ឌាតុ , ឌាតុ, ឌាតខេចា ឌាតុំ, ឌាតុ, ឌាតខេចា ឌាតុតា, ឌាតុហិ, ឌាតុកិ ឌាតុស្ស, ឌាតុតំ ឌាតុឃ្វា, ឌាតុយា, ឌាតុហិ, ឌាតុកិ ឌាតុស្ស, ឌាតុតំ ឌាតុឃ្មិ, ឌាតុយិ,ឌាតុឃុ អយំ បុល្លិក្ខចិខេឃខេឃា

ធាតុ, ធាតូ, ធាតុយោ។ ធាតុំ, ធាតូ, ធាតុយោ។ ធាតុយា, ធាតូហិ, ធាតូភិ។ ធាតុយា, ធាតូនំ។ ធាតុយា, ធាតូហិ, ធាតូភិ។ ធាតុយា, ធាតូនំ។ ធាតុយំ, ធាតូសុ។ អយំ ឥត្ថិលិង្គស្ស វិសេសោ។

យថា ច ឥត្ថិ ធាតុសទ្ទតោ វិសេសោ បញ្ញាយតិ, តថា ឥត្ថិម្បិ គោសទ្ទតោ វិសេសោ បញ្ញាយតេវ។ យថា ច បុមនបុំសកលិង្គតោ ឥត្ថិ អាយុសទ្ទតោ "អាយុ, អាយូ, អាយវោ"តិអាទិតោ, "អាយុ, អាយូ, អាយូនី"តិអាទិតោ ច វិសេសោ បញ្ញាយតិ, យថា ឥត្ថិម្បិ គោសទ្ទតោ វិសេសោ បញ្ញាយតេវ។ តថា ហិ វិសទាការវោហារោ បុល្លិង្គំ, អវិសទាការវោហារោ ឥត្ថិលិង្គំ, មជ្ឈត្តាការវោហារោ នបុំសកលិង្គំ។

ឥទានិ ឥមមេវត្ថំ បាកដតរំ កត្វា សង្ខេបតោ កថយាម – បុរិសោតិ វិសទាការវោហារោ, កញ្ញាតិ អវិសទាការវោហារោ, រូបន្តិ មជ្ឈត្តាការវោហារោ។ បុរិសោ តិដ្ឋតិ, កញ្ញា តិដ្ឋតិ, កញ្ញា តិដ្ឋន្តិ, កញ្ញា បស្សតិ, ភោតិយោ កញ្ញា តិដ្ឋថ, ឯកេកបទនយំ, ចត្តារិ នយានិ។ បុរិសា តិដ្ឋន្តិ, បុរិសា តិស្សរេ, ភវន្តោ បុរិសា គច្ឆថ។ កញ្ញាយោ តិដ្ឋន្តិ, កញ្ញាយោ បស្សតិ, ភោតិយោ កញ្ញាយោ គច្ឆថ, តីណិ តីណិ នយានិ។ បុរិសំ បស្សតិ, កញ្ញំ បស្សតិ, ទ្វេ អនយានិ។ បុរិសេ បស្សតិ, បុរិសេ បតិដ្ឋិតំ, ទ្វេ នយានិ។ តេន បុរិសេន កតំ, តាយ កញ្ញាយ កតំ, តាយ កញ្ញាយ ទេតិ, តាយ កញ្ញាយ អបេតិ, តាយ កញ្ញាយ សន្តកំ, តាយ កញ្ញាយ បតិដ្ឋិតំ, ឯកនយំ, បញ្ច នយានិ។ ឯវំ បុល្លិង្គស្ស វិសទាការវោហារតា ទិស្សតិ, ឥត្ថិលិង្គស្ស អវិសទាការវោហារតា ទិស្សតិ។ នបុំសកលិង្គស្ស បន "រូបំ, រូបានិ, រូបា។ រូបំ, រូបានិ, រូបេ។ ភោ រូប, ភវន្តោ រូបានិ, រូបា"តិ ឯវំ តីសុ បច្ចត្តូបយោគាលបនដ្ឋានេសុ សតិការាយ វិសេសាយ រូបមាលាយ វសេន មជ្ឈត្តាការវោហារតា ទិស្សតិ, បុមិត្ថិលិង្គានំ តីសុ ឋានេសុ សតិការាទិ រូបានិ សព្វទា ន សន្តិ, ឥតិ វិសទាការវោហារោ បុល្លិង្គំ, អវិសទាការវោហារោ ឥត្ថិលិង្គំ, មជ្ឈត្តាការវោហារោ នបុំសកលិង្គន្តិ វេទិតព្វំ។

អយំ នយោ "សទ្ធា សតិ ហិរី, យា ឥត្ថី សទ្ធា បសន្នា, តេ មនុស្សា សទ្ធា បសន្នា, បហូតំ សទ្ធំ បដិយត្តំ, សទ្ធំ កុល"ន្តិអាទីសុ នយានុគតសទ្ទស្សាបិ បការន្តរេន លព្ភតេវ។ យា ច បន ឥត្ថិលិង្គស្ស អវិសទាការវោហារតា វុត្តា, សា ឯកទេសស្សាបិ សព្វទេសស្ស លព្ភតិ។ តថា ហិ វីសតិអាទយោ នវុតិបរិយន្តា សទ្ទា ឯកវចនន្តា ឥត្ថិលិង្គាតិ វុត្តា, ឯត្ថ "វីសតិយា"តិ បដ្ឋាយ វត្តព្វំ, តថា "តិំសាយា"តិអាទីនិ "នវុតិយា"តិ បទបរិយន្តានិ, ឯវំ វីសតិអាទីនិ កញ្ញាសទ្ទស្សេវ អវិសទាការវោហារតា លព្ភតីតិ អវគន្តព្វំ។ យទិ ឯវំ តិចតុសទ្ទស្ស កថន្តិ? តិចតុសទ្ទា បន យស្មា "តយោ តិស្សោ តីណិ, ចត្តារោ ចតស្សោ ចត្តារី"តិ អត្តនោ អត្តនោ រូបានិ អភិធេយ្យលិង្គានុគតា កត្វា យថាសកលិង្គវសេន "បុរិសា កញ្ញាយោ ចិត្តានី"តិអាទីហិ វិសទាវិសទោភយរហិតាការវោហារសង្ខាតេហិ សទ្ទេហិ យោគំ គច្ឆន្តិ, តស្មា បច្ចេកលិង្គវសេន វិសទាវិសទោភយរហិតាការវោហារាតិ វត្តុមរហន្តិ។

សព្វនាមេសុបិ អយំ វិវិធោ អាការោ លព្ភតិ រូបវិសេសយោគតោ។ កថំ? បុមនបុំសកវិសយេ "តស្ស កស្ស" ឥច្ចាទីនិ សព្វនាមិករូបានិ ចតុត្ថីឆដ្ឋីយន្តានិ ភវន្តិ, ឥត្ថិលិង្គវិសយេ "តស្សា កស្សា" ឥច្ចាទីនិ សព្វនាមិករូបានិ

តតិយាចតុត្ថីបញ្ចមីឆដ្ឋីសត្តមីយត្ថាតិ ភវន្តិ, តស្មា សព្ពភាវេត្តបិ វុត្តិលិង្គស្ស អវិសភាការវោហារតោ ឯកត្តតោ សម្បដិច្ឆិតព្ពា។ ឯត្ថ បន ពហុលកាតិ ចតុត្ថីឆដ្ឋីរូបានិ អនាហរិត្វា សុទ្ធកការេន តតិយាបញ្ចមីសត្តមីរូបានិ សាសនតោ អាហរិត្វា ទស្សយិស្សាម ភាវតោ បិវចនេន និគ្គហការេន សោតុំ បរយសព្ពុកុយខោភាណាធិការេតុំ។ តំ យថា? “អាយស្មា ឧទាយី យេន សា កុមារិកា តេនុបសង្កមិ, ឧបសង្កមិត្វា តស្សា កុមារិកាយ សទ្ធឹ ឯកោ ឯកាយ រហោ បដិច្ឆន្នេ អាសនេ អលំកម្មនិយេ និសជ្ជំ កប្បេសី”តិ។ ឯត្ថ “តស្សា”តិ តតិយាយ រូបំ, “តស្សា”តិ តតិយាយ រូបេ និទ្ទេសេន “សព្ពស្សា កតរិស្សា”តិអាទីនិ តតិយារូបានិ បរិយុត្តំ អនាគតានិបិ និទ្ទិដ្ឋានិ យេន ញាយេន តេសំ អញ្ញមញ្ញសមានាធិកត្តា, និទ្ទេសេ ច អនិទ្ទិដ្ឋស្សាបិ យុត្តស្ស គហេតព្ពត្តា។ “កស្សាហំ កេន ហាយាមី”តិ ឯត្ថ “កស្សា”តិ បញ្ចមិយា រូបំ, “កស្សា”តិ បញ្ចមិយា រូបេ និទ្ទេសេន “សព្ពស្សា កតរិស្សា”តិអាទីនិ បញ្ចមិយា រូបានិ បរិយុត្តំ អនាគតានិបិ និទ្ទិដ្ឋានិ យេន ញាយេន។ “អញ្ញតរោ ភិក្ខុ វេសាលិយំ មហាវនេ មក្កដឹ អាមិសេន ឧបលាបេត្វា តស្សា មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវតី”តិ។ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អញ្ញតរិស្សា មក្កដិយា បដិសេវិត្វា ហោតី”តិ ច ឯត្ថ “តស្សា អញ្ញតរិស្សា”តិ ច សត្តមិយា រូបំ, តស្មឹ និទ្ទេសេន “សព្ពស្សា កតរិស្សា”តិអាទីនិ សត្តមិយា រូបានិ បរិយុត្តំ អនាគតានិបិ និទ្ទិដ្ឋានិ យេន ញាយាតិ។

តត្ថ ច កេ “តស្សា កុមារិកាយ សទ្ធិ”ន្តិ ឯត្ថ “តស្សា”តិ បទំ វិភត្តិវិបល្លាសេន វុត្តំ, “តាយា”តិ ហិស្ស អត្ថោ, តថា “កស្សាហំ កេន ហាយាមី”តិ បទម្បិ វិភត្តិវិបល្លាសេន វុត្តំ “កាយា”តិ ហិស្ស អត្ថោ។ “អញ្ញតរិស្សា មក្កដិយា បដិសេវិត្វា”តិ ឯត្ថាបិ “អញ្ញតរិស្សា”តិ បទំ វិភត្តិវិបល្លាសេន វុត្តំ “អញ្ញតរិស្សា”ន្តិ ហិស្ស អត្ថោតិ? តន្ន, ឯតាទិសេសុ ទុល្លភបទវិសយេសុ វិភត្តិវិបល្លាសស្ស អនិដ្ឋិតព្ពត្តា។ តត្ថ ច កេ ទុល្លភបទវិសយេបិ “សង្ឃេ គោតមិ ទេហី”តិអាទីសុ “សង្ឃស្សា”តិ វិភត្តិវិបល្លាសត្ថំ វទន្តិ គរូតិ? សច្ចំ, តថាបិ តាទិសេសុ ឋានេសុ ទ្វេ អធិប្បាយា ភវន្តិ អាធារបដិគ្គាហកការេន កម្មសម្បទានភាវេន ឋិតព្ពត្តា។ តថា ហិ “សង្ឃស្ស ទេថា”តិ វត្តុកាមស្ស សតោ “សង្ឃេ ទេថា”តិ វចនំ ន វិរុជ្ឈតិ, យុជ្ជតិយេវ។ តថា “សង្ឃេ ទេថា”តិ វត្តុកាមស្សាបិ សតោ “សង្ឃស្ស ទេថា”តិ វចនម្បិ ន វិរុជ្ឈតិ, យុជ្ជតិយេវ, យថា បន អលាពុ លាពុសទ្ទេសុ វិយំ វិយំ វិជ្ជមានេសុបិ “លាពូនិ សីទន្តិ សិលា ប្លវន្តី”តិ ឯត្ថ ឧត្តានរូបានំ អការលោបេបិ ហោតីតិ អក្ខរលោបេបិ ទុន្និយា ករីយតិ។ តថា “សង្ឃេ គោតមិ ទេហី”តិអាទីសុបិ ទុន្និយា វិភត្តិវិបល្លាសស្ស បរិកប្បនំ កត្វា “សង្ឃស្សា”តិ វិបល្លាសត្ថមិច្ឆន្តិ អាចរិយា។ តស្មា “សង្ឃេ គោតមិ ទេហិ។ វេស្សន្តរេ វរំ ទត្វា”តិអាទីសុ វិភត្តិវិបល្លាសោ យុត្តោ “តស្សា កុមារិកាយា”តិអាទីសុ បន ន យុត្តោ, វិភត្តិវិបល្លាសោ ច នាម យេភុយ្យេន “តេន ទានំ វិធមិស្ស”ន្តិអាទីសុ គាថាសុ ទិដ្ឋោ។

តថាបិ វទេយ្យ យា សា តុម្ហេហិ “តស្សា មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវតី”តិ បាឡិ អាគតា, ន សា សត្តមីបយោគា។ “តស្សា”តិ ហិ បទំ ឆដ្ឋីយត្ថបទំ “តស្សា មក្កដិយា អង្គជាតេ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវតី”តិ អត្ថសម្ពន្ធតោតិ? តន្ន, អដ្ឋកថាយំ “តស្សាតិ ភុម្មវចន”ន្តិ វុត្តត្តា។ កិញ្ច ភិយ្យោ – អដ្ឋកថាយំ “តស្សា ច សិក្ខាយ សិក្ខំ បរិបូរេន្តោ សិក្ខតិ, តស្មិញ្ច សិក្ខាបទេ អវីតិក្កមន្តោ សិក្ខតី”តិ ឯត្ថាបិ “តស្សា”តិ ភុម្មវចនំ និទ្ទេសោ ហោតីតិ។ តត្ថ ច កេ តត្ថាបិ “តស្សា”តិ បទំ វិភត្តិវិបល្លាសវសេន ភុម្មត្ថេ សាមិវចនន្តិ? “អតិវិយ ត្វំ វិភត្តិវិបល្លាសនយេ កុសលោសិ, វិភត្តិវិបល្លាសិកោ តាយា”តិ វត្តព្ពោ។ យោ ត្វំ ឆដ្ឋីបញ្ចាហការេន រូបំ វុត្តម្បិ ស្លាឃសិ, អដ្ឋកថាចារេនបិ ស្លាឃសិ, អបរេហិ ទេវ និទ្ទេសបិយ្យា អាហរិស្សាម។ សចេ ត្វំ បណ្ឌិតជាតិកោ, សព្ពត្ថិ គហិស្សសិ។ សចេ អបណ្ឌិតជាតិកោ, អត្តនោ ភាវំ អយុត្តត្តាវេន សព្ពត្ថិ ន គហិស្សតិ, សាសនេ ចិត្តំ កត្វា សុណាហីតិ។ “តស្មា ហិ សិក្ខេថ ឋានេន

ឋត្វា”តិ ភវិស្សា បាឡិយា អត្ថំ និច្ឆិនន្តេន បកតិបច្ចយវិភាគេន សទ្ទលក្ខណេន អក្ខរាវជ្ជនេន ឧបសគ្គាបេក្ខា អាយត្តតា សាធិបុព្វេន
“ភវាតិ ភវិស្សា និដ្ឋិយា ភវិស្សា ឥត្ថិយា ភវិស្សា ទុដ្ឋិយា ភវស្សុ អាវាសេយ ភវស្សុ វសេថុ”តិ ឯវំ “ភវិស្សា”តិ បទំ គុយ្ហតនេសេន ទុត្តា
បទិញ្ញា“ភវា”តិ បទស្ស អត្ថចាចកត្តា សត្តមិយា ទុបត្តិ ចិន្តាយតិ ភវតិ “ភវិស្សា”តិ សត្តមិយា ទុវេប និដ្ឋេយេច “សព្ពស្សា
កតរិស្សា”តិអាទីនិ សត្តមិយា ទុបានិ បាឡិយំ អនាគតានិបិ និដ្ឋានិយេច នាយ

អបរម្បិ តេ សព្ពលោកាតុគាលេន សព្ពញ្ញុនា អាហច្ចភាសិតំ បាឡិំ អាហរិស្សាម, និក្ខិ គត្វា សុណោហិ, “អដ្ឋានមេតំ ភិក្ខវេ
អនវកាសោ, យំ ឯកិស្សា លោកធាតុយា អបុព្វំ អចរិមំ ទ្វេ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា ឧប្បជ្ជេយ្យុ”ន្តិ ឯត្ថ “ឯកិស្សា”តិ ភវំ សត្តមិយា ទុបំ
ឯវំ “ឯកិស្សា”តិ សត្តមិយា ទុវេប និដ្ឋេយេច “សព្ពស្សា កតរិស្សា”តិអាទីនិ សត្តមិយា ទុបានិ បាឡិយំ អនាគតានិបិ និដ្ឋានិយេច នាយ
ន ហិ សព្ពទាបិ វោហារា សទុបតោ បាឡិយំអាទីសុ និស្សន្តិ, ឯកទេ និស្សន្តិ, ឯកទេ ន និស្សន្តិយេច អតោតំ ទុច្ចតិ –

“តស្សា”ភុច្ចាទយោ សន្តា, “តាយ”ភុច្ចាទយោ ចិយ;

វោឃ្យា បញ្ចសុ ឋានេសុ, តតិយាទីសុ នីយតា

តិណ្ណន្នំ បន នាទីនំ, ហោតិ សព្យបទេសតោ;

“តស្សា កស្សា”តិអាទីនិ, នចន្តិ តតិយាទិសុ

អត្រ បនាយំ បាឡិមុត្តកយោជនា អដ្ឋកថានយោជនា ច – តស្សា កញ្ញាយ សខី គច្ឆតិ, តស្សា កញ្ញាយ កតំ, តស្សា កញ្ញាយ ទេតិ,
តស្សា កញ្ញាយ អបេតិ, តស្សា កញ្ញាយ អយំ កញ្ញា ហីនា, តស្សា កញ្ញាយ អយំ កញ្ញា អធិកា, តស្សា កញ្ញាយ សន្តកំ, តស្សា កញ្ញាយ
បតិដ្ឋិតន្តិ ទុល្លភាយំ នីតិ សារទុកំ និក្ខិ គត្វា បរិយាបុណិតព្ពា សារតស្ស និរដ្ឋិតត្តា ឯវំ សព្ពទាបិ បាឡិអដ្ឋកថានយានុសារេន
ភវិត្តលិង្គស្ស អវិសទាការវោហារតា ញាតព្ពា

ឯវំ បន ញត្វា ចិន្តាខាតិកា “ទ្វិន្នំ វោហារាត់ ទុបយាលិចិសេសេន លិង្គនានត្តំ ហោតី”តិ និដ្ឋេយត្វាចកត្តព្ពំ វោហារស្ស ហិ “បុរិសោ
យាតុកាមោ ឧទ្ទេសោ អារោបិ សត្វា”តិអាទយោ ចិយ ន និយោគា ចិសទាការវោហារា, តាបិ “កញ្ញា រត្តិ ភវត្តី”តិអាទយោ ចិយ
និយោគា អវិសទាការវោហារា តថា ហិ អយំ បុល្លិង្គភាវេ សាតុសង្ខា ចិយ ចិសទាការវោហារា, ភវិត្តលិង្គភាវេ
អវិសទាការវោហារា ភវតិ ភវស្ស អត្ថស្ស សោតុំ ញាបនេន បរេសម្មុបុព្ពនាឡាបជ្ជិលោកត្តំ “វោ, កាទិ កាវោ កាចិ,
កវោ”តិអាទិនា ឧបការត្តស្ស ភវិត្តលិង្គស្ស វោហារស្ស អាវេណិកា នាយិកបទយាលិ ទុត្តា ឯត្ថ បន “កាចិ”ន្តិ ឯកវចនយាគតំ, “វោកា
វោកាហិ”តិអាទីនិ ទ្វិវចនំ, “កាវោ កាទិ កាច”ន្តិ តិវចនំ, “កាចិយា”តិ បញ្ចវចនំ, ឯវមេវ បញ្ចវចនំ អាគតបទានិ ចេសេន អវិសទាការវោ

ទិស្សតីតិ ឥទំ ឥត្ថិលិង្គន្តិ គហេតព្ពំ។ ឥមញ្ញានយំ មុញ្ចិត្វា តត្ថ អញ្ញោ នយោ យេន គោសទ្ទោ ឥត្ថិលិង្គោ សិយា។ តស្មា ឥធេវ អយញ្ហិ មតំ សារតោ បច្ចេតព្ពំ។ បុមិត្ថិលិង្គសង្ខាតានំ ទ្វិន្នំ គោសទ្ទានំ រូបមាលិយំ និទ្ទិដ្ឋសមំ ចតុន្នំ បន អាចរិយានំ មតំ បុល្លិង្គេ ចត្តារោ គោសទ្ទេ’ត្ថិលិង្គេ ចត្តារោ គោសទ្ទស្ស រូបមាលិយំ សទិសត្តេ សតិ មាតុគាមសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលាយោ សមំ យោជេត្វា បុមិត្ថិលិង្គការបរិកប្បនំ វិយ ហោតីតិ ន សារតោ បច្ចេតព្ពំ។

ឯត្ថ បន កិញ្ចិ លិង្គសំសន្ទនំ វណ្ណយាម – ហេដ្ឋា និទ្ទិដ្ឋស្ស ឱការន្តបុល្លិង្គស្ស គោសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលាយំ “គាវុំ គាវំ គាវេន”តិអាទីនិ ឯកក្ខត្តុមាគតានិ, “គោ គោហិ”តិអាទីនិ ទ្វិក្ខត្តុំ, “គាវោ គវោ គវ”ន្តិ វុត្តានិ បន “សត្វា រាជា”តិអាទីនិ វិយ តិក្ខត្តុំ, ចតុក្ខត្តុំ ចា បញ្ចក្ខត្តុំ ចា អាគតបទានិ ន សន្តិ។ តទាការេន វិសទាការេន ទិស្សតិ។ បុរិសសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលាយម្បិ “បុរិសោ បុរិស”ន្តិអាទីនិ ឯកក្ខត្តុមាគតានិ, “បុរិសេ”តិអាទីនិ ទ្វិក្ខត្តុំ, “បុរិសា”តិ តិក្ខត្តុំ។ ឯវំ វិសទាការេន ទិស្សតិ។ អាការន្តិត្ថិលិង្គស្ស បន “កញ្ញ”ន្តិអាទីនិ ឯកក្ខត្តុមាគតានិ, “កញ្ញាហិ”តិអាទីនិ ទ្វិក្ខត្តុំ, “កញ្ញាយោ”តិអាទីនិ តិក្ខត្តុំ, “កញ្ញា”តិ វុត្តំ ចតុក្ខត្តុំ, “កញ្ញាយ”តិ វុត្តំ បន បញ្ចក្ខត្តុំ។ ឯវំ អវិសទាការេន ទិស្សតិ។ អាការន្តបុល្លិង្គស្សាបិ “សត្ថរិ”តិអាទីនិ ឯកក្ខត្តុមាគតានិ, “សត្ថុ”តិអាទីនិ ទ្វិក្ខត្តុំ, “សត្ថា”តិអាទីនិ តិក្ខត្តុំ, ឯវំ វិសទាការេន ទិស្សតិ។ ឥមិនា នយេន សព្វាសុបិ បុមិត្ថិលិង្គបទមាលាសុ វិសទាការោ ច អវិសទាការោ ច វេទិតព្វោ។ នបុំសកលិង្គស្ស បន នាមិកបទមាលាយំ “ចិត្តេន”តិអាទីនិ ឯកក្ខត្តុមាគតានិ, “ចិត្ត”ន្តិអាទីនិ ទ្វិក្ខត្តុំ, “ចិត្តានី”តិ វុត្តំ តិក្ខត្តុំ អាគតំ។ អដ្ឋិ អាយុសទ្ទាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ ឯត្ថ នបុំសកត្តាការេន ទិស្សតិ។ កិញ្ចាបេត្ថ ចតុក្ខត្តុំ បញ្ចក្ខត្តុំ ចា អាគតបទានិ អភាវតោ វិសទាការេន សព្វលក្ខណតោ វិយ ទិស្សតិ, តថាបិ យស្មា “ចិត្តំ អដ្ឋិ អាយុ”តិអាទីនិ នបុំសកានិ “គច្ឆំ អគ្គិ ភិក្ខុ”តិអាទីនិ បុល្លិង្គានិ នយេន អព្យត្តតោ វិសទាការានិ, “រត្តិ យាគុ”តិអាទីនិ ឥត្ថិលិង្គានិ នយេន អព្យត្តតោ អវិសទាការានិ នបុំសកបទេសុ វិសេសតោ “ចិត្តំ, ចិត្តានិ, ចិត្តា។ ចិត្តំ, ចិត្តានិ, ចិត្តេ”តិអាទិកា សទិសាការា រូបមាលិយំ រូបន្តរានិ ភវន្តិ, តស្មា តេសមាការេន នបុំសកត្តាតិ ទដ្ឋព្វំ។

តិចិនោបិយំ អាការោ នបុំសកេសុ ន លព្ភតិ។ តេនេវ សន្តេសុបិ ញាណការណរន្តេសុ ន ចុទិតា។ សន្តសត្តានំ បន មូលការណព្ភូតាយ និវេទិតាយ មាតុគាមាយ សភាវនិរុត្តិយា លព្ភតិ។ តថា ហិ អយំ និរុត្តិមញ្ជូសាយំ វុត្តា –

កិំ បនេតំ លិង្គំ នាម? កេចិ តាវ វទន្តិ –

“ថនកេសវតី ឥត្ថី, មស្សុវា បុរិសោ សិយា។ ឧភិន្នមន្តរំ ឯតំ, ឥតរោ’នបុំសកោ’តិ

វុត្តត្តា វិសិដ្ឋា ថនកេសាទយោ លិង្គ”ន្តិ, ឯតំ ន យុត្តំ, គព្ភាសយលិង្គីតិ ថនាទិកា យុត្តាការា។

អបរេ វទន្តិ – “ន លិង្គំ នាម បរមត្ថតោ កិញ្ចិ អត្ថិ, លោកសង្កេតរូឡ្ហោ បន វោហារោ លិង្គំ នាមា”តិ។ ឯតេ វុត្តំ សន្និដ្ឋានំ។

សព្ពលិង្គិកោបិ សទ្ទោ ហោតិ តដំ តដី តដោតិ។ យទិ ច បរមត្ថតោ លិង្គំ នាម សិយា, កថំ អញ្ញមញ្ញវិរុទ្ធានំ តេសំ ឯកត្ថ សមោធានោ ភវតិ, តស្មា យស្ស កស្សចិ អត្ថស្ស អវិសទាការវោហារោ ឥត្ថិលិង្គំ, វិសទាការវោហារោ បុល្លិង្គំ, ឧភយមុត្តាការវោហារោ នបុំសកលិង្គន្តិ វេទិតព្ពន្តិ។

ឯត្ថ បន នាមិកបទមាលាវិសុទ្ធាបទត្ថវសេន អវិសទាការវោហារាទិតា គហេតព្ពា, ន ឯកេកបទវសេន។ តថា ហិ "កញ្ញា បុរិសា ចិត្ត"ន្តិ ច, "កញ្ញាយោ បុរិសា ចិត្តានី"តិ ច ឯវមាទិកស្ស ឯកេកបទស្ស អវិសទាការវោហារាទិតា ន ទិស្សតិ។ យស្មា បន បទត្ថវសេន វិសទាការវោហារាទិការេន វិភត្តំ សមុទាយាទិវសេន ឯកេកបទស្សាបិ អវិសទាការវោហារាទិតា វិញ្ញាយតិ។

កេចិ បន នាមិកបទមាលាវិសុទ្ធំ បទត្ថំ អបរាមសិត្វា ឯកេកបទវសេន អវិសទាការវោហារាទិកំ ឥច្ឆន្តិ, តេ វត្តព្ពា "យទិ ឯកេកបទស្សេវ អវិសទាការវោហារាទិតា សិយា, ឯវំ សន្តេ 'កញ្ញា បុរិសា សត្តា គុណវា រាជា'តិអាទីនំ បទានំ អាការវុត្តិវសេន, 'បុរិសោ សត្តោ កញ្ញាយោ'តិអាទីនំ បន ឧភាការវុត្តិវសេន, 'ចិត្តំ បុរិសំ កញ្ញា'ន្តិអាទីនំ អនុស្សារវុត្តិវសេន អញ្ញមញ្ញំ សមានវុត្តិសព្ភាវា កថំ អវិសទាការវោហារាទិតា សិយា"តិ? កិញ្ចាបិ តេ ឯវំ វទេយ្យុំ "សិយា ឯវ, នានត្តំ បន តេសំ ទុប្បញ្ញេយ្យ"ន្តិ។ តេ វត្តព្ពា "យា តុម្ហេហិ វុត្តា វចនត្តព្ភវ, ទុប្បញ្ញេយ្យា តេ ហេតុ, តស្មា សុដ្ឋុ ឧបបរិក្ខិត្វា វទេថា"តិ។ ឯវញ្ច បន វត្វា តតោ ឧត្តរឹ តេ បញ្ហាបុច្ឆិតព្ពា "ទោណិសទ្ទោ អាយុសទ្ទោ ច កតរលិង្គោ"តិ។ តេ ជានន្តា ឯវំ វក្ខន្តិ "ទោណិសទ្ទោ ឥត្ថិលិង្គោ ចេវ បុល្លិង្គោ ច, អាយុសទ្ទោ ច បន នបុំសកលិង្គោ ច បុល្លិង្គោ វាតិ ទ្វិលិង្គា ឯតេ សទ្ទា"តិ។ តេ វត្តព្ពា "យទិ ទោណិសទ្ទោ ច អាយុសទ្ទោ ច ទ្វិលិង្គា ឯតេ សទ្ទា, ឯវំ សន្តេ ទ្វិន្នំ ទោណិសទ្ទានំ ឯកាការេន វត្តមានានំ អញ្ញត្តរវសេន វុត្តិការនំ កថំ អវិសទាការវោហារតា ច វិសទាការវោហារតា ច សិយា, កថញ្ច បន ទ្វិន្នំ អាយុសទ្ទានំ ឯកាការេន វត្តមានានំ អញ្ញត្តរវសេន វុត្តិការនំ ឧភយមុត្តាការវោហារតា ច វិសទាការវោហារតា ច សិយា"តិ? ឯវំ វុត្តា តេ អទ្ធា កិញ្ចិ ឧត្តរឹ អបស្សន្តា និរុត្តរា ភវិស្សន្តិ។ សទ្ទសត្ថវិទូ បន សទ្ទសត្ថេ នយំ គហេត្វា វទន្តិ –

"ឯតេ'មា ឯត'មិតិ ច,

បសិទ្ធិ អត្ថេសុ យេសុ លោកស្ស;

'ថីបុមនបុំសកានី'តិ,

វុច្ចន្តេ តានិ នាមានី"តិ។

តេសំ កិរ អយមធិប្បាយោ – "ឯសោ បុរិសោ, ឯសោ មាតុគាមោ, ឯសោ រាជា, ឯសា ឥត្ថី, ឯសា លតា, ឯតំ នបុំសកំ, ឯតំ ចិត្ត"ន្តិ

ឯវំ បុរិសាទីសុ យេសុ អត្ថេសុ លោកស្ស “ឯសោ ឯសា ឯត”ន្តិ ច បសិទ្ធិ ហោតិ, តេសុ អត្ថេសុ តានិ នាមានិ “បុមិត្ថិនបុំសកលិង្គានី”តិ វុច្ចន្តិ, តំទ្វារេន អញ្ញានិបីតិ។ ឯវំ វទន្តេហិ តេហិ “ឋបិតា នាម អាការេន ‘ឯសោ ឯសា ឯត’ន្តិ នាមានិ អញ្ញានិ ច បុល្លិង្គាទិនាមំ លភន្តី”តិ អយំ វិសេសោ ន ទស្សិតោ, សទ្ទលក្ខណញ្ញូហិ បន នេរុត្តិកេហិ ទស្សិតោ “យស្ស កស្សចិ អត្ថស្ស អវិសទាការវោហារោ ឥត្ថិលិង្គ”ន្តិអាទិនា។

កេចិ បន “អវិសទាការានំ អត្ថានំ វាចកោ វោហារោ ឥត្ថិលិង្គ”ន្តិអាទីនិ វទន្តិ, តំ ន គហេតព្វំ។ យទិ ហិ អវិសទាការានំ អត្ថានំ វាចកោ វោហារោ ឥត្ថិលិង្គំ, ឯវំ សន្តេ ធាតុកាយកលត្តកត្តកល្លកញ្ញាទយោបិ វោហារា ឥត្ថិលិង្គានិ សិយុំ អវិសទាការត្តា តទត្ថានំ។ យទិ បន វិសទាការានំ អត្ថានំ វាចកោ វោហារោ បុល្លិង្គំ, ឯវំ សន្តេ “ទេវតា សទ្ធា ណាឡា”ឥច្ចាទយោបិ វោហារា បុល្លិង្គានិ សិយុំ វិសទាការត្តា តទត្ថានំ។ អថ វា យទិ អវិសទាការានំ អត្ថានំ វាចកោ វោហារោ ឥត្ថិលិង្គំ, វិសទាការានំ បន អត្ថានំ វាចកោ វោហារោ បុល្លិង្គំ, ឯវំ សន្តេ ឯកស្សេវត្ថស្ស ឯកក្ខណេ ទ្វីហិ លិង្គេហិ ន វត្តព្វតា សិយា –

“អត្ថកាមាសិ មេ យក្ខ, ហិតកាមាសិ ទេវតេ;

ករោមិ តេ តំ វចនំ, ត្វំសិ អាចរិយោ មមា”តិ។

យទិ ច ឧភយយុត្តាការានំ អត្ថានំ វាចកោ វោហារោ នបុំសកលិង្គំ, ឯវំ សន្តេ ឧភយយុត្តាការានំ អត្ថានំ តិឡាទុក្ខាទីសុ “ឥទំ នាម”តិ និយមកាវតោ លិង្គវចនំ វិរុទ្ធំ សិយា។ អបិច “បញ្ញារេតំ សារីបុត្តមោគ្គល្លានំ សាវកយុគ”ន្តិ ច អាទិនា នបុំសកលិង្គវចនេន តទត្ថានម្បិ ឧភយយុត្តាការតា វុត្តា សិយា។ អបិច ឯកម្បិ តីរំ “តដំ តដី តដោ”តិ តីហិ លិង្គេហិ ន វត្តព្វំ សិយា។ ឯកម្បិ ច ញាណំ “បញ្ញាណំ បញ្ញា បជាននា អមោហោ”តិអាទិនា តីហិ លិង្គេហិ ន វត្តព្វំ សិយា, តស្មា តំ នយំ អគ្គហេត្វា យថាវុត្តោយេវ នយោ គហេតព្វោ។

លោកស្មិញ្ហិ ឥត្ថីនំ ហេដ្ឋិមកាយោ វិសទោ ហោតិ, ឧបរិមកាយោ អវិសទោ, ឧរមំសំ អវិសទំ, គមនាទីនិបិ អវិសទានិ។ ឥត្ថិយោ ហិ គច្ឆមានា អវិសទំ គច្ឆន្តិ, តិដ្ឋមានា និបជ្ជមានា និសីទមានា ខាទមានា ភុញ្ជមានា អវិសទំ ភុញ្ជន្តិ។ បុរិសម្បិ ហិ អវិសទំ ទិស្វា “មាតុគាមោ វិយ គច្ឆតិ តិដ្ឋតិ និបជ្ជតិ និសីទតិ ខាទតិ ភុញ្ជតី”តិ វទន្តិ។ ឥតិ យថា ឥត្ថិយោ យេភុយ្យេន អវិសទាការា, តថា យស្ស កស្សចិ សវិញ្ញាណកស្ស វា អវិញ្ញាណកស្ស វា អត្ថស្ស យេ វោហារា យេភុយ្យេន អវិសទាការា, តេយេវ ឥត្ថិលិង្គានិ នាម ភវន្តិ។ តំ យថា? “កញ្ញា ទេវតា ធីតលិកា តណ្ហា សទ្ធា រត្តិ ឥត្ថី យាគុ វធូ” ឥច្ចេវមាទីនិ។ បុរិសានំ បន ហេដ្ឋិមកាយោ អវិសទោ ហោតិ, ឧបរិមកាយោ វិសទោ, ឧរមំសំ វិសទំ, គមនាទីនិបិ វិសទានិ ហោន្តិ។ បុរិសា ហិ គច្ឆមានា វិសទំ គច្ឆន្តិ, តិដ្ឋមានា និបជ្ជមានា និសីទមានា ខាទមានា ភុញ្ជមានា វិសទំ ភុញ្ជន្តិ។ ឥត្ថិម្បិ ហិ គមនាទីនិ វិសទានិ កុរុមានំ ទិស្វា “បុរិសោ វិយ គច្ឆតី”តិអាទីនិ វទន្តិ។ ឥតិ យថា បុរិសា យេភុយ្យេន វិសទាការា, តថា យស្ស កស្សចិ សវិញ្ញាណកស្ស វា អវិញ្ញាណកស្ស វា អត្ថស្ស យេ វោហារា

ឧឃក្ខេយ្យេត ចិរកាកាទា, តេនេឃច បុល្លិក្ខាតិ គាយ កចត្តិ៍ ត៌ ឃឆា? “បុទិរេឋា យាត្យការេយា ខ្ជខេទារេឆា អារេបិ ទុរេក្លា ឧយារេហា ឋត្វា”

ព្ពនេច្ឆចយាឌឹតិ៍ ឃឆា ច បត គប៉ុឋកា ក្ខឃយុត្តាកាទា, តឆា ឃស្ស ពស្សចិ ឋចិខ្លាលាពស្ស ចា អចិខ្លាលាពស្ស ចា អត្ថស្ស ឧឃ

ឧចាហារា ក្ខឃយុត្តាកាទា, តេនេឃច គប៉ុឋកលិក្ខាតិ គាយ កចត្តិ៍ ត៌ ឃឆា? “ចិត្តំ ទុប៉ំ ព្ពត្វាកាទ៌ ពលត្តំ គាឌក៌ ទតត៌ ឌាពាលំ អដ្ឋិ

អាឃុ”ព្ពនេច្ឆចយាឌឹតិ៍ ព្ពនេច្ឆចិ គាយិកាត៌ ឋទេខ្លឋយ្យិ ឧចាហារាត៌ –

ចិរកាចិរកាការា, អាការាទ្វេ’កឃយុត្តកា;

លិក្ខស្ស លក្ខណំ ឲត៌, នោឃ្យ៌ ស្សាឌិប្បឆត្ថតា៍

ព្ពង៌ ឌាត៌ ទុក្ខាតិតិចិឌ្ឈយហាចតកហត៌ តិក្ខុំ តិឌ្ឍិ ពត្វា ឌស្សិត៌ ឋាឆុក៌ យគឋិ កាតត្តំ៍ ព្ពតិ ឋទេខ្លឋំ គាយិកបឌាត៌ បឆត្ថតិស្សិតេត អចិរកាការេចាហារាឌិកាឧចត ព្ពត្តិលិក្ខាឌិកាចស្ស ឋឃ្ញចរតា ក្ខិត្តយ្យិ កោឋក្ខាត៌ បឆត្ថតិស្សិតេត អចិរកាការេចាហារាឌិកាឧចត ឃឆាឋក៌ ព្ពត្តិលិក្ខាឌិកាឧចា ឧចឌិតខេ្លា៍

ឋចិតិច្ឆឧឃាឃំ ខ្ជាកាទត្តិត្តិលិក្ខស្ស គាយិកបឌយាលិចិកាឧកា៍

ខ្ជាកាទត្តាតាបកតិក៌ ខ្ជាកាទត្តិត្តិលិក្ខំ តិឌ្ឍិត៌

ឲខិ ឋខ្លាឆាបិ អាការត្ត ព្ពចណ្ឌត្ត ក្ខចណ្ឌេត្តាការត្តចរេឋេត ឲឆ្នាតិឌាតិ ព្ពត្តិលិក្ខាតិ តិទេចឋេឋតោ ពហិតាតិ កចត្តិ៍ ឲខេតាទុ បត កោឋឆ្វិ អាការត្តាត៌ ថ្វាការត្តាតឆ្វ ពត្វចិ បច្ឆេត្តកចឆតស្ស ឲការាឌឋចរេឋេត ឧឃា បឌកេឌា ឌិស្សតិ, ឧឋា ព្ពឌាតិ ទុច្ឆតិ៍ តឆា ហិ –

“ត តំ ទាឆ ចិឌាគាឋិ, អឌ្ឍទេត្ត អគាពេត;

អត្យឃត៌ ចិលបឋិ, ចិទេត្ត ឧកាឋិឃាឃេត”តិ

ព្ពយឆ្វិ ទាឆខាតកេ “ចិទេត្តា”តិ អាការត្តចរេឋេត ចត្តខេ្លា បច្ឆត្តចឆតស្ស ឲការាឌឋចរេឋេត “ចិទេត្ត”តិ ទុត្តា៍ តឆា “ឧកាឋិឃាឃតី”តិ ថ្វាការត្តចរេឋេត ចត្តខេ្លា បច្ឆត្តចឆតស្ស ឲការាឌឋចរេឋេត “ឧកាឋិឃាឃេត”តិ ទុត្តា៍ តេត អដ្ឋកឆាចរិឧឃា “ចិទេត្ត ឧកាឋិឃាឃេតតិ យាតា ឧគា ឧកាឋិឃាឃតី ថ្វាហុលី ចិទេត្តា អយ្យាត៌ បិតទិ តិរេប្យា ខាតា”តិ អត្តំ ឋំចណ្ឌិ៍ គត្យ ច ឧកា បិត្វព្ពឃំ “ចិទេត្ត”តិ, “ឧកាឋិឃាឃេត”តិ ច បច្ឆត្តចឆតស្ស ឌស្សតតោ “ឲការត្តយ្យិ ព្ពត្តិលិក្ខំ អត្តិ”តិ ចត្តព្ពត្តិ? ត ចត្តព្ពំ អាការិការេត្តាកឆទុបចិរេឋឋត្តា តេឋំ ទុបាត៍ អារេឌឋចរេឋេត ហិ ឋិឌ្ឍត្តា ចិបុំ ឲការត្តំ ព្ពត្តិលិក្ខំ គាយ គត្តិ, តឋ្វា ព្ពត្តិលិក្ខាត៌

ឃឆាទុត្តា លត្ថិឆតាឃេច កហេតត្ថា៍

ឰឆ្ងេចំ ឰត្តិ្ឋលិក្កាត់, បកិល្លតឃឃាលិតឹ;

បឥយាលិ ចិកត្តា យេ, ឃាឃតត្តុ៌ ឃឃឡ្ញតេា៍

ឃគ្គតឹតិឃ្វុរិឃោឃំ,

អតេកឃុចិតិឆ្ឆឃរឃ្លិកលិបេិ;

ឃំឃឃត្ឋការត្យេធា,

កឃ្ស យតិបក្យំ ត ចិកាឃេ៍

ឰតិ តចក្កេ ឃាក្ខកឆេ បិដកត្តឃេ ញ្យប្យឆាកតិឃុ ចិឡ្ញាត់

កោឃល្លត្តាឃ កតេ ឃគ្គតឹតិប្យករលោ

ឰត្តិ្ឋលិក្កាត់ តាយិកបឥយាលិចិកាកោ

អក្ខយោ បរិឆ្ឆេធា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៥. នបុំសកលិង្គនាមិកបទមាលា

អថ បុព្ពាចរិយមតំ បុរេចរំ កត្វា និគ្គហីតន្តនបុំសកលិង្គានំ “ភូតំ”ឥច្ចាទិកស្ស បកតិរូបស្ស នាមិកបទមាលំ វក្ខាម –

ចិត្តំ, ចិត្តានិ។ ចិត្តំ, ចិត្តានិ។ ចិត្តេន, ចិត្តេហិ, ចិត្តេភិ។ ចិត្តស្ស, ចិត្តានំ។ ចិត្តា, ចិត្តម្ហា, ចិត្តស្មា, ចិត្តេហិ, ចិត្តេភិ។ ចិត្តស្ស, ចិត្តានំ។ ចិត្តេ, ចិត្តម្ហិ, ចិត្តស្មិំ, ចិត្តេសុ។ ភោ ចិត្ត, ភោ ចិត្តា, ភវន្តោ ចិត្តានិ។ អយមេកនយោ។

ឯត្ថ កិញ្ចាបិ “ចិត្តា”តិ បច្ចត្តពហុវចនំ “ចិត្តេ”តិ ឧបយោគពហុវចនញ្ច អនាគតំ, តថាបិ តត្ថ តត្ថ អញ្ញេសម្បិ តាទិសានំ និគ្គហីតន្តនបុំសករូបានំ ទស្សនតោ [illegible] “ឆ ចិត្តា អព្យាកតា”តិអាទិទស្សនតោ គហេតព្ពមេវ, តស្មា “ចិត្តំ, ចិត្តានិ, ចិត្តា។ ចិត្តំ, ចិត្តានិ, ចិត្តេ”តិ ឯវមេវ វេទិតព្ពា។ និគ្គហីតន្តានញ្ហិ នបុំសកលិង្គានំ កត្ថចិ បុល្លិង្គានំ វិយ បច្ចត្តោបយោគពហុវចនានិ ភវន្តិ។ តានិ ច បុល្លិង្គេន វា សលិង្គេន វា អលិង្គេន វា សទ្ធិំ សមានាធិករណានិ ហុត្វា កត្ថចិ វា បិវសេន សន្តីតិ។ អថ “ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា។ ចត្តារោ សម្មប្បធានា។ សព្ពេ មាលា ឧបេន្តិមំ។ យស្ស ឯតេ ធនា អត្ថិ។ ចត្តារោ មហាភូតា។ ពីជានិ ឥន្ទ្រិយា។ ទ្វេ វីតិន្ទ្រិយា។ ឥត្ថិន្ទ្រិយា។ ទ្វេ មហាភូតេ និស្សាយ ទ្វេ មហាភូតា, បញ្ច វិញ្ញាណា, ចត្តារោ អង្គា អធិដ្ឋាយ, សេមិ ចម្មិកមត្ថកេ, រូបា សទ្ទា រសា គន្ធា។ រូបេ ច សទ្ទេ ច អថោ រសេ ច។ ចក្ខុញ្ច បដិច្ច រូបេ ច ឧប្បជ្ជតិ ចក្ខុវិញ្ញាណ”ន្តិ ឯវមាទយោ អនេកសតា បាឡិប្បទេសា ទដ្ឋព្ពា។

ឯត្ថ បន “សតិបដ្ឋានា”តិអាទីនិ បទានិ លិង្គវិបល្លាសវសេន វុត្តានីតិ ន គហេតព្ពានិ សតិបដ្ឋានសទ្ទាទីនំ បធានេន បធានតោ បុល្លិង្គភាវេន ឋិតភាវស្ស អទស្សនតោ។ “ចត្តារោ”តិអាទីនិ បន បទានិ លិង្គវិបល្លាសវសេន វុត្តានីតិ គហេតព្ពានិ សោយា និគ្គហីតន្តេហិ នបុំសកលិង្គេហិ សតិបដ្ឋានសទ្ទាទីហិ សទ្ធិំ ទេសំ សមានាធិករណភាវស្ស ទស្សនតោតិ។

កោចេត្ថ វទេយ្យ – ននុ “សតិបដ្ឋានា ធម្មា, ចិត្តា ធម្មា, ចិត្តា ធម្មា”តិអាទិប្បយោគទស្សនតោ សតិបដ្ឋានសទ្ទាទីនំ បុល្លិង្គភាវោ លព្ភតីតិ។ ឯតំ សច្ចំ កស្មា ទុមេហិ “សតិបដ្ឋានសទ្ទាទីនំ បធានេន បធានតោ បុល្លិង្គភាវេន ឋិតភាវស្ស អទស្សនតោ”តិ វុត្តំ, កស្មា ច ឯកន្តតោ សតិបដ្ឋានសទ្ទាទីនំ និគ្គហីតន្តនបុំសកលិង្គតា អនុមតា, ននុ “សតិបដ្ឋានា ធម្មា, ចិត្តា ធម្មា, ចិត្តា ធម្មា”តិអាទិទស្សនតោ “ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា”តិអាទីសុបិ “សតិបដ្ឋានសទ្ទាទយោ លិង្គវិបល្លាសវសេន វុត្តា”តិ វត្តព្ពាតិ? ន វត្តព្ពា, កស្មាតិ ចេ? “សតិបដ្ឋានា ធម្មា, ចិត្តា ធម្មា, ចិត្តា ធម្មា”តិអាទីសុបិ សតិបដ្ឋានចិត្តសទ្ទាទីនំ លិង្គវិបល្លាសវសេន អភិធានិតព្ពតោ។ តត្ថ ហិ បុល្លិង្គេន ធម្មសទ្ទេន យោជេតុំ ធម្មិស្សរោ ភវេយ្យ ធម្មោបេក្ខំ កត្វា “សតិបដ្ឋានា, ចិត្តា, ចិត្តា”តិ ច អការិ។ កោចិ ហិ សតិបដ្ឋាន ចិត្តសទ្ទាទយោ បុល្លិង្គភាវេន កត្ថចិបិ យោជិតា ន សន្តិ, និគ្គហីតន្តនបុំសកភាវេន បន យោជិតា សន្តិ។

តថា ហិ “ចិត្តោ គហបតី”តិ ឯត្ថាបិ បុល្លិង្គគហបតិសទ្ទំ អបេក្ខិត្វា វិញ្ញាណេ បវត្តំ ចិត្តនាមំ បណ្ណត្តិវសេន បុគ្គលេ អារោបេត្វា បុគ្គលវាចកំ កត្វា “ចិត្តោ”តិ វុត្តំ។ យទិ បន វិញ្ញាណសង្ខាតំ ចិត្តមធិប្បេតំ សិយា, “ចិត្ត”មិច្ចេវ វទេយ្យ។ តស្មា “ចិត្តោ គហបតិ, ចិត្តា ខុជ្ជុត្តរា”តិអាទីសុ លិង្គវិបល្លាសោ ន ចោទេតព្វោ សាបេក្ខត្តា ចិត្តសទ្ទគតំ។ យថា ច ឯត្ថ, ឯវំ “សតិបដ្ឋានោ ធម្មោ, ចិត្តោ ធម្មោ, ចិត្តា ធម្មា”តិអាទីសុបិ លិង្គវិបល្លាសោ ន ចោទេតព្វោ។ “ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា”តិអាទីសុ បន សតិបដ្ឋានសទ្ទគតំ អបេក្ខិតព្វាតិ បការំ ន សក្កា, យេហិ តេ បុល្លិង្គាតិ សិយុំ, តស្មា “ចត្តារោ”តិអាទីនិយេវ បការំ បរិវត្តេត្វា “ចត្តារិ, សន្តានិ, ឯតានី”តិ នបុំសកលិង្គវសេន គហេត្វា “សតិបដ្ឋានា, សម្មប្បធានា”តិអាទីហិ បទេហិ យោជេតព្វានិ។ វុត្តញ្ហេតំ ធាតុសុ គាថា អដ្ឋកថាចរិយា និការលោបំ ខ្វុត្តិ “យា បុព្វេ ទេវានំ សន្តានំ, បល្លង្កវរមាភុជេ, និសិន្នានិ បជ្ជន្តី”តិ ឯត្ថ វិយ។ អយុត្តមញ្ញេសុបិ, តស្មា “ចត្តារិ សតិបដ្ឋានានិ, ចត្តារិ សម្មប្បធានានិ, សន្តានិ ខាលិកានី”តិអាទិកា យោជនា កាតព្វា។

យទិ បន “សន្តោ ខាលិ ស្វេបត្តិ យ”ន្តិ ឯត្ថ ខាលិសទ្ទំ ឥត្ថិលិង្គន្តិ មញ្ញិត្វា បុល្លិង្គភូតំ សន្តោសទ្ទំ ឥត្ថិលិង្គវសេន បរិវត្តេត្វា “សន្តា ខាលិ”តិ អត្ថំ គណ្ហន្តិ។ តំ កិញ្ចាបិ យុត្តតរំ វិយ ទិស្សតិ, តថាបិ ន គហេតព្វំ។ ន ហិ សោ កទាចិ លិង្គំ ជហាតិ, ន ច “សន្តា ខាលិ ស្វេបត្តិ យ”ន្តិ ឯវំ បការំ ឥត្ថិលិង្គាតិ គហេត្វា វត្តុំ ន សក្កា។ យោ ឯវំ ចិវេចិវលិង្គានិ បការំ ស្វច្ឆានិសិ ជានន្តានំយេវ បន កទាចិ វត្តុំ សន្តានន្តានំយេវ ច “សន្តោ ខាលិ ស្វេបត្តិ យ”ន្តិ ចិវេចិវលិង្គានិ បការំ ស្វច្ឆានិសិ, តស្មា បុល្លិង្គភូតំ សន្តោសទ្ទំ “សន្តានី”តិ នបុំសកលិង្គវសេន បរិវត្តេត្វា ចិភត្តិវិបល្លាសំ “តីហិ ទេវតាហិ”តិ បទំ វិយ លុត្តនិការេន នបុំសកលិង្គេន ខាលិសទ្ទេន យោជេត្វា “សន្តានិ ខាលិកានី”តិ អត្ថោ គហេតព្វោ។ កត្ថចិ “យស្ស ឯតេ ធនា អត្ថី”តិ ឯត្ថ វិយ។ ឯត្ថ ហិ យស្ស ឯតានិ ធនានីតិ អត្ថោ។ ព្យញ្ជនមត្តេ សល្លក្ខិតព្វំ។ ខាលិសទ្ទោ ទ្វិលិង្គោ ឥត្ថិនបុំសកវសេន។ តិវុតំ តស្សិត្ថិលិង្គត្តំ សុចិរញ្ញាយ្យត្តា, នបុំសកត្តំ បន តីហិ ខាលីហិ “យាទេហិ ច គេន្ធហិ ច កទេចោ សមិទ្ធំ បុរេន្តី”តិអាទយោ នបុំសកប្បយោគាតិបិ ពហូ សន្តិ ឯស្សន្តីតិ។

យទិ បន កោ ខាលសន្ទោ ឥត្ថិនបុំសកវសេន ទ្វិលិង្គោ, “សន្តោ ខាលិ ស្វេបត្តិ យ”ន្តិ ឯត្ថ ខាលិសទ្ទស្ស ឥត្ថិលិង្គភាវបរិកប្បនេ កោ ទោសោ អត្ថីតិ? អត្ថេវ ឥត្ថិលិង្គសទ្ទស្ស បុល្លិង្គភូតេន សន្តោនាមិកបទេន សទ្ធិំ សមានាធិករណភាវស្សាភាវតោ, នបុំសកលិង្គស្ស បន បុល្លិង្គភូតេន សន្តោនាមិកបទេន សទ្ធិំ សមានាធិករណភាវស្ស ស្វបលក្ខនតោ។ តេនេវ ច “ឯតេ ធនា”តិអាទយោ បយោគា បាឡិយំ ពហុធា ទិស្សន្តិ។ ឯត្ថាបិ បន វទេយ្យុំ “ធនាតិអាទីនិ វិបល្លាសវសេន បុល្លិង្គានិយេវ “ឯតេ”តិអាទីហិ សមានាធិករណបទេហិ យោជិតព្វា”តិ។ ន, នបុំសកានិយេវេតានិ។ យទិ ហិ “ធនា”តិអាទីនិ បុល្លិង្គានិ សិយុំ, កត្ថចិ បច្ចត្តកវចនន្តានិ “ឯសោ”តិអាទីហិ ឯកវចនន្តសមានាធិករណបទេហិ យោជិតានិ ឯកវចនន្តធនសទ្ទាទយោ សិយុំ។ តថារូបានំ អភាវតោ បន “ធនា ភិក្ខវា វិញ្ញាណា”តិអាទយោ សទ្ទា នបុំសកលិង្គានិយេវ ហោន្តិ។ អយំ នយោ បច្ចត្តពហុវចនន្តានំយេវ លព្ភតិ។ នបុំសកលិង្គានិ ហិ វិភាគការាទិ បុល្លិង្គរូបានិ វិយ ហុត្វា បុល្លិង្គេហិបិ សទ្ធិំ វទន្តិ, នបុំសកា វិយ បុរិសវេបសាទិនោ បុរិសេហីតិ និដ្ឋមេត្ថាវគន្តព្វំ។

អថាបិ តេ បុព្វេ វុត្តវចនំ បុន បរិវត្តេត្វា ឯវំ វទេយ្យុំ “ចិត្តោ គហបតិ, ចិត្តា ខុជ្ជុត្តរា”តិអាទីសុ ចិត្តំ ឯតស្ស អត្ថីតិ ចិត្តោ, ចិត្តំ

ឲតិស្សា អត្ថីតិ ចិត្តា ឃថា “សេទ្ធា, សទ្ធា”តិ ឲចំ អស្សត្ថីតិ អត្ថចនេន កេហតព្ពតោ លិង្គចិបល្លាសោ តិន្និតព្ពោ, “សតិបដ្ឋានោ ឆេយ្មា, ចិត្តោ ឆេយ្មា, ចិត្តា ឆយ្មា”តិអាឌីតិ បត ឲចន្វបស្ស អត្ថស្ស អក្កេហតព្ពតោ “សតិបដ្ឋានំ ឆេយ្មា, ចិត្តំ ឆេយ្មា, ចិត្តានិ ឆយ្មា”តិ ចត្តព្ពេ លិង្គចិបល្លាសេន “សតិបដ្ឋានោ ឆេយ្មា, ចិត្តោ ឆេយ្មា, ចិត្តា ឆយ្មា”តិអាឌិ ទុត្តន្តិ លិង្គចិបល្លាសោ ព្ទន្និតព្ពោ”តិ? តត្ថ, “ចិត្តោ កហបតី”តិអាឌីសុ បត “សតិបដ្ឋានោ ឆេយ្មា”តិអាឌីសុ ច ចិត្តសតិបដ្ឋានសទ្ទាឌីនំ កហបតិ ឆយ្មាឌីនំ អបេក្ខតចនេន តិង្គំ បុល្លិង្គកាចស្ស ព្ទន្និតព្ពា៑

តថា ហិ ឲកត្តតបុំសកលិង្គោបិ បុញ្ញសទ្ទោ អភិសង្ខារាបេក្ខតចនេន “បុញ្ញោ អភិសង្ខារោ”តិ បុល្លិង្គោ ឌាតោ, តថា ឲកត្តតបុំសកលិង្គាបិ បទុម យង្គលសទ្ទានយោ អញ្ញស្សត្ថស្សាបេក្ខតចនេន “បទុមោ កកថា, បទុមា ឆេឌី, យង្គលោ កកថា, យង្គលា ព្ទត្ថី”តិ ច បុយិត្ថិលិង្គា ឌាតា៑ ឲកត្តបុល្លិង្គាបិ ហត្ថិចិសេសចាចកា កាលាចក កេង្គយ្យសទ្ទានយោ ក្យាលាបេក្ខតចនេន “កាលាចកញ្ច កេង្គយ្យ”ន្តិអាឌីតា តបុំសកលិង្គា ឌាតា៑ តឌបេក្ខតចនេន ហិ អដ្ឋកថាយំ “កាលាចកោ ច កេង្គយ្យោ”តិអាឌិ បុល្លិង្គនិទ្ទេសោ ឌិស្សតិ៑ ឲចំ តំតឌត្ថាភយាបេក្ខតចនេន តំតំបកតិលិង្គំ ភានេត្វា អបរំ លិង្គំ បតិដ្ឋាបេត្វា តិទ្ទេសោ ឌិស្សតិ, ត ច តានិ សព្ពានិបិ លិង្គានិ តទ្ធិតចនេន អញ្ញលិង្គានិ ឌាតានិ, អថ ខោ កហបតិឆយ្មាឌីនំ អបេក្ខតចនេនេត អញ្ញលិង្គានិ ឌាតានិ, តស្មា “បេតានិ កោតិ បុត្តានិ, ឍាឌយាភា ទុចំ បុនេ៑ សិចិបុត្តានិ ចច្យយ៑ ឲចំ ឆយ្មានិ សុត្តាត, ចិប្បសីឌត្តិ បណ្ឌិតា”តិអាឌីសុបេយច លិង្គចិបល្លាសោ ព្ទន្និតព្ពោ អតញ្ញាបេក្ខកត្តា ទុត្តឆយ្មសទ្ទាឌីនំ, ត បត “ចិត្តោ កហបតិ, ចិត្តា ព្ទត្ថី, សតិបដ្ឋានោ ឆេយ្មា, ចិត្តោ ឆេយ្មា, ចិត្តា ឆយ្មា”តិអាឌីសុ ចិត្តសទ្ទាឌីនំ ចិបល្លាសោ ព្ទន្និតព្ពោ កហបតិ ឆយ្មាឌីនំ អបេក្ខកត្តា តេសត្តិ តិដ្ឋេយត្វាចកត្តត្តំ, ព្ទឌញ្ញ ឲកញ្ញានំ សយ្មាហដ្ឋានំ, តស្មា សទ្ទយុដ្ឋិតិយា អយំ តីតិ សទ្ធាសយ្យត្ថេហិ ក្យលបុត្តេហិ សាឆុកំ យតសិ កាតព្ពោ៑

ពឌទតិត្ថចិហារចាសី អាចរិយឆយ្មបាលោ បត “អបរិយាណា បឌា អបរិយាណា អក្ខរា អបរិយាណា ព្យញ្ញនាតិ បាឡិព្ទប្បេឌេស ‘បឌា អក្ខរា ព្យញ្ញនា’តិ លិង្គចិបល្លាសោ កតោតិ ឌដ្ឋព្ពា”ន្តិ អាហ៑ ឲត្វាបិ យយំ “បឌា”តិ ព្ទតំ “ព្ទត្រឹយា ទ្វបិ”តិអាឌីតិ ចិយ តបុំសកលិង្គេយចាតិ ចឌាយ ច្ចការន្តចនេន បឌេយកចឌតត្តកាចាកាចតោ, ព្ទតទេច្ឆំ បត តបុំសកលិង្គត្តិបិ បុល្លិង្គត្តិបិ កេហតព្ពំ តិក្កហីតន្តោការន្តចនេន បឌេយកចឌតត្តកាចស្សុបលព្ភតោ៑ តថា ហិ “បុត្តានិ លតានិ បន្តានិ ឆយ្មានី”តិអាឌីតំនេយច លិង្គចិបល្លាសានិ ព្ទន្និតព្ពានិ តិក្កហីតត្តចនេន បឌេយកចឌតត្តតាយ អត្ថុបលទ្ធិតោ, តេសន្នោកាការន្តាការន្តចនេន បឌេយកចឌតត្តតាឌស្សតតោ៑ “ឌេរានឆយ្ម យា ឌីទី”តិ ព្ទតំ បត អញ្ញបឌត្ថចនេន តបុំសកំ ឌាតន្តិ ឌដ្ឋព្ពំ៑

ក្វតំ, ក្វតានិ, ក្វតា៑ ក្វតំ, ក្វតានិ, ក្វេតា៑ ក្វេតត, ក្វេតហិ, ក្វេតភិ៑ ក្វតស្ស, ក្វតានំ៑ ក្វតា, ក្វតស្មា, ក្វតយ្យា ក្វេតហិ, ក្វេតភិ៑ ក្វតស្ស, ក្វតានំ៑ ក្វេត, ក្វតស្មិំ, ក្វតយិ្យក្វេតសុ៑ ហេភា ក្វត, ភចេត្តា ក្វតានិ, ភចេត្តា ក្វតា៑ ឲចំ ចិត្តតេយត តាយិកបឌយាលា ភចតិ៑

ព្ទយិតា តេយត “យហាក្វតំ ភចិត្តំ ក្វតំ ភចត”យិច្ឆាឌីតំ ក្វឆាតុយយានំ តិក្កហីតត្តបឌានំ អញ្ញេសញ្ញ “ចត្ត”យិច្ឆាឌីតំ តិក្កហីតត្តបឌានំ តាយិកបឌយាលា ចេឌិតព្ពោ៑

ចត្តិ ទ្វេ ខេយា ឈាត់, ទ្រព្លិ ប្រឞ្យ ឍេយាត់ ខោាលា;

ឝាត់ ឃឹល់ ប្រព្ទា បិលប់, ចជ្ជ ឃធ្ន ឃាត់ ល្អត្តិ៍

ឃពេ ពភពិ ឈពទិ ភពទិ, ឈទលា ឌទលា ឆទលា យទលា;

ភឃត់ ចឝត់ ពទលា លចត់, ចឃត់ បចត់ កចត់ ពពត់៍

អយឈ ប្រព្ឡត់ យាល់, អាឃត់ ឃចត់ យ្រល់;

បទ្យេ ប្ដប្យល់ ចឃ្យ, ខេលិចត់ ឃាឆត់ ឃ្រល់៍

ឈាលា ឃ្វល់ ឆត់ ព្វល់, យក្កល់ ភឡព្ដត់ ឋល់;

ហិទព្ទា អយ្ឡឌ ឆព្ទា, ឌាល់ លិក្កិ បគ់ ឌល់៍

អក្ក បល្ហ ឃ្រយាត់ ឃំ, អាច្រឆំ ហឝឃំ ចត់;

ខេយាបិត់ ឌឹចទិ បិលា, អលិឈ ព្ដត្រ្តឃំ ព្រល់៍

ខេលិហំ ពលា ឌាល់ ឞឹឆំ, អល្ហ អាទយ្ចលា ប្រទិ;

អទព្ទា ឈឹទយឃ្យត្ត-យិឝ្ញាឌឹតិ ឃយ្រឌ្ឋេទ៍

ព្ដយាតិ ចិត្តឃខេក្ដភ ឃព្ទាឆាបិ ឃឌិយាតិ, ព្ដយាតិ បភ ចិឃឌិយាតិ៍ ខេឃឃ្យផិឌំ –

“ឆយ្ខុ ខេចឃ្ខុ”ត្តិអាឌឹតិ, ឲពឆាខេឃច កិជ្ជខេទ;

“ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩣᨾᩴ ᨣᨧ᩠ᨨ”ᨶ᩠ᨲᩥ-ᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨷᩩ ᩋᨶᩮᨠᨵᩣ᪨

ᨠᨳᩴ?

ᨵᨾ᩠ᨾᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᩉᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᨶᩥ, ᨸᩮᨾ᩠ᨾᩮ, ᨸᩮᨾ᩠ᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨸᩮᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᩉᩥ, ᨸᩮᨾ᩠ᨾᨶᩥ, ᨥᨾ᩠ᨾᩮ, ᨥᨾ᩠ᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨥᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᩉᩥ, ᨥᨾ᩠ᨾᨶᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᨸᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨

ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᩣ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᩮ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ, ᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩣ, ᨠᨾ᩠ᨾᨶᩣ, ᨠᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᩮᨽᩥ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ, ᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ, ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᩈ᩠ᨾᩣ, ᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᩉᩣ, ᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩣ, ᨠᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᩮᨽᩥ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ, ᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩮᩣ, ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᩉᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ᪨ ᨽᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾ, ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩣ᪨

ᨴᩣᨾᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᨸᨶ ᨲᨲᩥᨿᩣᨸᨬ᩠ᨧᨾᩦᨮᩣᨶᩮᩈᩩ “ᨴᩣᨾᩮᨶ, ᨴᩣᨾᩩᨶᩣ, ᨴᩣᨾᩔ, ᨴᩣᨾᩩᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᨧ, “ᨴᩣᨾᩣ, ᨴᩣᨾᩈ᩠ᨾᩣ, ᨴᩣᨾᨾ᩠ᩉᩣ, ᨴᩣᨾᩩᨶᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩋᨶ᩠ᨲᨸᨧ᩠ᨧᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᨶ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩦᨲᨶ᩠ᨲᨸᨴᩴ “ᨣᨧ᩠ᨨᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᩁᩩᨧᩥᨿᩴ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᩴ, ᨷᩥᨷᩥᨿᩴ ᨠᩩᩃᩴ” ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᨸᨿᩮᩣᨣᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ –

ᨣᨧ᩠ᨨᩴ , ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩴ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩣ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᨶ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᨽᩥ᪨ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ, ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩴ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ᪨ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩣ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩈ᩠ᨾᩣ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᨾ᩠ᩉᩣ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᨽᩥ᪨ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ, ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩴ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ᪨ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᨾ᩠ᩉᩥ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ᪨ ᨽᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨ, ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩑᩅᩴ “ᩁᩩᨧᩥᨿᩴ, ᩁᩩᨧᩥᨿᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᩁᩩᨧᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᨶᩣ, “ᨷᩥᨷᩥᨿᩴ, ᨷᩥᨷᩥᨿᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᨷᩥᨷᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᨶᩣ ᨧ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨸᩥᨧᩮᨲ᩠ᨳ “ᨣᨧ᩠ᨨᩴ ᨴᩃᨧᩴ ᨿᨾᨧᩴ ᨾᨲᩥᨿᩴ ᨠᨲᩥᨿᩴ”ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᨶᩣ ᨸᨿᩮᩣᨣᩣ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩈᨴ᩠ᨴᩔ “ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩩᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨿᩮᩣᨣᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ –

ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩴ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩴ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩁᩮᩣᨲᩣ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨽᩥ᪨ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ, ᨠᨲᩮᩣ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ, ᨠᩁᩮᩣᨲᩴ᪨ ᨠᩁᩮᩣᨲᩣ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩈ᩠ᨾᩣ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᨾ᩠ᩉᩣ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨽᩥ᪨ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ, ᨠᨲᩮᩣ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ, ᨠᩁᩮᩣᨲᩴ᪨ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᨾ᩠ᩉᩥ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ᪨ ᨽᩮᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲ, ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

គច្ឆន្តសទ្ទស្ស ច “គច្ឆន្តំ ចិត្តំ, គច្ឆន្តំ កុលំ”ន្តិ បយោគវសេន –

គច្ឆន្តំ, គច្ឆន្តានិ, គច្ឆន្តា; គច្ឆន្តំ, គច្ឆន្តានិ, គច្ឆន្តេ; គច្ឆតា, គច្ឆន្តេន, គច្ឆន្តេហិ, គច្ឆន្តេភិ; គច្ឆតោ, គច្ឆន្តស្ស, គច្ឆន្តានំ, គច្ឆតំ; គច្ឆតា, គច្ឆន្តា, គច្ឆន្តស្មា, គច្ឆន្តម្ហា គច្ឆន្តេហិ , គច្ឆន្តេភិ; គច្ឆតោ, គច្ឆន្តស្ស, គច្ឆន្តានំ, គច្ឆតំ; គច្ឆតិ, គច្ឆន្តេ, គច្ឆន្តស្មិំ, គច្ឆន្តម្ហិ, គច្ឆន្តេសុ; ភោ គច្ឆំ, ភោ គច្ឆន្តា, ភវន្តោ គច្ឆន្តានិ, គច្ឆន្តាតិ យោជេតព្ពំ;

ឯវំ “ចរន្តំ ជវន្តំ តិដ្ឋន្តំ ចិន្តយន្ត”ន្តិអាទីស្វបិ នាមិកបទមាលា យោជេតព្ពា;

មហន្តសទ្ទស្ស បន កោចិ ភេទោ, តថា ហិ “ចារាណសិទ្ធំ នាយ មហា”តិ ឯវំ “មហា”តិ នបុំសកបយោគទស្សនតោ “មហន្តំ, មហា, មហន្តានិ, មហន្តា; មហន្តំ, មហន្តានិ, មហន្តេ; មហតា”តិ កមោ វេទិតព្ពោ; សព្ពានេតានិ ចិត្តសទ្ទេន វិសទិសានិ;

សវិនិដ្ឋយោយំ និគ្គហីតន្តនបុំសកលិង្គានំ បកតិរូបស្ស នាមិកបទមាលាវិភាគោ;

អវណ្ណុការន្តានបកតិកំ និគ្គហីតន្តំ

នបុំសកលិង្គំ និដ្ឋិតំ;

ឥទានិ តស្សីលត្ថស្ស កតរស្សស្ស អត្ថចិកាចិ ឥច្ឆេតស្ស សទ្ទស្ស នាមិកបទមាលំ វក្ខាម បុព្ពាចរិយមតំ បុរេចរំ កត្វា –

អដ្ឋិ, អដ្ឋី, អដ្ឋីនិ; អដ្ឋិំ, អដ្ឋី, អដ្ឋីនិ; អដ្ឋិនា, អដ្ឋីហិ, អដ្ឋីភិ; អដ្ឋិស្ស, អដ្ឋិនោ, អដ្ឋីនំ; អដ្ឋិនា, អដ្ឋីហិ, អដ្ឋីភិ; អដ្ឋិស្ស, អដ្ឋិនោ, អដ្ឋីនំ; អដ្ឋិស្មិំ, អដ្ឋិម្ហិ,អដ្ឋីសុ; ភោ អដ្ឋិ, ភវន្តោ អដ្ឋី, ភវន្តោ អដ្ឋីនិ; យមកមហាថេរមតំ;

កិញ្ចាបេត្ថ និស្សក្កវចនដ្ឋានេ “អដ្ឋិស្មា, អដ្ឋិម្ហា”តិ បទានិ អនាគតានិ, តថាបិ តត្ថ តត្ថ តំសទិសប្បយោគទស្សនា គហេតព្ពានិ; យថា បន អដ្ឋិសទ្ទស្ស, ឯវំ “សត្ថិ ទធិ វារិ អក្ខិ អច្ឆិ”ឥច្ចាទីនម្បិ រូបានិ កចត្តិ;

អត្ថចិកាចិ , អត្ថចិកាចី, អត្ថចិកាចីនិ; អត្ថចិកាចិំ, អត្ថចិកាចី, អត្ថចិកាចីនិ; អត្ថចិកាចិនា, អត្ថចិកាចីហិ, អត្ថចិកាចីភិ; អត្ថចិកាចិស្ស, អត្ថចិកាចិនោ, អត្ថចិកាចីនំ; អត្ថចិកាចិនា, អត្ថចិកាចិស្មា អត្ថចិកាចិម្ហា, អត្ថចិកាចីហិ, អត្ថចិកាចីភិ; អត្ថចិកាចិស្ស, អត្ថចិកាចិនោ, អត្ថចិកាចីនំ; អត្ថចិកាចិនិ, អត្ថចិកាចិស្មិំ, អត្ថចិកាចិម្ហិ,អត្ថចិកាចីសុ; ភោ អត្ថចិកាចិ, ភវន្តោ អត្ថចិកាចី, ភវន្តោ អត្ថចិកាចីនិ;

ឧចំ “ឆយូចិកាចិ, ចិត្តាតុបវិចត្តិ, ឃុលកាទិ”ឮច្ចាឌីតិបិ។ ឧត្ត អដ្ឋិ ឃត្តិអាឌីតិ បឆាតលិង្គាតិ អតញ្ញារេបក្ខុកត្វា, អត្តចិកាចិ ឆយូចិកាចិអាឌីតិ អបឃ្យឆាតលិង្គាតិ អញ្ញារេបក្ខុកត្វា។

ឃចិតិច្ឆរេឃាយំ ច្ចាការេត្តតប៉ុឃកលិង្គាតំ បកតិទ្ធបឃ្យ តាយិកបឆយាលិចិការេកា។

ច្ចចណ្ណត្តតាបកតិកំ ច្ចាការេត្តតប៉ុឃកលិង្គំ តិដ្ឋិតំ។

ឫឆាតិ កតរស្សស្ស រោកាត្រក ច្ចរេច្ចតស្ស ឃដ្ឋស្ស តាយិកបឆយាលំ ចក្ខុយ បុគ្គាចរិឃយតំ បុរេចចំ កត្វា –

អាឃុ, អាឃូ, អាឃូតិ។ អាឃុំ, អាឃូ, អាឃូតិ។ អាឃុតា, អាឃូហិ, អាឃូកិ។ អាឃុស្ស, អាឃុរេតា, អាឃូតំ។ អាឃុតា, អាឃូហិ, អាឃូកិ។ អាឃុស្ស, អាឃុរេតា, អាឃូតំ។ អាឃុស្មិំ, អាឃុម្ហិ,អាឃូឃុ។ រេកា អាឃុ, កចរេត្តា អាឃូ, កចរេត្តា អាឃូតិ។ ឃយកយហារេឆរយតំ។

កិច្ចារេបត្ត តិឃ្យក្កចចតដ្ឋារេត “អាឃុស្មា, អាឃុយ្យា”តិ បឆាតិ អតាកតាតិ, តឆាបិ តត្ត តត្ត តំឃឌិឃបឃ្យរេឃាកឆឃ្យតរេតា ករេហតគ្គាតិ។ ឧត្ត ច អាឃុឃរេឌ្គា ប៉ុតប៉ុឃកលិរេង្គា ឆដ្ឋរេគ្គា។ តឆា ហិ បិញ្ញាឃំ អដ្ឋកចាឃុ ច តឃ្យ ខ្ចលិង្គតា ឌិឃ្យតិ។ “បុតរាឃុ ច រេយ លរេឌ្ឋា, ឧចំ ឌាតាហិ យារិឃ។ អាឃុ ចឃ្យា បរិក្ខិរេណា អរេហាឃិ”តិអាឌីឃុ ហិ អាឃុឃរេឌ្គា បុល្លិរេង្គា, តគ្គារេឃត “អាឃុ, អាឃូ, អាឃរេចា”តិអាឌិតា កិក្ខុតរេឃត ឃឆាឃគ្គចំ តាយិកបឆយាលិ រេឃារេឌតគ្គា។ “អគ្គិ អាឃុ ច ចរេណ្ណា ច។ កិត្តកំ បតឃ្យ អាឃូ”តិអាឌីឃុ បត តប៉ុឃកលិរេង្គា, តគ្គារេឃត “អាឃុ, អាឃូ, អាឃូតិ”តិ រេឃាខិតា។

រេកាត្រក, រេកាត្រកូ, រេកាត្រកូតិ។ រេកាត្រកុំ, រេកាត្រកូ, រេកាត្រកូតិ។ រេកាត្រកុតា, រេកាត្រកូហិ, រេកាត្រកូកិ។ រេកាត្រកុស្ស, រេកាត្រកុរេតា, រេកាត្រកូតំ។ រេកាត្រកុតា, រេកាត្រកុស្មា, រេកាត្រកុយ្យា, រេកាត្រកូហិ, រេកាត្រកូកិ។ រេកាត្រកុស្ស, រេកាត្រកុរេតា, រេកាត្រកូតំ។ រេកាត្រកុស្មិំ, រេកាត្រកុម្ហិ,រេកាត្រកូឃុ។ រេកា រេកាត្រក, កចរេត្តា រេកាត្រកូ, កចរេត្តា រេកាត្រកូតិ។ រេកា រេកាត្រកូ, រេកា រេកាត្រកូតិ, ឧចំ ឆាហុចចតំ ចា។ អឃយឃ្យាតំ យតំ, ឧចំ “ចិត្តឃហក”ច្ចច្ចាឌីតំ ក្ខឆាតុយឃាតំ ខ្ចការេត្តឃឌ្គាតំ អរេគ្គាឃឃ្យិ តំឃឌិឃាតំ តាយិកបឆយាលិ រេឃារេឌតគ្គា។ បុក្កលចាចរេកា បត ខ្ចាការេត្តា រេកាត្រកូឃរេឌ្គា បុល្លិង្គបរិឃាបត្តុតា ឃគ្គញ្ញុតរេឃ បចិរេដ្ឋា។ តត្រេគ្គា ឃឌ្គា តាយ “ចក្ខុ ចឃុ ឆតុ ឆារុ តិបុ យឆុ ឃិង្គុ ហិង្គុ ចិត្តកុ”ច្ចច្ចាឆរេឃា។

ឃចិតិច្ឆរេឃាយំ ខ្ចការេត្តតប៉ុឃកលិង្គាតំ បកតិទ្ធបឃ្យ តាយិកបឆយាលិចិការេកា។

ខ្ចចណ្ណាការេត្តតាបកតិកំ

ឬការត្តតប៉ុរកលិក្ខ៉ តិង្ខិតា៉

ឧចំ តិក្កហឹតត្ត ឰការត្ត ឬការត្តចសេត តិចិឆាតិ តប៉ុរកលិក្ខាតិ តិ៍ទចសេសតោ កហិតាតេច ហោត្តិ៍ តោរុ កោរត្ឋិ តិក្កហឹតត្តាត៌ ក្លចិ

បច្ចតោ្តកចចតឝ្ស ពាហុចចតឝ្ស ឧការាឆេសចសេត កោឆា ជិឝ្សតិ៍ សេឃ្សចិជំ? "ឃុលេ ក្លុ៍ ឧក្ងតបណ្ណារ អាឆឹចករតោ

ឧក្ងតបណ្ណារ បរិត្តាឌករតោ"ឰច្ចចយាឆិ៍ តត្យ កោ ឧចំចិឆាត៌ ទ្វុបិត៌ បិញឰឃំ ឆ្សតោ "ឧការត្តឃឹ តប៉ុរកលិក្ខ៉ អត្តិ"តិ ចត្តតាត្តិ?

ត ចត្តតាំ តិក្កហឹតត្តោកឆ្វុបចិសេសត្តា តោរាំ ទ្វុបិត៌ អាឆេសចសេត ហិ រិដ្តា ចិរុំ ឧការត្តិ តប៉ុរកលិក្ខ៉ តាយ តត្តិ៍ តរ្សា

តប៉ុរកលិក្ខាត៌ ឃចាទ្ធា តិចិឆតាឃេច កហេតត្តាតិ៍

តប៉ុរកាតយិច្ចចំ, លិក្ខាត៌ តឃរាលិតឹ;

បឆយាលិ ចិកត្តា ឃេ, រាឃតត្តិ ឃហេរិកោ៍

ឃត្សេឃា បក្យណា រច្ក-តឹតិរេសា ឃុកាចិតា;

រាឃតេ ក្យលបុត្តាត៌, រក៏ សោ បទាឃក៏

ឰតិ តចក្ក រាជ្ញាកេធ បិឌកត្តឃេ ញ្យុប្យធកតឹរុ ចិឡ្ញាត៌

កោឃល្លត្តាឃ កតោ រច្កតឹតិប្យកណោ

តប៉ុរកលិក្ខាត៌ បកតិទ្វុបឝ្ស តាយិកបឆយាលិចិការកោ

តចឃោ បរិច្ឆេឆោ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១០។ លិង្គត្ថឃយិស្សកភាយិកបឌយាលិ

អភិក្ខុភកតោ ភេទ-ក្កុទតោ ច ពុទតោ បទំ;

ពីហិ លិង្គានិ វិភស្សិត្វា, បឌយាលយភាគ្យលំ។

ភាភាវុលុយយក្កេត-កតោល្វតេ្តវុ ចិន្តាភិ;

កម្ពីទេព្ព្ទិឆារត្តំ, បចក្ខាយិ ឃឆាបាលំ។

ពុត្តិ ឌី ច បភា ភា ច, កិរា រា បចតិ ចតិ;

វុឌកច្ចា ឌកំ កច្ចា, ចិតក្កោ ពុតិ ចាឌយោ។

ក្វ ក្វយិ ភេច អរព្ភា, អរព្ភាភីតិ ចាឌយោ;

បញ្ញា បញ្ញាលំ ភាលច្ចា, ពុច្ចាឌី ច ពិឆា សិយុំ។

តោ ចិ សា ភេច ភា រា ច, ឌី ឆី ក្យ ក្វ តភេឆច កំ;

លំ កោ យោ យា ច សំ ឃំ ចំ, កិយិច្ចាឌី ច ឲកិកាតិ។

អយំ លិង្គត្តឃយិស្សកោ ភាយិកបឌយាលិវុឌ្ឍយោ។ ៣៧ ពុត្តិ, ពុត្តិ, ពុត្តិយោ។ ពុត្តិ...បេ... ភោតិយោ ពុត្តិយោ។

ឌី ឌី, ឌិយោ។ ឌិំ, ឌី, ឌិយោ។ ឌិយា, ឌីហិ, ឌីភិ។ ឌិយា, ឌីនំ។ ឌិយា, ឌីហិ, ឌីភិ។ ឌិយា, ឌិយំ, ឌីសុ។ ភោតិ ឌិ, ភោតិយោ ឌី, ភោតិយោ ឌិយោ។ ឲត្ថ –

“ក្យក្កុឌិ យលោយោ ឌណ្ឌា, ឌិយោ ច ប្បញ្ញាលក្ខណា;

ឧប្បជ្ជន្តិ អបិបស្ស, ពាលបុញ្ញស្ស ឧត្តរោ;

ឥយា កុឃ្យាន សិរេសឃ្យ; ឥតិ កាលេចា ក្ទរាឌោនោ”តិ

អាទីនិ និទស្សនបទានិ។

បកា, បកា, បកាយោ។ បកំ...បេ... ភោតិយោ បកាយោ។

កា, កា, កាយោ។ កំ, កា, កាយោ។ កាយ, កាហិ, កាភិ។ កាយ, កានំ។ កាយ, កាហិ, កាភិ។ កាយ, កានំ។ កាយ, កាយំ, កាសុ។ ភោតិ កេ, ភោតិយោ កា, ភោតិយោ កាយោ។ ឯត្ថ ច “កាកេទា កាត្វ”ន្ត្យាទីនិ និទស្សនបទានិ។

កិរា , កិរា, កិរាយោ។ កិរំ...បេ... ភោតិយោ កិរាយោ។ “ចាចា កិរា ញ្យប្យេធោ។ រេឃ ចេចាហំ កិច្ចឃិស្សាមិ, កិរាហិ អត្ថបុត្តសោ”តិ ឯយាតិ កិរាសទ្ទស្ស ឯត្ថិលិង្គភាវេ និទស្សនបទានិ។

សុចណ្ណចាចកោ រាសទ្ទោ បុល្លិង្គោ, ឯឆ បន សទ្ទចាចកោ រាសទ្ទោ ឯត្ថិលិង្គោ។

រា, រា, រាយោ។ រំ, រា, រាយោ។ រាយ, រាហិ, រាភិ។ រាយ, រានំ។ រាយ, រាហិ, រាភិ។ រាយ, រានំ។ រាយ, រាយំ, រាសុ។ ភោតិ រេ, ភោតិយោ រា, ភោតិយោ រាយោ។

រា ចុច្ចតិ សទ្ទោ។ អភិធានប្បទីបិកាយម្បិ“រា សទ្ទោ តិយតិ លិជ្ជតិ ឯត្ថាតិ រត្តិ, សត្តានំ សទ្ទស្ស ចុបសមកាលោ”តិ ចុត្តំ។ តស្មា រាសទ្ទស្ស សទ្ទចាចកត្តេ “រត្តី”តិ បទំ និទស្សនំ។

បចតិ, បចន្តិ, បចតា។ បចតិ, បចន្តិ, បចតេ។

ចតិ, ចន្តិ, ចតា។ ចតិ, ចន្តិ, ចតេ។ សេសំ សព្វំ នេយ្យំ។

បចត ចតសទ្ទា ពទានិ សមានត្ថា ពទានិ តិត្ថតា។ តេ ហិ អនេកត្ថចាចកត្តេ សមានត្ថា “តេ ឆខេ បរិបូរេត្វា, បចតិ បិបិសិ តទា។ សបុត្តោ បិបិសិ ចន”ន្តិអាទីសុ។ ឃចាក្កយំ បន តេ ចាឃុតញ្ញចនចាចកត្តេ តិត្ថតា “បរេឧក្កត្ថបចតចិចទិតេ។ លេត្វា ចតឡ្ហា ចតចំ,

តិដ្ឋតា ហោឆ កិក្ខចោ”តិអាទីសុ៎

ភ្លក៉, ភ្លកាតិ, ភ្លកា៎ ភ្លក៉, ភ្លកាតិ, ភ្លកេ៎

ឝក៉, ឝកាតិ, ឝកា៎ ឝក៉, ឝកាតិ, ឝកេ៎ សេសំ សព្ពំ តេឃ្យ៎

“អប្ពបក្កំ ឝក៉ ឃីតំ៎ ឆលឌា ឝកឌា បុប្យា”តិអាទីសុ តិឝស្សតបឝាតិ៎ “តីលើធំ ចតយឌ្ឍេតា៎ យហោឝឆិ៎ ភ្លឝពិត្តិបិតោត, ភ្លឝក្យុម្ភានបិ ប្ចុនតី”តិ បិញ្ចប្យេឝេសស្ម បត សយាសត្តាតតាយត្តា ភ្លឝសគ្គេតច ភ្លឝកេត្វា ចុនត្តា “ទិត្តស្សាឝ”ត្តិ ចត្តញ្ញាតេ “ទិត្តស្ស”ត្តិ សគ្គេត ទិត្តស្សាឝេត្វា ចិឃ៎ បិញ្ចឃេញ្ចកេចលើ ភ្លឝសគ្គោ ត ឌិដ្ឋបុនត្ថា៎ អត្តិ េឆ, ស្មដ្ឋ យតសិ កាតតេត្ថា៎

ក៉, កាតិ, កា៎ ក៉, កាតិ, កេ៎ កេត, កេហិ, កេភិ៎ កស្ស, កាតំ៎ កា, កស្មា, កយា កេហិ, កេភិ៎ កស្ស, កាតំ៎ កេ, កស្មិ, កយិរោកេស្ម៎ កោ ក, ភចត្តោ កា, ភចត្តោ កាតិ៎ កោសគ្គេត ចា ពហុចចតំ ឃោនេតត្ថំ “កោ កាតិ, កោ កា”តិ៎

ឲត្ត ក៉ ចុច្ចតិ ភ្លឝក៉ ឃីសំ ស្មលញ្ចា៎ អត្រ “កត្តានោ កគ្គនោ កេចដ្ឋោ កេសោ កទ្រុហា តាកោ”តិអាទីតិ បយោកាតិ ចេឌិតត្ថាតិ៎ ឥត្រ កត្តានោតិ ក៉ ចុច្ចតិ ភ្លឝក៉, តេត តទិតេត្ថា អតិក្កយិតត្ថាតិ កត្តានោ, តិទ្រឝកប្យេឝសោ៎ ចោនកត្តានត្តិអាទីសុ បត ទ្វាញហិយា ទ្យាក្កយតដ្ឋាតេបិ កត្តានសគ្គោ បចត្តតីតិ ឝដ្ឋត្ថំ៎ កគ្គនោតិ ឲត្តាបិ ក៉ ចុច្ចតិ ភ្លឝក៉, តេត ឝាទិតោ កិត្តាតិ កគ្គនោ៎ កេចដ្ឋាតិអាទីសុ បត កេ ភ្លឝកេ ចត្តតតោ កហលត្តំ បចត្តតតោ កេចដ្ឋោ៎ កេ ឃីសេ សេត្តិ ភ្លប្យឌ្ឍិតីតិ កេសោ៎ ក៉ ស្មល៍ ទ្រគ្គតីតិ កទ្រុហា៎ តាកោតិ សក្កោ៎ កត្តិហិ ស្មល៍, ត ក៉ អក៉, ទ្យក្កំ, តំ តត្តិ ឲត្តាតិ តាកោតិ អតេត្វា កហេតត្ថា៎ ឃតេត្វ ព្ហត្តិសគ្គាទីតំ តាយិកបឝយាលើ ឃោឌិតា, ឲចំ “ចិតកេក្កា ចិឆានេ អាកា បទីបេលើ”តិអាទីតយ្យិ ឃោនេតត្ថា៎

ក្ន, ក្ន, ក្នឃោ៎ ក្នំ, ក្ន, ក្នឃោ៎ ក្នឃា, ក្នហិ, ក្នភិ៎ ក្នឃា, ក្នតំ៎ ក្នឃា, ក្នហិ, ក្នភិ៎ ក្នឃា, ក្នតំ៎ ក្នឃា, ក្នឃំ, ក្នសុ៎ កោតិ ក្ន, កោតិឃោ ក្ន, កោតិឃោ ក្នឃោ៎ ឲត្ត ច “ក្នទ្រហោ ក្នបិលើ ក្នក្នឌោ ក្នតល”ត្តិ តិឝស្សតបឝាតិ៎

ក្នយិ, ក្នយី, ក្នយិឃោ; សេសំ ចិត្តានេតត្ថំ;

អទញ្ញា, អទញ្ញាតិ, អទញ្ញា; សេសំ ចិត្តានេតត្ថំ៎

អទញ្ញាតី ចុច្ចតិ យហាអទញ្ញា, “កហបតាតី”តិ បឝយិច ព្ហតិបច្ចឃចសេត សានេតត្ថំ បធំ ព្ហត្តិលិក្កច្ចា៎ “អទញ្ញាតី”តិ ហិ អដ្ឋកឆាបិឆោបិ ឌិស្សតិ៎

អរញ្ញានិ, អរញ្ញានី, អរញ្ញានិយោ។ អរញ្ញានិំ, អរញ្ញានី, អរញ្ញានិយោ។ អរញ្ញានិយា, អរញ្ញានីហិ, អរញ្ញានីភិ។ អរញ្ញានិយា, អរញ្ញានីនំ។ អរញ្ញានិយា, អរញ្ញានីហិ, អរញ្ញានីភិ។ អរញ្ញានិយា, អរញ្ញានីនំ។ អរញ្ញានិយា, អរញ្ញានិយំ, អរញ្ញានីសុ។ ភោតិ អរញ្ញានិ, ភោតិយោ អរញ្ញានី, ភោតិយោ អរញ្ញានិយោ។

យថេត្ថ វុត្តរាធិកវសេន យោជិតា, ឯវំ “សភា, សភាយ”ន្តិអាទីសុបិ យោជេតព្ពា។ សភាយន្តិ សភា ឯវ , លិង្គព្យត្តយវសេន បន ឯវំ វុត្តំ។ “សភាយេ វា ទ្វារមូលេ វា វត្តព្ព”ន្តិ បាឡិយា ឯត្ថ និទស្សនំ។

បញ្ញា, បញ្ញា, បញ្ញាយោ។ បញ្ញំ, បញ្ញា, បញ្ញាយោ។ បញ្ញាយ។

បញ្ញាណំ, បញ្ញាណានិ, បញ្ញាណា។ បញ្ញាណំ, បញ្ញាណានិ, បញ្ញាណេ។ បញ្ញាណេន។

“តថា ហិ ភន្តេ ភគវតោ សីលបញ្ញាណំ។ សាធុ បញ្ញាណវា នរោ”តិអាទីនេត្ថ និទស្សនបទានិ។

ញាណំ, ញាណានិ, ញាណា។ ញាណំ, ញាណានិ, ញាណេ។ ញាណេន។ សេសំ សព្ពំ នេយ្យំ។ “អគ្គិ អគ្គិនិ គិនិ”ន្ត្យាទីសុបិ វុត្តរាធិកវសេន នាមិកបទមាលា យោជេតព្ពា។

កោ ចិ សាទីសុបិ ឯកក្ខរេសុ កោ វុច្ចតិ ព្រហ្មា វាតោ ច សរីរច្ចោ, តស្ស តញ្ញាវកេត្ថ ទ្វយេ បយោគា។ សេយ្យថិទំ?

“ជិនេន យេន អានីតំ, លោកស្ស អមិតំ ហិតំ;

តស្ស បាទម្ពុជំ វន្ទេ, កោមាញ្ញអលិសេវិតំ។

កកុធរុក្ខា។ ករជកាយោ” វទេច្ចយាធយោ។ តត្ថ កោមាញ្ញអលិសេវិតន្តិ វត្តន្តានំ អនេកសតានំ ព្រហ្មានំ មោញ្ញកមរេសេវិតន្តិ កវយោ វទន្តិ។ កកុធរុក្ខាតិ ឯត្ថ បន កោ វុច្ចតិ វាតោ, តស្ស យោ កុដ្ឋិ, វាតរោគាបនយនវសេន តំ និវារេតិ, តស្មា សោ រុក្ខោ កកុធោតិ វុច្ចតីតិ អាចរិយា។ ករជកាយោតិ ឯត្ថ តុ កោ វុច្ចតិ សរីរំ, តត្ថ បវត្តោ រជោ ករជោ។ កឹ តំ ? សុក្កសោណិតំ។ តញ្ហិ“រាគោ រជោ, ន ច បន រេណុ វុច្ចតី”តិ ឯវំ វុត្តរាគរជផលត្តា សរីរវាធេកត កសេខត វិសេសេត្វា ផលវោហារេន “ករជោ”តិ វុច្ចតិ។ តេន សុក្កសោណិតសង្ខាតេន ករជេន សម្ភូតោ កាយោ ករជកាយោតិ អាចរិយា។ តថា ហិ “កាយោ មាតាបេត្តិកសម្ភវោ”តិ វុត្តា, មហាអស្សបុរសុត្តដីកាយំ បន “ករីយតិ គព្ភាសយេ និបិយតីតិ ករោ, សម្ភវោ។ ករោតោ ជាតោតិ

ករជោ, មាតាបេត្តិកសម្ភវោតិ អត្ថោ។ មាតុអាទីនំ សណ្ឋាបនវសេន ករតោ ជាតោតិ អបរេ, ឧភយថាបិ ករជកាយន្តិ ចតុសន្តតិរូបមាហា”តិ វុត្តំ។ អយំ បនេត្ថ ឧភធ នាធិប្បេតោ, បុរិមោយេវេត្ថ អធិប្បេតោ ករជាធិការត្តា។

កោ, កា។ កំ, កេ។ កេន, កេហិ, កេភិ។ កស្ស, កានំ។ កា, កស្មា, កម្ហា, កេហិ, កេភិ។ កស្ស, កានំ។ កេ, កស្មិំ, កម្ហិ, កេសុ។ ភោ ក, ភវន្តោ កា។

តត្រ វិ វុច្ចតិ បក្ខី។ តថា ហិ បក្ខីនំ ឥស្សរោ សុបណ្ណរាជា វិន្ទោតិ កថីយតិ។ ឧភយត្ថញាណសង្ខាយ បុព្វាចរិយេហិបិ អយំ គាថា ភាសិតា –

“សង្ខាតេវ មុទ្ធិ សណ្ហេបិ, មុតិន្ទ តិន្ទាបកាំ វចក្កំ;

ទេចិន្ទគាហិន្ទតវិន្ទចិន្ទ-ន វំ ចិកិន្ទំ ធរណាវចិន្ទ”ន្តិ។

តត្ថ វីនំ ឥន្ទោតិ វិន្ទោ, បក្ខិជាតិយា ជាតានំ សុបណ្ណានំ រាជាតិ អត្ថោ។

វិ, វី, វយោ។ វិំ, វី, វយោ។ វិនា, វីហិ, វីភិ។ វិស្ស, វិនោ, វីនំ។ វិនា, វិស្មា, វិម្ហា, វីហិ, វីភិ។ វិស្ស, វិនោ, វីនំ។ វិស្មិំ, វិម្ហិ, វីសុ។ ភោ វិ, ភវន្តោ វយោ។

សា វុច្ចតិ សុនខោ, “មាតា មេ អត្ថិ, សា មយា បោសេតព្វា”តិអាទីសុ បន សាសទ្ទោ សព្វនាមិកបរិយាបន្នោ បរមុទ្ធវនោ តសទ្ទេន សមុក្ខតោ ទដ្ឋព្វោ។ សាសទ្ទស្ស សា វា ធី ក្វ កសទ្ទានំ នាមិកបទមាលា ហេដ្ឋា បកាសិតា។

ធី វុច្ចតិ បញ្ញា។ ឯត្ថ ច “អយមេវ តាត ជានាហិ, ធីរេ អត្ថស្ស កោវិទេ”តិ។ “ធីមា, ធីមតិ, សុធី, សុធីតិ, ធីយុត្ត”ន្តិ ច អាទីនិ និទស្សនបទានិ។

ធី, ធី, ធិយោ។ ធិំ, ធី, ធិយោ។ ធិយា, ធីហិ, ធីភិ។ ធិយា, ធីនំ។ ធិយា, ធីហិ, ធីភិ។ ធិយា, ធីនំ។ ធិយា, ធិយំ, ធីសុ។ ភោតិ ធិ, ភោតិយោ ធី, ភោតិយោ ធិយោ។

កុ វុច្ចតិ បថវី។ ឯត្ថ ច “កុទាលោ, កុមុទំ, កុញ្ជរោ”តិ ឥមានិ និទស្សនបទានិ។ តត្រ កុំ បថវិំ ទាលយតិ បទាលេតីតិ កុទាលោ។ កុយំ បថវិយំ មោទតីតិ កុមុទំ។ កុំ ជរតីតិ កុញ្ជរោ។ តថា ហិ វិមានវត្ថុអដ្ឋកថាយំ វុត្តំ “កុំ បថវិំ តទភិឃាតេន

ជរយតីតិ កុញ្ជរោ”តិ។

កុ, កូ, កុយោ។ កុំ, កូ, កុយោ។ កុយា, កូហិ, កូភិ។ កុយា, កូនំ។ កុយា, កូហិ, កូភិ។ កុយា, កូនំ។ កុយា, កុយំ, កូសុ។ ភោតិ កុ, ភោតិយោ កូ, ភោតិយោ កុយោ។

ខ’មិន្ទ្រិយំ បកាសិតំ, ខ’មាកាសមុទីរិតំ;

សក្ខាតម្បិ ខំ វុត្តំ, សុញ្ញតាយម្បិ ច ខំ មតំ។

តត្ថិន្ទ្រិយំ ចក្ខុវិញ្ញាណាទីនំ គតិនិវាសភាវតោ “ខ”ន្តិ វុច្ចតិ, អាកាសំ វិវិត្តដ្ឋេន សគ្គោ កតសុចរិតេហិ ឧក្កដ្ឋេន គន្តព្វតាយ “ខ”ន្តិ សង្ខំ គច្ឆតិ។ “ខគោ យថា ហិ រុក្ខគ្គេ, និលីយន្តោ ច សាខិនោ សាខំ ជហតី”តិ ច, “ខេ និព្វានេ អជ្ឈាសំ សយម្ភូ”តិ ច អាទិ ឧទាហរណំ។

ខំ, ខានិ, ខា។ ខំ, ខានិ, ខេ។ ខេន, ខេហិ, ខេភិ។ ខស្ស, ខានំ។ ខា, ខស្មា, ខម្ហា, ខេហិ, ខេភិ។ ខស្ស, ខានំ។ ខេ, ខស្មិំ, ខម្ហិ, ខេសុ។ ភោ ខ, ភវន្តោ ខានិ, ភវន្តោ ខា។

គោសទ្ទស្ស អត្ថុទ្ធារោ វុច្ចតេ –

គោ គោណេ ចិន្ទ្រិយេ ភូម្យំ, វចនេ ចេវ ពុទ្ធិយំ;

អាទិច្ចេ រស្មិយញ្ចេវ, បានីយេបិ ច វត្តតេ;

តេសុ អត្ថេសុ គោណេ ថី-បុមា ច ឥតរេ បុមា។

តថា ហិ “គោសុ ទុយ្ហមានាសុ គតោ។ គោបញ្ហោយា”តិអាទីសុ គោសទ្ទោ គោណេ វត្តតិ។ គោចរោតិ ឯកិន្ទ្រិយេបិ វត្តតិ គាវោ ចក្ខាទីនិន្ទ្រិយានិ ចរន្តិ ឯត្ថាតិ គោចរោ។ តថា ហិ បោរាណា អាហំសុ “គាវោ ចរន្តិ ឯត្ថាតិ គោចរោ, គោចរោ វិយ គោចរោ, អភិលាបចរិតដ្ឋានត្តា។ គាវោ ចាវចក្ខាទីនិន្ទ្រិយានិ, តេហិ ចរិតដ្ឋានត្តា គោចរោ”តិ។ “គោមតិ គោតមំ ភជេ”តិ បោរាណកវិវចនតាយំ បន បថវិយំ វត្តតិ។ “ភុវិបញ្ញា គោតមំ សមាសមុទ្ទិវត្តាយី”តិ ហិ អត្ថោ។ តថា សុត្តនិបាតដ្ឋកថាយ វាទសដ្ឋសុត្តវណ្ណនាយម្បិ

“គោរក្ខន្តិ ខេត្តរក្ខំ, កសិកម្មន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ បថវី ហិ “គោ”តិ វុច្ចតិ, តប្បភេទោ ច ខេត្ត”ន្តិ វុត្តំ។

“ទោត្តចនេត ទោតរយា”តិ ៩ត្ត ញ ចឆេត ញុ្ជិយញ្ញា ចត្តតិ៍ ទេតាហុ ទេបិទាលា “ក៊ តាឃតីតិ ទោត្ថា៍ ទោតរយាតិ ហិ បចត្តយាត៌ ក៊ ចឆត៌ ញុ្ជិញ្ញា តាឃតិ ៩ក៊សិកចិសឃតាឃ ទក្លតីតិ ទោត្ថា៍ ឃឆា ហិ ញុ្ជិ អាទេបួលាក្នុទេតត អទេត្ថត ចិតា ត ចត្តតិ, ៩ចំ អកិឆាត៌ អកិឆេឃ្យក្នុទេតត, តស្មា ទសា ទោត្តសព្លាទេតា អទេត្ថា តាតិ តាឃតិ ទក្លតីតិ ចុច្ចតិ៍ ទោ បត ទសាតិ? អត្ថាក្យុលបទេយ្យទាសាឆាទល៉ា តស្ស ក្យុលស្ស អាឌិបុទិសសយុភាកត៌ ត៌ក្យុលបទិឃាបត្តសាឆាទល៉ា សាយត្ថាទុបត្តិ ឌេដ្ឋា”ត្តិ៍ តឆា ហិ ត៌ទោត្តឌាតា ឃុទេក្ខាឆតយហាទាឌាឆេឃាបិ ទោតរយាទេត្តច ចុច្ចត្តិ៍ ទេកត កកចា អត្តទេតា បិតទ៉ ឃុទេក្ខាឆតយហាទាឌាត៌ “អតិក្កត្តចទា ទេលា ទោតយ តឆាកតា”តិ អទេចាឆ៍ ទេចស្សចលោបិ យហាទាឌា កកចត្តិ “ចិដ្ឋាចទលាសយ្យត្តិ, ញុ្ជិ ចក្ខាយ ទោតយ”ត្តិ អទេចាឆ, អាឃព្វាបិ ចក្កីទេសា អាឃព្វត្តិ អាតត្ថិ “សាឆ្ ត៌ក្តាបត៌ ថ្ងៃហិ, អត្យាពយ្យាឃ ទោតយា”តិ អទេចាឆ៍ ៩ចំ ក្តាឆ៌ សាយត្ថាទុប៌ ក៊ តាឃតីតិ ទោត្តត្តិ ចុត្តា៍ ត៌ បត ទោតយទោត្តកស្សបទោត្តាឌិចទេនត ពាហុចិឆ៌៍

តឆា ទោាសទេក្ខា អាឌិទេក្ខ ចត្តតិ៍ “ទោាទោត្ថា ទោតយ៌ តទេយ”តិ ទេបិទាលាកចិទេចតា ៩ត្ត តិឌស្សត៌, អាឌិក្ខពាត្ថិ ទោតយ៌ សយ្យាសយ្យុត្ថិ ចក្ខាឃីតិ អទេត្ថា៍ អាឌិទេក្ខាបិ ហិ ទោតយទោាទេត្ត ឌាទេតា កកចាបិ, ៩ចំ ទេតត សយាតទោត្តតាឃ តត្ត តត្ត “អាឌិក្ខពាត្ត”តិអាឌិតា កកចទេតា ទេឆាយតា ឌិស្សតិ “បុឆ្នាយិ ត៌ អាឌិក្ខពាត្ត, ចិទេចក៌ សត្តិបឆេក្ខ យទេហសី”តិ ច, “ចទេត្ត ទេឌតចត៌ តិត្ថំ, ចិហាទ៉ ទចិពាត្តទេតា”តិ ច, “ទេលិទេកកពាត្ត’យទចិត្តសហាឃពាត្ត”ត្តិ ច៍ “ក្លេញ្ញ”តិ ៩ត្ត បត ទោាសទេក្ខា ទស្វិឃំ ចត្តតិ៍ ក្លេញ្ញា កាទេចា ទស្វិទេឃា ៩តស្សាតិ ក្លេញ្ញ, ឃុទិទេឃា៍ បុត្តាចទិឃាបិ ហិ លទេក្ខាចិឌិតិសទេត្ត ក្តាយទេយចត្តិ ញុ្យាកទិ ឃុ៍

“ទោាសីតចក្ខត”ត្តិ ៩ត្ត បាតិទេឃ ចត្តតិ៍ ទោាសទេក្ខត ហិ ឌល៌ ចុច្ចតិ៍ ទោា ចិឃ សីត៌ ចក្ខត៌, តស្មិ៍ បត ក្លេត្តទេតា ក្លេត្តទិតបក្កមិតទេតលយុ្យា បក្លិទេត្ត តព្លាលទេត្ថាច ត៌ ទេតល៌ ឃុសីតល៌ ទេហាតិ៍

៩ទេត្តទេកា ចឆត្តិ “កស្មា ទេកា ‘ទោាបឆទេត្ត ចត្តយាទេតា ទោាសទេក្ខា ក្តាត្តិលិទេក្កា ទេឆច បុល្លិទេក្កា ចា’តិ ចឆេឆ, កស្មា ច បត ‘ក្តាត្ថិយបឆចីចឆតញុ្ជិយ្យុទិឃទស្វិបាតិទេឃយុ ចត្តយាទេតា បុល្លិទេក្កា’តិ ចឆេឆ, ៩ទេតយុ ឃុទិឃទេត្ត ចត្តយាទេតា បុល្លិទេក្កា ទេហាញ, តត្យុ ក្តាត្ថិយចឆតបាតិទេឃយុ ចត្តយាទេតត បត ទោាសទេក្ខត តបុំសកលិទេក្កត កចិតត្ថា, បឆចីញុ្ជិទស្វីយុ ចត្តយាទេតត ក្តាត្តិលិទេក្ខត កចិតត្ថា ក្តាត្ថិយាឌិបឆចាឌិបឆទេត្តយុ ចត្តយាតាត៌ ក្តាត្ថិយសត្ថាឌិបឆចីសត្ថាឌីត៌ តបុំសកលិត្តិលិក្កចទេនត តិទេត្ថសស្ស ឌស្សតទេតា”តិ? តត្ត តិឃយាកាចទេតា៍ ក្តាត្តិបឆទេត្ត ចត្តយាតស្សាបិ ហិ សទេតា កស្សចិ សត្ថស្ស បុល្លិក្កចទេនត តិទេត្ថទេសា ឌិស្សតិ ឃឆា “ឌូទេទាទេឆា”តិ៍ បុទិសបឆទេត្ត ចត្តយាតស្សាបិ ច សទេតា កស្សចិ ក្តាត្តិលិក្កចទេនត តិទេត្ថទេសា ឌិស្សតិ, ឃឆា “អត្តកាទេយាសិ ទេយ ឃក្ល, ហិតកាយាសិ ទេឆចទេត”តិ៍ ក្តាត្តិបុទិសបឆទេត្តយុ បត អចត្តយាតាតយ្យិ សត៌ ទោាសត្ថិ សត្ថាត៌ ៩កស្វិទេឃច ឆាកាលាឌិអទេត្ត ចត្តយាតាត៌ ក្តាត្តិបុឃតបុំសកលិក្កចទេនត តិទេត្ថទេសា ឌិស្សតិ ឃឆា “បញ្ញា អទេយាទេហា ឆាកាលា”ត្តិ, “តដំតដីតដេវំ”តិ ច៍ តឆា ហិ អតិត្តិក្នុទេតាបិ សយាទេតា “យាញុលិ”តិ ក្តាត្តិលិក្កចទេនត ទុទេក្លាបិ តាឃ៌ លកតិ, តត្ថាទេនត តកាទេយ្យិ៍ ទេតភាហ ចក្លចត្តិយុត្តដីកាឃំ “យាញុលិតិ ក្តាត្តិលិក្កចទេនត លទេក្ខតាទេយា ៩ទេកា ទុទេក្លា, តាឃ អាសត្តប្យទេឆទេស យាបិតត្តា តកាទេយ្យិ ‘យាញុលិ’ទេត្តច បត្ថាឃិត្ត៍ ទេតត ចុត្ត យាញុលិឃត្តិ ៩ចំតាយទេក

តករេ”តិ។

កោសន្ទស្ស តាយិកបជយាលិ ទេហ្ទា បកាសិតា។

យោ ចុច្ចតិ ចន្ទោ, អដ្ឋកថាយំ បត “យា ចុច្ចតិ ចន្ទោ”តិ អាការន្តបាទេធា ជិស្សតិ, ឍាការន្តបាទេធត តេត កថិតត្តា សក្កដភាសាយ ឲកក្លូរកោសតោ តយំ កហេត្វា “យោ សិនេចា ចត្តិយា នេចា”តិ ឍាការន្តចសេត ចត្តត្តតា។ ឲត្ត ច ឍាការន្តចសេត ចុត្តស្ស យសន្ទស្ស ចន្ទចាចកត្ត “បុណ្ណឹ, បុណ្ណយា”តិ ច តិជស្សតបជាតិ។ តត្ត បុណ្ណោ យោ ឲត្តាតិ បុណ្ណឹ, ឲចំ បុណ្ណយា, រត្តាបេក្លិ ឍ្លតិ្តលិង្កចចតិ។ ឲត្ត បត “ចិសាឍបុណ្ណយាយ រត្តិឃា បធយឃាយេបុណ្តតិចាសំ អត្យុស្សុទឹ”តិ ឍ្លជំ តិជស្សតំ។ ឲត្ត សិឃា – ឃជិ “បុណ្ណយា”តិ អយំសទ្ទោ រត្តាបេក្លោ ឍ្លតិ្តលិង្កោ។

“បុណ្ណយាយេ ឃឆា ចន្ទោ, បរិសុទ្ធោ ចិនេរាចតិ;

តនេច ត្វំ បុណ្ណយតោ, ចិនេរាច ជសសហស្សិយំ។

អត្ថទ្ធយាសេ បត្តរេស, បុណ្ណយាយេ ត្ថបិសនេច;

បច្ចុយំ តាកយារុឃ្យ ជាតំ ជាតុរុបិកយិ”ត្តិ

អាឌីសុ ពចំ “បុណ្ណយាយេ”តិ បជសិទ្ធិតិ? ឃការស្ស យេការាទេសចសេតៈ ឆយិុស្សទេត ហិ កកចតា “បុណ្ណយាឃា”តិ ចត្តទេត្ត “បុណ្ណយាយេ”តិ ចជតា ឃការស្ស ផាទេត យេការេរា បធិតោ ឍ្លតិ្តលិង្កចិសេយ ត្តាការស្ស ផាទេត ទេត្តការេរា ចិឃ, តឹការស្ស ផាទេត តេការេរា ចិឃ ច។ តឆា ហិ ឃឆា “អញ្ញយតំ ចិលបសិ ចិនេត្ត កោសិឃាឃតេ”តិ ឍ្លយស្មិ រាឆជាតកេ “ចិរត្តា”តិ ចត្តទេត្ត “ចិនេត្ត”តិ ចជេត្តត ត្តាការស្ស ផាទេត ទេត្តការេរា បធិតោ, “កោសិឃាឃតី”តិ ច ចត្តទេត្ត “កោសិឃាឃតេ”តិ ចជេត្តត តឹការស្ស ផាទេត តេការេរា បធិតោ។ ឲចំ “បុណ្ណយាឃា”តិ ចត្តទេត្ត “បុណ្ណយាយេ”តិ ចជតា ឃការស្ស ផាទេត យេការេរា បធិតោ។ ឃឆា ច “ជក្លិតាយេ អបរាឌិតសដ្ឍ”ត្តិ ឍ្លយស្មិ យហាសយឃសុត្តប្បទេសេ “ជក្លិតាឃា”តិ ចត្តទេត្ត “ជក្លិតាយេ”តិ ចជតា ឃការស្ស ផាទេត យេការេរា បធិតោ, ឲចយិឆាបិ។ ឃឆា បត “សភារេយ ចា ក្វារយុលេ ចា”តិ ឲត្ត “សភាយ”ត្តិ លិង្កញ្ញត្តឃចសេត សភា ចុត្តា, ត តឆា ឍ្លឆ “បុណ្ណយាយ”ត្តិ លិង្កញ្ញត្តយេត បុណ្ណយា ចុត្តា, អឆ ទោ “បុណ្ណយា”តិ អាការន្តិតិ្តលិង្កចសេត ចុត្តា។ តឆា ហិ “បុណ្ណយាឃា”តិ បជំ ឃការទ្ទាទេត យេការុច្ចារលចសេត សម្ហុតំ កុឡុចចតត្តិ ជដ្ឋំ។

យា ចុច្ចតិ សិទិ។ តឆា ហិ ចិក្វយុលយណ្ឌតជីកាយំ “យាលិតឹ”តិ បជស្សត្តំ ចជតា “យា ចុច្ចតិ លក្លិ, អលិតឹ កយទឹ”តិ ចុត្តំ។ លក្លិសទ្ទោ ច

ນິຮີນເຂ໌ຕ ນຍາຕເຕ໌າ, ເຕຕ "ຍາ ຈຸຈຸຕິ ນິຮີ"ຕິ ອເຕ໌າ ອເຍຕ໌ິ ອຕຸຍເຕາ, ຕຄາ ເປິຣາເຜຫິປິ "ຍໍ ນິຣີ ຂາເຣຕິ ບິຂຂາຕິ ຈາຕິ ຍຕ໌າຕາ"ຕິ ອເຕ໌າ ປກາສິເຕາ, ຕສ໌າ "ຍາລິສີ ຍຕ໌າຕາ"ຕິ ຈ ຕ໌ຍາເຕຕ໌ ຕິຂສຸຕປຂາຕິ ຕຕ໌ ປຸລິຄຸສຸ ຕາຈ ຍນຂຸສຸ ອຍໍ ຕາຍິກປຂຍາລີ –

ເຍາ, ຍາ ຍໍ, ເຍ ເຍຕ, ເຍຫິ, ເຍກິ ຍສຸ, ຍາຕໍ ຍາ, ຍສ໌າ, ຍຫ໌າ ເຍຫິ, ເຍກິ ຍສຸ, ຍາຕໍ ເຍ, ຍສ໌ິ, ຍຫ໌ິເຍສຸ ເກາ ຍ, ກຈເຕ໌າ ຍາ

ອຍໍ ປຕ ຕ໌ຕ໌ິລິຄຸສຸ ຍານຂຸສຸ ຕາຍິກປຂຍາລີ –

ຍາ, ຍາ, ຍາເຍາ ຍໍ, ຍາ, ຍາເຍາ ຍາຍ, ຍາຫິ, ຍາກິ ຍາຍ, ຍາຕໍ ຍາຍ, ຍາຫິ, ຍາກິ ຍາຍ, ຍາຕໍ ຍາຍ, ຍາຍໍ, ຍາສຸ ເກາຕິ ເຍ, ເກາຕິເຍາ ຍາເຍາ

ຯຕ໌ ປຕ ນິຮີຈາຈເກາ ຍານເຂ໌າ ຈ ນຂຸຈາຈເກາ ຣານເຂ໌າ ຈາຕິ ຕ໌ເຍ ນຍາຕກຕິກາ ຯກກົນເຕ໌າ ຕິຈຸຍາກາຣຕ໌ປກຕິກຕ໌າ ຕ໌ຕ໌ິລິຄຸຕ໌າ ຈ

ຕຕ໌ ນໍ ຈຸຈຸຕິ ນຕ໌ຈິເຕ໌າ ປຸຣິເສາ ຍໍ ເລາເກ "ນປຸຣິເສາ"ຕິ ຈ, "ອຣິເຍາ"ຕິ ຈ, "ປຕ໌ິເຕາ"ຕິ ຈ ຈຂຕ໌ິ, ຕເຍຸຕໍ ອຂິຈຈຕໍ ຍຂໍຂໍ "ນ"ຕ໌ິ ຯຈໍ ນປຸຣິສາຣິຍປຕ໌ິຕຈາຈກສຸ ນິນຂຸສຸ ປຈຸຕ໌ຈຈຕຈເນຕ ອຕ໌ິກາເຈ "ນເຍຕິ ອນຕາ ອນ"ຕ໌ິ ຕ໌ຂໍ ປເຍາກຕິຂສຸຕໍ ຯຕ໌ ຫິ "ຕ ນໍ ອນ"ຕ໌ິ ນຍານຈິຕ໌າຍ ນປຸຣິສານປຸຣິນປຂເຕ໌າ ນໍ ອນິນເຂ໌ຫິ ຈຸຕ໌າຕິ ຄາຍຕ໌ິ, ຕສ໌າ "ນປຸຣິນປຂເຕ໌າ ປຈຸຕ໌ຈຈເຕຕ ນິນເຂ໌ຕ ຈຸເຕ໌າ ຕຕ໌ີ"ຕິ ຈຈຕໍ ຕ ຈຕ໌ຕ໌ໍ ເຍ "ຕຕ໌ີ"ຕິ ຈຂຕ໌ິ, ເຕນໍ ຈຈຕໍ ຕ ກເຫຕຕ໌ໍ ຕາຍິກປຂຍາລີ ປຕສຸ "ນໍ, ນຕ໌ິ, ນເຕ໌"ຕິອາຂີຕາ ເຫຂຸາ ປກາສິຕາ ຕປໍນກລິຄຸເຕ໌ ນໍ ຈຸຈຸຕິ ຂຕໍ, "ຍຕຸສຸສຸໍ ປເຣສຸໍ ນຕ໌ສຸໍ ນຕ໌ສຸຫເຣຜໍ ປເຣສຸຫເຣຜ"ຕ໌ິອາຂີເຕຕ໌ ຕິຂສຸຕປຂາຕິ ຕຕ໌ ຍຕຸສຸສຸ ນໍ ຍຕຸສຸສຸໍ ຯຈໍ ປເຣສຸ ນໍ ປເຣສຸໍ ນຕ໌ສຸ ນໍ ນຕ໌ສຸໍ ຕສຸ ຫເຣຜໍ ປເຣສຸຫເຣຜໍ ນຕ໌ສຸຫເຣຜຕ໌ິ ນຍາເນາ ຕຄາ ນໍ ຈຸຈຸຕິ ນຸຕໍ ນຕ໌ິ ຈ ຈຸຕ໌ຕ໌ິກາຕຕ໌າຈກຕ໌ ເປິຣາເຜກຈິເຣຈຕາຍໍ –

"ເຂຈເຂເຈາ ນິເຂຫີ ເຕາ, ຫີເຕາ ເຂຈາຕິເຂຫເຕາ;

ຫເຕາປປິຕນິນາເຣາ, ນາເຣາ ນໍ ເຂຕ ເຂຫິຕ"ຕ໌ິ

ຕສ໌າ ອຍເຍຕ໌ ກາຄາ, "ນກລເລາກນຕ໌ເຣາ ຂີປຕ໌ເຣາ"ຕິ ຯຕ໌ "ນຕ໌ເຣາ"ຕິ ປຂຕ໌າຕິຂສຸຕໍ "ນໍ, ນາຕິ, ນາ ນໍ, ນາຕິ, ເນ ເນຕ"ຕ໌ຈາຂີ ປຸເຕ໌ ປກາສິຕຕເຍຕ ເກາຍໍ ຯຕ໌ ຈ ເນາຕຸຕໍ ນຸກຕຍຕຈເຣ ເການລຸຂຕຕຕ໌ ນຍານຕ໌ກຕສຸ ນິນຂຸສຸ ຕາຍິກປຂຍາລີ ປຣິປຸຕ໌ ກຕ໌າ ກຈຍາຍ –

យត្យស្សំ, យត្យស្សាតិ, យត្យស្សា៍ យត្យស្សំ, យត្យស្សាតិ, យត្យស្សេ៍ យត្យស្សេត, យត្យស្សេហិ, យត្យស្សេភិ៍ យត្យស្សស្ស, យត្យស្សាត៌ិ៍ យត្យស្សា, យត្យស្សុខ្វា, យត្យស្សុយព្យ យត្យស្សេហិ, យត្យស្សេភិ៍ យត្យស្សស្ស, យត្យស្សាត៌ិ៍ យត្យស្សេ, យត្យស្សុខ្វិ, យត្យស្សុយិព្យយត្យស្សេស្សុ៍ ទកា យត្យស្សុ, ទកាទត្ថា យត្យស្សាតិ, យត្យស្សា៍ ឲស តទយា “បទស្សំ សត្ថស្ស”ត្តិអាឌីសុបិ, សត្ថាទតពាតិ បងាតិ អកិទឈ្យលិក្ខាតិពិ កទហពត្ថាតិ៍

ឃំ ពំ កិយិពិសង្កាត៌ិ, តាយយាលំ បតព្វទិ;

សត្ថតាយបទិទន្ធទង, បកាសិស្សំ ពិលិក្ខទពា៍

ត្ថទន្ធចំ ទហដ្ឋា ខ្ញុំដ្ឋាត៌ិ ទពា ចិ សាឌិត៌ិ តាយិកបងយាលិ សង្ខិ អព្វត្តទតិងស្សតបទងហិ ចិកត្តា៍ ពញ្ញ៉ិង លិក្ខចចព្វាត៌ិ –

ទពា ចិ សា ទហាត្តិ បុល្លិទក្ខ, កា ទា ឌិ ឆិ ព្យ ក្ន ឌិឃំ;

កំ លំ តប៉ុសទព ទកា ព្យ, បុទយ ទងចិត្តិលិក្ខទព៍

ទយា បុទយ ត្ថត្តិលិទក្ខ យា, សំ បុទយ ឧ តប៉ុសទព;

ឃំ ពំ កិយិពិ សត្ថញ្ញ, លិទក្ខទស្វច បចព្វទទ៍

ត្ថទពា អត្ថាតិបិ ឲកក្លទាតិ ខ្វបបទិក្លិត្វា កទហពត្ថាតិ៍

ឲចំ ចិត្ថាត៌ិ តឃត្ថាត៌ិ សក្ខទចតាចិសទឃ បទយចិសុង្គចិបុលព្យង្គិបជិលិកត្តិ បទយសញ្ញុព្យយទត្តុ បទឃាទកសុ អសទខ្វាហត្តិ សុចណ្ណពទល ឃិហចិឌប្ពុទតត ទពសទីឃិហស្ស ចិឌប្ពុតយិច ទពបិដទព ព្យង្គចចទត ទោាលចិឌប្ពុទតត ចិឌប្ពុតព្វង្គា អឆិក្ងទតកក្លទចទសត លិក្ខព្វឃំ យិទស្សព្វា តាយិកបងយាលិ ចិកត្តា៍

សទក្ខ កចត្តិ ព្យសលិ ត ព្យ ទពចិ អទត្តិ,

អទត្តិ កចត្តិ ព្យសលិ ត ព្យ ទពចិ សទក្ខ៍

កោសល្លេយច បទយំ ក្ញុកឃត្ត ឋស្ដា,

ឃោក៌ កទេទឃ្យ សតត៌ យតិយា ចទត្តិ៍

ញ្ញាតិ ភចេក្ក សាក្ឈកេឆ បិងកត្តេឃ ញ្យប្យឆកតិស្ន

ចិញ្ញ្ញាត៌ កោសល្លត្តាឃ កេត សក្ខតិតិប្យកទេលា

លិក្កត្តឃយិស្ស្យកោ ភាយិកបឥយាលិចិការកោ

ឥសេយា បរិឆ្លេឥា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៧៓ ចាក្ខាកិឈ្យេលិក្កាឌិបរិឌីបតភាយិកបឥយាលិ

ចាក្ខាកិឈ្យេលិក្កាឌិ-ចសេតបិ ឍ្ពតោ បរិ;

កាឃិឃ្ស៊ុ បឥយាលិយោ, កាឃិតឃ្សាត្រុន្ទបតោ៓

តត្ថ ចាក្ខលិក្កាតីតិ អប្យឆាតលិក្កាតិ, ក្យុលភាយឃក្លាតាតិ ចា លិក្កាតិ៓ អកិឈ្យេលិក្កាតីតិ បឆាតលិក្កាតិ, ក្យុលិបឥឃក្លាតាតិ ចា លិក្កាតិ៓ ឃក្ខា បត តោឃុ ចាក្ខលិក្កាតិ ភាយ អកិឈ្យេលិក្កាត្រុចត្តកាតិ កចត្តិ, តក្ខា ឃត្តាតិ ក្នុឆាត្យយយាតិ ឆ ចាក្ខលិក្កាតិ អកិឈ្យេលិក្កាត្រុន្ទបតោ យោឌេតត្តាតិ៓ តេឃំ ក្នុឆាត្យយយាតិ ចាក្ខលិក្កាតិ ឃន្ទុបតោ ភាយិកបឥយាលិយ អយោឌិតាតិបិ តត្ថ តត្ថ តយតោ យោឌិតាតិ , តក្ខា ត ឌាតិ ឥឃ្សេឃ្សាយ៓ អក្នុឆាត្យយាតិបិ កិក្ខាបិ តយតោ យោឌិតាតិ, តឆាបិ ឃោតាទាតិ៓ បយោកោឃុ កោឃល្លឌតតត្ថំ កឆយាយ, ភាយិកបឥយាលក្ខា តេឃំ ឥឃ្សេឃ្សាយ កិក្ខិ បយោកំ ចឥត្តា៓

ឌីឈោ រឃ្សោ តីលេិ បីតោ,

ឃុក្កោ កហ្យោ ឃេដ្ឋោ បិបេិ;

ឃឌ្ឍោ ឃុឌ្ឍោ ក្ខក្ខោ តីចោ,

កតោតីតោ ឍ្ពក្ខាឌីតិ៓

ឌីឈា ឌាករតោ រត្តិ, ឌីឈំ ឃត្តឃ្ស យោឌត់;

ឌីឈោ ឆាលិត ឃំឃារោ, ឃឌ្ឍុំ អចិឌាតតិ៓

ឌីឈោ, ឌីឈា៓ ឌីឈំ, ឌីឈេ៓ ឌីឈេត, ឌីឈេហិ, ឌីឈេកិ៓ ឌីឈឃ្ស, ឌីឈាត់៓ ឌីឈា, ឌីឈក្ខា, ឌីឈយ្យា ឌីឈេហិ, ឌីឈេកិ៓ ឌីឈឃ្ស, ឌីឈាត់៓ ឌីឈេ, ឌីឈក្ខិ, ឌីឈយិ,ៗឌីឈេឃុ៓ កោ ឌីឈ, កចត្តោ ឌីឈា៓ “ឌីឈាតិ យំ បក្កោឃឃ្យាឆា”តិ ឍ្ពឥយេត្ថ តិឥឃ្សត់៓

ឌីឈា, ឌីឈា, ឌីឈាយោ៓ ឌីឈំ, ឌីឈា, ឌីឈាយោ៓ ឌីឈាយ៓ ឃេឃំ កឌ្ឍាតយេត គោឃ្យំ៓

ឌីឈំ, ឌីឈាតិ, ឌីឈា។ ឌីឈំ, ឌីឈាតិ, ឌីឈេ។ ឌីឈេត។ សេសំ ចិត្តតេយត ទោឃ្យ។ វស្សាឌីតិ ច ឲចេយច ចិត្តាទេតន្តាតិ។ អយំ ចាច្ចលិក្កាតំ តាយិកបេយាលំ, “ក្យលតាយាតំ តាយិកបេយាលំ”តិ ចត្តុំ ចដ្ឋតិ។

អកិឆេឃ្យកលិក្កេសុ, សចិសេសាតិ ឃាតិ ហិ;

តេឃសំ ឌាតិ ឃចាបិញ្ញត្តំ, បេយាលំ កឆេឃ្យហំ។

កតយាតិ តាតិ បឌាតិ, ឃាតិ សចិសេសាតិ?

កចាកចាឌិកំ លក្កា-ឌីបេ ច្ចច្ចាឌិកាតិ ច;

ឆោឆិ សត្តិតិ ចាឌីតិ, សចិសេសាតិ ហោត្តិ ត្យ។

ឲតេស្ស ហិ –

កចាកចបដំ ឌេក-ចចោ តាហ្យចចោ ក្វចិ;

សយាសេ អសយាសេបិ, សប្បចោ តស្ស ច្ចច្ចិតោ។

ចិក្កហញ្ចុ បឌត្តញ្ចុ, ចត្វា បឌស្សិយស្ស សេ;

ចុច្ចុយាតយចិក្កិត្តា, បេយាលំ តិឆោឆេ។

កចោ ច អកចោ ច កចាកចំ។ អឆ វា កចោ ច អកចោ ច កចាកចាតិ, អយំ ចិក្កហោ។ ត(ត កចោតិ ល្យុក្តកោ កចោ។ អកចោតិ យហត្តោ កចោ។ ចុន្តត្តចាចកោ ហេតុ អកាសោ។ ឲតុ ច ស្យកតិក្យក្កតិចសេត ហឹតបហឹតចសេត ច ល្យុក្តកយហត្តតា ចេឌិតន្តា។ អឆ វា កចោតិ ចុត្តិ។ អកចោតិ អចុត្តិ។ អយំ បឌត្តោ។ អយំ បត តាយិកបេយាលំ –

កចាកចំ, កចាកចំ, កចាកចេត, កចាកចស្ស, កចាកចា, កចាកចស្វា, កចាកចយា, កចាកចស្ស, កចាកចេ, កចាកចស្មិំ, កចាកចយិក្សកា

ភវាភវ់ ឥតិ ភវាភវបទំ ឯកវចនកំ ភវតិ់ ទិស្សតិ ច តស្សេកវចនតា បរិយត្តិយំ អដ្ឋកថាយញ្ច –

“អតីតកប្បេ ចរិតំ, ឋបយិត្វា ភវាភវេ;

ឥមម្ហិ កប្បេ ចរិតំ, បវក្ខិស្សំ សុណោហិ មេ”

ឥតិ ច,

“ឯវំ ពហុវិធំ ទុក្ខំ, សម្បត្តិញ្ច ពហុវិធំ;

ភវាភវេ អនុភវិត្វា, បត្តោ សម្ពោធិមុត្តមំ”

ឥតិ ច ឯវំ បរិយត្តិយំ ភវាភវ បទស្ស ឯកវចនតា ទិដ្ឋា់

អដ្ឋកថាយម្បិ –

“អសម្ពុធំ ពុទ្ធនិសេវិតំ យំ,

ភវាភវំ គច្ឆតិ ជីវលោកោ;

នមោ អវិជ្ជាទិកិលេសជាល-

វិទ្ធំសិនោ ធម្មវរស្ស តស្សា”តិ

ឯវំ តស្សេកវចនតា ទិដ្ឋា់

ភវាភវានិ, ភវាភវា, ភវាភវានិ, ភវាភវេ, ភវាភវេហិ, ភវាភវេភិ, ភវាភវានំ, ភវាភវេហិ, ភវាភវេភិ, ភវាភវានំ, ភវាភវេសុ, ភវេត្វា ភវាភវានិ់ ឥតិ ភវាភវបទំ ពហុវចនកម្បិ ភវតិ់ ទិស្សតិ ច តស្ស ពហុវចនកតា បរិយត្តិយំ “ធោនស្ស ហិ នត្ថិ កុហិញ្ចិ លោកេ់ បកប្បិតា ទិដ្ឋិ ភវាភវេសូ”តិ់ ដីកាយម្បិ នយំ វោហរិស្សត្វា នាមិកបទមាលំ យោជេតព្វា់ កថំ? “ភវាភវំ,

កចាកចាតិ៍ កចាកចំ, កចាកចាតិ៍ កចាកចេត, កចាកចេហិ, កចាកចេកិ”ខ្ពច្ឆេចយាឌិតា ឌិត្តតឃេត ឃោឌេតព្ពា៍

តប៉ុសកេកចឆត-ពហុចឆតកា ខ្ពយា;

បឥយាលិ សយាសត្តេ, កតាតិ បរិឌឹបឃេ៍

សយាសកបឥច្ចោច, អសយាសកយេច ច;

កចាកចបឥ ឆ្ឆោ, ខ្ពតិ ឌិត្ឆា ឌិកាចឃេ៍

តប៉ុសក៌ សយាសត្តេ, បុល្លិក្កយិតាទត្តេត;

តប៉ុសក៌ ត្យ បិឃេត, ឧកចឆតក៌ ចឆេ៍

“កចោ ច អកចោ ចា”តិ, សយាសត្តំ ចឆេ ត្យឆោ;

“កចតោ កច”យិច្ចត្តំ, អសយាសស្ស កាសឃេ៍

បុល្លិក្កត្តយិប្រសា ទោឃ្យោ, តិស្សក្កិាបឃោកតោ;

ឧចំ ឌិសេសតោ ឌណ្ណា, កចាកចបឥ ឌិគ្ន៍

ឃថា ចត្តេ កចាកចបឥស្ស តាយិកបឥយាលិ ឃោឌិតា, ឧចំ “កយ្ទាកយ្ទំ ចលិចល”ត្តិអាឌិតយ្បិ តាយិកបឥយាលិ ឃោឌេតព្ពា៍ អត្តោបិ តេសំ ឃថាទហំ ចត្តត្ពោ៍ ឃក្យេឃ្យេតតាតិ ឧកចឆតកាតិ កចត្តិ៍ ឧចំ តាច កចាកចបឥាឌិតំ ឌិសេសចត្តតា ឥឌ្ពា៍

លក្កាឌឹបេិ, លក្កាឌឹបំ, លក្កាឌឹបេត, លក្កាឌឹបស្ស, លក្កាឌឹបិ, លក្កាឌឹបត្ថា, លក្កាឌឹបយ្យា, លក្កាឌឹបស្ស, លក្កាឌឹបេ, លក្កាឌឹបស្មិំ, លក្កាឌឹបយិ្យកោ លក្កាឌឹប៍ អយំ សយាសត្តេ តាយិកបឥយាលិ៍ អសយាសត្តេបិ បត ឃោឌេតព្ពា៍

លក្កា ឌឹបេិ, លក្កំ ឌឹបំ, លក្កាឃ ឌឹបេត, លក្កាឃ ឌឹបស្ស, លក្កាឃ ឌឹបិ, លក្កាឃ ឌឹបត្ថា, លក្កាឃ ឌឹបយ្យា, លក្កាឃ ឌឹបស្ស, លក្កាឃ

ᨴᩦᨷᩮ, ᩃᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᨴᩦᨷᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᩃᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᨴᩦᨷᨾᩥᨠᩕᩮᩣᨲᩥ ᩃᨦ᩠ᨠᩮ ᨴᩦᨷ᪨ ᩋᨿᩴ ᨬᩣᩈᩮ ᨶᩣᨾᩥᨠᨷᨴᨾᩣᩃᩦ᪨ ᩋᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣ "ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᩮ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ ᨠᩮᩅᩃᩮᨶ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᩈᨱ᩠ᨯᩮᨶ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᩔ ᩋᨠᨳᨶᨲᩮᩣ, ᨿᨳᩣ ᨠᩮᩅᩃᩮᨶ ᩃᨦ᩠ᨠᩣᩈᨱ᩠ᨯᩮᨶ ᩃᨦ᩠ᨠᩣᨴᩦᨷᩮ ᨣᨾᩥᨿᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨷᨶ ᨬᩣᩈᩮ ᨷᨴᨾᩣᩃᩦᨶᨿᩮᩣ ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨳᩁᨧᨶᩣᨿᩴ ᨠᨳᩥᨲᩴ ᨷᩕᨠᩣᩁᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᩈᩣᩈᨶᩔᩣᨷᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᨬᩣᩈᩅᩮᩈᨶ ᨷᩮᩣᩁᩣᨱᨠᩅᩥᩁᨧᨶᩣ ᨴᩥᩔᨲᩥ –

"ᩅᨶ᩠ᨴᩣᨾᩥ ᩈᩮᩃᨾᩥᨿᩈᨾᨲ᩠ᨲᨠᨬ᩠ᨧᩮᩅ,

ᩃᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᨴᩦᨷᩔ ᩈᩥᨳᩣᨿᨾᩣᨶᩮ;

ᩋᩣᩅᩣᩈᨠ᩠ᨡᩮᨲᩮ ᩈᩩᨾᨶᩣᨾᩁᩔ,

ᨩᨾ᩠ᨻᩔ ᨲᩴ ᨷᩥᨴᩅᨩ᩠ᨩᩋᨬ᩠ᨬᩣᨾᨠ᩠ᨠ"ᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᩣᩈᨶᩮᨷᩥ ᨬᩣᩈᩅᩮᩈᨶ "ᨴᩦᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩁᨳᩮᩣ ᨷᩥᨲᩩᩁᩮᩉᩩ, ᩅᩮᨴᩮᩉᩔ ᨿᩈᩔᩥᨶᩮᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨷᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᩔᨲᩥ᪨

ᨿᨳᩣ ᨷᨶ "ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᩮ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨲᨳᩣ "ᨶᩣᨣᨴᩦᨷᩮ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ ᨠᩮᩅᩃᩮᨶ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᩈᨱ᩠ᨯᩮᨶ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᩔ ᩋᨠᨳᨶᨾᩥᩅ ᨠᩮᩅᩃᩮᨶ ᨶᩣᨣᩈᨴ᩠ᨴᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᩣᨣᨴᩦᨷᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨠᨳᨶᨲᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨠᩮ "ᨩᨾ᩠ᨻᩔ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨶᨴᩦᨶᩥᩈᩮᩣ ᨲᩴ, ᨶᩣᨴᩥ ᨿᨾ᩠ᨻᩩ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨶᨴᩣ ᨶᨿᩣᨿᩣ"ᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨠᩅᩥᩁᨧᨶᩣᨿᩴ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᩈᨱ᩠ᨯᩮᨶ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᩮ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ "ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᨶᩁᩣ"ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᨲᩮᩣᨲᩥ? ᩈᨧ᩠ᨧᩴ "ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᨶᩁᩣ"ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᨲᩥ, ᨠᩮᩅᩃᩮᨶ ᨷᨶ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᩈᨱ᩠ᨯᩮᨶ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᨲ᩠ᨳᩴ ᨶ ᩅᨴᨲᩥ, ᨠᩥᨶ᩠ᨲᩩ "ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᨶᩁᩣ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨠᩣᨳᩣᩅᩥᩈᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨽᩥᨵᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩦᨷᩈᨴ᩠ᨴᩃᩮᩣᨷᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ "ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨶᩁᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᩅᩥ ᨷᩕᨲ᩠ᨲᩁᩩᨷᨴᩮᩃᩥᨷᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨶᩁᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᩣᩈᨽᩣᩅᩮᨶ "ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᨶᩁᩣ"ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨷᨠᩣᩈᨶᩮ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩮᩣ ᨬᩣᩈᨠᩣᩁᩮᩃ, ᨲᨳᩣ ᩉᩥ "ᨩᨾ᩠ᨻᩩ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᩮ ᨶ ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣᩅ ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨

ᨠᩥᩴ ᨷᨶ ᨠᩮ "ᨠᩣᨠᩮᩣ ᨥᩣᩈᩮᩣ, ᨠᩣᨠᩴ ᨥᩣᩈᩴ, ᨠᩣᨠᩮᨶ ᨥᩣᩈᩮᨶᩣ"ᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦᨲᩥ? ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨠᩣᨠᩈᨱ᩠ᨯᩮᨶ ᨠᩣᨠᨶᩣᨾᨠᩔ ᨥᩣᩈᩔ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨴᩥ ᩑᩅᩴ "ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᩮ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨷᩥ "ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨶᩣᨾᨠᩮ ᨴᩦᨷᩮ"ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ "ᨩᨾ᩠ᨻᩩ ᨴᩦᨷᩮ, ᨩᨾ᩠ᨻᩩᩴ ᨴᩦᨷᩴ, ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨿᩣ ᨴᩦᨷᩮᨶᩣ"ᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦᨲᩥ? ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᨷᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᨴᩦᨷᩮ ᩋᨷ᩠ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨶᨲᩮᩣ᪨ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩉᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᨿᩮᩅ ᨷᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨶ ᨴᩦᨷᩮ᪨ ᨿᨳᩣ ᨷᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨷᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶᩣᨾᨠᩮ ᨣᩉᨷᨲᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨿᩮᨶᩣᨷᩥ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ "ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨣᩉᨷᨲᩥ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᩮᨶᩣ ᨿᩣᨶᩈ"ᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ᪨ ᨿᨳᩣ ᨧ ᨹᩩᩔᨷᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨹᩩᩔᨶᩣᨾᨠᩮ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣᨷᩥ ᨹᩩᩔᨲᩥᩔᩮᩣᨷᩥ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ –

"ᨷᨠᩣᩅᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᩋᩣᨴᩣᨿ, ᨿᨾ᩠ᩉᩥ ᩅᩮᨴᩮᩁᩣᩅᨲᩥ ᨹᩩᩔᩮᩣ;

ກຸສາວຕີ ກຸສຣາຊາ, ອຄມາສິ ມຫນ຺ຕເລີ;

ກຸເສາ ຍຖາ ຣຸກ຺ກຫິເຕາ, ຫຕ຺ວເມວາຕຸກ຺ຕຕີ”ຕິ

ອາຫໍສຸ, ຕທາ ກາກສທ຺ທາປິ ວາຍເສ, ເອວໍ ນາມເກ ດາເສປິ ປວຕ຺ຕຕິ “ກາເກາ ຣວຕິ, ກາເກາ ນາມ ດາເສາ ສທ຺ເທຍາຊນາຕິ ຄຈ຺ຉຕີ”ຕິອາຫໍສຸ. ຊມ຺ພຸທ຺ເທ ປນ ຄຫປຕິມນາຫໍສຸ ວິຕ຺ຕ ກຸສ ກາກສທ຺ທາ ວິມ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວເສນ ຫໍປຍ຺ຍ ນ ປວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ມາ ຍຖາວຸຕ຺ຕາເມວ ນເຍາ ມນສິກາຣໂຍເຍາ.

ຍຖາ ປເນຕ຺ຖ “ລງ຺ຄີເປີ”ຕິ ສທ຺ທສ຺ສ ນາມິກປທມາລີ ສມາສວເສນ ພ຺ຍາສວເສນ ຈ ເຍາຊິຕາ, ເອວໍ “ພຸທ຺ທວິເທຫີເປີ, ອປເຣກາຍານຫີເປີ, ໂຕ຺ຕເຣກຸຣຸຫີເປີ, ອສ຺ສຍຸຊກ຺ຂຕ຺ຕໍ, ວິທ຺ຣມາເສາ, ເວສ຺ສຕ຺ຕເຣຣາຊາ, ເສຕວຕ຺ໂຕ, ຊິຕ຺ຕເຣທາ”ຕິອາຫີນມ຺ປິ ນາມິກປທມາລີ ສມາສວເສນ ພ຺ຍາສວເສນ ຈ ເຍາເຊຕພ຺ພາ. ພຸທ຺ທວິເທຫາຊິສທ຺ເທຫິ ພຸທ຺ທວິເທຫີປີຊີນໍ ຄທນຕ຺ຕາ ເວຊິຕພ຺ພໍ. “ຊິຕ຺ຕເຣທາ”ຕິອາຊີນໍ ສມາສຄຕປທານໍ ປເຍາເຊເນ ສຕິ ພ຺ຍາສວເສນ ວິສຸໍ ຄຕ຺ຕ຺ພາຕາ ຈ ເວຊິຕພ຺ພາ. ຕທາ ຫິ ພ຺ຍາສວເສນ “ຊິເຕ຺ພາ ເຣທາ”ຕິອາຊິນາ ຊ຺ຍົນ຺ ຊ຺ຍົນ຺ ປທານໍ ສມານາທິກຣນວເສນ ປເຊ຺ຊກວິກຕ຺ຕິຍຸຕ຺ຕຄາເນ ສຕິ ຄາຖາສຸ ຊຸຕ຺ຕິປິລຕສຸຣຸຊ຺ຊາເຣຫຸເຣຫາ ກວຕິ. ເສາ ຈ ສາສນາຕຸກຸເລາ ຫິ ອຍໍ ນເຍາ ວປິເຕາ. ຕທາ ຫິ ປິວເວເນ “ຊິເທ຺ພາ ເຣທາ ປິຕຸເຣຫຸ, ເວເທຫສ຺ສ ຍສສ຺ສິເນາ”ຕິອາຊິກາ ປິພ຺ພຸເລາ ພາຫຸ ຊິສ຺ສຕ຺ຕິ, ເອວໍ ລງ຺ຄີປິຊິສທ຺ທານໍ ວິເສສວຕ຺ຕາ ກວຕິ.

ພຸທາຕິ ເຕາລີສຕ຺ຕິອາຊີນໍ ວິເສສວຕ຺ຕາ ຊຸຊ຺ຊຕິ –

ເຕາລີ ສຕ຺ຕິ ວິກຕ຺ຕາ’ຍຸ, ທາຕຸເຍວ ປຊາປຕີ;

ດາມາ ດາມໍ ຕທາ ສທ຺ທາ, ສທ຺ທໍ ຕຊໍ ຕຊີ ຕເຊີ.

ພ຺ຍຍ຺ຍາຕິ ພ຺ຍຍ຺ຍາເນາ ອເຕ຺ວາ, ອຕ຺ວມກ຺ກຣມກ຺ກເຣາ;

ອຊ຺ຊິ ອຊ຺ຊເທາ ເວເວ, ຕທາ ມທ຺ວກາເຣທາ.

ວເທາ ວທີຕິ ວາທີຕີ, ສມຣູປີ ສຣູປເຕາ;

ຊິຕ຺ຕິລິງ຺ຄາຕິ ສມກ຺ຂາຕ຺ຕິ, ຍຖາສມກ຺ຂວມຊ຺ຊິເສ.

ឯតេសុ ហិ ទោណិសទ្ទស្ស តាវ “ទោណិ រាជកុមារោ”តិ ច, “អរិយសាវកោ ‘ទោណី’តិ វុច្ចតិ, តស្ស ទោណិស្ស អគ្គោតិ ទោណគ្គោ”តិ ច ឯវំ បុគ្គលវចនស្ស “ទោណិ, ទោណី, ទោណយោ។ ទោណិំ, ទោណី, ទោណយោ។ ទោណិនា”តិ បុល្លិង្គេ អគ្គិនយេន នាមិកបទមាលា ភវតិ។

រុក្ខបក្ខិនិដ្ឋានសព្វញ្ញុតញ្ញាណវចនស្ស បន “ទោណិ, ទោណី, ទោណិយោ។ ទោណិំ, ទោណី, ទោណិយោ។ ទោណិយា”តិ ឥត្ថិលិង្គេ រត្តិនយេន នាមិកបទមាលា ភវតិ។

កេចិ បន “រុក្ខវចនោ ទោណិសទ្ទោ បុល្លិង្គោ”តិ វទន្តិ, តំ អាគមេន វិរុទ្ធំ វិយ ទិស្សនតោ វិចារេតព្វំ។ ន ហិ អាគមេ រុក្ខវចនស្ស ទោណិសទ្ទស្ស បុល្លិង្គភាវោ ទិស្សតិ, បុគ្គលវចនស្ស បន ទិស្សតិ។ យទិ ច “សារេលិ ឆវោ ពជីរោ”តិអាទីនំ វិយ រុក្ខវចនស្ស ទោណិសទ្ទស្ស បុល្លិង្គត្តំ សិយា, ឧប្ប បិប្ផលិ បិដលិសទ្ទាទីនំ រុក្ខវាចកត្តា បុល្លិង្គត្តំ សិយា, ន ចេវំ ឥមស្ស ច រុក្ខវាចកត្តេបិ បុល្លិង្គការតោ ឧបលព្ភតិ។ យទិ ហិ រុក្ខវចនោ ទោណិសទ្ទោ បុល្លិង្គោ, ឯវំ សន្តេ និដ្ឋានវចនោ សព្វញ្ញុតញ្ញាណវចនោ ច ទោណិសទ្ទោ នបុំសកលិង្គោ សិយា “និដ្ឋាន”ន្តិអាទិនា នបុំសកលិង្គវសេន និទ្ទិដ្ឋស្ស និដ្ឋានាទិនោ អត្ថស្ស វាចកតោ។

យេ ឯវំ វទន្តិ “រុក្ខវចនោ ទោណិសទ្ទោ បុល្លិង្គោ”តិ, តេ “ទោណិ វុច្ចតិ ចតូសុ បក្ខេសុ សាខំ, តំ ឯកតោ ភវតា បត្តោតិ រុក្ខោបិ ទោណិច្ចេវ វុច្ចតី”តិ វុត្តមត្ថំ ចេតសិ សន្និធាយ “ធញ្ញត្តិ ឯត្វាតិ ទោណី”តិ និដ្ឋានវចនេន “កិំ រុក្ខវចនោ ទោណិសទ្ទោ បុល្លិង្គោ ន ភវិស្សតី”តិ មញ្ញមានា វទន្តិ មញ្ញេ។ នេវំ ទដ្ឋព្វំ, ឯវញ្ហិ បន ទដ្ឋព្វំ, “ទោណិ វុច្ចតិ ចតូសុ បក្ខេសុ សាខំ, តំ ឯកតោ ភវតា បត្តោតិ រុក្ខោបិ ទោណិច្ចេវ វុច្ចតី”តិ វទន្តេហិ កេហិ នាមាលវចនំ ឥត្ថិលិង្គភូតំ ទោណីតិ នាមស្ស នាមំ បណ្ណត្តិអត្ថរូបរិកប្បនេតត្តំ បរិកប្បេត្វេន ធញ្ញត្តុង្គាទិភូតោ រុក្ខោ អាទេរាបេត្វា រុក្ខោ “ទោណី”តិ វុត្តោ, តស្មា ព្រាហ្មណេសុ ធាតុសុ និដ្ឋិតេន អាទរោ ន កាតព្វោ។ ន ហិ “ធញ្ញត្តិ ឯត្វាតិ ទោណី”តិ និដ្ឋានការណំ រុក្ខវចនស្ស ទោណិសទ្ទស្ស បុល្លិង្គត្តំ កាតុំ សក្កោតិ សក្កតសិទ្ធត្តា វោហារស្ស, តស្មា រុក្ខំ សមំ អទោណិម្បិ សមានំ ទោណិយា បដិលិខង្គាតត្តា សក្កតសិទ្ធេន “ទោណី”តិ ឥត្ថិលិង្គវោហារេន វោហរន្តិ សាសនិកា, ទោណិយា វា ការណត្តា ផលវោហារេន។ ឯតមត្ថំ វេទ ហិ សន្ធាយ “ទោណិ វុច្ចតិ ចតូសុ បក្ខេសុ សាខំ, តំ ឯកតោ ភវតា បត្តោតិ រុក្ខោបិ ទោណិច្ចេវ វុច្ចតី”តិ វុត្តន្តិ ទដ្ឋព្វំ, ឯវំ “ទោណី”តិ ឥត្ថិលិង្គវសេន រុក្ខនាមំ បវត្តតីតិ។ តេនាហ អាយស្មា សារិបុត្តោ ធម្មសេនាបតិ អនុធម្មចក្កវត្តី វោហារកុសលោ ឥត្ថិលិង្គវោហារេន “ព្យគ្ឃានំ ភវន្តានំ ទោណិយា មូលេ សហ សព្វញ្ញុតញ្ញាណប្បដិលាភា សន្តិកា បញ្ញត្តិ យទិទំ ព្យគ្ឃា”តិ។ អបិច តត្ថ តត្ថ “ទោណិយា សាខា”តិ ច, “ភេនដ្ឋេន មហាទោណិ, កស្ស សព្ពត្ថីតិ ច សា”តិ ច,

“ហត្ថេនា មុត្តមត្តា សា, អភិតិរនំ នភំ;

ឧគ្គន្ត្វាន តទា មុដ្ឋិ, លទ្ធាណ្ណា រុក្ខិយោ មុខា”តិ ច

ឧចយាគយោ ទុក្ខចាចកស្ស ទោនិសន្ទស្ស ច្ចត្តិលិក្ខការេច បយោកា និស្សត្តិ៍

អឆ ចា ទុក្ខចាចកោ ទោនិសន្ទោ ន្តិលិក្ខោ បុមិត្តិលិក្ខចេសេត៍ ពឆា ហិ សមត្តបិសាឌិកាឃំ ចិតឃស់ចណ្ណតាឃំ មហាទេឃ្យាកទេហស្ស បិឡូច្ចតឃចិទុតោ ញុទ្ធឈោសាចទិឃស្ស ឧចំ សទ្ធទេតា និស្សតិ “សក្ខិស្សមិ ត្វំ ពាព បិដលិបុត្តំ កត្វា មហាទោនិតា សន្តិ៍ អឃ្យំ សជ្ឈមិត្តទេត្តុទិ៍ អាទេតព្វ”ត្តិ ច, “សាបិ ទោ មហាទោនិសមាទុញ្ញហា តាចា បស្សតោ មហារាឌស្ស មហាសមុទ្ទពល៌ បក្ខូត្តា”តិ ច ពស្ស ទុក្ខចាចកស្ស ទោនិសន្ទស្ស “ញុជ្ឈាតិ ឧត្តាតិ ទោនិឌឹ”តិ គិច្ចាចតចេសេត “ទោនិ, ទោនិឹ, ទោនិឌយោ៍ ទោនិ៍, ទោនិឹ, ទោនិឌយោ៍ ទោនិឌិតា”តិអាឌិតា បឥមាលិ ទេចឌិពច្ចា៍ ទុក្ខចាចកទេស្សេច បត ពស្ស ឆាទេហ បចត្តិត្តិលិក្ខទេចាហាទេត សទេក្ខពសិទេន្តត ទុញ្ញហត្តុឌឹបទោត “ទោនិ, ទោនិឹ, ទោនិឌិយោ៍ ទោនិ៍, ទោនិឹ, ទោនិឌិយោ៍ ទោនិឌិយា”តិអាឌិតា បឥមាលិ ទេចឌិពច្ចា៍ ច្ចទេច្ចចំ –

បុក្កុលចាចកោ ទោនិ-សន្ទោ បុល្លិក្ខិកោ គទេច;

ឆាហាឌិចាចកោ ច្ចត្តិ-លិក្ខោយេច សិឃា សគា៍

ទោនិបិឥបចចទេតា, បុមិត្តិលិក្ខិកោ គទេច;

ឧចំ សត្តេបិ ឧពស្ស, ច្ចត្តិលិក្ខត្តមេច ព្វ;

ច្ចន្តិពច្ចពទ៍ ឃន្តុា, ឆមូសេតាបតីទិតា៍

សត្តិសទ្ធាឌឹតម្បិ តឃាទុសាទេត តាមិកបឥមាលិ ទយោឌពច្ចា៍ សត្តិសទ្ធោ ហិ សទសត្តិអាឌិចាចកោ បុល្លិក្ខោ, បឌិសត្តិឃាឌិចាចកោ ច្ចត្តិលិក្ខោ “សត្តិទេតា៍ សត្តិឃា”តិអាឌិគស្សតទេពា៍ ចិកត្តិសទ្ធោ ចិកឌតចាចកោ ច្ចត្តិលិក្ខោ , ស្យាឌិចាចកោ បុល្លិក្ខោ ទេចច ច្ចត្តិលិក្ខោ ច “ចិកត្តិស្ស៍ ចិកត្តិឃា”តិអាឌិគស្សតទេពា៍

អាឃុសទ្ធោ បត ឌឹចិពិត្រ្កិឃចាចកោយេច ហុត្វា បុត្តប៉ុំសកលិក្ខោ, “បុតទាឃុ ច ទេម លទ្ធោ, ឧចំ ឌាតាហិ មាទិសា”តិ “ឧត្តកំយេច ទេព អាឃុ, ចចតកាទេលិ គចិស្សតឹ”តិ ច គស្សតទេពា៍

ឆាតុសទ្ធោ សគាចាឌិចាចកោ ច្ចត្តិលិក្ខោ, កទេបចាឌិចាចកោ បុមិត្តិលិក្ខោ “ចក្ខុឆាតុឃា៍ កទេទាតិស្ស ឆាតុស្ស៍ ឆាតុយោ ឆាតុឃា”តិ គស្សតទេពា៍

បឌាបតិសទ្ទោ ឥេចចិរេសចាឆរេកា បុល្លិទ្ទោ, កលត្តឌិតយាតុន្ឋាចាឆរេកា ឡត្តិលិទ្ទោ “បឌាបតិស្ស ឥេចទាឌស្ស ឆឌក្កិ ក្ខុសេល្លាកេឃ្យាឆ”, “អត្តុតោ បឌាបតិយា សឌ្ឌិ យហាបឌាបតិយា”តិ ឆ ឥស្សតទោតា៉

ឥាយា ឥាយំ សទ្ទោ យាលតីឥាយាឌិកេឥគិត្តស្ស ឲកស្ស ចត្ថុស្ស ឃចាក្កយំ ឡត្តិតប៉ុសកលិទ្ទោ៉ តឆា ហិ “យាលតីឥាយា លេិលិញ្ញត្តលីលិ៉ យាលតីឥាយំ៉ សិស្តិញ៉ ឥាយំ កយេទហិ៉ ៩តភឥាយា៉ ៩តភឥាយ”ត្តិ ឆ ខ្ចិលិទ្ទការេច លេិកិកប្បយោកា ឌិស្សត្តិ ឞាសតាត្រក្សលិ៉

សទ្ទិ សទ្ទាសទ្ទោ បត គិត្តចត្ថុតំ ចាឆកា ឡត្តិតប៉ុសកលិទ្ទោ, សទ្ទាសទ្ទោ បសាឥលក្កូលចាឆរេកា ឡត្តិលិទ្ទោ, សទ្ទិសទ្ទោ យតាកគត្តចាឆរេកា តប៉ុសកលិទ្ទោ “សទ្ទា សទ្ទហតា៉ យឃយស្សុគា កោតយព្រាហ្មលា តាយ ឥាតាតិ ឥេយ សទ្ទាតិ កទោយា”តិ ឥស្សតទោតា៉ ឡយស្ថិ បត ឥាេត “សទ្ទោ បុទិសោ , សទ្ទា ឡត្តិ, សទ្ទិ កុល”ត្តិ ឡយាតិ ចាន្ចលិទ្ទត្តា សទ្ទហំ ត កន្សត្តិតិ ឥទ្ទញ្ញាតិ៉

តដំ តដី តេដាិតិយេ សទ្ទោ តីទេសញ្ញាទេត ឲកស្ថិយេចទេត្ត ឌីបុត្តប៉ុសកលិទ្ទោ៉

ញ្យញ្ញតសទ្ទោ ក្ខបសេចតលិទ្ទចាក្យាទេចលិកសទីទាចឃចចាឆរេកា តប៉ុសកលិទ្ទោ, អក្ខូទចាឆរេកា បុត្តប៉ុសកលិទ្ទោ៉ តព្រុបសេចទេត “ស្ថុបំ ចា ញ្យញ្ញតំ ចា”តិ តប៉ុសកតិទ្ទេសោ ឌិស្សតិ៉ តឆា លិទ្ទោ “ឡត្តិញ្យញ្ញតំ បុទិសញ្យញ្ញត”ត្តិ តប៉ុសកតិទ្ទេសោ៉ ចាក្យេ “បឥញ្យញ្ញតាតិ ឞាឆ្ចកំ ក្ខក្កហេត្ថា”តិ តប៉ុសកលិទ្ទតិទ្ទេសោ៉ អាទេចលិកេ “អសីតិ អត្យញ្ញតាតិ”តិ តប៉ុសកតិទ្ទេសោ៉ សទីទាចឃទេច “កិលេសាតំ អត្ អត្ ញ្យញ្ញតទោតា បិកដកាចកទលទោតា អត្យញ្ញត”ត្តិ ឲចំ តប៉ុសកតិទ្ទេសោ៉ ឲត្ថ ហិ អត្យញ្ញតំ តាយ ហត្ថបិឥសិតហសិតកឥិតចិលេិកិតាឌិកេឥា អាកាទោ៉ សោ ឲច “សទីទាចឃទោចា”តិ ចុត្តតីតិ៉ អក្ខូទេ “ញ្យញ្ញទោតា៉ ញ្យញ្ញត”ត្តិ ឆ បុត្តប៉ុសកតិទ្ទេសោ៉

អត្ថសទ្ទោ តិញ្ញាតចឆទោតា តប៉ុសកលិទ្ទោ, អតិឥេឃ្យឆតកាទលបយោឌតតិចញ្យាកិសទ្ទាតាឌិចឆទោតា បត បុល្លិទ្ទោ៉ តឆា ហិ កចាចត្ថុយិព្យ “អត្ថុត្ថុយីព្យតិ ឡយិស្សា បិញ្ញាយា អត្ថសំចល្លតាឃំ “អត្ថំ ចុត្តតិ តិញ្ញាត”ត្តិ តប៉ុសកលិទ្ទតិទ្ទេសេត អត្ថសទ្ទោ ចុទ្ទត្តា៉ ឡតិ អត្ថសទ្ទោ ខ្ចិលិទ្ទោ៉

អក្ខូទសទ្ទោ ឆ “សេយា បុទ្ទោ អក្ខូទោ អក្ខូទាតិ”តិ ឆ ឥស្សតទោតា៉ អបិឆ អក្ខូទសទ្ទោ តិញ្ញាតចឆទោតា តាយបណ្ណត្តិចឆទោតា ឆ សញ្ញឥាតប៉ុសកលិទ្ទោ កចតិ “បឥយន្តុតយក្ខូទំ, យហាឌតសយុទោតាតិ ទោលា ចាទេសន្ត ‘យហាសយុទោតា’ទេត្ថច បឆយំ អក្ខូទំ តិញ្ញាត្ត”ត្តិ ឲចយាឌីសុ៉ “អក្ខូទាឃ ឥេទេសតិ, អក្ខូទក្ខូទាឃ អាបត្តិ បិនិត្តិឃស្សា”តិ ឲត្ថ បត បុល្លិទ្ទោតិបិ តប៉ុសកលិទ្ទោតិបិ ចត្តទ្ទោ, ឡត្តិលិទ្ទោតិ បត ត ចត្តទ្ទោ៉ អឃត្យា“អសក្កតា ចស្ថុ ឆតន្ធាឃាឃ៉ ចិទយចាឃស្ថុទ្ទោ យយចតាឃា”តិអាឌីសុ “ឆតន្ធាឃាឃ, ចចតាឃា”តិ សទ្ទោ ចិឃ ចិកត្តិចិបល្លាសេត ចុទ្ទត្តា, ត លិទ្ទចិបល្លាសចសេតាតិ៉

អដ្ឋច ឃដ្ឋច ការចសង្ខា បត បុគ្គលិក្កា។ “អដ្ឋេចា ច ឃដ្ឋេចា ច។ អដ្ឋចឃដ្ឋចំ ការេចា ច តិចាទោ ច។ សហ អាចន្តិទោ ទុវេ, ការចំ ហោតិ ទេ តទា”តិ ច អាគតស្សតោ។

ចទោចទីសទ្ទា បត ឈេបៀឈីសទ្ទា ចិឃ បុយិត្តិលិក្កា, តត្ថ ចទីសទ្ទស្ស “ចទី, ចទី, ចទិយោ។ ចទិំ, ចទី, ចទិយោ។ ចទិយា”តិ តាយិកបទយាលិ យោទេតព្វា។ កេចិ “ក្វច្ចិទិតបយោគចិញ្ញត្តិសង្ខាតីសុ បទេសុ ចទសទ្ទស្សន្តោ ទ្រាការោ ហោតិ, តេត “ចទិក្វច្ចិត”ត្តិអាគីតិ ទុបិតិ ចិស្សត្ថិ”តិ ចទត្តិ, តំ ត កហេតព្វំ ចទសទ្ទតោ ចិសុំ ចទីសទ្ទស្ស ទស្សតោ។ អត្រិយាតិ បិញ្ញតោ ច អដ្ឋកចារតោ ច តិទស្សតបទាតិ។ “ចទី ចទីសក្ខារោ, ចទីសក្ខារោ ចទី, ចទិញ្ញា ចទីសក្ខារេ ច ធុបេត្វា អចេសេសា ត ទេច ចទី, ត ច ចទីសក្ខារោ។ កថិតោ ចទីកិ សតិយាកិតត្ថេ”តិ ព្លយាតិ បិញ្ញតោ តិទស្សតបទាតិ។ “ទោបតសក្ខាតា ចទី ឲច ចិញ្ញាត្តិ ចទីចិញ្ញាត្តិ, ចទិយា ទកទោ ចទីទកទោ”តិ ព្លយាតិ អដ្ឋកចារតោ តិទស្សតបទាតិ។ ព្លយិតា តទេឃត អញ្ញោសយ្យិ សទ្ទុបិសទ្ទុបទាតំ ឃចារសំ ក្ខិតិលិក្កតា ចទត្ថបេតព្វា។ ឲចំ អកិទេឃ្យកលិក្កេសុ សចិសេសតិ អកិទេឃ្យលិក្កាតិ ទេចិតព្វាតិ។

ព្លទាតិ កត្ថចិ ចាទ្ធលិក្កកុតាតំ អកិទេឃ្យលិក្កាតញ្ញា តក្កិកត្តលិក្កាតញ្ញា ឆយ្យាតិចទេសត តាយិកបទយាលិ ទុទ្ធតោ។ តទា ហិ –

ឆព្វេកា បុគ្គលា ចេវ, ឆព្វបុគ្គលតោបិ ច;

ឲកត្តឆព្វតោ ចេវ, តទេវេកត្តបុគ្គលា។

បទយាលិ សិឃុំ តាសុ, បទ្ធត្តាតិចទេសត ត្វា;

បទំ សយំ ចិសយញ្ញា, ឌព្វា សព្វសយយ្យិ ច។

កថំ? “យិច្ឆាតិវ្វី, យិច្ឆាសក្កបេយ្យា, យិច្ឆាចាចា, យិច្ឆាចារោចា, យិច្ឆាតិវ្វីកោ, យិច្ឆាសក្កបេយ្យ” ព្លទ្ធទោសំ តាយិកបទយាលិ ឲចំ ទេចិតព្វា។

“យិច្ឆាតិវ្វី, យិច្ឆាតិវ្វី, យិច្ឆាតិវ្វីយោ។ យិច្ឆាតិវ្វី, យិច្ឆាតិវ្វី, យិច្ឆាតិវ្វីយោ។ យិច្ឆាតិវ្វីយា”តិ ឲចំ ឆព្វតោ, “យិច្ឆាតិវ្វី, យិច្ឆាតិវ្វី, យិច្ឆាតិវ្វីកោ។ យិច្ឆាតិវ្វី, យិច្ឆាតិវ្វី, យិច្ឆាតិវ្វីកោ។ យិច្ឆាតិវ្វីកា”តិ ឲចំ បុគ្គលតោ, “យិច្ឆាសក្កបេយ្យា, យិច្ឆាសក្កបេយ្យា។ យិច្ឆាសក្កបេយ្យ”ត្តិ ឲចំ ឆព្វបុគ្គលតោ, “យិច្ឆាចាចា, យិច្ឆាចាចា, យិច្ឆាចាចាយោ។ យិច្ឆាចាចំ, យិច្ឆាចាចា យិច្ឆាចាចាយោ។ យិច្ឆាចាចាយ” ឲចំ ឲកត្តឆព្វតោ, “យិច្ឆាចារោចា, យិច្ឆាចាចា។ យិច្ឆាចាចំ, យិច្ឆាចារោច។ យិច្ឆាចារោចត” ឲចំ ឲកត្តបុគ្គលតោ, “យិច្ឆាតិវ្វីកោ។ យិច្ឆាតិវ្វីកា។ យិច្ឆាតិវ្វីក”ត្តិ ឲចយ្យិ ឲកត្តបុគ្គលតោ, “យិច្ឆាសក្កប្បី, យិច្ឆាសក្កប្បីកោ។ យិច្ឆាសក្កប្បី”ត្តិ ឲចយ្យិ ឲកត្តបុគ្គលតោ តាយិកបទយាលិ កចតិ។ បទ្ធត្តាបយោគចទតាតិចទេសត បត បទំ សតិសំ ចិសតិសំ សព្វថា សតិសយ្យិ ច កចតិ។ ឲស តយោ សយ្យាតិវ្វីសយ្យាសក្កបេយ្យាតីសុបិ។

អត្រែយ អាហច្ចការិតា បរេឃាកា – អចិន្តាកតស្ស កិក្លរេច អចិន្តុរុតោ យិន្ឋារិដ្ឋិ បរេហាតិ៍ យិន្ឋារិដ្ឋិស្ស យិន្ឋារបព្ពេហ្យា បរេហាតិ៍ យិន្ឋារបព្ពហ្យស្ស យិន្ឋាចាឆា បរេហាតិ៍ យិន្ឋាចាឆស្ស យិន្ឋាកយុរេត្តា បរេហាតិ៍ យិន្ឋាកយុត្តស្ស យិន្ឋាអាឌឹរេចា បរេហាតិ៍ យិន្ឋាអាឌឹចស្ស យិន្ឋាចាឃារេយា បរេហាតិ៍ យិន្ឋាចាឃាយស្ស យិន្ឋារតិ បរេហាតិ៍ យិន្ឋារតិស្ស យិន្ឋារយាឌិ បរេហាតីតិ៍ ចិន្តាកតស្ស កិក្លរេច ចិន្តុរុតោ រយុារិដ្ឋិ បរេហាតិ៍ រយុារិដ្ឋិស្ស រយុារបព្ពេហ្យា បរេហាតីតិ ចិត្តារេរា, ឲុចំ ពត្តូធិ ចាច្ចលិក្ខក្មុតាតំ អកិរេឆ្យលិក្ខាតញ្ចា តទ្ធិតត្តលិក្ខាតញ្ចា គាយិកបឥយាលិ របព្យរេឃាកា ពធិតា៍

ព្លឥាតិ រេតចាកិរេឆ្យលិក្ខស្ស កចិតព្តារក្ខស្ស ច អកិរេឆ្យលិក្ខាតំ រេរាត្តិ រុចត្តិ រក្ខាតញ្ចា ចាច្ចលិក្ខាកិរេឆ្យលិក្ខស្ស អត្តុតរក្ខស្ស ច ចាច្ចលិក្ខស្ស អក្មុតរក្ខស្សចាតិ ព្លរេយរំ កិត្តិ ចិរេររំ ពឆឃាយ, គាយិកបឥយាលញ្ចា យឆារេហំ រេឃារេជស្សាយ៍ ឲុរេតរុ ហិ កចិតព្តារក្ខោ ឲុកត្តកាចចាចរេកា គប៉ុរកលិក្ខោ ឲុកចចគរេត្តារេយច រេហាតិ៍ តតិឃត្តបរេឥហិ ឲុចំរក្ខ គរក្ខាឌឹហិ ច រេឃារេជតរេព្តា ច រេហាតិ៍ គាស្ស គាយិកបឥយាលិ លព្ភតិ, អត្រែយ ច បរេឃាកា “រក្ខយុកក្រេកគ កចិតព្តាំ, រេគា អាយិរកក្រេកគ, ព្លយិគា រេចារេគ កចិតព្តាំ, ព្លរេយហិ រេចារេហិ កចិតព្តាំ, ព្លយាឃ រេចារិឃា កចិតព្តាំ, ព្លយាហិ រេចារីហិ កចិតព្តាំ, អរេគគ ចិរេត្តគ កចិតព្តាំ, ព្លរេយហិ ចិរេត្តហិ កចិតព្តាំ, ឲុចំ កចិតព្តាំ, អព្តាឆា កចិតព្តា”ត្តិ៍ អត្រែតំ ចុច្ចតិ –

កចិតព្តាបឥំ គិច្ចំ, រព្តព្តាចរេរារេគ;

បឥរេយកចរេចា កាច-ចាចកញ្ចា គប៉ុរកិ៍

តតិឃត្តបរេឥរេហចំ-រក្ខាឌឹហិ ច ឌឹយតា;

រេឃារេជតព្តាំច រយុភាតិ, ព្លតិ ចិក្ខោ ចិកាចរេឃ៍

អឃំ “កចិតព្តា”ត្តិ បឥស្ស ចិរេររេរា៍

រេរាត្តិ កក្ខរេត្ត រេហាតុ ររេព្តា, រេរាត្តិ៍ កន្ឋតិ គ្យាយិរេតា៍ រេរាត្តិគាយិប្បរយុដ្ឋិរេតា៍ រុចត្តិ, រុចត្តិ៍, រុចត្តិគា, អឃំ ឆរាត្តិរក្ខាឌឹតំ ចិរេររេរា៍

អឃំ បគ “អត្តុតំ អក្មុត”ត្តិ ដ្ឋិត្នំ ចិរេររេរា៍ ក្មុរក្ខស្ស ព្ភុ, រំរេឃាកបរេរ បជិរេរឆត្តចតិ ឌ្លតិតិបិរេត ក្ខុបបរេឥ រតិ ឲុករេត្តគ ររស្សត្តយុបឃាតិ៍ កូរេតូ? “អក្មុតបុព្តាំ ក្មុត”ត្តិអាឌឹរូរេតូរុ៍ តឆាចិរេឆ អររេព្តាកបរេរ ររស្សត្តំ គ ក្ខុបឃាតិ៍ កូរេតូ? “អរច្ច”ត្តិអាឌឹរូរេតូរុ៍

តថា ហិ “អក្ខត”ន្តិ បទស្ស “អខតបុព្វា ខតា”ន្តិបិ អត្ថោ ភវតិ, “អក្ខតករណ”ន្តិបិ អត្ថោ ភវតិ។ “អខត”ន្តិ បទស្ស បន “អសច្ច”ន្តិបិ អត្ថោ ភវតិ, “អជាត”ន្តិបិ អត្ថោ ភវតិ។ តត្រ “អច្ឆរិយំ វត ភោ អក្ខតំ វត ភោ។ អច្ឆេរំ វត លោកស្មិំ, អក្ខតំ លោមហំសនំ” ឥច្ចេវមាទយោ “អខតបុព្វា ខតា”ន្តិ អត្ថេ បយោគា។

“ត្វំ មំ នាគេន អាលម្ប,

អហំ មណ្ឌូកឆាបិយា;

ហោតុ នោ អក្ខតំ តត្ថ,

អាសហស្សេហិ បញ្ចហី”តិ

ឥច្ចេវមាទយោ អក្ខតករណត្ថេ បយោគា។ ឯវំ រស្សវសេន, ទីឃវសេន បន និស្សំយោគេ “អខតំ អតច្ឆំ”ឥច្ចេវមាទយោ អសច្ចត្ថេ បយោគា, “អខតំ អជាតំ អសញ្ជាត”ន្តិ ឥច្ចេវមាទយោ អជាតត្ថេ បយោគា។ ភវន្តិ ចត្រ –

“អខតបុព្វា ខតា”ន្តិ, អត្ថស្មិំ អក្ខតន្តិទំ;

បទំ វិញ្ញូហិ វិញ្ញេយ្យំ, រស្សាការេន សណ្ឋិតំ។

អក្ខតករណត្ថេបិ, អក្ខតន្តិ បទំ តថា;

សណ្ឋិតំ រស្សាការេន, ឥតិ វិញ្ញូ វិភាវយេ។

អខតមិតិ ទីឃត្ត-វសេន គទិតំ បន;

បទំ សមណិកត្ថ-មសច្ចាជាតវាចកំ។

អក្ខតំ, អក្ខតានិ។ ចិត្តនយេន, អក្ខតោ, អក្ខតា។ អក្ខតំ, បុរិសនយេន, អក្ខតា, អក្ខតា, អក្ខតាយោ។ អក្ខតំ។ កញ្ញានយេន ញេយ្យំ។ ឯវំ ខតសទ្ទស្សបិ នាមិកបទមាលា វិធា គហេតព្វា។ អត្រ “អក្ខត”មិតិ បទំ វាច្ចលិង្គម្បិ ភវតិ អភិធេយ្យលិង្គម្បិ។ “អខត”មិតិ បទំ បន

ចាក្ខលិង្គ អគិឆេឃ្យលិង្គយ្យិ ចា សង្ខសន្ត្ថា ចិឃ កត្វចិៈ ត្តពិស្ស ឃធាទហំ អឃយ្យិ សប្បយោកោ តាយិកបឌយាលិ កធិតាៈ

ត្តឌាតិ អាកយិកាត់ កោរសល្លឌតតត្វំ បឌសយោឆាតចសេត តាយិកបឌយាលិ ចុង្ខពេ – ពុទ្ធោ ករចា, ពុទ្ធា ករចទេត្តាៈ ពុទ្ធំ ករចត្តិ, ពុទ្ធេ ករចទេត្តៈ ពុទ្ធេន ករចតា, សេសំ ចិត្វាទេពត្តាៈ អឃំ បឌយាលិ ឲកចចតឆហុចចតចសេត ទោឃ្យាៈ

ឌេចា តាចពិសាៈ ឌេចេ តាចពិសេៈ ឌេចេហិ តាចពិសេហិៈ សេសំ ចិត្វាទេពត្តាៈ ឆហុចចតចសេត ទោឃ្យា បឌយាលិៈ

សោ ករចា ឌាត់ បស្សំ អទហំ សព្វាសព្ទុទ្ធោ, តំ ករចត្តំ ឌាតត្តំ បស្សត្តំ អទហត្តំ សព្វាសព្ទុទ្ធំ, តេត ករចតា ឌាតតា បស្សតា អទហតា សព្វាសព្ទុទ្ធេត, តស្ស ករចទេតា ឌាតទេតា បស្សទេតា អទហទេតា សព្វាសព្ទុទ្ធស្សៈ សេសំ ចិត្វាទេពត្តាៈ ឲកចចតចសេត ទោឃ្យា បឌយាលិៈ

រាឌា ពុទ្ធោឌតោ, រាឌាត់ ពុទ្ធោឌត់, រញ្ញា ពុទ្ធោឌតេតៈ សេសំ ចិត្វាទេពត្តាៈ

រាឌា បស្សេតឌឹ កោរសលិ, រាឌាត់ បស្សេតឌិ កោរសលំ, រញ្ញា បស្សេតឌិតា កោរសលេតៈ សេសំ ចិត្វាទេពត្តាៈ

រាឌា យាកឆោ សេតិយោ ពិប្តិសាទោ, រាឌាត់ យាកឆំ សេតិយំ ពិប្តិសាទំ, រញ្ញា យាកឆេត សេតិយេត ពិប្តិសាទេតៈ សេសំ ចិត្វាទេពត្តាៈ

រាឌា យាកឆោ អឌាតសត្តុ ចេឌេហិបុត្តោ, រាឌាត់ យាកឆំ អឌាតសត្តុំ ចេឌេហិបុត្តំ, រញ្ញា យាកឆេត អឌាតសត្តុតា ចេឌេហិបុត្តេតៈ សេសំ ចិត្វាទេពត្តាៈ

យហាបឌាបតី កោតមី, យហាបឌាបតិ កោតមិ, យហាបឌាបតិយា កោតមិយាតិ បច្ចត្តត្តំ ចតូន្តាៈ យហាបឌាបតិយំ កោតមិយំ, គោតិ យហាបឌាបតិ កោតមិៈ

យក្តលិ កោរសាលេៈ យក្តលិ កោរសាលៈ យក្តលិតា កោរសាលេតៈ សេសំ ចិត្វាទេពត្តាៈ

សាទិបុត្តយោក្កល្លាត់ សាចកឃុកៈ សាទិបុត្តយោក្កល្លាត់ សាចកឃុកំ, សាទិបុត្តយោក្កល្លាតេត សាចកឃុកេត, សាទិបុត្តយោក្កល្លាតស្ស សាចកឃុកស្សៈ សេសំ ចិត្វាទេពត្តាៈ សត្តាបេតា បឌយាលិ ឲកចចតចសេត ទោឃ្យាៈ សាទិបុត្តយោក្កល្លាតា អក្កសាចកា, សាទិបុត្តយោក្កល្លាតេ អក្កសាចកេ, សាទិបុត្តយោក្កល្លាតេហិ អក្កសាចកេហិៈ សេសំ ចិត្វាទេពត្តាៈ ឆហុចចតចសេត ទោឃ្យាៈ ត្តទេតា អន្តោស្សុបិ ឲសេច តយោៈ

សោ ឥាសេរា, សា ឥារា៍ និ ឥារំ, ស ឥាសេរ៍ សេត ឥាសេរត៍ សេវំ ចិត្តាទេតព្ពា៍ សា តារី, សា តារីសោ៍ និ តារី, សា តារីសោ៍ សាឃ តារីឃា៍ សេវំ ចិត្តាទេតព្ពា៍ និ កយុំ, សាតិ កយុាតិ៍ សេត កសេយុត៍ និ ឋលំ, សាតិ ឋលិតិ៍ សេត ឋសេលត៍ សេវំ ចិត្តាទេតព្ពា៍

បឥយំ ឥសាតំ, បឥយំ ឥសាតំ, បឥសេយត ឥសាតេតត, បឥយស្ស ឥសាតស្ស៍ សេវំ ចិត្តាទេតព្ពា៍

ឥព្យុត្តី ឌិសា, ឥព្យុត្តិ ឌិសំ, ឥព្យុត្តិឃា ឌិសាឃ៍

ឆយុី កឆា, ឆយុិ កឆំ, ឆយុិឃា កឆាឃ, ឆយុិឃំ កឆាឃំ៍ ឲចំ អត្យុបុត្តី កឆា, ឲចទ្ទុបី កឆា៍ ព្ភយិតា តសេយត អសេញ្ញាស្សុបិ ផាសេតស្សុ បឥសយោឆាតចសេត លិង្គតោ ច អត្ថតោ ច ចឥតតោ ច អសេបក្ខិតព្ពា៍ បឥតោ ច តាតប្យុការា តាយិកបឥយាលិ សោយាឌេតព្ពា៍

ព្ភឥាតិ ឲកប្យុការាតំ សង្ខាតំ លិង្គអត្ថចសេត តាតត្ថំ សេចឌិតព្ពា៍ កថំ? ឃាឌិសោ, ឃាឌិសី, ឃាឌិសំ៍ តាឌិសោ, តាឌិសី, តាឌិសំ៍ ឲតាឌិសោ, ឲតាឌិសី, ឲតាឌិសំ៍ កីឌិសោ, កីឌិសី, កីឌិសំ៍ ត្វាឌិសោ, ត្វាឌិសី, ត្វាឌិសំ៍ ឲឌិសោ , ឲឌិសី, ឲឌិសំ៍ សឌិសោ, សឌិសី, សឌិសំ៍ កឥាឌិ បត “ឃាឌិសា តាឌិសា”តិ ឲចយាឌីតិ ព្ភត្តិលិង្គរូបិតិបិ កចត្តិ៍ តាយិកបឥយាលិ តេតំ បុរិស ព្ភត្តិ ចិត្តតសេយត សោយាឌេតព្ពា៍

ព្ភឥាតិ សយាសតក្ខិតបឥក្ខតាតំ អយយសង្ខាឌីតំ តាយិកបឥយាលិ ទុច្ចតេ – អយសោ, អយយា, អយយំ, អយសេយ៍ អយសេយត៍ សេវំ ចិត្តាទេតព្ពា៍

យឃ្យុសេកា, យឃ្យុកា៍ យឃ្យុកំ, យឃ្យុសេក៍ យឃ្យុសេកត៍ សេវំ ចិត្តាទេតព្ពា៍

អាយា, អាយា, អាយាសោ៍ អាយំ, អាយា, អាយាសោ៍ សេវំ ចិត្តាទេតព្ពា៍

តព្រ អយសោតិ តត្តិ តញ្ញាយយត្តំ ឌិឌ្ឌិយយត្តុស្សា ឲតស្សាតិ អយសោ, សេកា សោ, អសេហាសេឃចាតិ ចត្តំ ចដ្ឋតិ៍ អបិច សោយតញ្ញាបិ សឌិឌ្ឌីបិ “យយ ព្ភឥ”ត្តិ យយត្តំ ត កសេរាត្តិ, សេតបិ អយយាសេឃច៍ ឲត្ត ច “យត្យុស្សា តត្ត ឌាឃត្តិ, អយយា អបរិក្កហា”តិ ព្ភឥំ សាសតតោ តិឥស្សតំ៍ “អយសោ តិសេហក្ខាសេរា”តិ ព្ភឥំ បត សេលិកតោ តិឥស្សតំ៍ ព្ភត្តិលិង្គេ ចត្តសេព្ព “អយយា, អយយា, អយយាសោ”តិ បឥយាលិ៍ តប៉ុំសសេក ចត្តសេព្ព “អយយំ, អយយាតិ”តិ បឥយាលិ៍ តព្រ យឃ្យុសេកាតិ “ព្ភឥយុិ យឃិ្យាព្ភឥយុិ យឃ្យុត្តិ ចិប្យុលបតិតិ យឃ្យុសេកា, ឲសេកា បក្ខិចិសេសោ៍ ទុត្តសេញ្ញាតំ ឌាតសេក –

“សកុ្យសេណា យឃ្យុសេកា តាយ, កីរិសាត្យុឥរីចសេរា;

បក្ខ បិប្យុលិយាទុឃ្យុ‘យឃិ្យាយឃ្យុ’ត្តិ កត្ថតិ”តិ៍

វុត្តិលិង្គេ ចត្តេត្ត “មម្ហាកំ, មម្ហាកំ, មម្ហាកេហិ”តិ បទមាលិំ តត្រ អាយាតិ “អាយ អហំ តុម្ហាកំ ទាសី”តិ ឯត្ថ ទាសិកាយ បដិគាហកាតិ អាយាំ កេហទាសីំ វុត្តមេត្តំ គាថាវេទស្ស “យត្ថ ទាសេហា អាយគាមេ, ជិតេ តុល្លាតិ កដ្ឋំ”តិ ច, “អាយាយ ទាសាបិ ភវន្តិ វេទេក”តិ ច, តស្មា វុត្តានេតវេទត្ថ តិទស្សនបទាតិំ

វុទាតិ កតិ កតិបយ កតិមីសទ្ទានំ ជិនេសុសា វុច្ចតេ យថាវទំ តាមិកបទមាលិ ចំ តត្រ កតិមីសទ្ទស្ស តាមិកបទមាលិ ត លព្ភតិ “អជ្ជ កេត្ត កតិមី”តិ ឯវំ បុច្ឆាវសេន អាគតបត្តតោំ កតិ កតិបយសទ្ទានំ បន លព្ភតេវ, សា ច ពហុវចនិកាំ ជិស្តិន្តិមក្កុដិកាយំ បន កតិបយសទ្ទោ ឯកវចនិកោ វុត្តោំ កតិ បុរិសា តិដ្ឋន្តិ, កតិ បុរិសេ បស្សតិំ កតិ វុត្តិយោ, កតិ ក្យលិតិំ កតិ លោកស្មិំ សិទ្ធាតិ យត្ថ ជិត្តំ ត តិដ្ឋតិំ កតិ ក្យសលិំ កតិ ធាតុយោំ កតិ អាយតនានិំ កតិហិ លេន្តិហិ កតិហាយតនេហិ កតិហិ ធាតូហិ សង្គហិតាំ កតិនំ វេមានេតិ, កតិនំ បរិវុដ្ឋាំ កតិបយា បុរិសា, កតិបយា វុត្តិយោ, កតិបយានិ ជិត្តានិំ វុមា បន តាមិកបទមាលិំ

កតិំ កតិហិ, កតិនំ កតិនំ កតិសុំ

កតិបយាំ កតិបយេហិ, កតិបយេនំ កតិបយានំ កតិបយេសុំ កតិបយាយោំ កតិបយាហិ, កតិបយានំ កតិបយានំ កតិបយាសុំ កតិបយានិំ កតិបយេំ កតិបយេហិ, កតិបយេនំ កតិបយានំ កតិបយេសូតិំ សព្ពានេតា សត្តតិំ ជិនត្តិនំ ធវេន ទោឃ្យា, សមាសជិន្និមិត្តំ កតិកតិបយសទ្ទា ពហុវចនតវសេនេវ យោជេតព្ពាំ “កតិសង្ខាតិកោ កិព្ហុ, ឧព្ភតិណ្ណាតិ វុច្ចតិំ កតិបយឌតកត”ន្តិអាទីសុ ហិ “កតិ កិត្តកា សង្ខា កតិសង្ខា”តិអាទិនា សព្ពទា ពហុវចនសមាសោ ឥដ្ឋព្ពោំ

វុទាតិ ទ្វេហិសទ្ទានំ តាមិកបទមាលិ វុច្ចតេ – វុទ ទ្វេហិសទ្ទា តាម ទេវចាបតកសទ្ទាទយោំ ទេវចាបតកោ, ទេវចាបតកាំ ទេវចាបតកំ ទេវចាបតេ, ទេវចាបតាំ ទេវចាបតំ ឃំចាបតកំ, ឃំចាបតកានិំ សេសំ សព្ពត្ថ ជិត្តាទេតព្ពំ តត្រ ទេវចាបតកោតិ “ចស្សា ហោតិ ទេចតា ហោតី”តិអាទិនា វុត្តា ចស្សាទយោ ជិម សទ្ទបតោ អចត្វា “ទេវ ចា បត តស្មិំ សមយេ អវេត្តាបិ អត្ថិ បដិច្ចសមុប្បត្តា អទ្វបិតោ ឥមេ”តិ ឯវំ “ទេវចាបតា”តិ បទេន វុត្តា ទេវចាបតកោ, ឯវំ “ទេវចាបតេ”តិ ឯត្តាបិំ តថា “ឃំ ចា បតេត្តាមបិ អត្ថិ ទ្វេ”ន្តិ ឯវំ “ឃំចាបតា”តិ បទេន វុត្តំ ឃំចាបតកំ ឯស តយោ យថាវទំ យស្សំ យត្តកត្ថិអាទីសុបិ នេតព្ពោំ

ឯត្ថ សិយា – តត្ថ ច កេ បតសទ្ទោ និបាតោ, និបាតាតត្ថោ អព្យយការចា សិទ្ធោ តីសុ លិង្គេសុ សព្ពវិភត្តិចនេសុ ច ចយាកាចតោ, សោ កស្មា “ទេវចាបតា”តិ ឧពាទេត្តា គាតោតិ? សច្ចំ បតសទ្ទោ និបាតោ, សោ ច ខោ “ទេវ ចា បត តស្មិំ សមយេ”តិ ចា, “ឃំ ចា បតត្តាមបី”តិ ចា, “ព្រាហ្មណា បតា”តិ ចា ឯវមាទីសុ និបាតោ, “ទេវចាបតកោ”តិ ចា, “ទេវចាបតកោ”តិ ចា ឯវមាទីសុ និបាតោ តាម ត ហោតិំ អត្ថការណមត្តទេវ, តស្មា ព្រាជិនេសុ បតសទ្ទសហិតា បទយោគា ទ្វេហិសទ្ទាតិ គហេតព្ពាំ យទេវំ កស្មា តិព្ពានតមុទាហដន្តិ? អត្ថស្ស បិកដីករណត្ថំ

តយោធម្មជាតកំ។ តយោធម្មជាតកំ។ តយោធម្មជាតកេន។ តយោធម្មជាតកស្ស។ តយោធម្មជាតកា, តយោធម្មជាតកម្ហា។ សេសំ ចិត្តានេតព្ពា។

តយោសង្ខារា។ តយោសង្ខារេ។ តយោសង្ខារេហិ, តយោសង្ខារេភិ។ តយោសង្ខារានំ។ សេសំ ចិត្តានេតព្ពា។

ចត្តារិបុរិសយុគោ សង្ឃោ។ ចត្តារិបុរិសយុគំ សង្ឃំ។ ចត្តារិបុរិសយុគេន សង្ឃេន។ ចត្តារិបុរិសយុគស្ស សង្ឃស្ស។ សេសំ ចិត្តានេតព្ពា។

សតោការី, សតោការី, សតោការិនោ។ សតោការឹ, សតោការី, សតោការិនោ។ សតោការិនា, សតោការីហិ, សតោការីភិ។ សតោការិស្ស។ សេសំ ចិត្តានេតព្ពា។ ឯត្ថ សតោការីតិ សតីតិ សតោ, សតោ ឯវ ហុត្វា ករណសីលោតិ សតោការី។

អបរេសម្បិ រូឡ្ហីសទ្ទានំ នាមិកបទមាលា វុច្ចតេ សទ្ធិំ អត្ថវិភាវនាយ។ អង្គា។ អង្គេ។ អង្គេហិ, អង្គេភិ។ អង្គានំ។ អង្គេហិ, អង្គេភិ។ អង្គានំ។ អង្គេសុ។ ភោន្តោ អង្គា។

អង្គា ជនបទោ។ អង្គេ ជនបទំ។ អង្គេហិ, អង្គេភិ ជនបទេន។ អង្គានំ ជនបទស្ស។ អង្គេហិ, អង្គេភិ ជនបទម្ហា។ អង្គានំ ជនបទស្ស។ អង្គេសុ ជនបទេ។ ភោន្តោ អង្គា ជនបទ។ ឯវំ មគធកោសលាទីនម្បិ យោជេតព្ពា។

ឥត្ថិលិង្គេ កាសី, កាសិយោ, កាសី, កាសិយោ។ កាសីហិ, កាសីភិ។ កាសីនំ។ កាសីហិ, កាសីភិ។ កាសីនំ។ កាសីសុ។ ភោតិយោ កាសិយោ។ អត្រាយមត្ថវិភាវនា – កាសី, កាសិយោ ជនបទោ។ កាសី, កាសិយោ ជនបទំ។ កាសីហិ, កាសីភិ ជនបទេន។ កាសីនំ ជនបទស្ស។ កាសីហិ, កាសីភិ ជនបទម្ហា។ កាសីនំ ជនបទស្ស។ កាសីសុ ជនបទេ។ ភោតិយោ កាសិយោ ជនបទ។ ឯវំ អវត្ថិវេតិ វន្ទី ពុទ្ធវេសម្បិ បទានិ យោជេតព្ពានិ។ តេនាហុ អដ្ឋកថាចរិយា “កុរូសុ ជនបទេ”តិ។ ឯវំ អង្គាទីនិ អត្ថស្ស ឯកត្តេបិ ជនបទនាមត្តា រូឡ្ហីវសេន ពហុវចនានេវ ភវន្តិ។ យថា ហិ តត្ថ តត្ថ “អង្គេសុ វិហរតិ។ មគធេសុ ចារិកំ ចរមានោ”តិអាទីសុ, “អង្គានំ មគធានំ កាសីនំ កោសលាន”ន្តិអាទីសុ ច ពហុវចនប្បយោគោ ទិស្សន្តិ។ ឯវំ រូឡ្ហីសទ្ទានំ នាមិកបទមាលា ភវន្តិ។

ពុទ្ធាទិ អបរាបិ ពុទ្ធោ សចិសេសតរា សទ្ទភេទេ សមុទាហដិន្ធសកការិកា បរេសំ សុខុមញាណាវហា នាមិកបទមាលាយោ កថយាម សោតូនំ អត្ថញាណុប្បាទកប្បហោណា បរមកោសល្លសម្បាទកត្តា។ តា ច ឯតា “សព្ពញ្ញូ បដិជានាមិ។ កស្សកោ បដិជានាមិ។ រូបិយកោ បដិជានាមិ។ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស តេ បដិជានតោ ឥមេ ធម្មា អនភិសម្ពុទ្ធា”តិអាទយោ បាឡិប្បទេសេ និស្សាយេវ។ តត្ថ សព្ពញ្ញូបដិជានាមីតិ “ត្វំ ‘អហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ’តិ បដិជានាសី”តិ ពុត្តិសង្ខេបេន អត្ថោ គហេតព្ពោ។ ឯស នយោ “កស្សកោ បដិជានាសី”តិអាទីសុបិ។ “សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស តេ បដិជានតោ”តិ ឯត្ថ បន “អហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ”តិ បដិជានន្តស្ស តវាតិ ឯវំ ពុត្តិសង្ខេបយោជនាវសេន អត្ថោ

សទ្ធសន្ធិចេតសា តេនេវ អញ្ញោ អត្តបដិចោទនោ ច ភវតិ។ “ខីណាសវស្ស តេ បដិជានតោ”តិអាទីសុបិ វុត្តនយេន អត្ថោ។ អដ្ឋកថាយំ បន សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស តេ បដិជានតោតិ “អហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, សព្វេ ធម្មា មយា អភិសម្ពុទ្ធា”តិ ឯវំ បដិជានតោ តវាតិ ឥមា អនេត្វា ធុរេត្វា, សោបិ មនាគស្សិតោ អនេត្វាមេន ឯវំបការំ ញត្វា បណ្ឌិតជាតិកេន កុលបុត្តេន អវេក្ខិត្វា ចុទ្ទនា “អហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ’តិ ត្វំ បដិជានាសី”តិ ឯតស្មិំ អត្ថេ សកិរិយាបទា អយំ បទយោជនា វេទិតព្វា –

សម្មាសម្ពុទ្ធោ ត្វំ បដិជានំ តិដ្ឋសិ។ សម្មាសម្ពុទ្ធំ តំ បដិជានន្តំ បស្សាមិ។ សម្មាសម្ពុទ្ធេន តេ បដិជានតា ធម្មោ ទេសិតោ។ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស តេ បដិជានតោ ជីវិតំ។ សម្មាសម្ពុទ្ធស្មា តយា បដិជានតា អបេតិ។ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស តេ បដិជានតោ ធម្មោ។ សម្មាសម្ពុទ្ធស្មិំ តយិ បដិជានន្តេ បតិដ្ឋិតន្តិ។ តថា “ខីណាសវោ ត្វំ បដិជានាសី”តិអាទីនំបិ វិត្ថារេតព្វំ។

ឥទ្ធិយា ភិក្ខុ ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ, ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោតិ។ ឥទ្ធិមន្តោ ភិក្ខូ ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោន្តិ, ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោន្តីតិ ឥមស្មិំ បក្ខេ អយម្បិ សកិរិយាបទា បទយោជនា វេទិតព្វា –

ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោន្តោ ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោន្តោ ភិក្ខុ តិដ្ឋតិ, ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោន្តា ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោន្តា ភិក្ខូ តិដ្ឋន្តិ។ ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោន្តំ ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោន្តំ ភិក្ខុំ បស្សតិ, ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោន្តេ ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោន្តេ ភិក្ខូ បស្សតិ។ ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោន្តេន ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោន្តេន ភិក្ខុនា ធម្មោ ទេសិតោ, ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោន្តេហិ ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោន្តេហិ ភិក្ខូហិ ធម្មោ ទេសិតោ។ ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោន្តស្ស ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោន្តស្ស ភិក្ខុនោ ជីវិតំ។ សេសំ វិត្ថារេតព្វំ។ កោ ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោន្តោ ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោន្តោ ភិក្ខុ ត្វំ ធម្មំ ទេសេសិ, កោ ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោន្តា ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោន្តា តុម្ហេ ធម្មំ ទេសេថាតិ។ ឥមស្មិំ បនត្ថេ កេវដ្ឋសុត្តំ សាធកំ។ “ឥធ កេវដ្ឋ ភិក្ខុ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ។ ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ, ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោតិ, អាវិភាវំ...បេ... តមេនំ អញ្ញតរោ សទ្ធោ បសន្នោ បស្សតិ តំ ភិក្ខុំ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោន្តំ ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោន្តំ ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោន្ត”ន្តិ ឥទំ កេវដ្ឋសុត្តំ។

ឯកោឯកាយ មាតុគាមេន សទ្ធិំ រហោ និសជ្ជំ កប្បេន្តោ ភិក្ខុ ឯវំ វទតិ, ឯកោឯកាយ មាតុគាមេន សទ្ធិំ រហោ និសជ្ជំ កប្បេន្តា ភិក្ខូ ឯវំ វទន្តិ។ ឯកោឯកាយ មាតុគាមេន សទ្ធិំ រហោ និសជ្ជំ កប្បេន្តំ ភិក្ខុំ បស្សតិ, ឯកោឯកាយ មាតុគាមេន សទ្ធិំ រហោ និសជ្ជំ កប្បេន្តេ ភិក្ខូ បស្សតិ។ សព្វំ វិត្ថារេតព្វំ។ ឯត្ថ បន “ន ហេវ ឯកោឯកាយ, មាតុគាមេន សល្លបេ”តិអាទិកំ សិក្ខាបទំ សាធកំ។ ឯត្ថ ហិ ឯកោឯកាយាតិ ឥទំ អព្យយបទសទិសំ ទ្វីហិបទត្តិ គហេតព្វំ, អញ្ញមញ្ញន្តិ សទ្ទស្ស វិយ ច ឯកបទត្តុបាយនញ្ញាយស្ស វេទិតព្វំ។ ភិក្ខុ វិនា ទុតិយេន សយំ ឯកោ ហុត្វា ឯកាយ ឥត្ថិយា សទ្ធិន្តិ ឥមស្មិំ អត្ថេ “ឯកោឯកាយា”តិ ឥទំ បទំ ន ទ្វីហិបទត្តិ ទដ្ឋព្វំ។ ឯវំ សន្តេបិ ន “ឯកោ”តិ សទ្ទោ “ភិក្ខុ”តិ បទេន សមានាធិករណោ។ យទិ សមានាធិករណោ សិយា, “និសជ្ជំ កប្បេន្ត”ន្តិអាទិ ន វត្តព្វំ សិយា។ “ឯកាយា”តិ សទ្ទោបិ ន អជ្ឈាហរិតព្វេន “ឥត្ថិយា”តិ បទេន សមានាធិករណោ។ យទិ សមានាធិករណោ សិយា, “មាតុគាមេនា”តិ ន

ចត្តន្តាំ និឃា ចិរេសសាកាចរេតា ភ្ជិទ្វត្តកាចាបន្ចូតរេតា ច៉ កិព្ទា កិរេឃ្យា “យាត្យការេយតា”តិ ទុត្តត្តា “ខុរេកតា”តិ ចត្តន្តាំ និឃា, ខុកត្តូរេតា បត “ខុរេកាខុកាឃា”តិ ព្ទាត់ បត់ បុយិត្តិ៍សន្លាត់ អត្ត៍ អរេបក្លូតិ, ត សយាតាឌិកទលាបត់, តសូ្លា “រេច្ច ឌាតិបតរេឃា អន្តាាយន្តាា សល្លូរេបត្តិ៍”តិអាឌិសុ “អន្តាាយន្តាា”ត្តិ បគស្ស ចិឃ ច “ខុរេកាខុកាឃា”តិ ព្ទាយស្ស ខុកាបគត្តន្តា តិសន្ចូ កេបគ្យត្តស្ស កិក្លូរេតា ចិរេសសតត្តន្តា រេចឌិតន្តា៉ អឆ ចា ឃស្ស៍ តិសន្ចូក្រិឃាឃំ កិក្លូបិ ខុរេកាច រេហាតិ, ព្ទាត្តិ៍បិ ខុកាច៉ សា ក្រិឃា ទ្វុឡុហិចរេសត “ខុរេកាខុកាឃា”តិ ទុត្តតិ, តាឌិសាឃ ខុរេកាខុកាឃ តិសន្ចូក្រិឃាឃ កិក្លូ យាត្យការេយត សន្ធិត្តិបិ អរេត្ត៍ា ករេហតរេត្តា៉ ព្ទាយិតា តរេឃត អរេន្តាាសយ្សិ ទ្វុឡុហិសក្ខាត់ តាយិកបគយាលិ ឃឆាបរេឃាក់ ខុកចចតតាហុចចតចរេសត រេឃារេឌតន្តា៉ ព្ទារេច្ចត់ ចាច្ចាកិរេឆឃ្យលិក្ខាឌិត់ តាយិកបគយាលិ តាតប្យការេតា បកាសិតា៉

ទុយឆូទតទេសក្ខិតិតិ ព្ទាយំ,

បទុតទេយតិតំ ទុសិរេល ចទ៌;

ចិគុចិយតិតរេយាបហទ៌ ទចិ,

យតិក្យុយុគុបរេនាលិឌិតិសាបតិ៉

កតចិន្តាាឌតស្សាាស-សាសតស្សាាកិចុន្ធិឃា;

ឌិឃា តិតិយិយំ សាគុ, សាគុករេន្តាាច លក្លូរេឃ៉

ព្ទាតិ តចរេក្ក សាក្ខរេឆ បិឌកត្តូរេឃ ឡុប្យឆកតិសុ ចិន្តាាត់

រេកាសល្លត្ត៍ាឃ ករេត សក្ខិតិប្យការេលា

ចាច្ចាកិរេឆឃ្យលិក្ខាឌិបទិឌិបរេតា តាយិកបគយាលិចិការេកា

ខុកាគសរេយា បទិរេច្ឆរេគា៉

ឲត្តាចតា ក្នឆាតុយឃាភ៌ បុល្លិក្កាភ៌ ខ្ពត្តិលិក្កាភ៌ ភប៉ុសកលិក្កាភប្លា ភាយិកបទយាលិ ឃធារហ៌ លិង្គត្តេហិ សទ្ទត្តេហិ អត្តត្តេហិ ច សទ្ធិំ
ភាភប្យការទោ ទស្សិតា៍ សព្ពភាយាភិ ហិ ធរបត្តា ភឃទោ អញ្ញាភិ កាភិចិ ភាយាភិ អក្កហិតាភិ ភាយ ភត្តិ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪑᪗᪨ ᩈᨴ᩠ᨴᨠᩣᨿᨲ᩠ᨳᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᨠᩣᨿᨠᩣᨿᩥᨠᨸᨽᩮᨴᩣᩅᩃᩥ

ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨸᨴᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨿᩥ, ᩈᨴ᩠ᨴᨠᩣᨿᨬ᩠ᨧ ᨲᩔᩣᨿᩴ;

ᨠᩣᨿᨬ᩠ᨧ ᨿᩮᩣᨩᩥᨲᩴ ᨠᩣᨠᩣ-ᨠᩣᨿᨷᩮᩉᩮᨧ ᨧᩥᩈᩈᨲᩮᩣ᪨

ᨿᩣᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩣᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᩃᩥᨲᩥ ᨿᩣᨲᩥ ᨧ;

ᨷᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩣᨲᩥ ᨧᩥᩈᩮᩈᨠ, ᨸᨽᩣᨠᨲᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᨲᩮᩣ᪨

“ᩈᨴ᩠ᨴᩈᩣᨽᩣᩁᨱᨣᩣᨲᩥ, ᨠᩣᨿᩣᨲᩥ”ᩮᨧ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ;

ᩈᨴ᩠ᨴᨠᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨲ᩠ᨲᩏᩈᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨴᨲᩮᩣ᪨

ᨲᩮᩈᩩ ᨣᩣᨲᩥᨧᩥ ᩁᩪᨸᩮᩉᩥ, ᩈᩮᩈᩣᩈᩮᩉᩥ ᨧ ᨿᩩᨬ᩠ᨩᩁᩮ;

ᨣᩣᨲᩥᨧᩥ ᨸᨠ ᩈᩮᩉᨧ, ᩅᩮᨲᩈᩴ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨻᩩᨵᩮ᪨

ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨠ ᨸᨵᩮ ᩈᨴ᩠ᨴᨠᩣᨿᩥᨠᩴ;

ᨲᩅ᩠ᩅᩣᨲᩦᨲᩣᨽᩮᨿᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩣ, ᨣᩩᨱᨠᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᩁᩮ᪨

ᩈᨴ᩠ᨴᨠᩣᨿᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿ – ᩈᨴ᩠ᨴ ᨣᨲᩁ ᨣᨲᨿ ᨦ᩠ᨣᨠᨿ ᨻᨲᩁᩋᨬ᩠ᨬ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᨿ ᨸᩩᨻ᩠ᨻ ᨸᩁ ᩋᨸᩁ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱ ᨦ᩠ᨲᩁ ᩋᨽᩁᨿᨲ ᩅᨲ ᨻᨿ ᩋᨿᩩᨣᩥ ᩅᨣ ᨦ᩠ᨠ ᨴ᩠ᩅᩥ ᨧᨲᩩ ᨲᩩᨿ ᩋᨿ ᨷᨬ᩠ᨧᩣᨴᩮᨲᩣᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨧᩥᩈᩴ᪨

ᩅᩮᨲᩈᩩ ᩈᨴ᩠ᨴᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩈᨣᩃᩮᩅᩣ, ᩈᩮᩣ ᨧ ᩈᨴ᩠ᨴᩈᨴ᩠ᨴᩣᨶᨧᩮᩈᨠ ᨶᩮᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ᪨ ᨣᨲᩁ ᨣᨲᨿᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨠᩅᩣ᪨ ᨦ᩠ᨠᨿᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᩋᨧᨿᨧᩈᨿᩩᨽᩣᨿᨧᨶᨠᩣ᪨ ᨻᨲᩁᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸᨧᩥᨿᩮᩣᨣᩦᨧᨶᨠᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩋᨷᩥᨠᨲᩣᨸᩁᨧᨶᨠᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᨿᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩋᨶᩥᨿᨿᩅᩣ᪨ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣᨽᩮᨿᩣ ᨦ᩠ᨲᩁᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩣ ᨴᩥᩈᩣᨠᩣᩃᩣᨴᩥᨧᨧᩅᩣᨧᨶᨠᩣ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᩁᩣ ᨸᩁ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩅᩩᨲ᩠ᨲᩁᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨸᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩅ ᨿᨳᩣᩁᩉᩴ ᨣᩣᩃᨴᩮᩈᩣᨴᩥᨧᨧᨠᩣ,

ឥត្ថិលិង្គត្តេ និយាមិតត្តា, នបុំសកលិង្គត្តេ ធាតាទិចចតា; អហេវស្មាបិ ទេដ្ឋិយត្ថានេកា ចចត្ថាចនេតាវេយច, វេសា ច ពិលិង្គា

“អហោវា បេត្តា; អហវា អវលិ, អហវំ កាឌត”យិតិ, ឃំសទ្ទោ អតិឃយេត្ថោ; តំសទ្ទោ បទេយ្យាចនេតោ; ឧតសទ្ទោ សឃិបចនេតោ;

ទ្វាយសទ្ទោ អន្តត្ថសឃិបចនេតោ; អយុសទ្ទោ ទ្វវចនេតោ; កឹសទ្ទោ បុច្ឆនត្ថោ; ឧកសទ្ទោ សង្ខ្យាទិចនេតោ; ចុត្តត្ថា–

ឧកសទ្ទោ អញ្ញត្ថេសង្ខ្យាសហាយសង្ខ្យាឌីសុ ទិស្សតិ; តថា ហេស “សព្ពេតា អត្តា ច លេវិកោ ច, ទ្វាទេយច សត្ថ េយាឃយញ្ញត្តិ, ទ្វាេទ្ធត អកិចនត្តិ”តិអាទីសុ អញ្ញត្ថេ ទិស្សតិ; “ចេតោយា ឧកោកិកាច”ត្តិអាទីសុ សង្ខ្យេ; “ឧកោ ទ្វបកទ្ធោ”តិអាទីសុ អសហាយេ; “ឧកោច ទោ កិក្ខូច តណោ ច សយឃា ច ព្រហ្មចរិយចាសាយា”តិអាទីសុ សង្ខ្យាយត្តិ;

ឃេត្ថស សង្ខ្យាចនេតា, តេត្ថកចនតត្ថោច; ឧកសទ្ទោ ខ្ទិសទ្ទបរិយាយេយា; ខ្ទិតិចតុសទ្ទោ សង្ខ្យាចនតា, សព្ពកាលំ ពហុចនតត្ថោច;

តុយស្មទ្ទោ យេត កចតិ, តស្មិំ ចត្តព្ពចនតំ; អយស្មទ្ទោ អត្ថតិ ចត្តព្ពចនតំ;

ទ្វាទាតិ តេសំ នាមិកបទមាលំ កចឃាម –

សព្ពោ, សព្ពេ; សព្ពំ, សព្ពេ; សព្ពេន, សព្ពេហិ, សព្ពេភិ; សព្ពស្ស, សព្ពេសំ, សព្ពេសានំ; សព្ពស្មា, សព្ពម្ហា, សព្ពេហិ, សព្ពេភិ; សព្ពស្ស, សព្ពេសំ, សព្ពេសានំ; សព្ពស្មិំ, សព្ពម្ហិ, សព្ពេសុ; ហេ សព្ព, ហេ សព្ពេ;

តត្ថ “សព្ពោ ទ្វេតា, សព្ពេ ទ្វតា”តិអាទិនា, “សព្ពោ បុរិសោ, សព្ពេ បុរិសា”តិអាទិនា ច នយេន សព្ពាទិ បុល្លិង្គនយេហិ សទ្ធិំ

យោជេតព្ពានិ; ឃានិ បន ឃយកយហាទេទេន បុគ្គលំសកមិសយេ សព្ព កតន កតយាឌីនំ អញ្ញានិបិ ទ្វបានិ ចុត្តានិ; តំ យថា?

“សព្ពា” ទ្វាច្ចាទិកំ ទ្វបំ, តិស្សេក្កា កុយុកោ បន;

“សព្ពេ” ទ្វាច្ចាទិកំ ទ្វបំ, ឃយេកាត បកាសិតំ;

តេត្ថោ ខ្លបបរិក្ខិត្តា, យុត្តិ កាលាត្តា េយាកិតោ;

សព្ពតាយិកទ្វបនិ្ញា ចិចិធំ ទ្ធព្ពធំ ឃេតោ;

សព្ពា, សព្ពា, សព្ពាយោ; សព្ពំ, សព្ពា, សព្ពាយោ; សព្ពាយ, សព្ពាហិ, សព្ពាភិ; សព្ពាយ, សព្ពស្សា, សព្ពាសំ; សព្ពាយ, សព្ពស្សា, សព្ពាហិ, សព្ពាភិ; សព្ពាយ, សព្ពស្សា, សព្ពាសំ, សព្ពាសានំ; សព្ពស្សំ, សព្ពាសុ; ភោតិ សព្ពេ, ភោតិយោ សព្ពា, សព្ពាយោ;

ອິຕ຺ຖິລິງ຺ຄເຕ຺ຕ ນາມິກປທມາລາ.

ເອຕ຺ຖ “ສພ຺ພາ ນາວິກາ, ສພ຺ພາ ນາວິກາເຍາ”ຕິ, “ສພ຺ພາ ກຎ຺ຎາ, ສພ຺ພາ ກຎ຺ຎາເຍາ”ຕິ ຈ ອາທິນາ ອິຕ຺ຖິລິງ຺ຄສພ຺ພນາມານິ ສເພ຺ພຫິ ອິຕ຺ຖິລິເງ຺ຄຫິ ສທ຺ຘິໍ ເຍາເຊຕພ຺ພານິ. ເອຕ຺ຖ ຈ “ສພ຺ພສ຺ສາ”ຕິ ປທໍ ຕຕິຍາຈຕຸຕ຺ຖີປຎ຺ຈມີຉຏ຺ຐີສຕ຺ຕມີວເສນ ປຎ຺ຈຘາ ຐິຕນ຺ຕິ “ຕສ຺ສາ ກຸມາຣິກາຍ ສທ຺ຘິ”ນ຺ຕິ ກຣຓປ຺ປເຍາຄາທິກສ຺ສຖເຕາ. ສພ຺ພສ຺ສາ ກຎ຺ຎາຍ ກຕໍ. ສພ຺ພສ຺ສາ ກຎ຺ຎາຍ ເທຕິ. ອຍໍ ກຎ຺ຎາ ສພ຺ພສ຺ສາ ກຎ຺ຎາຍ ຫີນາ ວິຣູປີ. ອຍໍ ກຎ຺ຎາ ສພ຺ພສ຺ສາ ກຎ຺ຎາຍ ອຸຕ຺ຕມາ ອຠິຣູປີ. ສພ຺ພສ຺ສາ ກຎ຺ຎາຍ ອເປຕິ, ສພ຺ພສ຺ສາ ກຎ຺ຎາຍ ຘນໍ. ສພ຺ພສ຺ສາ ກຎ຺ຎາຍ ປຕິຏ຺ຐິຕໍ.

ສພ຺ພໍ, ສພ຺ພານິ. ສພ຺ພໍ, ສພ຺ພານິ. ສເພ຺ພນ, ສເພ຺ພຫິ, ສເພ຺ພຠິ. ສພ຺ພສ຺ສ, ສເພ຺ພສໍ, ສເພ຺ພສານໍ. ສພ຺ພສ຺ມາ, ສພ຺ພມ຺ຫາ, ສເພ຺ພຫິ, ສເພ຺ພຠິ. ສພ຺ພສ຺ສ, ສເພ຺ພສໍ, ສເພ຺ພສານໍ. ສພ຺ພສ຺ມິໍ, ສພ຺ພມ຺ຫິ, ສເພ຺ພສຸ. ເຠາ ສພ຺ພ, ຠວນ຺ເຕາ ສພ຺ພານິ. ນປຸໍສກລິງ຺ຄເຕ຺ຕ ນາມິກປທມາລາ.

ເອຕ຺ຖ “ສພ຺ພໍ ຣູປໍ, ສພ຺ພານິ ຣູປານິ. ສພ຺ພໍ ຈິຕ຺ຕໍ, ສພ຺ພານິ ຈິຕ຺ຕານີ”ຕິ ຈ ອາທິນາ ນປຸໍສກລິງ຺ຄສພ຺ພນາມານິ ສເພ຺ພຫິ ນປຸໍສກລິເງ຺ຄຫິ ສທ຺ຘິໍ ເຍາເຊຕພ຺ພານິ. ເອວໍ ສພ຺ພສທ຺ທສ຺ສ ລິງ຺ຄຕ຺ຕຍວເສນ ປທມາລາ ກຕາ.

ອິທານິສ຺ສ ປຣປເທນ ສທ຺ຘິໍ ສມາເສາ ເຍາເຊຕພ຺ເພາ “ສພ຺ພສາຘາຣເຓາ ສພ຺ພເວຣີ”ຕິ. ຕຕ຺ຖ ສເພ຺ພສໍ ສາຘາຣເຓາ ສພ຺ພສາຘາຣເຓາ. ສເພ຺ພສໍ ເວຣີ, ສເພ຺ພ ວາ ເວຣິເນາ ຍສ຺ສ ເສາຍໍ ສພ຺ພເວຣີຕິ ສມາສວິຄ຺ຄເຫາ. ຍຖາ ປນ ສພ຺ພສທ຺ທສ຺ສ ປທມາລາ ລິງ຺ຄຕ຺ຕຍວເສນ ເຍາຊິຕາ, ເອວໍ ກຕຣສທ຺ທາທີນມ຺ປິ ອຎ຺ຎສທ຺ທປຣິຍນ຺ຕານໍ ເຍາເຊຕພ຺ພາ.

ຕຕ຺ຣາຍໍ ອຸຠຍສທ຺ທວຊ຺ຊິເຕາ ປຸລ຺ລິງ຺ຄປທມາລາ –

ກຕເຣາ, ກຕເຣ. ກຕຣໍ…ເປ… ເຠາ ກຕຣ, ຠວນ຺ເຕາ ກຕເຣ. ກຕເມາ, ກຕເມ. ອິຕເຣາ, ອິຕເຣ. ອເຎ຺ຎາ, ອເຎ຺ຎ. ອຎ຺ຎຕເຣາ, ອຎ຺ຎຕເຣ. ອຎ຺ຎຕເມາ, ອຎ຺ຎຕເມ. ປຸເພ຺ພາ, ປຸເພ຺ພ. ປເຣາ, ປເຣ. ອປເຣາ, ອປເຣ. ທກ຺ຂິເຓາ, ທກ຺ຂິເຓ. ອຸຕ຺ຕເຣາ, ອຸຕ຺ຕເຣ. ອຘເຣາ, ອຘເຣ…ເປ… ເຠາ ອຘຣ, ຠວນ຺ເຕາ ອຘເຣຕິ.

ອຍໍ ປນ ອຸຠຍສທ຺ທສຫິເຕາ ນປຸໍສກລິງ຺ຄປທມາລາ –

ກຕຣໍ, ກຕຣານິ. ກຕຣໍ…ເປ… ເຠາ ກຕຣ, ຠວນ຺ເຕາ ກຕຣານິ. ກຕມໍ. ອຸຠຍໍ. ອິຕຣໍ. ອຎ຺ຎໍ. ອຎ຺ຎຕຣໍ. ອຎ຺ຎຕມໍ. ປຸພ຺ພໍ. ປຣໍ. ອປຣໍ. ທກ຺ຂິຓໍ. ອຸຕ຺ຕຣໍ. ອຘຣໍ, ອຘຣານິ. ອຘຣໍ…ເປ… ເຠາ ອຘຣ, ຠວນ຺ເຕາ ອຘຣານີຕິ.

ອິທານິ ປຸນ຺ນປຸໍສກລິງ຺ຄານໍ ປຣສທ຺ທາທີນໍ ຣູປນ຺ຕຣນິທ຺ເທເສາ ຍຸຊ຺ຊຕິ. ກຈ຺ຈາຍນປ຺ປກຣເຓ ຫິ “ປຸຣິສາ”ຕິ ວິຍ “ປຣາ”ຕິ ປຐມາພຫຸວຈນໍ ທິສ຺ສຕິ.

ឲចទ្ទុបេរិ តយោ អបរសព្ទកតរាទីសុ អញ្ញតរបរិយោសានេសុ តចសុ អប្បសិទ្ធោ, លក្ខយាតោ បុព្វទក្ខិណុត្តរាធរេសុ ចតុសុ លក្ខយ្យេ៉ តថា “បុរិសេ”តិ ចិយ បិឰព្ពអាទីសុ “បុរេព្វ”តិ សច្ចសព្ទេប “ព្តតរេ”តិ, កច្ចាយនេ ច “បរេ”តិ សព្វយឹឲកចចតំ ជិស្សតិ៉ ឲចទ្ទុបេរិ

តយោ សព្ទ អញ្ញសទ្ទេសុ អប្បសិទ្ធោ, លក្ខយាតោ កតរកតយាទីសុ សេសេសុ អធរបរិយោសានេសុ ក្ខាទសសុ លក្ខយ្យេ៉ តថា “បុរិសា”តិ

ចិយ សព្វា កតរា ព្តច្ចាទិ បច្ចាយឹឲកចចតតយោ បិឰព្ពអាទីសុ អប្បសិទ្ធោ៉ ឲចំ សេត្តបិ អយំ តយោ បុគប្បុតំ ក្ខបបរិក្ខិត្វា ឃុទេត្វា ទេច, កេហតទេត្វា៉

អយំ បត ក្ខកយសទ្ទសហិតោ ព្តត្តិលិក្ខបេឃ្យេលិ –

កតរា, កតរា, កតរាទេយា៉ កតរ៑…បេ… ទកាតិ កតរេ, ទកាតិទេយា កតរា, កតរាទេយា៉ កតយា៉ ក្ខកយា៉ ព្តតរា៉ អញ្ញតរា៉ អញ្ញតយា៉ បុព្វា៉ បរា៉ អបរា៉ ទក្ខិណា៉ ក្ខត្តរា៉ អធរា, អធរា, អធរាទេយា៉ អធរ៑…បេ… ទកាតិ អធរេ, ទកាតិទេយា អធរា, អធរាទេយាតិ៉

យស្មា បទេតទេសុ ព្តតរ អញ្ញ អញ្ញតរ អញ្ញតយាតំ បិឰព្ពយាទីសុ “ព្តតរិស្សា”តិអាទិទស្សតទេតា ទេកាចិ ទកទេធា ចត្វទេត្វា , តស្មា ចតុត្ថីឈដ្ឋីតំ ឲកចចតដ្ឋានេត “ព្តតរិស្សា, ព្តតរាយ, អញ្ញិស្សា, អញ្ញាយ៉ អញ្ញតរិស្សា, អញ្ញតរាយ, អញ្ញតយិស្សា, អញ្ញតយាយា”តិ ទេយាទេឌតព្វំ៉ តថា តតិយាបច្ចាយឹតទេយកចចតដ្ឋានេត “តស្សា ក្យាទិកាយ សទ្ធិំ៉ កស្សាហំ ទេកត ហាយាឹ”តិ កទលតិស្សក្កប្បទេយាកទស្សតទេតា សត្វយិយា បទេតកចចតដ្ឋានេត “ព្តតរិស្សា, ព្តតរិស្សំ, ព្តតរាយ, ព្តតរាយំ, អញ្ញិស្សា, អញ្ញិស្សំ, អញ្ញាយ, អញ្ញាយំ, អញ្ញតរិស្សា, អញ្ញតរិស្សំ, អញ្ញតរាយ, អញ្ញតរាយំ, អញ្ញតយិស្សា, អញ្ញតយិស្សំ, អញ្ញតយាយ, អញ្ញតយាយ”ន្តិ ទេយាទេឌតព្វំ “អញ្ញតទេរា កិក្ខុ អញ្ញតរិស្សា ព្តត្តិយា បដិពទ្ធចិទេត្តា ទេហាតី”តិ បិឰព្ពទស្សតទេតា៉

៣៣ សព្វសទ្ទោ សព្វសព្វំ, បទេទសសព្វំ, អាយតតសព្វំ, សក្កាយសព្វត្តិ ចតុសុ ចិសទេយសុ ជិដ្ឋប្បទេយាទេកា៉ តថា ទេហស “សទេព្វ ឆយ្យា សព្វាកាទេរត ត្យូទ្ធស្ស កកចទេតា ទាកាលយុទេឋ អាបិឆយាកន្ហ្តី”តិអាទីសុ សព្វសព្វស្មិំ អាកទេតា៉ “សទេព្វសំ ទេចា សារិបុត្តា សុកាសិតំ បរិយាទេយតា”តិអាទីសុ បទេទសសព្វស្មិំ៉ “សព្វំ ទេចា កិក្ខទេច ទេទសេស្សាយិ, តំ សុណាឆ សាធុកំ យតសិ កទេរាឆ, កាសិស្សាយិ…ទេប… កតយច្ចា កិក្ខទេច សព្វំ ចក្ខុទេច្ចាច ទ្វុបិ ច…ទេប… យទេតា ទេចច ឆយ្យា ចា”តិ ឲត្ថ អាយតតសព្វស្មិំ៉ “សព្វំ សព្វទេតា សញ្ញាតាតី”តិអាទីសុ សក្កាយសព្វស្មិំ៉ តត្ថ សព្វសព្វស្មិំ អាកទេតា តិប្បទេទសោ, ព្តតទេរសុ តីសុ សប្បទេទសោតិ ទេចទិតទេព្វា៉ ព្តទេច្ចចំ –

សព្វសព្វបទេទសេសុ , អទេធា អាយតទេតបិ ច;

សក្កាទេយ ចាតិ ចតុសុ, សព្វសទ្ទោ បចត្តតិ៉

កតទ កតយសទ្ទស្ស កតទសទ្ទោ អបេក្ខស្ស ឲក់ ចា ទេ្ធ ចា ឥលិ ចា កិយេ្យា ចា អប្យុបិកាឃ ចត្តតិ៍ កតយសទ្ទោ ពហុស្ស ឲក់ ចា ទេ្ធ ចា ឥលិ ចា ពហុំ ចា ន្ថបិកាឃ ចត្តតិ៍ កតទសទ្ទោ ហិ អប្យចិសយោ, កតយសទ្ទោ ពហុចិសយោ៍ ពត្រិយ បយោកា “កតទេត យេក្កត កត្តញ្ញ៍ សយុទ្ទោ កតទេទា អឃំ៍ កតយោ តស្មិ៎ សយយ ឋេយ្យា ហោតិ៍ កតយ ឆខ្យា ក្យសលិ៍ ឌិសា ចតយ្យា ចិឌិសា ចតយ្យា, ន្ទដ្ឋ៏ អឆោ ឆស ឌិសតា, ព្ពយាយោ, កតយំ ឌិសំ តិដ្ឋតិ តាកទាខា”៍ ព្ពទេ្ចចយាឆយោ កចត្តិ៍ ន្ថកយោ៍ ន្ថកឃំ៍ ន្ថកយោ៍ ន្ថកយត៍ សេសំ បុល្លិទេក្ក សព្ពសទ្ទសយំ៍ ន្ថកយោ ឌតា តិដ្ឋត្តិ៍ ន្ថកយោ ឌេត បស្សតិ៍ ឃឆា ន្ថកា បុត្តា៍ ន្ថកា បុទេត្តតិ៍ “ន្ថកយោ”តិ ហិ បឆំ “ន្ថកា”តិ បឆយិច ពហុចចតត្តកាចេត បសិទ្ធ៌, ត ទេ្វកចចតត្តកាចេត៍ ឲត្ត ហិ –

“ឲកាទេត្តត ន្ថកយោ, ត្យចញ្ចា ឆត្យេសព ច;

អត្ថយេចាកិតត្តត្តិ, ន្ថកយោ ឆេចយាត្យសា”

“ន្ថកយោ ទេត បិតាកាតទេទា”តិ តឆត្តសាឆកាតិ តិឆស្សតបឆាតិ ចេឌិតព្ពាតិ៍ ឃឆា បតាឃស្វទេត្តា “ន្ថកយោ”តិ ឲកចចតត្តិ បសេ្សឃ្យោឆ, តឆា សាឆុក់ យតសិ កទោឆ៍ កោ ហិ សយទេ្វា អតត្តតឃបឌិយល្ហិតេ សាដ្ឋកេឆ តេបិដកេ ឌិតសាសេត តិទចេសេសតោ តឃំ ឆដ្ឋំ ឆេយ្យត្យញ្ចា អញ្ញត្រ អាកយាឆិកយសេ្យត្តត បកិត្តបឌិសម៉្កតេ៍ ព្ពឆេញ្ចាត្វបលក្ខិតព្ពំ –

អញ្ញសទ្ទោ បុញ្ញសទ្ទោ, ឆក្ខិណោ ឆ្យត្តទោ បទោ;

សព្ពតាយេស្យ កឃ្យត្តិ, អសព្ពតាយិកេស្យបិ៍

ឲទេតសត្យាសព្ពតាយេស្យ សក្កហោ ចិកាចិទោឆ៍

ព្ពឆាតិ អសព្ពតាយេស្យ សក្កហោ ច្យត្តេត – តត្ត អញ្ញសទ្ទោ តាច ឃឆា ពាលចាចកោ, តឆា សព្ពតាយំ តាយ ត ហោតិ៍ អសព្ពតាយត្តា ច សព្ពឆាបិ បុទិស កញ្ញា ចិត្តតយេតច យោឌេតព្ពោ៍ តឆា ហិ ត ឌាតាតីតិ អញ្ញោ, ពាលេលិ បុទិសោ៍ ត ឌាតាតីតិ អញ្ញា, ពាលិ ព្ពត្ថិ៍ ត ឌាតាតីតិ អញ្ញំ, ពាលំ ក្យលត្តិ ចចតេ្វា៍ ឲចំ ចិឌិត្វា បុល្លិង្គដ្ឋាទេត “អញ្ញោ, អញ្ញា៍ អញ្ញំ, អញ្ញោ”តិអាឌិតា បុទិសតយេតច តាយិកបឆយាលិ យោឌេតព្ពា៍ ព្ពត្ថិលិង្គដ្ឋាទេត “អញ្ញា, អញ្ញា, អញ្ញាយោ”តិអាឌិតា កញ្ញាតយេតច, តបុំសកលិង្គដ្ឋាទេត “អញ្ញំ, អញ្ញាតិ”តិអាឌិតា ចិត្តតយេតច យោឌេតព្ពា៍

ព្ពយស្មិ៎ត្យាអត្តចិសេស ពាលឌេត ចត្យកាយេត “អញ្ញា ឌតា”តិ អចត្វា “អញ្ញោ ឌតា”តិ ច្យេត្ត តស្ស តំ ចចតំ អឆិបេ្យតត្វំ ត សាឆតិ អញ្ញឆា អត្តស្ស កហេតព្ពត្តា៍ តឆា “អញ្ញាតំ ឌតាត”ត្តិ អចត្វា “អញ្ញាសំ ឌតាតំ, អញ្ញាសាតំ ឌតាត”ត្តិ ចា ច្យេត្ត តស្ស តំ ចចតំ

ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᨲ᩠ᨳ ᨶ ᩈᩣᨵᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ “ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᨬᩣᨲᩦᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᩴ ᨬᩣᨲᩦᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ, “ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᨠᩩᩃᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᨠᩩᩃᩣᨶᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩣᨶᩴ ᨠᩩᩃᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨶᩣᨾᩥᨠᩅᨧᨶᩮᨶ ᨸᨶ ᩋᨵᩥᨣᨲᩣᨸᩁᩅᨧᨶᨭ᩠ᨮᩣᨿᩴ “ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨩᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ “ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨩᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ “ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨩᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩅᨧᨶᩴ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᨲ᩠ᨳ ᨶ ᩈᩣᨵᩮᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨬᩣᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ “ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨩᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩅᨧᨶᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, “ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨩᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩅᨧᨶᩴ ᨶᩩᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ “ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨩᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩅᨧᨶᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, “ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨩᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩅᨧᨶᩴ ᨶᩩᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨿᩣ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᩥᩈᩮᩈᩮ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ, ᩋᨿᩴ ᨶᩦᨲᩥᨿᩣ ᨿᩮᨠ᩠ᨠᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᨧᩣᩁᨱᩣ ᩉᩮᨲᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩃᩮᩣᨠᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᨧᩣᩁᨱᩣ ᨶᩦᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᩣ ᨧ ᩅᩥᨶᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨶ ᩈᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᩈᨻ᩠ᨻᨶᩣᨾᩥᨠᩮᩣᨸᩥ ᨽᩅᨲᩥ᪨

ᨷᩩᨻ᩠ᨻ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩩᨲ᩠ᨲᩁ ᨸᩁᩣᨸᩁᩮᩈᩩ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨸᨵᩣᨶᩅᩣᨧᨠᩮᩣ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨧ “ᩈᩮᨾ᩠ᩉᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨠᩮᩣᨸᨩᩅᩣᨧᨠᩮᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩈᨻ᩠ᨻᨶᩣᨾᩥᨠᩮᩣ᪨ ᨸᨮᨾᩮ ᨲᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩣ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᩑᨠᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩣ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩅᩣᨧᨠᩮᩣ ᨸᨶ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨧ ᨸᩁᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨧ ᩋᩈᨻ᩠ᨻᨶᩣᨾᩥᨠᩮᩣ ᨲᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩣ ᨿᩮᩅ᪨ ᨲᨳᩣ “ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩔᩣ ᩅᩉᨶ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨿ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨧᨲᩩᩁᨲ᩠ᨳᩅᩣᨧᨠᩮᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ᪨ “ᨸᩮᨲᩣᨶᩴ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴ ᨴᨩ᩠ᨩᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᨶ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᨠᩮᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨶᩥᨿᩮᩣᨣᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩣ ᩋᩈᨻ᩠ᨻᨶᩣᨾᩥᨠᩮᩣ ᨧ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩩᨲ᩠ᨲᩁ ᨸᩁᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩋᩈᨻ᩠ᨻᨶᩣᨾᩥᨠᩣᨸᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨶᩣᨾᩮᩈᩩᨸᩥ ᩋᩈᨻ᩠ᨻᨶᩣᨾᩮᩈᩩᨸᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨠᨲᩁᩈᨴ᩠ᨴᩣᨴᩦᨶᩴ ᨸᩁᨸᨴᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾᩣᩈᩮᩣ ᨶᩦᨿᨲᩮ “ᨠᨲᩁᨠᩣᨿᩅᩣᩈᩦ ᨠᨲᨾᨠᩣᨿᩅᩣᩈᩦ᪨ ᩏᨽᨿᨠᩣᨿᩅᩣᩈᩥᨶᩮᩣ, ᩍᨲᩁᨠᩣᨿᩅᩣᩈᩦ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨠᩣᨿᩅᩣᩈᩦ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨴᩥᩈᩣ, ᨸᩁᨴᩮᩈᩣ, ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨴᩥᩈᩣ, ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨴᩥᩈᩣ, ᩋᨵᩁᨸᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᨠᨲᩁᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨠᨲᩁᨠᩣᨿᩮᩣ, ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨠᨲᨾᨠᩣᨿᩮᩣ, ᩏᨽᨿᩮᩣ ᨠᩣᨿᩣ ᩏᨽᨿᨠᩣᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨿᨳᩣᩁᩉᩴ ᩈᨾᩣᩈᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ, ᨠᨲᩁᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᨸᨶ ᨠᨲᨾᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾᩣᩈᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩥᨵᩣ ᨧ ᩁᩪᨸᩣᨶᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ “ᨠᨲᩁᩮᩣ ᨧ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨧ ᨠᨲᩁᨠᨲᨾᩮ ᨠᨲᩁᨠᨲᨾᩣ ᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨶᩣᨾᩥᨠᨶᨿᩮᨶ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩥᨠᩮᩈᩩ ᨸᩩᩁᩥᩈᨶᨿᩮᨶ ᨧ ᨠᨲᩁᨠᨲᨾᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᨶᩣᨾᩥᨠᨸᨴᨾᩣᩃᩣ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨲᩮᨶᩔ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩈᩣᨾᩥᨠᩅᨧᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ “ᨠᨲᩁᨠᨲᨾᩮᩈᩴ, ᨠᨲᩁᨠᨲᨾᩮᩈᩣᨶᩴ, ᨠᨲᩁᨠᨲᨾᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᩁᩪᨸᩣᨶᩥ ᩈᩥᨿᩩᩴ “ᨠᨲᩁᩣ ᨧ ᨠᨲᨾᩣ ᨧ ᨠᨲᩁᨠᨲᨾᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩈᩮᨶ ᨠᨲᩈᨾᩣᩈᩮ ᨸᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨶᩣᨾᩥᨠᨶᨿᩮᨶ, ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩥᨠᩮᩈᩩ ᨠᨬ᩠ᨬᩣᨶᨿᩮᨶ ᨧ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ “ᨠᨲᩁᨬ᩠ᨧ ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ ᨠᨲᩁᨠᨲᨾᩣᨶᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨶᨸᩩᩴᩈᨠᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩈᩮᨶ ᨠᨲᩈᨾᩣᩈᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨶᩣᨾᩥᨠᨶᨿᩮᨶ, ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩥᨠᩮᩈᩩ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨧ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᩋᨿᩴ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ – ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨸᩁᩣᨴᩥᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᩈᩣᨴᩥᩅᩥᨵᩥᩴ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩉᩥ ᩁᩪᨸᩮᩉᩥ ᩁᩪᨸᩅᨶ᩠ᨲᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨿᨳᩣ? ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨸᩁᩣ, ᩋᨵᩁᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣ, ᨾᩣᩈᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩣ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩣ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣ ᩈᩣᩅᨠᩣ, ᩍᨴᩴ ᨸᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮ ᨸᨮᨾᩣᨻᩉᩩᩅᨧᨶᩁᩪᨸᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᨠᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᨴᩮᩈᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨸᩁᩣᨶᩥ ᩋᨵᩁᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣᨶᩥ, ᨾᩣᩈᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᨸᩩᩁᩥᩈᩣᨶᩥ, ᩍᨴᩴ ᨸᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨻᩉᩩᩅᨧᨶᩁᩪᨸᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᩴ ᩈᩣᨣᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨴᩮᩈᨠ᩠ᨡᨲᩣ ᨶ ᨴᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣᨣᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩥ, ᨠᩩᩃᩣᨶᩥ ᩅᩣ, ᩍᨴᩴ ᨲᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨻᩉᩩᩅᨧᨶᩁᩪᨸᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᨶᩴ ᩈᩣᨣᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨴᩮᩈᨠ᩠ᨡᨲᩣ ᨶ ᨴᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨾᩣᩈᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨿᩴ ᨾᩣᩈᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨿ, ᨸᩥᨿᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨿᩴ ᨸᩥᨿᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨿ, ᩍᨴᨾᩥᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩦᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩦᩑᨠᩅᨧᨶᩁᩪᨸᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨴᩮᩈᨠ᩠ᨡᨲᩣ ᨶᩴ ᩈᩣ ᨶ ᨴᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨾᩣᩈᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨬᩣᨲᩦᨶᩴ, ᨸᩥᨿᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨬᩣᨲᩦᨶᩴ, ᩍᨴᨾᩥᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩦᨨᨭ᩠ᨮᩦᨻᩉᩩᩅᨧᨶᩁᩪᨸᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶᩣᨴᩮᩈᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᩮᨵᩮᩣ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᨸᩥ ᨿᨳᩣᩁᩉᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ,

បុព្ពាបរានុត៌ ឯយាឯចិក្កហំ ឯយាឯបរិច្ឆេទេ បការេឯឃ្យាយ៑

ឰាទាតិ ឃំឯទ្ធស្ស តាយិកបទយាលិ ចុច្ចេត –

ឃោ, ឃេ៑ ឃំ, ឃេ៑ ឃេត, ឃេហិ, ឃេកិ៑ ឃស្ស, ឃេឯំ, ឃេឯាត៌៑ ឃស្មា, ឃឰ្យា ឃេហិ, ឃេកិ៑ ឃស្ស, ឃេឯំ, ឃេឯាត៌៑ ឃស្មិំ, ឃឰ្យា ឃេឃុ៑ ឰាត៌ បុល្លិង្គ៑ ឃំ, ឃាតិ៑ ឃំ, ឃាតិ៑ ឃេត៑ ឯេឯំ បុល្លិង្គឯឌិឯំ៑ អឆ ចា ឃំ, ឃាតិ, ឃា៑ ឃំ, ឃាតិ, ឃេ៑ ឃេត៑ ឯេឯំ បុល្លិង្គឯឌិឯំ៑ កត្វ្ធិ ហិ តិការេលិបេរិ កចតិ៑ អឆ ចា បត តិការេស្ស អាការេការាទេឯាបិ កាឆាចិឯេឃ៑

“ឃា បុេទ្ធ ទៅឌិឯត្តាត៌, បល្លក្ខចរយាក្រុទេ;

តិយិត្តាតិ បឌិស្សត្តិ, តាតិ អច្ឆ បឌិស្សទេ”តិ ច,

“កិ យាលចស្ស ទតតាតិ អត្វិ, ឃេ តំ ឌិតទេត្តា ហទេ អក្ខុសុទេត្តា”តិ ច ឰាទេយេត្វ បិឰឰាតិទស្សត៌៑ ឰាត៌ តប៉ុឯកលិង្គ៑

ឃា, ឃា, ឃាឃោ៑ ឃំ, ឃា, ឃាឃោ៑ ឃាឃ, ឃាហិ, ឃាកិ៑ ឃាឃ, ឃស្សា, ឃាឯំ៑ ឃាឃ, ឃាហិ, ឃាកិ៑ ឃាឃ, ឃស្សា, ឃាឯំ៑ ឃស្សំ, ឃាឃំ, ឃាឃុ៑ ឰាត្វិលិង្គ៑ ឧចំ ឃំឯទ្ធស្ស លិង្គត្តឃចទេឯត បទយាលិ កចតិ៑ ឧត្វាលបតបទាតិ ត លព្ភត្តិ៑ តឆា តំឯទ្ធានុត៌ បទយាលិឌិឃុបិ៑

ឧត្វ បត ឃត្តិ ឯទ្ធស្ស អត្វុឌ្ឍាទេរា ចុច្ចេត – ឃត្តិ ឯទ្ធា “ឃំ ទេ កទេត្ត ទេទចាត៌ តាចតិឯាត៌ ឯយ្ហតា ឃុតំ ឯយ្ហតា បឌិក្កហិតំ, អាទេរាទេចយិតំ កទេត្ត កកចទេតា”តិអានុឃុ បច្ចត្តចទេត ឌិស្សតិ៑ “ឃត្តិ អបុច្ឆិយ អកិត្តឃិ ទេតា, អញ្ញាំ តំ បុច្ឆាយ តឌិឈ្ឈេ ទ្វាហិ”តិអានុឃុ ឧបឃោកចទេត៑ “អដ្ឋា តទេយតំ កិក្ខុទេច អតចកាទេឯា, ឃំ ឧកិស្សា ទេលិកឆាតុឃា”តិអានុឃុ ករលចទេត៑ “ឃំ ចិបស្សិ កកចា អទេហំ ឯយ្ហាឯញ្ញេទ្ធា ទេលិទេក ឧទបិឌិ”តិអានុឃុ ក្សុយ្ហចទេត ឌិស្សតិ៑ ឧទេត្វត៌ ចុច្ចតិ –

“បច្ចទេត្ត ឧបឃោទេក ច, ក្សុទេយ្ហ ច ករទេលបិ ច;

ចត្វទ្បួទេតឃុ ថាទេតឃុ, ឃត្តិ ឯទេទ្ធា បចត្តតិ”តិ៑

បទេបទេត ឯទ្ធិ ឃំឯទ្ធស្ស ឯយាទេឯាបិ ទេចឌិតទេព្ពា “ឃំលត្ថានុ, ឃំក្សុលា, ឃក្សុលា”តិ៑ តត្វ ឃោ លត្ថានុ ឃំលត្ថានុ, ឃេ ក្សុលា ឃំក្សុលាតិ ឯយាឯចិក្កទេហា៑ តឆា ហិ ចិឃុទ្ធិយទេក្ក “ឃំក្សុលទេតយិត្តិកទេច្ឆាតំ តាយំ, ទេតឯំ ក្សុលាត៌ បការេឯតត្វំ ឰាយំ កាតំ ចទេត្តិ”តិ ឧតស្មិំ បទេទ “ទេឃ

ក្យហា ឃំក្យហា, ឃំក្យហា ឲច តិឃិត្ត ឃំក្យហាតិឃិត្តំ, តេតា ឌាតំ ‘ភកចា’តិ ព្លង់ តាឃត្តិ ឃំក្យហាតេឃិត្តិក”ត្តិ តិព្ទាចតឃិដ្ឋិតព្ទាំ ឃក្ក្យហាតិ ឲត្ត បត “ឃស្ស ក្យហា ឃក្ក្យហា”តិ តិព្ទាចតំ តឆា ហិ –

“អបិ ឃព្ទាញ្ញ្យតា បញ្ញា, ឃក្ក្យហត្តិ ត ឌាតិឃា;

អឆ ពា តស្ស ចិឌញ្ញា, តំ ព្យន្ធិ ក្វក្យហំ តេឃ”តិ

េបិទាហពចិរចតាឃំ “ឃស្ស ក្យហា ឃក្ក្យហា”តិ តិព្ទាចតឃិដ្ឋិតព្ទាំ

ឃឃគ្គស្ស ឃឃាឃឃិ្យាឃគ្គិ បរបេឆហិ េច;

តិក្កហិតាពេឃា ចាឆ, គ្គិភាេចា ចា ឃិឃា គ្គិឆាំ

ឲចំ ឃឃគ្គស្ស ឃឃាេឃា ឃល្លក្លិតេព្ទាំ

ព្លឆាតិ តឃគ្គស្ស តាឃិពបឆឃាលិ ចុច្ចេត –

េឃា, េតាំ តំ, តំ, េត, េតាំ េតត, េតាត, េតហិ, េតាហិ, េតកិ, េតាកិំ អស្ស, តស្ស, តស្ស, ‘េតឃំ, េតាឃំ (អាឃំ)ំ អឃ្វា, តឃ្វា, តឃ្វា, តឃ្យា តឃ្យា េតហិ, េតាហិ, េតកិ, េតាកិំ អស្ស, តស្ស, តស្ស, េតឃំ, េតាឃំ (អាឃំ)ំ អឃ្វិ, តឃ្វិ, តឃ្វិ, អឃិ្យាតឃិ្យាតឃិ្យាព្យឃិ្យាេតឃុ, េតាឃុំ ព្លង់ បុល្លិក្កំ ឲត្ត ច អាឃំឃគ្គស្ស អត្ថិភាេច “េតចាឃំ េពឃា ជិស្សត្តិ, ហត្តបិឆា ច ឌាលិេតា”តិ ពាឆា តិឆស្សតំ, េឃា ច តិលិេក្កា ឆគ្គេព្ទាំ ព្យឃឹត្វិ បឆស្ស អត្ថិភាេច –

“ឃឆាស្ស ឃឹលំ បញ្ញាច្ចា, េឃាេចឃ្យច្ចាឆិកច្ចតិ;

អឆ ចិស្សាឃេត ព្យឃិ្យាក្យឃ្យច្ចាស្ស ត រក្លតិ”តិ

អឃំ ពាឆា តិឆស្សតំ អឃេឃត្ត ទ្វបចិេឃេឃា ឃល្លក្លិតេព្ទា – អទិឃចិតេឃតិ ចា ឃប្យទិឃចិតេឃតិ ចាំ ឲេឃ េឃ ឲេព ឲពេឌ្ឋតិ បិព្យព្លប្យេឆេឃ បច្ចេត្តពចចតពាតេឃត តឃគ្គាតំ ឲពារត្តតិេគ្គេឃាបិ ជិស្សតីតិំ

ឯត្ថ បន តេសទ្ទស្ស អត្ថុទ្ធារោ វុច្ចតេ – តេសទ្ទោ “ន តេ សុខំ បជានន្តិ, យេ ន បស្សន្តិ នន្ទន”ន្តិអាទីសុ តំសទ្ទស្ស វសេន បច្ចត្តពហុវចនេន អាគតោ, “តេ ន បស្សាមិ ភាតរេ”តិអាទីសុ ឧបយោគពហុវចនេន។ “នមោ តេ បុរិសាជញ្ញ, នមោ តេ បុរិសុត្តម។ នមោ តេ ពុទ្ធ វីរត្ថុ”តិ ច អាទីសុ តុយ្ហសទ្ទស្ស វសេន សម្បទានេ, តុយ្ហន្តិ អត្ថោតិ វទន្តិ។ “កិន្តេ ទិដ្ឋំ កិន្តិ តេ ទិដ្ឋំ, ឧបធី តេ សមតិក្កន្តា, អាសវា តេ បទាលិតា”តិ ច អាទីសុ ករណេ។ “កិន្តេ វតំ កិំ បន ព្រហ្មចរិយ”ន្តិអាទីសុ សាមិអត្ថេ, តវាតិ អត្ថោតិ វទន្តិ។ ឯត្ថេតំ វុច្ចតិ –

“បច្ចត្តេ ឧបយោគេ ច, ករណេ សម្បទានិយេ;

សាមិស្មិញ្ចាតិ តេសទ្ទោ, បញ្ចស្វត្ថេសុ ទិស្សតី”តិ។

តំ, តានិ។ តំ, តានិ។ នេន, តេន ឥច្ចាទិ។ សេសំ បុល្លិង្គសទិសំ។ ឥទំ នបុំសកលិង្គេ។

សា , តា, តាយោ។ នំ, តំ, នា, តា, នាយោ, តាយោ។ នាយ, តាយ, នាហិ, តាហិ, នាភិ, តាភិ។ អស្សា, នស្សា, (តិស្សា,) តស្សា, នាយ, តាយ, នាសំ, តាសំ, សានំ, អាសំ។ អស្សា, នស្សា, តស្សា, នាយ, តាយ, នាហិ, តាហិ, នាភិ, តាភិ។ អស្សា, នស្សា, (តិស្សា,) តស្សា, នាយ, តាយ, នាសំ, តាសំ, សានំ, អាសំ។ នាយ, តាយ, អស្សំ, នស្សំ, តិស្សំ, តស្សំ, នាយំ, តាយំ, នាសុ, តាសុ, ត្យាសុ។ ឥទំ ឥត្ថិលិង្គេ។

ឯត្ថ បន “អភិក្កមេយា សានំ បញ្ញាយតិ, នាសំ គុណ្ឌន្តិ បណ្ឌិតា។ លិទ្ធា បលិហិតា ត្យាសុ, រតិ ត្យាសុ បតិដ្ឋិតា។ ពីជានិ ត្យាសុ រុហន្តី”តិ បយោគទស្សនតោ “សានំ អាសំ ត្យាសុ”តិ ឥមានិ វុត្តានិ អក្ខរចិន្តកានំ ញាណចក្ខុសមុប្បាទនត្ថានិ។ ឯវំ បរម្មុខវចនស្ស តំសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលា ភវតិ។

ឯត្ថ ច ឥទំ វត្តព្វំ –

“តំ ត្វំ គន្ត្វាន យាចស្សុ”, ឥច្ចាទីសុ បទិស្សតេ;

អាទេសា តំ តេតិអាទីនិ, នន្តិអាទីនិ នោ តថា។

នំ នេ នេនាតិអាទីនិ, វោ នោ ឥច្ចាទយោ វិយ;

បទតោ បរភាវស្មិញ្ច ទិដ្ឋានិ ជិនសាសនេ។

“អថ នំ អថ នេ អាហ, ន ច នំ បដិនន្ទតិ”;

ឥច្ចាទីនិ បយោគានិ, ទស្សេតព្វានិ វិញ្ញុនា។

កោ វេត្ថ វទេយ្យ –

“យថា នទី ច បន្ថោ ច, បានាគារំ សភា បបា;

ឯវំ លោកិត្ថិយោ នាម, នាសំ កុជ្ឈន្តិ បណ្ឌិតា”តិ

ឯត្ថ –

បទតោ អបរត្តេបិ, នាសំសទ្ទស្ស ទស្សតា;

អាទោបិ ឥច្ឆិតត្តាច, នំ នេច្ចាទយោ ឥតិ។

សោ បនេវត្ត វត្តព្វោ, “វទ វាទេ ន លក្ខតិ;

នាសំសទ្ទេ នសទ្ទេ ច, អាសំសទ្ទេ ច លក្ខរេ។

តស្មា ‘អាសំ ន កុជ្ឈន្តិ, ឥត្ថីតំ បណ្ឌិតា’ឥតិ;

អត្ថោច កវតេ ឯវំ, សុខុម ញាណេហិ បណ្ឌិតា”តិ។

អថ វា យស្មា និរុត្តិបិដកេ “នំ បុរិសំ បស្សតិ, នេ បុរិសេ បស្សតី”តិអាទិនា បទតោ អបរត្តេបិ “នំ, នេ” ឥច្ចាទីនិ បទានិ វុត្តានិ, តស្មា តេនាបិ នយេន បទតោ អបរានិបិ តានិ កទាចិ សិយុំ។ យំ បន បាឡិនយានុសារេន តេសំ បវត្តិ វនាយ, ឥទំ ញាតំ សុខុម វិធារេតព្វំ។

ឯត្ថ បន តសទ្ទស្ស បរបទេហិ សទ្ធឹ សមាសោបិ វេទិតព្វោ “តំបុត្តោ, តំសទិសោ, តន្និន្នោ, តប្បោណោ, តប្បព្ភារោ, តគ្គតោ, តគ្គុណោ, តស្សទិសោ”តិ។

តសទ្ទស្ស សមាសព្យាសទ្ធឹ បរបទេហិ ចេ;

និគ្គហីតាគមោ បុព្ព-បទេ ក្វចិតត្ថ បស្សយេ។

ឯវំ តសទ្ទស្ស សមាសោ សល្លក្ខិតព្វោ។

ឥទានិ ឯតសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលំ វក្ខតេ –

ឯសោ, ឯតេ។ ឯតំ, ឯតេ។ ឯតេន, ឯតេហិ, ឯតេភិ។ ឯតស្ស, ឯតេសំ, ឯតេសានំ។ ឯតស្មា, ឯតម្ហា, ឯតេហិ, ឯតេភិ។ ឯតស្ស, ឯតេសំ, ឯតេសានំ។ ឯតស្មឹ, ឯតម្ហិឯតេសុ។ ឥទំ បុល្លិង្គំ។

ឯតំ, ឯតានិ។ ឯតំ, ឯតានិ។ សេសំ បុល្លិង្គសទិសំ, ឥទំ នបុំសកលិង្គំ។

ឯសា , ឯតា, ឯតាយោ។ ឯតំ, ឯតា, ឯតាយោ។ ឯតាយ, ឯតាហិ, ឯតាភិ។ ឯតាយ, ឯតិស្សា, ឯតិស្សាយ, ឯតាសំ។ ឯតាយ, ឯតាហិ, ឯតាភិ។ ឯតាយ, ឯតិស្សា, ឯតិស្សាយ, ឯតាសំ។ ឯតាយ, ឯតិស្សំ, ឯតាសុ។ ឥទំ ឥត្ថិលិង្គំ។ ឯវំ ឯតសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលា ភវតិ។

បរបទេហេត្ថ សទ្ធឹ សមាសោបិស្ស វេទិតព្វោ “ឯតទត្ថាយ លោកស្មឹ, កិចិ កាយ កិចិយ្យតិ។ ឯតប្បរមាយេវ ទេវតា សន្និបតិតា អហេសុ”ន្តិអាទីសុ។

សមាសេ ឯតសទ្ទស្ស, សទ្ធឹ បរបទេហិ ចេ;

និគ្គហីតាគមោ បុព្ព-បទេ ហោតិ ន ហោតិ ច។

ឥទានិ ឥមសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលំ វក្ខតេ –

អយំ, ឥមេ។ ឥមំ, ឥមេ។ អនេន, ឥមិនា, ឯហិ, ឯភិ, ឥមេហិ, ឥមេភិ។ អស្ស, ឥមស្ស, ឯសំ, ឯសានំ, ឥមេសំ, ឥមេសានំ។ អស្មា, ឥមស្មា,

ច្ដុយប្យា ឧហិ, ឧកិ, ច្ដុយេហិ, ច្ដុយេកិ៎ អស្ស, ច្ដុយស្ស, ឧនំ, ឧសាតំ, ច្ដុយេនំ, ច្ដុយេសាតំ៎ អស្មិ, ច្ដុយស្មិ, អយិៗច្ដុយយិៗឧសុ, ច្ដុយេសុ៎ ច្ដុគំ បុលិង្គំ៎

ច្ដុគំ, ច្ដុយាតិ៎ សេនំ បុល្លិង្គសដិនំ៎ ច្ដុគំ តប៉ុសពលិង្គំ៎

អឃំ, ច្ដុយា, ច្ដុយាឃេយា៎ ច្ដុយំ, ច្ដុយា, ច្ដុយាឃេយា៎ ច្ដុយាឃ, ច្ដុយាហិ, ច្ដុយាកិ៎ អស្សា, អស្សាឃ, ច្ដុយិស្សា, ច្ដុយិស្សាឃ, ច្ដុយាឃ, ច្ដុយានំ៎ អស្សា, ច្ដុយិស្សា, ច្ដុយាឃ, ច្ដុយាហិ, ច្ដុយាកិ៎ អស្សា, អស្សាឃ, ច្ដុយិស្សា, ច្ដុយិស្សាឃ, ច្ដុយាឃ, ច្ដុយានំ៎ អស្សំ, ច្ដុយិស្សំ, ច្ដុយាឃ, ច្ដុយាឃំ, ច្ដុយាសុ៎ ច្ដុគំ ច្ដុត្តិលិង្គំ៎ ឧចំ ច្ដុគំសទ្ទស្ស តាយិពបឌយាលិ ភចតិ៎

ពច្ចាឃេត ព “ច្ដុយស្សិឌយំសិសុ តប៉ុសពេ”តិ ច្ដុយសទ្ទោឃេច បពតិភាឌេចត ចុឌេត្តា, ច្ដុឆ បត ច្ដុគំសទ្ទោឃេច “ច្ដុឌប្បច្ចឃតា”តិ ឧត្ត “ច្ដុឌ”ត្តិ បពតិឃា ឌស្សតេតា៎ តឆា ហិ “ច្ដុឌយនំ បច្ចឃា ច្ដុឌប្បច្ចឃា, ច្ដុឌប្បច្ចឃា ឧច ច្ដុឌប្បច្ចឃតា, ច្ដុឌប្បច្ចឃាតំ ចា សមុទោហា ច្ដុឌប្បច្ចឃតា”តិ ចុត្តំ៎ ឧត្ត ឌ ច្ដុឌប្បច្ចឃា ឧច ច្ដុឌប្បច្ចឃតាតិ តាសទ្ទេត បធំ ចឌ្ឌិតំ ត ពិច្ចិ អត្តត្តេ ឃឆា ឌេឌចា ឧច ឌេឌចតាតិ៎ ច្ដុឌប្បច្ចឃាតំ សមុទោហា ច្ដុឌប្បច្ចឃតាតិ សមុហត្តំ តាសទ្ទាហ ឃឆា ឌតាតំ សមុទោហា ឌតតាតិ៎ ក្មឲអតិចុត្តិឃំ តិចុត្តិបិឌេព ឌ ច្ដុគំសទ្ទោឃេច បពតិភាឌេចត ចុឌេត្តា៎

សយាឃេស ច្ដុគំសទ្ទស្ស, សឌ្ឌិ បចបឌេត ឌេច;

ច្ដុឌប្បច្ចឃតាឌេត្តច, ទូបំ ឌិត្តំ សិឃុត្តឌេ៎

ច្ដុឌាតិ អយុសទ្ទស្ស តាយិពបឌយាលិ ចុច្ចេព –

អយុ, អយុ, អយូ៎ អយុំ, អយូ៎ អយុតា, អយូហិ, អយូកិ៎ អយុស្ស, ឌុស្ស, អយូនំ, អយូសាតំ៎ អយុស្មា, អយុប្យា អយូហិ, អយូកិ៎ អយុស្ស, ឌុស្ស, អយូនំ, អយូសាតំ៎ អយុស្មិ, អយុយិៗអយូសុ៎ ច្ដុគំ បុលិង្គំ៎

អគុំ, អយូតិ៎ សេនំ បុល្លិង្គសដិនំ៎ ច្ដុគំ តប៉ុសពលិង្គំ៎

អយុ, អយុ, អយូ, អយុឃេយា៎ អយុំ, អយូ, អយុឃេយា៎ អយុឃា, អយូហិ, អយូកិ៎ អយុស្សា, អយុឃា, អយូនំ, អយូសាតំ៎ អយុឃា, អយូហិ, អយូកិ៎ អយុស្សា, អយុឃា, អយូនំ, អយូសាតំ៎ អយុឃា, អយុឃំ, អយុស្សំ, អយូសុ៎ ច្ដុគំ ច្ដុត្តិលិង្គំ៎ ឧចំ អយុសទ្ទស្ស តាយិពបឌយាលិ ភចតិ, សយាឃេសា បត អប្បសិឌ្ឌោ៎

៣៨៣ “ទុស្ស មេ ខេត្តបាលស្ស, រត្តិកត្តំ អបិនត”ន្តិ បយោគទស្សនតោ “ទុស្សា”តិ បទមេវម្ហិ ឋបិតំ. ពកាវាគមចេវន អញ្ញានិបិ អសន្តនាមិកទ្វយានិ គចត្តំ. ចោនំ ចវេន អយំ លិង្គត្តយស្ស នាមិកបទមាលា វុច្ចតេ –

“អសុកោ, អសុកា. អសុកំ, អសុកេ”តិអាទិនា, “អមុកោ, អមុកា. អមុកំ, អមុកេ”តិអាទិនា ច បុរិសនយេនាបិ លព្ភតិ. “អសុកា, អសុកាយោ”តិអាទិនា, “អមុកា, អមុកាយោ”តិអាទិនា ច កញ្ញានយេនាបិ លព្ភតិ. “អសុកំ, អសុកានិ”តិអាទិនា, “អមុកំ, អមុកានិ”តិអាទិនា ច ចិត្តនយេនាបិ លព្ភតិ. ឯវមេតេ បទានិ អសន្តនាមិកានិបិ ពកាវាគមចេវន នានត្តទស្សនត្ថំ វុត្តានិ.

ឥទានិ កិំសទ្ទស្ស នាមិកបទមាលា វុច្ចតេ –

កោ, កេ. កំ, កេ. កេន, កេហិ, កេហិ. កស្ស, កិស្ស, កេសំ. កស្មា, កម្ហា, កេហិ, កេហិ. កស្ស, កិស្ស, កេសំ. កស្មិំ, កិស្មិំ, កម្ហិ, កិម្ហិ, កេសុ.

ឥទំ បុល្លិង្គំ.

ឧបចិនេនេរនេបត្វ ចេទិតន្តា “កោ គន្ធន្តា ច វណ្ណេន នានេក, កោ កិមុរិសេន ច មានុសេន, កោ បណ្ឌិតេ សន្តកាមទេទេ, ឌីឈំ រត្តិំ ភត្តា មេ ភជិស្សតិ, កោ ច លទេច បរិចិកបុត្តេ, កា ច ទេវាគតានំ អវេហត្តានំ សមុទាសមុទ្ទានំ អាសានេសា”តិ បរិច្ចក្ខទស្សនតោ. យស្មា បន កោ គន្ធន្តា ច វណ្ណេន នានេក ឥតិអាទីសុ បរិច្ឆេទេសុ “កោ”តិ បច្ចត្តចេនំ ឲការន្តម្បិ ទិស្សតិ, តស្មា “កោ”តិ ឧបនេកនោ នេចត្វ នោមេយ្យ. តថា “កិស្សស្ស ឲកណ្ឌមុស្ស, ចឆំ នេវានេចសិ កោតមំ. កិស្មិំ មេ សិចនេយា កុណ្ឌ. កមិម្ហាកេល តមា ចិន, បត្វិតា នេវាទិមុត្តមា”តិអាទីនិ ច និទស្សនបទានិ នោមេយ្យានិ. អបិច –

“កោ តេ ពលំ មហារាជ”, ឥតិអាទីសុ បរិច្ឆេទេសុ;

កោសទ្ទេន្វ ចត្តតីតិ, នោមេយ្យា កោ ឥច្ចយំ សុតិ.

នេបតំ តំ នាមមន្តិ, កោ ភុ ត្វំ នាម ទីចសិ;

ឥតិ បរិទេ កធំសទ្ទា-កិនេឆនេយ្យ ចត្តតីតិ ច.

ឲនេមសុ ទ្វីសុ អនេត្វសុ, ទិនេដ្ឋា កោ ឥច្ចយំ វេចា;

និបាតោតិ កហេតព្ពា, ឬតិសាយណ្ណាតោ រូតោ៎

តប៉ុំសកលិង្គេ កំ, កាតិំ កំ, កាតិំ សេសំ បុល្លិង្គសទិសំ ឃោជេតព្ពំ៎ អឆ ចា “កិំ ចិត្តំ៎ កិំ រូបំ៎ កិំ បរាកចតោ យុលំ៎ កិំ ព្ពន្ធំ”តិអាទិបយោគេស្សនតោ បត “កិំ, កាតិំ កិំ, កាតីំ”តិ ចត្វា សេសំ បុល្លិង្គសទិសំ ឃោជេតព្ពំ៎ អយំ តឃោ ឃុត្តតរោ, ព្ពន្ធំ តប៉ុំសកលិង្គំ៎

កា, កា, កាឃោ៎ កំ, កា, កាឃោ៎ កាឃ, កាហិ, កាភិ៎ កាឃ, កស្សា, កាសំ, កាសាត៎ កាឃ, កស្សា, កាហិ, កាភិ៎ កាឃ, កស្សា, កាសំ កាសាត៎ កាឃ, កស្សា, កាឃំ, កស្សំ, កាសុ៎

ៗត្ថ បត កាឃោតិ បទស្ស អត្ថិភាវេច “កាឃោ អឃោឈា កច្ឆន្តី”តិ តិទស្សតំ ទដ្ឋព្ពំ៎ ព្ពន្ធំ ព្ពត្ថិលិង្គំ៎ ៗចំ កិំសទ្ទស្ស ភាឃិកបទមាលិ ភចតិ៎ ៗតេទ្វតស្ស អត្ថទ្វារេ ចុច្ចតេ – កិំ សទ្ទោ “កិំ រាជា ឃោ លោកំ ត រក្ខតិ៎ កិំ តុ ខោ ភាឃ តុឃ្យំ ចត្តំ ឃញ្ញោ”តិអាទីសុ កេរហណេ អាកតោ៎ “ឃំ កិញ្ចិ រូបំ អតីតាតាកតបច្ចុប្បន្ន”ន្តិអាទីសុ អតិឃមេ៎ “កិត្តេ ចក្កលិ ព្ពយិភា បូតិកាឃេត ទិដ្ឋេត, ឃោ ខោ ចក្កលិ ធម្មំ បស្សតិ, សោ មំ បស្សតី”តិអាទីសុ តិប្បឃោជតតាឃំ៎ “កិំ ត ភាហាឃិ ខោ ចចោ”តិអាទីសុ សយ្យដ្ឋតេ៎ “កិំសុឆ ចិត្តំ បុរិសស្ស សេដ្ឋ”ន្តិអាទីសុ បុច្ឆាឃំ, បុច្ឆា ច ភាឃ ការលបុច្ឆាទិចសេត អតេកចិធា, អខោ ការលបុច្ឆាទិចសេតបិ កិំសទ្ទស្ស បចត្តិ ចិត្វារខោ ខោឃ្យា៎ តថា ហិ អយំ “កិំ តុ សត្តរយាភោច, កាស្មំ លាលសិ សារថិ៎ កិំ តុ ខាតិ ត ខោរចសិ៎ កោភ ខោតាទិសោ ចល្លោ”តិអាទីសុ ការលបុច្ឆាឃំ ចត្តតិ៎ “កិំ កាសុឃា ករិស្សតី”តិអាទីសុ កិច្ចបុច្ឆាឃំ៎ “កិំ សីលំ៎ កោ សមាធី”តិអាទីសុ សរូបបុច្ឆាឃំ៎ “កិំ លាទសិ៎ កិំ បិចសី”តិអាទីសុ ចត្ថុបុច្ឆាឃំ៎ “លាទសិ កិំ បិចសិ កិំ”ន្តិអាទីសុ ក្រិយាបុច្ឆាឃំ ចត្តតិ៎ អទិដ្ឋខោតភាបុច្ឆាទិ ឲចយាទិកា បត បញ្ចចិធា បុច្ឆា កិំសទ្ទស្ស អត្ថទ្វារេ អភាហរិតព្ពត្តា អភាកតាតិ ទដ្ឋព្ពំ៎ ៗតេទ្វតំ ចុច្ចតិ –

ករហាឃំ អតិឃមេ, តិប្បឃោជតតាឃ ច;

សយ្យដ្ឋតបុច្ឆាសុ, កិំសទ្ទោ សយ្យចត្តតិ៎

បរបទេត សទ្ធិំ សមាសោបិស្ស ខេចទិតព្ពោ “កិំសមុទយោ, កិំខេចតតោ, កិំសញ្ញាខតោ”តិ៎ ៗត្ថ “កោ, កោ៎ កា, កា, កាឃោ៎ កិំ, កាតី”តិ ៗចំ លិង្គត្តឃចសេត ចិភត្តាតិ កិំសទ្ទឃាតិ បទាតិ សមាសបទេត្ត បុត កិយិតិ បកតិភាវេចតេច តិដ្ឋន្តិ៎ ភាឃសទ្ទេត បត សមាសេ ខេតសំ ក្ខិធា កតិ ទិស្សតិ “កិន្តាខោ, កោភាខោ”តិ៎ សព្ពាតិ បខេតាតិ ព្ពត្ថិតប៉ុំសកលិង្គចសេត ពាហុចចតចសេត ច ឃោជេតព្ពាតិ៎

កិំសទ្ទស្ស សមាសបិរ្យាសទ្ធិំ ភាឃររចត ខេច;

“កិត្ការេយា” ព្ចាតិ “រេកាភារេយា”, ព្ចាតិ រេចចំ ពតិ ក្ខិឆាៈ

“រេកាភារេយា រេទ ក្តបណ្ឍារេឃា”, ព្ចា្ចារេគត្ត ភិគយ្សុភំ;

នហរេណ្ណាភ នយានយិ្យ“កិ កិ”ព្ចារេច្ចច ឃ្យយ្សរេទាៈ

ទឆា ហិ “កិចិរេត្តា ត្ចំ កិក្កុៈ កិការបដិយ្សុាចិតី”តិអាឌីឃ្យុ កិនរេក្តា នទ្ធបយចិឌហរេត្តា តិក្ខតិៈ ទត្ត ហិ កិចិត្ត ឃយ្សុ រេឃា កិចិរេត្តាៈ “កិ ពរេទាយិ ឃាយិ”តិ ឲចំ កិត្តិ ពារេទា ពរេលំ នក្តតិច្ឆារេលំ កិការេទា, ទំ បដិយ្សុារេចតីតិ កិការបដិយ្សុាចិតីតិអាឌិ ភិគ្គាចតយិច្ឆិទគ្គាៈ “កិត្តរេទាៈ កិបក្កយិច កក្កិត”ត្តិអាឌីឃ្យុ បត ភិគ្គាចតយបុ្យបិក្ខិ, កិនរេក្តារេឃច បគាចឃចការេចត ឃ្យុរេទាៈ ទឆា ហិ រេឃា ពគ្គចិ បគាចឃចការេចត ពគ្គចិ ត្យ ឃ្យុ ត្យរេលា ពារេលាឌិនរេក្តហិ នហចាទិការេចត ច ឃ្យុយ្សតិៈ អព្ទិរេយ បរេឃាពា – ឲឃា រេទ ព្ចាត្តិ កិ រេហាតិៈ ឲរេទ យត្យុយ្សា ត្យយ្យាកំ កិ រេហាត្តិៈ កិយ្យទិឃាត្យចិរេណ្ណាៈ កិ ត្យ គីរេទាច តិក្ខឃិៈ កិឃ្យរេលត្តា ឃ្យុលំ រេឃតិៈ កិ ត្យរេលា ពារេលំៈ កិ ពារេលា អយុ ត្យចំ បយឌ្ឍឃិ, កិទ្យាភាយ ចឌត្តយ្សុ, ចាចាឃ អគគយបុ្យពត្តិ ឲចយាគរេឃាៈ អព្ទិគំ ចុច្ចតិ –

“ចិឃ្យុំ បគាចឃរេចា ចា, ហុត្តា ត្តាឌីហិ ចា បត;

ឃ្យុរេត្តា នរេក្តហិ កិនរេក្តា, គិរេក្តា ឃ្យុពទឃានរេភៈ

បិទ្យព្ចាតឃាត្យឃារេទត, រេនឃាភំ នយ្ហរេចាបិ ច;

រេចារេឃ្យា ចិញ្ញាហិ នក្តុយុ-ភឃញ្ញាហិ បរេកគរេទា”តិៈ

ព្ចាគាតិ នព្ចាភាយិកការេច ជិរេទហិ រេកា កំនរេក្តហិ នយាភឃ្យុតិកាភំ អរេណ្ណានំ រេកា កំនរេក្តាភំ ភាយិកបគយាលិចិរេនរេឃា ចត្តរេព្ចា និឃា, រេឃា រេហក្តា លិក្កត្តឃយិយ្សុកបទិរេច្ឆរេគ ចុរេត្តាៈ អនព្ចាភាយិកត្តា បត បុទិន ចិត្តភរេឃរេភច ចិករេត្តាៈ ទឆា ហិ ឃគា រេកានរេក្តា ព្រហ្មចាទកាឃត្តចាចរេកា, កំនរេក្តា បត និរេទាឌលឃ្យុលត្តចាចរេកា, ទគា ទាតិ បគាតិ អនព្ចាភាយិកាតិ, កស្មា? អកិនក្តុយឃត្តា នព្ចាភាយិកទ្ធបនក្តារេទហិ អឃាឆារេលាទ្ធរេបហិ ចិទហិទត្តា បុច្ឆត្តរេទា អត្តត្តទចាចកត្តា ចៈ ឲគ្គ បត នយាភឃ្យុតិចរេនត អត្តត្តទចិញ្ញាបភត្តំ រេកានរេក្តា កំនរេក្តាតិ ច ចុត្តំ, ឲកត្តរេទា បត នព្ចាភាយិករេត្ត កិនរេក្តារេឃច, ឃ្យុគ្គាភាយរេត្ត ពនរេក្តារេឃចាតិ ពរេហទគ្គាៈ ព្ចារេច្ចចំ –

ពារេឃ ព្រហ្មតិ ចារេទ ច, ឃីរេន ឌលឃ្យុរេលឃ្យុ ច;

កសទ្ទោ ចត្តតី តីសុ, បុយា តីសុ តបុំសកោ៍

ឲចំ សន្តាភាយក្ឋតាត៌ កឹកសទ្ទាត៌ បចត្តិ ទេចឹតន្តា៍

ន្តាឆ ចុត្តប្យកាទាត៌, អត្តាត៌ ឥាតិ សក្ខេហា;

បន្ឋាទេចបុល្លកទណោ, ឲកេឥេសត ចុច្ឆេត៍

កឹ កឹបទេក្កត សឥឹសំ, កាទេឃា កឹបកទេចា ចឥ;

កឹបក្កសឥឹទេសា កាទេយា, កាទេឃា តញ្ញាឥឹសប្អុទេចា៍

ហ្គញ្ញាទេល ក'យិច្ឆត្តិ, ក'យិច្ឆត្តិ បិបិសិតា;

បច្ឆាយិត្តា ក'យិច្ឆត្តិ, ក'យិច្ឆត្តិ ក្ឋព្ហ៊ិតា៍

កាឃស្ស កស្ស ទេកា អាទេឃា,

ទេកា ភាទេឆា កស្ស ក្ឋតទេល;

កស្ស កំ ឥសាភឌ៌ សាតំ,

កស្សទេក្កសុ ឥ កំ បទត្តិ៍

ឃា បត តា ទេហដ្ឋា អទេយត្តិ លិក្កត្តឃចទេសត កឹសទ្ទស្ស សន្តាភាយិកសន្តិតស្ស ភាយិកបឥយាលិ ចិកត្តា, ឲតាសុ បុល្លិក្កតបុំសកលិក្កដ្ឋាទេត "ទេកកិ, កិស្ស, កស្មា, កយ្យា, កយឹ"ហ្វិ ន្តាយាតិ បឥាតិ បហាឃ ន្តាត្តិលិក្កដ្ឋាទេត "កាទេឃា, កាកិ, កាសាត៌, កាឃំ, កស្ស"ត្តិ ន្តាយាតិ ឥ បឥាតិ បហាឃ តទេតា តទេតា ទេសសបឥទេតា ឃឆាសប្អុចំ ចឹសទ្ទិ ឥតសទ្ទិ ឥត៌សទ្ទ្ឋា តិបិទេតត្វា ឲចទ្ឋបិតិ ទ្ឋបិតិ កេហតន្តាតិ៍ ទេសឃ្យចិឥ៌?

ទេកាចិ, ទេកចិ, ទេកចត៍ កិច្ឆិ, កិច្ឆាត៌, ទេកចិ, ទេកចត៍ ទេកតចិ, ទេកហិចិ៍ កស្សចិ, ទេកសច្ឆិ៍ បច្ឆាយិឃា ឲកចចត៌ ហ្គាត៌ បិច្បន្តាឃំ

អនាគតត្ថា៍ ពេហិធិ៍ កស្សធិ, ពេសន្តិ៍ កន្ទិន្តិ, កិន្ទិធិ, ពេសុធិ៍ បុល្លិក្ខតប៉ុរកលិក្ខចរេត ឥដ្ឋាតិ៍ អ(ត្រ កិន្ទិធីតិ អត្ថុសារលេិបចរេត ទុត្តំ៍

ឡុត្តិលិក្ខចរេត បត កាធិ ឡុត្តិ, កាធិ ឡុត្តិឃោ៍ កាធិ, កាធិ៍ កិន្តិ, កាធិ៍ កាឃធិ, កាហិធិ៍ កាឃធិ, កស្សាធិ, កាសន្តិ៍ កាឃធិ, កាហិធិ៍ កាឃធិ, កស្សាធិ, កាសន្តិ៍ កាឃធិ, កាសុធីតិ ទ្វបិតិ៍

៙ត្ត “ឡុតិ ភាសត្តិ ពេចត, ត តំ ហិសាយិ កិន្តាត”ត្តិអាគឃោ បឃោកា ខេជិតព្ហា៍ ឡុតិ លិក្ខត្តឃចរេត ទុត្តាតិ ពោធិ កាធិ កិន្តីតិអាឌីតិ អប្បយត្តកាតំ សក្កាហកចចតាតីតិ ខេជិតព្ហាតិ៍

បុតេតាតិឃេច ឃធារហំ ឃំសខ្លេត ឃោឌេត្វា ឥស្សស្សាយិ –

ឃោ ពោធិ, ឃេ ពោធិ៍ ឃំ កិន្តិ, ឃេ ពោធិ៍ ឃេត ពោតធិ, ឃេហិ ពេហិធិ៍ ឃស្ស កស្សធិ, ឃេសំ ពេសន្តិ៍ ឃស្វា កស្វាធិ, ឃេហិ ពេហិធិ៍ ឃស្ស កស្សធិ, ឃេសំ ពេសន្តិ៍ ឃស្មិ កស្មិន្តិ, ឃេសុ ពេសុធិ៍

៙ត្ត “ឃោ ពោធិ យំ អឌ្ជិ កត្វា សុពេឃ្យ៍ ឃេ ពោធិឃេ អត្តិ ខេសា បចញ្ញា, សត្តិ ពេតសំ សាឆុតាទំ ខេសាត”ត្តិអាគឃោ បឃោកា ខេជិតព្ហា៍ បុល្លិក្ខទ្វបិតិ៍

ឃំ កិន្តិ, ឃាតិ កាតិធិ៍ ឃំ កិន្តិ, ឃាតិ កាតិធិ៍ ឃេសំ បុល្លិក្ខសជិសំ៍ ៙ត្ត “ឃំ កិន្តិ ខេតតំ អត្តិ, ឆតាឌ្ជតិចេឃេតោ៍ ឃំ កិន្តិ ចិត្តុ ឡុឆ ចា ហុទំ ចា៍ ឃាតិ កាតិធិ ទ្វបិតី”តិអាគឃោ បឃោកា ខេជិតព្ហា៍ តប៉ុរកលិក្ខទ្វបិតិ៍

ឃា កាធិ ឡុត្តិ, ឃា កាធិ ឡុត្តិឃោ៍ ឃំ កិន្តិ, ឃា កាធិ៍ ឃាឃ កាឃធិ, ឃាហិ កាហិធិ៍ ឃាឃ កាឃធិ, ឃាសំ កាសន្តិ៍ ឃាឃ កាឃធិ, ឃាហិ កាហិធិ៍ ឃាឃ កាឃធិ, ឃាសំ កាសន្តិ៍ ឃាឃ កាឃធិ, ឃាសុ កាសុធិ៍

៙ត្ត “ឃា កាធិ ខេចឥតា អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នា”តិអាគឃោ បឃោកា ខេជិតព្ហា៍ ឡុត្តិលិក្ខទ្វបិតិ៍ ឡុតិ លិក្ខត្តឃចរេត ទុត្តាតិ ឃោ ពោធិ, ឃា កាធិ, ឃំ កិន្តីតិអាឌីតិ អតចរេសបរិឃាគាតចចតាតីតិ ខេជិតព្ហាតិ៍ សព្ហាតិ ខេចតាតិ ត តិបិតបគាតិ, តិបិតបតិទ្វបកា សក្កាតិឃោតិ ខេជិតព្ហាតិ៍ ឃជិ តិបិតបគាតិ សិឃុំ, តីសុ លិក្ខេសុ សត្តសុ ចិកត្តីសុ ៙កាកាខេត តិឌ្ជឃ្យុំ, ត ច តិឌ្ជត្តិ, តស្វា ត តិបិតបគាតិ, តិបិតបតិទ្វបកា សក្កាតិឃោឃេច៍

អបិច ឃ ត កិ ៙ទ៌តច្ចេតហិ សព្ហាតាឃេហិ លិក្ខាត្ថុទ្វបតោ ត្តកត្តិកបច្ចេឃ កត្វា ចត្តិឆ្នាឃំ ឃាតិ បគាតិ សិឌ្ឍត្តិ, តាតិ បរិច្ឆេទចចតាតិ

អបទ្ធាតាយិកាតិយេច កចត្តិ៍ ទេពរ៉ សាយិកបកយាលិ បុរិប ចិត្ត កញ្ញាភយេភ យោរដេពទ្ធា៍ ច៉ា យធា?

យត្តកោ ដេតា, យត្តក៉ា ចិត្ត៉ា, យត្តិកា ទ្ធាត្តិ៍ តត្តកោ, តត្តក៉ា, តត្តិកា៍ កិត្តកោ, កិត្តក៉ា, កិត្តិកា៍ ឲត្តកោ, ឲត្តក៉ា, ឲត្តិកាតិ៍ ទ្ធាយាតិ បកាតិ អបទ្ធាតាយិកាតិបិ បច្ឆយចេបេត បយ្ហូតត្តត្តទេបុ ចិញ្ញាត៉ា កោបលុត៉ា ចុត្តាតិ៍

ទ្ធាកាតិ បច្ឆាឌិចចតស្ស ឲកបគ្គស្ស សាយិកបកយាលិ ចុច្ចទេព –

ឲកបទ្គោ ហិ បច្ឆាចចតោ ច ទេហាតិ អបឌិបចចតោ ច អបហាឃចចតោ ច ឲកច្ចចចតោ ច យិបេ្សីក្ខតចចតោ ច៍ យកា បច្ឆា'បឌិបា'បហាឃចចតោ, តកា ឲកចចតកោ កចតិ៍

ឲកោ, ឲក៉ា, ឲកោភ, ឲកស្ស, ឲកប្ឆា, ឲកយ្យា ឲកស្ស, ឲកស្មិ៍, ឲកយឹត្ឋិ៍ ឲច៉ា បច្ឆាឌិចចតោ ឲកបទ្គោ ឲកចចតកោ៍ តធា ហិ "ឲកោ ទេ តយោ"តិ បច្ឆាចិបទេយ ឲកបទ្គោ ឲកចចតកោច៍ "ឲកោយិប្បយ្ឆាបទ្ទទ្គា៍ ឲកោ ទាដ តិបញ្ចាយិ"តិ អបឌិបាបហាឃកចតេបិ ឲកចចតកោច៍ អយំ ឲកចចតិកា បទ្ធាតាយិកបកយាលិ៍

យកា បត បច្ឆត្តា ច អបហាឃា ច ពហុ ចត្តន្ថា បិឃុំ, តកា ឲកបគ្គតោ កកាទាកយំ កត្វា ឲកកា, ឲកេក, ឲកេកហិ, ឲកេកកិ៍ បុរិបតយេ ពហុចចតចេបេត សាយិកបកយាលិ យោរដេពទ្ធា៍ តធា ហិ បច្ឆត្តាបិ ពហុ ទេហាត្តិ៍ "ចត្តារោ ឲកកា បិឃុ"ត្តិ ហិ ចុត្តិ៍ អបហាឃាបិ ពហុ ទេហាត្តិ៍ តធា ហិ "អយយ្យិ កហបតិ ឲកោច អាកេតា, អយយ្យិ ឲកោច អាកេតា"តិ ចត្តទ្ធេ "ទ្ធេយ កហបតយោ ឲកកា អាកតា"តិ ចត្តទ្ធតា ឌិស្សតិ៍ អយំ តយោ បទ្ធាតាយិកបក្លិ ត កដតិ អបាឌារលាទ្ធបិកាចទេតា, អត្តត្តទចិញ្ញាបតត្វិ បត ចុទេត្តា៍

យកា ឲកច្ចចចតោ, តកា "ឲកេក, ឲកេក, ឲកេកហិ, ឲកេកកិ ឲកោបំ, ឲកេកហិ, ឲកេកកិ, ឲកោបំ, ឲកោបុ"តិ ចត្តទ្ធា៍ អយយ្យិ ពហុចចតិកា បទ្ធាតាយិកបកយាលិ៍ ឲត្វ ឲកេកតិ ឲកទេច្ឆ៍ ឲប តយោ ទេបទេបុបិ៍ យកា បត យិបេ្សីក្ខតចចតោ, តកា "ឲកា, ឲកេក, ឲកេកហិ, ឲកេកកិ, ឲកោភ"ត្តិ បុរិបតយេ ពហុចចតចេបេត ចត្តទ្ធា៍ "បច្ឆាទេលិ ច ចិទេកហោ ច, ក្ខទេកា ឲកា កចត្ត ទេព"តិ បិញ្ញត្ត ឌិស្សតិ៍ អយំ តយោ បទ្ធាតាយិកបក្លិ ត កដតិ អបាឌារលាទ្ធបិកាចទេតា, អត្តត្តទចិញ្ញាបតត្វិ បត ចុទេត្តា៍ តត្វ ឲកា កចត្តតិ ឲកឹកចត្ត យិបេ្សីកចត្ត, កទ្គាកកោភ យយុទេតាកក៉ា ចិយ អញ្ញាកត្វ បំបត្គត្ត បទេយត្តតិ ចចតទេត្វា៍

អាចទិយា បត ឲច៉ា ចិកាក៉ា អកទេស្សត្វា ឲកបគ្គស្ស បទ្ធាតាយត្តទេយច កទេហត្វា បទ្ធាបគ្គស្ស ចិយ សាយិកបកយាលំ យោរដេត្តិ៍ កច៉ា?

ឲកោ, ឲកេ៍ ឲក៉ា, ឲកេ៍ ឲកោភ, ឲកេកហិ, ឲកេកកិ៍ ឲកស្ស, ឲកោបំ, ឲកោបាត៉ា៍ ឲកប្ឆា, ឲកយ្យា ឲកេកហិ, ឲកេកកិ៍ ឲកស្ស, ឲកោបំ, ឲកោបាត៉ា៍ ឲកស្មិ៍, ឲកយិ្យាឲកោបុតិ៍ អយំ បទ្ធាតាយិកបកយាលិតិ ទេចឌិតទ្ធា៍

កេចិ “ឧកសទ្ទោ សញ្ញាត្យល្យាសហាយញ្ញាវចនតោ យថា សញ្ញាវចនតោ, តថា សព្វទេវកវចនន្តោច, អញ្ញត្ថ ពហុវចនន្តោបិ, ឧកោ ឧកា ឧកំ ពួច្ឆាទិ សព្ពត្ថ សព្ពសទ្ទេហិ សំយោគ្គច ចិសេសោ”តិ លិង្គត្តយេ យោជនាតយំ វទន្តិ ឧចំ វទន្តា ច ទេ ចិការំ អវស្សិត្វា វទន្តិ យំ បន សោតូនំ បយោគេសុ គោចរល្លប្បាគតត្តំ ចិការំ ឥវស្សិត្វា វទាម។

អបិចេត្ថ អយំ ចិសេសោបិ សល្លក្ខិតព្ពោ “ឧកោ ឧកេ សេស សេសការេ”តិ បិណ្ឌប្បទេសេ បច្ចត្តវចនស្ស ឧកសទ្ទស្ស ឧការន្តត្តំ តេនបិ ទិស្សតី”តិ។ បុល្លិង្គរូបានិ។

ឧកំ, ឧកានិ។ ឧកំ, ឧកានិ។ សេសំ បុល្លិង្គសទិសំ។ តត្ថ ឧកានីតិ ឧកច្ឆានិ។ ឧស ននោ សេសពហុវចនេសុបិ, នបុំសកលិង្គរូបានិ។

ឧកា, ឧកា, ឧកាយោ។ ឧកំ, ឧកា, ឧកាយោ។ ឧកាយ, ឧកាហិ, ឧកាភិ។ ឧកាយ, ឧកិស្សា, ឧកានំ។ ឧកាយ, ឧកាហិ, ឧកាភិ។ ឧកាយ, ឧកិស្សា, ឧកានំ។ ឧកាយ, ឧកាយំ, ឧកិស្សំ, ឧកាសុ។ ឯត្ថ ពហុវចនដ្ឋានេ ឧកាតិ ឧកច្ឆា, ឧកាហីតិ ឧកច្ឆាហិ, ឧកាសន្តិ ឧកច្ឆានំ ឧកាសូតិ ឧកច្ឆាសុ។ ឥត្ថិលិង្គរូបានិ។ សព្ពានេតានិ សព្ពនាមានិ ឧកវចនពហុវចនវសេន ទុត្តានិ។

អបិច ឧកសទ្ទេ ចិន្តាវសេន វត្តព្ពេ លិង្គត្តយរូបានិ ឧកវចនានេវ កវត្តិ កថំ?

ឧទកោ, ឧទកំ, ឧទកេន, ឧទកស្ស, ឧទកម្ហា, ឧទកស្មា, ឧទកស្ស, ឧទកម្ហិ, ឧទកស្មឹ។ បុល្លិង្គរូបានិ។

ឧទកំ, ឧទកំ។ សេសំ បុល្លិង្គសទិសំ, នបុំសកលិង្គរូបានិ។ ឧទកា, ឧទកំ, ឧទកាយ, ឧទកិស្សា, ឧទកាយ, ឧទកិស្សា, ឧទកាយំ, ឧទកិស្សំ។ ឥត្ថិលិង្គរូបានិ។

សព្ពានេតានិ ចិន្តាសព្ពនាមានីតិ វត្តុំ វដ្ដតិ។ ពហុវចនានិ បនេត្ថ ន សន្តិ បយោគាភាវតោ។ ឥតិ ឥមេសុ ចិន្តាវសេន វុត្តេសុ លិង្គត្តយរូបេសុ សមាសចិត្តា ន ឧប្បាទេតព្ពា អតិព្ពវតីយត្វា ចិន្តាសទ្ទានំ។ តថា ហិ “បណ្ឌិ បណ្ឌិ សន្តិ សន្តិ ខណិ ខណិ ហុត្វា តត្តកបិទេល បក្កិត្តពិលិ ចិយ តដតដាយន្តា សព្ពាទា កិដ្ឋន្តី”តិអាទីសុ បព្ពបព្ពសទ្ទាទីនំ សមាសករណវសេន និព្ពាវនំ បុព្ពាចរិយេហិ ន ទស្សិតំ។ យស្មា ច ចិន្តាយំ វត្តមានានំ ក្រិយត្តំ ទេលិកទោ ឧច សិទ្ធា, ន លក្ខណតោ, តស្មា តត្ថ សមាសចិត្តា ន ឧប្បាទេតព្ពា។

ពលានិ ឧកច្ឆ ឧកតិយ ឧកច្ឆិយសទ្ទានំ នាមិកបទមាលាយោ វុច្ចន្តេ – បុល្លិង្គេ តាវ ឧកេច្ឆា, ឧកេច្ឆ ឧកច្ឆំ, ឧកេច្ឆ សេសំ បុរិសសទ្ទសមំ។ ឯត្ថ ឧកេច្ឆតិ បច្ចត្តពហុវចនំ សព្ពនាមិកត្តបសមំ អសាធារណត្តា។ “ពលេឆកេច្ឆា កុលបុត្តា ពលេឆកេច្ឆ ទេយាឈបុរិសា”តិ និទស្សនបទានិ។

ភតិយោ, ភតិយេ។ ភតិយំ, ភតិយេ។ ឯវំ បុរិសសទ្ទសមំ។ ក្វចាបិ ភតិយេតិ បច្ចត្តពហុវចនេ ច សព្វនាមិកនយំ អសាធារណត្តា។ ភតិយេ គហេតព្វា។

“ន វិស្សសេ ភតិយេសុ ច,

អគារិសុ បព្វជិតេសុ ចាបិ;

សាធូបិ ហុត្វាន អសាធុ ហោន្តិ;

អសាធុ ហុត្វា បុន សាធុ ហោន្តី”តិ

និទស្សនបទានិ។ ភត្តិយសទ្ទស្ស អត្ថិតាយំ បន –

“សន្តិ គិរេចយាហំសុ, នទា ភត្តិយា ពហុ;

គន្ធំ និព្វុតិំ សេវេយ្យា, ន តេចេភត្តិយោ នទេ។

ភត្តិយំ អាហារ”ន្តិ និទស្សនបទានិ។ ភត្តិយោ, ភត្តិយា។ ភត្តិយំ, ភត្តិយេតិ ក្វចាបិ បុរិសនយោ។ បុល្លិង្គរូបានិ។

ភត្តិ , ភត្តាតិ។ ភត្តិ, ភត្តាតិ។ ឯវំ បុល្លិង្គសទិសំ។ ភតិយំ, ភតិយាតិ។ ភតិយំ, ភតិយាតិ។ ឯវំ បុល្លិង្គសទិសំ។ ភត្តិយំ, ភត្តិយាតិ។ ភត្តិយំ, ភត្តិយាតិ។ ឯវំ បុល្លិង្គសទិសំ។ នបុំសកលិង្គរូបានិ។

“ភត្តា, ភត្តា, ភត្តាយោ”តិ កញ្ញានយេន, តថា “ភតិយា, ភតិយា, ភតិយាយោ។ ភតិយ”ន្តិ ច, “ភត្តិយា, ភត្តិយា, ភត្តិយាយោ។ ភត្តិយ”ន្តិ ច កញ្ញានយេន យោជេតព្វា។ ឥត្ថិលិង្គរូបានិ។

ឥទានិ ភាគី ភាគិយសទ្ទេសុ នាមិកបទមាលំ វក្ខាម –

ភាគី, ភាគី, ភាគិនោ។ ភាគិ, ភាគី, ភាគិនោ។ ទណ្ឌិនយេន យោជេតព្វា។ ភាគិយោ, ភាគិយា។ ភាគិយំ, ភាគិយេ។

ឲកាកិយេត៌ បុរិសតយេត ទោឃ្ញ៌ បុល្លិក្កុរូបានិ៍

ឲកាកិ កុលំ, ឲកាកី, ឲកាកីនិ៍ ឲកាកិ, ឲកាកី, ឲកាកីនិ៍ សេសំ បុល្លិក្កសទិសំ៍ ឲកាកិឃំ, ឲកាកិឃាតិ៍ ឲកាកិឃំ, ឲកាកិឃាតិ៍ សេសំ បុល្លិក្កសទិសំ៍ តបុំសកលិក្កុរូបានិ៍

ឲកាកិតី, ឲកាកិតី, ឲកាកិតិយោ៍ ឲកាកិតិ, ឲកាកិតី, ឲកាកិតិយោ៍ ឲកាកិតិឃាតិ ត្ថុតិ្តសទិសំ៍ ឲកាកិឃា, ឲកាកិឃា, ឲកាកិឃាយោ៍ ឲកាកិឃំ, ឲកាកិឃា, ឲកាកិឃាយោ៍ ឲកាកិឃាឃាតិ កញ្ញាសទិសំ៍ ត្ថុតិ្តលិក្កុរូបានិ៍ សព្វាតិ បតេតាតិ អសព្វតាយិកត្វបានិ អត្ថុគ្គចិញ្ញាបតតិ្ត ចុត្តាតីតិ ដ្ឋព្វាតិ៍

ត្ថធាតិ ខ្ញុំសព្វបរិយាឃស្ស សធា ពាហុចចតត្តស្ស សព្វតាយិកបធស្ស វ្តកសព្វស្ស តាយិកបធយាលិ ចុច្ចេត –

“វ្តកា , វ្តកា, វ្តកាហិ, វ្តកាកិ, វ្តកិត្ត, វ្តកាហិ, វ្តកាកិ, វ្តកិត្ត, វ្តកាស្ម”តិ អឃំ បិឲ្យត្ថុតឃាត្តុរូបេត ចុត្តបធយាលិ៍ អត្រិយេ បយោកា – វ្តកា កុមារា តិក្កិតា៍ វ្តកា ត្ថុតិ្តយោ តិដ្ឋត្តិ, វ្តកា ចិត្តាតិ តិដ្ឋត្តិ, វ្តកា បុរេត្ត អធាសិ៍ វ្តកា កញ្ញាយោ បស្សតិ៍ វ្តកា បិធាតិ កិត្តិតា, សព្វាមិឃ្យាមិ ចេា អហំ៍ វ្តកាហិ ហតេត្តហិ៍ វ្តកាហិ ឥាឃាហិ, វ្តកាហិ ចិតេត្តហិ, វ្តកិត្ត ដកាតំ, វ្តកិត្ត ត្ថុតិ្តតំ, វ្តកិត្ត ចិត្តាតំ, វ្តកាសុ បុរិសេសុ, វ្តកាសុ ត្ថុតិ្តសុ, វ្តកាសុ បស្សេស្មតិ, អឃយមុាតំ រូចិ៍ អាចរិយា បត “វ្តកហិ, វ្តកកិ, វ្តកស្ម”តិបិ ត្ថធត្តិ៍ កច្ចាឃតេបិ ហិ “វ្តក តប្បុរិសា”តិ ចុត្ត៍ សព្វាតិបិ ឲតាតិ យតមិ កាតព្វាតិយេច៍ វ្តកសព្វស្ស សយាសោ អប្បមិទ្ធោ៍ លិក្កត្តឃសាធារណុបានិ៍

ត្ថធាតិ សព្វាចចតាតំ ខ្ញុំតិ ចត្យសព្វាតំ សធា ពាហុចចតត្តាតំ សព្វតាយាតំ តាយិកបធយាលិយោ ចុច្ចេត្ត –

ចេច្វ, ចេច្វ, ខ្ញុំហិ, ខ្ញុំកិ, ខ្ញុំត្ត, ចុបិត្ត, ខ្ញុំហិ, ខ្ញុំកិ, ខ្ញុំត្ត, ចុបិត្ត, ខ្ញុំសុ៍ ចុឲ្យអតិទុត្តិឃំ បត “ខ្ញុំត្តត្ត”ត្តិ បធយាលិ អាកតា៍ ត្ថយាតិ អហំសព្វាឌីតិ ចិឃ ត្ថុតិ្ត លិក្កាឌីកាចចិតិយុត្តាតិបិ តីសុ លិក្កេសុ យុទ្ធត្ត “ចេច្វ បុរិសា, ចេច្វ ត្ថុតិ្តយោ, ចេច្វ ចិត្តាតិ”ត្ថុចេច្ចយាឌីតា៍ ត្ថយាតិបិ លិក្កត្តឃសាធារណុាតិ រូបានិ៍

“ចេច្វ”តិ រូបំ ខ្ញុំសព្វស្ស, ឃំ សយាសមិញ្ញាំ កេច;

ខ្ញុំតិប្បកាតិកំយេច, តាតាផេសហិ សា មិឃា៍

ខ្ញុំកាចេា ចេច ចេច្វកាចេា, ខ្ញុំទត្តញ្ញា ចុចស្សេកា;

ᨴᩮᩣᩉᩣᩁᩫᨲᩦ ᩁᩪᨷᨲ᩠ᨲᨿᩴ, ᨲᨴ᩠ᨴᩥᨲᩮᨲ᩠ᨲ ᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᨴ᩠ᩅᨿᩴ᩵

ᨲᨿᩮᩣ , ᨲᨿᩮᩣ, ᨲᩦᩉᩥ, ᨲᩦᨽᩥ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨶᩴ, ᨲᩦᩉᩥ, ᨲᩦᨽᩥ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨶᩴ, ᨲᩦᩈᩩ᩵ ᨿᨳᩣᨲᩥ ᨷᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩁᩪᨷᩣᨶᩥ᩵

ᨲᩥᩔᩮᩣ, ᨲᩥᩔᩮᩣ, ᨲᩦᩉᩥ, ᨲᩦᨽᩥ, ᨲᩥᩔᨶ᩠ᨶᩴ, ᨲᩦᩉᩥ, ᨲᩦᨽᩥ, ᨲᩥᩔᨶ᩠ᨶᩴ, ᨲᩦᩈᩩ᩵ ᨿᨳᩣᨲᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩁᩪᨷᩣᨶᩥ᩵ ᩁᩪᨷᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩴ "ᨲᩥᩔᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨶᩴ"ᨲᩥ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩦᨨᨭ᩠ᨮᩦᨶᩴ ᨻᩉᩩᩅᨧᨶᩁᩪᨷᩴ, ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨷᩥᨭᨠᩮ ᨷᨶ "ᨲᩥᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨶᩴ"ᨲᩥ᩵ ᩅᩣᨲᩥ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳᨠᨳᩮ ᨲᩮᨷᩥᨭᨠᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᨧᨶᩮ ᨷᩩᨶᨷ᩠ᨷᩩᨶᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩮ, ᨠᩮᩉᨧᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩵

ᨲᩦᨱᩥ, ᨲᩦᨱᩥ, ᨲᩦᩉᩥ, ᨲᩦᨽᩥ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨶᩴ, ᨲᩦᩉᩥ, ᨲᩦᨽᩥ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨶᩴ, ᨲᩦᩈᩩ᩵ ᨿᨳᩣᨲᩥ ᨶᨷᩩᩴᩈᨠᩃᩥᨦ᩠ᨣᩁᩪᨷᩣᨶᩥ᩵ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨷᨶ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᨷᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮ ᨲᩦᨱᩥᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᨱᩥᨠᩣᩁᩮᩣᨷᩥ ᨴᩥᩔᨲᩥ "ᨴ᩠ᩅᩮ ᨧᩣᨲᩥ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᩈᩪᨠᩣᨲᩦ"ᨲᩥ᩵ "ᨲᩥᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨧᩮᨲᩥᨿᩣᨶᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩉᩪᩃᨠᨾ᩠ᨾᩣ
ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨷᩣᨲᩴ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᨶ ᨠᩥᩃᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣ"ᨲᩥ ᨿᨳᩣ "ᨲᩥᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨶᩴ"ᨲᩥ ᨷᨴᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᨠᩣᩁᩮᨶ ᨶᩥᨴᩔᩥᨲᩴ᩵

ᨿᩣᨶᩥ ᩁᩪᨷᩣᨶᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ, "ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨲᩦᨱᩥ ᨲᨿᩮᩣ"ᨲᩥ;

ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩈᩩ ᩈᨷ᩠ᨷᩮ ᩅᩣᨲᩥ, ᨲᩥᨲᩥᨷ᩠ᨿᨠᨲᩥᨠᩣ ᩈᩥᨿᩩᩴ᩵

ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩥᩔ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩈᩩ ᨷᩁᩮᩈ᩠ᩅᨷᩥ ᨷᨴᨷᨴᩮᨶ ᨶᩮ;

"ᨲᩥᨧᩮᨲᨶᩣ ᨲᩥᨴᩥᨭ᩠ᨮ"ᨲᩥ, "ᨲᩥᩃᩮᩣᨠ"ᨲᩥ ᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᩮ᩵

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᨷᩩᩴᩈᨠᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ, ᨷᩥᩉᩥᨲᩴ ᨷᩥᨿᩁᩪᨷᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ;

ᨷᩩᨿᨲ᩠ᨲᩮᨿᩮᨲ᩠ᨳ ᨿᨳᩣᨲᩥ, "ᨲᩥᨠᩮᨧᩣ ᨲᩣᨿᨲᩮ"ᨿᨳᩥ᩵

ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ, ᨧᨲᩩᩁᩮᩣ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ, ᨧᨲᩩᩁᩮᩣ, ᨧᨲᩪᩉᩥ, ᨧᨲᩪᨽᩥ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ, ᨧᨲᩪᩉᩥ, ᨧᨲᩪᨽᩥ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ, ᨧᨲᩪᩈᩩ᩵ ᨿᨳᩣᨲᩥ ᨷᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩁᩪᨷᩣᨶᩥ᩵

ᨧᨲᩔᩮᩣ , ᨧᨲᩔᩮᩣ, ᨧᨲᩪᩉᩥ, ᨧᨲᩪᨽᩥ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ, ᨧᨲᩔᨶ᩠ᨶᩴ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ, ᨧᨲᩪᩉᩥ, ᨧᨲᩪᨽᩥ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ, ᨧᨲᩔᨶ᩠ᨶᩴ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ, ᨧᨲᩪᩈᩩ᩵ ᨿᨳᩣᨲᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩁᩪᨷᩣᨶᩥ᩵
ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ "ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ"ᨲᩥ ᨷᨴᩴ ᩁᩪᨷᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩴ ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨷᩥᨭᨠᩮ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩈᩩ ᨧ ᨴᩥᩔᨲᩮᩣ ᩁᩪᨷᩴ᩵ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᩁᩪᨷᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩴ
ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ "ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ"ᨲᩥ ᩋᩣᨣᨲᩴ, ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨷᩥᨭᨠᩮ "ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ"ᨲᩥ ᩋᩣᨣᨲᩴ᩵ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᨷᨶ "ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ ᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣ
ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᩁᩥᩈᩣᨶᩴ ᨷᩥᨿᩮᩣ ᨿᨳᩣᩁᩮᨷᩥ"ᨲᩥ ᩋᩣᨣᨲᩴ᩵ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩈᩩ ᨧ ᨷᨶ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ "ᨧᨲᩪᩉᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨬ᩠ᨬᩣᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᩁᩥᩈᩣᨶᩴ

បិយោ យតោបិ”តិ អាគតំ សត្តិលក្ខណាតពេ្វកចាយំ “អាចរិយោ បនស្ស ចតុន្នំ សត្តិនំ លក្ខណំ និបរ្ចំ ញាតាតី”តិ អាគតំ

ចត្តារិ, ចត្តារិ, ចតូហិ, ចតូភិ, ចតុន្នំ, ចតុណ្ណំ, ចតូហិ, ចតូភិ, ចតុន្នំ, ចតុណ្ណំ, ចតូសុ ឆ្លយាតិ តបុំសកលិង្គរូបានិ

“ចត្តារោ”តិ “ចតស្សោ”តិ, “ចត្តារី”តិ ច សទ្ទិតំ;

រូបំ សយាសកាចយិក្រចតុប្បកតិកំ កថេ

តិដស្សតបដាតេត្វ, កយតោ កយកោចិតោ;

“ចតុន្និនំ ចតស្សាលំ, ចតុសន្ន”ន្តិ តិទ្ទិសេ

ឆ្លយាតិ ចេ្វអាទិកាតិ សព្ពតាយិកាតិ ពាហុចចតាតិយេច កចន្តិ, ត ឲកចចតាតិ ឆ្លូអតិរូត្តិយំ បត ចឹសុ លិង្គេសុ “ចតស្សន្ន”ន្តិ ចុត្តំ, ចំ អតិដ្ឋាតក្លូយំ ចិយ ដិស្សតិ

ឆ្លដាតិ តុយអ្យយុសទ្ទាតំ តាយិកបដយាលិ ចុទ្ធតេត្ត, តេសុ យេត កថេតិ, តស្សាលបតេ តុយអ្យចតាតិ កចន្តិ

តុំ, តុចំ, តុយេ្យាតំ, តុចំ, តុំ, តចំ, តុយេ្យាតយា, តុយា, តុយេត្តិ, តុយេភិ តុយំ្ហ តច, តុយំ្យតុយ្យាកំ តយា, តុយា, តុយេត្តិ, តុយេភិ តុយំ្ហ តច, តុយំ្យតុយ្យាកំ តយិ, តុយិ, តុយេ្យសុ ៗ តថា “តុំ បុរិសោ, តុំ ឥត្ថី, តុំ ចិត្ត”ន្តិអាទិតា យោជេតព្ពានិ

អត្តយោគេ អយ្ហចតាតិ កចន្តិ

អហំ, អហកំ, យយំ, អយេ្យាយំ, យយំ, អយេ្យាយយា, អយេត្តិ, អយេភិ យយំ្ហ យយ, អយំ្យអយ្យាកំ, អស្មាកំ យយា, អយេត្តិ, អយេភិ យយំ្ហ យយ, អយំ្យ អយ្យាកំ, អស្មាកំ យយិ, អយេ្យសុ, អស្មេសុ

ឲត្វ បត “កចំ អយេ្យាតេរាយសេ”តិ បិឡព្ពដស្សតេតោ “តុយេ”ហិ បច្ចត្តចចតស្ស ចិយ “អយេ”ហិ បច្ចត្តចចតស្សបិ អត្ថិតា ចេដិតព្ពា, “អហក”ន្តិ រូបន្តរម្បិ ព្ពន្ធិតព្ពំ តស្ស អត្ថិភាវេច “អហកម្បា ចិត្តចសាត្យា កាសិស្ស”ន្តិ ឲសា បិឡព្ព តិដស្សតំ ឲត្វ ហិ អហកន្តិ អហំ ព្ពចេ្ចចត្វ តថា “អហំ បុរិសោ, អហំ កញ្ញា, អហំ ចិត្ត”ន្តិអាទិតា យោជេតព្ពាតិ ព្ពយាតិបិ លិង្គត្តយសាធារណរូបានិ

កច្ចាឃភន្ធញ្ញអភិទុត្តិភិទុត្តិបិដɛកសុ បភ “តុយ្ហាកំ អយ្ហាកំ”ន្តិ ច ទុតិឃាពាហុចចនំ ចុត្តំ។ កច្ចាឃɛភ “តុយ្ហាភំ អយ្ហាភំ”ន្តិ ច បឋមាទុតិឃាពាហុចចនំ, “តុយ្ហំ អយ្ហំ”ន្តិ ច ចតុត្ថីឆដ្ឋេកចចនំ, បឋមាទុតិឃាពាហុចចនភ្ជា ចុត្តំ, ភ្ញញ្ញអភិទុត្តិភិទុត្តិបិដɛក បភ “តុយ្ហំ អយ្ហំ”ន្តិ ច ទុតិɛឃកចចនំ ចុត្តំ, “តុɛយ្ហ អɛយ្ហ”ភិ ច ចតុត្ថីឆដ្ឋីពាហុចចនំ ចុត្តំ។ ឯតានិ រូបបទិក្ខិត្វា សាដ្ឋកɛឆសុ សុត្តɛត្តសុ ជិស្សន្តិ ɛច, គɛហតព្ពានិ។

តុយ្ហាយ្ហដ្ឋានំ បភ បɾបɛទហិ សទ្ធិំ សមាɛស “មំជីបិ”តិអាទɛយា បɛយាគា តɛទាកតាទិមុលɛតា សម្ភចន្តិ។ “ɛទɛត កាយស្មិំ មំជីបិ មំɛលហា មំសɾហា”តិ ហិ តទាកតមុលɛតា, “តɛយ្យាɛកា មɛយ្យាɛកា”តិ ភិទុត្តក្ខាមុលɛតា, កាញ្ញាទាɛស ច “ត្វំមុលំ កមɛលɛភច, តុល្យំ ភាɛណ្ណភ ɛកភជី”តិ ច “ចɛត្ថភ ត្វំមុលំ តុល្យំ”ន្តិ ច កចិមុលɛតា។

តត្ថ ហិ អហំ ជីɛបិ ɛទɛតាសន្តិ មំជីបិ, អហំ ɛលហំ ɛទɛតាសន្តិ មំɛលហា, ɛទចំ មំសɾហា។ តុɛយ្ហ ɛឃាɛកា តɛយ្យាɛកា, តុយ្ហដ្ឋភ ɛឃាɛកា ពុɛច្ចចɛត្វា។ អɛយ្ហ ɛឃាɛកា មɛយ្យាɛកា, អយ្ហដ្ឋភ ɛឃាɛកា ពុɛច្ចចɛត្វា។ តច មុលំ ត្វំមុលំ។ ពាហុចចនចɛសភបិ ភិដ្ឋាចភីយំ “តុយ្ហាកំ មុលំ ត្វំមុលំ”ន្តិ។ ɛទត្ថ ច បិញ្ញត្តយំ “មំជីបិ”ដ្ឋាទិជស្សភɛតា “ត្វំជីបិ”តិអាទីភិ កាញ្ញាទាɛស ច “ត្វំមុលំ”ន្តិ ជស្សភɛតា ត្វំចɛណ្ណា, ត្វំសɾរា, មំមុលំ, មំចɛណ្ណា, មំសɾរាអាទីភិ គɛហតព្ពានិ។ តត្ថ ត្វំ ជីɛបិ ɛទɛតាសន្តិ ត្វំជីបិ, តុɛយ្ហ ចា ជីបិ ɛទɛតាសន្តិ ត្វំជីបិ, តច ចɛណ្ណា ត្វំចɛណ្ណា។ មម មុលំ មំមុលំ, អយ្ហាកំ ចា មុលំ មំមុលន្តិ ភិដ្ឋចភាភិ។ ɛទស ភɛឃា អɛណ្ណាសុបិ ɛព្វាទិɛសសុ ធាɛតសុ។

សមាɛស តុយ្ហាយ្ហាកំ, ɛហាន្តិ បɾបɛទហិ ɛច;

“ត្វំមុលំ”ន្តិ ច “មំជីបិ, តɛយ្យាɛកា មɛយ្យាɛកា”តិ ច។

ɛទត្ថាហ “កិំ ɛទត្ថកɛមច តុយ្ហាយ្ហដ្ឋានំ ភ្វំ, រូបាហុ អɛណ្ណាមហ្បិ អត្ថិ”តិ? អត្ថិ “ɛត ɛម” ដ្ឋាទីភិ។ ឃទិ ɛទចំ កស្មា បɛយាលិ ជិស្ស ភ ចុត្តាតិ? អចចɛភ កាɾណមត្វា។ អប្បិជំ កាɾណំ –

“ɛត ɛម ɛចា ɛតា”តិ ភ្វបិភិ, បរានិ បɛទតា ឃɛតា;

តɛតា ភាមិកបត្តិសុ, ភ តុ ចុត្តានិ តានិ ɛម។

ɛទត្ថ ច មយំ ɛម ɛចា ɛតាសដ្ឋាភមត្វដ្ឋាɛរា ចុច្ចɛត – ɛតសដ្ឋស្ស បភ ចុɛត្តាច។ ឃស្មា អដ្ឋកទាចទិឃា មយំសដ្ឋាɛភបិ មឃាសដ្ឋា, មឃាសដ្ឋាɛភបិ ច មយំសដ្ឋា ពុɛច្ចច ចភន្តិ, តស្មា មឃម្បិ តɛទច ចទាម។ មយំសដ្ឋា “អត្ថញ្ញាតបដិញ្ញាតា, ɛតចិដ្ឋាមឃមភុɛកា”តិអាទីសុ អប្បុចɛត្ថ អាកɛតា។ “មយំ ភិស្សាយ ɛហមាយ, ជាតា មɛដ្ឋាសិម្ហបកា”តិ ɛទត្ថ បញ្ញត្តីយំ។ “មɛភាមឃា

បិតិកញ្ញា សឃំបកា"តិអាឌីសុ តិដ្ឋាត្តិអទេត្វ៉ ឌាហិទេទត បច្ចេឃត ចិតា យតសាច តិដ្ឋាត្តាតិ យទេភាយឃា៉ "ឃំត្នតាឋំ សន្ដាយត្តិកាយឃំ ក្យុដិកំ ពទេឃ្យ"ត្តិអាឌីសុ ចិពាទេត្វ៉ "ឌាតយឃំ សីលយឃ"ត្តិអាឌីសុ បឌបុទលាយទេត្វ៉ "បីឌំ ទេព ទេសាចល្លាយឃំ ក្ខាេអាទ"ត្តិ ឲត្វ ចិពាទេត្វ បឌបុទលាយទេត្វ ចា ឌដ្ឋេដ្ឋា៉ ឃឌា ហិ សុចល្លាទេយច ទេសាចល្លាត្តិ អឃយទេត្វា, ពឌា សុចល្លាស្ស ចិពាទេវា ទេសាចល្លាយឃត្តិ ចិពាទេត្វ យឃសទេដ្ឋា ឌដ្ឋេដ្ឋា៉ តិដ្ឋាត្តិអទេត្វាតិបិ ចត្យុ ចដ្ឋេតិ៉ ឃឌា បត សុចទេល្លាត តិដ្ឋាត្តំ ទេសាចល្លាត្តិ អឃយទេត្វា, ពឌា ទេសាចល្លាទេយច ទេសាចល្លាយឃត្តិ បឌបុទលាយទេត្វ យឃសទេដ្ឋា ឌដ្ឋេដ្ឋា៉

ទេយសទេដ្ឋា "កិទេដ្ឋត ទេយ អឌិកតំ, ហលំ ឌាតិ បកាសិត្យ"ត្តិអាឌីសុ ពទេលា អាពទេតា៉ យឃាតិ អទេត្វ៉ "តស្ស ទេយ កទេត្ត កកចា សំលិទេត្តត ឌយំ ទេឌទេសត្យ"តិអាឌីសុ សយ្យឌាទេត, យឃ្យត្តិ អទេត្វាតិ ចឌត្តិ៉ "បុទេដ្ឋាច ទេយ កិល្លទេច សទេដ្ឋាឌា អតកិសយ្យឌ្ឋស្ស ទេឌាឌិសត្តទេស្សច សទេតា"តិអាឌីសុ សាយិអទេត្វ, យយាតិ អទេត្វាតិ ច ចឌត្តិ៉ ឲទេត្វតំ ចុច្ចតិ –

ពទេលា សយ្យឌាទេត ច, សាយិអទេត្វ ច អាពទេតា;

ទេយសទេដ្ឋា ឌ្កតិ ចិទេដ្ឋាទេឃ្យា, ចិដ្ឋាតា តឃឌស្សិតា៉

ឲត្វ បត ឌត្វា អដ្ឋេកឆាចទិទេឃហិ ពទេត ទេត ទេយសដ្ឋាតយត្វចិចទេលា ចិតិច្ឆឃំ ទ្រាយ ទេតសយឌិប្យាឃប្យកាសតចទេសត ទេសាត្យតំ សំសឃសយ្សាដតត្វំ៉ តឆា ហិ អដ្ឋេកឆាចទិឃា ទេតទេយសដ្ឋាតំ សយ្យឌាតត្វចទេសត "ត្យឃំាយឃ្យ"ត្តិ អត្វំ សំចទេល្លាសុំ, សាយិអត្វចទេសត បត "តច យយា"តិ៉ ឲចំ ឃ្វាឃំ ទេតហិ អសដ្ឋទេតា តិឃទេយា ឌស្សិទេតា, ទេសា សាដ្ឋេកទេឆ ទេតបិដទេក ត្យឌ្ឋចទេត ក្យទេតា លត្កា៉ តឆា ហិ ទេតទេយសដ្ឋត្វចាចកា ត្យឃំាយឃំាសដ្ឋា តច យយសដ្ឋា ច សយ្យឌាតសាយិអទេត្វសុ អតិឃយទេតា បចត្តត្តិ៉

តព្រិទេយ បទេឃាកា – ឌ្កឌំ ត្យឃំាឌឌាយិ៉ ត្យឃំាចិកទេបយិ៉ ត្យឃំាយំទេសត ទេយទេឌត, យត្វទេកត ច ទ្រាហូលា, អាហុតិ៍ បក្កទេហស្សាយិ៉ ឲស ហិ ត្យឃំាបិតា តទសីទេហា៉ ត្យឃំាបត យាតា កហត្តិ៉ យឃ្យាទេយច ឌាតំ ឌាតដ្ឋំា, ត អទេដ្ឋាសំ, យឃ្យាទេយច សាចកាតំ ឌាតំ ឌាតដ្ឋំា, ត អទេដ្ឋាសំ៉ ត យឃំាកទិឃា ឲសា៉ អស្សទេយា សុកទេតា យឃំា សដ្ឋាដ្ឋាតំ បិឃំ យឃំា តាត យឃំាយាត្យ យុតំ អដ្ឋាឌឹសំ, ត្យយ្យាតំ អដ្ឋាឌឹសំ៉ យឃំាសាយិទេកា ឌ្កឌាតិ យទិស្សតិ៉ តច ឌឹឃទេត, តច សិលិឈទេត, យយ សិលិឈទេត, បដ្ឋាដ្ឋា យយ ទុច្ចតិ៉ តច បុទេត្តា៉ ក្ខទេកា យាតាបិតា យយាតិ ឲចំ អតិឃយទេតា បចត្តត្តិ៉

ក្នុអតិទុត្តិឃព្យាឃយកយហាទេឆទេទត ចត្យត្តិលដ្ឋីតំ អតដ្ឋាទុបត្តំ ចុត្តំ "ចត្យត្តិលដ្ឋីតំ សដ្ឋាត្វ អតដ្ឋា, តតិឃាបច្ចាយឹតំ ឌាហុចចតច្ចា"តិ៉ ឃឌិ ឲចំ អដ្ឋេកឆាចទិឃា "តទេយា ទេត បុទិសាឌដ្ឋា៉ តទេយា ទេត ត្យឌ្ឋ ចិទេត្វ'តិអាឌីសុ ត្យឃំាសដ្ឋស្ស ចទេសត សយ្យឌាទេត, ត្យឃ្យត្តិ ហិ អទេត្វា៉ 'កិទេត្ត ចតំ កំ បត ទ្រាហូចទិឃ'ត្តិអាឌីសុ សាយិអទេត្វ, តចាតិ ហិ អទេត្វា"តិអាឌីតិ ចឌត្តា "អឃុត្តំ សំចល្លាតំ សំចទេល្លាសុ"ត្តិបិ, "បស្សិតដ្ឋា ត បស្សិសុ"តិបិ អាបដ្ឋត្តិតិ? ឃុត្តំទេឃច ទេត សំចល្លាឃិសុ, បស្សិតដ្ឋាច្ចា បស្សិសុ៉ តឆា ហិ ទេត "សដ្ឋសត្វយ្យិ ឲកទេឌសទេតា សាសតាត្យក្បាលំ

ហោតី"តិ បរេនយតុកម្យាយ សទ្ទសត្តេតា តយំ កហេត្វា សព្យាកតត្តចសេត តេ យេសទ្ទាតំ "ត្យឃំ្យាយឃ្យ័ត្តិ អត្តំ សំចណ្ណឃិស្ស,

សាយិអត្តចសេត បត "តច យយា"តិ៍ សទ្ទសត្តេ ហិ ចត្យត្តិ៍លុដ្ឋីទ្វុបិតិ សត្ថាឆា ចិសតិសាតិ, សាសេត បត សតិសាតិ៍ តស្តា សាសេត សាយឡេត

បចត្តាតិ ចត្យត្តិ៍លុដ្ឋីទ្វុបិតិ សទ្ទសត្តេ ចិសេសេត បចត្តេហិ ចត្យត្តិ៍លុដ្ឋីទ្វុបហិ សយាតកាតិកាតិ កត្វា បរេនយតុកម្យាយ សព្យាកតត្តេ ត្យឃំ្យា

យឃំ្យាសទ្ទាតំ បចត្តិតិឃយា, សាយិអត្តេ ច តច យយសទ្ទាតំ បចត្តិតិឃយា ឥស្សិតោ៍ ឃស្មា បត បរេនយតុកម្យាយ អឃំ តិឃយា, តស្មា

កទ្វុលាយឃចាឃំបរាឆា, ត អដ្ឋកឆាចទិឃាតំ៍ តាឃ ខុច ហិ តេហិ ខុចំ សំចណ្ណតា កតាតិ៍

កោចិ បតេត្ត ខុចំ ចចេឃ្យំ – តត្ថ ច កោ អដ្ឋកឆាចទិយេហិ សទ្ទតឃំ តិស្សាយ តេ យេសទ្ទាតំ សាយិអត្តេ ចត្តាយាតាតំ "តច យយា"តិ

អត្តចចេតត "ត្យឃំ្យាយំសេត យេចេត, ត យឃំ្យាកទិឃា ខុសា"តិអាឌីស្ស សាយិចិសឃស្ស ចិកត្តិចិបល្លាសតឃា ឥស្សិតោតិ សក្កា ចត្តំ, តឆា

សទ្ទតឃឡេច តិស្សាយ តេ យេសទ្ទាតំ សព្យាកតត្តេ ចត្តាយាតាតំ "ត្យឃំ្យាយឃ្យ័ត្តិ អត្តចចេតត "កត្តំ តច ត ទុច្ចតិ៍ បត្ថាឌ្ឍា យយ

ទុច្ចតិ"តិអាឌីស្សបិ សព្យាកតចិសឃស្ស ចិកត្តិចិបល្លាសតឃា ឥស្សិតោតិ សក្កា ចត្តត្តិ? ត សក្កា, កាឆាស្ស ចិឃ ទុល្លិឃបដ្ឋាតេបិ ត្យឃំ្យា

យឃំ្យាតច យយសទ្ទាតំ អតិឃយេត ឌ្ឋីស្ស អត្តេស្ស បចត្តតោ៍ ត ហិ ច្រាតិសេ ជាតេ កាឆាឃំ ចា ទុល្លិឃបដ្ឋាតេ ចា ចិកត្តិចិបល្លាសោ

ព្ថត្ថិតឡោ៍ "តស្ស ទដ្ឋស្សហំ គីតោ៍ កិ ត្ត តោ អហំ តស្ស ស្សលស្ស កាឃាឃី"តិអាឌីស្សឃេច បត ជាតេស្ស ព្ថត្ថិតឡោ៍

ឃតិ សទ្ទតឃំ តិស្សាយ "ត្យឃំ្យាយំសេត យេចេតា"តិអាឌីស្ស ចិកត្តិចិបល្លាសោ ព្ថត្ថិតឡោ សិឃា, "ទ្រាហ្មលាស្ស បិឃបុត្តគាតំ អគាសិ៍

ទ្រាហ្មលាស្ស បិតា អគាសី"តិអាឌីស្សបិ សទ្ទតឃំ តិស្សាយ "ទ្រាហ្មលាឃា"តិអាឌិតា ចិកត្តិចិបល្លាសត្តោ ចចតីឃា សិឃា

ចត្យត្តិ៍លុដ្ឋីទ្វុបិតំ សត្តេ ចិសុំ ចចតតោ៍ ខុចត្តោ សតិ កោ ទោសោតិ ចេ? អត្តេច ទោសោ, ឃស្មា គាតឃោកេ ចា តយោឃោកេ ចា

អាឃាទេសសហិតាតិ ចត្យត្តិ៍លុដ្ឋីទ្វុបិតិ សាដ្ឋកឆេ តេបិដកេ ព្យត្តចចេត ត្តបលព្ភត្តិ, តស្មា "ទ្រាហ្មលាឃា"តិអាឌិតា

ចិកត្តិចិបល្លាសត្តចចេត អឃំ ទោសោ ឃតិចំ អចិជ្ឈយាតក្កហលំ៍ ឃស្មា បត ច្រាតិសេស្ស ជាតេស្ស ចិកត្តិចិបល្លាសកទលំ សាចជ្ជំ, តស្មា

"ត្យឃំ្យាយំសេត យេចេតា"តិអាឌីស្សបិ ចិកត្តិចិបល្លាសោ ត ព្ថត្ថិតឡោ៍

ចត្យត្តិ៍លុដ្ឋីទ្វុបិតិ ហិ អតឡោតិ ឌិស្សត្តិ "ស្សទិសស្ស អគាសិ, ស្សទិសស្ស ឆតំ ទ្រាហ្មលាតំ អគាសិ, ទ្រាហ្មលាតំ សត្តក"ត្តិ៍ តឆា ហិ បិចចេត ស

តំសទ្ទា សព្យាកតសាយិអត្តេស្ស សាយឡេត បចត្តត្តិ, តព្យចត្តិ "អក្កស្ស គាតា យេឆាចី"តិអាឌីហិ បឃោកេហិ ឌីបេតត្តោ៍ "អក្កស្ស គាតា

យេឆាចី"តិ ខុត្តេ ហិ "អក្កស្សា"តិ អឃំ សទ្ទោ ឃគា ក្រិឃាបដិក្កហលំ បដិច្ច សព្យាកតត្តេ បចត្តតិ, តគា "អក្កស្ស ទតតត្តឃស្ស គាតា"តិ

អត្តចសេត បចត្តតិ៍ ឃគា បត ក្រិឃំ បដិច្ច កយ្មក្ខុតេ សាយិអត្តេ បចត្តតិ, តគា "អក្កស្ស ចេឃ្យឆយ្ងស្ស គាតា"តិ អត្តចសេត បចត្តតិ៍

ខុចំ សត្ថាឆាបិ ចិបល្លាសោ ត្យព្យាកំ សទលំ ត ហោតីតិ៍ តឆា សទ្ទតឃំ តិស្សាយ "សព្យាកតចចត"ត្តិ ត្យយេត្តិ ឥត្យហំ កហិតស្ស យឃំ្យាសទ្ទស្ស

សាយិអត្តចសេត បណ្ណត្តិឃំ ឥស្សតតោ ចិកត្តិចិបល្លាសោ ត្យព្យាកំ សទលំ ត ហោតេច៍ តឆា ហិ –

"សក្យលោ យឃ្យាកោ តាយ, កិទិសាត្តគីចរោ;

បក្ក បិបៀលិយាទុឃា ‘យឃិាយឃ្យ៉ត្តិ កត្ថតី’ តិ

ឯត្ថ យឃ្យកោតិ ឯកាយ សក្យលជាតិយា តាយំ៑ នេសា ហិ លេវិលុប្បធាទិតាយ “ព្ហូមេ្យិ យឃិា ព្ហូមេ្យិ យឃ្យ៉ត្តិ កាយតិ ទេចតីតិ យឃ្យកោតិ ចុឆ្ចតិ យឃ្យសត្ថុបបដស្ស េក េទ េក សេត្ថតិ ឆាតុស្ស ចេសត៑

អព្រាយំ បដេសាឆតា – យឌិ តុឃិាយឃិាសត្ថា ឆុចំ សយៀជាតេត្ថ, តច យយសត្ថា ច សាយិអេត្ថ កេចឃ្យំ, ឲចំ សេត្ត លេវិកេចាហារក្យសលេត សត្តាត្ញាតា តស្ស សក្យលស្ស “យឃ្យកោ”តិ បណ្ណត្តិ ត ចត្តន្តា សិឃា អតេត្តាកឆសយៀជាតត្តត្តា, អេត្តាកឆសាយៀត្តត្តា បត “យយកោ” ព្ហេចុច បញ្ញាត្តិ ចត្តន្តា សិឃា៑ ឲត្តបិ “យឃ្យកោ”តិ ព្ហូជំ ចិកត្តិចិបល្លាសចេសត ចុត្តត្តិ េច? ត, បណ្ណត្តិចិសេយ ចិកត្តិចិបរិណាយស្ស អដ្ឋាតត្តា អតចកាសត្តា៑

អបិេចត្ត យឃិាសត្ថា សទ្ទបេតា ចិកត្យត្តកាេចត តិដ្ឋតិ កសេត្ថត ឲកបឆត្តបាយតេតា, ឲចំ សេត្តបិ “យឃ្យកោ”តិ អឃំ សក្យលចិសេសចាឆកោ សត្ថា បច្ចត្តចឆតកាេច ឌិេតាេឃច ទ្រាសកំ សាយិអត្តយ្យិ េដាតឃតិ សុដយ្យតិ ទាដបុរិសសត្ថា ចិឃ៑ ព្ហូយិតាបិ កាទេលាត ចិកត្តិចិបល្លាសោ តុយ្យាកំ សេណំ ត េហាតិ៑ ព្ហូតិ “យឃ្យកោ”តិ បណ្ណត្តិឃំ ចត្តយាតស្ស បដាចឃចក្ខតស្ស យឃ្យសត្ថស្ស អចិបល្លាសចេតលេសត តុឃិាតច យយសេត្ថស្សុបិ ចិកត្តិចិបល្លាសោ ត ព្ហូន្និតេត្តាតិ សិត្ថំ៑ តស្មា អដ្ឋកថាចរិយេហិ សយៀជាតសាយិអេត្តស្ស សាយេត្តាត បចត្តាតយ្យិ សយាតាតំ តុឃិាយឃិាតច យយសត្ថាតំ សត្ថតឃេត្តាច តិស្សាយ បេទសយតុកយ្យាយ ចុត្តប្បកាេទា តិឃេយា ដស្សិេតាតិ អចាកត្តន្តាំ ព្ហូេច្ចចំ –

“តុឃិាយឃ្យ៉ត្តិេយ សត្ថា, សយៀជាេត កទ្ទ ចតុំ;

“តច យយា”តិ សាយិបិព្រាតឃយាដាឃ សត្តេតា៑

ឲចំ សេត្តបិ ឲេតាសំ, តិឃេយា តត្តិ បិត្យព្ហូឃំ;

េកាឌិ េតាសំ ចិសេសោ ច, ឌិេដ្ឋា អេយត្តិ តំ សុណា៑

សាយៀត្តសយៀជាតត្តា, សព្ហូចត្តិ ឃហិ ទុេច;

“តុឃិាយឃ្យ៉ត្តិេយ សត្ថា, េត បេឃាកា ត ទុល្លភា៑

“តវ មមា”តិ យេ សទ្ទា, បិយា សាមិម្ហិ បវត្តរេ;

សម្បទានេ យហិ ហោន្តិ, តេ បយោគា បកាសិតា។

តវតោ មមតោ តុយ្ហំមយ្ហំសទ្ទាន សាមតោ;

បិធេ នេកសហស្សម្បិ សាមិអត្ថេ បវត្តរេតិ។

សទ្ទាបិ ត្លយា តីតិយោ បរយសុយុយា សុទុ្ធសា ចិរជាតិកា សាន្សុកំ យតសិ កាតត្ថា។

វោ នោ សទ្ទេសុ បន វោសទ្ទោ បច្ចត្តូបយោគករណសម្បទានសាមិវចនបទបូរណេសុ ទិស្សតិ។ “កច្ចិ វោ អនុរុទ្ធា សមគ្គា សម្មោទមានា”តិអាទីសុ ហិ បច្ចត្តេ ទិស្សតិ។ “គច្ឆថ ភិក្ខវេ បណាមេមិ វោ”តិអាទីសុ ឧបយោគេ។ “ន វោ មម សន្តិកេ វត្ថព្ពំ”ន្តិអាទីសុ ករណេ។ “វនបត្ថបរិយាយំ វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមី”តិអាទីសុ សម្បទានេ។ “សព្ពេសំ វោ សារិបុត្តា សុភាសិតំ”ន្តិអាទីសុ សាមិវចនេ។ “យេ ហិ វោ អរិយា បរិសុទ្ធកាយកម្មន្តា”តិអាទីសុ បទបូរណមត្តេ។ ឥច្ចេតំ វុច្ចតិ –

“បច្ចត្តេ ឧបយោគេ ច, ករណេ សម្បទានិយេ;

សាមិស្ស វចនេ ចេវ, តថេវ បទបូរណេ;

ឥមេសុ ឆសុ ឋានេសុ, វោសទ្ទោ សម្បវត្តតី”តិ។

នោសទ្ទោ បច្ចត្តូបយោគករណសម្បទានសាមិវចនាវធារណភុសត្ថេសុ បដិសេធេ និបាតមត្តេ ច វត្តតិ។ អយញ្ហិ “គាមំ នោ គច្ឆេយ្យាមា”តិ ឯត្ថ បច្ចត្តេ ទិស្សតិ។ “មា នោ អជ្ជ វិកន្តិំសុ, រញ្ញោ សូទា មហានសេ”តិអាទីសុ ឧបយោគេ។ “ន នោ វិវាហោ នាគេហិ, កតបុព្វោ កុទាចន”ន្តិអាទីសុ ករណេ។ “សំវិភជេថ នោ រជ្ជេនា”តិអាទីសុ សម្បទានេ។ “សត្ថា នោ ភគវា អនុប្បត្តោ”តិអាទីសុ សាមិវចនេ។ “ន នោ សមំ អត្ថិ តថាគតេនា”តិ ឯត្ថ អវធារណេ។ “អភិជានាសិ នោ ត្វំ មហារាជា”តិអាទីសុ ភុសត្ថេ, បុច្ឆាយន្តិបិ វត្តុំ វដ្ដតិ។ “សុភាសិតញ្ញេវ ភាសេយ្យ, នោ ច ទុព្ភាសិតំ ភណេ”តិអាទីសុ បដិសេធេ។ “ន នោ សកាយំ ន ករោន្តិ កិញ្ចី”តិអាទីសុ និបាតមត្តេ។ ឥច្ចេតំ វុច្ចតិ –

បច្ចត្តេ ឧបយោគេ ច, ករណេ សម្បទានិយេ;

សាឡ្យាចឆាវលោ ចេច, ត្បរង្គុរតេ្ត តិចាវលោ;

ពថា តិបិពយត្តយិ៍ព្យាតោយរង្គោ រយ្យចត្តពិ៍

ញ្ញាឌាតិ រញ្ញតាយាត់ ឃឆាវហ៊ំ រ៉លិរត្តូត យិឃ្យាកបឌយាលិ ចុក្ខរព –

ឃោ ឃោ, ឃេ ទេ ឃំ ចំ, ឃេ ទេ ឃេត ទេត ឃេសំ ចិត្តាទេហត្តា ឃា ឃា, ឃា តា ឃំ ចំ, ឃា តា ឃាឃ តាឃ ឃេសំ ចិត្តាទេហត្តា ឃំ ចំ, ឃាតិ តាតិ ឃេសំ ចិត្តាទេហត្តា ញ្ញាយិតា តឃេត លិង្គត្តឃឃោឌតា កាពត្តា

“ឲឃោ ឃោ, ឲទេ ទេ អឃំ ឃោ, ញ្ញាឃេ ទេ ឃោ អឃំ ទេ ញ្ញាឃេ”ពិអាឌិតា ឃឆាបឃោកំ បឌយាលិ ឃោឌេពញ្ញា ពថា ហិ “ឃោ ឃោ កកចា រឃឃុ្ក អតាចទិឃកោ ឲទេ ទេ កិក្ខូរច វុឃកា អរត្ត អតុ្បកយុ យញ្ញ៉ឃ្យា បឌិបឌា ពឆាករពត អតិរឃ្យត្តា អឃំ ឃោ សាវចិ ឲតី”ពិ ឲចយាឌឃោ ចិចិត្តប្បឃោកា ឌិឃ្សត្តិ ញ្ញាពិ រញ្ញតាយិកបឌាត់ យិឃ្យាកបឌយាលិ ឃោឌេពញ្ញា

យឃា រញ្ញត្តុរិង្គ្ស្ឃ, សាវតេ រញ្ញាឌឃ្សិតា;

រញ្ញត្តុ សាវតេ ឃុង្គ, កោរលូតាយ ឃោពុត់

អរញ្ញតាយតាឃហិ, រញ្ញតាយបឌេហិ ចេ;

រហ រញ្ញាតិ ចុត្តាតិ, រញ្ញតាយាតិ បត្តិរពា

ឲទេស្ កពឃោកាត់, ស្កុយត្តចិឌាតត់;

អតិក្ខុបឌិចេឆេត, កចិឃ្សពិ ត រ៉ឃោ

ញ្ញាពិ តចរង្គ សាង្គករឆ បិឌកត្តឃេ ញ្ញប្បឆកពិស្ ចិញ្ញាត់

កោរលូតាយ ករព រង្គតីពិប្បករលោ

សព្ពាភាយញ់សដឹសភាយាភ៌ ភាយិកបដយាលៃចិការកោ ភាយ

ខ្ទាដសយោ បរិឆ្លេដោ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១៧។ សវិនិច្ឆយសង្ខ្យានាមនាមិកបទមាលា

ឥតោ បរំ បវក្ខាមិ, សង្ខ្យានាមិកបន្តិយោ;

ក្ឆាតុជេហិ រូបេហិ, អញ្ញាហិ ឧបយោជិតុ។

យា ហិ សា ហេដ្ឋា អម្ហេហិ ឯក ទ្វិ តិ ចតុព្ពេទេសំ សង្ខ្យាសទ្ទនាមានំ នាមិកបទមាលា កថិតា, តំ ឋបេត្វា ឥទានិ អសទ្ទនាមានំ បញ្ច ឆ សត្តាទីនំ សង្ខ្យានាមានំ នាមិកបទមាលា ក្ឆាតុបេមហិ អញ្ញាហិ ច រូបេហិ យោជេត្វា ទស្សេម –

បញ្ច, បញ្ចហិ, បញ្ចភិ, បញ្ចន្នំ, បញ្ចសុ។ សត្តន្នំ វិភត្តីនំ វសេន ញេយ្យំ។ “បញ្ច ជនា, បញ្ច អភិក្កន្តតរា, បញ្ច បុរិសា, បញ្ច ជនិយោ, បញ្ច កញ្ញាយោ, បញ្ច ជនានិ, បញ្ច ចិត្តានី”តិអាទិនា សព្វត្ថ យោជេតព្វំ។ ឆ, ឆហិ, ឆភិ, ឆន្នំ, ឆសុ, ឆស្សុ ឥតិបិ។ “ឆស្សុ លោកោ សមុប្បន្នោ, ឆស្សុ កុព្វតិ សន្ថវ”ន្តិ ហិ បាឡិ។ សត្ត, សត្តហិ, សត្តភិ, សត្តន្នំ, សត្តសុ។ អដ្ឋ, អដ្ឋហិ, អដ្ឋភិ, អដ្ឋន្នំ, អដ្ឋសុ។ នវ, នវហិ, នវភិ, នវន្នំ, នវសុ។ ទស, ទសហិ, ទសភិ, ទសន្នំ, ទសសុ។ ឯវំ ឯកាទស។ ទ្វាទស, ពារស។ តេរស, តេទស, តេឡស។ ចតុទ្ទស, ចុទ្ទស។ បញ្ចទស, បន្នរស។ សោឡស។ សត្តរស។ អដ្ឋារស, អដ្ឋារសហិ, អដ្ឋារសភិ, អដ្ឋារសន្នំ, អដ្ឋារសសុ។ សព្វេសំ ពហុវចនវសេន គហេតព្វំ។

ឯកូនវីសតិ, ឯកូនវីសំ ឥច្ចាទីបិ។ ឯកូនវីសាយ, ឯកូនវីសាយំ, ឯកូនវីស ភិក្ខូ តិដ្ឋន្តិ, ឯកូនវីសំ ភិក្ខូ បស្សតិ, ឯវំ “កញ្ញាយោ ចិត្តានី”តិ ច អាទិនា យោជេតព្វំ។ ឯកូនវីសាយ ភិក្ខូហិ ធម្មោ ទេសិតោ, ឯកូនវីសាយ កញ្ញាហិ កតំ, ឯកូនវីសាយ ចិត្តេហិ កតំ, ឯកូនវីសាយ ភិក្ខូនំ ចីវរំ ទេតិ, ឯកូនវីសាយ កញ្ញានំ ធនំ ទេតិ, ឯកូនវីសាយ ចិត្តានំ រក្ខតិ, ឯកូនវីសាយ ភិក្ខូហិ អបេតិ។ ឯវំ កញ្ញាហិ ចិត្តេហិ។ ឯកូនវីសាយ ភិក្ខូនំ សន្តកំ, ឯវំ កញ្ញានំ ចិត្តានំ។ ឯកូនវីសាយំ ភិក្ខូសុ បតិដ្ឋិតំ។ ឯវំ “កញ្ញាសុ ចិត្តេសូ”តិ យោជេតព្វំ។ ឯកូនវីសតិ, ឯកូនវីសតិំ, ឯកូនវីសតិយា, ឯកូនវីសតិយំ។

វីសតិ, វីសតិំ, វីសតិយា, វីសតិយំ។ វីស, វីសំ, វីសាយ, វីសាយំ។ តថា ឯកវីស ទ្វាវីស ពាវីស តេវីស ចតុវីស ឥច្ចាទីសុបិ។ តិំស, តិំសំ, តិំសាយ, តិំសាយំ។ ចត្តាលីស, ចត្តាលីសំ, ចត្តាលីសាយ, ចត្តាលីសាយំ។ ចត្តារីស ឥច្ចាទីបិ។ បញ្ញាស, បញ្ញាសំ, បញ្ញាសាយ, បញ្ញាសាយំ។ បណ្ណាស, បណ្ណាសំ, បណ្ណាសាយ, បណ្ណាសាយំ។ សដ្ឋិ, សដ្ឋិំ, សដ្ឋិយា, សដ្ឋិយំ។ សត្តតិ, សត្តតិំ, សត្តតិយា, សត្តតិយំ។ សត្តរិ ឥច្ចាទីបិ។ អសីតិ, អសីតិំ, អសីតិយា, អសីតិយំ។ នវុតិ។ នវុតិំ, នវុតិយា, នវុតិយំ។

ឥច្ចេវំ អញ្ញានិបិ សង្ខ្យារូបានិ គហេតព្វានិ។ ឯកូនវីសេហិ, ឯកូនវីសានំ, ឯកូនវីសេសុ “ឆត្តិំសា”តិ ច អាទិនាបិ សង្ខ្យារូបានំ កត្ថចិ ទស្សនតោ។ កេចិ សទ្ទសត្ថវិទូ ឧនវីសតិសង្ខ្យំ សព្វទាបិ ឯកវចនន្តមិត្ថិលិង្គមេវ បយុញ្ជន្តិ។ កេចិ “វីសតិអាទយោ អានវុតិ ឯកវចនន្តា

ទ្វត្តិលិង្គា”តិ វទន្តិ៍ កេចិ បនាហុ –

“សង្ខ្យា សង្ខ្យេយ្យសង្ខ្យាសុ, ឯកត្តេ វីសតាទយោ;

សង្ខ្យេយ្យេ ទ្វិពហុត្តម្បិ,ភវា ច ចាតុទិត្ថិយោ”តិ៍

ឯត្ថ ទ្វិវចនំ ហេដ្ឋាវុត្តំ ទ្វិន្នំ វចនេន តទកាវេនតោ៍ សទ្ទាសម្បិ ច តេសំ យថាវុត្តវចនំ កិញ្ចិ បញ្ញត្តិវេសំ បត្វា យុជ្ជតិ, កិញ្ចិ បន បត្វា ន យុជ្ជតិ វីសតិវីសំតិសំព្ពន្ធាទីតញ្ញាសទ្ទត្តានំ សទ្ទានំ ពហុវចនប្បយោគវសេនបិ បញ្ញត្តិំ គហេតោ , កន្ទាយតេ ច យោវចនសម្ពន្ធបវត្តាគហេតោ៍ តស្មា យថាសម្ភវំ យថាបវចនត្តា ទ្វត្តិលិង្គការេន តេសមេកវចនត្តា វេទិតព្ពា អត្ថិ នត្ថិសទ្ទានំ វិយ៍

អត្ថិនត្ថិសទ្ទា ហិ និបាតត្តា ឯកត្តេបិ ពហុត្តេបិ បវត្តន្តិ “បុត្តា មត្ថិ ធនមត្ថិ៍ នត្ថិ អត្តសមំ បេមំ៍ នត្ថិ សមណព្រាហ្មណា”តិអាទីសុ៍ អលិង្គត្តេបិ បនេតេសំ គត្ថិ ទ្វត្តិលិង្គការេវា វីវេដ្ឋា៍ អភិធម្មេ ហិ ធម្មសេនាបតិនា អត្ថធម្មកោវិទេន វោហារកុសលេន វោហារកុសលសាធកេន “អត្ថិយា នវ៍ នត្ថិយា នវា”តិ ឯកវចនន្តំ ទ្វត្តិលិង្គរូបំ ទស្សិតំ, តស្មា វីសតិវីសតិមិច្ចាទីនម្បិ យថាសម្ភវំ យថាបវចនត្តា ទ្វត្តិលិង្គការេន ឯកវចនត្តា វេទិតព្ពា៍

តទេកេ “ហេតុយា អធិបតិយា”តិ ច វុត្តំ លិង្គវិបល្លាសវសេន កហេតព្ពំ មញ្ញន្តិ៍ តម្មតិវសេន “ហេតុម្ហិ អធិបតិម្ហី”តិ បុល្លិង្គការេន បដិបាទេតព្ពា, “ហេតុបច្ចយេ អធិបតិបច្ចយេ” វុត្តេចតេ្វា៍ អថ វា “ហេតុយា អធិបតិយា”តិ ទ្វយមិទំ ទ្វត្តិលិង្គរូបបដិភាគំ បុល្លិង្គរូបត្តំ កហេតព្ពំ “ហេតុយោ ជន្តុយោ”តិអាទីនំ ទ្វត្តិលិង្គរូបបដិភាគានំ បុល្លិង្គរូបានម្បិ វិជ្ជមានត្តា, “អត្ថិយា នត្ថិយា”តិ វុត្តំ បន លិង្គវិបល្លាសវសេន វុត្តន្តិ ន កហេតព្ពំ អត្ថិ នត្ថិសទ្ទានំ អលិង្គភេទត្តា៍ ន ហិ អត្ថិ នត្ថិសទ្ទា តីសុ លិង្គេសុ ឯកម្បិម្បិ អនុគ្គាហកា៍ ឯតេសុ ហិ អត្ថិសទ្ទោ អាខ្យាតនិបាតវសេន ទិដ្ឋតិ “អត្ថិ សន្តិ សំវិជ្ជតិ៍ អត្ថិខីរា ព្រាហ្មណី”តិអាទីសុ , នត្ថិសទ្ទោ បន និបាតោយេវ៍ វុត្តញ្ច

អត្ថិ នត្ថិសទ្ទានំ និបាតានញ្ច លិង្គវចនវសេន គមនំ យុជ្ជតិ ទ្វត្តិលិង្គាទិវសេន ឯកត្តាទិវសេន ច អព្យយត្តនតោ៍ វុត្តញ្ច –

“សទិសំ តីសុ លិង្គេសុ, សព្ពាសុ ច វិភត្តិសុ;

វចនេសុ ច សព្ពេសុ, យំ ន ព្យេតិ តទព្យយ”ន្តិ៍

ឯត្ថ សិយា – ននុ ច គោ “អត្ថិ សក្កា លព្ភា វុត្តេ បទយាយា”តិ វចនតោ អត្ថិសទ្ទោ បទយាយ វិភត្តិយា យុត្តោ, ឯវំ សន្តេ កស្មា “សទិសំ តីសុ លិង្គេសុ”តិអាទិ វុត្តន្តិ? សច្ចំ អត្ថិសទ្ទោ បទយាយ វិភត្តិយា យុត្តោ, តថា នត្ថិសទ្ទោ អត្ថិសទ្ទស្ស វចនវេលវសេន កហេតព្ពត្តា

ឃុកឲ្យអបងេត្វា ច៉ ឌ្ពង៉ បត “បដិង៉ តឹង្ស លិខេក្ខុង្ឃ”តិអាដិចចត៉ ៗបបក្កតិបិតបង្គូខេត អបង្ខ្យបង្ខេ បង្គាយ ចុត្តិ, ត ឲុខេកាកយបង្ខ្យបង្ខិ បង្គាយ៉ តធា ហិ “អបង្ខ្យ”តិ ច “អឲ្យឃា”តិ ច លង្គខេចាហាខេរបុ ៗបបក្កតិបិខេតបុ ៗបបក្កា បខេត្តាបិ បត្តាចិកត្តិចចតកា៉ តិបិតាត៉ បត ឲុកខេច្ន បឍយាឌឹបុ ឃធាខេហ៉ ចិកត្តិឃុត្តា, ឲុកខេច្ន អចិកត្តិឃុត្តា៉ តត្វ ខេឃ ឃឥខេក្កត ចិកត្តិឃុត្តា, ខេត តឥខេក្កត តត្តាចតកា៉ ៗបបក្កតិបិខេតបុ ហិ បខេច្នក៉ “ឌ្ពង៉ តាយ ចចត”ត្តិ លង្គិ ត បក្កា, បត្តាបក្កាហកចខេបត បត “បដិង៉ តឹង្ស លិខេក្ខុង្ឃ”តិអាដិ បុត្តាចទិខេឃហិ ចុត្តិ៉ កច្នាឃតាចទិខេឃតបិ ឌ្ពយខេបចត្វ បង្គាយ “បត្តាបយាចុខេបាបបក្កតិបិតាឌីហិ ចា”តិ ចុត្តិ៉ ត ហិ អាចុខេបាបង្គខេតា បត្តាបិ ចិកត្តិខេឃា លត្អត្តិ, អឆ ខេឍា អាលបតត្វចាចកត្តា ឲុកចចតិកអខេតកចចតិកា បឍយាចិកត្តិខេឃាខេឃច លត្អត្តិ៉ អឃយង្វាក៉ ឍត្តិ៉

ខេកធិ បត បខេត្តាហិបិ តិបិខេតហិ បត្តាចិកត្តិខេលិបំ ចឥត្តិ, ត៉ ត កខេហតត្តា៉ “អត្វិ បក្កា លត្អា ឌ្ពខេច្នខេត បឍយាឃ៉ ឌិចា កិខេឃ្យា តខេយា ឌ្ពខេច្នខេត បឍយាឃ ច ចុតិឃាឃ ចា”តិអាដិចចតខេតា, បឥបុខេឈយត្តាតច្ន អចិកត្តិឃុត្តាត៉ អឆ ឍលុ ចត ចឆ ឌ្ពច្នាឌីត៉ តិបិតាត៉ ចចតខេតា៉ ឲុត្វាបិ បិឃា “តតុ ច ខេកា អចិកត្តិឃុត្តាតយ្បិ តិបិតាត៉ បយ្អចខេតា អត្វិ តត្វិបង្គាត៉ អចិកត្តិខេកា តិខេង្គខេបា កាតខេត្តា, អឆ កិយត្វ ‘អត្វិឃា តច, តត្វិឃា តចា’តិ បចិកត្តិខេកា តិខេង្គខេបា កខេតា”តិ? បត្តាធា ចិកត្តឹហិ ចិតា អត្វង្ស តិង្គិបិតុយបក្កុខេឈឃ្យត្តាតិ៉

ឃឌិ ឲុចំ “អត្វិ បក្កា លត្អា ឌ្ពខេច្នខេត បឍយាឃា”តិ ចចតខេតា អត្វិ តត្វិបង្គា លុត្តាឃ បឍយាឃ ចិកត្តិឃា ចខេបត បឍយាចិកត្តិកាខេឃច តិង្គិបិតត្តា, ឲុចយកត្វា កង្វា បត្តុយ្យត្តចខេបត “អត្វិឃា តត្វិឃា”តិ តិង្គិដ្ឋាតិ? បច្ន, អត្វិ តត្វិបង្គា បឍយាចិកត្តិឃុត្តាខេឃច តិង្គិបិតត្តា, តធាបិ “អត្វិបច្នខេឃ តច, តត្វិបច្នខេឃ តចា”តិ ឲុតង្សត្វង្ស បទិឌីបខេត បឍយាឃ ខ្ពកាខេបា តត្វិ, បត្តុយិឃាខេឃច បត អត្វិ, តង្វា “អត្វិឃា តច, តត្វិឃា តចា”តិ ចុត្តិ៉ ឌ្ពតិ អត្វិឃាតត្វិឃាបង្គាត៉ បត្តុយ្យត្តកាខេច បិខេង្គខេឃច តតិឃាចតុត្វិបច្នាឃឹឈដ្ឋិឃត្តកាខេចាបិ បិខេង្គាខេឃច ខេហាតិ៉ តង្វា “អត្វិកាខេចា អត្វិតា”តិអាឌីបុបិ អត្វិឃា កាខេចា អត្វិកាខេចា, តត្វិឃា កាខេចា តត្វិកាខេចា, អត្វិឃា កាខេចា អត្វិតាកិអាដិតា បយាបតង្គិតចិក្កខេហា អចង្សយិង្គិតខេត្តា៉ ឃដិឥយខេឃត្វិ ចុត្តិ, ត៉ “បិឲ្យត្តឃា ចិខ្ទុង្សឹ”តិ ត ចត្តត្តិ បិឲ្យត្តតឃាតុបាខេទត ចុត្តត្តាតិ៉

ឲុចំ ខេហាតុ, កង្វា ខេកា “អត្វិឃា, តត្វិឃា”តិ ឌ្ពត្វិលិក្ខតិខេង្គខេបា កខេតា, តតុ តិបិខេតាបបក្កា អលិក្ខខេកឥាតិ? បច្ន, ឌ្ពង៉ បត ឌាត៉ អតឹច បុលុយំ, តធាបិ បុត្តាចទិឃាតុកាចខេត្តាច តិង្សាឃ ចិតិង្គយំ ទ្វាយ៉ ឃធា ហិ ឌឹបតិឌ្ពច្នាឌីត៉ បង្ខ្យបង្គាត៉ បទ្វបខេតា អឥត្តាចាចកខេត្វបិ ឥត្តាចាចកាត៉ លតាយតិខេទត្តិឌ្ពត្វិ ឃាក្យចន្ទបង្គាត៉ ចិឃ ឌ្ពត្វិលិក្ខកាខេចា បង្គបត្វចិន្ទហិ អតុយខេតា, ឲុចំ អឥត្តាចាចកខេត្វបិ អត្វិ តត្វិបង្គាត៉ កត្វធិ ឌ្ពត្វិលិក្ខកាខេចា បង្គយ្វចិន្ទហិ អតុយខេតា៉ ខេតតាហ អាឃង្វា ឈយ្វខេបតាបតិ “អត្វិឃា តច, តត្វិឃា តចា”តិ៉ អឆ ចា “អត្វិឃា, តត្វិឃា”តិ ឌ្ពយាតិ លិក្ខកាចចិតិយុត្តាតិ បត្តុយិឃត្តាតិ តិបិតបឥាឹតិបិ កខេហតត្តាតិ, ត ឲុត្វ ខេចាខេឥតត្តិ, ឲុចទ្វបិតិ តិបិតបឥាតិ បុត្តាចទិខេឃហិ ចុត្តាតិ ត បត្តិ, តង្វា ឈខេង្គតត្តាយិង៉ ចចតត្តិ៉

បិចចតង្វិតិ្យាកទ្វហិ អតិដ្ឋិដ្ឋាតិបិ អខេតកចិហិតាតិ តិបិតបឥាតិ បត្តិង្សត្តិ, តាបិ “ខេហតុឃា, អឈិបតិឃា, អត្វិឃា, តត្វិឃា”តិ ឲុចយាឌឹបុ “អបបង្គា ឌ្ពខេយ”តិ ចិខេទាខេឆា ៗប្បាខេឥតខេត្តា៉ ត ហិ អចិខេត្តឃ្យាតុកាខេចត បិខេទយិតាបុខេត្តាត តិបឲ្យខេត្តត អតាចខេឈធាខេឈត បត្តាំ

ញេយ្យមណ្ឌលំ ហត្ថតលេ អាមលកំ វិយ បច្ចក្ខំ កត្វា បស្សតោ ពុទ្ធស្ស វចនេ អញ្ញេសំ វាចាវិប្បលាបេបិ អវស្សំ លព្ភតីតិ។ តត្ថ ច កោ “ហេតុយា, អធិបតិយា, អត្ថិយា, នត្ថិយា”តិ ច ឥទំ សារិបុត្តត្ថេរវចនំ តេន និក្ខិត្តត្តា។ តថាគតេន ហិ តាវតិំសភវនេ ទេសិតាការេន ឥមានិ បទានិ ន សន្តិ, ឯវំ សន្តេ កស្មា “ពុទ្ធវចន”ន្តិ វទថាតិ? ពុទ្ធវចនំយេវ នាម។ អាយស្មតោ ហិ សារិបុត្តស្ស តថាគតេន នយោ ទិន្នោ, តេនាបិ បភិន្នបដិសម្ភិទេន សត្ថុកប្បេន អគ្គសាវកេន សត្ថុ សន្តិកា នយំ លភិត្វា ព្យញ្ជនំ សុរោបិតំ កតំ។ សេដ្ឋាបិ ហិ បដិសម្ភិទប្បត្តា អរិយា ទុរុត្តំ ន វទន្តិ និរុត្តិបភេទស្មិំ សុកុសលត្តា, តស្មា អញ្ញេសមវិសយោ ឯស អរិយានំ វោហារោតិ ទដ្ឋព្ពំ។

ឥទានិ សតាទីនំ នាមិកបទមាលា វុច្ចតេ –

សតំ, សតានិ, សតា។ សតំ, សតានិ, សតេ។ សតេន, សតេហិ, សតេភិ។ សតស្ស, សតានំ។ សតា, សតស្មា, សតម្ហា, សតេហិ, សតេភិ។ សតស្ស, សតានំ។ សតេ, សតស្មិំ, សតម្ហិ, សតេសុ។ ឯវំ សហស្សំ, សហស្សានីតិ យោជេតព្ពំ។ ទសសហស្សំ សតសហស្សំ ទសសតសហស្សន្តិ ឯត្ថាបិ ឯសេវ នយោ។ អយំ បនេត្ថ បយោគោ “សតំ ភិក្ខូ, សតំ ឥត្ថិយោ, សតំ ចិត្តានិ។ ភិក្ខូនំ សតំ, ឥត្ថីនំ សតំ, ចិត្តានំ សតំ។ សហស្សាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ ឥត្ថញ្ច អញ្ញថាបិ សទ្ទរូបានិ ភវន្តិ។ កោដិ, កោដី, កោដិយោ។ រត្តិនយេន នេយ្យំ។

ឯកប្បភុតិតោ យាវ, ទសកា យា បវត្តតិ;

សង្ខ្យា តាវ សា សង្ខ្យេយ្យ-ប្បធានាតិ ពុធា វទុំ។

វីសតិតោ យាវ សតា, យា សង្ខ្យា តាវ សា បន;

សង្ខ្យាប្បធានា សង្ខ្យេយ្យ-ប្បធានាតិ ច វណ្ណយុំ។

អបិច –

វីសតោ យាវ កោដិយា, សង្ខ្យា តាវ ហិ សា ខលុ;

សង្ខ្យាប្បធានា សង្ខ្យេយ្យ-ប្បធានា ចាតិ និទ្ទិសេ។

តថា ហិ “អសីតិ កោដិយោ ហិត្វា, ហិរញ្ញស្សាបិ បព្ពជិ”ន្តិ, “ចិណ្ណាវសា វីតមលា, សយិំសុ សតកោដិយោ”តិ ច បាឡិយំ ទិស្សតិ។

ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨶ ᨮᩣᨶᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩣᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩮᨿ᩠ᨿᩅᩥᨽᩣᨣᩴ ᨷᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᨶᨿᩮᨶ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩩᩴ ᩈᩩᨡᩩᨾᨬᩣᨱᨷᨭᩥᩃᩣᨽᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᩣᨭ᩠ᨮᨠᨳᩴ ᨷᩣᩊᩥᨷ᩠ᨷᨴᩮᩈᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨧ ᨷᩣᩊᩥᨷ᩠ᨷᨴᩮᩈᨾᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩅᨧᨶᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᨿᩥᩔᩣᨾᩥ –

“ᨿᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ ᩅᩥᩈᩣᨡᩮ ᩈᨲᩴ ᨷᩥᨿᩣᨶᩥ, ᩈᨲᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩥ, ᨿᩮᩈᩴ ᨶᩅᩩᨲᩥ ᨷᩥᨿᩣᨶᩥ, ᨶᩅᩩᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩥ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᩋᩈᩦᨲᩥ…ᨷᩮ… ᨿᩮᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᩈᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᩴ, ᨿᩮᩈᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩦᩈᩴ, ᨿᩮᩈᩴ ᨲᩥᩴᩈᩴ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ ᩅᩥᩈᩣᨡᩮ ᩅᩦᩈᩴ ᨷᩥᨿᩣᨶᩥ, ᩅᩦᩈᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩥ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᨴᩈ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᨶᩅ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᨨ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᨷᨬ᩠ᨧ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᨲᩦᨱᩥ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᨴ᩠ᩅᩮ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᩑᨠᩴ ᨷᩥᨿᩴ, ᨲᩮᩈᩴ ᩑᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨲᩴ ᨷᩥᨿᩣᨶᩦᨲᩥ ᩈᨲᩴ ᨷᩥᨿᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩥ᪨ “ᩈᨲᩴ ᨷᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥᨷᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᨷᨮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨿᩣᩅ ᨴᩈ, ᨲᩣᩅ ᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩣᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩮᨿ᩠ᨿᨷ᩠ᨷᨵᩣᨶᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨿᩮᩈᩴ ᨴᩈ ᨷᩥᨿᩣᨶᩥ, ᨴᩈ ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨷᩣᩊᩥ ᩋᩣᨣᨲᩣ᪨ ᨠᩮᨧᩥ ᨷᨶ “ᨿᩮᩈᩴ ᨴᩈ ᨷᩥᨿᩣᨶᩴ, ᨴᩈ ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨷᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨶ ᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᩴ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨶ ᩅᩦᩈᨲᩥᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨿᩣᩅ ᩈᨲᩴ, ᨲᩣᩅ ᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩮᨿ᩠ᨿᨷ᩠ᨷᨵᩣᨶᩣ ᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩣᨷ᩠ᨷᨵᩣᨶᩣ ᨧ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩮᨿ᩠ᨿᨷ᩠ᨷᨵᩣᨶᩴᨿᩮᩅ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨿᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ ᩅᩥᩈᩣᨡᩮ ᩈᨲᩴ ᨷᩥᨿᩣᨶᩥ, ᩈᨲᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨷᩣᩊᩥ ᩋᩣᨣᨲᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩈ᩠ᨾᩥᨾ᩠ᨷᩥ ᨧ ᨿᩮᩈᩴ ᩑᨠᩴ ᨷᩥᨿᩴ, ᩑᨠᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᨮᩮᩣ, ᨶ ᨷᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᩑᨠᩁᩈᩣᩅ ᨠᩁᩅᨲᩮᩣ ᨴᩮᩈᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩣᩅ ᨷᩣᩊᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᨲᩣᩅ ᩈᩣᨭ᩠ᨮᨠᨳᩮᩣ ᨷᩣᩊᩥᨷ᩠ᨷᨴᩮᩈᩮᩣ᪨

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨷᩣᩊᩥᨷ᩠ᨷᨴᩮᩈᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨷᩣᨮᨷ᩠ᨷᨴᩮᩈᩮᩣ ᨧ ᨴᩦᨿᨲᩮ –

“ᩈᨲᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩦ ᩈᨲᩴ ᩋᩔᩣ, ᩈᨲᩴ ᩋᩔᨲᩁᩦᩁᨳᩣ;

ᩈᨲᩴ ᨠᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᩉᩔᩣᨶᩥ, ᩋᩣᨾᩩᨠ᩠ᨠᨾᨱᩥᨠᩩᨱ᩠ᨯᩃᩣ;

ᩑᨠᩔ ᨷᨴᩅᩦᨲᩥᩉᩣᩁᩔ, ᨠᩃᩴ ᨶᩣᨣ᩠ᨥᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᩊᩈᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ

ᨷᩣᩊᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩈᨲᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩥᨲᩣᨶᩥ, “ᩈᩉᩔᩣᨶᩦ”ᨲᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨲᩴᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᩈᩉᩔᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩉᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨷᨶ ᩁᩪᨷᨷᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᩦ ᩈᨲᩴ ᩈᩉᩔᩣᨶᩥ᪨ ᩋᩔᩣ ᩈᨲᩴ ᩈᩉᩔᩣᨶᩥ᪨ ᩋᩔᨲᩁᩦᩁᨳᩣ ᩈᨲᩴ ᩈᩉᩔᩣᨶᩥ᪨ ᩋᩣᨾᩩᨠ᩠ᨠᨾᨱᩥᨠᩩᨱ᩠ᨯᩃᩣ ᨠᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨲᩴ ᩈᩉᩔᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩮᨿ᩠ᨿᨷ᩠ᨷᨵᩣᨶᨲᩮᩣ ᨣᩉᩥᨲᩴ᪨ ᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩣᨷ᩠ᨷᨵᩣᨶᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᩋᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ “ᩉᨲ᩠ᨳᩦᨶᩴ ᩈᨲᩈᩉᩔᩴ, ᩋᩔᩣᨶᩴ ᩈᨲᩈᩉᩔᩴ, ᩋᩔᨲᩁᩦᩁᨳᩣᨶᩴ ᩈᨲᩈᩉᩔᩴ, ᩋᩣᨾᩩᨠ᩠ᨠᨾᨱᩥᨠᩩᨱ᩠ᨯᩃᩣᨶᩴ ᨠᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᩈᨲᩈᩉᩔ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩩᨷᩥ ᩎᨴᩥᩈᩮᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ “ᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᩈᨲᩣᨶᩩᨧ᩠ᨧᩮᩣ, ᩉᩥᨾᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᨿᨾᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨷᩣᨮᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨷᨬ᩠ᨧᩣ”ᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᩈᨲᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩣᨶᩴ ᩈᨲᩴ ᨶᨣ᩠ᨣᩦ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨿ ᩉᩥᨾᩅᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨧ ᩈᨲᩣᨶᩥ ᩏᨧ᩠ᨧᩮᩣᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩣᨷ᩠ᨷᨵᩣᨶᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ “ᨷᨬ᩠ᨧ ᩈᨲᩣᨶᩦ”ᨲᩥ ᨧ ᩋᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩈᩴᨿᩮᩣᨣᩅᩈᩮᨶ ᩏᨷᨿᩮᩣᨣᩅᨧᨶᩴ᪨ ᩋᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩩᨷᩥ ᩎᨴᩥᩈᩮᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

សតន្តិ សទ្ទោ “សតំ ហោតិ, សហស្សំ ហោតី”តិអាទីសុ ឯកវចនតោ “អនេកវុត្តកសតំ លព្ភា, អនុយុត្តា មនស្សិនោ”តិអាទីសុ ពហុវចនតោ ច សហស្សាទីនម្បិ ឯកវចនពហុវចនតា លព្ភតិ។ តថា ហិ “កិស្សា ត្វំ សតសហស្សំ, យក្ខានំ បរិវារេសី”តិ ឯត្ថ “សតសហស្ស”ន្តិ ឯកវចនំ។ “បរោសហស្សំ ខោ បនស្ស បុត្តា ភវិស្សន្តី”តិ ឯត្ថ សហស្សន្តិ ពហុវចនន្តិ ទដ្ឋព្វំ។

“កប្បេ ច សតសហស្សេ, ចតុរោ ច អសង្ខិយេ;

អមរំ នាម នគរំ, ទស្សនេយ្យំ មនោរម”ន្តិ

បាឡិយំ ឯត្ថ “កប្បេ ច សតសហស្សេ ចតុរោ ច អសង្ខិយេ”តិ សាមិអត្ថេ ឧបយោគពហុវចនំ, តស្មា “មហាកប្បានំ សតសហស្សានំ ចតុន្នំ អសង្ខិយានំ មត្ថកេ”តិ អត្ថោ គហេតព្វោ, “មត្ថកេ”តិ ចេត្ថ វចនសេសោ។ “កប្បសតសហស្សាធិកានំ ចតុន្នំ អសង្ខិយានំ មត្ថកេ”តិ យោជេត្វា។ អយំ នយោ អញ្ញត្រាបិ ឦទិសេសុ ឋានេសុ នេតព្វោ។

“កប្បេ ច សតសហស្សេ, ចតុរោ ច អសង្ខិយេ;

ឯត្ថន្តរេ យំ ចរិតំ, សព្វំ តំ ពោធិបាចន”ន្តិ

បាឡិយំ ឯត្ថ “កប្បេ”តិ អច្ចន្តសំយោគវសេន ឧបយោគពហុវចនំ។ “សតសហស្សេ កប្បេ”តិ កប្បសទ្ទសម្ពន្ធេន ចាយំ បុល្លិង្គនិទ្ទេសោ ឧបយោគនិទ្ទេសោ ច។ សមានាធិករណភាវេន កប្បសទ្ទេន។ “ចតុរោ ច អសង្ខិយេ”តិ អច្ចន្តសំយោគវសេន ឧបយោគពហុវចនំ។ កស្ស បន អសង្ខិយេតិ? អញ្ញស្ស អវុត្តត្តា កប្បស្ស ច វុត្តត្តា បករណតោ “កប្បាន”ន្តិ អយមត្ថោ វិញ្ញាយតេវ។ ន ហិ វុត្តំ វជ្ជេត្វា អវុត្តស្ស កស្សចិ គហណំ យុត្តន្តិ។ ចសទ្ទោ សម្បិណ្ឌេត្វា “មហាកប្បានំ ចតុរោ អសង្ខេយ្យេ សតសហស្សេ ច មហាកប្បេ”តិ។ អយំ នយោ អញ្ញត្រាបិ ឦទិសេសុ ឋានេសុ នេតព្វោ។

“និធី អនេកសហស្សានិ, កុម្ភិយោ សតា ពហូ”តិ បាឡិយំ ឯត្ថ និធីតិ និធីនំ។ សាមិអត្ថេ ហិ ឥទំ បច្ចត្តវចនំ។ “និធីនំ អនេកសហស្សានី”តិ យោជេត្វា។ កុម្ភិយោ សតា ពហូតិ អនេកានិ ច កុម្ភីនំ សតានិ។ ឯត្ថ និការលោបោបិ ទដ្ឋព្វោ។ អយំ នយោ អញ្ញត្រាបិ ឦទិសេសុ ឋានេសុ នេតព្វោ។

“វីសតិសហស្សានំ, ទុតិយាភិសមយោ អហុ;

ឯកត្តិំ អភិសមយោ, គណនាតោ អសង្ខិយោ”តិ

បាឡិយំ ឧត្ត ឯសចិវសហស្សានត្តិ ឯសសហស្សានំ ចិវសហស្សានញ្ចា ឆយ្ញកិនបទេយាតិ ចត្យសន្ទបឞិទេចឆោ ឧកន្ទិតត្តិ ឞិនបត្តកាចតំ, ទេតត “ឧកស្ស ទេច ន្ទិតន្ទា តិល្លំ ចត្យត្តំ…ទេប… ឯសត្ត”ត្តិអាឌិតា តទេយត អសទេឞ្ជទេយ្យាតិ អទេត្វា អយំ តទេយា អទេឡ្ហាស្សបិ ឞ្រាឌិទេសស្ស ឆាទេតស្ស ទេតតទេឡ្ហា

“ចត្តារិ នតាសហស្សានិ, លច្ឆអកិឡ្ហា យហិន្ទិកា;

ឌីបន្តានំ ទេលិកចិត្រំ, បរិចាទេត្តិ សត្ថុឆា”តិ

បាឡិយំ ឧត្ត ចត្តារិ នតាសហស្សានីតិ ឡាឌំ លិន្ទទេកឌចទេនត “លច្ឆអកិឡ្ហា យហិន្ទិកា”តិ ឡាទេយហិ ន្ទីហិ បទេឌហិ នយាតាឌិកាទេលាំ ឞ្រាឌិទេសស្ស ហិ ឆាទេតស្ស អសទេឞ្ជស្យ ចាចទេកាបិ សទេន្ទា តប៉ុសទេកាច ទេហាតិ, តស្មា “ចត្តារិ នតាសហស្សានី”តិ ច “លច្ឆអកិឡ្ហា”តិ ច “យហិន្ទិកា”តិ ច ឧតំ បឌត្តយំ នយាតាឌិកាទេលាំ អឆ ចា លច្ឆអកិឡ្ហា យហិន្ទិកាតិ លច្ឆអកិឡ្ហាតំ យហន្ទិកាតត្តិ សាយិអទេត្វ បន្ទត្តចចតំ ឌន្ទន្ទំ ឡាយស្មិ បតទេត្វ “ចត្តារិ នតាសហស្សានី”តិ អយំ សទ្យាចចទេតា កចតិ “តីលិ នតាសហស្សានិ, តាទិទេយា នយលន្ទតា”តិអាឌីស្សបិ អយំ តទេយា ទេតតទេឡ្ហា “តា ច សត្ត នតា កទិយា, ឌាទេស្សា សត្ត នតានិ ចា”តិ បាឡិយំ ឧត្ត នតាតិ “នតានី”តិ តប៉ុសកចទេនត កទេហតត្ថំ, ត ឡាតិ្វលិន្ទចទេនត “នតា”តិ ហិ “បន្ទា ចិត្តា ចិបិកា”តិអាឌីតិ ចិយ តប៉ុសកទ្សបំ ឡាតិ្វលិន្ទក្សតា ហិ នតាសទេន្ទា តត្វិ, តឆា បុល្លិន្ទក្សទេតា យឌិ ច ន្ទិលិទេន្ទា នតាសទេន្ទា និយា , ឧចន្ទា នតិ “បុទិទេសា, កឡ្ហា”តិ ច ឡូកាទេត្តបុល្លិន្ទអាកាទេត្តិតិ្វទ្សទេបហិបិកចិតត្ថំ ទ្សបន្ទយ្យិ នតាសន្ទស្ស តត្វិ, ទេតត ចាាយតិ “នតាសទេន្ទា ឧកត្តតប៉ុសទេកា”តិ

តត្យ ច ទេកា “តា ទេឌចតា សត្តនតា ន្ទច្ឆអាទេរា”តិ ឧត្ត នតាសទេន្ទា ឡាតិ្វលិទេន្ទា ហ្យត្វា ឌិស្សតីតិ? ត, តប៉ុសទេកាទេយចាតិ តត្យ ច ទេកា ទេឌចតាសទេន្ទត នយាតាឌិកាទេលាតិ? សន្ទំ នយាតាឌិកាទេលា, តឆាបិ តប៉ុសទេកាទេយចា ឞ្រាឌិទេសស្ស ហិ សទ្យាចិសទេយស្ស នយាតាឌិកាលាការទេចា អប្យយាទេលា តឆា ហិ “បន្ទា បទេន្ទកាត្យន្ទនតានិ ឡាយស្មិ ឡាសិកិលិស្មិ បឡ្ហាទេត ចិទេចាសិទេតា អទេហស្ស”ត្តិ តប៉ុសកលិទេន្ទត បុល្លិន្ទស្ស នយាតាឌិកាលាតា ឌិស្សតិ, តស្មា “តា ទេឌចតា សត្តនតា ន្ទច្ឆអាទេរា”តិ ឧត្វាបិ “សត្តនតានី”តិ តប៉ុសកការទេចាទេយចាតិ អចកត្តទេឡ្ហា “សត្ត ហតិ្វសទេត ឌត្វា”តិអាឌីស្សបិ នតាសទេន្ទា តប៉ុសទេកាទេយចា អយំ តទេយា អទេឡ្ហាស្សបិ ឞ្រាឌិទេសស្ស ឆាទេតស្ស ទេតតទេឡ្ហា

“តច្យតិទេកាឌិ សហទេស្សហិ, បរិចាទេទេសិ យហាយុតី”តិ បាឡិយំ ឧត្ត “តច្យតិទេកាឌិ សហទេស្សហិ កិល្លហី”តិ ចា “កិល្លតំ តច្យតិទេកាឌិ សហទេស្សហី”តិ ចា សទេឞ្ជស្យសទ្យាបឆាតចទេនត អទេត្វា កទេហតទេឡ្ហា អយំ តទេយា អទេឡ្ហាស្សបិ ឞ្រាឌិទេសស្ស ឆាទេតស្ស ទេតតទេឡ្ហា

“នតាសហស្សចស្សានិ, អាយុ តស្ស យទេហសិទេតា”តិ បាឡិយំ ឧត្ត “នតាសហស្សចស្សានី”តិ កាលស្ស អន្ទត្តសំទេយាកចទេនត ន្ទបទេយាកចចតំ

តថា “ទសវស្សសហស្សានិ, អគារំ អជ្ឈាវសី”តិ វុត្តដ្ឋានេបិ។ អយំ នយោ អញ្ញេសុបិ ឦទិសេសុ ឋានេសុ នេតព្វោ។

“ឆព្ពស្សានិ វត្តំ (?) ...”តិ វុត្តំ, “...”តិ វុត្តំ ច។ ...

អយំ នយោ អញ្ញេសុបិ ឦទិសេសុ ឋានេសុ នេតព្វោ។

“...”

...

អយំ នយោ អញ្ញេសុបិ ឦទិសេសុ ឋានេសុ នេតព្វោ។

“...”

...

អយំ នយោ អញ្ញេសុបិ ឦទិសេសុ ឋានេសុ នេតព្វោ។

“...”

...

អដ្ឋកថាបរិទេធា៍ ឲត្ថ “ទុខេច”តិ ចិសេសនត់, “សតសហស្សានិ”តិ ចិសេសិតព្វំ៍ តថា “ចត្តារិ”តិ ចិសេសនត់, “តហុតានិ”តិ ចិសេសិតព្វំ៍ តថា ហិ “សតសហស្សានិ តហុតានិ ចា”តិ ព្ទយាតិ “ទុខេច ចត្តារិ”តិ ព្ទេយហិ ចិសេសិតព្វតា “ទ្វិសតសហស្សំ ចតុតហុត”ត្តិ អត្ថប្បការសតានិ កចត្តិ៍ ឲចំ សេត្តបិ “ទុខេច”ព្ទច្ចានិត់ សញ្ញសង្ខាត់ “សតសហស្សានិ”តិអាទីហិ សញ្ញសេង្ខហិ សយាតាឌិការលាតា ប្ទព្ទាចនិសេយហិ ត ទុត្តា៍ យស្មា បត យថា “ទុខេច ប្ទុខ្ជុតា ទុត្តា៍ សតសហស្សំ កិក្ខ្ល”តិអាទីសុ សយាតាឌិការលាតា លព្ទតិ ឥព្ទចាចកត្តា ចិសេសិតព្វបទានំ, ត តថា “ទុខេច សតសហស្សានិ”តិអាទីសុ អឥព្ទចាចកត្តា ចិសេសិតព្វបទានំ, តស្មា ព្រាឌិសេសុ ធានេតសុ សយាតាឌិការលាតា ត ព្ទស្ថិតព្វា យុត្តិយា អកាចទេតា៍ យឌិ ឲចំ “កុសលិ, ទ្វុបំ, ចក្ខុយា”តិអាទីតំ ចិយ ព្ទេយសយព្វាយព្វាសយ្ទព្វត្ទហិតា សិយាតិ? ត, ចិសេសនចិសេសិតព្វការេចត កហិតត្តា៍ យេខ្ទចំ សយាតាឌិការលការេធា លព្ទខេព្វាតិ? ត, តិយាកាចទេតា៍ ឲកត្តេត ហិ កុលកុលិតំសេយច ចិសេសនចិសេសិតព្វានំ សយាតាឌិការលការេធា, ត ព្ទតេទេសំ ចិសេសនចិសេសិតព្វទេត្តបិ៍

តត្ថ “ឲត្តក”ត្តិ បយាលចចត់៍ “ពាហលទេត្តតា”តិ ចិសេសនេត តតិយា៍ ង្កេយេត ព្ទយយត្ថំ ឥទេស្សតិ “អយំ ចស្ទត្ខរា ពាហលទេត្តត ឃោឌតានំ ទុខេច សតសហស្សានិ ចត្តារិ តហុតានិ ច ឲត្តកំ សព្ទាតា”តិ៍ “ឲត្តក”ត្តិ បឥស្ស ច “ទុខេច សតសហស្សានិ ចត្តារិ តហុតានិ ចា”តិ ព្ទេយហិ ចា “ចស្ទត្ខរា”តិ ព្ទយិតា ចា សយាតាឌិការលាតា ត ព្ទស្ថិតព្វា៍ ឲត្តកត្តិ ហិ កាចតប្បុំសកំ, យំ សង្ខេត្ថ ក្រិយាចិសេសនត្តិ ចឥត្តិ៍ តស្ស “ឲត្តកេកត បយាលេត”ព្ទច្ចេចទេត្ថ៍ អបិច “ទុខេច សតសហស្សានិ ចត្តារិ ត ហុតានិ ចា”តិ ព្ទេយសព្វិ “ចស្ទត្ខរា”តិ ព្ទយិតា សយាតាឌិការលាតា ត ព្ទស្ថិតព្វា “កិក្ខ្លត់ សត”ត្តិ ឲត្ថ សតសង្ខស្ស ចិយ សញ្ញចេតយត្តត្តា៍ តថា ហិ “ឲត្តក”ត្តិ ទុត្តំ៍ “សព្ទាតា”តិ បត “អយ”ត្តិ ច ព្ទេយសំ “ចស្ទត្ខរា”តិ ព្ទយិតា សយាតាឌិការលាតា លព្ទតិ៍ សទេព្ទាបិយំ តយោ អទេព្វាស្ទបិ ព្រាឌិសេសុ ធានេតសុ តេតទេព្វា៍

“ឥសេត្ថ រាឌិយោ សេតា, ឥស្សតិយា យតោរយា;

ល បិក្ខុលិ បត្តរស, ហលិង្ខា តា ចតុង្ខសា”តិ

បិឡព្ទា៍ ឲត្ថ ល បិក្ខុលិ បត្តរសាតិ ល ច បត្តរស ចាតិ ឲកចីសតិ បិក្ខុលិ រាឌិយោតិ អទេត្ថា កទេហតទេព្វា៍

តថា –

“ប្ទុត្តាបិ តស្ស ពាហទេធា, ‘ឲកតាយា’តិ ទេ ស្ទុតំ;

អសីតិ ឥស ឲទេកា ច, ព្ទត្ខតាយា យហព្វលិ”តិ

បិឡព្ទ ៍ ឲត្ថ បត “ឲកតទុតី”តិ ចត្តទេព្វ “អសីតិ ឥស ឲទេកា ចា”តិ ទុត្តំ៍ ចិចិព្រតសង្ខេចតព្យាបិចចត់៍ អយំ តយោ អទេព្វាស្ទបិ ព្រាឌិសេសុ

ឆាតេសុ តេពន្តោៈ

“ពិ៍សបុរិសតាចុព្យោ, សន្តោចេកកតិទ្ធិតា;

ឃេសំ សយំ ត បស្សាមិ, កោចលំ យហិ’យំ ចរ”ត្តិ

បាញ្ញត្ថៈ ឲត្ធ “បុរិសាតំ ពិ៍សសហស្សាតិ តចុតិ ច សតាតិ ពិ៍ស តាចុព្យោ”តិ ចុច្ចត្តិៈ ឋាយស្មិំ បត ឆាតេ ពិ៍សសទ្ទេតា សហស្សសទ្ទស្ស តចុតិសទ្ទេតា ច សតសទ្ទស្ស លេបំ កត្វា “ពិ៍ស តាចុព្យោ”តិ ចុត្តត្តិ ត កេហតព្វាៈ ឲចញ្ញាកហេលា សតិ ឃត្ធ កត្ធចិបិ ឲឌិសិ សទ្ទរចតា កាតព្វា សិឃា, កតាឃ ច ឲឌិសាឃ សទ្ទរចតាឃ អត្ធាចកេយា ចិតា ក្លបេឆេសេត សុឍត្តាតំ ត សិឃា, តស្មា តេចំ កេហតព្វាៈ ឲចំ បត កេហតព្វា – “ពិ៍ស តាចុព្យោ”តិ ឋាធំ លេកិសត្តេតទ្វញ្ញុហំ ចចតំ, សត្តេតទ្វញ្ញុហស្ស បត ចចតស្សេត្ធ ឃស្មា កហិតបុត្តសត្តេតហិ សុត្វា ឌាឃេត, ត ក្លបេឆសេតា, តស្មា ព្រាហ្ម៍ទេត្តត ទេព្ពា ចុត្តកាលេបិ សត្វេទា តំ កឆំ អាហរិត្វា ចុត្តកាលេបិ សេត្ត ឃតុស្សា ចិតាបិ ក្លបេឆេសេត ចចតត្ធំ ឌាតត្តិតិ កេហតព្វាៈ

ពិ៍សេច្ចាច សហស្សាតិ, តចុតិ ច សតាតិ ព្យ;

ពិ៍ស តាចុតិឃោ តាឃ, ចុត្តា ក្លឃក្កឌាតេកាៈ

ឃស្មា បិចចេត សត្តិ, តឃា ចេច អចិត្តិឃា;

ចោហារា ច សុក្យូញហត្វា, ចឃាបត្តេត ចេឆសិតាៈ

តស្មា សាដ្ឋកេឆ ឈឹទេរា, កម្កិរេ ឌិតកាសិតេ;

ក្លបេឆសំ សគា កញ្ញោកទ្ទុំ សម្ពា ក្លបដ្ឋហំៈ

កទ្វបេឆសហឹតោ ហិ, អត្ធសាទំ ត ចិត្តតិ;

អត្ធសារចិហឹតោ សោ, សទ្ទម្ពា បរិហាឃតិៈ

ກຣຸປເທສລິກີ ຈ, ອຕ຺ຖສາຣສມາຍຸເຕາ;

ສງ຺ຆໍ ປຣິປາເລນ຺ຕາ, ສງ຺ຆສ຺ສາ ຈ ຫາຍຕິ

ສງ຺ຆສ຺ສຕ຺ຖາຍ ເຍ ຕສ຺ສາ, ສງ຺ຆາຍາລິປິ ກາສິຕາ;

ສປ຺ປເຍາກາ ຍຄາເຍາກໍ, ສເຫຕຸປ຺ຈິຕ຺ຖຍາ

ຊຸຕິ ກຈເຊຸ ສາທຸກເຈ ປິຕກຕ຺ຕເຍ ຍຸປ຺ປຄາຕີສຸ ຈິຕ຺ຕາກໍ

ເກາສລ຺ລຕ຺ຖາຍ ກເຕ ສຄ຺ຄີຕິປ຺ປກເຣເຫ

ສຈິຕ຺ຖເຍາ ສງ຺ຆາຖາຍາຖໍ ຖາຍິກປເຄຍາລິຈິກາເກາ

ຖາຍ

ເຕຣສເມາ ປຣິເຈ຺ຉເທາ

១៣់ អត្ថត្តិកបិកាក

ក្ឆាព្យ តាឃ តិប្យត្ក-ទ្វុបញ្ចាតិ ព្ភាធិ ក្ខឃំ;

កត្វា បឆាភយមេយ្យិ, សន្ថាមេយតំ បបញ្ចិតំ់

ភចតិស្ស ចសា ឆាតិ, ចក្លាយត្តត្តិកំ ចទំ;

អត្ថន្ធាមេទា ព្យត្តញ្ចា, ត្វាឌិឃត្ថិ តិកំ ព្ភាឆ់

តស្មា តាច ក្ឆាព្យមេតា បចត្តស្ស ក្វតសន្ធស្ស អត្ថន្ធាមេទា តិឃមេត –

លត្ថសត្តាយតុមេស្សុសុ, ចិជ្ជយាមេភ ច ឆាព្យំ;

តិលាសមេច ទ្វក្លាឌិយ្យក្វតសន្ធា បចត្តតិ់

ក្ខប្យាមេក ចាបិ ចិមេញ្ញមេយ្យា, ក្វតសន្ធា ចិកាចិភា;

ចិប្បុមេល មេសាបសមេក្កាយំ, ហិតួអមេភ ចិឆមេយបិ ច;

បទាឌមេឃ មេចឌិឃមេភ, ភាមេយ បិកដតាឃ ច់

ចុត្តមេញ្ញំ – ក្វតសន្ធា បញ្ចាក្លត្ថាយភុស្សឆាព្យចិជ្ជយាភតិលាសចសត្តទ្វក្លាឌិសុ ធិស្សតិ់ “ក្វតយិភត្តិ កិក្លមេច សយភុបស្សចា”តិអាឌិសុ ហិ អយំ បញ្ចាក្លមេត្ថសុ ធិស្សតិ់ “ឃាតិឆ ក្វតាតិ សយាកតាតិ”តិ ឲត្ត អយភុមេស្ស់ “ចត្តាមេទា មេលា កិក្ល យហាក្វតា មេហត្វ”តិ ឲត្ត ឆាត្វុសុ់ “ក្វតស្វិ បិធិត្តិឃ”ត្តិអាឌិសុ ចិជ្ជយាមេភ់ “មេឃា ច កាលឈមេសា ក្វមេតា”តិ ឲត្ត តិលាសមេច់ “សមេញ្ញច គិក្លិបិស្សត្តិ, ក្វតា មេលិមេក សយ្យស្សឃ”ត្តិ ឲត្ត សមេត្ត់ “ក្វតកាយបិតត្យតាឃា”តិ ឲត្ត ទ្វក្លាឌិស្វុតិ់ ឲ្យលបទិឃាឃសុត្តដកចាឃ ចចត៌ ព្ភាធិ់ ឌិកាឃយាឌិសមេន្ធត ក្ខប្យាកាឌិតិ កឃ្យុមេទ់ ចុត្តមេញ្ញំ – “ឌាតំ ក្វតំ សន្លត”ត្តិអាឌិសុ ក្វតសន្ធា ក្ខប្យាមេក ធិស្សតិ់ ទ៌សាបសមេក្កា បភ “បក្វតយទិមេឃា បកមេទាតិ ប្បញ្ញា”ត្តិអាឌិសុ ចិប្បុមេល់ “មេឃក្វមេយ្យុភ កិក្លភំ បទិក្វតទ្វមេបិ”តិអាឌិសុ ហិត្វអមេភ់ “សម្ភមេតា សាលាចាឃិ”តិអាឌិសុ បញ្ញាត្តិឃំ់ “អភិក្វមេតា យាមេទា ចិឌិមេតា

 มฺกฺาเยา”ติอาดีมุ ธิฒยเต “บราคฺตรฺรบิเลา อฒ อเธเลิ ปิธิกบฺเตฺา”ติอาดีมุ บราฆเฒ “อตฺคฺรํ มฺพฒฺลฺ”ตฺติอาดีมุ เธอิฒเต “ธิคฺรํ บฏฺฒาฒา”ติอาดีมุ ปิกอีกเรเฒ อิมฺบฺติ, เต มเรฺฒ “รฺกฺลาดีมฺ”ติอาดิมเธฺก มฺกหิตาติ เรฺฒาติ฿

ฐกาติ ตุยตฺตปกาติ ตุรฺรเตฺต –

กธิตุํ, รฺฒกฺธิตุํ, มยฺฒกฺธิตุํ, บกธิตุํ, บรากธิตุํ, อติกธิตุํ, มยฺกฺธิตุํ, ธิกธิตุํ, เกาตุํ, มยฺกฺาตุํ, ธิเกาตุํ, ปิตฺรกธิตุํ, ปิตฺรฒกฺธิตุํ ธา, ปิตฺรเกาตุํ฿ ฐยาติ อกฒฺถาติ ตุยตฺตปกาติ฿

บริเกาตุํ บริกธิตุํ, อคิเกาตุํ อคิกธิตุํ, อฒิเกาตุํ อฒิกธิตุํ, อติเกาตุํ อติกธิตุํ, อตฺรเกาตุํ อตฺรกธิตุํ, มยตฺรเกาตุํ มยตฺรกธิตุํ, อคิมยฺกฺาตุํ อคิมยฺกฺธิตุํ฿ ฐยาติ มกฒฺถาติ ตุยตฺตปกาติ, มฺฒาเตตาติ มฺรฺฒกฺตฺริ กธตฺติ฿

“กาเธตุํ, บกาเธตุํ, มยฺกฺาเธตุํ, ธิกาเธตุํ, บริกาเธตุํ”ฐเรฺธยาดีติ เหตฺรกตฺริ ตุยตฺตปกาติ, มฺฒาติบิ เหตฺรกตฺริ ตุยตฺตปกาติ มกฒฺถาติเฒธ กธตฺติ฿ รฺเรฺฒเมายํ฿

๓๗ มยาตตฺวบเฒมุ ลฺกเยธาดิบอิ กเหตฺวา ติเรฺฒเมา กาตเฺตา – กธิตฺรตฺติ เหาตุํ ธิฒฺธิตุํ บฏฺฒาฒิตุํ มรฺปํ ลคิตุํ฿ ลฺตฺว ตฺรตฺตฆาตฺรมาเรต เมมาตยฺยิ ตุยตฺตาติ ติเรฺฒเมา ธิตฺวเรตเฺตา, มฺฒาติ ตุยตฺตปกาติ ธตฺรตฺวิฆเตฺว ธตฺตตฺติ “ตุํ ยย ธิตฺวยฏฺฒาฆ, เตตฺวิ ฆาธิตฺรยาเกตา”ติ ลฺตฺว ธิฆ฿ ฆาธิตฺรตฺติ หิ ฆาธตฺวาฆาติ อเตฺว฿ ตมฺวา กธิตฺรตฺติอาดีติยฺยิ “กธตฺวาฆา”ติ ธา “กธตฺว”ตฺติ ธา “กธตาฆา”ติ ธา อาดิตา อเตฺว กเหตเฺตา฿ อบิธ “เตกฺลยํ รฺฒ เลยเตา”ติ ลฺตฺว “รฺฒ”ตฺติ บกมฺย “ฒิมฺวา”ติ อตฺวกมฺยเตา ฆธาเรํ ตุยตฺตาติ ตฺวามฺฒตฺตปกตฺวเธเมตบิ กเหตฺฒาติ฿ ลฺตาติ ธ ติปิตบเฒมุ มฺกหํกฺฒตฺติ฿ ตฺรตฺวยิาติรฺตฺติบิเรฺก ติปิตบกบริเรฺฒธ “ตุํ ฐติ ธตฺรตฺวิฆา”ติ฿ ต(ตฺ)าฆยเตฺว “ตุํ ฐติ ลฺตกเตฺวา ติปิเตา ธตฺรตฺวิฆา อเตฺว ธตฺตตี”ติ฿

ตุยตฺตกธา มยตฺตา฿

ฐกาติ ตฺวาอิฆตฺตปกาติ ตุรฺรเตฺต –

กธิตฺวา, กธิตฺวาต, กธิตฺรต, กธิฆ, กธิฆาต฿ รฺฒกฺธิตฺวา, รฺฒกฺธิตฺวาต, รฺฒกฺธิตฺรต, รฺฒกฺธิฆ, รฺฒกฺธิฆาต฿ ลฺม ตเฆา “มยฺฒกฺธิตฺวา, บรากธิตฺวา, มยฺกฺธิตฺวา, ธิกธิตฺวา, ปิตฺรฒกฺธิตฺวา”ติ ลฺตฺวาบิ฿ ฐยาติ อกฒฺถาติ รฺมฺยฺกตฺวาติ ตฺวาอิฆตฺตปกาติ฿

คฺรตฺวา, คฺรตฺวาต, บริกธิตฺวา, บริกธิตฺวาต, บริกธิตฺรต, บริกธิฆ, บริกธิฆาต, บริคฺรฆฺย฿ อคิกธิตฺวา, อคิกธิตฺวาต, อคิกธิตฺรต, อคิกธิฆ,

អភិកចិឃាត, អភិក្យ្យ៉ ឲស តរេឃា “អឆិកចិត្វា, អតិកចិត្វា, អត្យកចិត្វា”តិ ឲត្វាបិ៉ ត្ថុងទេ្ឋាត្វ តិងស្សត៌៉ “តយទចាធ ទាឌា

អត្យកចិឃាត តយ្យិ, ឲឃ្យាសិ លិប្យំ អហយបិ ប្ញុំ៎ ពស្ស”ត្តិ៉ អត្យក្យត្វា, អត្យក្យត្វាត៉ អឆិទកាត្វា, អឆិទកាត្វាត៉

“សដ្ឋិ ពប្យសហស្សាតិ, ទេចទលិទេព ទយិស្សតិ;

អទេ្ញា ទេទច អឆិទកាត្វា, ត្ថុស្សទំ ពាទឃិស្សតី”តិ

ត្ថុងទេយត្វ បិញ្ញត្ថុតិងស្សត៌, ត្ថុយាតិ សពយ្ចពាតិ ក្តស្សុក្កតត្វាតិ ត្វាឌិឃត្តុបងាតិ៉ ត្ថុយាតិ ចត្វាទិ ស្យដ្ឋពត្វាទិទឃច កចត្តិ៉

“ការេចត្វា, ការេចត្វាត៉ បការេចត្វា, បការេចត្វាត៉ សម្បាទេចត្វា, សម្បាទេចត្វាត៉ ចិការេចត្វា, ចិការេចត្វាត៉ បទិការេចត្វា,

បទិការេចត្វាត”ត្ថុទេ្ឋចយាឌីតិ សពយ្ចពាតិ ក្តស្សុក្កតត្វាតិ ត្វាឌិឃត្តុបងាតិ ទេហត្យពត្វាទិទឃច កចត្តិ៉ ក្តទេ្ឋទសាឃំ៉

ត៣ សយាតត្វបទេងស្ម ឲពទេយចាឌិបធំ ពទេហត្វា តិទេ្ឋទសា ពាតទេ្ឋា – កចិត្វាតិ ហ្យត្វា បទ្ញាឃិត្វា សទ្ទុបំ លភិត្វា៉ ឲចំ

ច្យត្តុតឃាត្យសាទេត ទេសសាតយ្យិ ត្វាឌិឃត្តុបងាត៌ តិទេ្ឋទសា ចិត្វាទេទតទេ្ឋា៉ អឃំ បត ចិទេសទេសា ក្យត្វាតិ សយ្យត្តិ អត្យក្យត្វាតិ សពយ្ចពចទេសត

អទេត្វា ពទេហតទេ្ឋា៉ ក្យត្វា អត្យក្យត្វាតិ ត្ថុទេយសព្យាសយាតត្វតំ សដ្ឋយ្យចិត្វ ត្ថុត្ឋត្តិ៉ អព្រិធំ ច្យត្ថតិ –

“ក្យត្វា ក្យត្វាត”ត្ថុទេ្ឋទត, “អត្យក្យត្វា”តិយស្ស ហិ;

អត្វំ ស្នុទេចត្តិ “ហ្យត្វា”តិ, បងស្ស បត ទេតច ទេត៉

ទេពឌិ “ក្វត្វា”តិ ឌីឈត្តំ, តស្ស ត្ថុត្ឋត្តិ សាសទេត;

ឌីឈតា ទស្សតា ទេចច, ក្តឃទេយ្យតំ បឌិស្សតិ៉

សដ្ឋសទេត្វ ច “ក្វត្វា”តិ, ឌីឈត្តុសព្យាតំ បធំ;

“កចិត្វា”តិ បងស្សត្វំ, ឌីទេបតិ ត ត្យ សាសទេត៉

“ហ្យត្វា”ត្ថុតិ បធំទេឃច, ឌីទេបតិ ឌិតសាសទេត;

“កចិត្វា”តិ បទស្សត្វំ, តត្វិ អញ្ញាត្វ តំ បឌំ៍

ព្ទេច្ចចំ សចិសេសត្វុ, ចចតំ សារទស្សិតា;

សាសេត សទ្ទសេត្វ ច, ចិញ្ញុតា សេបក្លិតព្ញាក៌

៦ចំ ទ្វស្សក្កុតេត្វ បចត្តាតិ ត្វាឌិឃត្តបទាតិបិ តិទ្ធិដ្ឋាតិ, សញ្ញាតេតាតិ អចិកត្តិកាតិតិ កទេហតញ្ញាតិ៍ តិទុត្តិបិដទោ ហិ តិបិពបរិទេច្ឆេទ អចិកត្តិកាតិ កត្វា ត្វាឌិឃត្តបទាតិ ចុត្តាតិ៍ សទ្ទត្វចិទ្ធុតំ បត យទេព បធយាឌិចិកត្តិចសេត សចិកត្តិកាតិ កចត្តិ៍

ព្ទយទ្ធិច្ចា បត ត្វាឌិឃត្តាឆិកាទេទ ព្ទទញ្ញុបលក្លិតញ្ញុំ – កុត្វា កច្ឆតិ, កុត្វា កទេតា, កុត្វា កយិស្សសិ, កសិត្វា ចបតិ៍ ទ្វយក្កា តិក្លយិត្វាត, ទេចទេទហោ តាចយាទុហិ៍ កុត្វាត កិក្លុ កិក្លស្សុ ព្ទច្ចាឌី សយាតកត្តុកាតំ ឆាត្វុតំ បុញ្ញុកាទេល ត្វាឌិសទ្ទប្បទេយាកា៍ “កុត្វា កច្ឆតី”តិ ៦ត្វ ហិ “កុត្វា”តិ ព្ទេដំ បុញ្ញកាលក្រិយាឌីបកំ បដំ៍ “កច្ឆតី”តិ ព្ទេដំ បត ទ្វត្តុទកាលក្រិយាឌីបកំ, សយាតកត្តុកាតិ ទេចតាតិ បទាតិ ៦កកត្តុកាតំ ក្រិយាតំ ចាចកត្តា៍ តថា ទេហត្វ ទេយា កយតក្រិយាយ កត្តា, ទេសា ៦ច កុញ្ជុតក្រិយាយ កត្តុក្នុទេតា ទទ្ធទេញ្ញា៍ អយំ តទេយា អញ្ញាព្រោបិ ព្រាឌិទេសុ ធាទេតសុ ទេតពទេញ្ញា៍

“អត្ថកាទំ តិហត្តុាត, ទ្វឌិទេតាឃំ ឌិចាកទេទា;

ចល្លិំ បញ្ញាចកាទេសហិ, ច្ឆកាទេសត្វា សយុក្កទេតា”

ព្ទច្ចាឌីតិបិ បត សយាតកត្តុកាតំ សយាតកាទេល ត្វាឌិសទ្ទប្បទេយាកា៍ ៦ត្វ ហិ “តិហត្តុាតា”តិ បដំ សយាតកាលក្រិយាឌីបកំ បដំ៍ “ទ្វឌិទេតា”តិ ព្ទេដំ បត ទ្វត្តុទកាលក្រិយាឌីបកំ បទត្តិ ត ចត្តុញ្ញុំ សយាតកាលក្រិយាយ ព្ទឆាឆិទេប្បតត្តា៍ តស្មាទេយច សយាតកាលក្រិយាឌីបកំ បទត្តិ កទេហតញ្ញុំ៍ អយំ តទេយា អញ្ញាព្រោបិ ព្រាឌិទេសុ ធាទេតសុ ទេតពទេញ្ញា៍

ទេកចិ បត “យុល់ ញ្យាទាយ សយតិ, អក្លិ បរិចទេត្វត្វា បស្សតី”តិ ទ្វទាហទេត្តិ៍ អបទេទ “តិសជ្ជ អឌីទេព, ធត្វា កទេឆតី”តិ៍ តត្វ ញ្យាទាតបរិចត្តុត្តទកាទេលិ ញ្យាទាត្នុបសយលក្ខលំ បស្សតក្រិយាយ លក្លិយតិ៍ “តិសជ្ជ អឌីទេព, ធត្វា កទេឆតី”តិ ច សយាតកាលតាយបិ អទេញ្ញុតកាឆទេតហិ បុទេញ្ញបិ តិសជ្ជដ្ឋាតាតិ ទេហាត្តិតិ សក្កា បុញ្ញុត្តទកាលតា សម្ពុទេចតុំ, តស្មា បុរិយាតិទេយច ទ្វទាហទេណាតិ យុត្តាតិ៍ ទ្វទេយសយកាលទេយច ហិ តត្តិចត្តតិយតិចត្តតត្តិ៍

“ទ្វារមាវរិត្វា បវិសតិ”ឥច្ចាទិ សមានកត្តុកានំ អបរកាលេ ត្វាទិបច្ចយប្បយោគោ។ យស្មា បនេត្ថ បវិសនកិរិយា បុរិមា, អាវរណកិរិយា បន បច្ឆិមា, តស្មា “អាវរិត្វា”តិ ឥទំ អបរកាលកិរិយាទីបកំ បទន្តិ វេទិតព្វំ។ “បវិសតី”តិ ឥទំ បន បុព្ពកាលកិរិយាទីបកំ បទន្តិ។ អយំ នយោ អញ្ញត្រាបិ ឯទិសេសុ ឋានេសុ នេតព្វោ។ អបរេ “ឆ’ន្តិ ពន្ធ បតិនោ ជនេណ្ហ”តិ ឧទាហរន្តិ។ អភិធាវតព្វាសមានយោគេ បន អភិធាវនសទ្ទស្ស សមានកាលតា ឯត្ថ លព្ភតីតិ ឥធាបិ បុរិមានិយេវ ឧទាហរណានិ យុត្តានីតិ។

“បិសាចំ ទិស្វា ចស្ស ភយំ ហោតិ។ បញ្ញាយ ចស្ស ទិស្វា អាសវា បរិក្ខីណា”ឥច្ចាទិ អសមានេ កត្តរិ បយោគោ។ ឯត្ថ ហិ បិសាចំ ទិស្វា បុរិសស្ស ភយំ ហោតិ, បញ្ញាយ ទិស្វា អស្ស បុគ្គលស្ស អាសវា បរិក្ខីណា។ ឯវំ សមានកត្តុកតា ឯកត្តំ ន លព្ភតិ ទស្សនកិរិយាយ បុរិសេសុ បវត្តនតោ, ភវនាទិកិរិយាយ ច ភយាទីសុ បវត្តនតោតិ ទដ្ឋព្វំ។ អយំ នយោ អញ្ញត្រាបិ ឯទិសេសុ ឋានេសុ នេតព្វោ។

ឥទម្បិ បនេត្ថ ឧបលក្ខិតព្វំ “អប្បត្វា នទិំ បព្ពតោ, អតិក្កម្ម បព្ពតំ នទី”ឥច្ចាទិ បរាបរយោគោ។ “សីហំ ទិស្វា ភយំ ហោតិ, ឃតំ បិវិត្វា ពលំ ជាយតេ, ‘ឆ’ន្តិ វត្វា ជនេណ្ហ បតិតោ”ឥច្ចាទិ លក្ខណហេតុអាទិប្បយោគោ។ “ឋត្វា ភាសតិ, ភុត្វា សយតិ, ឧបនិសាយ ទិស្វា”ឥច្ចាបិ ញត្តយោគ សន្និដ្ឋិប្បយោគោតិ។

ឥច្ចេវំ សព្ពថាបិ សមានកត្តុកានំ នានត្ថានំ បុព្ពកាលេ ត្វាទិបច្ចយប្បយោគោ, សមានកត្តុកានំ សមានកាលេ ត្វាទិបច្ចយប្បយោគោ, សមានកត្តុកានំ អបរកាលេ ត្វាទិបច្ចយប្បយោគោ, អសមានកត្តុកានំ ត្វាទិបច្ចយប្បយោគោ, បរាបរយោគោ, លក្ខណហេតុអាទិប្បយោគោ, ញត្តយោគ សន្និដ្ឋិប្បយោគោតិ សព្ពថា ត្វាទិយន្តានំ បទានំ បយោគោ វេទិតព្វោ។

យទិ ឯវំ កស្មា កច្ចាយនេ “បុព្ពកាលេកកត្តុកានំ តុន ត្វាន ត្វា វា”តិ បុព្ពកាលេយេវ ឯកកត្តុកគ្គហណំ កតន្តិ? វេទិតព្វោ ត្វាទិយន្តានំ បទានំ បុរិមកាលកិរិយាទីបនតោ។ កច្ចាយនេ ហិ យេភុយ្យេន បវត្តិំ សន្ធាយ “បុព្ពកាលេកកត្តុកា”តិ វុត្តំ។ យស្មា បន “ឋត្វា ភុត្វា”តិអាទីនំ បទានំ ហេតុអត្ថវសេនបិ បុព្ពាបរិយេហិ អត្ថោ វិញ្ញាយតេ, តស្មា “ភវិត្វា”តិអាទីនំ ភូតាបាយនានំ ត្វាទិបច្ចយន្តានំ បទានំ អញ្ញាបច្ចា “បវិត្វា”តិអាទីនំ យថាបយោគំ “ភវនហេតុ បវនហេតូ”តិអាទិនា ហេតុអត្ថោបិ គហេតព្វោ។ អត្រិទំ វុច្ចតិ –

ហេតុទ្វេបិ យតោ ហោន្តិ, សន្តា ឯស្សុក្កនត្ថកា;

តស្មា ហេតុវសេនាបិ, វវេឃ្យត្ថំ បិវក្ខណោ។

“ឋត្វា ភត្វា”តិ សទ្ទស្ស, អត្ថវិញ្ញាណតាសុ ហិ;

“ឋត្វា ការណហេតូ”តិ, អត្ថោ នីនេហិ ភាសិតោ។

“កង្ខាយិ ធាតិ តិណ្ណាតំ, យត្ថ កត្វា ត សោចតិ”;

ព្កតិ បរិពេបិ ហេបុត្វោ, កឃ្យតេ បុញ្ញចិញ្ញាកិ៍

“យស្មិំ តិណ្ណាតេ កបត-ហេតុ”តិ ហិ ពឌីយតេ;

ហេតុត្វេចំ យឆាយោក-បញ្ញត្រាបិ អយំ តយោ៍

ឯចំ ក្ខតសង្ខ្យ អត្ថង្គ្រោទា ច តុបត្តបេក្ខា ត្វាឌិយត្តបេក្ខាតិ អត្ថត្តិកំ ចិកត្តិ៍

យោ ព្កយបត្វតិកំ ស្វិកត្តំ,

ពណ្ហរសាយតយាកយិកាតំ;

ឆារយតេ ឃ កចេ កតពន្ធា,

បរិចទតយិព្រាពេត ស្វុហ្វយេត្វ៍

ព្កតិ តចេង្ក សាង្គ្រពេឆ បិដពត្តេយ ញ្យប្យឆាកតឹស្វ ចិញ្ញាតំ

ពោរសល្លត្វាយ ពេត សង្ខ្រតីតិប្យពរលោ

អត្ថត្តិពចិកាពោ តាយ

ធុង្គ្រសយោ បរិឆ្លេធោ៍

ឯចំ តាតប្យពារតោ ក្ខឆាតុ្រត្វបិតិ ធស្សិតាតិ៍

ປຮຍາລີ ສິຕີທາ`